

การพัฒนากระบวนการประเมินนิสิตนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
ตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา โดยการประยุกต์ใช้ทฤษฎีการสรุปอ้างอิง

นางสาวดวงใจ สีเขียว

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต

สาขาวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2549

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

THE DEVELOPMENT OF A SYSTEM TO EVALUATE PRACTICE TEACHING STUDENTS
BASED ON 360 DEGREE FEEDBACK BY APPLYING GENERALIZABILITY THEORY

Miss Duangjai Seekhieo

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Dissertation Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Doctor of Philosophy Program in Education Measurement and Evaluation

Department of Educational Research and Psychology

Faculty of Education Chulalongkorn University

Academic year 2006

Copyright of Chulalongkorn University

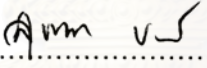
หัวข้อวิทยานิพนธ์	การพัฒนาาระบบการประเมินนิสิตนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา โดยการประยุกต์ใช้ทฤษฎีการสรุปอ้างอิง
โดย	นางสาวดวงใจ สีเขียว
สาขาวิชา	การวัดและประเมินผลการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร. สุชาดา บวรกิตติวงศ์
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	อาจารย์ ดร. ปัทมศิริ ธีรานุรักษ์ จารุชัยนิวัฒน์

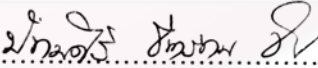
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรบัณฑิต

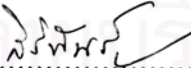
.... คณบดีคณะครุศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ พงษ์สิทธิ์ ศิริบรรณพิทักษ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.... ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ ดร. ศิริชัย กาญจนวาสี)

.... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุชาดา บวรกิตติวงศ์)

.... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(อาจารย์ ดร. ปัทมศิริ ธีรานุรักษ์ จารุชัยนิวัฒน์)

.... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สิริพันธ์ สุวรรณมรรคา)

.... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. กาญจนา วัฒนสุนทร)

ดวงใจ สีเขียว : การพัฒนาระบบการประเมินนิสิตนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา โดยการประยุกต์ใช้ทฤษฎีการสรุปอ้างอิง (THE DEVELOPMENT OF A SYSTEM TO EVALUATE PRACTICE TEACHING STUDENTS BASED ON 360 DEGREE FEEDBACK BY APPLYING GENERALIZABILITY THEORY) อ.ที่ปรึกษา : รศ. ดร. สุชาดา บวรกิตติวงศ์,
อ.ที่ปรึกษาร่วม : อาจารย์ ดร. ปัทมศิริ ธีรานุรักษ์ จารุชัยนิวัฒน์, 384 หน้า

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนาที่มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาระบบการประเมินนิสิตนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา โดยมีวัตถุประสงค์เฉพาะคือ (1) เพื่อพัฒนาระบบการประเมิน (2) เพื่อทดลองใช้ระบบการประเมินที่พัฒนาขึ้น และ (3) เพื่อประเมินคุณภาพของระบบการประเมินหลังจากทดลองใช้ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยระยะที่ 1 เพื่อพัฒนาระบบการประเมิน ประกอบด้วย อาจารย์นิเทศก์ จำนวน 20 คน นิสิตนักศึกษาที่ผ่านการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู จำนวน 34 คน ครูต้นแบบและครูแห่งชาติ จำนวน 10 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและการประเมินผล จำนวน 5 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านการประเมินแบบ 360 องศา จำนวน 5 คน กลุ่มตัวอย่างระยะที่ 2 เพื่อทดลองใช้ระบบการประเมินและระยะที่ 3 เพื่อประเมินคุณภาพของระบบการประเมินหลังการทดลองใช้ ประกอบด้วยนิสิตชั้นปีที่ 4 คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 63 คน อาจารย์นิเทศก์สถาบัน จำนวน 109 คน อาจารย์นิเทศก์โรงเรียน จำนวน 130 คน และนักเรียน จำนวน 630 คน การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้การสัมภาษณ์ การสอบถาม การสังเกต การบันทึกข้อมูล และการวิเคราะห์เอกสาร การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณใช้สถิติบรรยาย การวิเคราะห์องค์ประกอบอันดับสองด้วยโปรแกรม LISREL และการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์การสรุปอ้างอิงด้วยโปรแกรม GENOVA ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่าระบบการประเมินนิสิตนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา ประกอบด้วยหลัก 4 องค์ประกอบคือ (1) ปัจจัยนำเข้า ประกอบด้วยวัตถุประสงค์ คุณลักษณะ ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมิน เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน ผู้ประเมิน และผู้รับการประเมิน (2) กระบวนการประเมิน ประกอบด้วยรูปแบบ การวางแผน การประเมิน การพัฒนาเครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล (3) ผลผลิต ประกอบด้วย การรายงานผลการประเมิน (4) การให้ข้อมูลย้อนกลับสำหรับผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย จากการนำระบบการประเมินไปทดลองใช้ พบว่า องค์ประกอบของระบบการประเมินทุกรายการมีความเหมาะสมในระดับมาก และระบบการประเมินมีมาตรฐานด้านการใช้ประโยชน์ ความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความถูกต้องครอบคลุมในระดับมากทุกด้าน และผู้ใช้ระบบและผู้เกี่ยวข้องมีความพึงพอใจต่อระบบการประเมินนิสิตนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ผลการศึกษาค่าสัมประสิทธิ์การสรุปอ้างอิงของการประเมินความก้าวหน้าที่มีการประเมิน 4 ครั้ง โดยผู้ประเมิน 4 แหล่ง แหล่งละ 2 คน พบว่ามีค่าสัมประสิทธิ์การสรุปอ้างอิง เท่ากับ 0.7082 ส่วนการประเมินผลสรุปรวม/สอบสอนที่มีการประเมิน 2 ครั้ง โดยผู้ประเมิน 2 แหล่ง แหล่งละ 2 คน พบว่ามีค่าสัมประสิทธิ์การสรุปอ้างอิง เท่ากับ 0.6123

ภาควิชา...วิจัยและจิตวิทยาการศึกษาศึกษา.....
สาขาวิชา...การวัดและประเมินผลการศึกษา.....
ปีการศึกษา..... 2549.....

ลายมือชื่อนิสิต.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

478 46030 27 : MAJOR EDUCATIONAL MEASUREMENT AND EVALUATION

KEYWORD : EVALUATE PRACTICE TEACHING SYSTEM, 360 DEGREE FEEDBACK, GENERALIZABILITY THEORY

DUANGJAI SEEKHIEO : (THE DEVELOPMENT OF A SYSTEM TO EVALUATE PRACTICE

TEACHING STUDENTS BASED ON 360 DEGREE FEEDBACK BY APPLYING GENERALIZABILITY

THEORY.) THESIS ADVISOR : ASSOC. PROF. SUCHADA BAWARNKITTIWONG,

THESIS CO-ADVISOR : AJARN. PATTHAMASIRI THERANURAK JARUCHAINIWAT, 384 pp.

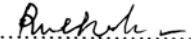
The objectives of this study were (1) to develop a system to evaluate practice teaching students based on 360 degree feedback (2) to pilot test the system to evaluate practice teaching students based on 360 degree feedback, and (3) to audit the quality of a system to evaluate practice teaching students based on 360 degree feedback and to compare generalizability coefficients in different evaluated situations. The samples under Phase I (to develop a system) consisted 20 supervisors, 10 student teachers, 10 Thai-teachers, 5 specialists in 360 degree feedback and 5 specialists in measurement and evaluation. In Phase II (to pilot test the system) and Phase III (to audit the quality of a system) there were 63 student teachers, 239 supervisors, and 630 students. The instruments used in this study were interview forms, questionnaires, records and other relevant forms. The statistics used for quantitative data analysis were descriptive statistics by SPSS, second order factor analysis by using LISREL program and generalizability coefficients by using GENOVA program for windows, whereas content analysis was used for qualitative data analysis.

The research results revealed that a suitable and practical system to evaluate practice teaching students based on 360 degree feedback that consisted of 4 basic dimensions : inputs, process, outputs, and feedback. The inputs dimension consisted of appraisal objective, practice teaching indicators and criteria, appraisal instruments, appraiser and appraisees. The process dimension consisted of practice teaching appraisal planning, constructing and developing the appraisal instruments, collecting the practice teaching data, analysis and evaluation practice teaching by comparison with the appraisal criteria. The outputs dimension consisted of recording result of practice teaching, and the feedback dimension consisted of feedback for all stakeholders. The results from system implementation showed that the components of the system had propriety at high level. Moreover, most of stakeholders indicated that the system met the evaluation standards composed of utility standard, feasibility standard, propriety standard, and accuracy standard at high level. Furthermore, system users and all stakeholders were satisfied with it. The Generalizability Coefficient for formative evaluation for 4 times, 4 sources of evaluators and 2 evaluator for each sources was 0.7082 and the Generalizability Coefficient for summative evaluation for 2 times, 2 sources of evaluators and 2 evaluator for each sources was 0.6123

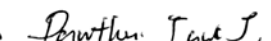
Department..... Educational Research and Psychology.....

Student's signature..... .....

Field of study .. Educational Measurement and Evaluation..

Advisor's signature ....

Academic year..... 2006.....

Co-advisor's signature..... .....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความสามารถจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ได้แก่ รองศาสตราจารย์ ดร. สุชาดา บวรกิตติวงศ์ และอาจารย์ ดร. บัณฑิตศิริ ธีรานุรักษ์ จารุชัยนิวัฒน์ ซึ่งได้ให้คำปรึกษา ให้คำแนะนำและข้อคิดที่เป็นประโยชน์ยิ่งตลอดระยะเวลาทำวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยในฐานะศิษย์ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงแต่ศาสตราจารย์ ดร. ศิริชัย กาญจนวาสี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สิริพันธุ์ สุวรรณมรรคา และรองศาสตราจารย์ ดร. กาญจนา วัฒนสุนทร กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำซึ่งช่วยให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยทุกท่านที่ให้ความร่วมมือ และให้คามอนุเคราะห์แก่ผู้วิจัยเป็นอย่างดี และขอขอบคุณโรงเรียนศรีอยุธยา โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (ปทุมวัน) โรงเรียนพุทธจักรวิทยา โรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม และโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม ที่ให้ความร่วมมือในการวิจัยอย่างดียิ่ง

ขอขอบคุณเพื่อน ๆ สาขาวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษาทุกคนที่ช่วยเหลือผู้วิจัยในการเก็บรวบรวมข้อมูลซึ่งช่วยให้การดำเนินการวิจัยสำเร็จลุล่วงและให้กำลังใจที่ดีแก่ผู้วิจัยตลอดมา

สุดท้ายนี้ขอขอบคุณคุณพ่อประสงค์ คุณแม่ลำจวน สีเขียวและพี่ชายทั้งสองของผู้วิจัย ที่มอบความรัก ความห่วงใย และกำลังใจที่สำคัญต่อการศึกษาดังกล่าว

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

		หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....		ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....		จ
กิตติกรรมประกาศ.....		ฉ
สารบัญ.....		ซี
สารบัญตาราง.....		ณ
สารบัญภาพ.....		ญ
บทที่		
1	บทนำ.....	1
	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
	ขอบเขตของการวิจัย.....	6
	คำจำกัดความของการวิจัย.....	7
	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	9
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
	ตอนที่ 1 แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินแบบ 360 องศา.....	10
	ตอนที่ 2 แนวคิดเกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู.....	23
	ตอนที่ 3 แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูวิชาชีพ.....	50
	ตอนที่ 4 แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินอภิมาน.....	62
	ตอนที่ 5 แนวคิดเกี่ยวกับแบบตรวจสอบรายการประเมินหลัก.....	68
	ตอนที่ 6 ทฤษฎีการสรุปอ้างอิง.....	77
3	วิธีดำเนินการวิจัย.....	87
	ระยะที่ 1 การพัฒนาระบบการประเมิน.....	89
	ระยะที่ 2 การทดลองใช้ระบบการประเมิน.....	95
	ระยะที่ 3 การประเมินคุณภาพของระบบการประเมิน.....	97

4	ผลการวิจัย.....	101
	ตอนที่ 1 ผลการพัฒนาระบบการประเมิน.....	102
	ตอนที่ 2 ผลการทดลองใช้ระบบการประเมิน.....	140
	ตอนที่ 3 ผลการประเมินคุณภาพของระบบการประเมิน.....	170
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	208
	สรุปผลการวิจัย.....	210
	อภิปรายผล.....	215
	ข้อเสนอแนะ.....	224
	รายการอ้างอิง.....	226
	ภาคผนวก.....	233
	ภาคผนวก ก	235
	ภาคผนวก ข	244
	ภาคผนวก ค	271
	ภาคผนวก ง	347
	ภาคผนวก จ	360
	ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์	372

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า	
2.1	โครงสร้าง รูปแบบประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในมหาวิทยาลัยของรัฐ...	30
2.2	การเปรียบเทียบมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์ของการประเมินการปฏิบัติงานของครู..	63
4.1	คุณภาพของคู่มือการใช้ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา.....	116
4.2	โครงสร้างของชุดแบบประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา การประเมินความก้าวหน้า.....	119
4.3	โครงสร้างชุดแบบประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิด การประเมิน แบบ 360 องศา การประเมินผลสรุปรวม/สอบสอน.....	121
4.4	ผลการตรวจสอบความเที่ยงของแบบประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา การประเมินความก้าวหน้า.....	122
4.5	ผลการตรวจสอบความเที่ยงของแบบประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา การประเมินผลสรุปรวม/สอบสอน.....	122
4.6	ผลการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาของแบบประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา การประเมินความก้าวหน้า...	123
4.7	ผลการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาของแบบประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา การประเมินผลสรุปรวม/สอบสอน.....	123
4.8	ผลการตรวจสอบความตรงตามโครงสร้างของแบบประเมินนิสิต/นักศึกษา ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา การประเมินความก้าวหน้า.....	124
4.9	ผลการตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของแบบประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา การประเมินผลสรุปรวม/สอบสอน.....	125
4.10	คุณภาพของคู่มือการใช้แบบประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา การประเมินความก้าวหน้า.....	135

ตารางที่	หน้า	
4.11	คุณภาพของคู่มือการใช้แบบประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา การประเมินผลสรุปรวม/สอบสอน.....	138
4.12	ผลการจัดเตรียมบุคลากรในการทดลองใช้ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษา ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา.....	143
4.13	ตารางการประเมินความก้าวหน้าและการประเมินผลสรุปรวม/สอบสอนในการ ทดลองใช้ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา.....	147
4.14	คะแนนเฉลี่ยของผลการประเมินความก้าวหน้า (formative evaluation)	148
4.15	คะแนนเฉลี่ยการประเมินผลสรุปรวม/สอบสอน) summative evaluation).....	155
4.16	ผลการกำหนดน้ำหนักความสำคัญของผู้ประเมินแต่ละแหล่งโดยผู้เชี่ยวชาญ.....	160
4.17	ผลการจัดลำดับผลการประเมินความก้าวหน้า.....	163
4.18	ผลการจัดลำดับผลการประเมินผลสรุปรวม/สอบสอน.....	165
4.19	ผลการประเมินผลการเรียน/ผลสัมฤทธิ์ของนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู...	168
4.20	ดัชนีความสอดคล้องของการประเมินความก้าวหน้า.....	172
4.21	ดัชนีความสอดคล้องของการประเมินผลสรุปรวม/สอบสอน.....	176
4.22	คุณภาพด้านความเที่ยง (Reliability) และความตรง (Validity) ของผลการประเมิน นิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา.....	180
4.23	ผลการประเมินความเหมาะสมของระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา.....	189
4.24	ผลการประเมินคุณภาพของระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา.....	192
4.25	ผลการประมาณค่าความแปรปรวนขององค์ประกอบที่มีผลต่อค่าสัมประสิทธิ์ การสรุปอ้างอิงของคะแนนการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู การประเมินความก้าวหน้า) $n_p=43$, $n_o=4$, $n_s=4$ $n_r=2$).....	197
4.26	การเปรียบเทียบค่าสัมประสิทธิ์การสรุปอ้างอิง การประเมินความก้าวหน้า กรณี $n_o=2-6$ $n_s= 2-4$ และ $n_r=1$ 2 3 4.....	199

ตารางที่	หน้า
4.27 การเปรียบเทียบค่าสัมประสิทธิ์การสรุปอ้างอิง การประเมินความก้าวหน้า กรณี $n_o=2-6$ $n_s= 5-6$ และ $n_r=1\ 2\ 3\ 4.....$	201
4.28 ผลการประมาณค่าความแปรปรวนขององค์ประกอบที่มีผลต่อค่าสัมประสิทธิ์ การสรุปอ้างอิงของคะแนนการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู การประเมินผลสรุปรวม/สอบสอน) $n_p=63$, $n_o=2$, $n_s=2$ $n_r=2).....$	204
4.29 การเปรียบเทียบค่าสัมประสิทธิ์การสรุปอ้างอิง กรณี $n_o=2-3$ $n_s= 2-4$ และ $n_r=1\ 2\ 3\ 4.....$	205
4.30 การเปรียบเทียบค่าสัมประสิทธิ์การสรุปอ้างอิง กรณี $n_o=2-3$ $n_s= 5-6$ และ $n_r=1\ 2\ 3\ 4.....$	206

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญแผนภาพ

ภาพที่	หน้า
2.1 กรอบแนวคิดของการประยุกต์ใช้การประเมินแบบ 360 องศา.....	16
2.2 กรอบแนวคิดในการพัฒนาระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา.....	86
3.1 ขั้นตอนดำเนินการวิจัย.....	88
4.1 วิธีการพัฒนาระบบการประเมินและแนวทางการนำระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษา ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศาไปใช้.....	112
4.2 ความสัมพันธ์และโครงสร้างของระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา.....	113
4.3 โมเดลการวัดของแบบประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา การประเมินความก้าวหน้า สำหรับอาจารย์นิเทศก์สถาบัน.....	126
4.4 โมเดลการวัดของแบบประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา การประเมินความก้าวหน้า สำหรับอาจารย์นิเทศก์โรงเรียน.....	127
4.5 โมเดลการวัดของแบบประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา การประเมินความก้าวหน้า สำหรับนิสิต/นักศึกษาประเมินตนเอง.....	128
4.6 โมเดลการวัดของแบบประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา การประเมินความก้าวหน้า สำหรับเพื่อนนิสิต/นักศึกษา.....	129
4.7 โมเดลการวัดของแบบประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา การประเมินความก้าวหน้า สำหรับนักเรียน..	130
4.8 โมเดลการวัดของแบบประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 การประเมินผลสรุปรวม สำหรับอาจารย์นิเทศก์สถาบัน.....	131

ภาพที่	หน้า
4.9 โมเดลการวัดของแบบประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 การประเมินผลสรุปรวม สำหรับอาจารย์นิเทศก์โรงเรียน.....	131
4.10 การประเมินความก้าวหน้าของนิสิต/นักศึกษาเอกเดี่ยว.....	144
4.11 การประเมินความก้าวหน้าของนิสิต/นักศึกษาเอกคู่.....	145
4.12 การประเมินผลสรุปรวม/สอบสอนของนิสิต/นักศึกษาเอกเดี่ยว.....	146
4.13 การประเมินผลสรุปรวม/สอบสอนของนิสิต/นักศึกษาเอกคู่.....	146
4.14 การกำหนดน้ำหนักความสำคัญของผู้ประเมินแหล่งต่าง ๆ ในการประเมินความก้าวหน้า.....	161
4.15 การกำหนดน้ำหนักความสำคัญของผู้ประเมินแหล่งต่าง ๆ ในการประเมินผลสรุปรวม/สอบสอน.....	161

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การที่ประเทศจะพัฒนานั้นปัจจัยสำคัญที่สุดคือปัจจัยทางการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2542) เนื่องจากการศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคนให้มีความรู้ความสามารถที่จะพัฒนาประเทศในด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ผลผลิตของระบบการศึกษาคือพลเมืองของประเทศที่สามารถแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา และสามารถพัฒนาตนเอง ชุมชน และประเทศชาติ บุคคลที่มีบทบาทสำคัญในการสร้างและพัฒนาผลผลิตทางการศึกษาให้มีคุณภาพคือครู ดังนั้นคุณภาพของผลผลิตทางการศึกษาจึงขึ้นกับความสามารถในการสร้างผลผลิตของครู ครูจึงมีบทบาทสำคัญต่อการศึกษาซึ่งรัฐให้ความสนใจและเห็นความสำคัญของกระบวนการผลิตครูโดยกำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวด 7 มาตรา 52 ว่า “ให้กระทรวงส่งเสริมให้ระบบมีกระบวนการผลิต การพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพและมีมาตรฐานที่เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูงโดยการกำกับและประสานงานให้สถาบันที่ทำหน้าที่ผลิต และพัฒนาครู คณาจารย์ รวมทั้งบุคลากรทางการศึกษาให้มีความพร้อมในการเตรียมบุคลากรประจำการอย่างต่อเนื่อง” ในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 9 และ 10 (พ.ศ.2545 – 2554) ได้กำหนดแผนการผลิตและพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา รวมทั้งในแผนพัฒนาคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์เพื่อปฏิรูปการศึกษาได้กำหนดนโยบายเกี่ยวกับการพัฒนาครูให้มีความเหมาะสมกับความเป็นวิชาชีพชั้นสูงของครูในด้านการผลิตครูที่สอดคล้องกับความต้องการใช้ครูและเน้นการฝึกปฏิบัติงานจริงในสถานศึกษามากขึ้น รวมทั้งมีการพัฒนาครูให้มีคุณธรรมและจริยธรรมควบคู่ไปกับการพัฒนาวิชาการ และมาตรฐานแห่งจรรยาบรรณวิชาชีพครู (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2546)

กระทรวงศึกษาธิการจึงได้จัดทำแผนยุทธศาสตร์การปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2545-2549 ซึ่งประกอบด้วยแผนยุทธศาสตร์หลัก 4 แผน คือ แผนปฏิรูประบบการผลิตครูและบุคลากรทางการศึกษา แผนปฏิรูประบบการพัฒนาส่งเสริมครูและบุคลากรทางการศึกษา แผนปฏิรูปการควบคุมการประกอบวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษา แผนปฏิรูปการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยมีเป้าหมายหลักเพื่อผลิตครูใหม่ให้มีคุณภาพและพัฒนาครูเก่าให้มีประสิทธิภาพเพียงพอต่อการปฏิบัติหน้าที่ การพัฒนาระบบบริการครู และบุคลากรทาง

การศึกษาให้มีระบบงานที่ชัดเจน เพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานและให้มีผลตอบแทนที่เหมาะสม และพัฒนาระบบกำกับควบคุมมาตรฐานจรรยาบรรณของครู โดยกำหนดให้มีสภาครูและบุคลากรทางการศึกษาเป็นผู้ทำหน้าที่กำกับดูแลมาตรฐานการปฏิบัติงานและมาตรฐานจรรยาบรรณวิชาชีพ

จากแผนยุทธศาสตร์การปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษาดังกล่าวกระทรวงศึกษาธิการ ได้ดำเนินโครงการผลิตครูการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับปริญญาตรี ซึ่งเป็นโครงการหนึ่งในแผนปฏิรูประบบการผลิตครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มุ่งเน้นการผลิตครูใหม่ตามแนวปฏิรูปการศึกษา

นอกจากนี้มีการกำหนดเป้าหมายการปฏิรูปการเรียนการสอนในสถาบันผลิตครูไว้ 7 ประการ คือ การปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรการฝึกหัดครูให้มีความหลากหลายแต่มีหลักสาระพื้นฐานร่วมกัน การปรับปรุงและพัฒนาระบบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูให้เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้จากครูที่เป็นแบบอย่างที่ดีในโรงเรียนและชุมชน การปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนเพื่อมุ่งเน้นให้นิสิต/นักศึกษาครูมีคุณสมบัติมองไกล คิดไกล ใฝ่รู้ การพัฒนาและผลิตสื่อการเรียนการสอนและนำทรัพยากรในท้องถิ่นมาใช้ในการเรียนการสอนมากขึ้น การปรับปรุงและพัฒนาวิธีการวัดและประเมินผล การปรับปรุงและส่งเสริมปัจจัยพื้นฐานของการเรียนการสอนเพื่อให้การเรียนการสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ และการสร้างและพัฒนาเครือข่ายการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการฝึกหัดครู

ในกระบวนการผลิตครูและการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูให้มีคุณสมบัติดังกล่าวนี้มีการกำหนดให้ผู้ทีศึกษาด้านครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ทำการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถานศึกษาเพื่อฝึกปฏิบัติจริงและให้มีความเข้าใจถึงบทบาทหน้าที่ที่แท้จริงของครู โดยฝึกปฏิบัติในปีการศึกษาสุดท้ายก่อนจบหลักสูตร ซึ่งหลักสูตรการผลิตครูของแต่ละสถาบันการศึกษาต่างให้ความสำคัญกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูอย่างสอดคล้องกัน คือ ถือว่ามีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องให้นิสิต/นักศึกษาทุกคนมีโอกาสฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเพื่อพัฒนาสมรรถนะการเป็นครูในสถานการณ์จริง เนื่องจากการฝึกประสบการณ์วิชาชีพช่วยในการเพิ่มพูนประสบการณ์ในวิชาชีพและทำให้นิสิต/นักศึกษาเข้าใจบทบาทที่แท้จริงของครูมากขึ้น ตลอดจนค้นพบแนวทางในการพัฒนาตนเอง พัฒนางานอาชีพครู และพัฒนานักเรียนให้บรรลุเป้าหมายของการจัดการศึกษา (Siville, 2005)

การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ของมหาวิทยาลัยในระบบของไทยมีจุดมุ่งหมายการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูสอดคล้องกันคือเพื่อให้ นิสิต/นักศึกษาได้เรียนรู้สภาพความเป็นจริงของการเรียนการสอนในรูปแบบต่าง ๆ ฝึกปฏิบัติทักษะในกระบวนการถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาท ภารกิจ และหน้าที่ของผู้ที่จะประกอบอาชีพครูในอนาคต ซึ่งสถาบันการศึกษาแต่ละแห่งมีรายละเอียดของรูปแบบและการบริหารการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูต่างกัน เนื่องมาจากความแตกต่างของแนวคิดในวิธีการจัดประสบการณ์วิชาชีพครู ส่งผลต่อมาตรฐาน

การเตรียมนิสิต/นักศึกษาเพื่อเป็นครูที่ดีในอนาคต การประเมินการผลิตครูของรัฐตามแผนการพัฒนา การศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 พบว่า การผลิตครูของรัฐยังไม่ได้มาตรฐาน เนื่องจากรูปแบบการจัดการ เรียนการสอน การฝึกปฏิบัติและหลักสูตรของการผลิตครูยังขาดคุณภาพและประสิทธิภาพ (สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2542) เพื่อให้การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูบรรลุเป้าหมายของ การผลิตครูที่มีคุณภาพผู้สังคมนด้วยมาตรฐานที่ทัดเทียมกัน จากการสำรวจปัญหาการดำเนินการ ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู พบว่าปัญหาสำคัญ คือ รูปแบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครูของสถาบันการศึกษามีความแตกต่างกันทั้งด้านองค์ประกอบของสิ่งที่ประเมิน วิธีการประเมิน ผู้ประเมิน เกณฑ์การประเมินความก้าวหน้าและการประเมินผลสรุป ส่งผลให้ขั้นตอนการประเมิน การรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การตัดสินผล การประเมินและการนำเสนอผลการประเมิน นิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีความแตกต่างกัน

นอกจากนี้การสัมมนาหลังการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิต/นักศึกษาของแต่ละ สถาบันการศึกษา พบว่าปัญหาการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีหลายประการ เช่น การใช้เทคนิคการสอนแบบต่าง ๆ เกณฑ์การประเมิน และการให้ข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับผล การประเมิน เป็นต้น

การพัฒนากระบวนการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีความจำเป็นต้อง กำหนดสิ่งที่ประเมินให้ชัดเจนและสอดคล้องกับระดับการศึกษาของนักเรียน จุดมุ่งหมาย และ โครงสร้างของหลักสูตรผลิตบัณฑิตครูของคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ การวิจัยครั้งนี้พัฒนาระบบ การประเมินนิสิต/นักศึกษาที่ทำการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เนื่องจาก การประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของแต่ละสถาบัน การผลิตครูมีความแตกต่างกันดังกล่าวข้างต้น

การประเมินแบบ 360 องศา (360 Degree Feedback) หรือการประเมินโดยใช้ แหล่งข้อมูลหลายแหล่ง (Multisources) ช่วยแก้ไขการประเมินแบบดั้งเดิมที่ผู้บริหารมีอำนาจเด็ดขาด ผู้เดียวในการประเมินและช่วยให้ผลการประเมินมีความสอดคล้อง มีความยุติธรรม ข้อมูลมีความตรง และมีความน่าเชื่อถือ สามารถลดอคติในการให้ข้อมูลจากการประเมินโดยผู้ประเมินแหล่งเดียว โดย การประเมินแบบ 360 องศาเป็นการประเมินโดย ผู้ประเมินจากแหล่งต่าง ๆ ได้แก่ การประเมินแหล่ง ที่หนึ่งคือการประเมินจากบนลงล่าง (Downward Appraisal) การประเมินนี้เป็นการประเมินจาก ผู้บังคับบัญชา การประเมินแหล่งที่สองคือการประเมินจากล่างขึ้นบน (Upward Appraisal) เป็นการ ประเมินจากผู้ใต้บังคับบัญชา การประเมินแหล่งที่สามคือการประเมินตนเอง (Self-assessments)

การประเมินแหล่งที่สี่คือการประเมินจากด้านข้าง (Lateral Appraisal) เป็นการประเมินโดยเพื่อนร่วมงาน เป็นต้น

การประเมินแบบ 360 องศา (360 Degree Feedback) เป็นคำที่บัญญัติขึ้นโดย Edwards และ Ewen (1996) ในระยะแรกการประเมินแบบ 360 องศา นำมาใช้เพื่อทำการปรับปรุงและพัฒนาผลการทำงานของพนักงาน การประเมินแบบ 360 องศาได้รับความนิยมจากองค์กรหรือหน่วยงานต่าง ๆ เป็นอย่างมากและนำมาประยุกต์ใช้เพื่อประเมินการปฏิบัติงาน ได้แก่ การบินไทย การปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย Armstrong (2000) กล่าวว่า การประเมินแบบ 360 องศา เป็นส่วนหนึ่งของโปรแกรมการพัฒนาการบริหารองค์กรและมีส่วนช่วยให้พนักงานได้พัฒนาตนเองอันนำไปสู่การพัฒนาองค์กร และพัฒนาการปฏิบัติงานของบุคลากรในองค์กร

ทฤษฎีการสรุปอ้างอิงความน่าเชื่อถือของผลการวัด (Generalizability Theory) หรือ G-Theory เป็นทฤษฎีทางสถิติของการวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือของผลการวัดในสถานการณ์ของการวัดลักษณะต่าง ๆ ที่เป็นเป้าหมายของการนำเครื่องมือไปใช้ ซึ่ง G-Theory เป็นทั้งวิธีการประเมินความน่าเชื่อถือหรือความเที่ยงของเครื่องมือ และกลยุทธ์ของการออกแบบการวัดให้ได้ผลของการวัดที่มีความน่าเชื่อถือหรือมีความเที่ยงสูงถึงระดับที่ต้องการ เพื่อนำผลไปใช้เป็นสารสนเทศสำหรับการตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพ

จากแนวคิดข้างต้นผู้วิจัยมุ่งวิจัยและพัฒนาระบบประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา โดยการประเมินจากผู้ประเมิน 5 แหล่งคือ นิสิต/นักศึกษา ที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ในระดับปริญญาบัณฑิต(ปริญญาตรี) และหลักสูตรกำหนดให้ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถานศึกษาเป็นเวลาอย่างน้อย 1 ภาคการศึกษา อาจารย์นิเทศก์จากสถาบันและอาจารย์นิเทศก์โรงเรียนที่รับผิดชอบประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิต/นักศึกษา เพื่อนิสิต/นักศึกษาที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูรายวิชาเดียวกันและสถานศึกษาเดียวกัน และนักเรียนที่เรียนกับนิสิต/นักศึกษาที่ทำการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เพื่อให้ระบบการประเมินมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นและเป็นแนวทางในการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิต/นักศึกษาในสถาบันการผลิตครูที่มีระบบที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนา และสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับโครงการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของแต่ละสถาบันต่อไป อีกทั้งเป็นระบบการประเมินที่ให้สารสนเทศและมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นเป็นระบบที่ก่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ผู้ที่ได้รับการประเมิน ตลอดจนเป็นระบบที่ให้สารสนเทศในการพัฒนาหลักสูตรครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ เพื่อผลิตครูให้สอดคล้องกับแผนการพัฒนาศึกษาแห่งชาติ

คำถามวิจัย

1. การประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในปัจจุบันเป็นอย่างไร มีปัญหาและความต้องการจำเป็นของการประเมินในเรื่องใดบ้าง และคุณลักษณะของครูตามเกณฑ์มาตรฐานของวิชาชีพและคุณลักษณะของครูที่ต้องการในอนาคตควรเป็นเช่นไร
2. ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศาที่เหมาะสมควรมีองค์ประกอบใดบ้าง แต่ละองค์ประกอบมีความสัมพันธ์กันอย่างไรและมีขั้นตอนดำเนินการประเมินอย่างไร
3. คุณภาพของระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศาที่พัฒนาขึ้นเป็นอย่างไร
4. ผลที่เกิดจากทดลองใช้ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศาเป็นอย่างไร
5. ผลการประเมินคุณภาพของระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา หลังการทดลองใช้เป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา โดยมีวัตถุประสงค์เฉพาะ ดังนี้
  - 1.1 เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการจำเป็นของการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และคุณลักษณะครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูและคุณลักษณะครูตามความต้องการในอนาคต
  - 1.2 เพื่อศึกษาองค์ประกอบของระบบและพัฒนาระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา
  - 1.3 เพื่อพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการทดลองใช้ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา
2. เพื่อทดลองใช้ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา
3. เพื่อตรวจสอบคุณภาพของระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา โดยมีวัตถุประสงค์เฉพาะ ดังนี้

3.1 เพื่อตรวจสอบคุณภาพของผลการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา

3.2 เพื่อศึกษาความเหมาะสมของระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา

3.3 เพื่อศึกษาคุณภาพของระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศาในมาตรฐานด้านความถูกต้องครอบคลุม (Accuracy Standard) มาตรฐานด้านการใช้ประโยชน์ (Utility Standard) มาตรฐานด้านความเป็นไปได้ (Feasibility Standard) และมาตรฐานด้านความเหมาะสม (Propriety Standard)

3.4 เพื่อศึกษาสัมประสิทธิ์การสรุปอ้างอิง (Generalizability Coefficient) ของผลการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ ดังนี้

1. การพัฒนาระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในการวิจัยครั้งนี้เป็นการพัฒนาระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษารายวิชาประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิต/นักศึกษาคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ชั้นปีที่สองทำก่อนสำเร็จการศึกษา โดยดำเนินการพัฒนาระบบการประเมินการปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูด้านงานสอนและงานอื่น ๆ ตลอดระยะเวลาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

2. ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา ประกอบด้วยผู้ประเมิน 5 แหล่ง คือ

2.1 นิสิต/นักศึกษาที่ศึกษาในคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ ในระดับปริญญาบัณฑิต (ปริญญาตรี) และหลักสูตรกำหนดให้ทำการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถานศึกษาเป็นเวลายาวอย่างน้อย 1 ภาคการศึกษา

2.2 อาจารย์นิเทศก์สถาบันที่รับผิดชอบประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิต/นักศึกษา

2.3 อาจารย์นิเทศก์โรงเรียนที่รับผิดชอบประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิต/นักศึกษา

2.4 เพื่อนนิสิต/นักศึกษาที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถานศึกษาเดียวกันและวิชาเอกเดียวกัน

2.5 นักเรียนที่เรียนกับนิสิต/นักศึกษาที่ทำการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูและเข้าเรียน
สม่ำเสมอ

3. การประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมิน
แบบ 360 องศา ครอบคลุม 3 องค์ประกอบ คือ คุณลักษณะทางด้านส่วนบุคคล ด้านวิชาการและ
การสอน และคุณลักษณะทางด้านสังคม

4. เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินระบบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมิน
แบบ 360 องศา พิจารณาจากความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความถูกต้อง
ครอบคลุม

5. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือนิสิต/นักศึกษาคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัยที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2549 ที่โรงเรียนพุทธจักรวิทยา
โรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม และ โรงเรียนสาธิต
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม รวมทั้งอาจารย์นิเทศสถาบัน อาจารย์นิเทศโรงเรียน นักเรียน
และเพื่อนนิสิต/นักศึกษาที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถานศึกษาดังกล่าว

คำจำกัดความของการวิจัย

ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู หมายถึง ชุดของ
องค์ประกอบย่อยของการประเมินนิสิตนักศึกษาซึ่งมีความสัมพันธ์และเชื่อมโยงกันโดยมุ่งไปที่การ
บรรลุวัตถุประสงค์ของการประเมินนิสิตนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

การประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู หมายถึง การประเมิน
การปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิต/นักศึกษาใน 3 คุณลักษณะ คือ คุณลักษณะด้าน
บุคคล ด้านวิชาการและงานครู และด้านสังคม ซึ่งได้จากการสังเคราะห์เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของ
คุรุสภา มาตรฐานและตัวบ่งชี้เกี่ยวกับครูของสำนักงานรับรองมาตรฐานและการประเมินคุณภาพ
การศึกษา มาตรฐานครูต้นแบบ และมาตรฐานครูแห่งชาติ

การประเมินแบบ 360 องศา หมายถึง การตัดสินคุณค่านิสิต/นักศึกษาที่ฝึกประสบการณ์
วิชาชีพครูเพื่อปรับปรุงการปฏิบัติตนและการปฏิบัติการสอน โดยอาศัยข้อมูลจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย
ซึ่งประกอบด้วยผู้ประเมิน 5 แหล่ง คือ อาจารย์นิเทศก์สถาบัน อาจารย์นิเทศก์โรงเรียน นิสิต/นักศึกษา
ประเมินตนเอง เพื่อนนิสิต/นักศึกษา และนักเรียน

แบบตรวจสอบรายการประเมิน หมายถึง แบบตรวจสอบรายการประเมินที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ประกอบด้วยรายการที่แสดงถึงคุณภาพของระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการตรวจสอบความเหมาะสมของระบบการประเมินประกอบด้วยรายการประเมิน ดังนี้ การเตรียมความพร้อมด้านบุคลากร การกำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมิน การกำหนดมาตรฐานและตัวบ่งชี้ที่ต้องการประเมิน การกำหนดกรอบการประเมิน การกำหนดเกณฑ์การประเมิน การกำหนดเครื่องมือการประเมิน การกำหนดแหล่งผู้ประเมิน การเก็บรวบรวมข้อมูล การตรวจสอบ/ปรับปรุงคุณภาพการประเมิน และการรายงานผลการประเมิน

นิสิต/นักศึกษาเอกเดียว หมายถึง นิสิต/นักศึกษาคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ ที่เลือกเรียนวิชาเอกใดเพียงวิชาเอกเดียว เช่น นิสิต/นักศึกษาวิชาเอกวิทยาศาสตร์ นิสิต/นักศึกษาวิชาเอกเคมี

นิสิต/นักศึกษาคู่ หมายถึง นิสิต/นักศึกษาคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ที่เลือกเรียนวิชาเอกใด 2 วิชาเอกควบคู่กัน เช่น นิสิต/นักศึกษาวิชาเอกวิทยาศาสตร์และเคมี

คุณภาพของระบบ หมายถึง คุณภาพของระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ประกอบด้วยมาตรฐาน 4 ด้าน ได้แก่ ความเป็นประโยชน์ (Utility Standard) ความเป็นไปได้ (Feasibility Standard) ความเหมาะสม (Propriety Standard) และความถูกต้องครอบคลุม (Accuracy Standard)

ความเป็นประโยชน์ (Utility Standard) หมายถึง ระบบการประเมินสามารถช่วยให้ นิสิต/ศึกษานำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาตนเองและช่วยให้อาจารย์นิเทศก์โรงเรียนและอาจารย์นิเทศก์สถาบันทราบจุดเด่น จุดที่ควรพัฒนาปรับปรุงของนิสิต/นักศึกษาที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

ความเป็นไปได้ (Feasibility Standard) หมายถึง ระบบการประเมินที่สามารถนำไปใช้ได้จริง ในการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิต/นักศึกษาคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ในระดับปริญญาบัณฑิต (ปริญญาตรี)

ความเหมาะสม (Propriety Standard) หมายถึง คุณลักษณะการประเมินที่สอดคล้องกับ แนวนโยบายของคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ และการเรียนการสอนปกติ

ความถูกต้องครอบคลุม (Accuracy Standard) หมายถึง ผลการประเมินมีความถูกต้อง เชื่อถือได้ และสอดคล้องกับหลักการวัดและประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. มีระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเป็นผู้ประเมินเพื่อให้ผลการประเมินได้สารสนเทศที่ครอบคลุมและถูกต้อง
2. นิสิต/นักศึกษาได้พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องจากข้อมูลย้อนกลับของผลการประเมิน ทำให้ทราบจุดเด่น และจุดด้อยของตนเอง เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปแก้ไขและพัฒนา ปรับปรุงตนเองต่อไป ซึ่งเป็นการกระตุ้นและสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานและพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพิ่มขึ้น
3. ได้ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่มีเกณฑ์การประเมินที่สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวบ่งชี้ของมาตรฐานวิชาชีพครูของคุรุสภา มาตรฐานและตัวบ่งชี้เกี่ยวกับครูของสำนักงานรับรองมาตรฐานและการประเมินคุณภาพการศึกษา มาตรฐานครูต้นแบบ และมาตรฐานครูแห่งชาติ
4. ได้สัมประสิทธิ์การสรุปอ้างอิงเชิงสัมพัทธ์และสัมประสิทธิ์การสรุปอ้างอิงเชิงสัมบูรณ์ที่มีประโยชน์ต่อการเลือกสถานการณของการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูให้มีคุณภาพตามที่ต้องการ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่องการพัฒนากระบวนการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา มีเนื้อหาสาระของเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องผู้วิจัยได้ศึกษาและนำเสนอแนวคิดเป็นลำดับดังนี้ ตอนที่ 1 แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินแบบ 360 องศาและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตอนที่ 2 แนวคิดเกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตอนที่ 3 แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูวิชาชีพและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตอนที่ 4 แนวคิดเกี่ยวกับแบบตรวจสอบรายการประเมินหลัก และตอนที่ 5 แนวคิดเกี่ยวกับทฤษฎีการสรุปอ้างอิง (Generalizability Theory) โดยแต่ละตอนมีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินแบบ 360 องศาและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การประเมินการบุคลากรนั้นไม่ว่าจะอยู่ในรูปของการประเมินเพื่อการคัดเลือก การพัฒนา การประเมินผลการปฏิบัติงาน หรือการประเมินให้ออกจากงานเป็นแนวทางสำคัญที่ช่วยให้การบริหารงานทรัพยากรบุคคลให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนด ซึ่งแนวทางในการประเมินในองค์กรมี 5 รูปแบบ คือ การประเมินจากเบื้องบนลงล่าง (Downward Appraisal) เช่น หัวหน้าประเมินผู้ใต้บังคับบัญชา การประเมินวิธีนี้เป็นที่นิยมในองค์กรขนาดใหญ่ที่มีการจัดโครงสร้างซับซ้อน มีบุคลากรจำนวนมากและวัฒนธรรมองค์กรเข้มงวด การประเมินจากด้านล่างขึ้นบน (Upward Appraisal) เป็นการประเมินที่ให้ลูกน้องร่วมกันประเมินผู้บังคับบัญชา ซึ่งผลการประเมินที่ได้จะเป็นมุมมองของผู้ใต้บังคับบัญชาอันจะนำไปสู่การพัฒนาการบริหารงานของผู้บังคับบัญชา การประเมินตนเอง (Self-Assessment) ผู้ปฏิบัติงานจะประเมินผลงาน การปฏิบัติงาน และคุณลักษณะต่าง ๆ ของตนเองในแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการ เพื่อทราบข้อดี ข้อด้อย จุดที่ควรปรับปรุงและพัฒนาตนเองเพื่อเกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง การประเมินจากด้านข้าง (Lateral Appraisal) การประเมินวิธีนี้เป็นที่นิยมในองค์กรที่ทำงานแบบ cross-function teamwork เป็นการประเมินผลการปฏิบัติงานโดยเพื่อนร่วมงาน เนื่องจากเพื่อนเป็นผู้ที่รับรู้และตระหนักในพฤติกรรมการทำงาน จุดเด่น จุดด้อย ทักษะความสามารถของเพื่อนร่วมงานเป็นอย่างดีทั้งด้านส่วนตัวและวิชาชีพ และการประเมินจากหลากหลายแหล่ง (Multi-source Appraisal) นิยมเรียกว่าการประเมินแบบ 360 องศา

(360 degree feedback) โดยเชื่อว่าการที่ได้ข้อมูลจากผู้ประเมินหลายแหล่งจะทำให้ข้อมูลที่ได้มีความน่าเชื่อถือ มีความเป็นปรนัยมากขึ้น การประเมินจากหลายแหล่งนั้นเป็นการประเมิน การปฏิบัติงานโดยเก็บข้อมูลจากผู้ประเมินมากกว่าหนึ่งแหล่ง อาจจะมีการเก็บข้อมูลทั้งการประเมินตนเอง และการประเมินจากผู้อื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น เพื่อนร่วมงาน หัวหน้างาน หรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง (วีระวัฒน์ บัณฑิตามัย, 2540) ส่งผลให้ข้อมูลที่ได้จากการประเมินมีความเป็นปรนัย และน่าเชื่อถือ การประเมินจากหลากหลายแหล่งนี้เรียกว่า Multi-rater Evaluation ต่อมาในปี 1980 Edwards และ Ewen ได้บัญญัติศัพท์การประเมินขึ้นมาใหม่โดยมีชื่อเรียกว่าการประเมินแบบ 360 องศา (360 Degree feedback)

การประเมินแบบ 360 องศา มีชื่อเรียกแตกต่างกันดังนี้ “360 degree feedback”, “360 Assessment”, “360 degree System”, “Multi-rater Feedback”, “Multi-source Evaluation”, “Multi-rater”, “Multi-level”, “Full-circle Feedback”, “Upwards Appraisal”, และ “Peer Review” เป็นต้น

1. ความหมายของการประเมินแบบ 360 องศา

การประเมินแบบ 360 องศา มีผู้ให้ความหมายไว้ดังนี้

Amey (2001) ได้ให้ความหมายของการประเมินแบบ 360 องศาไว้ว่าการประเมินแบบ 360 องศาเป็นเครื่องมือที่ใช้สอบถามบุคคลจากหลายแหล่ง (Multiple Source) เพื่อให้ได้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) และการประเมินแบบ 360 องศาเป็นกระบวนการ คือ วิธีการที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่สร้างสรรค์ (Create Change) ขององค์กร

Wilson (1997) ให้ความเห็นว่าการประเมินแบบ 360 องศา เป็นการให้ข้อมูลย้อนกลับซึ่งเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันโดยได้รับข้อมูลย้อนกลับจากแหล่งต่างๆ เช่น เพื่อนร่วมงาน ครอบครัวหรือผู้ประเมินอื่นที่ไม่รู้จักซึ่งข้อมูลย้อนกลับเป็นได้ทั้งทางบวกและทางลบ

Edwards และ Ewen (1996) กล่าวว่า การประเมินแบบ 360 องศา คือ การประเมินผลงานจากหลายแหล่ง เช่น หัวหน้างาน เพื่อนร่วมงาน ลูกน้อง และลูกค้า เพื่อที่จะเก็บข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการปฏิบัติงานให้มากที่สุด

Antonioni (1996) กล่าวว่า การประเมินแบบ 360 องศา เป็นการประเมินตนเอง (Individuals Evaluate Themselves) การได้รับข้อมูลย้อนกลับจากบุคคลอื่น และสมาชิกในองค์กร การให้ข้อมูลย้อนกลับจากหัวหน้างาน (Manager/Supervisor) เพื่อนร่วมงาน (Peers) หรือผู้ใต้บังคับบัญชา (Subordinates)

วีระวัฒน์ บัณฑิตามัย (2540) ได้ให้ความหมายของการประเมินแบบ 360 องศา หรือ การประเมินจากหลายแหล่งว่าเป็นกระบวนการประเมินการปฏิบัติงานของพนักงาน โดยเก็บข้อมูล ทั้งจากการประเมินตนเอง (Self-assessments) และผู้อื่นร่วมประเมิน (Others-assessments)

ดังนั้น จากข้อมูลข้างต้นสามารถสรุปได้ว่าการประเมินแบบ 360 องศา หมายถึง การให้ข้อมูลย้อนกลับหรือการตัดสินคุณค่าของบุคคลโดยใช้ข้อมูลจากหลายแหล่ง เช่น ผู้บังคับบัญชา ตนเอง หัวหน้างาน เพื่อนร่วมงาน และลูกน้อง เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจ การพัฒนาหน่วยงาน และเป็นการประเมินที่ให้ข้อมูลที่มีประสิทธิภาพและมีความเป็นปรนัยมากที่สุด

2. วิวัฒนาการของการประเมินแบบ 360 องศา

Edwards and Ewen ได้กล่าวถึงวิวัฒนาการของการประเมินแบบ 360 องศาว่า พัฒนาจากการสำรวจองค์กร (Organization Surveys) การบริหารจัดการคุณภาพโดยรวม (Total Quality Management) การให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อการพัฒนา (Development Feedback) และการประเมินการปฏิบัติงาน (Performance Appraisals) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

2.1 การสำรวจองค์กร (Organization Surveys)

การสำรวจองค์กรเป็นการประเมินพนักงานเกี่ยวกับการทำงานตามหน้าที่ ในช่วงปี 1970 ถึงปี 1980 โดยมีเป้าหมายเพื่อให้เกิดความพึงพอใจของพนักงานต่อผู้บริหารซึ่งต่อมา ผลการประเมินนี้ได้พัฒนาเป็นตัวบ่งชี้คุณภาพของผู้นำบริษัทต่างๆ เช่น American Airlines, UPS และ Whirlpool เพื่อพิจารณาความดีความชอบของผู้นำองค์กร

2.2 การบริหารงานเพื่อคุณภาพรวม (Total Quality Management : TQM)

การบริหารงานเพื่อคุณภาพรวมเป็นสิ่งที่นำมาตัดสินใจในเรื่องของการปรับปรุงคุณภาพโดยพิจารณาจากสารสนเทศที่ได้จากลูกค้า และข้อมูลจากการสำรวจความคิดเห็นของลูกค้า เกี่ยวกับการให้บริการ ซึ่งสารสนเทศที่ได้เป็นส่วนหนึ่งของการออกแบบการบริหารงานเพื่อคุณภาพรวม ในระยะแรกเริ่ม จากนั้นนำไปใช้ในการประเมินในแผนก/ฝ่ายต่างๆขององค์กร เช่น การประเมินของลูกค้ายี่ห้อที่พักในโรงแรมต่างๆ เป็นต้น

2.3 การให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อการพัฒนา (Developmental Feedback)

การให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อการพัฒนาได้รับความนิยมในปี ค.ศ.1980 วัตถุประสงค์ของการประเมินเพื่อพัฒนาองค์กร โดยมีการประเมินจากผู้ประเมินที่หลากหลาย การประเมินเพื่อการพัฒนาจะช่วยให้พนักงานลดข้อผิดพลาดในการการทำงาน ซึ่งข้อผิดพลาดของการทำงานเกิดขึ้น

เมื่อพนักงานมีความเข้าใจคลาดเคลื่อน และผู้บริหารไม่มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล ไม่สนใจการประเมิน การปฏิบัติงานซึ่งอาจจะส่งผลต่อการทำงานของพนักงานในอนาคต

2.4 การประเมินการปฏิบัติงาน (Performance Appraisals)

การประเมินการปฏิบัติงานเริ่มขึ้นในปี ค.ศ.1800 เป็นยุคที่ใช้เครื่องจักรกลใน กระบวนการผลิตของภาคอุตสาหกรรมที่มองคนเหมือนเครื่องจักร (man as machine) ดังนั้น คนงาน จะต้องสามารถสร้างผลผลิตจำนวนมาก ผู้บริหารเท่านั้นที่จะทำการประเมินการปฏิบัติงาน ของพนักงานโดยการใช้แบบตรวจสอบรายการ ซึ่งต่อมามีการพัฒนาและปรับปรุงให้มีการประเมิน หลากหลายรูปแบบ

ในปี ค.ศ.1960 ถึง 1970 ได้เกิดแนวคิดการประเมินโดยยึดวัตถุประสงค์เป็นหลัก เกิดขึ้น (the management by objectives : MBO) โดยการเปรียบเทียบผลงานของบุคคลกับ เป้าหมายและยุทธวิธีขององค์กรเป็นการประเมินที่นิยมกันมาก วิธีการนี้ประเมินโดยผู้บริหาร พนักงาน และการประเมินตนเองให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่แต่ละองค์กร ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลง รูปแบบการบริหารงานจากแนวเดิมมาเป็นแนวราบมีการทำงานเป็นทีมและมีการประเมินจากผู้ประเมิน ที่หลากหลาย ซึ่งเป็นทางเลือกหนึ่งของการประเมินองค์กร

3. วัตถุประสงค์ของการประเมินแบบ 360 องศา

Edwards และ Ewen (1996), Fox และ Klein (1996) และ Wilson (1997) ได้เสนอ วัตถุประสงค์ของการประเมินแบบ 360 องศาไว้ 2 แนวทาง คือ

3.1 การประเมินแบบ 360 องศา มีวัตถุประสงค์เพื่อการปรับปรุงและพัฒนาอาชีพ (Career Development) ในช่วงปลายศตวรรษ 1960 หน่วยงานบริหารทรัพยากรมนุษย์ได้กำหนด เป้าหมายของการประเมินผลการปฏิบัติงานของพนักงาน (Edwards และ Ewen, 1996) ว่าการประเมิน การปฏิบัติงานเพื่อการพัฒนาที่ก่อให้เกิดประโยชน์มากกว่าการประเมินเพื่อเลื่อนขั้นหรือเพื่อให้ผลตอบแทน เป็นการประเมินโดยหัวหน้างาน ผู้ได้บังคับบัญชา และการประเมินตนเอง เรียกว่าการประเมิน จากหลายแหล่ง (Multi-source) ผู้ประเมินแต่ละแหล่งจะให้ข้อมูลที่ต่างกัน และข้อมูลย้อนกลับ มีความน่าเชื่อถือซึ่งขึ้นอยู่กับองค์ประกอบสำคัญ 2 ประการ คือการไม่ระบุชื่อผู้ให้ข้อมูล (Anonymity) และข้อมูลต้องเป็นความลับ (Confidentiality) ทราบข้อมูลเฉพาะบุคคลที่ถูกประเมินเท่านั้น

3.2 การประยุกต์ใช้การประเมินแบบ 360 องศา เพื่อการบริหารและการประเมิน การปฏิบัติงาน (Performance Appraisal/Management) Fox และ Klein (1996) ได้กำหนด วัตถุประสงค์ของการประเมินแบบ 360 องศา เพื่อใช้ในการเลื่อนขั้นหรือการให้ผลตอบแทน อีกทั้งเป็น

การหลีกเลี่ยงปัญหาการร้องเรียนจากพนักงานว่าผลการประเมินการปฏิบัติงานไม่ถูกต้อง หัวหน้างาน
 ไม่มีความสามารถในการประเมินผลการปฏิบัติงานหรือไม่สามารถจำแนกการปฏิบัติงานได้

ในประเทศไทยมีผู้ให้แนวคิดเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการประเมินแบบ 360 องศาไว้
 ดังนี้

दनัย เทียนพุด (2541) ให้แนวคิดเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการประเมินแบบ 360 องศา
 ว่ามีเป้าหมายเพื่อการพัฒนาอาชีพ การตัดสินใจเพื่อให้รางวัลที่ยุติธรรม การวัดผลงานที่ถูกต้องและ
 มีความตรงทำให้เห็นความแตกต่างในการจัดการ ทั้งนี้วัตถุประสงค์ของการประเมินแบบ 360 องศา
 มุ่งเน้นในประเด็นต่อไปนี้ กำหนดพฤติกรรมบุคคลและทีมงานให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์และคุณค่า
 ธุรกิจ มุ่งเน้นการให้รางวัลสูงใจที่สอดคล้องกับความสามารถ มีวิธีวัดผลที่ยุติธรรมและแม่นยำ
 สนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เสริมแรงต่อการริเริ่มสิ่งต่าง ๆ ในองค์กร เช่น การบริการ
 ลูกค้า การทำงานเป็นทีม การกระจายอำนาจ และเป็นเครื่องมือในการสื่อสารที่ช่วยให้พนักงานเข้าใจถึง
 ว่าพฤติกรรมใดสอดคล้องกับเป้าหมายขององค์กร

วีระวัฒน์ ปันนิตามัย (2540) กล่าวว่าวัตถุประสงค์ของการประเมินแบบ 360 องศา
 เพื่อวินิจฉัยการปฏิบัติงาน (Performance Diagnosis) แสวงหาจุดเด่นและจุดด้อยในการปฏิบัติงาน
 ของพนักงาน หรือผู้บริหารซึ่งจะนำไปสู่การตัดสินใจการบริหารงาน เช่น การเลื่อนตำแหน่ง การลงทุน
 เพื่อพัฒนา การจัดวางบุคคลเข้าสู่ตำแหน่ง ซึ่งเป้าหมายสำคัญของการประเมินแบบ 360 องศาเพื่อ
 การพัฒนาการทำงานให้ดียิ่งขึ้น ดังนั้นในระยะเริ่มแรกควรใช้ผลการประเมินเพื่อพัฒนามากกว่า
 การตัดสินคุณค่าของการทำงาน

4. แหล่งข้อมูลของการประเมินแบบ 360 องศา

การประเมินแบบ 360 องศา มีแหล่งข้อมูลดังนี้ (दनัย เทียนพุด ,2541)

4.1 การประเมินแบบ 1 องศา (1 Degree Feedback : Self or Supervisor

Assessment)

การประเมินแบบ 1 องศา คือการประเมินจากผู้บริหารหรือการประเมินตนเอง
 (Self-Assessment) ควรที่จะมีประเมินร่วมกับการประเมินจากแหล่งอื่น เนื่องจากการประเมินตนเอง
 อาจมีข้อบกพร่องในการให้ข้อมูลดังนี้ การให้คะแนนเกินความจริง เนื่องจากการเข้าข้างตนเอง ซึ่งโดย
 ธรรมชาติจะประเมินตนเองให้สูงกว่าคนอื่น การให้คะแนนเกินความเป็นจริง เนื่องจากความไม่ชัดเจน
 (blind spots) ซึ่งมีแนวโน้มที่จะเกิดการเดาและให้คะแนนสูงเกินจริง ความเป็นปรักษ์ เช่น เพศ

หรือสัณฐาน โดยทั่วไปกลุ่มคนที่มีสมาชิกจำนวนน้อยกว่าหรือชนกลุ่มน้อยมีแนวโน้มที่จะประเมินตนเองต่ำกว่าคนกลุ่มใหญ่

4.2 การประเมินแบบ 90 องศา (90 Degree Feedback : Colleague Assessment)

การประเมินแบบ 90 องศา หรือการประเมินจากด้านข้าง (Lateral feedback) ให้ผลการประเมินดีกว่าการประเมินจากแหล่งเดียว ในด้านความเที่ยง ความตรง และความน่าเชื่อถือของข้อมูล

4.3 การประเมินแบบ 180 องศา (180 Degree Feedback : Upward Review)

การประเมินแบบ 180 องศา หรือการประเมินจากล่างขึ้นบน (upward feedback) ได้แก่การประเมินจากบุคคลที่อยู่ในลำดับชั้นที่ต่ำกว่า เช่น การประเมินการบริหารงานของผู้บริหารโดยพนักงานฝ่ายต่าง ๆ ซึ่งผลการประเมินจะได้ข้อมูลที่ถูกต้อง และมีความน่าเชื่อถือ

4.4 การประเมินแบบ 360 องศา (360 Degree Feedback)

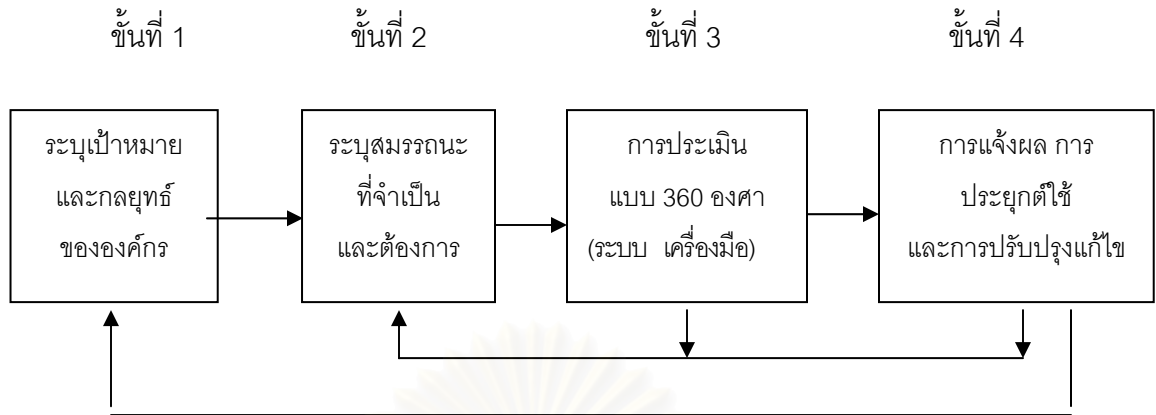
การประเมินแบบ 360 องศา เป็นการประเมินที่ให้ข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับพฤติกรรมการทำงานของพนักงานจากผู้ประเมินหลายแหล่งซึ่งอาจจะเป็นสมาชิกในทีม ลูกค้ายภายใน ลูกค้ายภายนอก หรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง

ดังนั้น แหล่งข้อมูลของการประเมินแบบ 360 องศา มีดังนี้ การประเมินตนเอง การประเมินจากล่างขึ้นบน ได้แก่ การประเมินผู้บังคับบัญชาโดยผู้ใต้บังคับบัญชา หรือการประเมินโดยผู้ดำรงตำแหน่งต่ำกว่าผู้ถูกประเมิน การประเมินจากด้านข้าง ได้แก่ การประเมินด้วยเพื่อนร่วมงาน หรือการประเมินโดยผู้ที่มีตำแหน่งเท่าเทียมกัน และการประเมินจากบนลงล่าง ได้แก่ การประเมินผู้ใต้บังคับบัญชาโดยผู้บังคับบัญชา หรือการประเมินโดยของผู้ที่ดำรงตำแหน่งสูงกว่าผู้ถูกประเมิน

5. การประยุกต์ใช้การประเมินแบบ 360 องศา

การประเมินแบบ 360 องศาเป็นการประเมินโดยผู้ประเมินหลายคน (multi-raters) จึงนิยมใช้แบบสอบถาม และแบบสำรวจพฤติกรรม (performance checklist) เป็นเครื่องมือสำคัญ แต่ผลจากการใช้เครื่องมือมีข้อจำกัดที่จะแก้ปัญหาคอขวด ระบบ และนโยบาย

วีระวัฒน์ ปันนิตามัย (2540) ได้เสนอกรอบแนวคิดในการประยุกต์ใช้แนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา ดังภาพที่ 2.1

ภาพที่ 2.1 กรอบแนวคิดในการประยุกต์ใช้การประเมินแบบ 360 องศา

จากภาพที่ 2.1 มีวิธีการประเมิน ดังนี้

ขั้นที่ 1 เป็นการวางโครงสร้างพื้นฐานที่จะบอกว่าประเมินแบบ 360 องศา ประเมินไปทำไม เพื่อรองรับเป้าหมายใดขององค์กรและจะไปสู่เป้าหมายที่ว่านี้ด้วยวิธีการใด นอกจากนี้จะทำอย่างไรให้ทุกคน ในองค์กรได้เข้ามามีส่วนร่วมในการที่จะก้าวไปสู่จุดหมาย

ขั้นที่ 2 การกำหนดเป้าหมายและกลยุทธ์ เป็นการระบุว่า จะพัฒนาสมรรถนะใดของกลุ่มเป้าหมายที่จะได้รับการประเมิน พนักงานควรมีทักษะ ความรู้ ความสามารถในด้านใด เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้แต่แรก ใช้วิเคราะห์งาน (Job analysis) เพื่อระบุสมรรถนะที่จำเป็นและเหมาะสมกับตำแหน่ง

ขั้นที่ 3 เมื่อนโยบายกลยุทธ์ชัดเจน มีการกำหนดตำแหน่งเป้าหมายที่จะพัฒนาในการประเมินแบบ 360 องศา ต่อมาเป็นเรื่องของการออกแบบเครื่องมือ ผู้บริหารระดับสูงควรเข้าใจและเห็นคุณค่าของเครื่องมือเพื่อที่จะนำไปพัฒนาบุคลากรในหน่วยงาน ผู้บริหารจำเป็นต้องมีส่วนร่วมในการกำหนด การสร้าง และระบุรายการสมรรถนะที่ต้องการพัฒนาซึ่งในขั้นนี้ควรพิจารณาในประเด็นต่อไปนี้ การสนับสนุนการมีส่วนร่วมอย่างจริงจังของฝ่ายบริหาร องค์กรมีแผนการใช้การประเมินแบบ 360 องศา กับกลุ่มเป้าหมายอย่างชัดเจน มีแผนการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องมีระบบการดำเนินการ และมีกฎกติกาอย่างชัดเจน สร้างบรรยากาศของความไว้วางใจ กำหนดแนวทางการนำผลที่ได้ไปใช้และวิธีการแจ้งผลประเมิน ระบุและอธิบายแนวทางการวัดผลอย่างชัดเจนและน่าเชื่อถือ กำหนดหลักการของการประเมินให้ชัดเจนและมีการสื่อสารกันอย่างทั่วถึง นอกจากนี้ควรกำหนดว่าจะประเมินบ่อยครั้งเพียงใด

ขั้นที่ 4 การแจ้งผล ขั้นนี้คือคุณค่าที่แท้จริงของการประเมินแบบ 360 องศา มีการ ทบทวนขั้นตอนทั้งหมดที่ทำมา รูปแบบการแจ้งผลอาจทำเป็นแบบหนึ่งต่อหนึ่ง แบบเป็นทีมหรือ ตามระดับตำแหน่งหน้าที่ในส่วนของกรแจ้งผลการประเมินในรูปกราฟหรือรายงานแบบบรรยาย (narrative report)

6. การระบุบุคคลหลักสำหรับการประเมินแบบ 360 องศา

วิธีการระบุผู้ตัดสินใจหลัก (Key Decision Makers) และบุคคลที่มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) ควรให้ผู้ร่วมงานเข้ามาเกี่ยวข้องกับการประเมินแบบ 360 องศา วิธีดำเนินการระบุ บุคคลหลักสำหรับการประเมินแบบ 360 องศา มี 3 ขั้นตอน (Lepsinger และ Lucia, 1998) คือ

ขั้นตอนที่ 1 บันทึกชื่อพนักงาน (Make a list) โดยจดบันทึกรายชื่อของพนักงาน ทั้งหมดที่ต้องการปรับปรุง อาจจะเป็นบุคคล เป็นกลุ่ม เป็นหน่วยงานในองค์กร สมาชิกในที่มงาน หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่ไม่ต้องการเข้าร่วมกิจกรรมเบื้องต้นนี้

ขั้นตอนที่ 2 ให้คะแนนผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Rate the Stakeholders) จัดกลุ่มผู้ตัดสินใจ และผู้มีส่วนได้-ส่วนเสีย โดยการให้คะแนน 1= ทางบวก (+) หรือผู้มีส่วนร่วมสูง, 0 = ปานกลาง หรือ ผู้ยินยอมทำตามคำสั่ง , -1 = ทางลบ (-) หรือพวกที่ต่อต้านและ , ? = สำหรับผู้ที่ไม่สามารถจัด เข้ากลุ่มได้

ขั้นตอนที่ 3 วาดแผนความคิด (Draw a Map) คือวาดแผนความคิดของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยมีลักษณะต่อไปนี้ วาดวงกลมล้อมรอบบุคคลที่ให้ความสนับสนุน วาดสามเหลี่ยมล้อมรอบบุคคล ที่มีความคิดเห็นกลาง ๆ วาดสี่เหลี่ยมล้อมรอบบุคคลที่มีความคิดต่อต้านและไม่สามารถจัดเข้ากลุ่มได้

สรุปได้ว่าการระบุบุคคลหลักสำหรับการประเมินแบบ 360 องศา มี 3 ขั้นตอน คือ ขั้นตอน ที่หนึ่ง บันทึกชื่อพนักงาน (Make a list) ขั้นตอนที่สองให้คะแนนผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Rate the Stakeholders) และขั้นตอนที่สามวาดแผนความคิด (Draw a Map) ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

7. แนวทางการกำหนดน้ำหนักของผลการประเมิน

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมีผู้กำหนดน้ำหนักของการประเมิน แบบ 360 องศาโดยแบ่งตามวัตถุประสงค์การประเมินได้ 2 ประเภทดังนี้ ประเภทที่หนึ่งการประเมิน เพื่อการปรับปรุงและพัฒนา ประเภทที่สองการประเมินเพื่อการประเมินผลการปฏิบัติงานหรือ การจ่ายค่าตอบแทนแต่ละประเภทมีแหล่งในการประเมินและการให้คะแนน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

7.1 การประเมินแบบ 360 องศา เพื่อการปรับปรุงและพัฒนา

7.1.1 การประเมินแบบ 360 องศา ที่มีแหล่งผู้ประเมิน 5 แหล่ง ซึ่งแต่ละแหล่งมีการกำหนดน้ำหนักความสำคัญ ดังนี้ การประเมินตนเอง ให้น้ำหนักร้อยละ 14.90 การประเมินโดยเพื่อนร่วมงาน ให้น้ำหนักร้อยละ 18.62 การประเมินโดยนักเรียน ให้น้ำหนักร้อยละ 18.90 การประเมินโดยผู้อำนวยการ ให้น้ำหนักร้อยละ 20.29 การประเมินโดยหัวหน้าหมวด ให้น้ำหนักร้อยละ 27.29 (มณูญ ศิวารมย์, 2542)

7.1.2 การประเมินแบบ 360 องศา ที่มีแหล่งผู้ประเมิน 4 แหล่ง ซึ่งแต่ละแหล่งมีการกำหนดน้ำหนักความสำคัญดังนี้ การประเมินตนเอง ให้น้ำหนักร้อยละ 15 การประเมินโดยเพื่อนร่วมงาน ให้น้ำหนักร้อยละ 15 การประเมินโดยนักเรียน ให้น้ำหนักร้อยละ 50 และ การประเมินโดยหัวหน้าภาค ให้น้ำหนักร้อยละ 20 (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2543)

7.2 การประเมินแบบ 360 องศา เพื่อประเมินผลการปฏิบัติงาน

การประเมินแบบ 360 องศา ที่มีแหล่งผู้ประเมิน 3 แหล่ง (Fox และ Klein, 1996 และวีระวัฒน์ บัณฑิตามัย, 2540) แต่ละแหล่งมีการกำหนดน้ำหนักความสำคัญดังนี้ การประเมินตนเอง ให้น้ำหนักร้อยละ 25 การประเมินโดยเพื่อนร่วมงาน ให้น้ำหนักร้อยละ 25 และการประเมินโดยหัวหน้างาน ให้น้ำหนักร้อยละ 50

สรุปได้ว่าการกำหนดน้ำหนักของการประเมินแบบ 360 องศา แบ่งตามวัตถุประสงค์การประเมินได้ดังนี้ การประเมินเพื่อการปรับปรุงและพัฒนา ประกอบด้วย การประเมินแบบ 360 องศา ที่มีผู้ประเมิน 5 แหล่ง และการประเมินแบบ 360 องศา ที่มีผู้ประเมิน 4 แหล่ง รวมทั้งการประเมินเพื่อการประเมินผลการปฏิบัติงาน คือ การประเมินแบบ 360 องศา ที่มีผู้ประเมิน 3 แหล่ง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินแบบ 360 องศา

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินแบบ 360 องศาในประเทศไทยและงานวิจัยต่างประเทศ ดังนี้

มณูญ ศิวารมย์ (2542) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนากระบวนการประเมินแบบ 360 องศา เพื่อพัฒนาการสอนของครูสังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนากระบวนการประเมินแบบ 360 องศา เพื่อพัฒนาการสอนของครูสังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ และเพื่อศึกษาประสิทธิผลของการประเมินแบบ 360 องศา โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างครู และนักเรียนในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาจำนวน 20 คน และ 630 คน ตามลำดับ ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้ กระบวนการประเมินแบบ 360 องศาที่พัฒนาขึ้นมีลักษณะสำคัญ ดังนี้

ประเด็นหลักของการประเมินเพื่อพัฒนาการสอนของครูครอบคลุม 3 ด้าน คือ คุณลักษณะความเป็นครู พฤติกรรมการทำงาน กระบวนการทำงาน และผลลัพธ์ของงาน หลักการประเมินมี 4 แบบคือ การประเมินจากบนลงล่าง การประเมินจากล่างขึ้นบน การประเมินจากด้านข้าง และการประเมินตนเอง แหล่งข้อมูล มี 5 แหล่ง คือ ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้าหมวดวิชา เพื่อนร่วมงานตนเอง และนักเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน คือ แบบประเมินโดยครู แบบประเมินโดยนักเรียน และแบบวัดทัศนคติต่อการประเมินแบบ 360 องศา และการดำเนินการประเมิน แบ่งเป็น 3 ระยะ คือ ระยะการออกแบบการประเมิน ระยะลงมือประเมิน มีการปฏิบัติการ 4 ขั้นตอน ดังนี้ การเลือกทีมประเมิน การดำเนินการประเมิน การวิเคราะห์ข้อมูล และการรายงานผลการประเมิน และระยะสุดท้ายคือระยะประเมินประสิทธิผลของการใช้กระบวนการประเมิน ผลการศึกษาประสิทธิผลของกระบวนการประเมินแบบ 360 องศา พบว่าการประเมินในภาพรวมของการเปรียบเทียบผลการประเมินครั้งที่ 1 กับครั้งที่ 3 ครูมีพัฒนาการเพิ่มขึ้นเฉลี่ย ร้อยละ 87.33 โดยร้อยละ 80 ของครูมีความพึงพอใจ และมีทัศนคติที่ดีต่อการประเมินแบบ 360 องศา นอกจากนี้กระบวนการประเมินนี้สามารถนำไปใช้ในโรงเรียนได้ เพราะผู้บริหารเห็นว่าเป็นกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ที่ช่วยพัฒนาครูได้ตรงประเด็น ผู้บริหารยอมรับว่าการนำกระบวนการนี้ไปใช้มีความสะดวก อีกทั้งครูส่วนใหญ่และนักเรียนทุกคนยอมรับกระบวนการประเมินนี้

อนงค์พร พะวรรัมย์ (2546) ได้ทำการวิจัยเรื่องการเปรียบเทียบผลการประเมินการปฏิบัติงานของครูระหว่างการประเมินตนเองกับการประเมินแบบ 360 องศา วัดดูประสงค์เพื่อศึกษาความสอดคล้องของผลการประเมินการปฏิบัติงานสอนของครูระหว่างการประเมินตนเองกับการประเมินแบบ 360 องศา ที่มีแหล่งข้อมูลการประเมิน 5 , 4 และ 3 แหล่งตามลำดับ โดยมีการกำหนดน้ำหนักความสำคัญของแหล่งข้อมูลแต่ละแหล่งเท่ากันและแตกต่างกัน และเพื่อศึกษาความคลาดเคลื่อนเชิงปล่อยและกดคะแนนระหว่างแหล่งประเมินแต่ละแหล่ง โดยกลุ่มตัวอย่างที่ทำการประเมิน คือ ครูที่ถูกประเมิน 44 คน และได้รับการประเมินจาก 5 แหล่ง คือ ครูที่ประเมินตนเอง จำนวน 44 คน เพื่อนร่วมงานของครู จำนวน 125 คน หัวหน้าหมวด จำนวน 22 คน ผู้บริหารจำนวน 15 คน และนักเรียนจำนวน 1,198 คน และองค์ประกอบที่ใช้ในการประเมินคุณลักษณะ ของครูมี 4 องค์ประกอบ คือ การวางแผนการเตรียมการสอนของครู การจัดสิ่งแวดล้อมในห้องเรียน การจัดการเรียนการสอนและความรับผิดชอบในวิชาชีพ ผลการวิจัย พบว่าผลการประเมินตนเองกับการประเมินโดยนักเรียน และผลการประเมินตนเองกับการประเมินโดยเพื่อนร่วมงานมีความสัมพันธ์กันปานกลางและสูง ($r = .478$ และ $r = .456$ ตามลำดับ) ผลการประเมินตนเองกับการประเมินแบบ 360 องศา ที่มีผู้ประเมิน 5 และ 4 แหล่ง ซึ่งมีการกำหนดคะแนนเท่ากัน มีความสัมพันธ์กันปานกลางและสูง ($r = .692$ และ

$r = .732$ ตามลำดับ) นอกจากนี้ยังพบว่าผู้ประเมินที่เป็นนักเรียนและเพื่อนร่วมงานมีความคลาดเคลื่อนแบบปล่อยคะแนน ส่วนแหล่งผู้ประเมินที่เป็นผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าหมวด การประเมินตนเองมีความคลาดเคลื่อนแบบกดคะแนน

Salam และ Cox (2003) ทำการวิจัยเรื่องสัมพันธระหว่างความเป็นผู้นำกับการประเมินผลการปฏิบัติงานแบบ 360 องศา วัตถุประสงค์ของการศึกษาคือ รูปแบบของความสัมพันธระหว่างพฤติกรรมผู้นำและการประเมินการปฏิบัติงานของผู้นำเหล่านี้จะมีความแตกต่างกันขึ้นอยู่กับใครเป็นผู้ประเมิน ความแตกต่างสะท้อนให้เห็นพฤติกรรมอะไรของผู้นำที่เป็นประโยชน์ต่อบุคคลที่ประเมินอย่างไร โดยกลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย ผู้ใต้บังคับบัญชา 526 คน หัวหน้างาน 73 คน ผู้จัดการ 37 คน นอกจากนี้จะมีการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างเพื่อจะเป็นบทเสริมในการตีความหมายเชิงคุณภาพ พบว่าอายุเฉลี่ยของผู้ใต้บังคับบัญชา 40 ปี อายุเฉลี่ยของการทำงาน 14 ปี ผู้ใต้บังคับบัญชา 4 คนประเมินหัวหน้างาน 1 คน ทุกคนจบการศึกษาขั้นต่ำคือปริญญาตรี รวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ 2 ครั้งในช่วงเวลา 10 สัปดาห์ ในช่วงแรกเก็บข้อมูลของหัวหน้างานที่ประเมินโดยผู้ใต้บังคับบัญชา และประเมินผลการปฏิบัติงานในช่วงที่ 2 การเก็บรวบรวมข้อมูลการประเมินผลการปฏิบัติงานเก็บข้อมูลจากหลายแหล่ง ได้แก่ จากผู้จัดการ หัวหน้างาน และผู้ใต้บังคับบัญชา เครื่องมือที่ใช้เป็นของ Manz และ Sims (1991a) ซึ่งใช้วัดพฤติกรรมของหัวหน้างานและการประเมินผลการปฏิบัติงาน เครื่องมือที่ใช้วัดพฤติกรรมของหัวหน้างานมีชื่อว่า Using the Leadership Strategies Questionnaire II (LSQII) การประเมินการปฏิบัติงานประเมินจาก 3 แหล่ง ได้แก่ การประเมินจากผู้จัดการ การประเมินตนเองของหัวหน้างาน และการประเมินจากผู้ใต้บังคับบัญชา เครื่องมือที่ใช้สำหรับการประเมินจากผู้จัดการเป็นของ Goodale & Burke (1975) สอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน 9 มิติ ได้แก่ การวางแผนและการจัดการ ปฏิกริยาต่อปัญหา ความยุติธรรม การปรับตัว การทำงานเป็นทีม การมอบหมายงาน การพัฒนาผู้ใต้บังคับบัญชา เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ การวิเคราะห์ได้ 2 องค์ประกอบคือ ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ ประสิทธิภาพของการเปลี่ยนแปลง ซึ่งองค์ประกอบด้านการวางแผนและการจัดการไม่ได้อยู่ใน 3 องค์ประกอบนี้ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.70 เครื่องมือสำหรับการประเมินตนเองและการประเมินจากผู้ใต้บังคับบัญชาประกอบด้วยข้อคำถาม 4 ข้อ ค่าความเที่ยงจากการประเมินตนเองของหัวหน้างานเท่ากับ 0.87 ค่าความเที่ยงจากการประเมินของผู้ใต้บังคับบัญชาเท่ากับ 0.95 และค่าความเที่ยงในภาพรวมทั้งหมด คำนวณโดยวิธีสัมประสิทธิ์ของ James (James, Demaree & Wolf, 1984) เท่ากับ 0.73 การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ในช่วงแรก เพื่อตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างการบรรยายพฤติกรรมของผู้นำและการประเมินการปฏิบัติงานที่ตามมา ต่อมาใช้การวิเคราะห์ถดถอยแบบ stepwise เพื่อแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมของผู้นำ

กับตัวแปรตามที่ตั้งไว้ ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าสหสัมพันธ์ของการประเมินผลการปฏิบัติงานที่วัดจากแหล่งที่แตกต่างกันไม่มีนัยสำคัญทางสถิติกับการประเมินตนเองของหัวหน้างาน ตัวแปรที่วัดมี 3 ตัวแปร คือตัวแปรผลลัพธ์ ตัวแปรระหว่างบุคคล และตัวแปรประสิทธิผลการเปลี่ยนแปลง ตัวแปรผลลัพธ์แสดงให้เห็นสหสัมพันธ์ทางบวกกับอุดมคติ ($r = 0.26$) การกระตุ้นและความประทับใจ ($r = 0.22$) ตัวแปรระหว่างบุคคลมีสหสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับการให้รางวัลที่เป็นวัตถุ ($r = 0.25$) การสนับสนุนการให้รางวัลแก่ตนเอง ($r = 0.22$) และการประเมินการปฏิบัติงานมีสหสัมพันธ์ทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับพฤติกรรมการรังเกียจหัวหน้างาน ($r = -0.27$) และตัวแปรการเปลี่ยนแปลงไม่มีนัยสำคัญทางสถิติกับพฤติกรรมของหัวหน้างาน และการประเมินตนเองของหัวหน้างานมีตัวแปรตัวเดียวเท่านั้นที่มีนัยสำคัญทางสถิติ คือความท้าทายของสถานะที่ดำรงอยู่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการประเมินตนเอง ($r = 0.23$) สรุปได้ว่ารูปแบบของความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมหัวหน้างานและแหล่งประเมินทั้ง 3 แหล่ง แตกต่างกันในด้านของขนาดและทิศทางของสหสัมพันธ์ขึ้นอยู่กับว่าใครจะเป็นผู้ประเมิน

Funderburg และ Levy (2005) ได้ทำการวิจัยเรื่องอิทธิพลของตัวแปรด้านความเป็นส่วนตัวและทัศนคติต่อระบบการประเมินแบบ 360 องศา การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอิทธิพลของตัวแปรด้านความเป็นส่วนตัว และทัศนคติต่อระบบการประเมินแบบ 360 องศา กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยพนักงานจากบริษัทเอกชนจำนวน 52 คน และพนักงานจากองค์กรโทรคมนาคม จำนวน 23 คน โดยมีสมมุติฐานการวิจัย ดังนี้ สมมุติฐานที่ 1 การยอมรับตนเองจะมีความสัมพันธ์ทางบวกกับทัศนคติต่อระบบการประเมินแบบ 360 องศา สมมุติฐานที่ 2 แนวโน้มการค้นหาข้อมูลย้อนกลับมีความสัมพันธ์ทางบวกกับทัศนคติของผู้ถูกประเมิน สมมุติฐานที่ 3 ความเชื่ออำนาจแห่งตนจะมีความสัมพันธ์ทางบวกกับทัศนคติต่อการประเมินแบบ 360 องศา ซึ่งคะแนนยิ่งมากเท่าไรก็ยิ่งเห็นว่ายังมีความเชื่ออำนาจภายในตนมากเท่านั้น สมมุติฐานที่ 4 รูปแบบของการบริหารจะมีความสัมพันธ์ทางบวกกับทัศนคติต่อระบบการประเมินแบบ 360 องศา เช่น ยิ่งการบริหารแบบให้มีส่วนร่วมน้อยเท่าไรก็ยิ่งมีความชอบระบบการประเมินแบบ 360 องศาเท่านั้น สมมุติฐานที่ 5 พฤติกรรมความเป็นพลเมืองในองค์กรมีความสัมพันธ์ทางบวกกับทัศนคติต่อระบบการประเมินแบบ 360 องศา สมมุติฐานที่ 6 ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการค้นหาข้อมูลย้อนกลับจะมีความสัมพันธ์ทางลบกับทัศนคติต่อระบบการประเมินแบบ 360 องศา และ สมมุติฐานที่ 7 สภาพแวดล้อมของการหาข้อมูลย้อนกลับจะมีความสัมพันธ์ทางบวกกับทัศนคติต่อระบบการประเมินแบบ 360 องศา กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 75 คนแบบสำรวจทั่วไป 123 ชุด ได้รับกลับคืนเพียงร้อยละ 61 เครื่องมือที่ใช้วัดตัวแปรผลลัพธ์ คือ แบบวัดทัศนคติต่อการประเมินแบบ 360 องศา มี 5 ข้อคำถามปรับปรุงมาจาก Bernadin และคณะ (1993)

ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.97 เครื่องมือที่ใช้วัดตัวแปรทำนาย คือ แบบวัดการยอมรับตนเองเป็นของ Rosenberg's (1965) มีข้อคำถาม 10 ข้อ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.84 แบบวัดแนวโน้มการค้นหาข้อมูลย้อนกลับ มีข้อคำถาม 2 ข้อ ปรับปรุงมาจาก Ashford (1986) เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.86 แบบวัดความเชื่ออำนาจแห่งตนของ Spector's (1988) มีข้อคำถาม 16 ข้อ ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.75 แบบวัดรูปแบบการบริหารของ Cobb's (1986) มีข้อคำถาม 3 ข้อ ใช้วัดรูปแบบของความเป็นผู้นำ ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.60 และอีก 1 ข้อนำมาปรับปรุง ค่าความเที่ยงใหม่ได้เท่ากับ 0.97 แบบวัดทั้ง 4 ข้อ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ แบบวัดพฤติกรรมความเป็นพลเมืองในองค์กร พัฒนาโดย Williams และ Anderson (1991) มีข้อคำถาม 7 ข้อ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ข้อ 4-7 ใช้วัดผู้ถูกประเมิน ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.61 ส่วนข้อ 1-3 ใช้วัดเพื่อนร่วมงาน ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.71 แบบวัดการรับรู้เรื่องค่าใช้จ่ายของการค้นหาข้อมูลย้อนกลับปรับปรุงมาจาก Ashford (1986) มีข้อคำถาม 4 ข้อ ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.82 และแบบวัดสภาพแวดล้อมของการค้นหาข้อมูลย้อนกลับ มีข้อคำถาม 4 ข้อ พัฒนามาจาก Levy และ Steelman (1994) ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.82 การเก็บรวบรวมข้อมูลดำเนินการดังนี้ กลุ่มตัวอย่างได้รับจดหมายเข้าร่วมการประเมิน จากนั้น 2 สัปดาห์ กลุ่มตัวอย่างส่งจดหมายกลับคืนมายังผู้วิจัยพร้อมทั้งกรอกข้อความลงในแบบประเมิน และกลุ่มตัวอย่างจะส่งแบบประเมินอีก 3 ชุดไปให้เพื่อนร่วมงาน 3 คน เวลาประมาณ 2-6 สัปดาห์ ผู้วิจัยจะได้รับข้อมูลที่เหลือ การวิเคราะห์ข้อมูลดำเนินการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ เพื่อตรวจสอบสมมติฐานแต่ละข้อ และใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณเพื่อตรวจสอบความสัมพันธ์ต่อไป ตัวแปรที่ต้องการศึกษาคือทัศนคติต่อระบบการประเมินแบบ 360 องศา ผลการวิเคราะห์พบว่า สมมติฐานข้อที่ 1 ได้รับการสนับสนุนเนื่องจากการนับถือตนเองมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญกับทัศนคติต่อการประเมินแบบ 360 องศา ($r = 0.27, p < 0.05$) สรุปได้ว่าถ้าบุคคลมีการนับถือตนเองสูงก็จะชอบที่จะถูกประเมินด้วยระบบการประเมินแบบ 360 องศา สมมติฐานข้อที่ 2 สรุปได้ว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.16, ns$) สมมติฐานข้อที่ 3 ได้รับการสนับสนุนเพราะมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญ ($r = 0.25, p < 0.05$) ดังนั้น ถ้าบุคคลใดมีความเชื่ออำนาจภายในตนมากก็จะชอบการประเมินแบบ 360 องศาเท่านั้น สมมติฐานข้อที่ 4 มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = -0.29, p < 0.05$) แสดงว่ารูปแบบการบริหารให้มีส่วนร่วมน้อยเท่าใดก็จะชอบระบบการประเมินแบบ 360 องศาเท่านั้น สมมติฐานข้อที่ 5 ไม่ได้รับการสนับสนุนเนื่องจากข้อมูลการรายงานตนเองของบุคคลมีความสัมพันธ์อย่างไม่มีนัยสำคัญกับการรายงานโดยเพื่อนร่วมงาน ($r = -0.18, ns$) และพฤติกรรมความเป็นพลเมืองในองค์กรที่รายงานจากพนักงาน และเพื่อนร่วมงาน มีความสัมพันธ์อย่างไม่มีนัยสำคัญกับทัศนคติที่มีต่อระบบ

การประเมินแบบ 360 องศา ($r = -0.23$, ns และ $r = -0.14$, ns) สมมุติฐานข้อที่ 6 ได้รับการสนับสนุนเพราะมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติ ($r = -0.35$, $p < 0.01$) ดังนั้นสามารถทำนายได้ว่าการรับรู้เรื่องค่าใช้จ่ายของการค้นหาข้อมูลย้อนกลับที่สูงมากเท่าใดพนักงานจะไม่ชอบกระบวนการประเมินแบบ 360 องศาในอนาคตมากเท่านั้น สมมุติฐานข้อที่ 7 ได้รับการสนับสนุนเพราะมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = -0.32$, $p < 0.01$) ดังนั้นองค์กรมีสภาพแวดล้อมในการสนับสนุนการค้นหาข้อมูลย้อนกลับมากเท่าใดก็จะส่งเสริมพนักงานให้มีทัศนคติต่อการประเมินแบบ 360 องศาในอนาคตมากเท่านั้น การวิเคราะห์เพิ่มเติมเพื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทำนายและตัวแปรผลลัพธ์โดยการวิเคราะห์การถดถอยแบบ Stepwise 3 ครั้ง ครั้งที่ 1 ใช้เฉพาะตัวแปรทำนายที่เป็นเรื่องส่วนบุคคลเท่านั้น ครั้งที่ 2 ใช้เฉพาะตัวแปรทำนายที่เป็นเรื่องสภาพแวดล้อมครั้งสุดท้ายใช้ตัวแปรทำนายทั้งหมด การวิเคราะห์ครั้งที่ 1 ตัวแปรส่วนบุคคลที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่เป็นตัวทำนายที่ดีที่สุดคือ ความเชื่ออำนาจแห่งตน ($\beta = .28$) ครั้งที่ 2 ตัวแปรสภาพแวดล้อม ได้แก่ การรับรู้ค่าใช้จ่ายของการค้นหา ($\beta = -0.35$) การประเมินตนเองเกี่ยวกับการเป็นพลเมืองในองค์กร ($\beta = -0.47$) และรูปแบบการบริหาร ($\beta = -0.30$) ซึ่งเป็นตัวทำนายที่มีนัยสำคัญทางสถิติ ครั้งที่ 3 รวมตัวแปรส่วนบุคคลและตัวแปรสภาพแวดล้อมเพื่อตรวจสอบทัศนคติต่อระบบการประเมินแบบ 360 องศา ตัวแปรทำนายที่ดีที่สุดคือ การรับรู้ค่าใช้จ่าย ($\beta = -0.35$) การประเมินตนเองเกี่ยวกับพฤติกรรมการเป็นพลเมืองในองค์กร ($\beta = -0.30$) ตัวแปรทั้งหมดนี้อธิบายความแปรปรวนของทัศนคติต่อการประเมินแบบ 360 องศา ได้ร้อยละ 37

ตอนที่ 2 แนวคิดเกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ความหมายของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเป็นประสบการณ์ตรงที่ทางสถาบันการศึกษาที่ผลิตครูจัดให้นิสิต/นักศึกษาได้มีโอกาสนำความรู้ภาคทฤษฎีไปใช้ในภาคปฏิบัติ เพื่อเป็นการศึกษาค้นคว้าหาข้อเท็จจริง และฝึกทักษะต่างๆ ในการเป็นครู ตลอดจนรู้จักแก้ปัญหาด้วยตนเองในอันที่จะก่อให้เกิดทัศนคติที่ดีต่ออาชีพครูในอนาคต ซึ่งมีผู้ให้ความหมายของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ดังนี้

อัจฉรา ประไพตระกูล (2520) กล่าวว่าประสบการณ์วิชาชีพครูเป็นคำใหม่ที่คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยบัญญัติขึ้นใช้ในปีการศึกษา 2518 ซึ่งแต่เดิมใช้การฝึกสอน บางสถาบันยังใช้คำนี้อยู่ บางสถาบันเรียกว่าการฝึกงาน หรือบางสถาบันใช้ชื่อว่าการฝึกวิชาชีพครู คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ให้ความหมายของคำว่าประสบการณ์วิชาชีพ ซึ่งตรงกับ

ภาษาอังกฤษว่า Professional Experience กล่าวคือเป็นประสบการณ์ทั้งหมดที่ช่วยให้ผู้เรียนปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับ นักเรียน นักศึกษา และบุคคลในระดับ หรือกลุ่มต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน รวมถึงได้รับโอกาสให้ทำการสังเกตการณ์การเรียนการสอน ร่วมมือทำงาน ฝึกทำการสอนและ กิจกรรมต่าง ๆ อันที่จะส่งเสริมให้ผู้ที่จะเป็นครูเกิดการเรียนรู้ และมีความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดพื้นฐาน ตลอดจนหลักการที่จำเป็นต่อกระบวนการเรียนการสอน

คณะกรรมการประสานงานฝึกหัดครู (2530) ให้ความหมายของการฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครู ดังนี้

1. การฝึกวิชาชีพครูเป็นการสังเกตการณ์การจัดชั้นเรียน การปกครองชั้น การจัดกิจกรรมและการสอนต่าง ๆ
2. การฝึกวิชาชีพครูเป็นการเข้าไปมีส่วนร่วม เช่น การเข้าไปช่วยจัดอุปกรณ์ การสอน การปกครองชั้นเรียน การช่วยดูแลการจัดกิจกรรม การช่วยตรวจงานนักเรียน
3. การฝึกวิชาชีพครูเป็นการฝึกสอนและฝึกงาน คือการรับผิดชอบในการสอน การปกครองชั้นเรียนและการฝึกงานในสาขาที่เรียนมา

กรมการฝึกหัดครู (2535) กล่าวว่า ประสบการณ์วิชาชีพครูมีความหมายไม่จำกัด เฉพาะการฝึกสอนที่เคยทำแต่ครอบคลุมถึงประสบการณ์ทั้งหมดที่จะเสริมสร้างความรู้และประสบการณ์ วิชาชีพครูให้แก่ผู้เรียนการจัดประสบการณ์วิชาชีพอาจจัดเป็นกิจกรรมหลายรูปแบบและหลายทาง เพื่อให้เรียนรู้ได้กว้างขวางและมีความเข้าใจงานของครู

จากความหมายของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สรุปได้ว่าการฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครูนั้นมีความหมายกว้างขวางครอบคลุมทุกอย่างที่จำเป็นสำหรับผู้ที่มีอาชีพครู โดยเฉพาะ การฝึกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิต/นักศึกษาคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ซึ่งเป็นกิจกรรมหลัก ของนักศึกษาทุกคนที่จะได้ฝึกทักษะและศึกษาปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอนและวิธีแก้ปัญหา โดยมีอาจารย์นิเทศก์ที่สถาบันและอาจารย์นิเทศก์โรงเรียนให้ความช่วยเหลือแนะนำ เพื่อให้ นิสิต/นักศึกษานำความรู้ไปปฏิบัติจริง ตลอดจนได้เรียนรู้วิธีการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นด้วยตัวเองอีกทั้งยังเป็นการเตรียม ตัวเพื่อเป็นครูต่อไปในอนาคต

2. จุดประสงค์ของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

พวงรัตน์ ไชยศิริ และคณะ (2520) กล่าวถึงจุดประสงค์ของการฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครูไว้ดังนี้

1. เพื่อให้นิสิต/นักศึกษานำสิ่งที่ได้เรียนในวิชาการศึกษา จิตวิทยา และวิธีสอน ไปทดลองปฏิบัติเป็นการประสานระหว่างภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ นักศึกษาอาจจะปรับปรุงหรือประยุกต์ทฤษฎีที่ได้ศึกษามาให้เหมาะสมกับสภาพความเป็นจริงก็ได้

2. เพื่อให้นิสิต/นักศึกษาได้มีโอกาสทดลองและสอนภายใต้การนิเทศ

3. เพื่อให้นิสิต/นักศึกษาได้มีชีวิตอยู่ในห้องเรียนและโรงเรียนจริงๆ คู่เคียงกับบรรยากาศ เข้าใจหน้าที่ของครู คู่เคียงกับนักเรียน ทำการศึกษาและใช้วัสดุอุปกรณ์จากแหล่งต่างๆ มีความรู้เกี่ยวกับโรงเรียนและชุมชนที่ไปทำการสอน

4. เพื่อให้นิสิต/นักศึกษาได้ประเมินตนเองว่ามีความเหมาะสมในการเป็นครูหรือไม่เพียงใด ซึ่งจะประเมินในด้านบุคลิกภาพ ความเข้าใจเกี่ยวกับความต้องการของนักเรียน ความภูมิใจในอาชีพ ความตั้งใจจะส่งเสริมอาชีพให้ก้าวหน้าเป็นที่ยกย่องนับถือของบุคคลทั่วไป และเป็นโอกาสให้สร้างบุคลิกภาพของครูให้แก่ตนเอง

Wiggins (1997) กล่าวถึงจุดประสงค์ของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูไว้ว่า

1. เพื่อให้นิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเกิดทักษะและเป็นครูที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
2. เพื่อเป็นการเตรียมนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูได้ตระหนักถึงงานสอน และเป็นการสำรวจตนเองว่าต้องการประกอบอาชีพหรือไม่ เพื่อให้นักศึกษาที่ไม่มั่นใจจะเป็นครูจะได้พยายามทำให้ดีที่สุด

Brown (1998) กล่าวว่า การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีจุดประสงค์ดังนี้

1. สามารถใช้ทฤษฎีที่ได้ศึกษามาทั้งหมด
2. ประเมินผลว่าเป็นอาชีพที่เหมาะสมกับบุคลิกภาพของตนหรือไม่
3. ได้พัฒนาความสามารถ เรียนรู้ ฝึกทักษะที่มีความจำเป็นของการประกอบอาชีพครู

จากจุดประสงค์ของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่นักการศึกษากล่าวไว้ข้างต้นสรุปได้ว่าการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูนั้นต้องการให้นิสิต/นักศึกษามีประสบการณ์ตรงในการปฏิบัติงานวิชาชีพครู สามารถนำทฤษฎีและหลักการที่ได้ศึกษาไปประยุกต์ใช้ในสภาพจริง สามารถแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถเรียนรู้การทำงานร่วมกับบุคคลอื่น พัฒนาบุคลิกภาพและมีทัศนคติที่ดีและศรัทธาในวิชาชีพครู

3. บทบาทหน้าที่ของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ (2519) กล่าวว่า การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีผู้เกี่ยวข้อง 2 ฝ่าย คือ สถาบันที่ผลิตครู ประกอบด้วย คณะกรรมการที่รับผิดชอบในการจัดและดำเนินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และอาจารย์สถาบันนิเทศก์คณะ และสถานศึกษาที่ดำเนินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าอาจารย์นิเทศก์โรงเรียน และอาจารย์นิเทศก์โรงเรียน

3.1 บทบาทหน้าที่ของอาจารย์นิเทศก์สถาบัน

นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ (2519) กล่าวว่า อาจารย์นิเทศก์สถาบันมีบทบาท ดังนี้

1. บทบาทในฐานะที่เป็นนักประชาสัมพันธ์ของสถาบันผลิตครู
2. บทบาทในด้านเป็นผู้นิเทศงานด้านวิชาการแก่นิสิต/นักศึกษา
3. บทบาทของผู้ร่วมงานหรือประสานงาน

กรมการฝึกหัดครู (2535) กล่าวว่าหน้าที่ของอาจารย์นิเทศก์สถาบันมี ดังนี้

1. ให้คำแนะนำช่วยเหลือนักศึกษาในด้านการสอน การปกครองชั้นเรียน การจัดทำห้องเรียน การจัดกิจกรรม และการบริหารทางวิชาการแก่ชุมชน
2. สังเกตการสอนของนิสิต/นักศึกษาและให้คำแนะนำแก้ไขข้อบกพร่อง
3. แนะนำนิสิต/นักศึกษาเกี่ยวกับการจัดทำ และการใช้สื่อการเรียน
4. ตรวจสอบ และให้คำแนะนำเกี่ยวกับการทำกำหนดการสอน โครงการสอนและบันทึกการสอน
5. วัดผลและประเมินผลการสอนของนิสิต/นักศึกษา
6. แนะนำระเบียบปฏิบัติราชการและวินัยครู
7. จัดปฐมนิเทศเพื่อเตรียมตัวนิสิต/นักศึกษา
8. จัดสัมมนานิสิต/นักศึกษา อาจารย์นิเทศก์โรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียนและบุคคลที่เกี่ยวข้อง
9. สานิตการสอนเพื่อปรับปรุงคุณภาพการสอน
10. แนะนำนิสิต/นักศึกษา อาจารย์นิเทศก์โรงเรียน และผู้บริหารโรงเรียน ในการทำเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษามาใช้งานด้านต่าง ๆ
11. แลกเปลี่ยนนโยบายและชี้แจงเกี่ยวกับงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
12. รับทราบปัญหา และร่วมวางแผนกับทางโรงเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อแก้ไขและพัฒนาทางด้านต่าง ๆ ของนิสิต/นักศึกษา

3.2 บทบาทหน้าที่ของอาจารย์นิเทศก์โรงเรียน

พวงรัตน์ ไชยศิริและคณะ (2520) กล่าวถึงบทบาทอาจารย์นิเทศก์โรงเรียนดังนี้

1. บทบาทด้านประชาสัมพันธ์
2. บทบาทในด้านเป็นผู้นิเทศงานทางวิชาการ
3. บทบาทในด้านเป็นผู้ร่วมงานและประสานงาน

กรมการฝึกหัดครู (2525) กล่าวถึงหน้าที่ของอาจารย์นิเทศก์โรงเรียน ดังนี้

1. แนะนำนิสิต/นักศึกษาฝึกสอนแก่นักเรียนในชั้นเรียน
2. แนะนำให้นิสิต/นักศึกษามีความเข้าใจสภาพการเรียน ปัญหาของนักเรียน และการทำงานในชั้นเรียน
3. ให้นิสิต/นักศึกษาสังเกตการสอนเป็นเวลา 1 สัปดาห์ก่อนที่จะสอนจริง
4. สานิตการสอน แนะนำและทำกิจกรรมต่าง ๆ ในชั้นเรียนให้เป็นแบบอย่าง
5. ให้คำแนะนำแก่นิสิต/นักศึกษาเกี่ยวกับการทำกำหนดการสอน
โครงการสอน หรือบันทึกการสอน
6. สังเกตการสอนและการทำงานของนิสิต/นักศึกษอย่างสม่ำเสมอ

ไม่ปล่อยให้ให้นิสิต/นักศึกษาสอนโดยลำพัง ช่วยเหลือแก้ไขข้อบกพร่องให้ถูกต้องตามหลักการ เพื่อให้การสอนดำเนินไปด้วยดี

7. ช่วยเหลือให้คำแนะนำนิสิต/นักศึกษาในด้านการจัดหา การเลือก
การจัดทำ และการใช้สื่อการเรียนการสอน ตลอดจนแหล่งวิทยากรต่าง ๆ
8. ตรวจสอบบันทึกการสอนของนิสิต/นักศึกษา พร้อมกับเขียนข้อเสนอแนะ
ลงในบันทึกล่วงหน้าเพื่อให้นิสิต/นักศึกษาได้ปรับปรุงแก้ไขก่อนลงมือสอน
9. ปรึกษาหารือและวางแผนร่วมกับอาจารย์นิเทศก์สถาบันเพื่อพัฒนาและ
แก้ปัญหาความประพฤติและงานด้านต่าง ๆ
10. วัดผลและประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนิสิต/นักศึกษาร่วม
มือกับโรงเรียน
11. เป็นตัวอย่างแก่นักเรียนในการชักชวนประชาชนให้สนใจ และร่วมมือกับ
โรงเรียนในการพัฒนาโรงเรียนและท้องถิ่น
12. กระตุ้นและแนะนำให้นิสิต/นักศึกษานำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้
13. ให้คำปรึกษาและแนะนำเกี่ยวกับการปฏิบัติตนให้เหมาะสม

ยุพิน พิพิธกุล (2527) กล่าวถึงหน้าที่ของอาจารย์นิเทศก์โรงเรียนสรุปได้ว่า อาจารย์นิเทศก์โรงเรียนจะต้องทำหน้าที่ดังนี้ ประมุขนิเทศนิสิต/นักศึกษาฝึกสอนใหม่ ศึกษาประวัติย่อของนิสิต/นักศึกษา แสดงการสอนเป็นตัวอย่าง ตรวจบันทึกการสอน สังเกตการสอน มอบหมายงานให้แก่นิสิต/นักศึกษาได้ลองปฏิบัติ ให้ความช่วยเหลือด้านต่าง ๆ เช่น การเตรียมสื่อการเรียนการสอน การวางแผนการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เป็นต้น การให้คำปรึกษาแก่นิสิต/นักศึกษา การแก้ไขและให้ข้อเสนอแนะ การประเมินผล การกระทำตนเป็นตัวอย่าง และการประสานงานกับอาจารย์นิเทศก์สถาบัน

Mead (1990) ได้กล่าวถึงหน้าที่ของอาจารย์นิเทศก์โรงเรียนไว้ 6 ประการ คือ

1. ประชุมปรึกษาหารือกับนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
2. สาธิตการสอน
3. สอนหนังสือ
4. เยี่ยมชั้นเรียนเพื่อดูแลความเรียบร้อยในการทำงานของนิสิต/นักศึกษา
5. ให้คำแนะนำบางเรื่องแก่นิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
ในการทำบันทึกการสอน
6. ทำรายงานเสนอผลการประเมิน

Stratemeyer และ Lindsey (1998) ได้กล่าวถึงบทบาทหน้าที่ของอาจารย์นิเทศก์โรงเรียนดังนี้

1. แนะนำนิสิต/นักศึกษาในด้านกิจกรรมต่าง ๆ ทุกวันในห้องเรียน
2. ทำการนิเทศการสอนร่วมกับอาจารย์นิเทศก์สถาบันโดยแจ้งให้ทราบถึงลักษณะการทำงานของนิสิต/นักศึกษาและร่วมกันแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น
3. ศึกษาหลักสูตรทั่วไปของวิทยาลัยตลอดจนโครงการฝึกสอนเพื่อให้เกิดความเข้าใจ และมีความเชี่ยวชาญในการนิเทศ
4. เสนอข้อแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงหลักสูตร
5. ช่วยให้นิสิต/นักศึกษาได้มีประสบการณ์ในงานอาชีพครูทุก ๆ ด้าน

จากบทบาทและหน้าที่ของอาจารย์นิเทศก์สถาบันและอาจารย์นิเทศก์โรงเรียนข้างต้น สามารถสรุปการปฏิบัติหน้าที่ของอาจารย์นิเทศก์ทั้งสองฝ่ายในการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ได้ 3 ส่วน ดังนี้ ส่วนที่ 1 การเตรียมตัวนักศึกษา ส่วนที่ 2 การเข้าทำการนิเทศหรือการปฏิบัติการนิเทศ และส่วนที่ 3 การประเมินผลการนิเทศ

4. การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในประเทศไทย

การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูนั้นเป็นหัวใจสำคัญของกระบวนการผลิตครู เนื่องจากเป็นกระบวนการภาคปฏิบัติที่ช่วยเสริมสร้างให้นิสิต/นักศึกษาเป็นผู้ที่รักและศรัทธาในวิชาชีพครู และมีความรู้ความสามารถที่จะปฏิบัติหน้าที่ครูได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งแนวความคิดจัดประสบการณ์วิชาชีพครูในหลักสูตรการผลิตครูของแต่ละสถาบันการศึกษานั้นมีจุดมุ่งหมาย รูปแบบ แนวทาง และวิธีการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูแตกต่างกัน

จากการวิเคราะห์เอกสารเกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับกระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของแต่ละสถาบันการศึกษาแสดงได้ดังตารางที่ 2.1

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 2.1 โครงสร้าง รูปแบบประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในมหาวิทยาลัยของรัฐ

รายการ	จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย	มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์	มหาวิทยาลัย ขอนแก่น	มหาวิทยาลัย เชียงใหม่	มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ	มหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์
ลักษณะรายวิชา						
1. จำนวนหน่วยกิต	6	6	8	9	6	8
2. จำนวนสัปดาห์	18	18	18	18	8	18
3. ภาคเรียนที่ฝึก	ภาคต้นปีที่ 4	ปีที่ 4	ปีที่ 3 หรือปีที่ 4	ปีที่ 4	ปีที่ 4	ปีที่ 4
4. จำนวนชั่วโมงสัปดาห์	8-12	8-12	10-12	12-15	8-12	10-15
5. หน่วยงาน รับผิดชอบ	หน่วยประสบการณ์ วิชาชีพ	คณะกรรมการ จัดการฝึกสอน	กรรมการภาควิชา ที่รับผิดชอบ	สำนักฝึก ประสบการณ์ วิชาชีพ	คณะกรรมการ ฝึกสอนและฝึกงาน	คณะกรรมการ ดำเนินงานฝึกงาน คณะ
จุดมุ่งหมาย	1. ให้มีประสบการณ์ ตรงในการปฏิบัติงาน วิชาชีพเต็มเวลาใน สาขาวิชาเอกที่ตนได้ เลือกศึกษา 2. นำทฤษฎีและ หลักการที่ได้ศึกษาไป ประยุกต์ในสภาพที่ เป็นจริง	1. เพื่อนำทฤษฎีวิชาชีพ ที่ได้เรียนมาไปทดลองฝึก ปฏิบัติและปรับปรุงใช้ให้ เหมาะสมกับนักเรียนและ ปัญหาที่เกิดขึ้น 2. เพื่อศึกษาและเรียนรู้ งานการบริหารและการ จัดการโรงเรียนตลอดจน วิธีการแก้ไข	1. มีความรู้ ความสามารถใน วิชาชีพครู และวิชา เฉพาะด้าน 2. ฝึกหาความรู้ ความคิดใหม่อย่าง ต่อเนื่อง 3. มีความสามารถ ในการนำความรู้ ไปใช้	1. เพื่อมุ่งพัฒนา ทักษะวิชาชีพครูด้าน ต่าง ๆ 2. สร้างประสบการณ์ ให้กับนักศึกษา วิชาชีพครู ในด้าน การสอน หน้าที่ครู การทำงานร่วมกัน และการจัดการ สัมมนาเชิงปฏิบัติการ	1. เพื่อให้มี ประสบการณ์การ สอนและนำความรู้ ภาคทฤษฎีไปปฏิบัติ ในสถานการณ์จริง 2. เพื่อให้เกิด ความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ในการ จัดการเรียนการสอน	---

รายการ	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	มหาวิทยาลัยขอนแก่น	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
จุดมุ่งหมาย (ต่อ)	<p>3. สามารถแก้ปัญหาให้การปฏิบัติงานบรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>4. เรียนรู้การทำงานร่วมกับบุคคลอื่นในวิชาชีพครู และวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง</p> <p>5. เสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างคณะและโรงเรียนหรือสถาบันอื่น ๆ</p> <p>6. พัฒนาบุคลิกภาพของตนให้เหมาะสมกับวิชาชีพ</p> <p>7. มีทัศนคติที่ดีและศรัทธาในวิชาชีพครู</p>	<p>3. เพื่อให้ปรับตัวเข้ากับสังคมในฐานะที่เป็นครูและสร้างความสัมพันธ์อันดีกับบุคลากรในโรงเรียน</p> <p>4. เพื่อให้นักศึกษาวิชาชีพครูรับผิดชอบในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากโรงเรียน</p> <p>5. เพื่อฝึกการเป็นครูที่ดีปฏิบัติตามระเบียบข้าราชการและกฎระเบียบของโรงเรียน</p> <p>6. เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนที่นิสิตฝึกสอนกับคณะ</p> <p>7. เพื่อให้มีเจตคติที่ดีและตระหนักถึงคุณค่าของวิชาชีพครูซึ่งเป็นวิชาชีพชั้นสูงศึกษาศาสตร์</p>	<p>4. ถ่ายทอดความรู้ อย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>5. มีคุณสมบัติในความเป็นครู และความเป็นผู้นำทางการศึกษา</p> <p>6. มีจิตสำนึกในความเป็นครู</p> <p>7. ยึดมั่นในมาตรฐานและจรรยาบรรณวิชาชีพครู</p> <p>8. มีโลกทัศน์ที่ดีและกว้างไกล ยึดมั่นในหลักเหตุผล และคุณธรรม มีบุคลิกภาพ ทัศนคติ และค่านิยมที่ดีตามวัฒนธรรมไทย</p>		<p>3. เพื่อสร้างศรัทธาและเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครู</p> <p>4. เพื่อเสริมสร้างบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับการเป็นครู</p>	

รายการ	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	มหาวิทยาลัยขอนแก่น	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
ขั้นตอนการดำเนินการ	<p>1. อาจารย์นิเทศก์โรงเรียน/สถาบันแนะนำเรื่องทั่วไป</p> <p>2. สังเกตการสอนและปฏิบัติงานครูในห้องเรียน/</p> <p>3. ปฏิบัติการสอน</p> <p>4. การประเมินผลครั้งที่ 1 โดยอาจารย์นิเทศก์ประเมินผลพฤติกรรมการสอนและ พฤติกรรมทั่วไป</p> <p>5. ปฏิบัติการสอนโดยปรับปรุงตามข้อเสนอแนะจากการประเมินครั้งที่ 1</p> <p>6. ประเมินผลครั้งที่ 2</p>	<p>1. การสังเกตและฝึกปฏิบัติงานครู ในโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำนวน 1 หน่วยกิต</p> <p>2. การฝึกประสบการณ์วิชาชีพหรือการฝึกปฏิบัติการสอน จำนวน 5 หน่วยกิต เพื่อฝึกสอนในโรงเรียนทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคเป็นระยะเวลา 18 สัปดาห์โดยทำการสอน 8-12 ชั่วโมง/สัปดาห์ และในระหว่างการฝึกสอนนักศึกษาวิชาชีพครูต้องกลับมาประชุมอภิปรายที่คณะ 2 ครั้ง</p>	<p>1. ชั้นเตรียมก่อนออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยปฐมนิเทศที่คณะเพื่อเตรียมความพร้อม</p> <p>2. ชั้นฝึกประสบการณ์วิชาชีพโดยปฏิบัติงานเต็มเวลาในโรงเรียนที่คณะศึกษาศาสตร์พิจารณาเห็นชอบโดยมีภารกิจงานสอนในชั้นเรียนและพิเศษอื่น ๆ นอกเหนือจากงานสอนที่เป็นงานในหน้าที่ครูเพื่อเป็นการพัฒนานักเรียน ชุมชนสังคมที่อยู่ใกล้ชิดกับโรงเรียน</p>	-----	-----	<p>1. การปฐมนิเทศที่คณะศึกษาศาสตร์เพื่อเตรียมความพร้อมและสร้างความเข้าใจระหว่างนิสิตกับอาจารย์นิเทศก์ให้นิสิตเข้าใจบทบาทหน้าที่</p> <p>2. การศึกษาข้อมูลโรงเรียนและสังเกตการสอน</p> <p>3. การปฏิบัติการสอนและปฏิบัติงานในหน้าที่ครู เพื่อได้รับประสบการณ์จริงจากการปฏิบัติการสอนเพื่อพัฒนาบุคลิกภาพเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ</p>

รายการ	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	มหาวิทยาลัยขอนแก่น	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
<p>ขั้นตอนการดำเนินการ (ต่อ)</p>	<p>โดยพยายามปรับปรุงตามข้อเสนอจากการประเมินครั้งที่ 2</p> <p>7. ประเมินผลครั้งที่ 3 อาจารย์นิเทศก์ ประเมินผลพฤติกรรม การสอน และ พฤติกรรมทั่วไปของ นักศึกษาวิชาชีพครู</p> <p>8. ปฏิบัติการสอน อย่างอิสระและ เตรียมความพร้อม ในการสอบสอน</p> <p>9. สอบสอนและ ประเมินผลการสอน ของตนเอง โดย เขียนสรุปไว้ ตอนท้ายสมุดบันทึก การสอน</p>		<p>3. ชั้นกลับจากฝึก ประสบการณ์วิชาชีพ ครู นักศึกษาวิชาชีพ ครูทุกคนต้องเข้าร่วม การสัมมนาหลังฝึก ประสบการณ์วิชาชีพ ครูที่คณะ ศึกษาศาสตร์จัดขึ้น</p>			<p>4. สัมมนาระหว่าง ฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครู เพื่อ วิเคราะห์แนวทาง ปรับปรุง พัฒนาการ สอนและงานใน หน้าที่ครู</p> <p>5. สัมมนาหลังการ ฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครูเพื่อ ประเมินผลการฝึก ประสบการณ์วิชาชีพ ครู และแลกเปลี่ยน ประสบการณ์ที่ ประสบความสำเร็จ และประสบการณ์ที่ เป็นปัญหา</p>

รายการ	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	มหาวิทยาลัยขอนแก่น	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
การประเมิน ความก้าวหน้า 1. สิ่งประเมิน	1. การสอน 1.1 การเตรียมการสอน 1.2 การดำเนินการสอน 1.3 การประเมินผลการเรียน 1.4 คุณภาพ 1. พฤติกรรมทั่วไป	1. การสอน 1.1 คุณภาพ 1.2 บันทึกการสอน 1.3 การดำเนินการสอน 1.4 การปฏิบัติทั่วไป	1. การสอน 1.1 บันทึกการสอน 1.2 การดำเนินการสอน 2. การปฏิบัติตนทั่วไป 2.1 ความรับผิดชอบในหน้าที่และในงานพิเศษ 2.2 ความรับผิดชอบในการปฏิบัติตน 2.3 เจตคติต่อวิชาชีพ	1. การสอน 1.1 การเตรียมการสอน 1.2 การปฏิบัติการสอน 2. สมรรถวิสัยโดยทั่วไปและคุณลักษณะการเป็นครู 2.1 ความรับผิดชอบในหน้าที่ 2.2 การปฏิบัติงานในหน้าที่ครู 2.3 การปฏิบัติตน	1. การสอน 1.1 การสอนในชั้น 1.2 การติดต่อสัมพันธ์ 1.3 ความกระตือรือร้น 2. การปฏิบัติตน 2.1 มนุษย์สัมพันธ์ 2.2 บทบาท 2.3 กิจกรรมพิเศษ	1. การเตรียมการสอน 2. การสอน 3. คุณภาพและการปฏิบัติงาน
2. ผู้ประเมิน	1. อาจารย์นิเทศก์ 2. อาจารย์พี่เลี้ยง 3. กรรมการดำเนินงาน	1. อาจารย์นิเทศก์ 2. อาจารย์พี่เลี้ยง	1. อาจารย์นิเทศก์ 2. อาจารย์พี่เลี้ยง	1. อาจารย์นิเทศก์ 2. อาจารย์พี่เลี้ยง 3. ผู้บริหารโรงเรียน	1. อาจารย์นิเทศก์ 2. อาจารย์พี่เลี้ยง	1. อาจารย์นิเทศก์ 2. อาจารย์พี่เลี้ยง

รายการ	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	มหาวิทยาลัยขอนแก่น	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
3. เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน	- อาจารย์นิเทศก์ และอาจารย์พี่เลี้ยง ประเมินทั้งสองวัตถุประสงค์การประเมิน - อาจารย์นิเทศก์ และอาจารย์พี่เลี้ยง ใช้แบบประเมินชุดเดียวกัน	- อาจารย์นิเทศก์ และอาจารย์พี่เลี้ยงประเมินวัตถุประสงค์การประเมินเหมือนกัน - อาจารย์นิเทศก์ และอาจารย์พี่เลี้ยง ใช้แบบประเมินชุดเดียวกัน	- อาจารย์นิเทศก์ และอาจารย์พี่เลี้ยง ประเมินการสอน - อาจารย์พี่เลี้ยง ประเมินการปฏิบัติตนทั่วไป - อาจารย์ประจำชั้น ประเมินการปฏิบัติงาน	อาจารย์นิเทศก์, อาจารย์พี่เลี้ยง และผู้บริหารโรงเรียน ประเมินทั้งสองวัตถุประสงค์การประเมิน	อาจารย์นิเทศก์ และอาจารย์พี่เลี้ยง ประเมินทั้งสองวัตถุประสงค์การประเมิน	- อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง ประเมินการสอน และเตรียมการสอน ในชั้น - อาจารย์พี่เลี้ยง ประเมินบุคลิกภาพ และการปฏิบัติงานทั่วไป
4. จุดเน้นในการปรับปรุง	ปรับปรุงการสอนและพฤติกรรมทั่วไป	ปรับปรุงการสอน	ปรับปรุงการสอนและการปฏิบัติตนทั่วไป	ไม่ระบุ	เน้นปรับปรุงการสอนและการปฏิบัติตน	ปรับปรุงการเตรียมการสอน การสอนในชั้นเรียน และบุคลิกภาพ
5. จำนวนครั้งที่ประเมินอย่างเป็นทางการ	1. อาจารย์นิเทศก์ 3 ครั้ง 2. อาจารย์พี่เลี้ยง 3 ครั้ง	1. อาจารย์นิเทศก์ 3 ครั้ง หรือมากกว่า 2. อาจารย์พี่เลี้ยง 3 ครั้ง	1. อาจารย์นิเทศก์ อย่างน้อย 5 ครั้ง 2. อาจารย์พี่เลี้ยง สัปดาห์ละ 1 ครั้ง	1. อาจารย์นิเทศก์ 4-6 ครั้ง 2. อาจารย์พี่เลี้ยง 4-6 ครั้ง	1. อาจารย์นิเทศก์ 3 ครั้ง 2. อาจารย์พี่เลี้ยง 3 ครั้ง หรือมากกว่า	1. อาจารย์นิเทศก์ 2 ครั้ง 2. อาจารย์พี่เลี้ยง 4 ครั้ง

รายการ	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	มหาวิทยาลัยขอนแก่น	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
6. น้ำหนัก ความสำคัญ ของการประเมิน แต่ละครั้ง	ทุกครั้งน้ำหนัก การประเมินเท่ากัน (พิจารณาสรุปโดย อาจารย์นิเทศก์)	ทุกครั้งน้ำหนัก การประเมินเท่ากัน (นำมา หาค่าเฉลี่ยเป็นผลประเมิน สรุป)	ทุกครั้งน้ำหนัก การประเมินเท่ากัน (นำมาหาค่าเฉลี่ยเป็น ผลประเมินสรุป)	ประเมินสรุป 2 ครั้งคือ กลางภาคเรียนและ ปลายภาคเรียนโดย แต่ละครั้งน้ำหนัก การประเมินเท่ากัน	ระบุเป็นสารสนเทศ จากการประเมิน 3 ครั้ง	ทุกครั้งน้ำหนัก การประเมินเท่ากัน (นำมาหาค่าเฉลี่ยเป็น ผลประเมินสรุป)
7. ลักษณะ ของแบบประเมิน	1. ประเมินผลการสอน 1.1 มาตรฐาน ประมาณค่า 4 ระดับ 1.2 มีส่วนบันทึก เสนอแนะ 1.3 ประเมินสรุปแต่ละ ด้าน 1.4 สรุปผลประเมินแต่ ละครั้งเป็นระดับ 1-4 2. แบบประเมิน พฤติกรรมทั่วไป 2.1 มาตรฐาน ประมาณค่า 3 ระดับ 2.2 มีส่วนบันทึก เสนอแนะ	1. ประเมินผลการสอน 1.1 มาตรฐาน ประมาณค่า 5 ระดับ 1.2 มีจำนวน 33 ข้อ 1.3 คะแนนเต็ม 165 คะแนน 1.4 คะแนนรวมที่ได้เป็น การประเมิน ความก้าวหน้า	1. ประเมินผลการสอน 1.1 มาตรฐาน ประมาณค่า 5 ระดับ 1.2 มี 10 รายการ 1.3 เกณฑ์ประเมิน 41-50=A 31-40=B 21-30=C 11-20=D 0-10=F 2. ประเมินการปฏิบัติ ตนทั่วไป มี 5 ข้อ ข้อละ 4 คะแนน	1. ประเมินผลการ สอน 1.1 เป็นรายการ 9 รายการ 1.2 ใช้การประเมิน โดยการสังเกต 2. แบบประเมินทั่วไป และลักษณะความ เป็นครู 2.1 มี 3 รายการ 2.2 ใช้การประเมิน โดยการสังเกต	1. ประเมินผลการ สอน 1.1 มาตรฐาน ประมาณค่า 5 ระดับ ให้คะแนน 1-5 1.2 การให้ระดับใน มาตรฐานประมาณ ค่าแต่ละหมวดย่อย เป็นสารสนเทศก็ใน การประเมินผลสรุป รวมในแต่ละหมวด 2. ประเมินการ ปฏิบัติตน (เหมือน ข้อ 1)	1. ประเมินการ เตรียมการสอน 1.1 มาตรฐาน ประมาณค่า 5 ระดับ 1.2 ประเมินผลสรุป โดยหาค่าเฉลี่ยของ อันดับจาก 1-4 1.3 มีบันทึก ข้อสังเกตเพิ่มเติม 2. ประเมินการสอน ในชั้นเรียน 2.1 มาตรฐาน ประมาณค่า 5 ระดับ

รายการ	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	มหาวิทยาลัยขอนแก่น	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
7. ลักษณะของแบบประเมิน(ต่อ)	2.3 มีการประเมินสรุปแต่ละด้าน 2.4 สรุปผลประเมินแต่ละครั้งเป็นระดับ 1-4		3. แบบประเมินการปฏิบัติงานมี 4 หัวข้อใหญ่ ข้อละ 5 คะแนน	3. แบบประเมินสรุปกลางภาคและปลายภาคเรียน 3.1 มี 5 รายการ 3.2 มาตรฐานค่าประมาณค่า 4 ระดับ		2.2 ประเมินผลสรุปโดยหาค่าเฉลี่ยของอันดับคุณภาพ 2.3 มีบันทึกข้อสังเกตเพิ่มเติม 3. ประเมินบุคลิกภาพและการปฏิบัติงานทั่วไป จำนวน 18 ข้อ (เหมือนข้อ 1)
8. การให้สารสนเทศย้อนกลับ	<ol style="list-style-type: none"> 1. ให้ดูแบบประเมิน 2. บันทึกข้อดีและข้อบกพร่อง 3. ให้คำแนะนำโดยวาจา 					
การประเมินผลสรุป 1. ผู้ประเมิน	1. อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง 2. กรรมการดำเนินงาน	1. อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง	1. อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง 3. อาจารย์ประจำชั้น	1. อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง 2. ผู้บริหารโรงเรียน	1. อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง	1. อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง 3. ผู้บริหารโรงเรียน 4. หัวหน้าหมวด

รายการ	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์	มหาวิทยาลัย ขอนแก่น	มหาวิทยาลัย เชียงใหม่	มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ	มหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์
2. ^๒ น้ำหนัก ความสำคัญ	1. พัฒนาการสอน 10% 2. สอบสอน 20% 3. พัฒนาพฤติกรรมทั่วไป 30% 4. เวลาปฏิบัติงาน 5% 5. สัมมนาหลังฝึก ประสบการณ์ 5%	1. สอนปกติ 50% 2. โครงการแข่งขัน กีฬา 10% 3. สอบสอน 10% 4. บันทึกการสอน 20% 5. การประชุม ระหว่างสอน 10%	1. พัฒนาการสอน 60% 2. การปฏิบัติงานและความ รับผิดชอบ 22% 3. การสัมมนาก่อน-หลังฝึก ประสบการณ์ 3% 4. การประชุม 3% 5. การมาปฏิบัติงาน 5% 6. สมุดบันทึก 5% 7. ประเมินตนเอง 3%	1. การเตรียมการ สอน (ไม่ระบุ) 2. การปฏิบัติการ สอน (ไม่ระบุ) 3. ความรับผิดชอบ ต่อหน้าที่ (ไม่ ระบุ) 4. การปฏิบัติงาน ในหน้าที่ครู(ไม่ ระบุ)	1. การสอนในชั้น 20% 2. ประสิทธิภาพการ สื่อสาร 20% 3. ความกระตือรือร้น ในวิชาชีพ 20% 4. มนุษย์สัมพันธ์ 15% 5. บทบาทและ สถานะ 15% 6. กิจกรรมพิเศษ 10%	1. การปฐมนิเทศก์ การสัมมนา ตรวจ บันทึก และตรวจ รายงาน ต่าง ๆ 10% 2. เตรียมการสอน 20% 3. การสอนในชั้น 50% 4. บุคลิกภาพและ การปฏิบัติงาน ทั่วไป 20%
3. ^๓ น้ำหนักของผู้ ประเมินในแต่ละ กิจกรรม	อาจารย์ อาจารย์ กรรมการ นิเทศก์ พี่เลี้ยง 1. 20 20 - 2. 10 10 - 3. 15 15 - 4. - - 5 5. - - 5	1. อาจารย์นิเทศก์ ประเมินข้อ1-5 (ข้อ 2.)ข้อละ70% 2. อาจารย์พี่เลี้ยง ประเมินข้อ1-5 (ข้อ 2.)ข้อละ30%	อาจารย์ อาจารย์ กรรมการ นิเทศ พี่เลี้ยง 1. 40 20 - 2. 8 8 6 3. 3 - - 4. 3 - - 5. 5 - -	1. อาจารย์นิเทศก์ 50% 2. อาจารย์พี่เลี้ยง 35% 3. ผู้บริหาร โรงเรียน15%	1. อาจารย์นิเทศก์ ทั่วไป 33.3% 2. อาจารย์นิเทศก์ วิชาเอก 33.3% 3. อาจารย์พี่เลี้ยง 33.3%	1. การปฐมนิเทศ การสัมมนา ตรวจ บันทึก และตรวจ รายงาน ต่าง ๆ 1 - อาจารย์นิเทศก์ 10%

รายการ	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	มหาวิทยาลัยขอนแก่น	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
3. นำหนักของผู้ประเมินในแต่ละกิจกรรม (ต่อ)			อาจารย์ นิเทศก์ 6. 7.	อาจารย์ พีเลียง 5 2	กรรมการ - - -	2. เตรียมการสอน - อาจารย์นิเทศก์ 10% - อาจารย์พีเลียง10% 3. การสอนในชั้น - อาจารย์นิเทศก์ 20% - อาจารย์พีเลียง30% 4. บุคลิกภาพและการปฏิบัติงานทั่วไป - อาจารย์พีเลียง 10% - ผู้บริหารโรงเรียน10%
4. การคิดคะแนนสรุปผล	1. ใช้ผลการประเมินย่อยในกิจกรรมที่มีการประเมิน 2. คิดคะแนนตามน้ำหนักคะแนนข้อ 2 และข้อ 3					
5. ผู้ตัดสินใจครั้งสุดท้าย	คณะกรรมการดำเนินงาน ประสบการณ์วิชาชีพ	อาจารย์นิเทศก์	คณะอาจารย์นิเทศก์	คณะกรรมการฝ่าย ดำเนินการ สำนักฝึก ประสบการณ์วิชาชีพ	คณะกรรมการ อำนวยความสะดวกจาก ใช้สารสนเทศจาก บันทึกอาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พีเลียงและ ผู้บริหารโรงเรียน	คณะกรรมการ ฝึกงาน

รายการ	จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย	มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์	มหาวิทยาลัย ขอนแก่น	มหาวิทยาลัย เชียงใหม่	มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ	มหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์
6. ผลการตัดสิน	เป็นเกรด					
7. เกณฑ์การตัดสิน	3.60 - 4.00 = A 3.40 - 3.59 = B ⁺ 2.60 - 3.39 = B 2.40 - 2.59 = C ⁺ 2.00 - 2.39 = C 1.50 - 1.99 = D ⁺ 1.00 - 1.49 = D ต่ำกว่า 1 = F ต่ำกว่า	1. ไม่ระบุ 2. ใช้การพิจารณา คะแนนรวมจาก อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์ที่เลี้ยงแล้ว ประเมินผลระดับ คะแนนให้เป็นเกรด ตามความเห็นของ อาจารย์นิเทศก์ที่ พิจารณาตัดสินระดับ คะแนนแบบอิงเกณฑ์ หรืออิงกลุ่ม	1. นำผลคะแนนที่ได้ จากข้อ 4 พิจารณาตัด เกรด โดยคณะ อาจารย์ประชุม พิจารณาคะแนนจาก นักศึกษาทั้งหมดโดย อิงเกณฑ์และอิงกลุ่ม	1. นำผลคะแนนที่ได้ จากข้อ 4 พิจารณา ตัดเกรด ตามคะแนน ที่ได้ 12 ระดับ คือ A ⁺ , A, A ⁻ , B ⁺ , B, B ⁻ , C ⁺ , C, C ⁻ ,D ,F หรือ I 2. ไม่ระบุระดับของ คะแนนและเกรด	8.00 = A 7.50 - 7.99 = A ⁻ 6.50 - 7.49 = B ⁺ 5.50 - 6.49 = B 4.50 - 5.49 = B ⁻ 3.50 - 4.49 = C ⁺ 2.50 - 3.49 = C 1.50 2.49 = C ⁻ 0.75 1.49 = D ⁺ 0.01 0.74 = D 0 = E	3.50 - 4.00 = A 2.75 - 3.49 = B 2.00 - 2.74 = C 1.00 - 1.99 = D ต่ำกว่า 1 = E ต่ำกว่า

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตาราง พบว่าการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของสถาบันการศึกษาแต่ละแห่ง สรุปได้ดังนี้

1. การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของแต่ละสถาบันการศึกษามีรูปแบบสอดคล้องกัน คือฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในปีสุดท้ายของการเป็นระยะเวลา 1 ภาคการศึกษา และจุดมุ่งหมายของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีความสอดคล้องกันที่มุ่งให้นิสิต/ศึกษานำความรู้ภาคทฤษฎีไปใช้ในสถานการณ์จริงทั้งงานสอนและงานอื่นๆ เช่น งานวิชาการ งานธุรการ งานแนะแนว งานกิจกรรมนักเรียน งานพัฒนาสังคมและชุมชน และมีการสัมมนาระหว่างฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และหลังการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเพื่อแนะนำแนวทางและแก้ไขปัญหาให้กับนิสิต/นักศึกษา

2. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูนั้น สถาบันการผลิตครู ให้ความสำคัญกับคุณลักษณะต่าง ๆ ดังนี้ ด้านการสอน ด้านความรู้ความสามารถ ในการปฏิบัติงานในหน้าที่ครู คุณลักษณะของความเป็นครูที่ดี ความศรัทธาและเจตคติต่อวิชาชีพครู และบุคลิกภาพความเป็นครู นอกจากนี้บางสถาบันมีการเพิ่มเติมในส่วนของความสามารถในการแก้ปัญหา ในการปฏิบัติงาน ความเป็นผู้นำทางการศึกษา และความสามารถในการจัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการ

3. ระบบการประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูนั้นเป็นระบบที่ส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาการนิสิต/นักศึกษา ซึ่งมหาวิทยาลัยแต่ละแห่งมีระบบการประเมินที่แตกต่างกัน ตามบริบทและความเหมาะสมของสถาบันในด้านองค์ประกอบที่ใช้เป็นเกณฑ์ในการประเมิน วิธีการประเมิน แบบประเมิน ลักษณะและจำนวน ผู้ประเมิน และเกณฑ์การประเมิน

4. สิ่งที่ประเมิน ทุกสถาบันการศึกษาให้ความสำคัญกับความสามารถ ในด้านการสอนและความสามารถด้านอื่นแตกต่างกันไป ในส่วนของความสามารถด้านการสอนนั้น รายการประเมินย่อยของแต่ละสถาบันก็มีความแตกต่างกัน

5. ผู้ประเมิน ทุกสถาบันการศึกษากำหนดแหล่งผู้ประเมินสอดคล้องกัน ผู้ประเมินหลักคืออาจารย์นิเทศก์สถาบัน และอาจารย์นิเทศก์โรงเรียน ทำหน้าที่ประเมินความก้าวหน้า และประเมินผลสรุปรวม ส่วนที่ต่างกันคือการประเมินความก้าวหน้าของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ให้ผู้บริหารโรงเรียนร่วมประเมิน การประเมินผลสรุปรวมนอกจากอาจารย์นิเทศก์สถาบัน และอาจารย์นิเทศก์โรงเรียนแล้วกำหนดให้มีผู้ร่วมประเมินอื่นร่วมประเมินด้วย

6. สิ่งที่ประเมินและผู้ประเมิน การประเมินความก้าวหน้านั้นส่วนใหญ่ กำหนดให้อาจารย์นิเทศก์สถาบันและอาจารย์นิเทศก์โรงเรียนประเมินการสอนและความสามารถอื่น ๆ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่กำหนดให้ผู้บริหารโรงเรียนร่วมประเมินทุกความสามารถ

7. น้ำหนักความสำคัญของสิ่งที่ประเมินนั้นแต่ละสถาบันมีรายการประเมินแตกต่างกัน ส่งผลให้น้ำหนักความสำคัญแตกต่างกัน ในภาพรวมสรุปได้ว่าน้ำหนักความสำคัญส่วนใหญ่คือความสามารถทางการสอน รองลงมาคือความสามารถด้านการปฏิบัติตน

8. น้ำหนักความสำคัญของผู้ประเมิน เนื่องจากการกำหนดผู้ประเมินของแต่ละสถาบันแตกต่างกัน ส่งผลให้น้ำหนักความสำคัญของผู้ประเมินแตกต่างกัน ในภาพรวมสรุปได้ว่าส่วนใหญ่กำหนดให้อาจารย์นิเทศก์สถาบันมีน้ำหนักความสำคัญมากที่สุด รองลงมาคืออาจารย์นิเทศก์โรงเรียน และผู้ประเมินอื่นตามลำดับ ยกเว้นจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยกำหนดน้ำหนักความสำคัญของอาจารย์นิเทศก์สถาบันและอาจารย์นิเทศก์โรงเรียนเท่ากัน

9. เครื่องมือในการประเมิน การประเมินความก้าวหน้าและการประเมินผลสรุปรวม พบว่า ทุกสถาบันการศึกษาใช้วิธีการสังเกตการปฏิบัติกิจกรรมในความสามารถด้านต่าง ๆ โดยมีเครื่องมือการประเมินเป็นเครื่องมือประกอบการสังเกต การประเมินความสามารถด้านการสอนนั้นส่วนใหญ่เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 4 - 5 ระดับ การประเมินความสามารถด้านอื่นนั้นส่วนมากเป็นมาตราส่วนประมาณค่าเช่นเดียวกัน ยกเว้นมหาวิทยาลัยเชียงใหม่เป็นแบบรายการบันทึกการสังเกต

10. การเก็บรวบรวมข้อมูลนั้นทุกสถาบันยึดหลักการเดียวกัน คือ การบูรณาการนิเทศก์การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยวิธีการสังเกตการปฏิบัติการสอนและกิจกรรมอื่นควบคู่กับการใช้แบบประเมินที่กำหนดขึ้น ส่วนใหญ่กำหนดจำนวนครั้งของการประเมินโดยอาจารย์นิเทศก์สถาบัน 2-4 ครั้ง อาจารย์นิเทศก์โรงเรียน 3-4 ครั้ง ยกเว้นมหาวิทยาลัยขอนแก่นให้อาจารย์นิเทศก์โรงเรียนประเมินทุกสัปดาห์ โดยให้ความสำคัญกับการประเมินความก้าวหน้า ซึ่งการนิเทศก์และการประเมินความก้าวหน้ากำหนดเป็นช่วง ๆ อย่างต่อเนื่อง

11. การวิเคราะห์ข้อมูล ทุกสถาบันการศึกษาไม่นำข้อมูลในการประเมินความก้าวหน้ามาวิเคราะห์ข้อมูล แต่ใช้ข้อมูลการนิเทศก์ที่เป็นครั้งคราว การวิเคราะห์ข้อมูลจึงใช้เฉพาะข้อมูลที่ได้จากการประเมินผลสรุปรวม โดยใช้หลักการวิเคราะห์เชิงเส้น คือหาผลสรุปรวมโดยหาผลรวมของการประเมินตามกำหนดน้ำหนักความสำคัญของสิ่งที่ประเมินและน้ำหนักความสำคัญของผู้ประเมิน

12. เกณฑ์การตัดสิน การประเมินความก้าวหน้านั้นทำการตัดสิน โดยอาศัยข้อมูลจากการสังเกต เกณฑ์การตัดสินใจจึงขึ้นกับดุลยพินิจของผู้ประเมินเป็นครั้ง ๆ ไป รวมไปถึงการประเมินผลสรุปของผู้ประเมินแต่ละคน สำหรับการประเมินผลสรุปสุดท้ายซึ่งผลรวมการประเมินของทุกฝ่าย เช่น จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยกำหนดระดับช่วงคะแนน เพื่อเปรียบเทียบเป็นเกรด

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น และมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ไม่ได้ระบุเกณฑ์เป็นช่วงคะแนนเปรียบเทียบเกรด แต่อยู่ในดุลยพินิจของอาจารย์นิเทศก์

13. การให้สารสนเทศย้อนกลับ เพื่อเป็นข้อมูลในการปรับปรุงพฤติกรรม การปฏิบัติงานนั้นทุกสถาบันกำหนดให้ผู้ประเมินให้สารสนเทศย้อนกลับ 3 แนวทาง คือ แบบประเมินบันทึกข้อความการนิเทศ และให้ผลย้อนกลับโดยวาจา ทั้งนี้อยู่ในดุลยพินิจของผู้ประเมิน

5. แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

การประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเป็นการพิจารณาพัฒนาการด้านต่างๆของนิสิต/นักศึกษาทำให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอนและการเป็นครูว่าสามารถพัฒนาได้ตามจุดมุ่งหมายหรือไม่ การประเมินผลเป็นการช่วยส่งเสริมพัฒนาการของนักศึกษาวิชาชีพครูให้เป็นที่ไปในทางที่ถูกต้อง

Dinham และ Stritter (1996) ได้กล่าวถึงการประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู 2 ลักษณะ คือ การประเมินผลพฤติกรรมของผู้เรียน และการประเมินการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูในสถานการณจริง ดังนี้

1. การประเมินผลพฤติกรรมของผู้เรียนควรประเมินอย่างต่อเนื่อง โดยประเมินในสภาวะแวดล้อมต่าง ๆ ด้วยวิธีการที่หลากหลายและประเมินหลายสมรรถภาพ เพื่อให้ผลการประเมินนำไปสู่การตัดสินใจที่ถูกต้อง ซึ่งผลการประเมินทำให้เกิดการพัฒนาการปฏิบัติงาน ดังนั้นระบบการประเมินควรมีลักษณะดังนี้ มีจุดมุ่งหมายการประเมินชัดเจน มีเกณฑ์การปฏิบัติงานชัดเจน มีความเที่ยงตรง และสามารถนำไปปฏิบัติได้ (Practicality) มีการฝึก (Training) การใช้ระบบการประเมินเพื่อทำให้เกิดความตรงมากขึ้น มีการใช้การประเมินหลากหลายวิธี เนื่องจากการประเมินโดยวิธีใดเพียงวิธีเดียวไม่สามารถที่จะให้ข้อมูลได้ครบถ้วน

2. การประเมินการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูในสถานการณจริง เป็นการประเมินที่แน่นอน (Constantly) การตัดสินใจคุณค่าเป็นไปอย่างถูกต้องและมีความหมาย (Meaningfully) ทั้งนี้จุดมุ่งหมายของการประเมิน มโนทัศน์ของสิ่งที่จะประเมินต้องได้มาตรฐานและคำนึงถึงบริบท (Context) ของประเมิน ดังนั้นควรกำหนดว่าใครจะเป็นผู้ทำหน้าที่ประเมิน จะประเมินใคร และใช้วิธีใดในการประเมินที่สามารถตัดสินใจคุณค่าได้

National Council for Accreditation of Teacher Education หรือ NCATE เป็นสถาบันวิชาชีพที่เกิดจากความร่วมมือของสมาคมวิชาชีพครูกว่า 30 สมาคมประกอบด้วย องค์กรคณบดี นักการศึกษา ผู้เชี่ยวชาญสาขาวิชาชีพครู ผู้รับผิดชอบนโยบายการศึกษา โดย NCATE ทำหน้าที่ในการส่งเสริมและสนับสนุนการผลิตครูการเตรียมครูที่มีคุณภาพโดยมีกระบวนการรับรองมาตรฐานวิชาชีพครู พบว่าการผลิตครูของสถาบันผลิตครูระดับมหาวิทยาลัยและการรับรองหลักสูตรของสถาบันผลิตครูได้กำหนดเกณฑ์การวัดคุณภาพผู้ที่จะเป็นครูใหม่เพื่อเตรียมความพร้อมให้แก่แก่นักเรียน ผู้ศตวรรษที่ 21 ดังนี้ ด้านความลุ่มลึกในเนื้อหาวิชาที่สอน ด้านความรู้ในวิชาศิลปศาสตร์ ด้านความรู้ในด้านวิชาชีพครู ด้านประสบการณ์ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพในครูโรงเรียน ด้านความสามารถในการประเมินผลในหลายรูปแบบและด้านความสามารถในการประยุกต์ความรู้สู่การปฏิบัติ

Interstate New Teacher Assessment and Support Consortium (INTASC) ได้กำหนดมาตรฐานการผลิตครูซึ่งเป็นมาตรฐานระดับสากลไว้ 10 มาตรฐาน ดังนี้

1. ครูมีความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับบมโนทัศน์ที่สำคัญและมีเครื่องมือสำหรับการสืบค้นข้อมูล
2. ครูมีความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนรู้และพัฒนาการของนักเรียนและสนับสนุนการใช้สติปัญญา สังคมและการพัฒนาบุคลิกภาพของนักเรียน
3. ครูมีความเข้าใจว่านักเรียนมีความแตกต่างในการเรียนรู้ และมีโอกาสในการเรียนการสอนโดยการปรับให้เหมาะกับผู้เรียนที่มีความหลากหลาย
4. ครูมีความเข้าใจและมียุทธวิธีในการสอนที่หลากหลายเพื่อส่งเสริม สนับสนุนพัฒนาการของนักเรียนเกี่ยวกับการคิดอย่างมีวิจารณญาณ การแก้ปัญหา และทักษะการปฏิบัติ
5. ครูมีความเข้าใจเกี่ยวกับแรงจูงใจ เพื่อสร้างสิ่งแวดล้อมแห่งการเรียนรู้ที่ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้และแรงจูงใจในตัวเอง
6. ครูมีความรู้เกี่ยวกับการใช้ภาษาและเทคนิคการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพเพื่อสนับสนุนการสืบเสาะ ความร่วมมือและการมีปฏิสัมพันธ์ในชั้นเรียน
7. ครูมีการวางแผนการสอนโดยอยู่บนพื้นฐานความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาวิชา
8. ครูมีความเข้าใจและใช้ยุทธวิธีการประเมินที่เป็นทางการ และไม่เป็นทางการเพื่อประเมินและรับรองระดับสติปัญญา สังคมและพัฒนาการทางกายภาพของผู้เรียน

9. ครูคือผู้สะท้อนถึงความต่อเนื่องของการประเมินผลตนเอง การแสดงออกต่อผู้อื่น และเป็นผู้ที่เฝ้าหาโอกาสในการพัฒนาตนเองให้เป็นผู้มีความเชี่ยวชาญ

10. ครูส่งเสริมสนับสนุนความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงาน ผู้ปกครอง และหน่วยงานอื่น ๆ ในชุมชน เพื่อที่จะส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนและความเจริญรุ่งเรือง

มหาวิทยาลัยมิลลิสซิปปี (2001) ได้กำหนดเกณฑ์การประเมินนักศึกษาวิชาชีพครูไว้ 5 ด้าน 42 ตัวบ่งชี้ จำแนกออกเป็น 5 ด้าน คือ ด้านการวางแผนและการเตรียมการสอน (ตัวบ่งชี้ที่ 1-8) ด้านการสื่อสารและการปฏิสัมพันธ์ (ตัวบ่งชี้ที่ 9-15) ด้านการสอนเพื่อการเรียนรู้ (ตัวบ่งชี้ที่ 16-30) ด้านการจัดสิ่งแวดล้อมแห่งการเรียนรู้ (ตัวบ่งชี้ที่ 31-38) และด้านการประเมินการเรียนรู้ของนักเรียน (ตัวบ่งชี้ที่ 39-42) ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 ด้านการวางแผนและการเตรียมการสอน (Planning and Preparation) ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ที่ 1 – 8 ดังนี้

1. การกำหนดหรือการคัดเลือกวัตถุประสงค์การเรียนรู้สำหรับบทเรียน
2. การกำหนดรายละเอียดหรือการเลือกวิธีการสอนสำหรับบทเรียน
3. การกำหนดรายละเอียดหรือเลือกองค์ประกอบของเนื้อหา และสื่อการเรียนการสอน
4. การกำหนดรายละเอียดหรือการเลือกวัสดุและวิธีการประเมินความก้าวหน้าของผู้เรียน
5. การใช้สารสนเทศเกี่ยวกับนักเรียนในการวางแผนและจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับพัฒนาการและความต้องการส่วนบุคคล
6. ใช้ความรู้เกี่ยวกับความต้องการ และความสนใจของนักเรียน
7. มีการวางแผนการสอนโดยการบูรณาการความรู้จากวิชาอื่น ๆ
8. มีการรวบรวมหลายวัฒนธรรม และนำไปปรับใช้ในแผนการสอน

องค์ประกอบที่ 2 ด้านการสื่อสารและปฏิสัมพันธ์ (Communication and Interaction) ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ที่ 9-15 ดังนี้

9. ใช้การเขียน การพูดและการสื่อสารกับนักเรียนอย่างเหมาะสม

10. มีความคาดหวังในการสื่อสารสำหรับการเรียนรู้ของนักเรียนทุกคน
11. แสดงทักษะการสื่อสารที่แสดงให้เห็นถึงความไว้วางใจต่อการเปลี่ยนแปลง
12. ฟังและแสดงความสนใจสิ่งที่นักเรียนพูด
13. สร้างและสนับสนุนบรรยากาศในชั้นเรียน
14. ให้โอกาสนักเรียนในการร่วมมือ การสื่อสารและการปฏิสัมพันธ์
15. สร้างความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่และผู้ปกครอง

องค์ประกอบที่ 3 ด้านการสอนเพื่อการเรียนรู้ (Teaching For Learning) ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ที่ 16-30 ดังนี้

16. ครูแสดงความรู้เกี่ยวกับวิชาที่สอน
17. มีความกระตือรือร้นต่อโครงการที่สอนและการเรียนรู้
18. ใช้ความรู้เกี่ยวกับความเข้าใจของนักเรียนและประสบการณ์ให้สัมพันธ์กับการสอน
19. ใช้ยุทธวิธีการสอนที่เหมาะสมอย่างหลากหลาย
20. จัดประสบการณ์การเรียนรู้เหมาะสมกับความแตกต่างและความต้องการแต่ละบุคคล
21. บรรยายมโนทัศน์โดยใช้ภาษาที่นักเรียนเข้าใจ
22. ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
23. นำเทคโนโลยีและทรัพยากรที่มีอยู่มาใช้ในการเรียนการสอน
24. ให้โอกาสนักเรียนในการแก้ปัญหาและการคิดอย่างมีวิจารณญาณ
25. ใช้การถามคำถามเพื่อระบุมโนทัศน์ที่ผิดหรือคลุมเครือและติดตาม

ตรวจสอบการทำงานของนักเรียน

26. ใช้คำถามที่ใช้การคิดขั้นสูงเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีแนวคิดริเริ่มความคิดสร้างสรรค์ และการคิดประเมินค่า
27. ใช้แหล่งทรัพยากรในชุมชนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้

28. ปรับยุทธวิธีในการให้ข้อมูลป้อนกลับผู้เรียนและมีการเสริมแรงนักเรียน
29. ให้เวลาที่พอเหมาะสำหรับตอบสนองการคิดในระดับที่สูงของนักเรียน
30. ให้ข้อมูลป้อนกลับอย่างทันที่ในเรื่องเกี่ยวกับการปฏิบัติทางวิชาการ

องค์ประกอบที่ 4 ด้านการจัดสิ่งแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้ (Managing The Learning Environment) ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ที่ 31-38 ดังนี้

31. แสดงความยุติธรรมและการสนับสนุนเกี่ยวกับการปฏิสัมพันธ์ต่อสิ่งแวดล้อมแห่งการเรียนรู้
32. ใช้เวลาในการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ
33. ตรวจสอบการมีส่วนร่วมและการมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่นของนักเรียน
34. มอบหมายงานที่เป็นกิจวัตรประจำวันแก่นักเรียน
35. ประยุกต์ใช้หลักการของการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ
36. วิเคราะห์สิ่งแวดล้อมในชั้นเรียนและทำการแก้ไขเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน
37. ใช้ประโยชน์ของการตอบสนองเป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม
38. ดูแลเกี่ยวกับการจัดสรรเวลา กิจกรรมและวัสดุอุปกรณ์อย่างยุติธรรม

องค์ประกอบที่ 5 ด้านการประเมินการเรียนรู้ของนักเรียน (Assessment of Student Learning) ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ที่ 39-42 ดังนี้

39. เกณฑ์การประเมินการสื่อสารและมาตรฐานการปฏิบัติของนักเรียน
40. การพัฒนาความหลากหลายของการประเมินอย่างเป็นทางการ และไม่เป็นทางการ
41. ส่งเสริมนักเรียนมีความรับผิดชอบในการเรียนและการประเมินตนเอง
42. บันทึกความก้าวหน้าเกี่ยวกับการทำงาน การปฏิบัติของนักเรียน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

จากการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูและการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ดังนี้

เสาวรศ ฎภากรณ์ (2543) ได้ทำการวิจัยเรื่องสภาพการนิเทศก์การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูสาขาการศึกษาปฐมวัยในสถาบันราชภัฏ โดยกำหนดวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อศึกษาสภาพการนิเทศก์การฝึกประสบการณ์วิชาชีพสาขาการศึกษาปฐมวัยในสถาบันราชภัฏด้านการเตรียมตัวนักศึกษา การปฏิบัติการณ์เทศก์ และการประเมินผล รวมทั้งปัญหาการนิเทศก์การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ผลการวิจัย พบว่า ด้านการเตรียมตัวนักศึกษาของอาจารย์นิเทศก์ของสถาบันราชภัฏและอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนได้นัดหมายเรื่องการนิเทศ และได้ให้ข้อมูลของโรงเรียนแก่นักศึกษาด้านการปฏิบัติการณ์เทศก์สถาบันราชภัฏดำเนินการนิเทศโดยบอกให้นักศึกษาทราบล่วงหน้าในบางครั้ง จุดมุ่งหมายในการนิเทศเพื่อส่งเสริมพัฒนาให้วางแผนการสอนได้ โดยเน้นจุดเด่นในพฤติกรรม การสอนของนักศึกษา การนิเทศของอาจารย์นิเทศก์ของสถาบันราชภัฏมีแนวโน้มเป็นรูปแบบการนิเทศแบบคลินิก ส่วนอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนดำเนินการตรวจบันทึกการสอนก่อนสอนหนึ่งสัปดาห์ และสถิติการใช้สื่อแก่นักศึกษาเมื่อนักศึกษาต้องการ โดยเน้นดูแลนักศึกษาอย่างใกล้ชิด ซึ่งการนิเทศของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนมีแนวโน้มเป็นการดูแลอย่างใกล้ชิด การประเมินผลสถาบันราชภัฏใช้แบบประเมินของหน่วยศึกษานิเทศก์ และแบบประเมินที่สร้างขึ้นเอง เกณฑ์การประเมินเปลี่ยนจากเดิมคือ ผ่านดีเยี่ยม ผ่าน และไม่ผ่าน มาเป็นการให้เกรด ปัญหาที่พบในการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ได้แก่ นักศึกษาไม่ทำตามข้อตกลงที่ตกลงไว้กับอาจารย์นิเทศก์ ทำบันทึกการสอนไม่ถูกต้อง ไม่สามารถประยุกต์ความรู้ทางทฤษฎีมาปฏิบัติได้ คุ่มชั้นเรียนไม่ได้ และไม่แก้ไขข้อบกพร่องตามคำแนะนำของอาจารย์นิเทศก์ วิธีการนิเทศที่อาจารย์นิเทศก์สถาบันตกลงใช้ร่วมกันไม่ได้นำมาใช้จริง จำนวนอาจารย์นิเทศก์ที่จบการศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัยไม่เพียงพอ และงานนิเทศนักศึกษาของอาจารย์นิเทศก์สถาบันและอาจารย์นิเทศก์โรงเรียนไม่ได้นำมาพิจารณาความดีความชอบ

สุทธิวรรณ เขียมสำอางค์ (2533) ได้ทำการวิจัยเรื่องการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของสหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระบบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยประเมินสมรรถภาพทางด้านความรู้ ด้านคุณลักษณะ และด้านเทคนิควิธีของนักศึกษา และเสนอแนวทางการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของวิทยาลัยครู ผลการวิจัยพบว่า สหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์จัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มเวลา ให้นักศึกษาได้ปฏิบัติงานในสถานการณ์จริงต่อเนื่องตลอดหลักสูตรซึ่งดำเนินการในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2529 ซึ่งเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 ที่เข้าศึกษาในปีการศึกษา 2532 ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง

ที่เรียนใน 13 โปรแกรมวิชาจากการประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษาพบว่า อาจารย์นิเทศก์สถาบันประเมินสมรรถภาพด้านคุณลักษณะของนักศึกษาในระดับปานกลาง อาจารย์นิเทศก์โรงเรียนประเมินในระดับมาก ด้านเทคนิควิธีพบว่าทั้งอาจารย์นิเทศก์สถาบันและอาจารย์นิเทศก์โรงเรียนประเมินนักศึกษาในระดับปานกลาง และจากการสำรวจคุณลักษณะของนักศึกษายืนยันข้อค้นพบว่าอาจารย์นิเทศก์สถาบันและอาจารย์นิเทศก์โรงเรียนประเมินนักศึกษาในระดับมาก 3 ด้าน คือ ด้านคุณธรรมและความประพฤติ ด้านบุคลิกภาพ และด้านมนุษยสัมพันธ์ ส่วนนักศึกษาประเมินตนเองระดับมากทุกด้าน ปัญหาที่พบในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ได้แก่ การประเมินผลแบบผ่าน – ไม่ผ่าน และนักศึกษาไม่มีความแม่นยำในเนื้อหาวิชา

Calvert (2004) ได้ทำวิจัยศึกษาบทบาทของอาจารย์นิเทศก์โรงเรียนตามความเห็นของอาจารย์นิเทศก์โรงเรียน นักศึกษาฝึกสอน และอาจารย์นิเทศก์สถาบัน พบว่าควรจัดให้มีการปฐมนิเทศในเรื่องการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูให้อาจารย์นิเทศก์โรงเรียนได้เข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเอง การคัดเลือกอาจารย์นิเทศก์โรงเรียนนั้นควรคัดเลือกบุคคลที่มีทักษะและประสบการณ์ในด้านการสอนและการนิเทศก์ อาจารย์นิเทศก์สถาบันและอาจารย์นิเทศก์โรงเรียนขาดความร่วมมือกัน นักศึกษาให้ความสำคัญต่ออาจารย์นิเทศก์สถาบันว่าเป็นผู้มีอำนาจและมีอิทธิพลต่อการให้คะแนนมากกว่าอาจารย์นิเทศก์โรงเรียน

Burton (2005) ทำการศึกษาถึงอิทธิพลของแบบการสอนของอาจารย์นิเทศก์โรงเรียนต่อแบบการสอนของนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู จากการวิจัยปรากฏว่า นิสิต/นักศึกษาที่มีความร่วมมือกับอาจารย์นิเทศก์โรงเรียนเป็นอย่างดีจะมีบทบาทและวิธีการสอนคล้ายกับอาจารย์นิเทศก์โรงเรียนมาก ส่วนนิสิต/นักศึกษาที่ไม่ให้ความร่วมมือกับอาจารย์นิเทศก์โรงเรียนจะมีบทบาทและวิธีสอนตรงข้ามกับอาจารย์นิเทศก์โรงเรียน

Sitton (2002) ได้ทำการวิจัยเรื่องความมุ่งหมายและบทบาทในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ผลการวิจัยพบความขัดแย้งและความไม่เข้าใจกันระหว่างอาจารย์นิเทศก์สถาบัน อาจารย์นิเทศก์โรงเรียนและนิสิต/นักศึกษา โดยนิสิต/นักศึกษาสนใจสอนเนื้อหาวิชาในห้องเรียนมากกว่ากิจกรรมนอกห้องเรียน นิสิต/นักศึกษาสนใจที่จะเป็นผู้ทำการสอนมากกว่าเป็นผู้สังเกตการสอน และนิสิต/นักศึกษาต้องการให้อาจารย์นิเทศก์สถาบันและอาจารย์นิเทศก์โรงเรียนให้อิสระในการสอนและเป็นตัวของตัวเอง อาจารย์นิเทศก์สถาบันและอาจารย์นิเทศก์โรงเรียนต้องการให้นิสิต/นักศึกษาศึกษาปรัชญาของโรงเรียนนอกเหนือไปจากการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

ตอนที่ 3 แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูวิชาชีพและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วิชาชีพครูเป็นวิชาชีพที่ได้รับการยกย่องว่าเป็นวิชาชีพชั้นสูงซึ่งเป็นวิชาชีพที่ต้องใช้ระยะเวลาในการศึกษาวิทยากร การฝึกฝน การอบรมให้มีความชำนาญ มีระเบียบวินัย มีจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพและมีองค์การควบคุมมาตรฐานวิชาชีพ ผู้ที่ประกอบวิชาชีพครูจะต้องมีคุณลักษณะ และมีคุณสมบัติที่แตกต่างกันออกไปจากผู้ประกอบวิชาชีพอื่นๆ เพราะวิชาชีพครูเป็นวิชาชีพที่ต้องรับภาระสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์พัฒนาสังคมและพัฒนาประเทศ จากความสำคัญดังกล่าวได้มีนักวิชาการ นักการศึกษาและหน่วยงานที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพครูได้ให้แนวคิด หลักการและการวิจัยที่เกี่ยวกับคุณลักษณะของครูที่ดี คุณลักษณะของครูที่พึงประสงค์ ตลอดจนเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูไว้หลายทัศนะ ผู้วิจัยแบ่งแนวทางการศึกษาออกเป็น 4 แนวทาง คือ พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของคุรุสภา มาตรฐานและตัวบ่งชี้เกี่ยวกับครูของสำนักงานรับรองมาตรฐานและการประเมินคุณภาพการศึกษา มาตรฐานครูต้นแบบ มาตรฐานครูแห่งชาติ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545

พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กล่าวถึงครูไว้ดังนี้

ครู หมายความว่า บุคลากรวิชาชีพซึ่งทำหน้าที่หลักทางด้านการเรียนการสอนและการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ ในสถานศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน

หมวด 7 ครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา

มาตรฐาน 52 ให้กระทรวงส่งเสริมให้มีระบบ กระบวนการผลิตการพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง โดยการทำกับและประสานให้สถาบันที่ผลิตและพัฒนาครู คณาจารย์รวมทั้งบุคลากรทางการศึกษา ให้ความร่วมมือและมีความเข้มแข็งในการเตรียมบุคลากรใหม่และพัฒนาบุคลากรประจำการอย่างต่อเนื่อง

รัฐจัดสรรงบประมาณและก่อตั้งกองทุนพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาอย่างเพียงพอ

มาตรฐาน 53 ให้มีองค์กรวิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้บริหารการศึกษา มีฐานะเป็นองค์กรอิสระภายใต้การบริหารของสภาวิชาชีพในการกำกับกระทรวงมีอำนาจหน้าที่กำหนด

มาตรฐานวิชาชีพ ออกและเพิกถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ กำกับดูแลการปฏิบัติตามมาตรฐาน และจรรยาบรรณของวิชาชีพ รวมทั้งการพัฒนาวิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้บริหารการศึกษา ให้ครู ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา และบุคลากรทางการศึกษาอื่น ทั้งของรัฐและเอกชน ต้องมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพตามที่กฎหมายกำหนด การจัดให้มีองค์กวีวิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา และบุคลากรทางการศึกษาอื่น ๆ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการในการ ออกและเพิกถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด ความในมาตรานี้ไม่ใช้ บังคับแก่คณาจารย์ ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้บริหารการศึกษาในระดับอุดมศึกษาระดับปริญญา

มาตรฐาน 54 ให้มีองค์กกรกลางบริหารงานบุคคลของข้าราชการครู โดยให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาทั้งของหน่วยงานทางการศึกษาในระดับสถานศึกษาของรัฐและระดับเขตพื้นที่ การศึกษา เป็นข้าราชการในสังกัดองค์กกรกลางบริหารงานบุคคลข้าราชการครู โดยยึดหลักการกระจาย อำนาจการบริหารงานบุคคลสู่เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด

มาตรฐาน 55 ให้มีกฎหมายว่าด้วยเงินเดือน ค่าตอบแทน สวัสดิการ และสิทธิ ประโยชน์เกื้อกูลอื่นสำหรับข้าราชการครู บุคลากรทางการศึกษาเพื่อให้มีรายได้เพียงพอและเหมาะสม กับฐานะทางสังคมและวิชาชีพ ให้มีกองทุนส่งเสริมครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาเพื่อ จัดสรรเงินอุดหนุนงานริเริ่มสร้างสรรค์ ผลงานดีเด่น และเป็นรางวัลเชิดชูเกียรติครู คณาจารย์ และ บุคลากรทางการศึกษา ทั้งนี้ให้เป็นไปตามกฎกระทรวง

มาตรฐาน 56 การผลิตและพัฒนาคณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา การ พัฒนามาตรฐานและจรรยาบรรณของวิชาชีพ และการบริหารงานบุคคลของข้าราชการหรือพนักงาน ของรัฐในสถานศึกษาระดับปริญญาตรีที่เป็นนิติบุคคลให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งสถานศึกษา แต่ละแห่งและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

มาตรฐาน 57 ให้หน่วยงานทางการศึกษาระดมทรัพยากรบุคคลในชุมชนให้มี ส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยนำประสบการณ์ ความรู้ ความชำนาญ และภูมิปัญญาท้องถิ่น มาใช้ เพื่อให้เกิดประโยชน์ทางการศึกษาและยกย่องเชิดชูผู้ที่ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษา

2. คุณลักษณะของครูวิชาชีพตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของคุรุสภา

สำนักเลขาธิการคุรุสภา (2548) ได้ดำเนินการวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และการสำรวจความคิดเห็น การประชุม สัมมนา การประชุมเชิงปฏิบัติการ และความคิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อกำหนดมาตรฐานวิชาชีพครู โดยได้อนุมัติออกเป็นข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐาน และจรรยาบรรณของวิชาชีพครู ในพระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546 ได้แก่

กำหนดให้วิชาชีพทางการศึกษาเป็นวิชาชีพควบคุม ประกอบด้วย วิชาชีพครู วิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา วิชาชีพผู้บริหารการศึกษา และวิชาชีพควบคุมอื่นที่กำหนดในกฎกระทรวง โดยแต่ละวิชาชีพมีมาตรฐาน 3 ด้าน คือ มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ มาตรฐานการปฏิบัติงาน มาตรฐานการปฏิบัติตน ในการนำเสนอครั้งนี้ผู้วิจัยขอนำเสนอรายละเอียดเฉพาะมาตรฐานของวิชาชีพครูเท่านั้น โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. มาตรฐานวิชาชีพครู ประกอบด้วยมาตรฐานวิชาชีพ ดังนี้

1.1 มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ ประกอบด้วย

1.1.1 มาตรฐานความรู้ คือ มีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางการศึกษา หรือเทียบเท่า หรือคุณวุฒิอื่นที่คุรุสภารับรอง โดยมีความรู้ดังต่อไปนี้

1.1.1.1 ภาษาและเทคโนโลยีสำหรับครู สาระความรู้ประกอบด้วย ภาษาไทยสำหรับครู ภาษาอังกฤษหรือภาษาต่างประเทศสำหรับครู เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับครู สมรรถนะประกอบด้วย สามารถใช้ทักษะในการฟัง การพูด การอ่าน การเขียนภาษาไทยเพื่อการสื่อความหมายได้อย่างถูกต้อง สามารถใช้ทักษะในการฟัง การพูด การอ่าน การเขียนภาษาอังกฤษหรือภาษาต่างประเทศอื่น ๆ เพื่อการสื่อความหมายได้อย่างถูกต้อง สามารถใช้คอมพิวเตอร์ขั้นพื้นฐาน

1.1.1.2 การพัฒนาหลักสูตร สาระความรู้ประกอบด้วยปรัชญาแนวคิด ทฤษฎีการศึกษา ประวัติความเป็นมาและระบบการจัดการศึกษาไทย วิสัยทัศน์และแผนพัฒนาการศึกษาไทย ทฤษฎีหลักสูตร การพัฒนาหลักสูตร มาตรฐานและมาตรฐานช่วงชั้นของหลักสูตร เทคโนโลยี การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ปัญหาและแนวโน้มในการพัฒนาหลักสูตร สมรรถนะประกอบด้วย สามารถวิเคราะห์หลักสูตร สามารถปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรได้อย่างหลากหลาย สามารถประเมินหลักสูตรทั้งก่อนและหลังการใช้หลักสูตร สามารถจัดทำหลักสูตร

1.1.1.3 การจัดการเรียนรู้ สาระความรู้ประกอบด้วยทฤษฎีการเรียนรู้ และการสอน รูปแบบการเรียนรู้และการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน การออกแบบและการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การบูรณาการเนื้อหาในกลุ่มสาระการเรียนรู้ การบูรณาการการเรียนรู้ เทคนิคและวิทยาการจัดการเรียนรู้ การใช้และผลิตสื่อและพัฒนานวัตกรรมในการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้แบบยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ การประเมินผลการเรียนรู้ สมรรถนะประกอบด้วย สามารถนำประมวลรายวิชามาจัดทำแผนการเรียนรู้รายภาคและตลอดภาค สามารถออกแบบการเรียนรู้ที่เหมาะสม

กับวัยของผู้เรียน สามารถเลือกใช้ พัฒนาและสร้างสื่ออุปกรณ์ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน สามารถ จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนและจำแนกระดับการเรียนรู้ของผู้เรียนจากการประเมินผล

1.1.1.4 จิตวิทยาสำหรับครู สาระความรู้ประกอบด้วย จิตวิทยาที่ เกี่ยวข้องกับพัฒนาการมนุษย์ จิตวิทยาการศึกษา จิตวิทยาการแนะแนวและให้คำปรึกษา สมรรถนะ ประกอบด้วย เข้าใจธรรมชาติของผู้เรียน สามารถช่วยเหลือผู้เรียนให้เรียนรู้และพัฒนาได้ตามศักยภาพ ของตน สามารถให้คำแนะนำช่วยเหลือผู้เรียนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น สามารถส่งเสริมความถนัดและ ความสนใจของผู้เรียน

1.1.1.5 การวัดและประเมินผลการศึกษา สาระความรู้ประกอบด้วย หลักการและเทคนิคการวัดและประเมินผลการศึกษา การสร้างและการใช้เครื่องมือวัดและประเมินผล การศึกษา การประเมินตามสภาพจริง การประเมินจากแฟ้มสะสมงาน การประเมินภาคปฏิบัติ การประเมินผลแบบย่อยและแบบรวม สมรรถนะประกอบด้วย สามารถวัดและประเมินผลได้ตาม สภาพความเป็นจริง สามารถนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงการจัดการเรียนรู้และหลักสูตร

1.1.1.6 การบริหารจัดการห้องเรียน สาระความรู้ประกอบด้วยทฤษฎี และหลักการบริหารจัดการ ภาวะผู้นำทางการศึกษา การคิดอย่างเป็นระบบ การเรียนรู้วัฒนธรรม องค์กร มนุษย์สัมพันธ์ในองค์กร การติดต่อสื่อสารในองค์กร การบริหารจัดการชั้นเรียน การประกัน คุณภาพการศึกษา การทำงานเป็นทีม การจัดทำโครงการทางวิชาการ การจัดทำโครงการฝึกอาชีพ การจัดโครงการและกิจกรรมเพื่อการพัฒนา การจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการ การจัด การศึกษาเพื่อพัฒนาชุมชน สมรรถนะประกอบด้วยมีภาวะผู้นำ สามารถบริหารจัดการในชั้นเรียน สามารถสื่อสารได้อย่างมีคุณภาพ สามารถในการประสานประโยชน์ สามารถนำนวัตกรรมใหม่ๆ มาใช้ในการบริหารจัดการ

1.1.1.7 การวิจัยทางการศึกษา สาระความรู้ประกอบด้วย ทฤษฎี การวิจัย รูปแบบการวิจัย การออกแบบการวิจัย กระบวนการวิจัย สถิติเพื่อการวิจัย การวิจัยในชั้นเรียน การฝึกปฏิบัติการวิจัย การนำเสนอผลงานวิจัย การค้นคว้า ศึกษางานวิจัยในการพัฒนากระบวนการ จัดการเรียนรู้ การใช้กระบวนการวิจัยในการแก้ปัญหา การเสนอโครงร่างเพื่อทำวิจัย สมรรถนะ ประกอบด้วย สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน สามารถทำวิจัยเพื่อพัฒนา การเรียนการสอนและพัฒนาผู้เรียน

1.1.1.8 นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา สาระความรู้ ประกอบด้วยแนวคิด ทฤษฎี เทคโนโลยี และนวัตกรรมการศึกษาที่ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพ

การเรียนรู้ เทคโนโลยีและสารสนเทศ การวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดจากการใช้นวัตกรรมเทคโนโลยีและสารสนเทศ แหล่งการเรียนรู้และเครือข่ายการเรียนรู้ การออกแบบ การสร้าง การนำไปใช้ การประเมิน และการปรับปรุงนวัตกรรม สมรรถนะประกอบด้วย สามารถเลือกใช้ ออกแบบ สร้าง และปรับปรุงนวัตกรรมเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ สามารถพัฒนาเทคโนโลยีและสารสนเทศเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดี สามารถแสวงหาแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน

1.1.1.9 ความเป็นครู สาระความรู้ประกอบด้วย บทบาท หน้าที่ ภาระงานของครู ความสำคัญของวิชาชีพครู พัฒนาการของวิชาชีพครู คุณลักษณะของครูที่ดี การสร้างทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพครู การเสริมสร้างศักยภาพและสมรรถภาพความเป็นครู การเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้และเป็นผู้นำทางวิชาการ เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู จรรยาบรรณของวิชาชีพครู กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา สมรรถนะประกอบด้วย รัก เมตตา และปรารถนาดีต่อผู้เรียน อดทน และรับผิดชอบ เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้และเป็นผู้นำทางวิชาการ มีวิสัยทัศน์ ศรัทธาในวิชาชีพครู ปฏิบัติตามจรรยาบรรณของวิชาชีพครู

1.1.2 มาตรฐานประสบการณ์วิชาชีพ คือผ่านการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาตามหลักสูตรปริญญาทางการศึกษาไม่น้อยกว่า 1 ปี และผ่านเกณฑ์การประเมินปฏิบัติการสอนตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการคุรุสภากำหนด ดังนี้

1.1.2.1 การฝึกประสบการณ์วิชาชีพระหว่างเรียน สาระการฝึกทักษะประกอบด้วย การบูรณาการความรู้ทั้งหมดมาใช้ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพในสถานศึกษา ฝึกปฏิบัติการวางแผนการศึกษาผู้เรียน โดยการสังเกต สัมภาษณ์ รวบรวมข้อมูล และนำเสนอผลการศึกษามีส่วนร่วมกับสถานศึกษาในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร รวมทั้งการนำหลักสูตรไปใช้ ฝึกการจัดทำแผนการเรียนรู้ร่วมกับสถานศึกษา ฝึกปฏิบัติการดำเนินการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ โดยเข้าไปมีส่วนร่วมในสถานศึกษา การจัดทำโครงการทางวิชาการ สมรรถนะประกอบด้วย สามารถศึกษาและแยกแยะผู้เรียนได้ตามความแตกต่างของผู้เรียน สามารถจัดทำแผนการเรียนรู้ สามารถฝึกปฏิบัติการสอน ตั้งแต่การจัดทำแผนการสอน ปฏิบัติการสอน ประเมินผล และปรับปรุง สามารถจัดทำโครงการทางวิชาการ

1.1.2.2 การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในสาขาวิชาเฉพาะ สาระการฝึกทักษะประกอบด้วย การบูรณาการความรู้ทั้งหมดมาใช้ในการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา การจัดทำแผนการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดกระบวนการเรียนรู้ การเลือกใช้ การผลิตสื่อ และนวัตกรรมที่สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ การใช้เทคนิคและยุทธวิธีในการจัดการเรียนรู้ การวัดและ

ประเมินผลการเรียนรู้ การทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียน การนำผลการประเมินมาพัฒนาการจัดการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพผู้เรียน การบันทึกและรายงานผลการจัดการเรียนรู้ การสัมมนาทางการศึกษา สมรรถนะประกอบด้วย สามารถจัดการเรียนรู้ในสาขาวิชาเฉพาะ สามารถประเมินปรับปรุง พัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับศักยภาพของผู้เรียน สามารถทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียน สามารถจัดทำรายงานผลการจัดการเรียนรู้และการพัฒนาผู้เรียน

1.2 มาตรฐานการปฏิบัติงาน

มาตรฐานที่ 1 ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครู อยู่เสมอ การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเพื่อพัฒนาตนเอง การเผยแพร่ผลงานทางวิชาการและเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการที่องค์กรหรือหน่วยงานหรือสมาคมจัดขึ้น เช่น การประชุม การอบรม การสัมมนา และการปฏิบัติการ เป็นต้น ทั้งนี้ต้องมีผลงานหรือรายงานที่ปรากฏชัดเจน

มาตรฐานที่ 2 ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่บังเกิดกับผู้เรียน การเลือกอย่างชาญฉลาดด้วยความรักและหวังดีต่อผู้เรียน การเลือกกิจกรรมการเรียนการสอน และกิจกรรมอื่น ๆ ครูต้องคำนึงถึงประโยชน์ที่จะเกิดแก่ผู้เรียนเป็นหลัก

มาตรฐานที่ 3 มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ การใช้ความพยายามอย่างเต็มความสามารถของครูที่จะให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ให้มากที่สุดตามความถนัด ความสนใจ ความต้องการ โดยวิเคราะห์วินิจฉัยปัญหาความต้องการที่แท้จริงของผู้เรียน และปรับเปลี่ยนวิธีการสอนที่จะให้ผลดีกว่าเดิม รวมทั้งการส่งเสริมพัฒนาการด้านต่าง ๆ ตามศักยภาพของผู้เรียนแต่ละคนอย่างเป็นระบบ

มาตรฐานที่ 4 พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง การเลือกใช้ปรับปรุงแผนการสอน บันทึกการสอนหรือเตรียมการในลักษณะอื่น ๆ ที่สามารถนำไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้

มาตรฐานที่ 5 พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ การประดิษฐ์คิดค้นผลิต เลือกใช้ ปรับปรุงเครื่องมืออุปกรณ์ เอกสาร สิ่งพิมพ์ เทคนิควิธีการต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์ของการเรียนรู้

มาตรฐานที่ 6 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จในการแสวงหาความรู้ตามสภาพ

ความแตกต่างของบุคคลด้วยการปฏิบัติจริง และสรุปความรู้ทั้งหลายได้ด้วยตนเอง ก่อให้เกิดค่านิยม และนิสัยในการปฏิบัติจนเป็นบุคลิกภาพถาวรติดตัวผู้เรียนตลอดไป

มาตรฐานที่ 7 รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ การรายงานผลการพัฒนาผู้เรียนที่เกิดจากการปฏิบัติการเรียนการสอนให้ครอบคลุมสาเหตุปัจจัย และการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องโดยครูนำเสนอรายงานการปฏิบัติดังนี้ ปัญหาความถูกต้องของผู้เรียนที่ต้องได้รับการพัฒนา เทคนิควิธีการหรือนวัตกรรมการเรียนการสอนที่นำมาใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนและขั้นตอนวิธีการใช้เทคนิควิธีการหรือนวัตกรมนั้น ๆ ผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามวิธีการที่กำหนดที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน

มาตรฐานที่ 8 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน การประพฤติปฏิบัติในด้านบุคลิกภาพ การแต่งกาย กิริยาจาวา และจริยธรรมที่เหมาะสมกับความเป็นครูอย่างสม่ำเสมอ ที่ทำให้ผู้เรียนเลื่อมใสศรัทธาและถือเป็นแบบอย่าง

มาตรฐานที่ 9 ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ การตระหนักถึงความสำคัญของการรับฟังความคิดเห็น ยอมรับในความรู้ความสามารถให้ร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ของเพื่อนร่วมมือด้วยความเต็มใจเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของสถานศึกษาและร่วมรับผลที่เกิดขึ้นจากการกระทำนั้น

มาตรฐานที่ 10 ร่วมมือกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ในชุมชน การตระหนักถึงความสำคัญรับฟังความคิดเห็น ยอมรับในความรู้ความสามารถของบุคคลอื่นในชุมชน และร่วมมือปฏิบัติเพื่อพัฒนางานของสถานศึกษาให้ชุมชนและสถานศึกษามีการยอมรับซึ่งกันและกันและปฏิบัติงานร่วมกันด้วยความเต็มใจ

มาตรฐานที่ 11 แสวงหาและใช้ข้อมูลในการพัฒนา การค้นหา สังเกตและรวบรวมข้อมูลข่าวสารตามสถานการณ์ของสังคมโดยเฉพาะสารสนเทศเกี่ยวกับวิชาชีพครู สามารถวิเคราะห์ วิจัยอย่างมีเหตุผล และใช้ข้อมูลประกอบ การแก้ปัญหาพัฒนาตนเอง พัฒนางานและและพัฒนาสังคมได้อย่างเหมาะสม

มาตรฐานที่ 12 สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ทุกสถานการณ์ การสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ หมายถึง การสร้างกิจกรรมการเรียนรู้โดยการนำเอาปัญหาหรือความจำเป็นในทางพัฒนาการต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในการเรียนและการจัดกิจกรรมอื่น ๆ ในโรงเรียนมากำหนดเป็นกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อนำไปสู่การพัฒนาของผู้เรียนที่ถาวร

1.3 มาตรฐานการปฏิบัติตน ประกอบด้วย จรรยาบรรณต่อตนเอง จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ และ จรรยาบรรณต่อสังคม

3. มาตรฐานและตัวบ่งชี้ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและการประเมินคุณภาพการศึกษา

สำนักงานรับรองมาตรฐานและการประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ได้กำหนดมาตรฐานการศึกษาของชาติ และมาตรฐานและตัวบ่งชี้เกี่ยวกับครูในการประเมินคุณภาพภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รอบที่สอง (พ.ศ. 2549 – พ.ศ. 2553) ดังนี้

3.1 มาตรฐานการศึกษาของชาติ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาลที่ได้แถลงต่อรัฐสภา ต่างมีอุดมการณ์และหลักการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งความรู้ และเพื่อให้คนไทยได้รับโอกาสเท่าเทียมกันทางการศึกษา พัฒนาคนไทยได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต อันเป็นเงื่อนไขไปสู่ระบบเศรษฐกิจฐานความรู้ที่พึงประสงค์

อุดมการณ์สำคัญของการจัดการศึกษาคือ การจัดให้มีการศึกษาตลอดชีวิต และสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้

การศึกษาที่สร้างคุณภาพชีวิตและสังคมบูรณาการอย่างสมดุล ระหว่างปัญญา ธรรม คุณธรรม และวัฒนธรรม เป็นการศึกษาตลอดชีวิตเพื่อคนไทยทั้งปวง มุ่งสร้างพื้นฐานที่ดีในวัยเด็ก ปลูกฝังความเป็นสมาชิกที่ดีในสังคมตั้งแต่วัยการศึกษาขั้นพื้นฐาน และพัฒนาความรู้ความสามารถเพื่อการทำงานที่มีคุณภาพ โดยให้สังคมทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาฯ ได้ตรงตามความต้องการของผู้เรียน และสามารถตรวจสอบได้อย่างมั่นใจว่าการศึกษาเป็นกระบวนการพัฒนาชีวิตและสังคม และเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน สามารถพึ่งตนเองและพึ่งกันเองได้ และสามารถแข่งขันได้ในระดับนานาชาติ

นอกจากนี้ได้กำหนดมาตรฐานชาติและตัวบ่งชี้เพื่อเป็นไปตามอุดมการณ์และหลักการจัดการศึกษาดังกล่าว โดยกำหนดไว้ 3 มาตรฐาน 11 ตัวบ่งชี้ ดังนี้

มาตรฐานที่1 คุณลักษณะของคนไทยที่พึงประสงค์ ทั้งในฐานะพลเมืองและพลโลก คนไทยเป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุข ตัวบ่งชี้ประกอบด้วย กำลังกาย กำลังใจที่สมบูรณ์

ความรู้และทักษะที่จำเป็นและเพียงพอในการดำรงชีวิตและการพัฒนาสังคม ทักษะการเรียนรู้ และปรับตัว ทักษะทางสังคม คุณธรรม จิตสาธารณะ และจิตสำนึกในการเป็นพลเมืองไทยและพลโลก

มาตรฐานที่ 2 แนวทางการจัดการศึกษาจัดการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญและการบริหารโดยใช้สถานศึกษาเป็นฐาน ตัวบ่งชี้ประกอบด้วย การจัดทำหลักสูตรการเรียนรู้และสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ มีการพัฒนาผู้บริหาร ครู ศึกษานิเทศก์ และบุคลากรทางการศึกษาอย่างเป็นระบบและมีคุณภาพ มีการบริหารจัดการที่ใช้สถานศึกษาเป็นฐาน

มาตรฐานที่ 3 แนวการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้/สังคมแห่งความรู้ การสร้างวิถีเรียนรู้ และแหล่งการเรียนรู้ให้เข้มแข็ง ตัวบ่งชี้ประกอบด้วย การบริการวิชาการและสร้างความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับชุมชนให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้/สังคมแห่งความรู้ การศึกษาวิจัย สร้างเสริม สนับสนุนแหล่งการเรียนรู้ และกลไกการเรียนรู้ การสร้างและการจัดการความรู้ในทุกระดับทุกมิติของสังคม

3.2 มาตรฐานและตัวบ่งชี้เกี่ยวกับครูเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) กำหนดมาตรฐานและตัวบ่งชี้เกี่ยวกับครูในการประเมินคุณภาพภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รอบที่สอง (พ.ศ. 2549 – พ.ศ. 2553) ไว้ดังนี้

มาตรฐานการศึกษาและตัวบ่งชี้เพื่อการประเมินคุณภาพภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ฉบับปรับปรุง 2547 ประกอบด้วย มาตรฐานด้านผู้เรียนมี 7 มาตรฐาน มาตรฐานด้านผู้บริหาร มี 5 มาตรฐาน และมาตรฐานด้านครูมี 2 มาตรฐาน

มาตรฐานด้านครู มี 2 มาตรฐาน คือ มาตรฐานที่ 8 ครูมีคุณวุฒิ/ความรู้ความสามารถตรงกับงานที่รับผิดชอบและมีครูเพียงพอ มี 5 ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

ตัวบ่งชี้ที่ 1 ครูมีคุณลักษณะที่เหมาะสม เกณฑ์การพิจารณาประกอบด้วย ครูมีคุณธรรมจริยธรรม และปฏิบัติตามจรรยาบรรณของวิชาชีพ ครูมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชน ครูมีความมุ่งมั่นและอุทิศตนในการสอนและพัฒนาผู้เรียน ครูมีการแสวงหาความรู้และเทคโนโลยีใหม่ๆเป็นประจำ ตัวบ่งชี้ที่ 2 จบระดับปริญญาตรีขึ้นไป ตัวบ่งชี้ที่ 3 ครูสอนตรงตามวิชาเอก/โท หรือความถนัด ตัวบ่งชี้ที่ 4 ครูได้รับการพัฒนาในวิชาที่สอนตามที่คุรุสภากำหนด ตัวบ่งชี้ที่ 5 สถานศึกษามีจำนวนครูตามเกณฑ์ มาตรฐานที่ 9 ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ และเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มี 8 ตัวบ่งชี้ ดังนี้ ตัวบ่งชี้ที่ 1 ครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยมีประสิทธิภาพการสอนและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตัวบ่งชี้ที่ 2 ครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์มีประสิทธิภาพ

การสอนและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตัวบ่งชี้ที่ 3 ครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์มีประสิทธิภาพการสอนและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตัวบ่งชี้ที่ 4 ครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมมีประสิทธิภาพการสอนและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตัวบ่งชี้ที่ 5 ครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษามีประสิทธิภาพการสอนและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตัวบ่งชี้ที่ 6 ครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะมีประสิทธิภาพการสอนและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตัวบ่งชี้ที่ 7 ครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงาน อาชีพและเทคโนโลยีมีประสิทธิภาพการสอนและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตัวบ่งชี้ที่ 8 ครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศมีประสิทธิภาพการสอนและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เกณฑ์การพิจารณาประกอบด้วย มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเป้าหมายของการจัดการศึกษาและหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน มีการวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียนและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคล สามารถในการจัดประสบการณ์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สามารถในการใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาการเรียนรู้อย่างของตนเองและผู้เรียน มีการประเมินผลการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับสภาพการจัดการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียนและอิงพัฒนาการของผู้เรียน มีการนำผลการประเมินมาปรับเปลี่ยนการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ มีการวิจัยเพื่อการพัฒนาสื่อและการเรียนรู้ของผู้เรียนและนำไปใช้พัฒนาผู้เรียน

4. มาตรฐานครูต้นแบบปี 2544 และมาตรฐานครูแห่งชาติ 2544

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ โดยกองทุนรางวัลเกียรติยศแห่งวิชาชีพครู ได้ดำเนินการโครงการครูต้นแบบ เพื่อสรรหาครูที่มีความรู้ความสามารถด้านการสอน มีรูปแบบเรียนรู้ที่เป็นแบบอย่างและทำให้เกิดการเรียนรู้ในสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล เริ่มโครงการในปีงบประมาณ 2541 ถึงปีงบประมาณ 2543 มีครูต้นแบบรวม 326 คน นอกจากนี้ยังมีโครงการครูแห่งชาติ เป็นโครงการที่รองรับกองทุนยกย่องส่งเสริมครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งเกิดขึ้นตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ มาตรา 55 วรรค 2 โดยยกย่องครูที่มีผลการปฏิบัติงานดีเด่น และมีแนวคิดเชิงนวัตกรรมปฏิรูปการเรียนรู้ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 โดยต้องดำเนินการโครงการวิจัย พัฒนาการเรียนการสอน พัฒนารูปแบบการเรียนรู้ หรือพัฒนาวิชาชีพผู้ครูเครือข่าย โดยเริ่มโครงการในปีงบประมาณ 2541 ถึงปีงบประมาณ 2543 มีครูแห่งชาติรวม 22 คน โดยมีเกณฑ์การพิจารณาครูต้นแบบ และครูแห่งชาติ ดังนี้

1. การจัดการเรียนการสอนของครูตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ครูต้องจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ

พ.ศ. 2542 ในหมวดที่ 4 ทั้งนี้ครูต้องมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และมีความสามารถทางวิชาการด้วย โดยเน้นความสำคัญ ทั้งกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน ความรู้ คุณธรรม และบูรณาการเรื่องต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับระดับการศึกษา

2. การครองตนของครู หมายถึง การเป็นแบบอย่างที่ดีทั้งในด้านส่วนตัวและครอบครัว มีคุณธรรม จริยธรรม มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี จรรยาบรรณวิชาชีพ ศิลปวัฒนธรรมของชาติ มีจรรยาบรรณในวิชาชีพครู มีจิตวิญญาณของความเป็นครู เป็นที่ยอมรับของครู ผู้เรียน และชุมชน

3. การประสานงานกับชุมชน หมายถึง การเป็นบุคคลที่ได้รับการยอมรับและศรัทธาจากชุมชนในความสามารถ บุคลิกภาพ และคุณงามความดี เป็นผู้นำชุมชนทางวิชาการ เป็นสมาชิกและสนับสนุนองค์การวิชาชีพครู รู้จักองค์ประกอบของชุมชนที่เป็นที่ตั้งของโรงเรียนเป็นอย่างดี สร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือระหว่างโรงเรียนและชุมชนในการร่วมกันจัดการศึกษา และพัฒนาการศึกษา สามารถนำชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียน

5. เกณฑ์การกำหนดคุณลักษณะของครูแกนนำเพื่อพัฒนาเป็นครูต้นแบบ

ในการประเมินครูเพื่อรับรางวัลเป็นครูแกนนำและเพื่อพัฒนาเป็นครูต้นแบบนี้มีเกณฑ์การประเมิน 3 ด้าน ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการปฏิรูปการศึกษา, 2543)

ด้านคุณสมบัติส่วนบุคคล ประกอบด้วย มีคุณธรรม ประพฤติ และปฏิบัติเป็นแบบอย่างที่ดี รักและเมตตาศิษย์ รักและศรัทธาในวิชาชีพครู มีบุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์ที่ดี สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข อบรม สั่งสอน ฝึกฝน สร้างเสริมความรู้ ทักษะ ค่านิยม และนิสัยที่ถูกต้องดีงามแก่ศิษย์ มีความคิดอย่างมีวิจารณญาณและคิดอย่างสร้างสรรค์ มีความสามารถในการให้คำปรึกษาในการเรียนและชีวิต ศึกษาค้นคว้าและแสวงหาข้อมูลข่าวสาร เพื่อใช้ในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องและทันต่อเหตุการณ์

ด้านศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย มีความรู้ ความเข้าใจหลักสูตรทั้งเนื้อหาสาระ ธรรมชาติของวิชาที่สอนและธรรมชาติของผู้เรียน มีความสามารถในการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้เกิดผลถาวรแก่ศิษย์ พัฒนานวัตกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีความสามารถในการเสริมสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีความสามารถในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง มีความสามารถในการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

ด้านการพัฒนาเพื่อนครู ประกอบด้วย ศรัทธาที่จะเป็นครูแกนนำ เต็มใจช่วยเหลือในทุกด้านแก่เพื่อนครู จัดกิจกรรมนิเทศเครือข่ายครูในลักษณะกัลยาณมิตรได้อย่างเหมาะสม

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะของครูวิชาชีพ

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู (2539) ทำการวิจัยเรื่องการวิเคราะห์องค์ประกอบที่เหมาะสม ในการประเมินผลการปฏิบัติงานของข้าราชการครูสายงานการสอน ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบสำคัญที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานสอนที่ดีคือคุณภาพการสอน ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน และการสอน ซึ่งแต่ละองค์ประกอบมีรายละเอียดดังนี้

1. องค์ประกอบด้านคุณภาพการสอน ประกอบด้วย มีแผนการสอนที่มีคุณภาพ มีสื่อการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ มีการใช้สื่อการเรียนการสอน สอนเนื้อหาถูกต้องและทันสมัย มีวิธีการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียน มีเอกสารในชั้นเรียน หรือเอกสารที่เกี่ยวข้องและมีข้อมูลครบถ้วนทันสมัย มีการวางแผนและเตรียมการสอน ผู้เรียนมีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนตามจุดมุ่งหมาย การสอนตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้ในหลักสูตร การประเมินผลการเรียนการสอนครบถ้วน

2. องค์ประกอบด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย มีความสามารถในการจัดเตรียมและดูแลห้องปฏิบัติการได้อย่างเหมาะสม มีความรู้และกลวิธีในการปฏิบัติงานให้สำเร็จตามเป้าหมาย มีความรู้ความสามารถในการวิจัย เขียนตำราเพื่อพัฒนางานในหน้าที่ มีความสามารถในการวางแผนและบริหารโครงการ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงานในหน้าที่ การสอนโดยใช้ผลการศึกษาวิจัย มีความรู้ความสามารถในการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับวิชาที่สอนและงานวิชาการต่าง ๆ

3. องค์ประกอบด้านความรู้ความสามารถในการสอนประกอบด้วย ความสามารถในการปกครองชั้นเรียน ความสามารถในการตั้งคำถาม การนำหลักจิตวิทยามาใช้ในการเรียนการสอน การสรุปบทเรียน การตรวจผลงานและการให้ข้อติชมแก่ผู้เรียน ความรู้ความสามารถในการวางแผนปฏิบัติงานและแก้ปัญหาต่าง ๆ ความรู้เกี่ยวกับผู้เรียน

ธีรวุฒิ เอกะกุล (2541) ได้ทำการวิจัยเพื่อการศึกษาลักษณะความเป็นครูเก่ง และครูดี โดยศึกษาจากนักศึกษาโครงการครูทายาทที่สำเร็จการศึกษาแล้ว ผลการวิจัยพบว่า ครูเก่ง มีลักษณะดังนี้ ด้านการทำงาน ประกอบด้วย มีความรู้ในวิชาชีพครู มีความสามารถปฏิบัติงาน ด้านความมุ่งมั่นพัฒนา ประกอบด้วย พัฒนาตนเอง โรงเรียน และชุมชน ด้านความรอบรู้ ประกอบด้วย มีความรอบรู้สถานการณ์บ้านเมืองการเปลี่ยนแปลงของสังคม มีความเป็นผู้นำทางวิชาการ มีความคิดแก้ปัญหาอย่างมีระบบและตัดสินใจอย่างมีเหตุผล ครูดี มีลักษณะดังนี้ ด้านคุณธรรมและจริยธรรม ประกอบด้วย มีวินัย มีความซื่อสัตย์ มีความอดทน มีความประหยัด มีความยุติธรรม มีความรับผิดชอบ

มีความเมตตากรุณา ด้านความเป็นประชาธิปไตย ประกอบด้วย ประชาธิปไตยในการปฏิบัติงาน และการดำรงชีวิต ด้านความรักและความศรัทธาในอาชีพครู ประกอบด้วยมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพครู และมีความรักในอาชีพครู

Shulman (1997) ได้ศึกษาเกี่ยวกับลักษณะของครูในพลอริดา ได้ข้อสรุปลักษณะครูที่ดี และประสบความสำเร็จนั้นครูจะต้องมีความรู้ความสามารถพื้นฐาน ดังนี้ มีความรู้ในเนื้อหาสาระ ในศาสตร์ที่สอน เช่น คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ มีวิธีการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการ เรียนรู้ และสามารถบูรณาการเนื้อหาจนเกิดความเชี่ยวชาญ สามารถนำหลักสูตรส่วนกลางมาปรับเป็น หลักสูตรท้องถิ่นให้เหมาะสมกับบริบทของการเรียนการสอนและศักยภาพของผู้เรียน มีความรู้ ความเข้าใจธรรมชาติและพัฒนาการของผู้เรียน ความแตกต่างระหว่างบุคคล ภูมิหลัง เพื่อให้เกิด ประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมากที่สุด ครูต้องมีความเข้าใจในลักษณะ ของชุมชนอันเป็นเพื่อให้การจัดการศึกษามีความหมายต่อผู้เรียน สอดคล้องกับเป้าหมายและปรัชญา การศึกษา

จากการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู การ ประเมิน มาตรฐานการผลิตครู เกณฑ์ในการประเมินนักศึกษาวิชาชีพครูและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูวิชาชีพโดยมีรายละเอียดดังที่กล่าวมาแล้ว ผู้วิจัยขอเสนอผลการ สังเคราะห์คุณลักษณะที่เป็นรายการประเมิน และเกณฑ์การประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครูของนิสิต/นักศึกษาดังตารางที่ 2. 2

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 2.2 มาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์ของการประเมินการปฏิบัติงานของครู

ตัวบ่งชี้	ครูสภา	การศึกษา ขั้น พื้นฐาน (สมศ.)	การ ประเมิน คุณภาพ ภายนอก (สมศ.)	ครู ต้นแบบ	ครู แห่งชาติ	ครูแกน นำ
1. คุณลักษณะทางด้านส่วนบุคคล						
1.1 เป็นแบบอย่างที่ดี	✓			✓	✓	✓
1.2 ความรับผิดชอบ				✓	✓	✓
1.3 บุคลิกภาพ				✓	✓	✓
1.4 เจตคติที่ดีต่องานครู	✓					✓
1.5 ความสามารถในการสื่อสาร	✓					✓
1.6 มีความรู้ในเนื้อหา	✓			✓	✓	✓
1.7 มีความรู้เกี่ยวกับวิธีการสอน	✓			✓	✓	✓
1.8 มีคุณธรรม จริยธรรม	✓			✓	✓	
1.9 มีความมุ่งมั่น		✓	✓			
1.10 มีภาวะผู้นำ	✓			✓	✓	
1.11 แสวงหาความรู้/วิธีการใหม่ๆ		✓	✓	✓	✓	
1.12 มีจรรยาบรรณวิชาชีพครู		✓	✓			✓
1.13 คิดอย่างมีวิจารณญาณ						✓
1.14 สามารถใช้คอมพิวเตอร์ ขั้นพื้นฐานได้	✓	✓	✓			
2. คุณลักษณะทางด้านวิชาการและการสอน						
2.1 เข้าใจเป้าหมายของการจัดการศึกษา และหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน		✓	✓			✓
2.2 สามารถวิเคราะห์หลักสูตร	✓					✓
2.3 สามารถปรับปรุงและพัฒนา หลักสูตรได้อย่างหลากหลาย	✓	✓	✓			✓
2.3 สามารถประเมินหลักสูตร ทั้งก่อนและหลังการใช้หลักสูตร	✓					✓
2.5 สามารถจัดทำหลักสูตร	✓					✓
2.6 วิเคราะห์ศักยภาพผู้เรียน	✓	✓	✓			

ตัวบ่งชี้	ครูสภา	การศึกษา ขั้น พื้นฐาน (สมศ.)	การ ประเมิน คุณภาพ ภายนอก (สมศ.)	ครู ต้นแบบ	ครู แห่งชาติ	ครูแกน นำ
2. คุณลักษณะทางด้านวิชาการและการสอน (ต่อ)						
2.7 สอนตรงวิชาเอก/โทและความถนัด	✓	✓				
2.8 สามารถนำประมวลรายวิชามาพัฒนา แผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้จริง	✓	✓	✓			
2.9 สามารถออกแบบการเรียนรู้ที่ เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	✓					✓
2.10 สามารถเลือกใช้ พัฒนา และสร้างสื่อ อุปกรณ์ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน	✓					
2.11 จัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ	✓	✓	✓			✓
2.12 สร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้						✓
2.13 ความรอบรู้และความแม่นยำ ในเนื้อหาที่สอน	✓					
2.14 สามารถให้คำแนะนำช่วยเหลือ ผู้เรียน	✓					
2.15 สามารถส่งเสริมความถนัดและ ความสนใจของผู้เรียน	✓					✓
2.16 นำผลการประเมินมาปรับเปลี่ยน การสอน	✓	✓	✓			✓
2.17 สามารถเลือกใช้ ออกแบบ สร้าง และการปรับปรุงนวัตกรรม	✓					
2.18 แสวงหาแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน	✓					
2.19 วิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน	✓	✓	✓			✓
2.20 วิจัยเพื่อพัฒนาสื่อการเรียนการสอน	✓					✓
2.21 ใช้เทคโนโลยีพัฒนาการเรียนรู้ ของตนเองและผู้เรียน	✓	✓	✓			

ตัวบ่งชี้	ครูสภา	การศึกษา ชั้น พื้นฐาน (สมศ.)	การ ประเมิน คุณภาพ ภายนอก (สมศ.)	ครู ต้นแบบ	ครู แห่งชาติ	ครูแกน นำ
3. คุณลักษณะทางด้านสังคม						
3.1 สัมพันธ์ภาพกับศิษย์	✓					
3.2 สัมพันธ์ภาพกับครูอาจารย์ ในโรงเรียน	✓			✓	✓	
3.3 การทำงานเป็นหมู่คณะ	✓			✓	✓	
3.4 สัมพันธ์ภาพกับอาจารย์นิเทศ						
3.5 สัมพันธ์ภาพกับผู้ปกครอง และชุมชน	✓	✓	✓	✓	✓	
3.6 การยอมรับและศรัทธาจากชุมชน	✓			✓	✓	

ตอนที่ 4 แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินอภิมาน (meta –evaluation)

ศาสตร์ทางการประเมินได้รับการยอมรับมากขึ้นในปัจจุบัน เพราะการปฏิบัติงานต่าง ๆ ที่ต้องมีการประเมินผลการดำเนินงานแต่วิทยากรที่แข็งแกร่งต้องมีการตรวจสอบและบอกถึงจุดบกพร่องของการประเมิน (สุวิมล ว่องวานิช, 2538) การประเมินอภิมาน หรือการประเมินงานประเมิน (meta evaluation) เป็นแนวคิดหนึ่งที่ใช้ในการประเมินคุณภาพของงานประเมิน เป็นการตัดสินใจเกี่ยวกับคุณภาพของการประเมิน การประเมินที่มีคุณภาพต้องประกอบด้วยคุณภาพของการกำหนดคำถามของการประเมิน วิธีการประเมิน และผลการประเมิน การประเมินงานประเมินจึงเป็นกลไกในการควบคุมคุณภาพของการประเมิน (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2545) มีผู้ให้นิยามการประเมินอภิมานไว้ดังนี้

Scriven (1996 อ้างถึงในศิริชัย กาญจนวาสี, 2545) ได้ให้ความหมายของการประเมินอภิมานว่าเป็นการประเมินงานประเมินหรือผู้ประเมิน (evaluation of evaluation or evaluators) หรือเป็นการประเมินซ้อนประเมิน (second order evaluation) ซึ่งเป็นการตัดสินใจคุณค่าภายนอกและคุณค่าภายในของการประเมิน

Cook and Gruder (1978 อ้างถึงในศิริชัย กาญจนวาสี, 2545) ได้นิยามว่าการประเมินอภิमानเป็นการประเมินงานประเมินผลสรุปรวมที่มีการออกแบบการประเมินอย่างเป็นระบบ โดยมีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยตรงจากผู้ที่เกี่ยวข้องในกิจกรรม

Smith (1978 อ้างถึงในศิริชัย กาญจนวาสี, 2545) กล่าวว่า การประเมินอภิमानเป็นกลไกอย่างหนึ่งในการควบคุมคุณภาพของการประเมิน ซึ่งอาจนำไปสู่การพัฒนาทฤษฎีและวิธีการปฏิบัติ การประเมินโดยการประเมินอภิमानอาจนำไปใช้โดยมีจุดมุ่งหมาย ดังนี้ ประเมินคุณภาพผลกระทบ หรือการใช้ผลการประเมิน ตรวจสอบและรับรองรายงานการประเมิน ควบคุมหรือสะท้อนคติในการประเมิน ตีประโยชน์หรือคุณค่าของวิธีการประเมินใหม่ๆ

Stufflebeam (1974 อ้างถึงในสมหวัง พิธิยานุวัฒน์, 2544) เห็นว่าการประเมินอภิमानเป็นกระบวนการกำหนดข้อมูลที่ต้องการรวบรวมข้อมูล และกระบวนการใช้สารสนเทศเชิงบรรยาย และสารสนเทศเชิงคุณค่าเกี่ยวกับอรรถประโยชน์ ความเป็นไปได้ จริยธรรม และความถูกต้องทางวิชาการประเมิน เพื่อเป็นแนวทางในประเมิน และเพื่อรายงานจุดอ่อน จุดแข็งของการประเมินต่อสาธารณะ ดังนั้น บทบาทของการประเมินอภิमानมี 2 บทบาท คือ การประเมินอภิमानเชิงความก้าวหน้า เพื่อชี้แนวทางตลอดจนปรับปรุงการประเมินและบทบาทการประเมินอภิमानสรุปรวม ซึ่งเป็นการเปิดเผยจุดอ่อน จุดแข็งของการประเมินต่อสาธารณะ มีรายละเอียด ดังนี้ (Stufflebeam, 1974 อ้างถึงในสมหวัง พิธิยานุวัฒน์, 2541)

1. การประเมินอภิमानเชิงความก้าวหน้า (formative meta-evaluation) เป็นการประเมินที่มีลักษณะเป็นเชิงสร้างสรรค์ คือเป็นการวางแผนปฏิบัติก่อนการประเมิน การประเมินเชิงความก้าวหน้าจะช่วยให้นักประเมินตัดสินใจเกี่ยวกับการตัดสินใจว่าประเมินอะไร นิยามปัญหาที่จะประเมิน กำหนดผู้เกี่ยวข้องกับการประเมินหรือลูกค้า กำหนดวัตถุประสงค์ กำหนดข้อสัญญา กำหนดข้อมูลสารสนเทศที่ต้องการ กำหนดวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล กำหนดตารางการประเมิน จัดหาทีมนักประเมิน กำหนดงบประมาณ เตรียมข้อสรุป ข้อเสนอแนะ และเลือกรูปแบบและวิธีการรายงานผลการประเมิน

2. การประเมินอภิमानเชิงสรุปรวม (summative meta-evaluation) ถือว่าเป็นบทบาทพื้นฐานของการประเมินอภิमान กล่าวคือ เป็นการแสดงถึงคุณค่ารวมของงานประเมินที่เป็นบทบาทที่แสดงถึงความพร้อมที่จะให้ตรวจสอบได้ของนักประเมิน โดยการรายงานให้สาธารณะชนทราบถึงมาตรฐานของงานประเมิน ผลการประเมินอภิमानเชิงสรุปรวมช่วยให้ผู้ใช้ผลการประเมินตัดสินใจได้ว่าควรจะยอมรับผลการประเมิน และข้อเสนอแนะจากการประเมินมากน้อยเพียงใด

จากการประเมินอภิमानเชิงความก้าวหน้า และการประเมินอภิमानเชิงสรุปรวม จะเห็นได้ว่าการประเมินอภิमानเชิงความก้าวหน้า หมายถึงการประเมินแผนการประเมิน และการดำเนินการประเมินว่าเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดหรือไม่ ถ้าปฏิบัติการประเมินตามแนวทางจะได้ผลการประเมินที่สมเหตุสมผล การประเมินอภิमानเชิงความก้าวหน้ามีความสำคัญต่อการประเมินอภิमानเชิงสรุปรวม เนื่องจากการประเมินอภิमानเชิงความก้าวหน้าจะทำให้ได้สารสนเทศในการแก้ไข ปรับปรุงการประเมินเพื่อหลีกเลี่ยงข้อผิดพลาดต่าง ๆ ในการประเมิน และเมื่อประเมินอภิमानเชิงสรุปรวมจะพบจุดด้อยของการประเมินน้อยลงทำให้การประเมินมีคุณภาพมากขึ้น

ดังนั้น การประเมินอภิमानเป็นการตรวจสอบคุณภาพของการประเมินโดยอาศัยกระบวนการบรรยาย อธิบายถึงการตัดสินคุณค่า รวมทั้งการใช้สารสนเทศจากการประเมิน เพื่อรายงานจุดเด่น จุดด้อยของการประเมินให้สาธารณชนทราบ การตรวจสอบโดยอาศัยเกณฑ์มาตรฐานของการประเมินที่พัฒนาขึ้น มาตรฐานการประเมินที่สอดคล้องกับการประเมินอภิमान ได้แก่ แบบตรวจสอบรายการประเมินหลัก (key evaluation checklists) ที่เสนอโดย Scriven (1991) ในการประเมินนิสิต/นักศึกษา ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูจำเป็นต้องมีการตรวจสอบคุณภาพของการประเมิน เพื่อสร้างความเชื่อมั่นใจให้กับผลการประเมินว่าผ่านกระบวนการและวิธีการที่ถูกต้องตามมาตรฐานการประเมิน สามารถนำผลการประเมินมาตรวจสอบ และปรับปรุงแก้ไขวิธีการประเมินที่ยังไม่เหมาะสมให้ถูกต้อง เพื่อการพัฒนาระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่มีคุณภาพ

เกณฑ์การวิเคราะห์ความเหมาะสมของวิธีการประเมิน

Divorski Scheirer (2001 อ้างถึงในสินีนาฏ ศรีพัฒนนะพิพัฒน์, 2545) ได้เสนอแนะว่าข้อมูลที่มีคุณภาพต้องมีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่กำหนด 6 ประการ คือ

1. ความถูกต้องของข้อมูล หมายถึง ข้อมูลสามารถวัดสิ่งที่ต้องการวัดได้จริง
2. ความสมบูรณ์ครบถ้วนของข้อมูล หมายถึงข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้เป็นสัดส่วนที่เพียงพอกับประชากร หรือกลุ่มตัวอย่าง
3. ความถูกต้องของข้อมูล หมายถึงข้อมูลที่ได้จากการวัดไม่มีความคลาดเคลื่อน หรือมีความคลาดเคลื่อนน้อย
4. ความคงที่ของข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นมาตรฐานเดียวกัน
5. ความทันต่อการใช้งานของข้อมูล หมายถึง ข้อมูลที่ได้สามารถนำไปใช้ในการตัดสินใจได้ทันเวลา

6. ความง่ายต่อการใช้ข้อมูล หมายถึงความพร้อมในการเข้าถึงข้อมูล และง่ายต่อการปฏิบัติ

Stufflebeam และคณะ (1981 อ้างถึงในสินีนาฏ ศรีพัฒนะพิพัฒน์, 2545) ได้พัฒนามาตรฐานการประเมินไว้ 4 ด้าน ดังนี้

1. มาตรฐานด้านอรรถประโยชน์ (Utility Standard) ผลการประเมินต้องตรงกับความต้องการของผู้ใช้ผลการประเมิน
2. มาตรฐานด้านความเป็นไปได้ (Feasibility Standard) วิธีการที่ใช้ในการประเมินสามารถปฏิบัติได้จริง เป็นที่ยอมรับ ประหยัด และคุ้มค่า
3. มาตรฐานด้านความเหมาะสม (Propriety Standard) วิธีการในการประเมินไม่ส่งผลกระทบต่อผู้อื่นที่เกี่ยวข้องกับการประเมิน
4. มาตรฐานด้านความถูกต้อง (Accuracy Standard) วิธีการที่ใช้ในการประเมินดำเนินการตามหลักวิชาการของการประเมิน ข้อมูลมีความถูกต้อง เชื่อถือได้

จากแนวคิดของ Divorski Scheirer (2001) และ Stufflebeam และคณะ (1981) ผู้วิจัยได้นำเกณฑ์ดังกล่าวมาใช้ในการประเมินความเหมาะสมของระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษา ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ซึ่งประกอบด้วย มาตรฐานการประเมิน 4 ด้าน คือ มาตรฐานด้านอรรถประโยชน์ (Utility Standard) มาตรฐานด้านความเป็นไปได้ (Feasibility Standard) มาตรฐานด้านความเหมาะสม (Propriety Standard) และมาตรฐานด้านความถูกต้อง (Accuracy Standard)

ตอนที่ 5 แนวคิดเกี่ยวกับแบบตรวจสอบรายการประเมินหลัก

1. แนวคิดเกี่ยวกับแบบตรวจสอบรายการประเมิน

แบบตรวจสอบรายการประเมินหลัก (The Key Evaluation Checklist :KEC) เป็นวิทยาการทางการประเมิน ซึ่งเป็นรายการตรวจสอบสำหรับการประเมิน โดยใช้ในการประเมินโปรแกรม คุณค่าของแบบตรวจสอบรายการประเมินหลักมีดังนี้ ใช้ในการตรวจสอบการประเมินในสาขาต่าง ๆ ใช้ในการประเมินที่แบบตรวจสอบชนิดอื่นไม่สามารถทำได้ และใช้ในการประเมินงานประเมิน (mete - evaluation) ซึ่ง สคริเวน (Scriven, 2002) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับแบบตรวจสอบรายการประเมินหลัก โดยใช้สำหรับการประเมินหรือรายงานการประเมิน ซึ่งมีรายการตรวจสอบ 14 รายการ ดังนี้

1. การบรรยายลักษณะ (description) เป็นการบรรยายลักษณะ และการวัดผล ที่ถูกต้องของสิ่งที่ประเมินอาจเป็นทางการและไม่เป็นทางการ การบรรยายลักษณะสิ่งที่ถูกประเมิน มีประโยชน์ที่จะแบ่งประเภทลักษณะสิ่งที่ประเมินเป็น 4 ประเภท คือ (1) ธรรมชาติทั้งหมด หน้าที่ การปฏิบัติ (2) ส่วนประกอบ หน้าที่ และความสัมพันธ์ขององค์กร เช่น แผนภูมิองค์กร คุณสมบัติของ คณะทำงาน แผนภูมิแสดงกระบวนการทำงาน (3) ระบบส่งต่อ เช่น การติดต่อสื่อสาร (4) ระบบการ สนับสนุน โครงสร้างพื้นฐานขององค์กร สิ่งแวดล้อมขององค์กร การบำรุงรักษา การบริการ ระบบ ติดตามผลการบริหาร

2. ภูมิหลังและบริบทของการประเมิน (background and context) เป็นพื้นฐาน สำหรับการออกแบบการประเมิน ระบุผู้ถูกประเมินและผู้ที่เกี่ยวข้อง ความต้องการสารสนเทศจากการ ประเมิน ความคาดหวังจากการประเมิน รูปแบบที่ต้องการประเมิน ทรัพยากรและสิ่งที่เกิดขึ้นก่อน การประเมิน อุปสรรค ปัญหาต่าง ๆ อิทธิพลจากการเมือง และประเด็นอื่น ๆ สิ่งเหล่านี้จะสะท้อน ความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินของผู้ประเมิน

3. ผู้บริโภค (consumer) คือผู้ที่ได้รับผลกระทบทางตรงหรือทางอ้อม จากการประเมิน ประกอบด้วยผู้รับบริการ ผู้ใช้ผลผลิต อาจเรียกว่าลูกค้า

4. ทรัพยากร (resources) หมายถึงสิ่งที่สามารถจัดหาได้โดยผู้ประเมิน เพื่อใช้ ในการประเมินทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่ใช่ตัวเงิน ได้แก่ เวลา แรงงาน สถานที่ ความชำนาญ ความรู้ ประสบการณ์งบประมาณ เทคโนโลยีและการสื่อสาร เป็นต้น

5. คุณค่าของการประเมิน (values) เป็นข้อสรุปทางการประเมินโดยมีมาตรฐาน ที่ต้องการพิจารณาจนถึงมาตรฐานทางศีลธรรมจริยธรรม ทางกฎหมาย ทางการเมือง การบริหารจัดการ วิทยาศาสตร์และมาตรฐานอื่น ๆ

6. กระบวนการประเมิน (process) เป็นการประเมินคุณภาพของทุก ๆ สิ่ง ที่เกิดขึ้น หรือผลที่เกิดจากการประยุกต์ใช้ ได้แก่ เป้าหมาย การออกแบบ การดำเนินการ การจัดการ กิจกรรม และขั้นตอนการปฏิบัติ

7. ผลลัพธ์ของการประเมิน (outcome) เป็นการประเมินผลกระทบของทุก ๆ สิ่ง ทั้งผลดี ผลเสีย และผลกระทบ ได้แก่ การประเมินผลทางตรงและทางอ้อม การประเมินผลที่เกิดขึ้น ทันทีและผลที่เกิดขึ้น ในระยะยาว

8. ความคุ้มค่าของการประเมิน (costs) โดยพิจารณารายจ่ายของการประเมิน ทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่ใช่ตัวเงิน รายจ่ายทางตรงและทางอ้อม เช่น การทำงาน การปรับปรุง และ ระยะเวลา เป็นต้น

9. การเปรียบเทียบ (comparison) เป็นการเปรียบเทียบทางเลือกทั้งทางเลือกที่ยอมรับไปปฏิบัติและทางเลือกที่ไม่ได้รับการยอมรับ โดยเปรียบเทียบว่าวิธีการอื่นจะได้ผลเหมือนกันหรือไม่ โดยเปรียบเทียบในด้านค่าใช้จ่าย ผลที่ได้ และระยะเวลาเป็นต้น

10. ความสามารถในการสรุปอ้างอิงผลการประเมิน (generalizability) ผลการประเมินสามารถนำไปใช้ประโยชน์โดยบุคคลอื่น สถานที่อื่น สถานการณ์อื่น และต่างเวลาได้

11. ความสำคัญของการประเมินโดยรวม (overall significant) เป็นการประเมินโดยภาพรวม โดยศึกษาผลกระทบที่เกิดในปัจจุบันละในอนาคตต่อความต้องการของผู้บริโภค

12. ข้อเสนอแนะงานประเมิน (recommendations) เป็นสิ่งสำคัญของการประเมิน เช่น ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการ การเลือกและการใช้เครื่องมือ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่เกี่ยวข้องกับการประเมินมาก

13. การรายงานและการสนับสนุน (report and support) การนำผลการประเมินไปสู่ข้อสรุป ในรูปของรายงานอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ รายงานแบบสั้นหรือยาว รายงานต่อสาธารณะหรือเฉพาะกลุ่ม รูปแบบเชิงวิชาการและไม่เชิงวิชาการ เป็นการรายงานเพื่อให้ผู้เกี่ยวข้อง คณะทำงาน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ผู้ให้ทุน สามารถนำผลการประเมินไปเป็นฐานข้อมูลเพื่อเกิดประโยชน์ต่อไป

14. การประเมินอภิมาน (meta-evaluation) เป็นการประเมินเพื่อระบุจุดอ่อน จุดแข็ง ข้อจำกัดของการประเมิน สามารถดำเนินการได้ในลักษณะต่าง ๆ ดังนี้ (1) ใช้ผู้ประเมินภายนอกในการประเมิน (2) ประยุกต์ไปใช้ในการประเมินตนเองได้ (3) ใช้แบบตรวจสอบรายการประเมินอภิมานแบบพิเศษ (4) ทำการประเมินซ้ำและเปรียบเทียบผลการประเมินที่ได้รับ (5) ทำการประเมินด้วยวิทยาการประเมิน วิธีการประเมินที่แตกต่างกันและเปรียบเทียบผลที่ได้ (6) ประยุกต์ใช้มาตรฐานการประเมินโปรแกรมการประเมิน

2. รูปแบบของแบบตรวจสอบรายการประเมินหลัก

แบบตรวจสอบรายการประเมินหลักเป็นแบบตรวจสอบรายการที่ประกอบด้วยข้อความหรือข้อรายการเกี่ยวกับข้อเท็จจริงในเรื่องที่ต้องการตรวจสอบ ลักษณะการตอบแบบประเมินจะเป็นการประเมินว่ามี/ไม่มี ปฏิบัติ/ไม่ได้ปฏิบัติ ใช่/ไม่ใช่ ตามรายการตรวจสอบ

3. แบบตรวจสอบรายการประเมินอภิमान

สตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam, 2000) ได้เสนอแบบตรวจสอบรายการประเมินอภิमानใช้ในการตรวจสอบโปรแกรมการประเมินซึ่งเป็นการประเมินอภิमानสรุปสุดท้าย โดยดำเนินการประเมินตามมาตรฐานการประเมิน 4 หมวด ประกอบด้วยเกณฑ์ทั้งหมด 30 มาตรฐาน โดยแต่ละมาตรฐานมีรายการตรวจสอบ 6 แห่ง และแต่ละมาตรฐานจะมีการให้คะแนนทั้ง 6 จุด โดยพิจารณาคะแนนการประเมิน ดังนี้ 6 หมายถึง ระดับดีเลิศ 5 หมายถึง ระดับดีมาก 4 หมายถึงระดับดี 2-3 หมายถึง ระดับพอใช้ 0-1 หมายถึง ระดับต้องปรับปรุง ซึ่งเป็นการให้คะแนนแบบรูบรีค (Rubric Scoring) ตัวอย่างมาตรฐานด้านความเหมาะสม (Propriety Standard) ประกอบด้วย 8 เกณฑ์ ดังนี้

P1 แนวทางการบริการ

1. การประเมินผลลัพธ์ของโครงการเป็นไปตามเป้าหมาย
2. ช่วยให้แน่ใจว่าโครงการมีความถูกต้อง
3. ส่งเสริมการบริการที่ดีเยี่ยม
4. ระบุจุดแข็งของโครงการที่ต้องสร้าง
5. ระบุจุดอ่อนของโครงการที่ต้องแก้ไข
6. เปิดเผยการปฏิบัติที่เป็นอันตราย

P2 การมีข้อตกลงอย่างเป็นทางการ

1. วัตถุประสงค์และคำถามการประเมิน
2. ผู้ฟัง ผู้อ่าน
3. การตรวจแก้ไข
4. การเสนอรายงาน
5. กระบวนการและรายงานการประเมิน
6. แหล่งข้อมูลการประเมิน

P3 การปกป้องและเคารพสิทธิของผู้ถูกประเมิน

1. ทำตามกระบวนการที่กำหนดและยึดสิทธิตามกฎหมาย
2. ทำความเข้าใจคุณค่าของผู้มีส่วนร่วม
3. คำนึงถึงความแตกต่าง
4. ทำตามแผน
5. ให้ความสำคัญกับข้อตกลงที่เป็นความลับหรือปกปิด
6. ลดผลการประเมินที่มีอันตราย

P4 เคารพสิทธิในการปฏิสัมพันธ์ของผู้ที่เกี่ยวข้อง

1. สร้างความสัมพันธ์กับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนอย่างสม่ำเสมอในลักษณะมืออาชีพร
2. ให้ความสำคัญกับสิทธิความเป็นส่วนตัว
3. ให้ความสำคัญกับการกำหนดเวลา
4. ไวต่อความแตกต่างทางด้านค่านิยมและด้านวัฒนธรรมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง
5. ให้ความสำคัญในการกล่าวถึงผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง
ไม่ละเลยหรือช่วยปกปิดพฤติกรรมที่ผิดจรรยาบรรณ

P5 การประเมินที่สมบูรณ์และเป็นธรรม

1. การประเมินและรายงานจุดแข็ง จุดอ่อนของโครงการ
2. รายงานผลลัพธ์ที่ตั้งใจและไม่ตั้งใจ
3. เพื่อความเหมาะสม แสดงวิธีการใช้จุดแข็ง เพื่อเอาชนะจุดอ่อน
4. กล่าวถึงข้อวิจารณ์ด้านรายงานอย่างเหมาะสม
5. หาความรู้ด้านข้อจำกัดของรายงานขั้นสุดท้าย
6. คาดคะเนและรายงานผลของข้อจำกัดด้านการตัดสินใจโครงการ
ในภาพรวม

P6 เปิดเผยข้อค้นพบอย่างตรงไปตรงมา

1. นิยามผู้อ่านที่มีสิทธิรู้ให้ชัดเจน
2. รายงานความเห็นจุดต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องของผู้สนับสนุนและผู้วิจารณ์
3. รายงานข้อสรุปและข้อเสนอแนะที่แจ้งให้ทราบอย่างเหมาะสม
4. รายงานข้อค้นพบทั้งหมด
5. การรายงานยึดหลักตรงไปตรงมา การเปิดเผย และความสมบูรณ์
6. แน่ใจว่ารายงานถึงมือผู้อ่าน

P7 ความขัดแย้งด้านความสนใจ

1. ระบุความขัดแย้งด้านความสนใจที่มีในระยะแรกของการประเมิน
2. เพื่อความเหมาะสม และความเป็นไปได้ ควรเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่าง
ผู้ประเมิน
3. จัดรายงานการประเมินสำหรับการตรวจพบทวน

4. ถ้าเป็นไปได้ควรที่จะประสานงานกับผู้บริหารเงินทุน
5. ถ้าเป็นไปได้ผู้ประเมินภายในเป็นผู้ควบคุมและรายงานแก่ผู้บริหาร
6. สร้างความสัมพันธ์กับผู้ที่มีคุณสมบัติเหมาะสม

P8 ความรับผิดชอบด้านการเงิน

1. กำหนดงบประมาณสำหรับค่าใช้จ่ายแต่ละครั้งล่วงหน้า
2. ใช้งบประมาณให้ยืดหยุ่นพอเพียง มีการจัดสรรที่เหมาะสม
3. รักษา บันทึกที่ถูกต้องด้านแหล่งเงินทุน และค่าใช้จ่าย
4. รักษา บันทึกส่วนบุคคลเกี่ยวกับการจัดสรรงานและเวลา
5. ประหยัดค่าใช้จ่าย
6. ควรสรุปค่าใช้จ่ายเป็นส่วนหนึ่งของรายงาน

เกณฑ์การให้คะแนน

กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

จำนวนคะแนนดีเลิศ	4 คะแนน
จำนวนคะแนนดีมาก	3 คะแนน
จำนวนคะแนนดี	2 คะแนน
จำนวนคะแนนพอใช้	1 คะแนน
จำนวนคะแนนต้องปรับปรุง	0 คะแนน

ตัวอย่าง

ด้านความเหมาะสม (Propriety Standard) มี 8 เกณฑ์ ให้นำจำนวนข้อที่ได้คะแนนแต่ละระดับคูณกับจำนวนคะแนนของระดับที่กำหนดไว้ ดังนี้

จำนวนคะแนนดีเลิศ (0-8)	..... x 4 = ...
จำนวนคะแนนดีมาก (0-8)	..... x 3 = ...
จำนวนคะแนนดี (0-8)	..... x 2 = ...
จำนวนคะแนนพอใช้ (0-8)	..... x 1 = ...
จำนวนคะแนนต้องปรับปรุง (0-8)	..... x 0 = ...
คะแนนรวม	= .....

กำหนดคะแนนรวม

กำหนดคะแนนรวมในแต่ละด้าน ด้าน.....พิจารณา ดังนี้

คะแนนรวม 30-32	คะแนน (94%)	หมายถึง	ระดับดีเลิศ
คะแนนรวม 22-29	คะแนน (69%)	หมายถึง	ระดับดีมาก
คะแนนรวม 16-21	คะแนน (50%)	หมายถึง	ระดับดี
คะแนนรวม 8-15	คะแนน (25%)	หมายถึง	ระดับพอใช้
คะแนนรวม 0-7	คะแนน (0%)	หมายถึง	ระดับต้องปรับปรุง

4. การพัฒนาแบบตรวจสอบรายการเพื่อใช้ในการประเมิน

สตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam, 2000) ได้เสนอแนวทางการประเมิน 12 ประเด็นหลักในการตรวจสอบ โดยแต่ละประเด็นแบ่งออกเป็นแบบตรวจสอบรายการเฉพาะ แบบตรวจสอบรายการสำหรับพัฒนาแบบตรวจสอบรายการในการประเมินมีขั้นตอนการดำเนินงาน การทดสอบแบบตรวจสอบรายการเพื่อใช้ในการประเมินจะช่วยให้ผู้ประเมินพัฒนาและมีแบบตรวจสอบรายการในการนำไปใช้สำหรับการตรวจสอบ จุดตรวจสอบหลัก 12 ประเด็น คือ

1. เน้นที่ภาระหน้าที่ของแบบตรวจสอบรายการ
  - 1.1 กำหนดขอบเขตเนื้อหาที่สนใจ
  - 1.2 กำหนดจุดมุ่งหมายในการใช้แบบตรวจสอบรายการ
  - 1.3 สะท้อนประสบการณ์และการฝึกอบรมที่เกี่ยวข้องโดยตรง
  - 1.4 ศักยภาพบุคคลที่เกี่ยวข้อง
  - 1.5 ให้ความสนใจและสนทนากับผู้เชี่ยวชาญในขอบเขตของเนื้อหา
  - 1.6 ต้องมีความชัดเจนและถูกต้องในเรื่องของเกณฑ์ในการทำแบบตรวจสอบรายการ เช่น ตรงประเด็น ครอบคลุม ชัดเจน เป็นต้น
2. จัดทำจุดที่ต้องตรวจสอบ
  - 2.1 จัดให้มีคำอธิบายจุดที่ต้องมีการตรวจสอบสำหรับกำหนดเกณฑ์
  - 2.2 กำหนดจุดที่ต้องตรวจสอบเริ่มต้นของการประเมินแต่ละจุดโดยย่อ
  - 2.3 เพิ่มคำอธิบายในจุดตรวจสอบต่างๆ เพื่อกำหนดคุณค่าและขอบเขตที่จะประเมิน

3. จำแนกและจัดประเภทจุดที่ต้องตรวจสอบเป็นหมวดหมู่
  - 3.1 เขียนคำอธิบายจุดที่ต้องตรวจสอบและความหมายลงบนกระดาษแข็งขนาด 4x6 นิ้ว
  - 3.2 นำกระดาษแข็งมาจัดเรียงเป็นหมวดหมู่และแยกประเภทไว้
  - 3.3 ระบุจุดหลักในการตรวจสอบแต่ละประเภท
4. กำหนดและเพิ่มเติมรายละเอียดของจุดที่ต้องตรวจสอบ
  - 4.1 ให้คำจำกัดความประเภทจุดที่ต้องตรวจสอบในแต่ละประเภทและแนวคิดหลักที่สำคัญ
  - 4.2 เขียนเหตุผลสำหรับแต่ละประเภทของจุดที่ต้องตรวจสอบ
  - 4.3 ให้คำเตือนที่เกี่ยวกับการประยุกต์ใช้จุดที่ต้องตรวจสอบ
  - 4.4 ทบทวนจุดที่ต้องตรวจสอบเพื่อให้ครอบคลุมเนื้อหา มีความชัดเจนและประหยัด
  - 4.5 เพิ่ม หรือลดจุดที่ต้องตรวจสอบ และเขียนจุดตรวจสอบใหม่เพื่อความเหมาะสม
5. ตัดสิน จัดลำดับประเภทของจุดตรวจสอบ
  - 5.1 ตัดสินเลือกลำดับประเภทของจุดตรวจสอบเมื่อพิจารณาแล้วว่ามีความสำคัญเกี่ยวกับวิธีการใช้ของแบบตรวจสอบ
  - 5.2 เขียนเหตุผลสำหรับลำดับประเภทของจุดตรวจสอบที่เลือกมา
  - 5.3 จัดลำดับจุดที่ต้องการตรวจสอบ
6. ทบทวนเบื้องต้นของแบบตรวจสอบรายการที่ได้
  - 6.1 เตรียมการทบทวนรูปแบบของแบบตรวจสอบรายการ
  - 6.2 มีการรับรองจากผู้ที่ใช้ศักยภาพเพื่อทบทวนและวิเคราะห์แบบตรวจสอบรายการ
  - 6.3 สัมภาษณ์นักวิเคราะห์ นักวิจารณ์เชิงลึก เพื่อที่จะเข้าใจเกี่ยวกับจุดที่ต้องตรวจสอบ
  - 6.4 จัดประเด็นต่าง ๆ ที่สนใจ
7. แก้ไขและปรับปรุงเนื้อหาในแบบตรวจสอบรายการ
  - 7.1 ตรวจสอบและตัดสินแนวทางในการระบุประเด็น
  - 7.2 เรียบเรียงเนื้อหาในแบบตรวจสอบรายการใหม่

8. เขียนเค้าโครงและรูปแบบของแบบตรวจสอบรายการเพื่อนำไปใช้
  - 8.1 ตรวจสอบว่าประเภทของจุดที่ต้องการตรวจสอบเป็นไปตามที่ต้องการหรือไม่
  - 8.2 ตรวจสอบกับผู้ที่เกี่ยวข้องกับความแตกต่างในการให้นำหน้าจุดที่ต้องการตรวจสอบ
  - 8.3 ตรวจสอบกับผู้ใช้จุดที่ต้องการตรวจสอบจุดใดบ้างที่ต้องผ่านเกณฑ์ที่เป็นที่พอใจของแบบตรวจสอบรายการ
  - 8.4 ตรวจสอบกับผู้ที่เกี่ยวข้องกับการนำเสนอผลลัพธ์ของแบบตรวจสอบรายการ
  - 8.5 จัดรูปแบบของแบบตรวจสอบรายการ
9. ประเมินแบบตรวจสอบรายการ
  - 9.1 ศึกษาบทวนแบบตรวจสอบรายการที่ได้มาจากผู้ใช้ และผู้เชี่ยวชาญ
  - 9.2 นำแบบตรวจสอบรายการไปทดลองใช้
  - 9.3 ประเมินแบบตรวจสอบรายการในด้านความถูกต้อง ความตรงประเด็น ครอบคลุมเนื้อหา ชัดเจน และเหมาะสมในการใช้ประโยชน์
10. หาข้อสรุปของแบบตรวจสอบรายการ
  - 10.1 พิจารณาอย่างเป็นระบบ และบทวนแบบตรวจสอบรายการหลังจากทดลองใช้
  - 10.2 พิมพ์แบบตรวจสอบรายการฉบับจริง
11. การประยุกต์ใช้และการเผยแพร่แบบตรวจสอบรายการ
  - 11.1 ประยุกต์ใช้แบบตรวจสอบรายการในการงานประเมิน
  - 11.2 จัดทำแบบตรวจสอบรายการเพื่อเผยแพร่ในสื่อต่าง ๆ เช่น วารสาร บทความวิชาการ
  - 11.3 เชิญชวนให้ผู้ใช้แบบตรวจสอบรายการให้ข้อมูลย้อนกลับ
12. ทบทวน ตรวจสอบเป็นช่วง ๆ และปรับปรุงแก้ไขแบบตรวจสอบรายการ
  - 12.1 ใช้ข้อมูลย้อนกลับทั้งหมด เพื่อทบทวน และปรับปรุงแก้ไขแบบตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 6 ทฤษฎีการสรุปอ้างอิง (Generalizability Theory)

ทฤษฎีการสรุปอ้างอิงความน่าเชื่อถือของผลการวัด (Generalizability Theory) หรือ G-Theory เป็นทฤษฎีทางสถิติของการวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือของผลการวัดในสถานการณ์ของการวัด ลักษณะต่าง ๆ ที่เป็นเป้าหมายของการนำเครื่องมือไปใช้ ซึ่ง G-Theory เป็นทั้งวิธีการประเมินที่น่าเชื่อถือหรือความเที่ยงของเครื่องมือและกลยุทธ์ของการออกแบบการวัดให้ผลของการวัดมีความน่าเชื่อถือหรือมีความเที่ยงสูงถึงระดับที่ต้องการ เพื่อนำผลไปใช้เป็นสารสนเทศสำหรับการตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพ

1. แนวคิดพื้นฐานของทฤษฎีการสรุปอ้างอิง (Generalizability Theory)

ครอนบาคและคณะ (1972 อ้างถึงในศิริชัย กาญจนวาสี, 2545) ได้เสนอทฤษฎีสำหรับการวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือของผลการวัดพฤติกรรม (The dependability of behavioral Measurement) สำหรับสถานการณ์ของการวัดผลลักษณะต่าง ๆ ซึ่งต่อมาเป็นที่รู้จักในชื่อของทฤษฎีการสรุปอ้างอิงความน่าเชื่อถือของผลการวัด ทฤษฎีนี้ได้ขยายแนวคิดของความเที่ยงในทฤษฎีการทดสอบแบบดั้งเดิม (Classical Test theory) ให้สามารถสรุปความเที่ยงในสถานการณ์หรือเงื่อนไขการวัดในลักษณะต่าง ๆ ได้

ทฤษฎีการทดสอบแบบดั้งเดิมไม่ได้ให้ความสนใจต่อสถานการณ์หรือเงื่อนไขการวัดและปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอบกับเงื่อนไขของการวัดที่สามารถส่งผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือของผลการวัด และเสนอว่ามีความคลาดเคลื่อนจากการวัดแหล่งเดียว แต่ G-theory ได้เสนอว่ามีความคลาดเคลื่อนมากกว่าหนึ่งแหล่ง (multiple error source) โดยแยกส่วนความคลาดเคลื่อนของการวัดเป็นสองแหล่ง ประกอบด้วยความคลาดเคลื่อนอย่างมีระบบ (systematic source) และความคลาดเคลื่อนสุ่ม (random source)

1.1 ทฤษฎีการสรุปอ้างอิง เกี่ยวกับโมเดล ข้อตกลงเบื้องต้น แหล่งความคลาดเคลื่อนหรือแหล่งความแปรปรวน และจำนวนฟาเซตหรือองค์ประกอบ ดังนี้

1.1.1 โมเดล

โมเดลของทฤษฎีการสรุปอ้างอิงเป็นโมเดลเชิงสุ่ม ถือว่าเงื่อนไขการวัดที่นำมาศึกษานั้นได้มาจากการสุ่มแบบง่ายหรือสุ่มแบบแบ่งชั้น จึงเป็นทฤษฎีที่ให้สารสนเทศที่สามารถนำไปสรุปอ้างอิงไปยังเงื่อนไขการวัดอื่น ๆ ในเอกภพเดียวกันได้ การประยุกต์ใช้ทฤษฎีนี้โดยการ

วิเคราะห์ความแปรปรวนศึกษารูปแบบที่เหมาะสมต่อการวัด โดยทำการประมาณค่าความแปรปรวนจากแหล่งต่าง ๆ ด้วยการใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variance (ANOVA) Procedure)

1.1.2 ข้อตกลงเบื้องต้น

การประมาณค่าความเที่ยงด้วยทฤษฎีการสุ่มอ้างอิงไม่มีข้อตกลงว่าการวัดมีความเท่าเทียมกัน ในลักษณะของความเป็นคู่ขนาน เป็นทฤษฎีที่ยินยอมให้ออกแบบเก็บรวบรวมข้อมูลให้เหมาะสมกับปัญหาของการวัดผล

1.1.3 แหล่งความคลาดเคลื่อนหรือแหล่งความแปรปรวน

ทฤษฎีการสุ่มอ้างอิงประมาณค่าความคลาดเคลื่อนของการวัดได้หลายแหล่ง โดยประมาณค่าความแปรปรวนได้จากการวิเคราะห์ครั้งเดียว จากนั้นประมาณค่าความแปรปรวนจากแหล่งต่าง ๆ ที่เป็นไปได้ทั้งหมดทั้งจากผลหลัก (main effect) และผลร่วมหรือปฏิสัมพันธ์ (interaction effect) ระหว่างองค์ประกอบด้วย เพื่อให้ผลการวิเคราะห์มีความถูกต้อง แม่นยำ และได้สารสนเทศที่เพียงพอสำหรับการตัดสินใจเลือกแบบวัดที่มีประสิทธิภาพ

1.1.4 จำนวนฟาเซตหรือองค์ประกอบ

ทฤษฎีการสุ่มอ้างอิงสามารถศึกษาได้หลายฟาเซตพร้อมกัน รวมทั้งสามารถจำแนกแหล่งความแปรปรวนที่เป็นไปได้ทั้งหมด ได้ค่าความแปรปรวนของความคลาดเคลื่อนที่ถูกต้อง ทำให้ประมาณค่าความเที่ยงได้ถูกต้องแม่นยำ สามารถปรับรูปแบบการวัด เพื่อให้ได้ค่าความเที่ยงที่ดีขึ้นได้ในหลายสถานการณ์วัด โดยการเพิ่ม-ลดจำนวนฟาเซตต่าง ๆ เช่น จำนวนข้อสอบ จำนวนครั้งในการวัด จำนวนผู้ตรวจหรือจำนวนผู้ประเมิน เป็นต้น

1.2 ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับโครงสร้างของการศึกษาทฤษฎีการสุ่มอ้างอิง ได้เสนอคำศัพท์ที่ใช้ในทฤษฎีการสุ่มอ้างอิง ดังนี้

1.2.1 ประชากร (population) หมายถึง สิ่งที่เป็นเป้าหมายของการวัดหรือสิ่งที่มุ่งวัดทั้งหมด (object of measurement) ในสถานการณ์ของการทดสอบโดยทั่วไป สิ่งที่มีมุ่งวัด ได้แก่ ผู้สอบ บุคคล นักเรียนรายบุคคล หรือนักเรียนทั้งชั้น

1.2.2 องค์ประกอบ (facet) หมายถึง ชุดของเงื่อนไขของการวัดที่มีลักษณะคล้ายกันหรือกลุ่มเงื่อนไขของการวัด เป็นองค์ประกอบที่คาดว่าจะมีผลต่อการวัดความคลาดเคลื่อน เช่น องค์ประกอบของจำนวนข้อสอบ (item facet) องค์ประกอบของจำนวนครั้งของการสอบ (occasion facet) องค์ประกอบของผู้ตรวจข้อสอบ (rater facet)

1.2.3 เงื่อนไขของการวัด (condition of measurement) หมายถึง ระดับขององค์ประกอบที่ทำให้ได้ค่าสังเกตแต่ละค่าในการวัดครั้งหนึ่ง เช่น องค์ประกอบหรือฟาเซตของจำนวน

ผู้ตรวจ กำหนดระดับเงื่อนไขการวัดเป็น 1,2 และ 3 คน องค์ประกอบ/ฟาเซทความยาวของแบบสอบ (จำนวนข้อของแบบสอบ) กำหนดระดับเงื่อนไขการวัดเป็น 10 ,20 และ 30 ข้อ

1.2.4 รูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบ หมายถึง องค์ประกอบเป็นสิ่งที่ชี้ให้เห็นแหล่งความแปรปรวนของรูปแบบการวัดในแบบจำลองการวิเคราะห์ความแปรปรวน รูปแบบความสัมพันธ์นี้แบ่งออกเป็น 3 ลักษณะ คือ

1.2.4.1 ความสัมพันธ์แบบไขว้ (Crossed) หมายถึง ความสัมพันธ์ในลักษณะที่มีแต่ละระดับของสิ่งที่ถูกวัด ถูกวัดภายใต้เงื่อนไขเดียวกันทั้งหมด สัญลักษณ์คือ "x" อ่านว่า "crossed with" เช่น กำหนดรูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบเป็น $p \times i \times r$ หมายถึง นักเรียน (p) ทำข้อสอบ (i) ทุกข้อ และผู้ตรวจ (r) ตรวจข้อสอบของนักเรียนทุกคน ทุกข้อ

1.2.4.2 ความสัมพันธ์แบบแฝง (Nested) หมายถึง ความสัมพันธ์ในลักษณะที่มีแต่ละระดับของสิ่งที่ถูกวัดนั้นถูกวัดภายใต้เงื่อนไขที่แตกต่างกัน สัญลักษณ์คือ ":" อ่านว่า "nested within" เช่น กำหนดรูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบเป็น $i : r$ หมายถึง ผู้ตรวจ (r) ตรวจข้อสอบ (i) ต่างข้อกัน

1.2.4.3 ความสัมพันธ์แบบผสม (Confounded) หมายถึง ความสัมพันธ์ในลักษณะที่มีทั้งความสัมพันธ์แบบไขว้และความสัมพันธ์แบบแฝงรวมกันอยู่ เช่น กำหนดรูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบเป็น $p \times (i : t)$ หมายถึง นักเรียน (p) ทำข้อสอบ (i) บางข้อที่อยู่ในแบบสอบ (t)

1.2.5 เอกภพ (Universe) หมายถึงเงื่อนไขการวัด (condition of measurement) ทั้งหมด โดยกลุ่มเงื่อนไขการวัดเรียกว่าฟาเซท (facet) ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่คาดว่าจะมีผลต่อความคลาดเคลื่อนของการวัด เช่น ความยาวของแบบสอบ รูปแบบของข้อสอบ จำนวนครั้งของการสอบ จำนวนผู้ตรวจ

1.2.6 คะแนนเอกภพ (Universe Score) หมายถึง คะแนนของเงื่อนไขการวัดทั้งหมดของทุกองค์ประกอบซึ่งคล้ายกับคะแนนจริง (Ideal score) ของสิ่งที่วัดในทฤษฎีการทดสอบแบบดั้งเดิม

1.2.7 เอกภพของการสังเกตที่ยอมรับได้ (Universe of Admission Observation) หมายถึง กลุ่มเงื่อนไขของการวัดที่เป็นไปได้ ซึ่งสามารถวัดหรือสังเกตได้ในแต่ละฟาเซท เช่น ฟาเซทข้อสอบ และฟาเซทของผู้ตรวจ เป็นต้น

1.2.8 เอกภพการสรุปอ้างอิง (Universe of Generalization) หมายถึง สถานการณ์หรือเงื่อนไขการวัดอันเป็นเป้าหมายของการสรุปอ้างอิง กล่าวได้ว่า เป็นการวัดครอบคลุมเงื่อนไข

ที่สนใจทั้งหมด หรือเงื่อนไขในเอกภพของการสังเกตที่ยอมรับได้ทั้งหมด ซึ่งอาจประกอบด้วยเซตย่อยของเงื่อนไขในเอกภพของการสังเกตได้

1.3 การศึกษาเพื่อการสรุปอ้างอิง (G study) และการศึกษาเพื่อการตัดสินใจ (D study)

ทฤษฎีการสรุปอ้างอิง ประกอบด้วยการศึกษา 2 ขั้นตอนที่สำคัญคือ การศึกษาเพื่อการสรุปอ้างอิง (Generalizability Study : G study) การศึกษาเพื่อการตัดสินใจ (Decision Study : D study) มีรายละเอียดดังนี้

1.3.1 การศึกษาเพื่อการสรุปอ้างอิง (Generalizability Study : G study)

หมายถึง การวิเคราะห์การสรุปอ้างอิงเพื่อประมาณค่าความแปรปรวนจากแหล่งต่าง ๆ ของรูปแบบการวัด โดยเริ่มจากการกำหนดองค์ประกอบต่าง ๆ กำหนดความสัมพันธ์ขององค์ประกอบ และกำหนดเอกภพของการสังเกตที่ยอมรับได้ และการประมาณค่าความแปรปรวนจากแหล่งต่าง ๆ

1.3.2 การศึกษาเพื่อการตัดสินใจ (Decision Study : D study) หมายถึง

การศึกษาเพื่อประเมินวิธีการวัดที่เหมาะสม เพื่อการตัดสินใจซึ่งเป็นขั้นสุดท้ายของการวิเคราะห์การสรุปอ้างอิง เริ่มจากระบุสิ่งที่ต้องการวัด เอกภพการสรุปอ้างอิง จำนวนเงื่อนไขของการวัด หรือขนาดกลุ่มตัวอย่างของแต่ละองค์ประกอบ และรูปแบบของการวัด จากนั้นคำนวณค่าความแปรปรวนจากการศึกษาสัมประสิทธิ์หรือความเที่ยงของแบบสอบ

ขนาดกลุ่มตัวอย่างเพื่อการตัดสินใจไม่จำเป็นต้องเท่ากับขนาดกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาเพื่อการสรุปอ้างอิง แต่ขึ้นอยู่กับนำไปใช้เพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับสิ่งที่วัดซึ่งกำหนดโดยมีกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาเพื่อการสรุปอ้างอิงเป็นฐาน

1.4 ความแปรปรวนของคะแนนความคลาดเคลื่อน

ความแปรปรวนของคะแนนความคลาดเคลื่อนจากองค์ประกอบต่าง ๆ ของการวัด แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ ความแปรปรวนของคะแนนความคลาดเคลื่อนสัมบูรณ์ (Absolute Error Variance : σ_{Abs}^2 หรือ σ_{Δ}^2) และ ความแปรปรวนของคะแนนความคลาดเคลื่อนสัมพัทธ์ (Relative Error Variance : σ_{Rel}^2 หรือ σ_{δ}^2) มีรายละเอียด ดังนี้

1.4.1 ความแปรปรวนของคะแนนความคลาดเคลื่อนสัมบูรณ์ (Absolute Error Variance : σ_{Abs}^2 หรือ σ_{Δ}^2) หมายถึง

ความแปรปรวนของผลต่างระหว่างคะแนนสังเกตได้กับคะแนนเอกภพ ($\mu_p - X_p$) ซึ่งคำนวณได้จากผลรวมของความแปรปรวนของคะแนนจากแหล่งต่าง ๆ ยกเว้นความแปรปรวนของแหล่งบุคคล ($\sigma_{\mu_p}^2$ หรือ σ_p^2)

1.4.2 ความแปรปรวนของคะแนนความคลาดเคลื่อนสัมพัทธ์ (Relative Error Variance : σ_{Rel}^2 หรือ σ^2_{g}) หมายถึง ความแปรปรวนของผลต่างระหว่างคะแนนสังเกตได้กับคะแนนเอกภพ ($\mu_p - X_p$) ซึ่งคำนวณจากผลรวมของความแปรปรวนของคะแนนจากแหล่งต่าง ๆ ที่มีปฏิสัมพันธ์ร่วมกับผู้สอบ (p)

1.5 สัมประสิทธิ์การสรุปอ้างอิง (Generalizability Coefficient : ρ^2) หมายถึง อัตราส่วนของความแปรปรวนของคะแนนเอกภพ และความแปรปรวนของคะแนนที่สังเกตที่คาดหวัง ซึ่งค่าสัมประสิทธิ์การสรุปอ้างอิงคำนวณได้จากกำลังสองของค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนเอกภพกับคะแนนสังเกตได้ โดย สัมประสิทธิ์การสรุปอ้างอิงแบ่งเป็น 2 ประเภทคือสัมประสิทธิ์การสรุปอ้างอิงสำหรับการตัดสินใจเชิงสัมพัทธ์กับสัมประสิทธิ์การสรุปอ้างอิงสำหรับการตัดสินใจเชิงสัมบูรณ์ ดังนี้

1.5.1 สัมประสิทธิ์การสรุปอ้างอิงสำหรับการตัดสินใจเชิงสัมพัทธ์หรือการวัดแบบอิงกลุ่ม เป็นความคลาดเคลื่อนในการวัดแบบสัมพัทธ์ ค่าสัมประสิทธิ์การสรุปอ้างอิงประมาณค่าได้จากอัตราส่วนระหว่างความแปรปรวนของคะแนนเอกภพและผลบวกของความแปรปรวนของคะแนนเอกภพกับความแปรปรวนของความคลาดเคลื่อนสัมพัทธ์

1.5.2 สัมประสิทธิ์การสรุปอ้างอิงสำหรับการตัดสินใจเชิงสัมบูรณ์หรือการวัดแบบอิงเกณฑ์ เป็นความคลาดเคลื่อนในการวัดแบบสัมบูรณ์ ค่าสัมประสิทธิ์การสรุปอ้างอิงประมาณค่าได้จากอัตราส่วนระหว่างความแปรปรวนของคะแนนเอกภพและผลบวกของความแปรปรวนของคะแนนเอกภพกับความแปรปรวนของความคลาดเคลื่อนสัมบูรณ์

2. การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์การสรุปอ้างอิง

สัมประสิทธิ์การสรุปอ้างอิง (1972 อ้างถึงในศิริชัย กาญจนวาสี, 2545) ได้เสนอขั้นตอนการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์การสรุปอ้างอิงออกเป็นสองขั้นตอน ดังนี้ ขั้นตอนแรกเป็นการศึกษาเพื่อการสรุปอ้างอิงหรือการศึกษา G (Generalizability Study : G study) และขั้นตอนที่สองเป็นการศึกษาเพื่อการตัดสินใจหรือการศึกษา (Decision Study : D study) สำหรับหลักการดำเนินงานแต่ละขั้นตอนมีดังต่อไปนี้

2.1 การศึกษาเพื่อการสรุปอ้างอิง (Generalizability Study : G study)

การศึกษาเพื่อการสรุปอ้างอิง เป็นกระบวนการที่มุ่งประมาณค่าความแปรปรวนจากแหล่งต่าง ๆ ภายใต้เอกภพของคะแนนสังเกตที่ยอมรับได้ โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. กำหนดสิ่งที่จะวัด/กำหนดสิ่งที่ต้องการวัด เช่น ความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน

2. กำหนดฟาเซทของการวัด เช่น กำหนดให้มี 2 ฟาเซท คือ จำนวนข้อสอบ และจำนวนผู้ตรวจให้คะแนน

3. กำหนดเอกภพของการสังเกตที่ยอมรับได้ประกอบด้วยฟาเซทข้อสอบและฟาเซทผู้ตรวจให้คะแนน

4. กำหนดความสัมพันธ์ระหว่างฟาเซทว่าเป็นแบบ crossed แทนด้วย “x” หรือ nested แทนด้วย “:” ถ้าต้องการศึกษาให้ผู้ตรวจทุกคนตรวจข้อสอบทุกข้อจะเป็นการศึกษาแบบ crossed คือ $i \times r$ ถ้าให้ผู้ตรวจแต่ละคนตรวจชุดข้อสอบต่างกันจะเป็นการศึกษาแบบ nested design คือ $i : r$ ทั้งนี้แล้วแต่ความสนใจของผู้ศึกษา ซึ่งโดยหลักการแล้วถ้าเป็นแบบ crossed design จะทำได้จำนวนแหล่งความแปรปรวนมากกว่าแบบ nested design ซึ่งจะช่วยให้ทราบถึงความแปรปรวนแหล่งใดมีผลต่อสัมประสิทธิ์การสรุปอ้างอิง และช่วยเลือกรูปแบบที่เหมาะสมในชั้น D study และได้ค่าสัมประสิทธิ์การสรุปอ้างอิงที่มีค่ามากกว่า nested design ในกรณีของ 1- facet design แต่ในการปฏิบัตินั้นสามารถใช้ได้ง่ายกว่า

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการสุ่มตัวอย่างมาศึกษา เช่น การศึกษาหนึ่งสุ่มตัวอย่างนักเรียน n_p คน สุ่มตัวอย่างข้อสอบ n_i ข้อ และสุ่มตัวอย่างผู้ตรวจ n_r คน จะเป็นการศึกษาแบบ G study ในกรณีนี้ประกอบด้วยแหล่งความแปรปรวน 7 แหล่ง เป็นผลหลัก (main effect) 3 แหล่ง คือ ผลจากนักเรียน ผลจากข้อสอบ และผลจากผู้ตรวจ และเป็นผลของปฏิสัมพันธ์ (interaction effect) 4 แหล่ง คือ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับข้อสอบ นักเรียนกับผู้ตรวจข้อสอบ ข้อสอบกับข้อสอบ นักเรียนกับแบบสอบและผู้ตรวจ จะเห็นว่ามีผลหลัก (main effect) อยู่ 3 ค่า คือ ผลของนักเรียน (p) ผลของข้อสอบ (i) และผลของผู้ตรวจ (r) ส่วนผลร่วมหรือปฏิสัมพันธ์ (interaction effect) 2 ระดับมี 3 ค่า คือ ผลร่วมของผู้สอบและข้อสอบ (pi) ผลร่วมของผู้สอบและผู้ตรวจ (pr) ผลร่วมของข้อสอบและผู้ตรวจ (ir) และผลร่วมทั้งหมดของผู้สอบ, ข้อสอบ และผู้ตรวจ (pir)

ค่าความแปรปรวนของแหล่งต่าง ๆ คำนวณจากค่ากำลังสองเฉลี่ย (Mean Square) โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบ Factorial design $p \times i \times r$ ในการประมาณค่าความแปรปรวนจากค่าเฉลี่ยกำลังสองสูตรคำนวณใช้ค่าเฉลี่ยของกำลังสองของความเบี่ยงเบน (Mean Square of deviation) หรือ $MS(\alpha)$ โดยคำนวณจาก

$$MS(\alpha) = SS(\alpha) / df(\alpha)$$

เมื่อ $df(\alpha)$ แทน ชั้นแห่งความเป็นอิสระที่สอดคล้องกับผลขององค์ประกอบ

$SS(\alpha)$ แทน ผลขององค์ประกอบที่ต้องการศึกษา

MS(α)	แทน ค่าเฉลี่ยกำลังสองของค่าความเบี่ยงเบน
Effect (α)	แทน ผลรวมกำลังสองของค่าเบี่ยงเบน
$\sigma^2(\alpha)$	แทน ค่าประมาณความแปรปรวน

6. การวิเคราะห์ข้อมูล หลังจากผ่านขั้นตอนในการพิจารณารูปแบบการวัดและเก็บรวบรวมข้อมูลจากรูปแบบที่กำหนดแล้ว ข้อมูลที่ได้จะนำสู่กระบวนการวิเคราะห์ทางสถิติเพื่อประมาณขนาดของความคลาดเคลื่อนของการวัดจากแหล่งต่าง ๆ กระบวนการทางสถิติที่ใช้ในทฤษฎีการสรุปอ้างอิง คือการวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variance Procedure) โดยวิเคราะห์ในขั้นตอนของการศึกษา G study

2.2 การศึกษาเพื่อการตัดสินใจ (Decision Study : D study)

การศึกษาเพื่อการตัดสินใจ (D study) เป็นการนำผลที่ได้จาก G study มาวิเคราะห์เพื่อการตัดสินใจเลือกสถานการณ์ของการวัด โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. กำหนดเอกภพของการสรุปอ้างอิงที่ผู้ตัดสินใจต้องการสรุปอ้างอิงใน D study ซึ่งเอกภพของการสรุปอ้างอิงประกอบด้วยเงื่อนไขทั้งหมดหรือเป็นเพียงเงื่อนไขย่อยในเอกภพการสังเกตที่ยอมรับได้ ผู้วิจัยต้องเลือกว่าจะใช้โมเดลรูปแบบใดเป็นโมเดลสุ่ม (random model) โมเดลกำหนด (fixed model) หรือโมเดลแบบผสม (mixed model) ซึ่งโดยหลักการแล้วโมเดลแบบสุ่มจะสามารถสรุปอ้างอิงได้กว้างกว่าโมเดลแบบกำหนดและโมเดลแบบผสม

2. การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง (sample size) จำนวนเงื่อนไขของตัวอย่างฟาเซทใน G study ไม่จำเป็นต้องเป็นตัวอย่างใน D study ทั้งนี้การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างขึ้นกับความสนใจของผู้วิจัย

3. โครงสร้างของแบบที่ศึกษา (design structure) ใน D study อาจใช้โครงสร้างของแบบที่ศึกษาเหมือนกันหรือต่างจากใน G study ก็ได้ เช่น ใน D study ตัดสินใจให้นักเรียนทุกคนทำข้อสอบ n_i ข้อ เหมือนกันจะมีโครงสร้างเป็น D study ในลักษณะ $p \times i \times r$ เหมือนโครงสร้างใน G study ที่กล่าวมาแล้ว แต่ถ้าตัดสินใจให้นักเรียนทุกคนทำข้อสอบทุกข้อ โดยผู้ตรวจแต่ละคนทำการตรวจชุดของข้อสอบต่างกัน จะได้โครงสร้างเป็น D study ในลักษณะ $p \times (i : r)$

4. การประมาณค่าความแปรปรวน (estimate D study variance component) ในการศึกษาเพื่อตัดสินใจขึ้นอยู่กับนักวิจัย ดังนั้นต้องประมาณค่าความแปรปรวน โดยอาศัยผลจากการประมาณค่าในขั้นการศึกษาเพื่อการสรุปอ้างอิง ซึ่งสอดคล้องกับแบบแผนและขนาดตัวอย่างที่ต้องการตัดสินใจ

5. ประมาณค่าความแปรปรวนของความคลาดเคลื่อน นอกจากการประมาณค่าองค์ประกอบความแปรปรวน (variance component) ตามรูปแบบและขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการแล้ว จากนั้นประมาณค่าความแปรปรวนของความคลาดเคลื่อน โดยความแปรปรวนของความคลาดเคลื่อน แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

5.1 การประมาณค่าความแปรปรวนของความคลาดเคลื่อนแบบสัมบูรณ์ (Absolute Error Variance : σ_{Abs}^2 หรือ σ_{Δ}^2) เป็นความแปรปรวนของผลต่างระหว่างคะแนนสังเกตได้กับคะแนนเอกภพ ซึ่งคำนวณได้จากผลรวมของความแปรปรวนของคะแนนจากแหล่งต่าง ๆ ยกเว้นความแปรปรวนของแหล่งบุคคล ($\sigma_{\mu_p}^2$ หรือ σ_p^2) เช่น การออกแบบ p x r design โดยมีสูตร ดังนี้

$$\sigma_{\Delta}^2 = \sigma_i^2 + \sigma_r^2 + \sigma_{pi}^2 + \sigma_{pr}^2 + \sigma_{ir}^2 + \sigma_{pir,e}^2$$

5.2 การประมาณค่าความแปรปรวนของคะแนนความคลาดเคลื่อนสัมพัทธ์ (Relative Error Variance : σ_{Rel}^2 หรือ σ_{δ}^2) หมายถึง ความแปรปรวนของผลต่างระหว่างคะแนนสังเกตได้กับคะแนนเอกภพ ซึ่งคำนวณได้จากผลรวมของความแปรปรวนของคะแนนจากแหล่งต่าง ๆ ที่มีปฏิสัมพันธ์ร่วมกับผู้สอบ (p) โดยมีสูตรดังนี้

$$\sigma_{\delta}^2 = \sigma_{pi}^2 + \sigma_{pr}^2 + \sigma_{pir,e}^2$$

6. การประมาณค่าสัมประสิทธิ์การสรุปอ้างอิง (Generalizability Coefficient) เป็นขั้นสุดท้ายในการศึกษาเพื่อตัดสินใจ เป็นดัชนีบอกความน่าเชื่อถือของผลการวัด ซึ่งคำนวณจากอัตราส่วนระหว่างความแปรปรวนของคะแนนเอกภพและความแปรปรวนของคะแนนคาดหวังที่สังเกตได้ซึ่งค่าสัมประสิทธิ์การสรุปอ้างอิง (G Coefficient) สำหรับการตัดสินใจเชิงสัมพัทธ์ (ρ_{Rel}^2 หรือ ρ_{δ}^2) และการตัดสินใจเชิงสัมบูรณ์ (ρ_{Abs}^2 หรือ ρ_{Δ}^2) สามารถคำนวณได้จากสูตร ดังนี้

6.1 สูตรคำนวณสัมประสิทธิ์การสรุปอ้างอิง สำหรับการตัดสินใจเชิงสัมพัทธ์

$$\rho_{Rel}^2 = \frac{\sigma_p^2}{\sigma_p^2 + \sigma_{Rel}^2}$$

6.2 สูตรคำนวณสัมประสิทธิ์การสรุปอ้างอิง สำหรับการตัดสินใจเชิงสัมบูรณ์

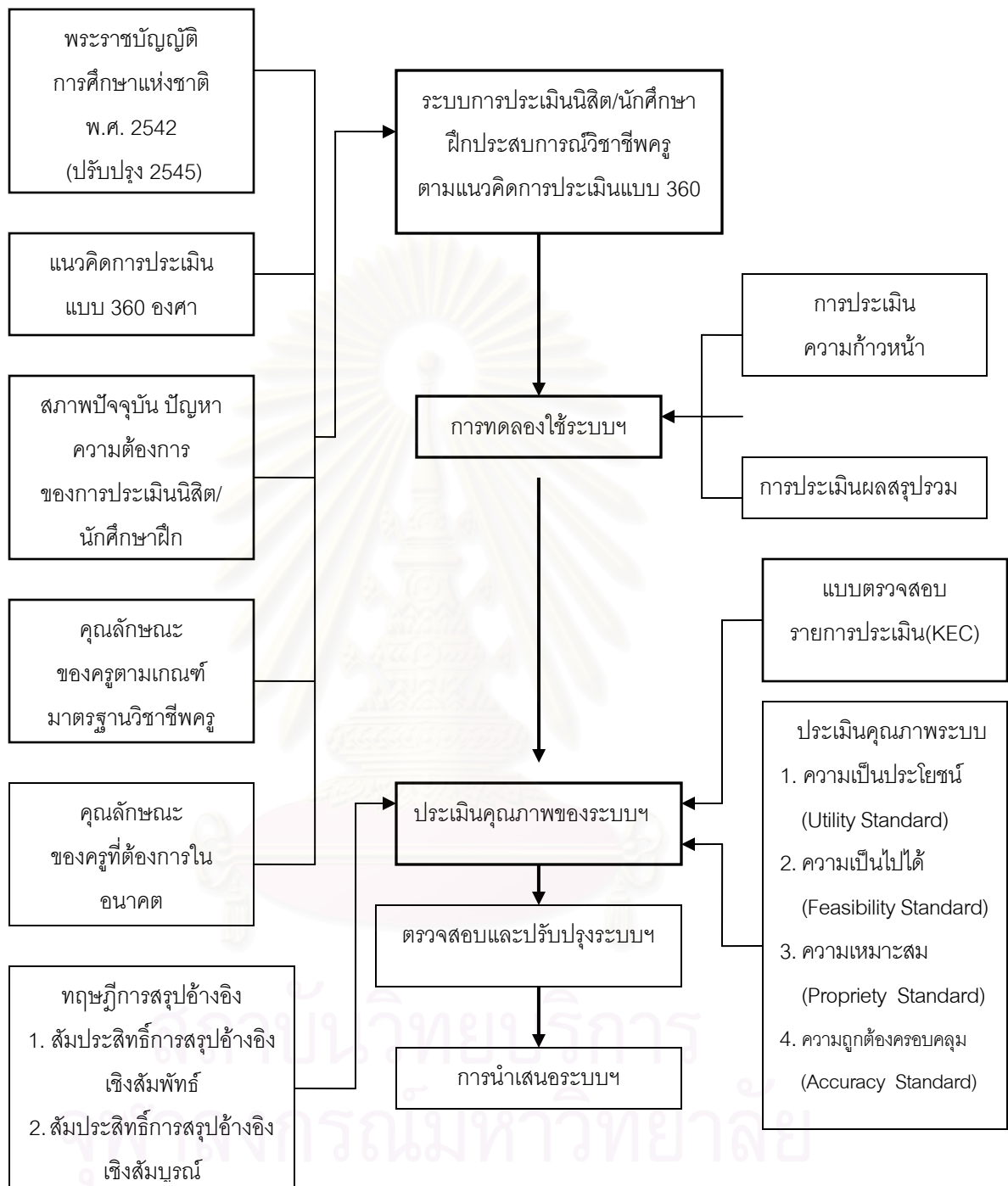
$$\rho_{Abs}^2 = \frac{\sigma_p^2}{\sigma_p^2 + \sigma_{Abs}^2}$$

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้พัฒนากรอบแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศาที่ได้จากการศึกษาทฤษฎีแนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินแบบ 360 องศา แนวคิดเกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูวิชาชีพ แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินอภิมาน และแนวคิดเกี่ยวกับแบบตรวจสอบรายการประเมิน การประเมินความก้าวหน้า และประเมินผลสรุป เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา ดังภาพที่ 2.2

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาพที่ 2.2 กรอบแนวคิดในการพัฒนาระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา โดยมีวัตถุประสงค์เฉพาะเพื่อพัฒนาระบบการประเมิน ทดลองใช้ระบบการประเมินที่พัฒนาขึ้น และประเมินคุณภาพของระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศาหลังจากทดลองใช้ โดยแบ่งการดำเนินการออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การพัฒนาระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา โดยแบ่งการดำเนินการเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การศึกษาสภาพ ปัญหา และความต้องการจำเป็นของการประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูและคุณลักษณะของครูตามเกณฑ์มาตรฐานของวิชาชีพครูและคุณลักษณะของครูที่ต้องการในอนาคต

ตอนที่ 2 การกำหนดองค์ประกอบของระบบการประเมินและพัฒนาระบบการประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา

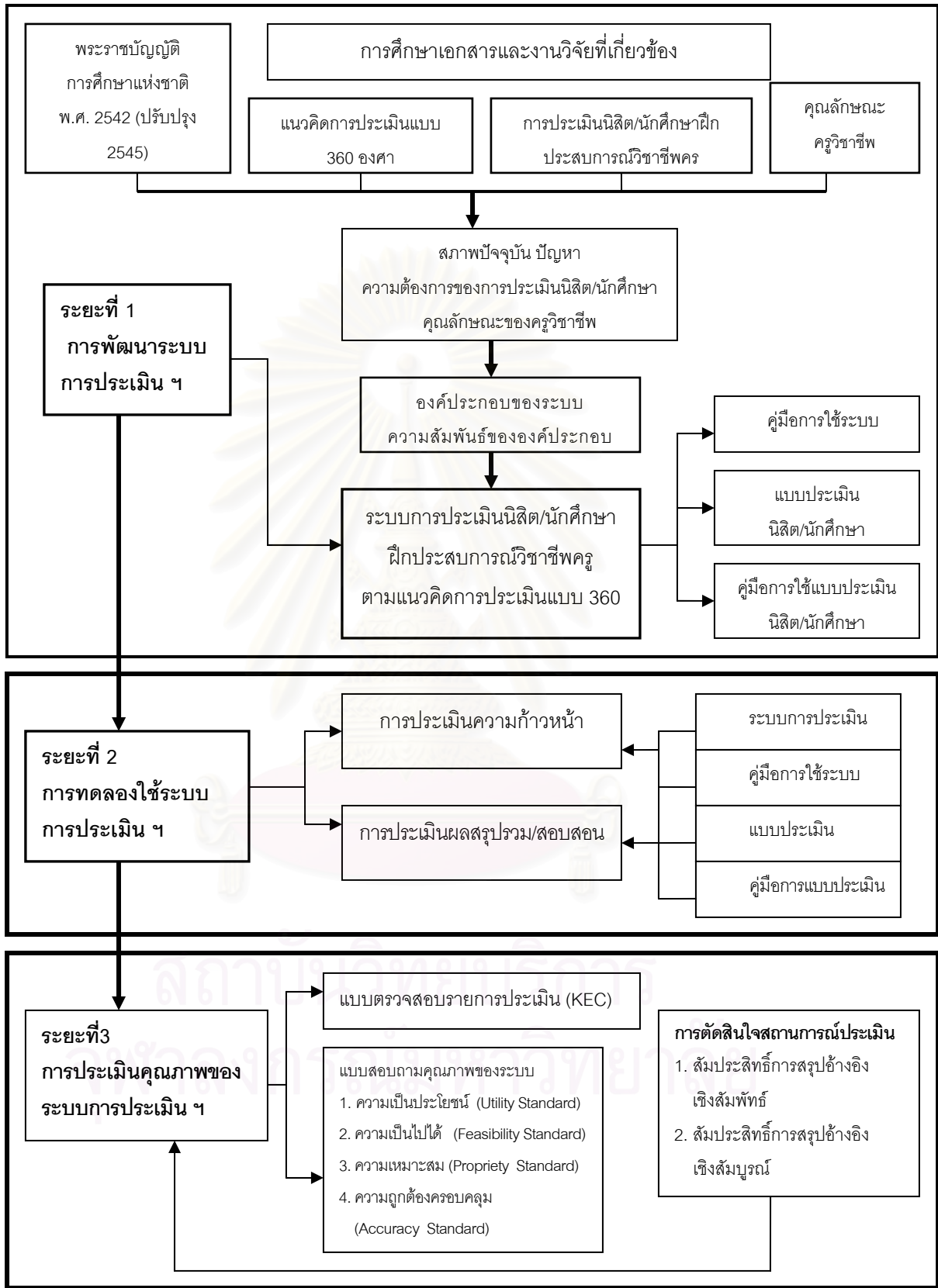
ตอนที่ 3 การตรวจสอบคุณภาพของระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศาที่พัฒนาขึ้น

ตอนที่ 4 การพัฒนาเครื่องมือในการทดลองใช้ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมิน แบบ 360 องศา

ระยะที่ 2 การทดลองใช้ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศาที่พัฒนาขึ้น

ระยะที่ 3 การประเมินคุณภาพของระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา

ขั้นตอนการวิจัยเสนอในแผนภาพที่ 3.1 โดยมีรายละเอียดของการดำเนินการวิจัยดังนี้

ภาพที่ 3.1 ขั้นตอนดำเนินการวิจัย

ระยะที่ 1 การพัฒนาระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา

ตอนที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการจำเป็นของการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และคุณลักษณะของครูตามเกณฑ์มาตรฐานของวิชาชีพและคุณลักษณะของครูในอนาคต

กลุ่มตัวอย่าง ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย เครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูลในการดำเนินการวิจัยตอนที่ 1 สรุปได้ดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่าง

1.1 กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการจำเป็นของการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ประกอบด้วย

1.1.1 อาจารย์ผู้รับผิดชอบประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู จำนวน 20 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง จำแนกตามสถาบันได้ดังนี้

1.1.1.1 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 11 คน

1.1.1.2 มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จำนวน 5 คน

1.1.1.3 มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ จำนวน 4 คน

เกณฑ์การพิจารณามีดังนี้

(1) อาจารย์ผู้รับผิดชอบประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
ในมหาวิทยาลัย

(2) มีประสบการณ์การประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
ไม่ต่ำกว่า 5 ปี

1.1.2 นิสิต/นักศึกษาที่ผ่านการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูจำนวน 34 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง จำแนกตามสถาบันได้ดังนี้

1.1.2.1 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 16 คน

1.1.2.2 มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จำนวน 8 คน

1.1.2.3 มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ จำนวน 10 คน

เกณฑ์การพิจารณา คือ เป็นนิสิต/นักศึกษาที่ผ่านการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูอย่างน้อย 1 ภาคการศึกษา

1.2 กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาคุณลักษณะของครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพและคุณลักษณะของครูในอนาคต

ประกอบด้วย ครูต้นแบบและครูแห่งชาติ จำนวน 10 คน

โดยการเลือกแบบเจาะจง *เกณฑ์การพิจารณา* คือ ครูที่ได้รับรางวัลครูต้นแบบหรือครูแห่งชาติในปี พ.ศ. 2541 ถึง พ.ศ. 2544 ในสาขาวิชาต่าง ๆ ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

- 2.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2.2 พัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล (แบบสัมภาษณ์)
- 2.3 ดำเนินการประชุมระดมความคิด และสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง
- 2.4 วิเคราะห์เนื้อหา
- 2.5 สังเคราะห์เนื้อหา

3. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

3.1 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับคุณลักษณะของครูตามเกณฑ์มาตรฐานของวิชาชีพและคุณลักษณะของครูในอนาคต

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

- 4.1 จัดทำหนังสือเพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 4.2 ติดต่อและขออนุญาตประชุมระดมความคิดและสัมภาษณ์
- 4.3 ดำเนินการประชุมระดมความคิดและสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

- 5.1 การวิเคราะห์จัดลำดับความสำคัญความคิดเห็นที่สอดคล้องกัน

ตอนที่ 2 การกำหนดองค์ประกอบของระบบและพัฒนาระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา

กลุ่มตัวอย่าง ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย เครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล ในการดำเนินการวิจัยตอนที่ 2 สรุปได้ดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่าง

1. อาจารย์ผู้รับผิดชอบประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูจำนวน 14 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง จำแนกตามสถาบันได้ดังนี้

- 1.1 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 10 คน
- 1.2 มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ จำนวน 4 คน

เกณฑ์การพิจารณาดังนี้

- (1) อาจารย์ผู้รับผิดชอบประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
ในมหาวิทยาลัย
- (2) มีประสบการณ์การประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
ไม่ต่ำกว่า 5 ปี

2. ผู้เชี่ยวชาญด้านการประเมินแบบ 360 องศา จำนวน 5 คน

โดยการเลือกแบบเจาะจง เกณฑ์การพิจารณาดังนี้

- (1) ผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับการประเมินแบบ 360 องศา
- (2) ผู้ที่มีผลงานวิชาการหรือทำวิจัยเกี่ยวกับการประเมินแบบ 360 องศา

3. ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลและประเมินผล จำนวน 5 คน

โดยการเลือกแบบเจาะจง เกณฑ์การพิจารณาดังนี้

- (1) อาจารย์ที่สอนด้านการวัดผลและประเมินผลระดับอุดมศึกษา
- (2) นักวิชาการที่มีความรู้ มีผลงานวิชาการหรือทำวิจัยเกี่ยวกับ
การวัดผลและประเมินผล

4. ครูต้นแบบและครูแห่งชาติ จำนวน 8 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง

เกณฑ์การพิจารณา คือ ครูที่ได้รับรางวัลครูต้นแบบหรือครูแห่งชาติ

ในปี พ.ศ. 2541 ถึง พ.ศ. 2544 ในสาขาวิชาต่าง ๆ ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

- 2.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2.2 พัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล (แบบสัมภาษณ์)
- 2.3 ดำเนินการประชุมระดมความคิด และสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง
- 2.4 วิเคราะห์เนื้อหา
- 2.5 สังเคราะห์เนื้อหา

3. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

- 3.1 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับองค์ประกอบและความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบ
ของระบบการประเมินนิสิตนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

- 4.1 จัดทำหนังสือเพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 4.2 ติดต่อและขออนุญาตประชุมระดมความคิดและสัมภาษณ์
- 4.3 ดำเนินการประชุมระดมความคิดและสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

- 5.1 การวิเคราะห์จัดลำดับความสำคัญความคิดเห็นที่สอดคล้องกัน

ตอนที่ 3 การพัฒนาเครื่องมือในการทดลองใช้ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษา ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา

กลุ่มตัวอย่าง ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย เครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูล และ
การวิเคราะห์ข้อมูล ในการดำเนินการวิจัยตอนที่ 3 สรุปได้ดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่าง

1.1 กลุ่มตัวอย่างในการตรวจสอบคุณภาพของคู่มือการใช้ระบบการประเมิน และ
การตรวจสอบคุณภาพของแบบประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ด้านความตรงตาม
เนื้อหา

1.1.1 อาจารย์ผู้รับผิดชอบประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
จำนวน 10 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง จำแนกตามสถาบันได้ดังนี้

1.1.1.1. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 8 คน

1.1.1.2 มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ จำนวน 2 คน

เกณฑ์การพิจารณามีดังนี้

(1) อาจารย์ผู้รับผิดชอบประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
ในมหาวิทยาลัย

(2) มีประสบการณ์การประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
ไม่ต่ำกว่า 5 ปี

1.1.2. ผู้เชี่ยวชาญด้านการประเมินแบบ 360 องศา จำนวน 4 คน
โดยการเลือกแบบเจาะจง เกณฑ์การพิจารณามีดังนี้

(1) ผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับการประเมินแบบ 360 องศา

(2) ผู้ที่มีผลงานวิชาการหรือทำวิจัยเกี่ยวกับการประเมินแบบ 360 องศา

1.1.3 ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลและประเมินผล จำนวน 4 คน

โดยการเลือกแบบเจาะจง เกณฑ์การพิจารณามีดังนี้

(1) อาจารย์ที่สอนด้านการวัดผลและประเมินผลระดับอุดมศึกษา

(2) นักวิชาการที่มีความรู้ มีผลงานวิชาการหรือทำวิจัยเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผล

1.2 กลุ่มตัวอย่างในการตรวจสอบคุณภาพของคู่มือการใช้แบบประเมินนิสิต/นักศึกษา และแบบประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ด้านความตรงตามโครงสร้างและความเที่ยง

1.2.1 อาจารย์นิเทศก์สถาบัน อาจารย์นิเทศก์โรงเรียน นิสิต/นักศึกษาและนักเรียนโรงเรียนศรีอยุธยา และโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (ปทุมวัน) ดังนี้

1.2.1.1 โรงเรียนศรีอยุธยา จำนวน 458 คน ประกอบด้วย

1.2.1.1.1 อาจารย์นิเทศก์สถาบัน จำนวน 44 คน

1.2.1.1.2 อาจารย์นิเทศก์โรงเรียน จำนวน 52 คน

1.2.1.1.3 นิสิต/นักศึกษา จำนวน 22 คน

1.2.1.1.4 นักเรียน จำนวน 340 คน

1.2.1.2 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (ปทุมวัน) จำนวน 605 คน ประกอบด้วย

1.2.1.2.1 อาจารย์นิเทศก์สถาบัน จำนวน 66 คน

1.2.1.2.2 อาจารย์นิเทศก์โรงเรียน จำนวน 72 คน

1.2.1.2.3 นิสิต/นักศึกษา จำนวน 27 คน

1.2.1.2.4 นักเรียน จำนวน 440 คน

2. ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

2.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.2 สังเคราะห์เนื้อหาที่ได้จากการศึกษา

2.3 พัฒนาเครื่องมือในการทดลองใช้ระบบการประเมิน

2.4 ทดลองใช้เครื่องมือที่พัฒนาขึ้น

2.5 ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

3. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

- 3.1 คู่มือการใช้ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา
  - 3.1.1 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณภาพของคู่มือการใช้ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา
  - 3.2 แบบประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา
  - 3.3 คู่มือการใช้แบบประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา
  - 3.4 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณภาพของคู่มือการใช้แบบประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

- 4.1 การศึกษาคุณภาพของคู่มือการใช้ระบบการประเมิน
  - 4.1.1 จัดทำหนังสือเพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
  - 4.1.2 นำเสนอคู่มือการใช้ระบบการประเมินที่พัฒนาขึ้น
  - 4.1.3 เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม
  - 4.1.4 วิเคราะห์คุณภาพของคู่มือการใช้ระบบการประเมิน
  - 4.1.5 สรุปข้อเสนอแนะที่ได้
  - 4.1.6 ปรับปรุงแก้ไขคู่มือการใช้ระบบการประเมิน
- 4.2 การศึกษาคุณภาพของแบบประเมินและคู่มือการใช้แบบประเมิน
  - 4.2.1 จัดทำหนังสือเพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
  - 4.2.2 ทดลองใช้แบบประเมินและคู่มือการใช้แบบประเมินที่พัฒนาขึ้น
  - 4.2.3 ศึกษาคุณภาพของคู่มือการใช้แบบประเมินด้วยแบบสอบถาม
  - 4.2.4 วิเคราะห์คุณภาพของแบบประเมิน
    - 4.2.4.1 ด้านความเที่ยง
    - 4.2.4.2 ด้านความตรงตามเนื้อหาและความตรงตามโครงสร้าง
  - 4.2.5 วิเคราะห์คุณภาพของคู่มือการใช้แบบประเมิน
  - 4.2.6 สรุปข้อมูลที่ได้
  - 4.2.7 ปรับปรุงแก้ไขคู่มือการใช้ระบบการประเมิน

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

- 5.1 วิเคราะห์คุณภาพของคู่มือการใช้ระบบการประเมิน
- 5.2 วิเคราะห์คุณภาพของคู่มือการใช้แบบประเมิน
- 5.3 วิเคราะห์คุณภาพของแบบประเมินด้านความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายในโดยการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค
- 5.4 วิเคราะห์คุณภาพของแบบประเมินด้านความตรงตามโครงสร้างโดยการวิเคราะห์องค์ประกอบอันดับที่สองด้วยโปรแกรมลิสเรล
- 5.5 วิเคราะห์คุณภาพของแบบประเมินด้านความตรงตามเนื้อหาโดยการวิเคราะห์ค่า IOC

ระยะที่ 2 การทดลองใช้ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา

กลุ่มตัวอย่าง ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย เครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล ในการดำเนินการวิจัยระยะที่ 2 สรุปได้ดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่าง

1. อาจารย์นิเทศก์สถาบัน อาจารย์นิเทศก์โรงเรียน นิสิต/นักศึกษาและนักเรียน โรงเรียนพุทธจักรวิทยา โรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม และโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม ดังนี้

1.1 โรงเรียนพุทธจักรวิทยา จำนวน 102 คน ประกอบด้วย

1.1.1 อาจารย์นิเทศก์สถาบัน จำนวน 12 คน

1.1.2 อาจารย์นิเทศก์โรงเรียน จำนวน 13 คน

1.1.3 นิสิต/นักศึกษา จำนวน 7 คน แบ่งเป็น

เอกเดี่ยว จำนวน 4 คน เอกคู่ จำนวน 3 คน

1.1.4 นักเรียน จำนวน 70 คน

1.2 โรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย จำนวน 176 คน ประกอบด้วย

1.2.1 อาจารย์นิเทศก์สถาบัน จำนวน 20 คน

1.2.2 อาจารย์นิเทศก์โรงเรียน จำนวน 24 คน

1.2.3 นิสิต/นักศึกษา จำนวน 12 คน แบ่งเป็น

เอกเดี่ยว จำนวน 2 คน เอกคู่ จำนวน 10 คน

1.2.4 นักเรียน จำนวน 120 คน

1.3 โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม จำนวน 283 คน
ประกอบด้วย

1.3.1 อาจารย์นิเทศก์สถาบัน จำนวน 29 คน

1.3.2 อาจารย์นิเทศก์โรงเรียน จำนวน 34 คน

1.3.3 นิสิต/นักศึกษา จำนวน 20 คน แบ่งเป็น
เอกเดี่ยว จำนวน 20 คน

1.3.4 นักเรียน จำนวน 200 คน

1.4 โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม จำนวน 371 คน
ประกอบด้วย

1.4.1 อาจารย์นิเทศก์สถาบัน จำนวน 48 คน

1.4.2 อาจารย์นิเทศก์โรงเรียน จำนวน 59 คน

1.4.3 นิสิต/นักศึกษา จำนวน 24 คน แบ่งเป็น
เอกเดี่ยว จำนวน 8 คน เอกคู่ จำนวน 16 คน

1.4.4 นักเรียน จำนวน 240 คน

2. ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

2.1 เตรียมเอกสารในการทดลองใช้ระบบการประเมิน

2.2 เตรียมบุคคลากรในการทดลองใช้ระบบการประเมิน

2.3 ทดลองใช้ระบบการประเมิน

2.3.1 การรายงานตัว

2.3.2 การประเมินความก้าวหน้าและการประเมินผลสรุปรวม/สอบสอน

2.3.3 การกำหนดน้ำหนักความสำคัญ

2.3.4 การตัดสินผลการเรียน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

3.1 ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิด
การประเมินแบบ 360 องศา

3.2 คู่มือการใช้ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
ตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา

3.3 แบบประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิด
การประเมินแบบ 360 องศา

3.4 คู่มือการใช้แบบประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
ตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

- 4.1 จัดทำหนังสือเพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 4.2 เตรียมเอกสารในการทดลองใช้ระบบการประเมิน
- 4.3 เตรียมบุคลากรในการทดลองใช้ระบบการประเมิน
- 4.4 ทดลองใช้ระบบการประเมิน
  - 4.4.1 นิสิต/นักศึกษาการรายงานตัว
  - 4.4.2 นิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
  - 4.4.3 ประเมินความก้าวหน้า
  - 4.4.4 ประเมินผลสรุปรวม/สอบสอน
  - 4.4.5 กำหนดน้ำหนักความสำคัญ
  - 4.4.6 ตัดสินผลการเรียน

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

- 5.1 วิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลการประเมิน
ความก้าวหน้า
- 5.2 วิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลการประเมิน
ผลสรุปรวม/สอบสอน
- 5.3 วิเคราะห์คะแนนเฉลี่ยรวมจากการถ่วงน้ำหนักความสำคัญ
- 5.4 วิเคราะห์ตัดสินผลการเรียน

**ระยะที่ 3 การประเมินคุณภาพของระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์
วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา**

กลุ่มตัวอย่าง ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย เครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูล และ
การวิเคราะห์ข้อมูล ในการดำเนินการวิจัยระยะที่ 3 สรุปได้ดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่าง

1. อาจารย์นิเทศก์สถาบัน อาจารย์นิเทศก์โรงเรียน นิสิต/นักศึกษาและนักเรียน
โรงเรียนพุทธจักรวิทยา โรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่าย
ประถม และโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม ดังนี้

- 1.1 โรงเรียนพุทธจักรวิทยา จำนวน 102 คน ประกอบด้วย
  - 1.1.1 อาจารย์นิเทศก์สถาบัน จำนวน 12 คน
  - 1.1.2 อาจารย์นิเทศก์โรงเรียน จำนวน 13 คน
  - 1.1.3 นิสิต/นักศึกษา จำนวน 7 คน แบ่งเป็น
เอกเดี่ยว จำนวน 4 คน เอกคู่ จำนวน 3 คน
  - 1.1.4 นักเรียน จำนวน 70 คน
- 1.2 โรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย จำนวน 176 คน ประกอบด้วย
  - 1.2.1 อาจารย์นิเทศก์สถาบัน จำนวน 20 คน
  - 1.2.2 อาจารย์นิเทศก์โรงเรียน จำนวน 24 คน
  - 1.2.3 นิสิต/นักศึกษา จำนวน 12 คน แบ่งเป็น
เอกเดี่ยว จำนวน 2 คน เอกคู่ จำนวน 10 คน
  - 1.2.4 นักเรียน จำนวน 120 คน
- 1.3 โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม จำนวน 283 คน ประกอบด้วย
  - 1.3.1 อาจารย์นิเทศก์สถาบัน จำนวน 29 คน
  - 1.3.2 อาจารย์นิเทศก์โรงเรียน จำนวน 34 คน
  - 1.3.3 นิสิต/นักศึกษา จำนวน 20 คน แบ่งเป็น
เอกเดี่ยว จำนวน 20 คน
  - 1.3.4 นักเรียน จำนวน 200 คน
- 1.4 โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม จำนวน 371 คน ประกอบด้วย
  - 1.4.1 อาจารย์นิเทศก์สถาบัน จำนวน 48 คน
  - 1.4.2 อาจารย์นิเทศก์โรงเรียน จำนวน 59 คน
  - 1.2.3 นิสิต/นักศึกษา จำนวน 24 คน แบ่งเป็น
เอกเดี่ยว จำนวน 8 คน เอกคู่ จำนวน 16 คน
  - 1.2.4 นักเรียน จำนวน 240 คน

2. ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

- 2.1 เตรียมเอกสารในการทดลองใช้ระบบการประเมิน
- 2.2 เตรียมบุคคลากรในการทดลองใช้ระบบการประเมิน
- 2.3 ทดลองใช้ระบบการประเมิน
  - 2.3.1 การรายงานตัว
  - 2.3.2 การประเมินความก้าวหน้าและการประเมินผลสรุปรวม/สอบสอน
  - 2.3.3 การกำหนดน้ำหนักความสำคัญ
  - 2.3.4 การตัดสินผลการประเมิน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

- 3.1 แบบตรวจสอบรายการประเมินคุณภาพของระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษา
ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา
- 3.2 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณภาพของระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษา
ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศาใน 4 มาตรฐาน คือ มาตรฐาน
ด้านความถูกต้องครอบคลุม (Accuracy Standard) มาตรฐานด้านการใช้ประโยชน์ (Utility Standard)
มาตรฐานด้านความเป็นไปได้ (Feasibility Standard) และมาตรฐานด้านความเหมาะสม (Propriety
Standard)

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

- 4.1 จัดทำหนังสือเพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 4.2 เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบตรวจสอบรายการและแบบสอบถามเกี่ยวกับ
คุณภาพของระบบการประเมิน
- 4.3 วิเคราะห์ข้อมูล
- 4.4 สรุปข้อมูลที่ได้

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

- 5.1 วิเคราะห์คุณภาพของผลการประเมิน ประกอบด้วย
  - 5.1.1 วิเคราะห์คุณภาพด้านความสอดคล้องของผลการประเมิน โดยการ
คำนวณค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างผู้ประเมิน RAI (Rater Agreement Index)
  - 5.1.2 วิเคราะห์คุณภาพของผลการประเมินด้านความเที่ยง โดยการ
คำนวณค่าความสัมพันธระหว่างผู้ประเมิน (Inter - Rater Reliability)

5.1.3 วิเคราะห์คุณภาพของผลการประเมินด้านความตรง โดยการ
คำนวณค่าความตรงตามเกณฑ์สัมพัทธ์ (Criterion-Related Validity)

5.2 วิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานข้อมูลที่ได้จากแบบตรวจสอบ
รายการประเมินคุณภาพของระบบการประเมิน

5.3 วิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม
เกี่ยวกับคุณภาพของระบบการประเมิน

5.4 วิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์การสรุปอ้างอิงของคะแนนการประเมินนิสิต/
นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยใช้โปรแกรม GENOVA (Generalized analysis Of
Variance System) version 3.1 ประกอบด้วย

5.4.1 วิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์การสรุปอ้างอิงของคะแนนการประเมินนิสิต/
นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูการประเมิน การประเมินความก้าวหน้า

5.4.2 วิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์การสรุปอ้างอิงของคะแนนการประเมินนิสิต/
นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูการประเมิน การประเมินผลสรุปรวม/สอบสอน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา โดยมีวัตถุประสงค์เฉพาะเพื่อพัฒนาระบบการประเมิน ทดลองใช้ระบบการประเมินที่พัฒนาขึ้น และประเมินคุณภาพของระบบการประเมินหลังจากทดลองใช้ โดยวิธีการวิจัยมีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากหลายแหล่งและหลายวิธีเพื่อความถูกต้องของข้อมูล การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลทั้งข้อมูลเชิงปริมาณ (quantitative) และเชิงคุณภาพ (qualitative) ซึ่งได้จากการสัมภาษณ์ การระดมความคิดจากผู้เชี่ยวชาญและผู้ที่เกี่ยวข้อง การศึกษาแนวคิดทฤษฎีและเอกสารที่เกี่ยวข้อง การใช้แบบสอบถาม การใช้แบบสัมภาษณ์ และการใช้แบบประเมิน การนำเสนอผลการวิจัยนั้นแบ่งตามขั้นตอนการดำเนินการวิจัย โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการพัฒนาระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา โดยแบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1.1 ผลการศึกษาสภาพ ปัญหา และความต้องการจำเป็นของการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูและคุณลักษณะของครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูและคุณลักษณะของครูที่ต้องการในอนาคต

ตอนที่ 1.2 ผลการกำหนดองค์ประกอบของระบบและผลการพัฒนาระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา

ตอนที่ 1.3 ผลการตรวจสอบคุณภาพของระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศาที่พัฒนาขึ้น

ตอนที่ 1.4 ผลการพัฒนาเครื่องมือในการทดลองใช้ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา

ตอนที่ 2 ผลการทดลองใช้ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศาที่พัฒนาขึ้น

ตอนที่ 3 ผลการประเมินคุณภาพของระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา

โดยมีรายละเอียดของแต่ละขั้นตอนมีดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการพัฒนาระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิด การประเมินแบบ 360 องศา

ตอนที่ 1.1 ผลการศึกษาสภาพ ปัญหา และความต้องการจำเป็นของการประเมิน นิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูและคุณลักษณะครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู และคุณลักษณะของครูที่ต้องการในอนาคต

1. สภาพปัจจุบันของการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สรุปลงได้ดังนี้

การประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของทุกมหาวิทยาลัย มีวัตถุประสงค์ในการประเมินที่สอดคล้องกัน คือ เพื่อเตรียมนิสิต/นักศึกษาให้พร้อมที่จะเป็นครูที่ดีในอนาคต เพื่อการพัฒนานิสิต/นักศึกษาในด้านความรู้ ด้านเทคนิควิธี และด้านคุณลักษณะ และเพื่อให้นิสิต/ศึกษานำความรู้ภาคทฤษฎีไปปฏิบัติในสถานการณ์จริงทั้งงานสอนและงานอื่น ๆ นอกเหนือจากงานสอน และมีการสัมมนาในระหว่างฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูและหลังฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครูเพื่อแนะนำแนวทางและแก้ไขปัญหาให้แก่นิสิต/นักศึกษา

รูปแบบและกระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของทุกสถาบันการศึกษา มีความสอดคล้องกันคือนิสิต/นักศึกษาวิชาชีพครูจะฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มรูปแบบในปีสุดท้าย ของการเรียนการสอนโดยฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเป็นระยะเวลา 1 ภาคเรียน คือ ดำเนินการฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครูในภาคเรียนที่ 2 ของปีการศึกษาสุดท้าย หลังจากนั้นนิสิต/นักศึกษาเรียนรายวิชา บัณฑิตภาคทฤษฎีครบตามเกณฑ์ที่กำหนด โดยฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตลอดภาคเรียนเป็นเวลา 18 สัปดาห์ โดยปฏิบัติงานสัปดาห์ละ 4 - 5 วัน วันละ 7 คาบ รวมทั้งสิ้นไม่ต่ำกว่า 510 คาบ ซึ่งมี ขั้นตอนและกระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูดังนี้

1.1 การเตรียมการก่อนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

ผู้รับผิดชอบดำเนินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูปฐมนิเทศ นิสิต/นักศึกษาเพื่อชี้แจงแนวทางปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู นิสิตจะได้รับเอกสาร คำชี้แจง ในการส่งตัว การปฏิบัติงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ปฏิทินกิจกรรม นิสิต/นักศึกษพบอาจารย์ นิเทศก์สถาบันในสาขาและวิชาเอกของตน รวมทั้งหัวหน้าอาจารย์นิเทศก์ประจำโรงเรียนเพื่อทำความเข้าใจร่วมกันในการปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิต/นักศึกษาและการนิเทศของ อาจารย์นิเทศก์

1.2 การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

1.2.1 ผู้รับผิดชอบดำเนินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูส่งนิสิตไปโรงเรียน/สถาบัน ซึ่งเป็นสถานที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูก่อนเปิดเรียน เพื่อให้นิสิต/นักศึกษาได้เรียนรู้ ทำความคุ้นเคยกับสภาพแวดล้อม เตรียมตัวและเตรียมงานให้พร้อมก่อนปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

1.2.2 นิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มเวลาติดต่อกันเป็นเวลา 18 สัปดาห์

1.2.3 ในระหว่างการประสบการณ์วิชาชีพครูนิสิต/นักศึกษาต้องกลับมาพบอาจารย์นิเทศก์ตามสายวิชาของตนเพื่อแจ้งปัญหาระหว่างฝึกสอน หรือขอคำแนะนำในการเตรียมการสอน

1.3 การสัมมนาหลังการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

ผู้รับผิดชอบดำเนินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูจะจัดสัมมนาหลังการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเพื่อเปิดโอกาสให้นิสิต/ศึกษานำประสบการณ์ และข้อคิดที่ได้จากการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมาร่วมกันวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินผลรวม เพื่อสรุปประสบการณ์ที่ได้รับ ตลอดจนอภิปรายถึงปัญหาของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่เกิดขึ้น และให้ข้อเสนอแนะอันจะทำให้นิสิต/นักศึกษาได้ข้อสรุปที่กว้างขึ้นเกี่ยวกับภารกิจของวิชาชีพที่ครู ผลการสัมมนาจะเป็นข้อมูลย้อนกลับแก่คณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์

ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเป็นระบบที่ช่วยส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาประสิทธิภาพของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิต/นักศึกษาโดยตรง ซึ่งมหาวิทยาลัยแต่ละแห่งมีระบบการประเมินที่แตกต่างกันด้านองค์ประกอบที่ใช้เป็นเกณฑ์การประเมิน วิธีการประเมิน เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน ลักษณะและจำนวนผู้ประเมิน และเกณฑ์ที่ใช้ประเมิน มีความแตกต่างกันในส่วนของการรายละเอียดตามบริบทและความเหมาะสมของสถาบัน

2. ปัญหาการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สรุปได้ดังนี้

2.1 อาจารย์นิเทศก์ไม่เพียงพอ เนื่องจากอาจารย์นิเทศก์มีจำนวนน้อย ส่งผลให้อาจารย์นิเทศก์บางส่วนประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิต/นักศึกษาในสาขาที่ไม่มีความรู้เพียงพอหรือไม่มีความถนัดในสาขาวิชานั้น

2.2 เกณฑ์การประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู พบว่าเกณฑ์การประเมินมีความแตกต่างกัน เนื่องจากไม่มีการกำหนดรายละเอียดของเกณฑ์การประเมินที่ชัดเจน

ทำให้การประเมินไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน เช่น การประเมินแผนการสอนของนิสิต/นักศึกษานั้น อาจารย์นิเทศก์บางคนเข้มงวดกับความถูกต้องของการเขียนแผนการสอนแต่อาจารย์นิเทศก์บางคน ไม่ให้ความสำคัญกับการเขียนแผนการสอน

2.3 เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน การประเมินความก้าวหน้าและประเมินสรุปผลรวมของแต่ละสถาบันการศึกษามีความแตกต่างกัน ส่วนใหญ่ใช้วิธีการสังเกตซึ่งเครื่องมือการประเมินเป็นเครื่องมือประกอบการสังเกตเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 4-5 ระดับ เมื่อประเมินด้วยเครื่องมือที่ต่างกัน ทำให้มีวิธีการและรูปแบบการประเมินต่างกัน และส่งผลให้ผลของการประเมินต่างกันด้วย

2.6 ผู้ประเมิน พบว่าแต่ละสถาบันการศึกษามีการกำหนดแหล่งผู้ประเมิน การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูแตกต่างกัน ส่วนใหญ่ประเมินโดยอาจารย์นิเทศก์สถาบันและอาจารย์นิเทศก์โรงเรียนเป็นหลัก โดยมีความแตกต่างกันที่การประเมินโดยผู้บริหารโรงเรียน อาจารย์ประจำชั้น หัวหน้าสาขาวิชา ส่งผลให้ผลการประเมินที่ได้มีความแตกต่างกัน

2.7 มโนทัศน์อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์นิเทศก์โรงเรียนบางคนมีความเข้าใจจุดมุ่งหมายของนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูคลาดเคลื่อนว่าเป็นการแบ่งเบาภาระงานครู จึงมอบหมายงานส่วนตัวหรืองานที่อาจารย์นิเทศก์โรงเรียนรับผิดชอบให้นิสิต/นักศึกษารับผิดชอบ ส่งผลให้เกิดทัศนคติที่ไม่ดีต่อวิชาชีพครูและมีภาระงานมากเกินไปทำให้ไม่สามารถปฏิบัติงานสอนได้อย่างเต็มที่

2.8 การให้ข้อมูลย้อนกลับ ปัญหาเกี่ยวกับการให้ข้อมูลย้อนกลับของอาจารย์นิเทศก์บางคนที่ไม่ให้ข้อมูลแก่นิสิต/นักศึกษาว่ามีจุดบกพร่องในด้านใดที่ควรแก้ไขปรับปรุง อีกทั้งนิสิต/นักศึกษาไม่สอบถามผลการประเมินส่งผลให้ไม่ทราบข้อบกพร่องแท้จริงของตนเอง

3. ความต้องการจำเป็นของการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูสรุปได้ดังนี้

3.1 การเพิ่มจำนวนอาจารย์นิเทศก์ทั้งอาจารย์นิเทศก์สถาบันและอาจารย์นิเทศก์โรงเรียน เนื่องจากจำนวนอาจารย์นิเทศก์ไม่เพียงพอ ส่งผลให้อาจารย์นิเทศก์ต้องประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูหลายคน ทำให้การประเมินไม่สามารถเป็นไปตามตารางการประเมินที่กำหนดได้ส่งผลให้เกิดความคลาดเคลื่อนของผลการประเมิน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูต้องการเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินที่มีตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การประเมินที่ชัดเจน มีความเป็นรูปธรรม

เพื่อให้การประเมินที่เป็นมาตรฐานเดียวกันและได้ผลการประเมินมีความถูกต้องและสอดคล้องกับสภาพจริง

3.3 การประเมินโดยผู้ประเมินที่ต่างกัน ความแตกต่างกันในด้านแหล่งผู้ประเมิน และจำนวนผู้ประเมิน รวมทั้งแต่ละสถาบันมีการกำหนดความสำคัญของผู้ประเมินแต่ละแหล่งต่างกัน ส่งผลให้ผลการประเมินมีความแตกต่างกันและเกิดความคลาดเคลื่อนระหว่างผลการประเมินของสถาบันการศึกษาแต่ละแห่ง ส่งผลให้การประเมินเพื่อรับใบประกอบวิชาชีพครูที่นำผลการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมาเป็นส่วนหนึ่งของการประเมินอาจเกิดความไม่ยุติธรรมขึ้น

3.4 รูปแบบการประเมินที่เป็นรูปแบบเดียวกัน และเป็นมาตรฐานเดียวกัน ซึ่งในปัจจุบันมีความแตกต่างกันในด้านรูปแบบการประเมิน ประกอบด้วย การประเมินความก้าวหน้า และการประเมินผลสรุปรวม ควรมีการกำหนดรูปแบบการประเมินเป็นรูปแบบเดียวกันเพื่อให้การประเมินมีมาตรฐานและนำผลการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมาพิจารณาการรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู อีกทั้งส่งผลให้เกิดความยุติธรรมในการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูและการรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู

4. คุณลักษณะครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพและคุณลักษณะของครูที่ต้องการในอนาคต มีคุณลักษณะดังนี้

4.1 เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียนทั้งด้านการแต่งกาย บุคลิกภาพ การปฏิบัติตน การปฏิบัติงานและความรับผิดชอบ (จำนวน 8 คน)

4.2 มีคุณธรรม จริยธรรม (จำนวน 6 คน)

4.3 มีจรรยาบรรณ (จำนวน 7 คน)

4.4 รักและภูมิใจในอาชีพครู (จำนวน 4 คน)

4.5 มีความรู้ด้านเนื้อหาวิชาและด้านวิธีการสอน (จำนวน 9 คน)

4.6 มีความรู้เกี่ยวกับการสอนแบบบูรณาการ (จำนวน 6 คน)

4.7 มีความรู้เกี่ยวกับการสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (จำนวน 9 คน)

4.8 นำแหล่งการเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ (จำนวน 5 คน)

4.9 มีความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ (จำนวน 7 คน)

4.10 มีความรู้เกี่ยวกับการวิจัยและการวิจัยในชั้นเรียน (จำนวน 4 คน)

4.11 มีความรู้เกี่ยวกับการศึกษาความสนใจและศักยภาพของผู้เรียน (จำนวน 5 คน)

4.12 มีความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาผู้เรียน (จำนวน 3 คน)

ตอนที่ 1.2 การกำหนดองค์ประกอบของระบบ และการพัฒนาระบบการประเมิน นิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา

1. องค์ประกอบของระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา

ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการ
ประเมินแบบ 360 องศา มีองค์ประกอบสำคัญที่สัมพันธ์กัน 7 องค์ประกอบ คือ วัตถุประสงค์ของระบบ
หลักการของระบบ จุดมุ่งหมายของระบบ เนื้อหาสาระของระบบ โครงสร้างของระบบ วิธีการพัฒนา
ระบบ และแนวทางการนำระบบไปใช้ ซึ่งแต่ละองค์ประกอบมีรายละเอียด ดังนี้

1.1 วัตถุประสงค์ของระบบ

- 1.1.1 เพื่อประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
- 1.1.2 เพื่อให้ได้สารสนเทศเกี่ยวกับจุดเด่น และจุดที่ควรพัฒนาเกี่ยวกับ
การปฏิบัติตน และการปฏิบัติงาน ของนิสิต/นักศึกษาที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
- 1.1.3 เพื่อให้ได้สารสนเทศเกี่ยวกับจุดเด่นและจุดที่ควรพัฒนาของระบบการ
ประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิต/นักศึกษา
- 1.1.4 เพื่อนำผลการประเมินที่ได้ไปใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาแนวทางและ
วิธีการในการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

1.2 จุดมุ่งหมายของระบบ

ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการ
ประเมินแบบ 360 องศา จุดมุ่งหมายเพื่อประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิต/นักศึกษา
โดยแบ่งเป็นการประเมินความก้าวหน้าและการประเมินผลสรุปรวม/สอบสอน

1.3 หลักการของระบบ

การพัฒนาระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตาม
แนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา มีหลักการที่สำคัญดังนี้

- 1.3.1 ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตาม
แนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา เป็นระบบการประเมินที่มุ่งเน้นการนำผลการประเมินที่ได้ไปใช้
ในการส่งเสริม สนับสนุน ปรับปรุงการปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิต/นักศึกษา
ตามกรอบที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เกณฑ์และมาตรฐานวิชาชีพครู
ของคุรุสภา มาตรฐานและตัวบ่งชี้ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและการประเมินคุณภาพการศึกษา

มาตรฐานครูต้นแบบ มาตรฐานครูแห่งชาติ และสอดคล้องกับการประเมินนิสิต/นักศึกษา ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในปัจจุบัน

1.3.2 หลักการประเมินแบบ 360 องศา ในการประเมินนิสิต/นักศึกษา ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา นั้นเป็นการประเมินจากผู้ประเมิน แหล่งต่าง ๆ ดังนี้ การประเมินจากบนลงล่าง (Downward Appraisal) การประเมินนี้เป็นการประเมิน จากอาจารย์นิเทศก์สถาบันและอาจารย์นิเทศก์โรงเรียน การประเมินจากล่างขึ้นบน (Upward Appraisal) เป็นการประเมินโดยนักเรียน การประเมินตนเอง (Self-assessments) และการประเมินจากด้านข้าง (Lateral Appraisal) เป็นการประเมินโดยเพื่อนนิสิต/นักศึกษา

1.3.3 ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศาพัฒนาโดยยึดหลักการการประเมิน ดังนี้

1.3.3.1 หลักการการมีส่วนร่วม ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษา ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา เกิดจากการการมีส่วนร่วม ของผู้เกี่ยวข้อง ได้แก่ อาจารย์นิเทศก์สถาบัน อาจารย์นิเทศก์โรงเรียน นิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครู เพื่อนนิสิต/นักศึกษาที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และนักเรียนที่เรียนกับนิสิต/นักศึกษา ที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

1.3.3.2 หลักการความเที่ยงตรง เป็นธรรม โปร่งใส การประเมิน นิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิต/นักศึกษามีการดำเนินการประเมินที่มีหลักฐาน และประเมินตามสภาพจริงส่งผลให้เกิดความเที่ยงตรง เป็นธรรม โปร่งใส และมีความรับผิดชอบ ที่ตรวจสอบได้ (accountability)

1.3.3.3 หลักการการประเมินเพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง การประเมิน นิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเป็นการประเมินอย่างต่อเนื่อง โดยมีการให้ข้อมูลย้อนกลับ เกี่ยวกับผลการประเมิน ทั้งข้อดี และจุดบกพร่องของการปฏิบัติและการปฏิบัติการฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครู เพื่อมุ่งให้นิสิต/นักศึกษามีการพัฒนาตนเองในการปฏิบัตินิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครูอย่างต่อเนื่อง โดยไม่มุ่งเน้นในเรื่องการตัดสินผลการประเมิน การจับผิด หรือการลงโทษ

1.4 เนื้อหาสาระของระบบ

เนื้อหาสาระของการประเมินตามที่กำหนดไว้ในระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษา ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา ได้จากการวิเคราะห์และสังเคราะห์ แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูและการประเมิน แบบ 360 องศา ประกอบกับข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์นักวิชาการและผู้เชี่ยวชาญในด้านการประเมิน

นิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ด้านการประเมินแบบ 360 องศา ด้านคุณลักษณะของครู วิชาชีพและด้านการวัดและประเมินผล ผลการสังเคราะห์ได้เนื้อหาสาระของระบบประกอบด้วย 4 ด้าน คือ

1.4.1 ปัจจัยนำเข้า ปัจจัยนำเข้าของระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษา ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา

1.4.2 กระบวนการ การประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา

1.4.3 ผลผลิต/ระบบรายงานผลการประเมิน ผลผลิต/ระบบรายงานผล ที่ได้จากระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360

1.4.4 การให้ข้อมูลย้อนกลับ ข้อมูลย้อนกลับที่ได้จากระบบการประเมิน นิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา

1.5 โครงสร้างของระบบ

โครงสร้างของระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา ประกอบด้วยองค์ประกอบที่สำคัญ คือ ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิต และข้อมูลป้อนกลับ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1.5.1 ปัจจัยนำเข้า ปัจจัยนำเข้าของระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษา ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศาที่พัฒนาขึ้นนั้น ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ของการประเมิน คุณลักษณะ ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมิน เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน ผู้ประเมินและผู้รับการประเมิน

1.5.2 กระบวนการประเมิน กระบวนการของการประเมินนิสิต/นักศึกษา ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา ประกอบด้วย รูปแบบการประเมิน การวางแผนการประเมิน การสร้างและพัฒนาเครื่องมือในการประเมิน วิธีการประเมินและการเก็บ รวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลและการตัดสินผลการเรียน

1.5.3 ผลผลิต/ระบบรายงานผลการประเมิน ผลผลิต/ระบบรายงานผล การประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา ประกอบด้วย การรายงานผลการประเมินระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

1.5.4 การให้ข้อมูลย้อนกลับ ข้อมูลย้อนกลับที่ได้จากระบบการประเมิน นิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา ประกอบด้วย การให้ ข้อมูลย้อนกลับสำหรับอาจารย์นิเทศก์สถาบัน อาจารย์นิเทศก์โรงเรียน และนิสิต/นักศึกษา ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

1.6 วิธีการพัฒนาระบบ

การพัฒนาระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา ประกอบด้วยขั้นตอนการดำเนินการ 4 ขั้นตอน ดังนี้

1.6.1 การศึกษาสภาพ ปัญหา และความต้องการจำเป็นของการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูและคุณลักษณะของครูตามเกณฑ์มาตรฐานของวิชาชีพครูและคุณลักษณะของครูที่ต้องการในอนาคต

1.6.2 การกำหนดองค์ประกอบของระบบและพัฒนาระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา

1.6.3 การพัฒนาคู่มือการใช้แบบประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา และพัฒนาแบบประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูสำหรับผู้ประเมินแต่ละแหล่ง

1.7 แนวทางการนำระบบไปใช้

การพัฒนาระบบการประเมินการฝึกประสบการณ์การวิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา เพื่อให้สามารถนำระบบที่พัฒนาขึ้นไปใช้ในสถานการณ์จริงผู้วิจัยได้เสนอแนวทางการนำระบบการประเมินไปใช้ประกอบด้วย 2 องค์ประกอบ คือ ผู้ใช้ระบบ และวิธีการนำระบบไปใช้

1.7.1 ผู้ใช้ระบบ

ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศาพัฒนาขึ้นประกอบด้วยผู้ใช้ระบบ 2 กลุ่ม คือ

1.7.1.1 คณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์

1.7.1.2 หน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

1.7.2 ผู้ประเมิน

ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศาพัฒนาขึ้นประกอบด้วยผู้ประเมิน 5 กลุ่ม คือ

1.7.2.1 นิสิต/นักศึกษาที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ ในระดับปริญญาบัณฑิต(ปริญญาตรี) และหลักสูตรกำหนดให้ทำนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถานศึกษาเป็นเวลายาวอย่างน้อย 1 ภาคการศึกษา

1.7.2.2 อาจารย์นิเทศก์สถาบันที่รับผิดชอบประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิต/นักศึกษา

1.7.2.3 อาจารย์นิเทศก์โรงเรียนที่รับผิดชอบประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิต/นักศึกษา

1.7.2.4 เพื่อนนิสิต/นักศึกษาที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูสถานศึกษาเดียวกันและมีโอกาสสังเกตนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิต/นักศึกษา

1.7.2.5 นักเรียนที่เรียนกับนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูและเข้าเรียนอย่างสม่ำเสมอ

1.7.3 วิธีการนำระบบไปใช้

การนำระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศาไปใช้ ประกอบด้วยขั้นตอนที่สำคัญ 2 ขั้นตอน คือ

1.7.3.1 เตรียมการและดำเนินการจัดปัจจัยในการทดลองใช้ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศาดำเนินการดังนี้

1.7.3.1.1 จัดเตรียมเอกสารที่เกี่ยวข้อง ดังนี้ ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา คู่มือการใช้ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา แบบประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และคู่มือการใช้แบบประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา เพื่อให้ผู้ประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูได้ศึกษาให้มีความรู้ความเข้าใจในโครงสร้างและองค์ประกอบ และสาระสำคัญของระบบและใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติตลอดระยะเวลาของนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

1.7.3.1.2 เตรียมบุคลากรที่เกี่ยวข้อง โดยดำเนินการประชุมอาจารย์นิเทศก์สถาบัน อาจารย์นิเทศก์โรงเรียน นิสิต/นักศึกษา และนักเรียน เพื่อชี้แจงรายละเอียดของการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยประชุมก่อนนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู 2 สัปดาห์

1.7.3.2 นำระบบไปทดลองใช้จริง โดยดำเนินการควบคุมกำกับ ติดตามผลอย่างต่อเนื่อง โดยดำเนินการ ดังนี้

1.7.3.2.1 นิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูรายงานตัวยังสถานศึกษาที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยทำการศึกษาสถานที่ รายละเอียดของหลักสูตร สาระและรายวิชา ที่สอนกับอาจารย์นิเทศก์โรงเรียน รวมทั้งทำการแนะนำตัว และทำความรู้จักกับคณะผู้บริหาร ครูอาจารย์ในสถานศึกษาก่อนการปฏิบัติจริง 1 สัปดาห์

1.7.3.2.2 ดำเนินการประเมินความก้าวหน้าของนิสิต/นักศึกษา

ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ครั้งที่ 1 ในสัปดาห์ที่ 2 ของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูซึ่งนิสิต/นักศึกษา จะได้รับการประเมินโดยผู้ประเมิน 5 แห่ง คือ อาจารย์นิเทศก์สถาบัน อาจารย์นิเทศก์โรงเรียน นิสิต/นักศึกษาประเมินตนเอง เพื่อนนิสิต/นักศึกษา และนักเรียนที่เรียนกับนิสิต/นักศึกษา ที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

1.7.3.2.3 วิเคราะห์ผลการประเมินครั้งที่ 1

1.7.3.2.4 ประชุมผู้ประเมินเกี่ยวกับผลของการประเมินความก้าวหน้า ครั้งที่ 1 เกี่ยวกับผลการประเมิน ข้อดี สิ่งที่ต้องพัฒนา ข้อเสนอแนะในการพัฒนาการปฏิบัติการสอน และแนวทางในการพัฒนาคุณลักษณะของนิสิต/นักศึกษาที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

1.7.3.2.5 เสนอรายงานผลการประเมินครั้งที่ 1 ต่อผู้บริหาร สถานศึกษา หัวหน้าสาระวิชาและให้ข้อมูลย้อนกลับแก่นิสิต/นักศึกษาที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

1.7.3.2.6 ดำเนินการประเมินความก้าวหน้าครั้งที่ 2 ในสัปดาห์ที่ 5 ครั้งที่ 3 ในสัปดาห์ที่ 11 และครั้งที่ 4 ในสัปดาห์ที่ 14 ประเมินโดยผู้ประเมินเช่นเดียวกับการประเมิน ครั้งที่ 1

1.7.3.2.7 ดำเนินการประเมินผลสรุปรวม/สอบสอน ครั้งที่ 1 ในสัปดาห์ที่ 8 โดยผู้ประเมิน 2 แห่ง คือ อาจารย์นิเทศก์สถาบันและอาจารย์นิเทศก์โรงเรียน

1.7.3.2.8 ประชุมผู้ประเมินเกี่ยวกับผลการประเมินผลสรุปรวม/สอบสอน ครั้งที่ 1 เกี่ยวกับผลการประเมิน ข้อดี ข้อเสนอแนะในการพัฒนาการปฏิบัติการสอน และแนวทางในการพัฒนาคุณลักษณะของนิสิต/นักศึกษาที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

1.7.3.2.9 เสนอรายงานผลการประเมินผลสรุปรวม/สอบสอน ครั้งที่ 1 ต่อผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าสาระวิชา และนิสิต/นักศึกษาที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

1.7.3.2.10 ดำเนินการประเมินผลสรุปรวม/สอบสอน ครั้งที่ 2 ในสัปดาห์ที่ 15 -16 โดยดำเนินการประเมินและผู้ประเมิน เช่นเดียวกับการประเมินครั้งที่ 1

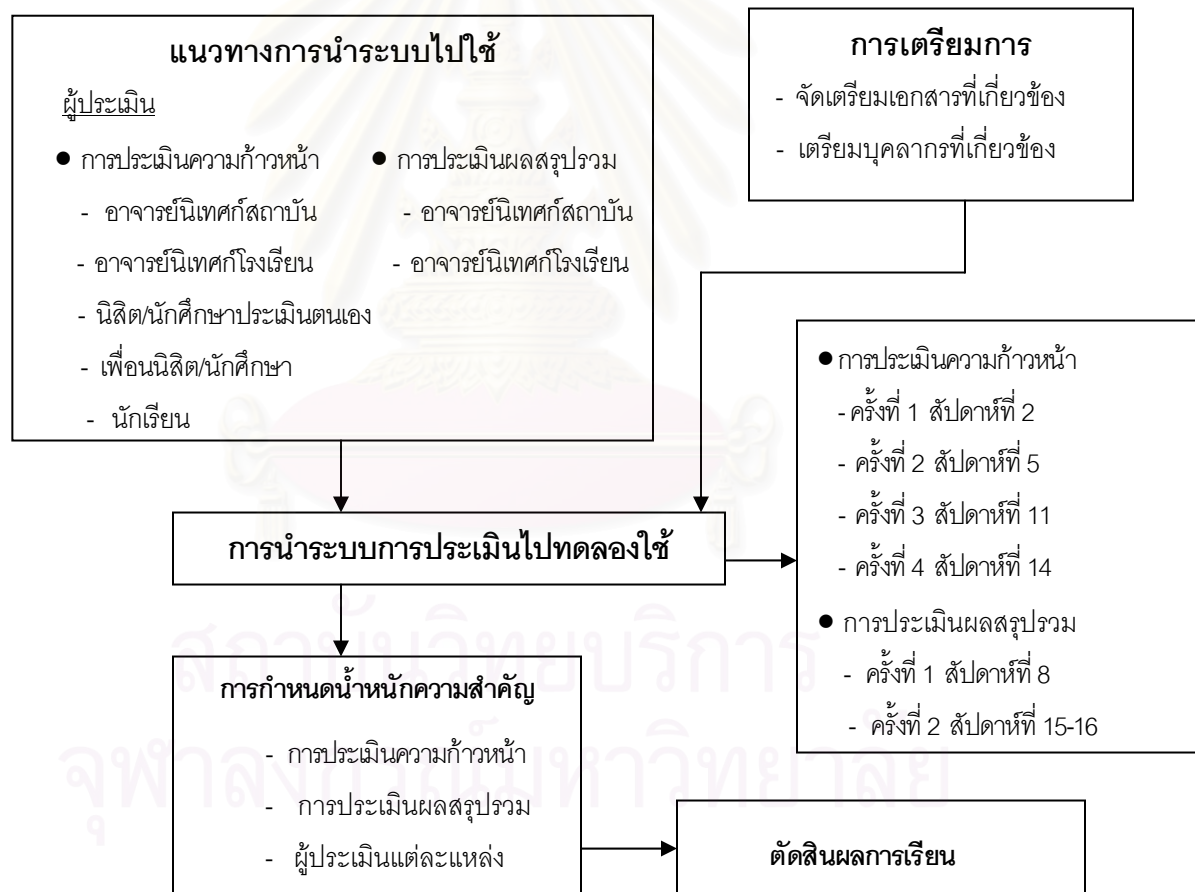
1.7.3.2.11 หลังการประเมินผลสรุปรวมครั้งที่ 2 กลุ่มตัวอย่าง ประเมินความเหมาะสมของระบบการประเมินด้วยแบบตรวจสอบรายการและประเมินคุณภาพของ

ระบบการประเมินด้วยแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณภาพของระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษา
ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น

1.7.3.2.12 กำหนดน้ำหนักความสำคัญของการประเมินความก้าวหน้า
และการประเมินผลสรุปรวม และกำหนดน้ำหนักความสำคัญของผู้ประเมินแต่ละแหล่งในการประเมิน
ความก้าวหน้า และการประเมินผลสรุปรวม

1.6.2.3.13 ตัดสินผลการเรียนรู้หรือผลสัมฤทธิ์ของนิสิต/นักศึกษา
ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยกำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายระดับผลสัมฤทธิ์

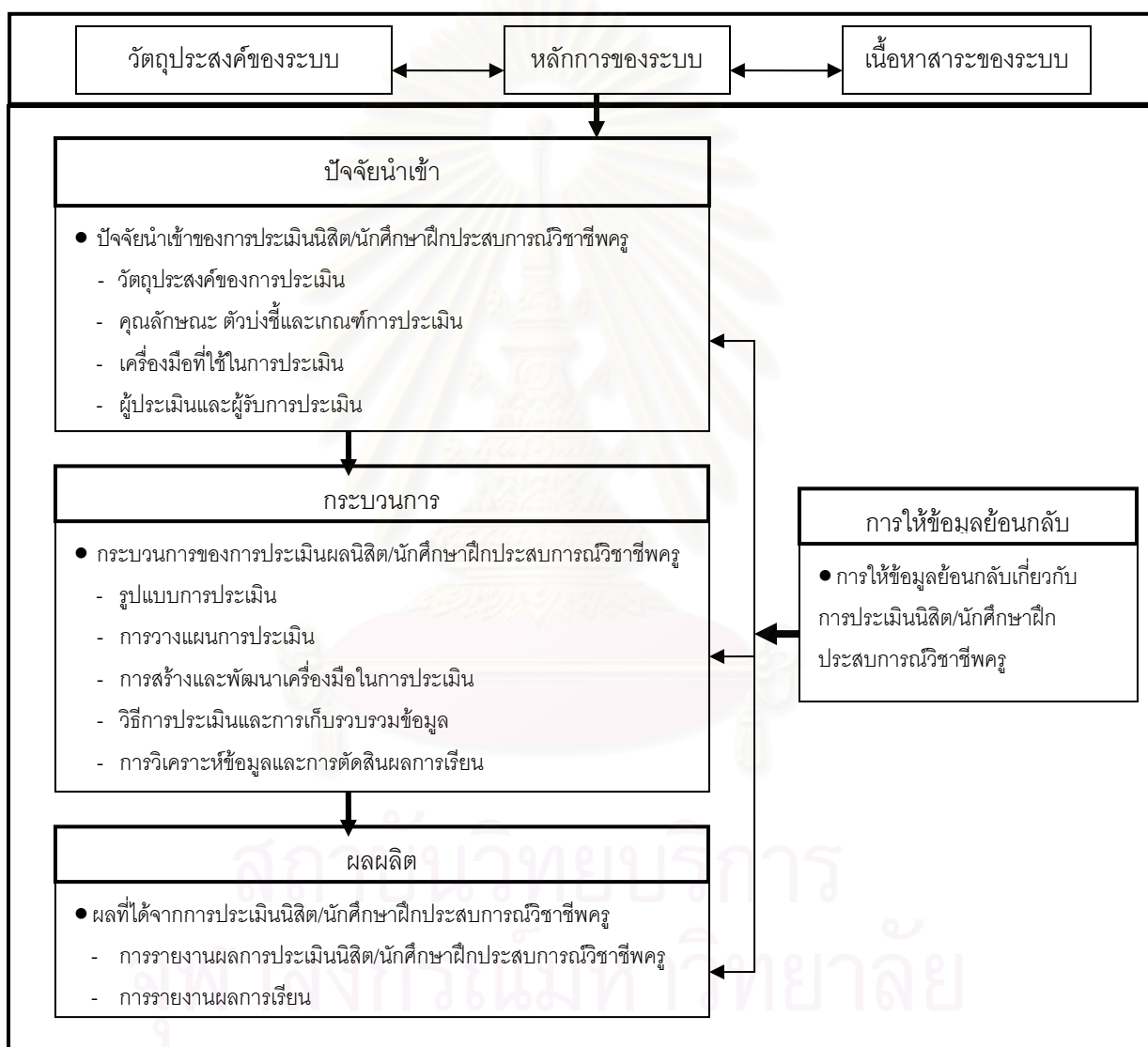
แนวทางการนำระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์
วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศาไปใช้สรุปได้ดังภาพที่ 4.1

ภาพที่ 4.1 วิธีการพัฒนาระบบการประเมินและแนวทางการนำระบบการประเมิน
นิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศาไปใช้

2. ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษา ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา

จากองค์ประกอบของระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา ดังกล่าวข้างต้นแสดงความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบดังภาพที่ 4.2

ภาพที่ 4.2 ความสัมพันธ์และโครงสร้างของระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา

ตอนที่ 1.3 ผลการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการทดลองใช้ระบบการประเมิน นิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา

เครื่องมือในการทดลองใช้ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
ตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา ประกอบด้วย

1. คู่มือการใช้ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
ตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา
2. แบบประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมิน
แบบ 360 องศา
3. คู่มือการใช้แบบประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิด
การประเมินแบบ 360 องศา

มีรายละเอียดของผลการวิจัยดังนี้

1. ผลการพัฒนาคู่มือการใช้ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครู ตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา

1.1 องค์ประกอบของคู่มือการใช้ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษา
ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา

คู่มือการใช้ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
ตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา ประกอบด้วยองค์ประกอบที่สำคัญ 2 องค์ประกอบ คือ

1.1.1 คำชี้แจงเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการทดลองใช้ระบบการประเมิน
นิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์การวิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา ระบบการ
ประเมินและองค์ประกอบของระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์การวิชาชีพครูตาม
แนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา

1.1.2 ขั้นตอนการทดลองใช้ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึก
ประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา

1.2 ผลการตรวจสอบคุณภาพของคู่มือการใช้ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษา
ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา

คุณภาพของคู่มือการใช้ระบบประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์
วิชาชีพครู ตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา มีเกณฑ์การพิจารณาดังนี้

- 1.2.1 ด้านการนำไปใช้
  - 1.2.1.1 สามารถนำไปใช้ได้จริง
  - 1.2.1.2 สะดวกต่อการนำไปใช้
- 1.2.2 ด้านความถูกต้องและครอบคลุม
  - 1.2.2.1 เนื้อหามีความถูกต้องและครอบคลุม
  - 1.2.2.2 ลำดับเนื้อหาถูกต้อง
  - 1.2.2.3 จำนวนภาษามีความถูกต้อง
  - 1.2.2.4 จำนวนภาษาสื่อความหมายและเข้าใจง่าย
- 1.2.3 ด้านความเหมาะสม
  - 1.2.3.1 รูปแบบมีความเหมาะสม
  - 1.2.3.2 เนื้อหาเหมาะสม
- 1.2.4 ด้านความเป็นประโยชน์
  - 1.2.4.1 เป็นประโยชน์ต่อผู้ประเมิน
  - 1.2.4.2 เป็นประโยชน์ต่อการประเมิน
- 1.2.5 ด้านความสอดคล้อง
  - 1.2.5.1 เนื้อหามีความสอดคล้องและเชื่อมโยงกัน
  - 1.2.5.2 สอดคล้องกับความต้องการของผู้ประเมิน
  - 1.2.5.3 สอดคล้องกับคุณลักษณะของผู้ประเมิน
  - 1.2.5.4 สอดคล้องกับระบบการประเมินที่พัฒนาขึ้น

โดยกำหนดเกณฑ์การประเมิน ดังนี้

ระดับ 1.00 – 1.50 หมายถึง มีคุณภาพน้อยที่สุด

ระดับ 1.51 – 2.50 หมายถึง มีคุณภาพน้อย

ระดับ 2.51 – 3.50 หมายถึง มีคุณภาพปานกลาง

ระดับ 3.51 – 4.50 หมายถึง มีคุณภาพมาก

ระดับ 4.51 – 5.00 หมายถึง มีคุณภาพมากที่สุด

ผลการตรวจสอบคุณภาพของคู่มือการใช้ระบบประเมินนิสิต/นักศึกษา

ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา ดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 คุณภาพของคู่มือการใช้ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
ตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา

รายการตรวจสอบ	$\bar{X}$	ระดับ	S.D.
ด้านการนำไปใช้			
1. สามารถนำไปใช้ได้จริง	4.56	มากที่สุด	0.46
2. สะดวกต่อการนำไปใช้	4.63	มากที่สุด	0.46
ด้านความถูกต้องและครอบคลุม			
1. เนื้อหา มีความถูกต้องและครอบคลุม	4.56	มากที่สุด	0.46
2. ลำดับเนื้อหาถูกต้อง	4.63	มากที่สุด	0.75
3. สำนวนภาษา มีความถูกต้อง	4.75	มากที่สุด	0.88
4. สำนวนภาษาสื่อความหมายและเข้าใจง่าย	4.25	มาก	0.91
ด้านความเหมาะสม			
1. รูปแบบมีความเหมาะสม	4.51	มากที่สุด	0.88
2. เนื้อหา มีความเหมาะสม	4.75	มากที่สุด	0.42
ด้านความเป็นประโยชน์			
1. เป็นประโยชน์ต่อผู้ประเมิน	4.25	มาก	0.74
2. เป็นประโยชน์ต่อการประเมิน	4.50	มาก	0.74
ด้านความสอดคล้อง			
1. เนื้อหา มีความสอดคล้องและเชื่อมโยงกัน	4.75	มากที่สุด	0.92
2. สอดคล้องกับความต้องการของผู้ประเมิน	4.50	มาก	0.46
3. สอดคล้องกับคุณลักษณะของผู้ประเมิน	4.75	มากที่สุด	0.62
4. สอดคล้องกับระบบการประเมินที่พัฒนาขึ้น	4.75	มากที่สุด	0.46

จากตารางพบว่าคุณภาพของคู่มือการใช้ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา มีรายละเอียดดังนี้

ด้านการนำไปใช้ กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่าคู่มือการใช้ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา สามารถนำไปใช้ได้จริงและสะดวกต่อการนำไปใช้ โดยมีคุณภาพในระดับมากที่สุดทุกรายการ

ด้านความถูกต้องและครอบคลุม กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่าคู่มือการใช้ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา มีเนื้อหาและการลำดับเนื้อหาถูกต้อง สำนวนภาษามีความถูกต้องและสื่อความหมายและเข้าใจง่าย โดยมีคุณภาพในระดับมากที่สุดทุกรายการ

ด้านความเหมาะสม กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่ารูปแบบและเนื้อหาของคู่มือการใช้ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา มีความเหมาะสม โดยมีคุณภาพในระดับมากที่สุดทุกรายการ

ด้านความเป็นประโยชน์ กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่าคู่มือการใช้ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา เป็นประโยชน์ต่อผู้ประเมิน และเป็นประโยชน์ต่อการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยมีคุณภาพในระดับมากที่สุดทุกรายการ

ด้านความสอดคล้อง กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่าคู่มือการใช้ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา เนื้อหา มีความสอดคล้องและเชื่อมโยงกัน และสอดคล้องกับความต้องการของผู้ประเมิน สอดคล้องกับคุณลักษณะของผู้ประเมิน และสอดคล้องกับระบบการประเมินที่พัฒนาขึ้นโดยมีคุณภาพในระดับมากที่สุดทุกรายการ

2. ผลการพัฒนาแบบประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา

2.1 แบบประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา นั้น ประกอบด้วยแบบประเมิน จำนวน 2 ชุด ดังนี้

2.1.1 ชุดแบบประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา การประเมินความก้าวหน้า ประกอบด้วยแบบประเมิน 5 ฉบับ ดังนี้

2.1.1.1 แบบประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา สำหรับอาจารย์นิเทศก์สถาบัน (เอกสารหมายเลข 1.1)

2.1.1.2 แบบประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
ตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา สำหรับอาจารย์นิเทศก์โรงเรียน (เอกสารหมายเลข 2.1)

2.1.1.3 แบบประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
ตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา สำหรับนิสิต/นักศึกษาประเมินตนเอง (เอกสารหมายเลข 3.1)

2.1.1.4 แบบประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
ตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา สำหรับเพื่อนนิสิต/นักศึกษา (เอกสารหมายเลข 4.1)

2.1.1.5 แบบประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
ตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา สำหรับนักเรียน (เอกสารหมายเลข 5.1)

2.1.2 ชุดแบบประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิด
การประเมินแบบ 360 องศา การประเมินผลสรุปรวม/สอบสอน ประกอบด้วยแบบประเมิน 2 ฉบับ
ดังนี้

2.1.2.1 แบบประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตาม
แนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา สำหรับอาจารย์นิเทศก์สถาบัน (เอกสารหมายเลข 6.1)

2.1.2.2 แบบประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตาม
แนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา สำหรับอาจารย์นิเทศก์โรงเรียน (เอกสารหมายเลข 7.1)

2.2 โครงสร้างของแบบประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
ตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา นั้น มีรายละเอียดดังนี้

2.2.1 โครงสร้างของชุดแบบประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
ครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา การประเมินความก้าวหน้า

ชุดแบบประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิด
การประเมินแบบ 360 องศา การประเมินความก้าวหน้า ประกอบด้วยแบบประเมิน 5 ฉบับ ซึ่งประเมิน
3 คุณลักษณะ คือ คุณลักษณะทางด้านส่วนบุคคล ด้านวิชาการ และด้านสังคม โดยมีโครงสร้างของ
แบบประเมิน ดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 โครงสร้างของชุดแบบประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิด
การประเมินแบบ 360 องศา การประเมินความก้าวหน้า

องค์ประกอบหลัก/องค์ประกอบย่อย	จำนวนรายการประเมินของแบบประเมินสำหรับ				
	อ.นิเทศก์ สถาบัน	อ.นิเทศก์ โรงเรียน	นิสิต/ นักศึกษา	เพื่อน นิสิต/ นักศึกษา	นักเรียน
1. คุณลักษณะทางด้านส่วนบุคคล (PERSON)					
1.1 เป็นแบบอย่างที่ดี (GPAT)	3	3	3	3	3
1.2 ความรับผิดชอบ (RESP)	2	3	3	2	2
1.3 เจตคติที่ดีต่องานครู (ATT)	2	2	2	2	-
1.4 การสื่อสาร (COM)	3	3	3	2	3
1.5 ความรู้ในเนื้อหาและวิชาครู (KTEX)	3	3	3	-	-
1.6 ความรู้เกี่ยวกับวิธีการสอน (KMET)	2	2	2	-	-
1.7 คุณธรรม จริยธรรม (MOR)	2	2	2	2	2
1.8 ความมุ่งมั่น (INT)	2	2	2	2	2
1.9 ภาวะผู้นำ (LEA)	3	3	3	-	3
1.10 การแสวงหาความรู้และวิธีการสอน (SEA)	2	3	4	3	2
1.11 จรรยาบรรณวิชาชีพครู (ETIQ)	-	2	2	-	-
1.12 การใช้คอมพิวเตอร์ขั้นพื้นฐาน (COM)	4	4	4	4	4
2. คุณลักษณะทางด้านวิชาการ (ACADEMIC)					
2.1 ความเข้าใจเป้าหมายการจัดการศึกษา และหลักสูตร (GOAL)	3	3	3	-	-
2.2 วิเคราะห์ศักยภาพผู้เรียน (APO)	3	4	4	4	4
2.3 การนำประมวลรายวิชามาพัฒนาแผนการ สอนให้ปฏิบัติได้จริง (PLAN)	9	9	9	-	-
2.4 การจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน (SUIT)	9	9	9	8	8
2.5 การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ (CENT)	3	3	3	3	3
2.6 การเสริมสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อ การเรียนรู้ (ATM)	4	4	4	4	4

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

องค์ประกอบหลัก/องค์ประกอบย่อย	จำนวนรายการประเมินของแบบประเมินสำหรับ				
	อ.นิเทศก์ สถาบัน	อ.นิเทศก์ โรงเรียน	นิสิต/ นักศึกษา	เพื่อน นิสิต/ นักศึกษา	นักเรียน
2.7 สามารถเลือกใช้ พัฒนา และสร้างสื่อ อุปกรณ์ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ (MED)	9	9	9	9	9
2.8 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ (EVA)	6	6	6	5	4
2.9 การนำผลการประเมินมาใช้ (UEVA)	4	4	4	3	4
2.10 การศึกษาการวิจัยเพื่อพัฒนา การเรียนการสอน (RES)	2	2	2	-	-
3. คุณลักษณะทางด้านสังคม (SOCIAL)					
3.1 สัมพันธ์ภาพกับศิษย์ (RSTU)	2	3	3	3	3
3.2 สัมพันธ์ภาพกับครูอาจารย์ในโรงเรียน (RTEA)	-	4	4	4	4
3.3 สัมพันธ์ภาพกับอาจารย์นิเทศก์ (RSU)	3	3	3	3	-
3.4 สัมพันธ์ภาพกับผู้ปกครองและชุมชน (PAR)	-	3	3	3	-
3.5 การทำงานกลุ่ม (GRO)	3	3	3	3	-
รวม	88	101	102	75	64

2.2.2 โครงสร้างของแบบประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
ตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา การประเมินผลสรุปรวม/สอบสอน
ชุดแบบประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิด
การประเมินแบบ 360 องศา การประเมินผลสรุปรวม/สอบสอน ประกอบด้วยแบบประเมิน 2 ฉบับ
ซึ่งประเมินคุณลักษณะทางด้านวิชาการ โดยมีโครงสร้างของแบบประเมิน ดังตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 โครงสร้างชุดแบบประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิด
การประเมิน แบบ 360 องศา การประเมินผลสรุปรวม/สอบสอน

องค์ประกอบหลัก/องค์ประกอบย่อย	จำนวนรายการประเมินของแบบ ประเมินสำหรับ	
	อ.นิเทศก์สถาบัน	อ.นิเทศก์โรงเรียน
คุณลักษณะทางด้านวิชาการ (ACADEMIC)		
1. การพัฒนาแผนการสอนให้ปฏิบัติได้จริง (PLAN)	12	12
2. การจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน (SUIT)	10	10
3. การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (CENT)	3	3
4. การเสริมสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ (ATM)	7	7
5. สามารถเลือกใช้ พัฒนา และสร้างสื่ออุปกรณ์ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ (MED)	11	11
6. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ (EVA)	7	7
รวม	50	50

2.3 ผลการตรวจสอบคุณภาพของแบบประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา มีรายละเอียดดังนี้

การตรวจสอบคุณภาพของแบบประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา ดำเนินการตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยง ความตรงตามเนื้อหา และความตรงตามโครงสร้าง ผลการตรวจสอบคุณภาพของแบบประเมิน แสดงได้ดังนี้

2.3.1 ผลการตรวจสอบความเที่ยงของแบบประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา

ผลการตรวจสอบความเที่ยงของแบบประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา จากการตรวจสอบค่าความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายใน (Internal Consistency Reliability) โดยการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's coefficient alpha) มีรายละเอียดดังนี้

2.3.1.1 ผลการตรวจสอบความเที่ยงของแบบประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา การประเมินความก้าวหน้า แสดงดังตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4 ผลการตรวจสอบความเที่ยงของแบบประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา การประเมินความก้าวหน้า

คุณภาพ	ความเที่ยงของแบบประเมินความก้าวหน้า สำหรับ				
	อ.นิเทศก์ สถาบัน	อ.นิเทศก์ โรงเรียน	นิสิต/นักศึกษา	เพื่อนนิสิต/ นักศึกษา	นักเรียน
ทั้งหมด	0.84	0.89	0.91	0.86	0.94

2.3.1.2 ผลการตรวจสอบค่าความเที่ยงของแบบประเมิน นิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา การประเมินผลสรุปรวม/สอบสอน แสดงดังตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.5 ผลการตรวจสอบความเที่ยงของแบบประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา การประเมินผลสรุปรวม/สอบสอน

คุณภาพ	ความเที่ยงของแบบประเมินผลสรุปรวม/สอบสอน สำหรับ	
	อ.นิเทศก์สถาบัน	อ.นิเทศก์โรงเรียน
ทั้งหมด	0.80	0.74

2.3.2 ผลการตรวจสอบคุณภาพด้านความตรงตามเนื้อหาของแบบประเมิน นิสิต/นักศึกษา ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา

ผลการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาจากการตรวจสอบระดับ ความสอดคล้องระหว่างรายการประเมินกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการประเมิน โดยคำนวณค่าดัชนีความ สอดคล้องระหว่างรายการประเมินกับเนื้อหาวัตถุประสงค์ที่ต้องการประเมิน (Item Objective Congruency : IOC) ซึ่งเกณฑ์ที่ใช้ในการคัดเลือกรายการประเมินนั้นใช้เกณฑ์ค่า IOC มากกว่า 0.80 หรือร้อยละ 80 ผลการตรวจสอบมีรายละเอียดดังนี้

2.3.2.1 ผลการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาของแบบประเมิน นิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา การประเมิน ความก้าวหน้า แสดงดังตารางที่ 4.6

ตารางที่ 4.6 ผลการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาของแบบประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์
วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา การประเมินความก้าวหน้า

คุณภาพ	ค่าIOC ของแบบประเมินความก้าวหน้า สำหรับ				
	อ.นิเทศก์ สถาบัน	อ.นิเทศก์ โรงเรียน	นิสิต/นักศึกษา	เพื่อนนิสิต/ นักศึกษา	นักเรียน
ทั้งฉบับ	มีค่าระหว่าง 0.80 - 0.92	มีค่าระหว่าง 0.83 - 0.91	มีค่าระหว่าง 0.87- 1.00	มีค่าระหว่าง 0.83 - 0.90	มีค่าระหว่าง 0.84 - 0.92

จากตารางพบว่าแบบประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์
วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา การประเมินความก้าวหน้า ทั้ง 5 ฉบับมีค่าIOC
มากกว่า 0.80 หรือร้อยละ 80 แสดงว่าแบบประเมินที่มีความตรงตามเนื้อหาโดยมีความสอดคล้อง
ระหว่างรายการประเมินกับเนื้อหาวัตถุประสงค์ที่ต้องการประเมินทุกฉบับ

2.3.2.2 ผลการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาของแบบประเมิน
นิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา การประเมินผล
สรุปรวม/สอบถาม แสดงดังตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.7 ผลการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาของแบบประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์
วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา การประเมินผลสรุปรวม/สอบถาม

คุณภาพ	ค่าIOC ของแบบประเมินผลสรุปรวม/สอบถาม สำหรับ	
	อ.นิเทศก์สถาบัน	อ.นิเทศก์โรงเรียน
ทั้งฉบับ	มีค่าระหว่าง 0.83 - 0.92	มีค่าระหว่าง 0.80 - 1.00

จากตารางพบว่าแบบประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์
วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา การประเมินผลสรุปรวม/สอบถาม ทั้ง 2 ฉบับมีค่า
IOC มากกว่า 0.80 หรือร้อยละ 80 แสดงว่าแบบประเมินที่มีความตรงตามเนื้อหาโดยมีความสอดคล้อง
ระหว่างรายการประเมินกับเนื้อหาวัตถุประสงค์ที่ต้องการประเมินทุกฉบับ

2.3.3 ผลการตรวจสอบคุณภาพด้านความตรงตามโครงสร้าง

ของแบบประเมินนิสิต/นักศึกษา ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา การตรวจสอบความตรงตามโครงสร้างโดยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสอง(second order factor analysis) ด้วยโปรแกรมลิสเรล ผลการตรวจสอบมีรายละเอียดดังนี้

2.3.3.1 ผลการตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้าง

ของแบบประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา การประเมินความก้าวหน้า แสดงดังตารางที่ 4.8

ตารางที่ 4.8 ผลการตรวจสอบความตรงตามโครงสร้างของแบบประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา การประเมินความก้าวหน้า

ค่าสถิติ	ผลการตรวจสอบความตรงตามโครงสร้าง ของตัวแปรในแบบประเมินความก้าวหน้า สำหรับ				
	อ.นิเทศก์ สถาบัน	อ.นิเทศก์ โรงเรียน	นิสิต/ นักศึกษา	เพื่อนนิสิต/ นักศึกษา	นักเรียน
Chi-square	145.60 (p = 1.00)	220.47 (p = 1.00)	84.73 (p = 1.00)	110.43 (p = 1.00)	137.52 (p = 0.08)
df	249.00	321.00	321.00	186.00	116.00
GFI	0.93	0.90	0.92	0.94	0.95
AGFI	0.91	0.89	0.91	0.92	0.93
RMR	0.10	0.11	0.097	0.10	0.098

จากตารางพบว่าแบบประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา การประเมินความก้าวหน้ามีความตรงตามโครงสร้าง เนื่องจากโมเดลของแบบประเมินทั้ง 5 ฉบับ มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

2.3.3.2 ผลการตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้าง

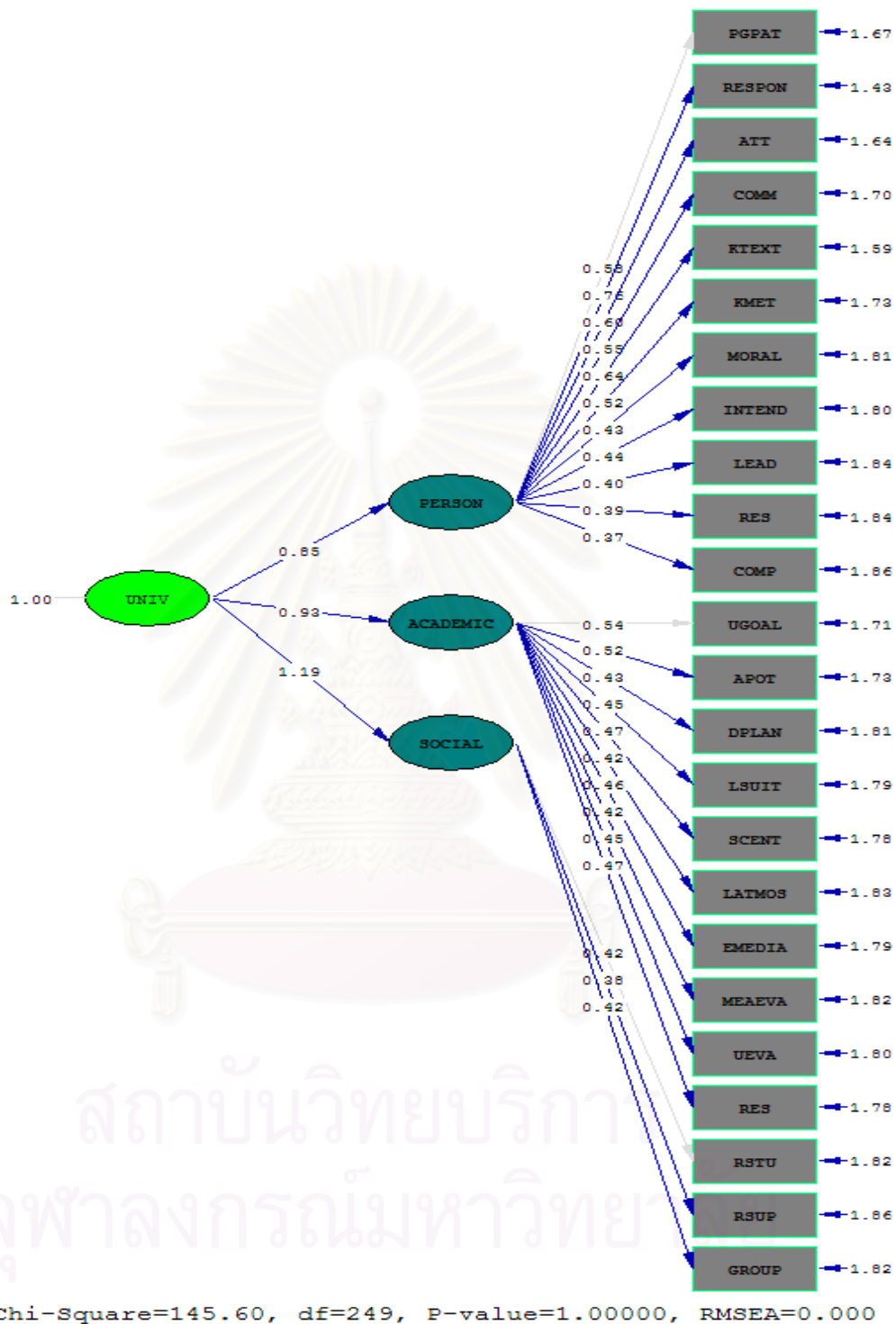
ของแบบประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา การประเมินผลสรุปรวม/สอบสอน แสดงดังตารางที่ 4.9

ตารางที่ 4.9 ผลการตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของแบบประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึก
ประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา การประเมินผลสรุปรวม/สอบสอน

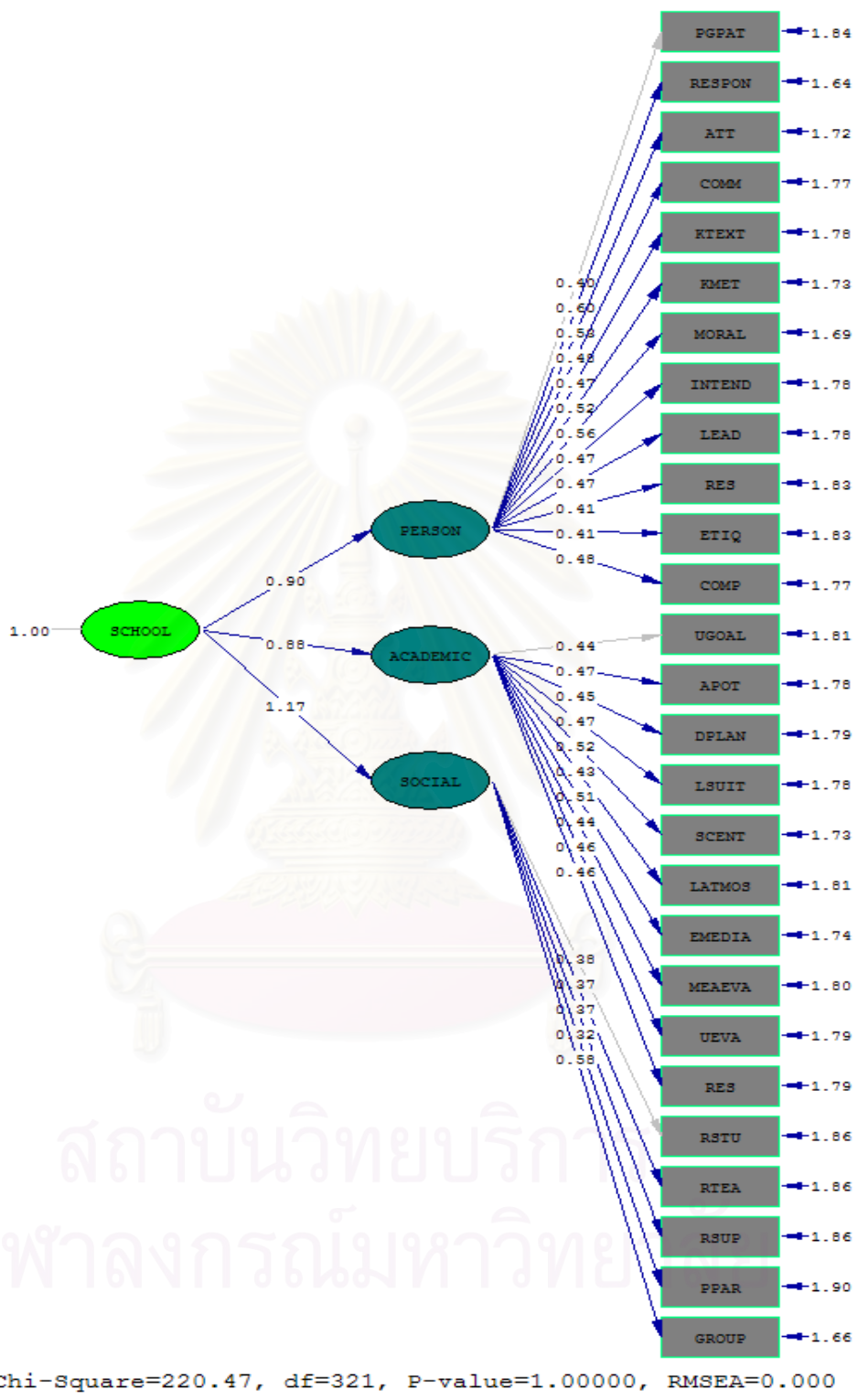
ค่าสถิติ	ความเหมาะสมของตัวแปร ในแบบประเมินผลสรุปรวม/สอบสอน สำหรับ	
	อ.นิเทศก์สถาบัน	อ.นิเทศก์โรงเรียน
Chi-square	14.60 (p = 0.10)	5.41 (p = 0.80)
df	9.00	9.00
GFI	0.98	0.99
AGFI	0.96	0.97
RMR	0.048	0.040

จากตารางพบว่าแบบประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์
วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา การประเมินผลสรุปรวม/สอบสอนมีความตรงตาม
โครงสร้าง เนื่องจากโมเดลของแบบประเมินทั้ง 2 ฉบับ มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

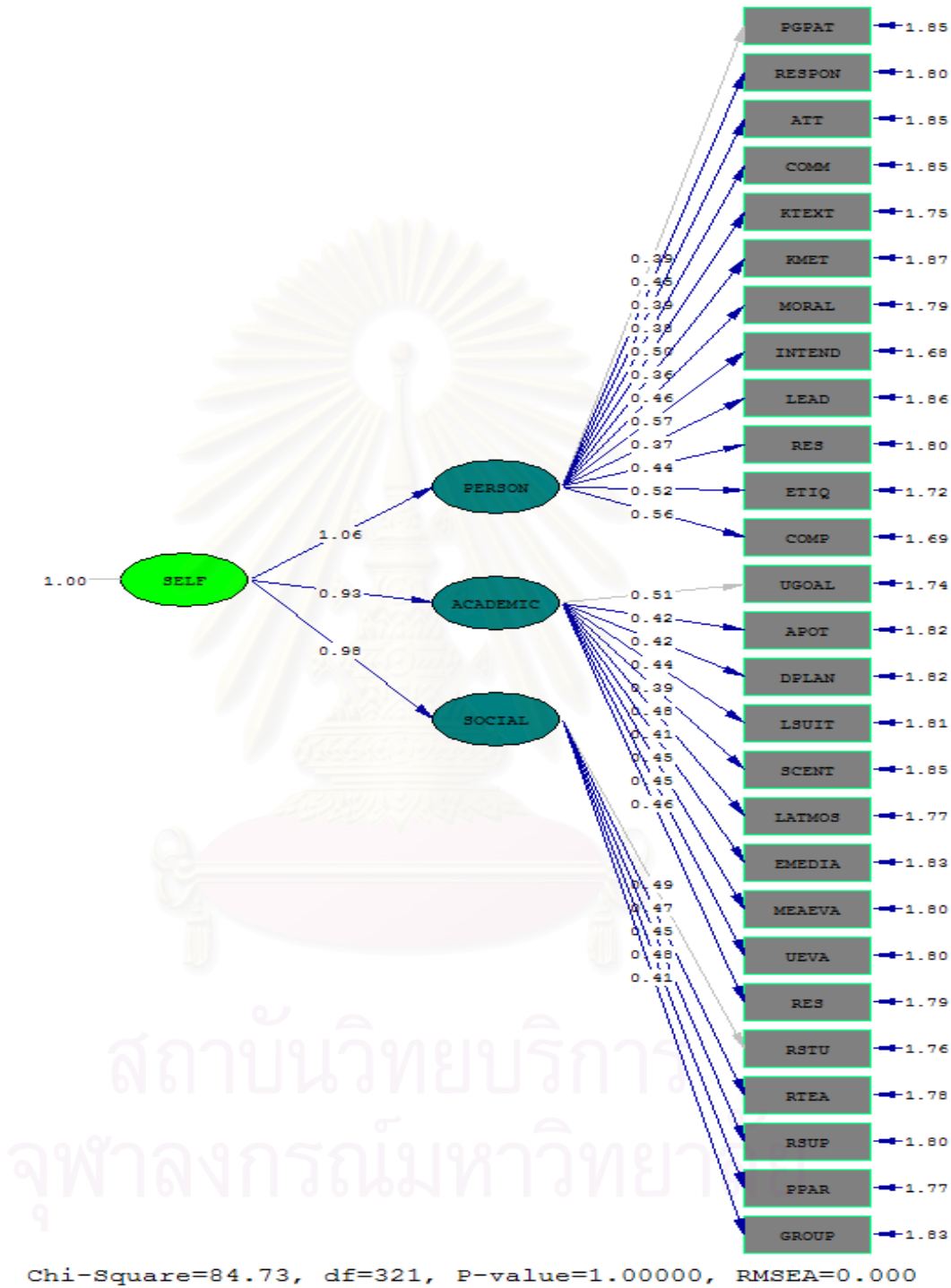
สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

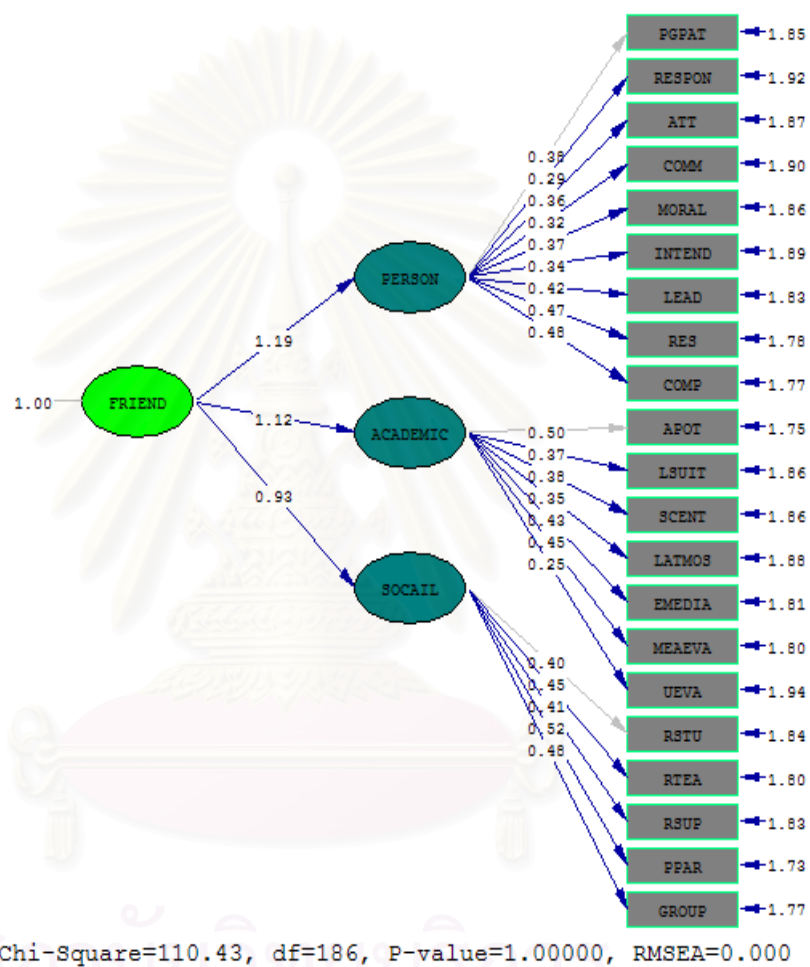
ภาพที่ 4.3 โมเดลการวัดของแบบประเมินนิสิตนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา การประเมินความก้าวหน้า สำหรับอาจารย์นิเทศก์สถาบัน

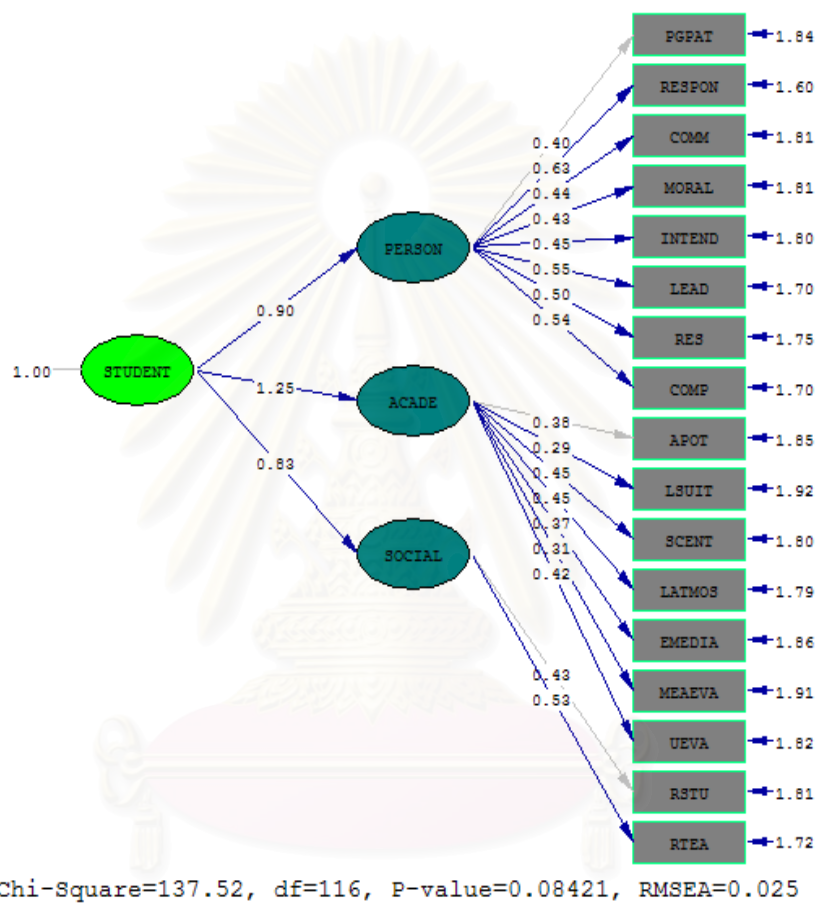
ภาพที่ 4.4 โมเดลการวัดของแบบประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา การประเมินความก้าวหน้า สำหรับอาจารย์นิเทศก์โรงเรียน

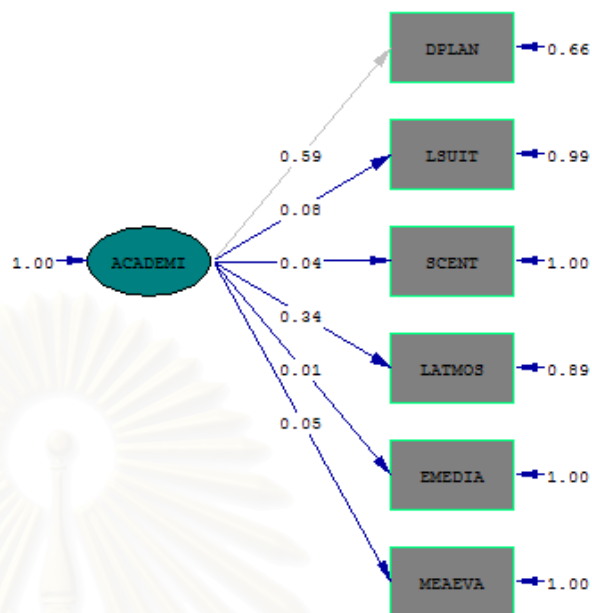
ภาพที่ 4.5 โมเดลการวัดของแบบประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา การประเมินความก้าวหน้า สำหรับนิสิต/นักศึกษาประเมินตนเอง

ภาพที่ 4.6 โมเดลการวัดของแบบประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา การประเมินความก้าวหน้า สำหรับเพื่อนนิสิต/นักศึกษา

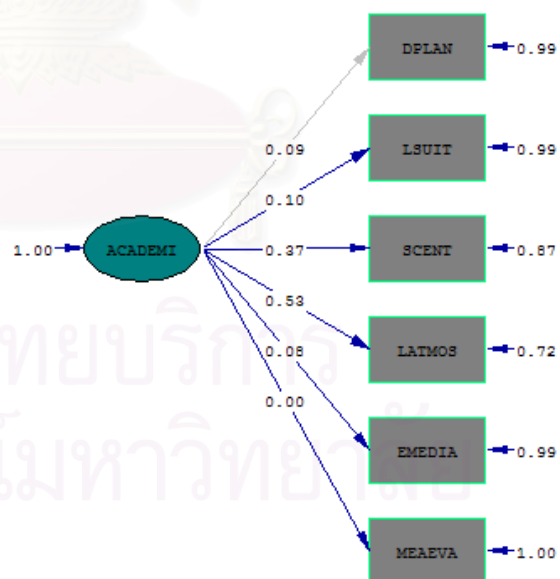

ภาพที่ 4.7 โมเดลการวัดของแบบประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา การประเมินความก้าวหน้า สำหรับนักเรียน

Chi-Square=14.60, df=9, P-value=0.10255, RMSEA=0.046

ภาพที่ 4.8 โมเดลการวัดของแบบประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 การประเมินผลสรุปรวม สำหรับอาจารย์นิเทศก์สถาบัน

Chi-Square=5.41, df=9, P-value=0.79765, RMSEA=0.000

ภาพที่ 4.9 โมเดลการวัดของแบบประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 การประเมินผลสรุปรวม สำหรับอาจารย์นิเทศก์โรงเรียน

- 3.2.1 วัตถุประสงค์ในการสร้างและพัฒนาแบบประเมิน
- 3.2.2 นิยามเชิงปฏิบัติการ
- 3.2.3 โครงสร้างของแบบประเมิน
- 3.2.4 ลักษณะของแบบประเมิน
- 3.2.5 คุณภาพของแบบประเมิน
  - 3.2.5.1 ความเที่ยง (Reliability)
  - 3.2.5.2 ความตรงตามเนื้อหา (Content Validity)
  - 3.2.5.3 ความตรงตามโครงสร้าง (Construct Validity)
- 3.2.6 วิธีการใช้แบบประเมิน
- 3.2.7 เกณฑ์การให้คะแนน
  - 3.2.7.1 การแปลความหมายระดับคุณภาพ
  - 3.2.7.2 เกณฑ์การประเมินของแต่ละรายการประเมิน

3.3 ผลการตรวจสอบคุณภาพของคู่มือการใช้ชุดแบบประเมินนิสิต/นักศึกษา
ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา มีรายละเอียดดังนี้

เกณฑ์การพิจารณาคุณภาพของคู่มือการใช้ระบบประเมินนิสิต/นักศึกษา
ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา ดังนี้

3.3.1 ด้านการนำไปใช้

- 3.3.1.1 สามารถนำไปใช้ได้จริง
- 3.3.1.2 สะดวกต่อการนำไปใช้

3.3.2 ด้านความถูกต้องและครอบคลุม

- 3.3.2.1 เนื้อหา มีความถูกต้องและครอบคลุม
- 3.3.2.2 ลำดับเนื้อหาถูกต้อง

3.3.2.3 สำนวนภาษา มีความถูกต้อง

3.3.2.4 สำนวนภาษาสื่อความหมายและเข้าใจง่าย

3.3.3 ด้านความเหมาะสม

- 1.2.3.1 รูปแบบมีความเหมาะสม
- 1.2.3.2 เนื้อหา มีความเหมาะสม

3.3.4 ด้านความเป็นประโยชน์

3.3.4.1 เป็นประโยชน์ต่อผู้ประเมิน

3.3.4.2 เป็นประโยชน์ต่อการประเมิน

3.3.5 ด้านความสอดคล้อง

3.3.5.1 เนื้อหา มีความสอดคล้องและเชื่อมโยงกัน

3.3.5.2 สอดคล้องกับความต้องการของผู้ประเมิน

3.3.5.3 สอดคล้องกับคุณลักษณะของผู้ประเมิน

3.3.5.4 สอดคล้องกับระบบการประเมินที่พัฒนาขึ้น

โดยกำหนดเกณฑ์การประเมิน ดังนี้

ระดับ 1.00 – 1.50 หมายถึง มีคุณภาพน้อยที่สุด

ระดับ 1.51 – 2.50 หมายถึง มีคุณภาพน้อย

ระดับ 2.51 – 3.50 หมายถึง มีคุณภาพปานกลาง

ระดับ 3.51 – 4.50 หมายถึง มีคุณภาพมาก

ระดับ 4.51 – 5.00 หมายถึง มีคุณภาพมากที่สุด

ผลการตรวจสอบคุณภาพของคู่มือการใช้ชุดแบบประเมินนิสิตนักศึกษา ฝึก
ประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา การประเมินความก้าวหน้า
ดังตารางที่ 4.10

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.10 คุณภาพของคู่มือการใช้แบบประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
ตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา การประเมินความก้าวหน้า

รายการประเมิน	คุณภาพของคู่มือการใช้แบบประเมินความก้าวหน้า สำหรับ									
	อ.นิเทศก์ สถาบัน		อ.นิเทศก์ โรงเรียน		นิสิต/ นักศึกษา		เพื่อนนิสิต/ นักศึกษา		นักเรียน	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
ด้านการนำไปใช้										
1. สามารถนำไปใช้ได้จริง	4.69	0.60	4.56	0.46	4.69	0.46	4.69	0.46	5.00	0.88
2. สะดวกต่อการนำไปใช้	4.53	0.75	4.63	0.46	5.00	0.74	4.75	0.51	4.50	0.42
ด้านความถูกต้องและครอบคลุม										
1. เนื้อหามีความถูกต้อง และ ครอบคลุม	4.53	0.75	4.38	0.75	4.75	0.88	4.63	0.42	4.75	0.75
2. ลำดับเนื้อหาถูกต้อง	4.63	0.74	4.63	0.75	5.00	0.42	4.63	0.68	5.00	0.42
3. สำนวนภาษา มีความถูกต้อง	4.63	0.51	4.75	0.88	4.63	0.51	4.75	0.46	4.63	0.51
4. สำนวนภาษาสื่อความหมาย และเข้าใจง่าย	4.25	0.88	4.25	0.91	5.00	1.03	4.75	0.74	5.00	0.42
ด้านความเหมาะสม										
1. รูปแบบมีความเหมาะสม	4.75	0.46	4.50	0.74	4.75	0.74	4.50	0.88	5.00	0.88
2. เนื้อหาเหมาะสม	4.55	0.74	4.50	0.88	5.00	0.88	4.63	0.42	4.50	0.42
ด้านความเป็นประโยชน์										
1. เป็นประโยชน์ต่อผู้ประเมิน	4.75	0.68	4.75	0.42	4.50	0.42	4.75	0.74	4.56	0.46
2. เป็นประโยชน์ต่อการประเมิน	4.50	0.75	4.25	0.74	4.75	0.75	4.63	0.88	4.63	0.46
ด้านความสอดคล้อง										
1. เนื้อหา มีความสอดคล้องและ เชื่อมโยงกัน	4.75	0.46	4.75	0.92	5.00	0.42	5.00	0.42	4.38	0.75
2. สอดคล้องกับความต้องการของ ผู้ประเมิน	4.56	0.75	4.50	0.46	4.63	0.51	4.75	0.46	4.63	0.75
3. สอดคล้องกับคุณลักษณะของ ผู้ประเมิน	4.63	0.74	4.63	0.75	5.00	0.42	4.63	0.68	5.00	0.42
4. สอดคล้องกับระบบการประเมิน ที่พัฒนาขึ้น	4.75	0.74	4.75	0.46	5.00	0.42	5.00	0.42	4.75	0.88

จากตารางพบว่าคุณภาพของแบบประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา การประเมินความก้าวหน้า มีรายละเอียดดังนี้

คุณภาพของแบบประเมินสำหรับอาจารย์นิเทศก์สถาบัน ด้านการนำไปใช้ พบว่าคู่มือการใช้แบบประเมินสามารถนำไปใช้ได้จริงและสะดวกต่อการนำไปใช้โดยมีคุณภาพในระดับมากที่สุดทุกรายการ ด้านความถูกต้องและครอบคลุม พบว่าคู่มือการใช้แบบประเมินมีเนื้อหา และการลำดับเนื้อหาถูกต้อง สำนวนภาษา มีความถูกต้อง สื่อความหมายและเข้าใจง่าย โดยมีคุณภาพในระดับมากที่สุดทุกรายการ ด้านความเหมาะสม พบว่ารูปแบบและเนื้อหาของคู่มือการใช้แบบประเมินมีความเหมาะสมโดยมีคุณภาพในระดับมากที่สุดทุกรายการ ด้านความเป็นประโยชน์ พบว่าคู่มือการใช้แบบประเมินเป็นประโยชน์ต่อผู้ประเมินและต่อการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครู โดยมีคุณภาพในระดับมากที่สุดทุกรายการ ด้านความสอดคล้อง พบว่าเนื้อหาของคู่มือการใช้แบบประเมินมีความสอดคล้องและเชื่อมโยงกัน และคู่มือการใช้แบบประเมินมีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้ประเมิน สอดคล้องกับคุณลักษณะของผู้ประเมิน และสอดคล้องกับระบบ การประเมินที่พัฒนาขึ้นโดยมีคุณภาพในระดับมากที่สุดทุกรายการ

คุณภาพของแบบประเมินสำหรับอาจารย์นิเทศก์โรงเรียน ด้านการนำไปใช้ พบว่าคู่มือการใช้แบบประเมินสามารถนำไปใช้ได้จริงและสะดวกต่อการนำไปใช้โดยมีคุณภาพในระดับมากที่สุดทุกรายการ ด้านความถูกต้องและครอบคลุม พบว่าคู่มือการใช้แบบประเมินมีเนื้อหา และการลำดับเนื้อหาถูกต้อง สำนวนภาษา มีความถูกต้อง สื่อความหมายและเข้าใจง่าย โดยมีคุณภาพในระดับมากที่สุดทุกรายการ ด้านความเหมาะสม พบว่ารูปแบบและเนื้อหาของคู่มือการใช้แบบประเมินมีความเหมาะสมโดยมีคุณภาพในระดับมากที่สุดทุกรายการ ด้านความเป็นประโยชน์ พบว่าคู่มือการใช้แบบประเมินเป็นประโยชน์ต่อผู้ประเมินและต่อการประเมิน โดยมีคุณภาพในระดับมากที่สุดทุกรายการ ด้านความสอดคล้อง พบว่าเนื้อหาของคู่มือการใช้แบบประเมินมีความสอดคล้อง และเชื่อมโยงกัน และคู่มือการใช้แบบประเมินมีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้ประเมิน สอดคล้องกับคุณลักษณะของผู้ประเมิน และสอดคล้องกับระบบ การประเมินที่พัฒนาขึ้นโดย มีคุณภาพในระดับมากที่สุดทุกรายการ

คุณภาพของแบบประเมินสำหรับนิสิต/นักศึกษาประเมินตนเอง ด้านการนำไปใช้ พบว่าคู่มือการใช้แบบประเมินสามารถนำไปใช้ได้จริงและสะดวกต่อการนำไปใช้โดยมีคุณภาพในระดับมากที่สุดทุกรายการ ด้านความถูกต้องและครอบคลุม พบว่าคู่มือการใช้แบบประเมินมีเนื้อหา และการลำดับเนื้อหาถูกต้อง สำนวนภาษา มีความถูกต้อง สื่อความหมายและเข้าใจง่าย โดยมีคุณภาพในระดับมากที่สุดทุกรายการ ด้านความเหมาะสม พบว่ารูปแบบและเนื้อหาของคู่มือการใช้

3.3.3 ผลการตรวจสอบคุณภาพของคู่มือการใช้ชุดแบบประเมิน

นิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา การประเมินผลสรุปรวม/สอบสอน ดังตารางที่ 4.11

ตารางที่ 4.11 คุณภาพของคู่มือการใช้แบบประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา การประเมินผลสรุปรวม/สอบสอน

รายการประเมิน	คู่มือการใช้แบบประเมินผลสรุปรวม/สอบสอน			
	สำหรับ			
	อ.นิเทศก์สถาบัน		อ.นิเทศก์โรงเรียน	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
ด้านการนำไปใช้				
1. สามารถนำไปใช้ได้จริง	4.50	0.75	4.75	0.51
2. สะดวกต่อการนำไปใช้	4.63	0.74	4.63	0.42
ด้านความถูกต้องและครอบคลุม				
1. เนื้อหามีความถูกต้อง และครอบคลุม	4.25	0.88	4.75	0.46
2. ลำดับเนื้อหาถูกต้อง	4.75	0.46	4.75	0.74
3. จำนวนภาษามีความถูกต้อง	4.25	0.91	4.50	0.88
4. จำนวนภาษาสื่อความหมายและเข้าใจง่าย	4.50	0.74	4.75	0.51
ด้านความเหมาะสม				
1. รูปแบบมีความเหมาะสม	4.55	0.88	4.63	0.42
2. เนื้อหามีความเหมาะสม	4.75	0.42	4.75	0.42
ด้านความเป็นประโยชน์				
1. เป็นประโยชน์ต่อผู้ประเมิน	4.25	0.74	4.25	0.74
2. เป็นประโยชน์ต่อการประเมิน	4.75	0.74	4.63	0.74
ด้านความสอดคล้อง				
1. เนื้อหามีความสอดคล้องและเชื่อมโยงกัน	4.50	0.88	4.63	0.51
2. สอดคล้องกับความต้องการของผู้ประเมิน	4.75	0.46	4.75	0.74
3. สอดคล้องกับคุณลักษณะของผู้ประเมิน	4.55	0.91	4.50	0.88
4. สอดคล้องกับระบบการประเมิน ที่พัฒนาขึ้น	4.63	0.42	4.25	0.88

จากตารางพบว่าคุณภาพของแบบประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์ วิชาชีพรูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา การประเมินความก้าวหน้า มีรายละเอียดดังนี้

คุณภาพของแบบประเมินสำหรับอาจารย์นิเทศก์สถาบัน ด้านการนำไปใช้ พบว่าคู่มือการใช้แบบประเมินสามารถนำไปใช้ได้จริงและสะดวกต่อการนำไปใช้โดยมีคุณภาพในระดับมากที่สุดทุกรายการ ด้านความถูกต้องและครอบคลุม พบว่าคู่มือการใช้แบบประเมินมีเนื้อหา และการลำดับเนื้อหาถูกต้อง สำนวนภาษา มีความถูกต้อง สื่อความหมายและเข้าใจง่าย โดยมีคุณภาพในระดับมากที่สุดทุกรายการ ด้านความเหมาะสม พบว่ารูปแบบและเนื้อหาของคู่มือการใช้แบบประเมินมีความเหมาะสมโดยมีคุณภาพในระดับมากที่สุดทุกรายการ ด้านความเป็นประโยชน์ พบว่าคู่มือการใช้แบบประเมินเป็นประโยชน์ต่อผู้ประเมินและต่อการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์ วิชาชีพรู โดยมีคุณภาพในระดับมากที่สุดทุกรายการ ด้านความสอดคล้อง พบว่าเนื้อหาของคู่มือการใช้แบบประเมินมีความสอดคล้องและเชื่อมโยงกัน และคู่มือการใช้แบบประเมินมีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้ประเมิน สอดคล้องกับคุณลักษณะของผู้ประเมิน และสอดคล้องกับระบบการประเมินที่พัฒนาขึ้นโดยมีคุณภาพในระดับมากที่สุดทุกรายการ

คุณภาพของแบบประเมินสำหรับอาจารย์นิเทศก์โรงเรียน ด้านการนำไปใช้ พบว่าคู่มือการใช้แบบประเมินสามารถนำไปใช้ได้จริงและสะดวกต่อการนำไปใช้โดยมีคุณภาพในระดับมากที่สุดทุกรายการ ด้านความถูกต้องและครอบคลุม พบว่าคู่มือการใช้แบบประเมินมีเนื้อหา และการลำดับเนื้อหาถูกต้อง สำนวนภาษา มีความถูกต้อง สื่อความหมายและเข้าใจง่าย โดยมีคุณภาพในระดับมากที่สุดทุกรายการ ด้านความเหมาะสม พบว่ารูปแบบและเนื้อหาของคู่มือการใช้แบบประเมินมีความเหมาะสมโดยมีคุณภาพในระดับมากที่สุดทุกรายการ ด้านความเป็นประโยชน์ พบว่าคู่มือการใช้แบบประเมินเป็นประโยชน์ต่อผู้ประเมินและต่อการประเมิน โดยีคุณภาพในระดับมากที่สุดทุกรายการ ด้านความสอดคล้อง พบว่าเนื้อหาของคู่มือการใช้แบบประเมินมีความสอดคล้องและเชื่อมโยงกัน และคู่มือการใช้แบบประเมินมีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้ประเมิน สอดคล้องกับคุณลักษณะของผู้ประเมิน และสอดคล้องกับระบบการประเมินโดยมีคุณภาพระดับมากที่สุดทุกรายการ

ตอนที่ 2 ผลการทดลองใช้ระบบระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษา ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวทางการประเมินแบบ 360 องศาที่พัฒนาขึ้น

ผลการทดลองใช้ระบบระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวทางการประเมินแบบ 360 องศา ประกอบด้วย การนำเสนอผลการวิจัยจำแนกเป็น 2 ส่วน คือ (1) ผลการเตรียมการและผลการจัดปัจจัยในการทดลองใช้ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวทางการประเมินแบบ 360 องศา และ (2) ผลการทดลองใช้ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวทางการประเมินแบบ 360 องศา มีรายละเอียดดังนี้

1. ผลการเตรียมการและการจัดปัจจัยในการทดลองใช้ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวทางการประเมินแบบ 360 องศา

การเตรียมการและการจัดปัจจัยในการทดลองใช้ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวทางการประเมินแบบ 360 องศา ประกอบด้วยการจัดเตรียมเอกสารและการจัดเตรียมบุคลากร มีรายละเอียดดังนี้

1.1 ผลการจัดเตรียมเอกสารในการทดลองใช้ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวทางการประเมินแบบ 360 องศา

เอกสารในการทดลองใช้ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ประกอบด้วยเอกสารต่าง ๆ ดังนี้

1.1.1 ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวทางการประเมินแบบ 360 องศา

1.1.2 คู่มือการใช้ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวทางการประเมินแบบ 360 องศาแบบประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

1.1.3 ชุดแบบประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวทางการประเมินแบบ 360 องศา การประเมินความก้าวหน้า

1.1.3.1 แบบประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวทางการประเมินแบบ 360 องศา การประเมินความก้าวหน้า สำหรับอาจารย์นิเทศก์สถาบัน

1.1.3.2 แบบประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวทางการประเมินแบบ 360 องศา การประเมินความก้าวหน้า สำหรับอาจารย์นิเทศก์โรงเรียน

1.1.3.3 แบบประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
ตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา การประเมินความก้าวหน้า สำหรับนิสิต/นักศึกษาประเมิน
ตนเอง

1.1.3.4 แบบประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
ตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา การประเมินความก้าวหน้า สำหรับเพื่อนนิสิต/นักศึกษา

1.1.3.5 แบบประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
ตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา การประเมินความก้าวหน้า สำหรับนักเรียน

1.1.4 ชุดแบบประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
ตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา การประเมินผลสรุปรวม/สอบสอน

1.1.4.1 ชุดแบบประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
ตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา การประเมินผลสรุปรวม/สอบสอน สำหรับอาจารย์นิเทศก์
สถาบัน

1.1.4.2 ชุดแบบประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
ตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา การประเมินผลสรุปรวม/สอบสอน สำหรับอาจารย์นิเทศก์
โรงเรียน

1.1.5 ชุดคู่มือการใช้แบบประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
ตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา การประเมินความก้าวหน้า

1.1.5.1 คู่มือการใช้แบบประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์
วิชาชีพครู ตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา การประเมินความก้าวหน้า สำหรับอาจารย์
นิเทศก์สถาบัน

1.1.5.2 คู่มือการใช้แบบประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์
วิชาชีพครู ตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา การประเมินความก้าวหน้า สำหรับอาจารย์นิเทศก์
โรงเรียน

1.1.5.3 คู่มือการใช้แบบประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์
วิชาชีพครู ตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา การประเมินความก้าวหน้า สำหรับนิสิต/
นักศึกษาประเมินตนเอง

1.1.5.4 คู่มือการใช้แบบประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์
วิชาชีพครู ตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา การประเมินความก้าวหน้า สำหรับเพื่อนนิสิต/
นักศึกษา

- 1.1.5.5 คู่มือการใช้แบบประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์
วิชาชีพครู ตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา การประเมินความก้าวหน้า สำหรับนักเรียน
- 1.1.6 ชุดคู่มือการใช้แบบประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
ตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา การประเมินผลสรุปรวม/สอบสอน
- 1.1.6.1 คู่มือการใช้แบบประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์
วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา การประเมินผลสรุปรวม/สอบสอน สำหรับอาจารย์
นิเทศก์สถาบัน
- 1.1.6.2 คู่มือการใช้แบบประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์
วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา การประเมินผลสรุปรวม/สอบสอน สำหรับอาจารย์
นิเทศก์โรงเรียน

- 1.2 ผลการจัดเตรียมบุคลากรในการทดลองใช้ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษา
ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา มีรายละเอียด ดังนี้
- 1.2.1 การประชุมเพื่อชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับจุดมุ่งหมาย รูปแบบของระบบ
กระบวนการประเมิน แนวทางการทดลองใช้ระบบการประเมิน และวิธีการใช้เครื่องมือพร้อมทั้ง
แจกเอกสารในการทดลองใช้ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยดำเนินการ
ก่อนฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู 2 สัปดาห์
- 1.2.2 การรายงานตัวของนิสิต/นักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการทดลองใช้
ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา
ที่สถานศึกษาก่อนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู 2 สัปดาห์ มีรายละเอียดดังนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.12 ผลการจัดเตรียมบุคลากรในการทดลองใช้ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษา
ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา

โรงเรียน	วันที่ประชุมชี้แจง	จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง ที่ร่วมกิจกรรม
พุทธจักรวิทยา	1 พฤษภาคม 2549	1.อ.นิเทศก์โรงเรียน 13 คน 2. นิสิต/นักศึกษา 7 คน 3. นักเรียน 70 คน	ครบทุกคน
สันติราษฎร์วิทยาลัย	3 พฤษภาคม 2549	1.อ.นิเทศก์โรงเรียน 24 คน 2. นิสิต/นักศึกษา 12 คน 3. นักเรียน 120 คน	ครบทุกคน
สาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม	24 พฤษภาคม 2549	1.อ.นิเทศก์โรงเรียน 34 คน 2. นิสิต/นักศึกษา 20 คน 3. นักเรียน 200 คน	1.อ.นิเทศก์โรงเรียน 31 คน 2. นิสิต/นักศึกษา 20 คน 3. นักเรียน 192 คน
สาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม	22 พฤษภาคม 2549	1.อ.นิเทศก์โรงเรียน 59 คน 2. นิสิต/นักศึกษา 24 คน 3. นักเรียน 240 คน	1.อ.นิเทศก์โรงเรียน 57 คน 2. นิสิต/นักศึกษา 24 คน 3. นักเรียน 226 คน

จากตารางพบว่าการประชุมชี้แจงและการรายงานตัวของนิสิต/นักศึกษา เพื่อจัดเตรียมบุคลากรในการทดลองใช้ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา นั้นโรงเรียนพุทธจักรวิทยา และโรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย กลุ่มตัวอย่างซึ่งประกอบด้วยอาจารย์นิเทศก์โรงเรียน นิสิต/นักศึกษา และนักเรียน เข้าร่วมกิจกรรมครบทุกคน ในส่วนของโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม นั้นมีกลุ่มตัวอย่างบางส่วนที่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมผู้วิจัยได้ดำเนินการชี้แจงรายละเอียดให้กับกลุ่มตัวอย่างในส่วนนี้ในภายหลัง

2. ผลการทดลองใช้ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา มีรายละเอียดดังนี้

2.1 รูปแบบการทดลองใช้ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา

2.1.1 การประเมินความก้าวหน้า

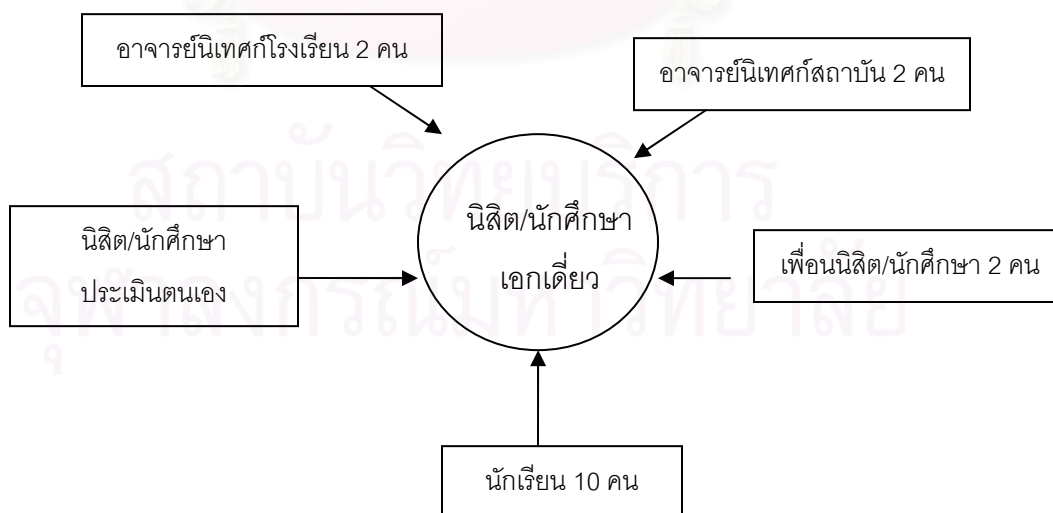
การประเมินความก้าวหน้าในการทดลองใช้ระบบการประเมิน นิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา นั้นทำการประเมิน 4 ครั้งในสัปดาห์ที่ 2, 5, 11 และ 14 ตามลำดับซึ่งทำการประเมินโดยผู้ประเมิน 5 แหล่ง คือ อาจารย์นิเทศก์สถาบัน อาจารย์นิเทศโรงเรียน นิสิต/นักศึกษาประเมินตนเอง เพื่อนนิสิต/นักศึกษา และนักเรียนที่เรียนกับนิสิต/นักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยรูปแบบการประเมินของนิสิต/นักศึกษาเอกเดี่ยวและเอกคู่มีรายละเอียด ดังนี้

2.1.1.1 นิสิต/นักศึกษาเอกเดี่ยว

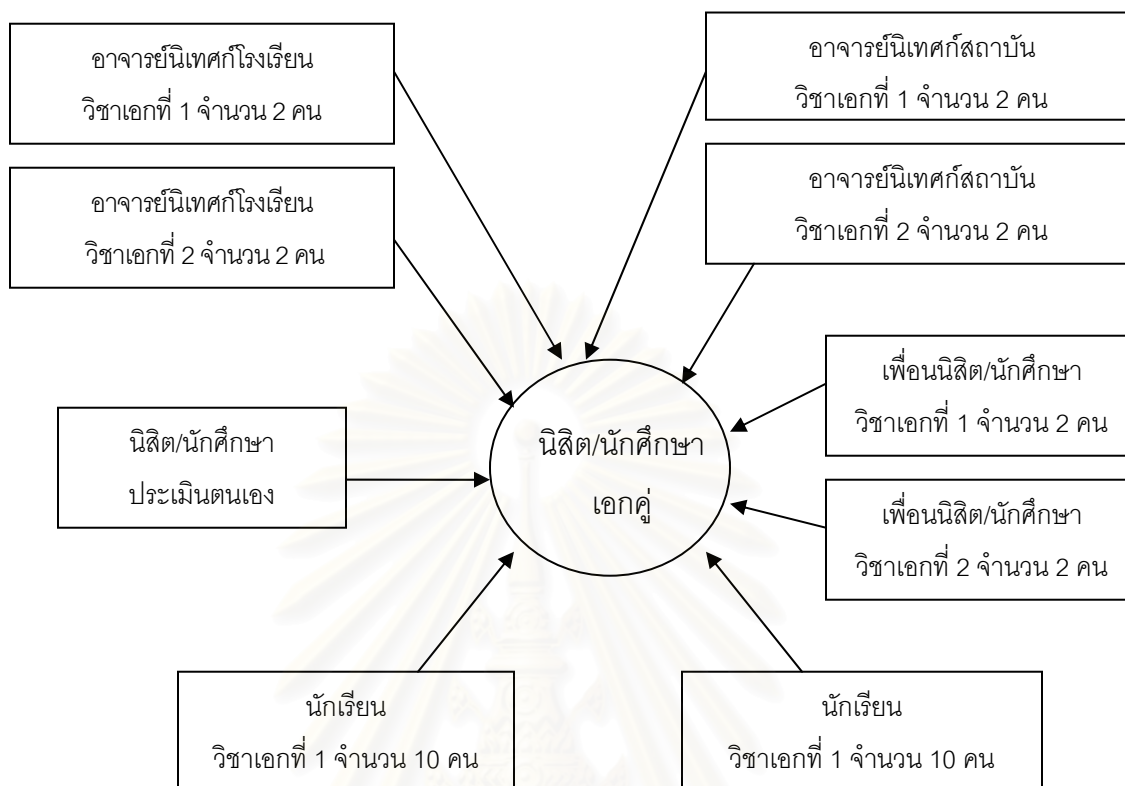
การประเมินความก้าวหน้าของนิสิต/นักศึกษาเอกเดี่ยวนั้น นิสิต/นักศึกษา 1 คนได้รับการประเมินโดยอาจารย์นิเทศก์สถาบัน 2 คน และอาจารย์นิเทศก์โรงเรียน 2 คน เพื่อนนิสิต/นักศึกษา 2 คน นักเรียน 10 คน และนิสิต/นักศึกษาประเมินตนเองดังภาพที่ 4.10

2.1.1.2 นิสิต/นักศึกษาเอกคู่

การประเมินความก้าวหน้าของนิสิต/นักศึกษาเอกคู่นั้น นิสิต/นักศึกษา 1 คนได้รับการประเมินโดยอาจารย์นิเทศก์สถาบันวิชาเอกละ 2 คน รวมเป็น 4 คน และอาจารย์นิเทศก์โรงเรียนวิชาเอกละ 2 คน รวมเป็น 4 คน เพื่อนนิสิต/นักศึกษา วิชาเอกละ 2 คน รวมเป็น 4 คน นักเรียนวิชาเอกละ 10 คน รวมเป็น 20 คน และนิสิต/นักศึกษาประเมินตนเอง ดังภาพที่ 4.11

ภาพที่ 4.10 การประเมินความก้าวหน้าของนิสิต/นักศึกษาเอกเดี่ยว

ภาพที่ 4.11 การประเมินความก้าวหน้าของนิสิต/นักศึกษาเอกคู่

2.1.2 การประเมินผลสรุปรวม/สอบสอน

การประเมินผลสรุปรวม/สอบสอนในการทดลองใช้ระบบ

การประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา นั้นทำ การประเมิน 2 ครั้งในสัปดาห์ที่ 8 และ 15-16 ตามลำดับซึ่งทำการประเมินโดยผู้ประเมิน 2 แห่ง คือ อาจารย์นิเทศก์สถาบัน และอาจารย์นิเทศก์โรงเรียน โดยรูปแบบการประเมินของนิสิต/นักศึกษาเอกเดี่ยว และเอกคู่มีรายละเอียด ดังนี้

2.1.2.1 นิสิต/นักศึกษาเอกเดี่ยว

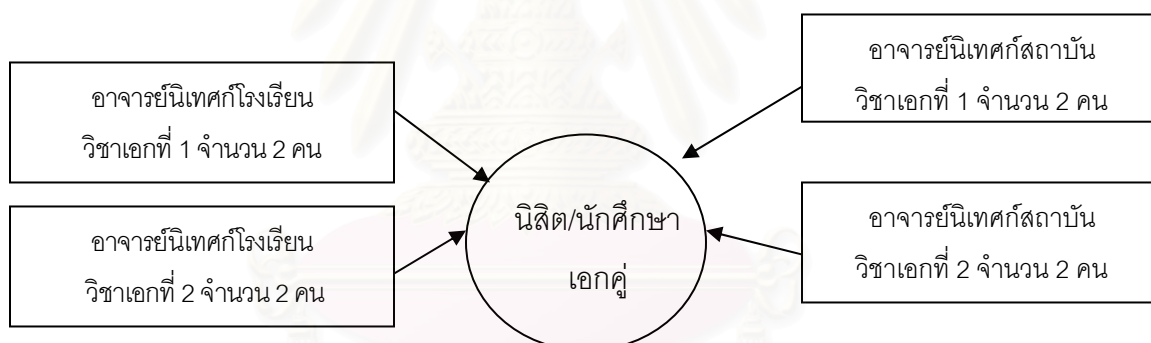
การประเมินผลสรุปรวม/สอบสอนของนิสิต/นักศึกษาเอก เดี่ยวนั้นนิสิต/นักศึกษา 1 คนได้รับการประเมินโดยอาจารย์นิเทศก์สถาบัน 2 คน และอาจารย์นิเทศก์ โรงเรียน 2 คน ดังภาพที่ 4.12

2.1.2.2 นิสิต/นักศึกษาเอกคู่

การประเมินผลสรุปรวม/สอบสอนของนิสิต/นักศึกษาเอกคู่
 นั้นนิสิต/นักศึกษา 1 คนได้รับการประเมินโดยอาจารย์นิเทศก์สถาบันวิชาเอกละ 2 คน รวมเป็น 4 คน
 และอาจารย์นิเทศก์โรงเรียนวิชาเอกละ 2 คน รวมเป็น 4 คน ดังภาพที่ 4.13

ภาพที่ 4.12 การประเมินผลสรุปรวม/สอบสอนของนิสิต/นักศึกษาเอกเดี่ยว

ภาพที่ 4.13 การประเมินผลสรุปรวม/สอบสอนของนิสิต/นักศึกษาเอกคู่

2.2 ตารางการประเมิน

ตารางการประเมินความก้าวหน้าและการประเมินผลสรุปรวม/สอบสอน
 ในการทดลองใช้ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมิน
 แบบ 360 องศา แสดงดังตารางที่ 4.13

ตารางที่ 4.13 ตารางการประเมินความก้าวหน้าและการประเมินผลสรุปรวม/สอบสอนในการทดลองใช้ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา

สัปดาห์ที่	กิจกรรมการประเมิน
สัปดาห์ที่ 1	นิสิต/นักศึกษาเตรียมการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
สัปดาห์ที่ 2	ประเมินความก้าวหน้าครั้งที่ 1
สัปดาห์ที่ 3-4	นิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามปกติ
สัปดาห์ที่ 5	ประเมินความก้าวหน้าครั้งที่ 1
สัปดาห์ที่ 6-7	นิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามปกติ
สัปดาห์ที่ 8	ประเมินผลสรุปรวม/สอบสอนครั้งที่ 1
สัปดาห์ที่ 9-10	นิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามปกติ
สัปดาห์ที่ 11	ประเมินความก้าวหน้าครั้งที่ 1
สัปดาห์ที่ 12-13	นิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามปกติ
สัปดาห์ที่ 14	ประเมินความก้าวหน้าครั้งที่ 1
สัปดาห์ที่ 15-16	ประเมินผลสรุปรวม/สอบสอนครั้งที่ 2

2.3 ผลการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา ในการทดลองใช้ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา

2.3.1 ผลการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา การประเมินความก้าวหน้า

การประเมินความก้าวหน้าในการทดลองใช้ระบบการประเมินนั้น ทำการประเมิน 4 ครั้งในสัปดาห์ที่ 2, 5, 11 และ 14 ตามลำดับ โดยผู้ประเมิน 5 แหล่ง คือ อาจารย์นิเทศก์สถาบัน อาจารย์นิเทศโรงเรียน นิสิต/นักศึกษาประเมินตนเอง เพื่อนนิสิต/นักศึกษา และนักเรียน ผลการประเมิน มีรายละเอียด ดังนี้

2.3.1.1 ผลการประเมินความก้าวหน้า

ผลการประเมินความก้าวหน้าครั้งที่ 1 -4 ในการทดลองใช้ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา ดังตารางที่ 4.14

ตารางที่ 4.14 คะแนนเฉลี่ยของผลการประเมินความก้าวหน้า

ชนิด ลำดับ ที่	อ.นิเทศก์สถาบัน					อ.นิเทศก์โรงเรียน					ประเมินตนเอง					เพื่อนนิสิต/นักศึกษา					นักเรียน				
	ครั้งที่				รวม	ครั้งที่				รวม	ครั้งที่				รวม	ครั้งที่				รวม	ครั้งที่				รวม
	1	2	3	4		1	2	3	4		1	2	3	4		1	2	3	4		1	2	3	4	
เอกเดี่ยว																									
1	2.61	2.63	2.64	2.66	10.54	2.63	2.63	2.63	2.65	10.54	2.66	2.69	2.71	2.72	10.78	2.62	2.63	2.66	2.69	10.60	2.62	2.63	2.64	2.66	10.55
2	2.55	2.60	2.63	2.68	10.46	2.56	2.62	2.63	2.64	10.45	2.57	2.60	2.64	2.69	10.50	2.65	2.65	2.68	2.67	10.65	2.56	2.59	2.66	2.67	10.48
3	2.62	2.64	2.64	2.69	10.59	2.65	2.68	2.72	2.72	10.77	2.63	2.63	2.68	2.70	10.64	2.62	2.66	2.69	2.69	10.66	2.61	2.61	2.64	2.69	10.55
4	2.51	2.55	2.60	2.65	10.31	2.64	2.64	2.66	2.67	10.61	2.58	2.62	2.67	2.69	10.56	2.61	2.63	2.64	2.66	10.54	2.58	2.62	2.66	2.67	10.53
5	2.52	2.59	2.64	2.65	10.40	2.61	2.63	2.63	2.65	10.52	2.60	2.64	2.63	2.66	10.53	2.66	2.69	2.69	2.67	10.71	2.62	2.63	2.61	2.64	10.50
6	2.60	2.60	2.66	2.67	10.53	2.57	2.60	2.64	2.66	10.47	2.62	2.63	2.66	2.67	10.58	2.65	2.66	2.67	2.67	10.65	2.63	2.63	2.65	2.67	10.58
7	2.63	2.66	2.68	2.69	10.66	2.59	2.64	2.66	2.69	10.58	2.67	2.67	2.69	2.69	10.72	2.63	2.63	2.65	2.67	10.58	2.57	2.59	2.62	2.67	10.45
8	2.55	2.60	2.62	2.66	10.43	2.60	2.66	2.67	2.67	10.60	2.57	2.60	2.65	2.67	10.49	2.62	2.65	2.67	2.66	10.60	2.6	2.62	2.64	2.65	10.51
9	2.67	2.68	2.69	2.70	10.74	2.62	2.62	2.64	2.65	10.53	2.70	2.72	2.70	2.71	10.83	2.71	2.70	2.73	2.72	10.86	2.61	2.60	2.67	2.67	10.55
10	2.68	2.68	2.71	2.72	10.79	2.53	2.60	2.66	2.67	10.46	2.62	2.66	2.64	2.69	10.61	2.61	2.62	2.64	2.66	10.53	2.63	2.64	2.66	2.67	10.60
11	2.59	2.62	2.66	2.67	10.54	2.63	2.64	2.66	2.68	10.61	2.61	2.64	2.66	2.67	10.58	2.64	2.64	2.64	2.67	10.59	2.64	2.63	2.65	2.66	10.58
12	2.54	2.62	2.64	2.69	10.49	2.71	2.72	2.70	2.71	10.84	2.67	2.67	2.69	2.69	10.72	2.63	2.66	2.67	2.69	10.65	2.63	2.63	2.62	2.67	10.55
13	2.66	2.69	2.69	2.69	10.73	2.62	2.62	2.63	2.66	10.53	2.66	2.67	2.67	2.67	10.67	2.65	2.66	2.69	2.71	10.71	2.62	2.64	2.69	2.71	10.66
14	2.64	2.64	2.65	2.67	10.60	2.65	2.66	2.66	2.71	10.68	2.55	2.59	2.63	2.66	10.43	2.63	2.63	2.62	2.64	10.52	2.62	2.62	2.67	2.69	10.60
15	2.60	2.62	2.63	2.69	10.54	2.54	2.62	2.67	2.69	10.52	2.57	2.60	2.64	2.65	10.46	2.61	2.60	2.66	2.67	10.54	2.63	2.66	2.64	2.66	10.59
16	2.55	2.59	2.63	2.66	10.43	2.65	2.65	2.68	2.70	10.68	2.60	2.60	2.66	2.66	10.52	2.66	2.66	2.69	2.69	10.70	2.59	2.62	2.63	2.65	10.49
17	2.62	2.64	2.66	2.67	10.59	2.60	2.66	2.67	2.69	10.62	2.51	2.58	2.62	2.67	10.38	2.65	2.67	2.64	2.66	10.62	2.6	2.62	2.64	2.64	10.50
18	2.60	2.60	2.62	2.65	10.47	2.69	2.72	2.71	2.70	10.82	2.59	2.62	2.63	2.69	10.53	2.63	2.66	2.67	2.67	10.63	2.62	2.61	2.66	2.66	10.55
19	2.51	2.58	2.63	2.64	10.36	2.59	2.63	2.64	2.67	10.53	2.56	2.58	2.63	2.67	10.44	2.62	2.64	2.63	2.66	10.55	2.62	2.63	2.63	2.67	10.55
20	2.73	2.74	2.72	2.72	10.54	2.65	2.66	2.68	2.69	10.68	2.61	2.63	2.66	2.68	10.58	2.65	2.69	2.68	2.70	10.72	2.61	2.63	2.65	2.69	10.58

ตารางที่ 4.14 (ต่อ)

นิสิต ลำดับที่	อ.นิเทศก์สถาบัน						อ.นิเทศก์โรงเรียน						ประเมินตนเอง						เพื่อนนิสิต/นักศึกษา						นักเรียน						
	ครั้งที่					เฉลี่ย	ครั้งที่					เฉลี่ย	ครั้งที่					เฉลี่ย	ครั้งที่					เฉลี่ย							
	1	2	3	4			1	2	3	4			1	2	3	4			1	2	3	4									
36	(1)	2.68	2.68	2.71	2.70	10.77	2.65	2.69	2.70	2.70	10.74	2.60	2.65	2.67	2.67	10.59	2.64	2.66	2.66	2.69	10.65	2.64	2.64	2.66	2.69	10.63					
	(2)	2.60	2.62	2.66	2.69	10.57	10.67	2.62	2.64	2.66	2.67	10.59	10.67	2.67	2.67	2.69	2.67	10.70	10.65	2.65	2.65	2.67	2.70	10.67	10.66	2.66	2.67	2.67	2.69	10.69	10.66
37	(1)	2.61	2.63	2.69	2.70	10.63	2.67	2.67	2.67	2.68	10.69	2.65	2.67	2.69	2.71	10.72	2.67	2.69	2.69	2.73	10.78	2.65	2.65	2.64	2.66	10.60					
	(2)	2.63	2.64	2.63	2.64	10.54	10.59	2.65	2.66	2.69	2.70	10.70	10.70	2.60	2.63	2.64	2.69	10.56	10.64	2.67	2.67	2.68	2.70	10.72	10.75	2.57	2.60	2.63	2.65	10.45	10.53
38	(1)	2.67	2.67	2.66	2.69	10.69	2.67	2.69	2.66	2.69	10.71	2.55	2.59	2.63	2.65	10.42	2.62	2.65	2.66	2.69	10.62	2.63	2.64	2.66	2.67	10.60					
	(2)	2.70	2.72	2.71	2.70	10.83	10.76	2.60	2.64	2.69	2.71	10.64	10.68	2.63	2.63	2.65	2.67	10.58	10.50	2.64	2.66	2.67	2.65	10.62	10.62	2.62	2.62	2.69	2.69	10.62	10.61
39	(1)	2.67	2.67	2.69	2.72	10.75	2.67	2.67	2.70	2.72	10.76	2.54	2.60	2.64	2.68	10.46	2.65	2.69	2.69	2.68	10.71	2.66	2.69	2.72	2.72	10.79					
	(2)	2.55	2.61	2.60	2.63	10.39	10.57	2.55	2.62	2.68	2.70	10.55	10.66	2.55	2.59	2.66	2.69	10.49	10.48	2.67	2.67	2.69	2.72	10.75	10.73	2.63	2.66	2.68	2.69	10.66	10.73
40	(1)	2.52	2.62	2.64	2.66	10.44	2.63	2.63	2.66	2.69	10.61	2.66	2.68	2.70	2.72	10.76	2.64	2.63	2.66	2.68	10.61	2.61	2.62	2.63	2.69	10.55					
	(2)	2.49	2.56	2.63	2.64	10.32	10.38	2.62	2.65	2.67	2.67	10.61	10.61	2.63	2.63	2.68	2.69	10.63	10.70	2.69	2.71	2.70	2.72	10.82	10.72	2.65	2.64	2.67	2.69	10.65	10.60
41	(1)	2.67	2.69	2.70	2.71	10.77	2.62	2.66	2.66	2.67	10.61	2.62	2.64	2.66	2.67	10.59	2.67	2.69	2.71	2.70	10.77	2.65	2.65	2.69	2.69	10.68					
	(2)	2.60	2.60	2.64	2.68	10.52	10.65	2.67	2.67	2.69	2.68	10.71	10.66	2.70	2.70	2.68	2.68	10.76	10.68	2.65	2.66	2.68	2.70	10.69	10.73	2.62	2.65	2.68	2.67	10.62	10.65
42	(1)	2.64	2.65	2.69	2.70	10.68	2.66	2.69	2.67	2.67	10.69	2.67	2.68	2.71	2.72	10.78	2.67	2.69	2.71	2.74	10.81	2.61	2.66	2.65	2.68	10.60					
	(2)	2.63	2.63	2.64	2.66	10.56	10.62	2.60	2.64	2.65	2.65	10.54	10.62	2.70	2.72	2.70	2.70	10.82	10.80	2.68	2.70	2.72	2.70	10.80	10.81	2.65	2.66	2.67	2.67	10.65	10.63
43	(1)	2.62	2.64	2.66	2.69	10.61	2.60	2.62	2.63	2.64	10.49	2.75	2.74	2.71	2.72	10.92	2.61	2.64	2.67	2.68	10.60	2.65	2.67	2.64	2.66	10.62					
	(2)	2.66	2.69	2.68	2.67	10.70	10.66	2.65	2.65	2.66	2.67	10.63	10.56	2.69	2.66	2.65	2.69	10.69	10.81	2.64	2.65	2.69	2.70	10.68	10.64	2.62	2.64	2.69	2.69	10.64	10.63
44	(1)	2.64	2.66	2.69	2.72	10.71	2.62	2.63	2.69	2.69	10.63	2.60	2.62	2.69	2.69	10.60	2.62	2.66	2.67	2.67	10.62	2.61	2.60	2.65	2.69	10.55					
	(2)	2.60	2.62	2.66	2.69	10.57	10.64	2.66	2.66	2.68	2.69	10.69	10.66	2.68	2.66	2.68	2.67	10.69	10.65	2.69	2.69	2.69	2.69	10.76	10.69	2.64	2.66	2.68	2.68	10.66	10.61
45	(1)	2.56	2.59	2.64	2.66	10.45	2.63	2.66	2.69	2.73	10.71	2.72	2.74	2.70	2.71	10.87	2.65	2.65	2.66	2.69	10.65	2.65	2.65	2.67	2.70	10.67					
	(2)	2.60	2.60	2.67	2.68	10.55	10.50	2.69	2.72	2.70	2.71	10.82	10.77	2.69	2.69	2.72	2.71	10.81	10.84	2.62	2.63	2.67	2.69	10.61	10.63	2.63	2.64	2.69	2.69	10.65	10.66
46	(1)	2.60	2.62	2.66	2.67	10.55	2.66	2.69	2.71	2.70	10.76	2.70	2.72	2.73	2.75	10.90	2.63	2.63	2.69	2.71	10.66	2.63	2.63	2.67	2.69	10.62					
	(2)	2.63	2.64	2.68	2.68	10.63	10.59	2.62	2.65	2.66	2.68	10.61	10.69	2.67	2.68	2.71	2.74	10.80	10.85	2.65	2.64	2.63	2.67	10.59	10.63	2.64	2.63	2.66	2.66	10.59	10.61
47	(1)	2.64	2.64	2.65	2.66	10.59	2.64	2.66	2.69	2.72	10.71	2.69	2.70	2.72	2.76	10.87	2.61	2.65	2.66	2.69	10.61	2.66	2.69	2.70	2.71	10.76					
	(2)	2.59	2.62	2.63	2.63	10.47	10.53	2.67	2.67	2.66	2.68	10.68	10.70	2.63	2.64	2.66	2.69	10.62	10.75	2.68	2.66	2.64	2.67	10.65	10.63	2.65	2.67	2.65	2.66	10.63	10.70
48	(1)	2.58	2.64	2.67	2.67	10.56	2.69	2.69	2.69	2.70	10.77	2.66	2.66	2.69	2.73	10.74	2.65	2.69	2.70	2.72	10.76	2.63	2.62	2.64	2.66	10.55					
	(2)	2.61	2.66	2.69	2.70	10.66	10.61	2.56	2.60	2.64	2.66	10.46	10.62	2.64	2.66	2.70	2.72	10.72	10.73	2.62	2.64	2.68	2.70	10.64	10.70	2.64	2.66	2.68	2.68	10.66	10.61
49	(1)	2.61	2.65	2.68	2.69	10.63	2.63	2.65	2.69	2.69	10.66	2.67	2.67	2.69	2.71	10.74	2.69	2.67	2.69	2.69	10.74	2.65	2.67	2.69	2.69	10.70					
	(2)	2.66	2.69	2.69	2.69	10.73	10.68	2.60	2.66	2.66	2.68	10.60	10.63	2.70	2.71	2.70	2.72	10.83	10.79	2.65	2.67	2.70	2.70	10.72	10.73	2.67	2.69	2.71	2.70	10.77	10.74
50	(1)	2.65	2.66	2.69	2.71	10.71	2.52	2.60	2.64	2.66	10.42	2.69	2.70	2.68	2.69	10.76	2.68	2.68	2.69	2.69	10.74	2.63	2.66	2.67	2.69	10.65					
	(2)	2.70	2.70	2.74	2.75	10.89	10.80	2.63	2.63	2.69	2.69	10.64	10.53	2.62	2.66	2.69	2.69	10.66	10.71	2.65	2.66	2.69	2.69	10.69	10.72	2.64	2.65	2.69	2.70	10.68	10.67

หมายเหตุ (1) คือวิชาเอกที่ 1 (2) คือวิชาเอกที่ 2

ตารางที่ 4.14 (ต่อ)

นิสิต ลำดับที่	อ.นิเทศก์สถาบัน						อ.นิเทศก์โรงเรียน						ประเมินตนเอง						เพื่อนนิสิต/นักศึกษา						นักเรียน					
	ครั้งที่				รวม	เฉลี่ย	ครั้งที่				รวม	เฉลี่ย	ครั้งที่				รวม	เฉลี่ย	ครั้งที่				รวม	เฉลี่ย						
	1	2	3	4			1	2	3	4			1	2	3	4			1	2	3	4			1	2	3	4		
51	(1)	264	266	269	269	1068		253	259	263	264	1039		268	268	267	269	1072		269	268	270	271	1078		265	266	266	269	1066
	(2)	267	267	270	271	1075	1072	255	258	264	266	1043	1041	273	273	272	274	1092	1082	272	270	271	273	1086	1082	265	266	269	269	1069
52	(1)	265	266	271	270	1072		265	265	266	268	1064		269	269	270	272	1080		267	269	272	270	1078		263	262	267	268	1060
	(2)	272	272	270	273	1087	1080	262	264	267	270	1063	1064	260	264	266	269	1059	1070	271	279	275	276	1101	1090	263	263	267	269	1062
53	(1)	266	269	273	272	1080		264	264	269	269	1066		266	267	267	267	1067		267	269	272	271	1079		265	269	269	271	1074
	(2)	274	276	272	270	1092	1086	259	262	266	267	1054	1060	265	266	269	271	1071	1069	263	264	269	270	1066	1073	264	266	266	269	1065
54	(1)	275	275	276	277	1103		265	267	269	268	1069		268	268	270	270	1076		268	268	270	272	1078		262	262	269	270	1063
	(2)	261	270	272	274	1077	1090	255	260	267	267	1049	1059	262	264	269	269	1064	1070	269	266	269	270	1074	1076	261	260	265	267	1053
55	(1)	262	269	270	272	1073		254	259	266	268	1047		268	270	273	272	1083		268	266	267	267	1068		262	264	267	268	1061
	(2)	268	271	273	275	1087	1080	264	266	269	270	1069	1058	266	269	271	274	1080	1082	265	269	269	269	1072	1070	263	262	264	266	1055
56	(1)	260	265	269	271	1065		258	262	265	269	1054		268	268	268	270	1074		264	264	265	267	1060		265	269	269	269	1072
	(2)	266	269	271	270	1076	1071	266	266	269	271	1072	1063	264	266	267	269	1066	1070	261	263	266	269	1059	1060	262	266	265	269	1062
57	(1)	266	270	272	273	1081		264	266	267	267	1064		258	263	269	269	1059		261	262	267	268	1058		264	266	269	269	1068
	(2)	258	264	269	270	1061	1071	266	268	268	268	1070	1067	256	261	266	267	1050	1055	263	263	269	273	1068	1063	267	268	268	267	1070
58	(1)	265	265	267	269	1066		267	267	266	267	1067		272	270	271	270	1083		264	266	268	268	1066		265	263	267	269	1064
	(2)	260	266	268	267	1061	1064	260	262	265	269	1056	1062	265	266	269	272	1072	1078	263	264	265	266	1058	1062	263	260	264	266	1053
59	(1)	261	264	267	268	1060		268	268	271	274	1081		263	264	268	269	1064		269	269	269	267	1074		264	267	269	270	1070
	(2)	263	263	265	266	1057	1059	254	259	264	266	1043	1062	258	260	263	265	1046	1055	267	269	269	269	1074	1074	265	269	267	269	1070
60	(1)	264	264	264	266	1058		260	262	264	269	1055		268	269	269	269	1075		269	271	270	272	1082		269	271	270	272	1082
	(2)	258	264	266	269	1057	1058	269	269	271	274	1083	1069	262	267	267	268	1064	1070	272	272	271	271	1086	1084	263	269	270	274	1076
61	(1)	268	268	269	271	1076		267	269	270	275	1081		267	267	266	267	1067		273	272	273	272	1090		264	266	267	269	1066
	(2)	260	263	267	269	1059	1068	266	267	269	272	1074	1078	264	266	269	269	1068	1068	264	267	269	271	1071	1081	265	262	267	267	1061
62	(1)	259	262	269	272	1062		262	265	266	269	1062		268	269	268	270	1075		272	270	271	275	1088		265	268	270	270	1073
	(2)	264	265	266	269	1064	1063	261	263	264	266	1054	1058	270	270	271	274	1085	1080	265	269	269	269	1072	1080	262	264	264	266	1056
63	(1)	262	266	269	269	1066		263	263	263	264	1053		269	271	269	272	1081		261	265	266	269	1061		268	271	270	271	1080
	(2)	266	267	268	270	1071	1069	260	265	266	269	1060	1057	260	266	269	271	1066	1074	268	267	269	270	1074	1068	262	266	269	272	1069

หมายเหตุ (1) คือวิชาเอกที่ 1 (2) คือวิชาเอกที่ 2

จากตาราง พบว่า การประเมินความก้าวหน้าโดยอาจารย์นิเทศก์สถาบันนั้น นิสิต/นักศึกษาคนที่ 54 มีคะแนนรวมจากการประเมินสูงสุดเท่ากับ 10.90 รองลงมาได้แก่ คนที่ 53 ได้คะแนนเท่ากับ 10.86 ส่วนนิสิต/นักศึกษาที่ได้คะแนนรวมจากการประเมินต่ำสุดคือ นิสิต/นักศึกษาคนที่ 3 เท่ากับ 10.31 รองลงมาได้แก่ คนที่ 18 ได้คะแนนเท่ากับ 10.36 และคนที่ 33 และ 40 ได้คะแนนเท่ากับ 10.38

ผลการประเมินโดยอาจารย์นิเทศก์โรงเรียนนั้น นิสิต/นักศึกษาคนที่ 11 ได้รับคะแนนรวมจากการประเมินทั้ง 4 ครั้งสูงสุดโดยได้คะแนนเท่ากับ 10.84 รองลงมาได้แก่ นิสิต/นักศึกษาคนที่ 18 ได้คะแนนเท่ากับ 10.82 และนิสิต/นักศึกษาคนที่ 61 ได้คะแนนเท่ากับ 10.78 ส่วนนิสิต/นักศึกษาที่ได้รับคะแนนจากการประเมินทั้ง 4 ครั้งต่ำสุด คือ นิสิต/นักศึกษาคนที่ 33 โดยได้คะแนนเท่ากับ 10.36 รองลงมาได้แก่ นิสิต/นักศึกษาคนที่ 35 ได้คะแนนเท่ากับ 10.37 และนิสิต/นักศึกษาคนที่ 51 ได้คะแนนเท่ากับ 10.41

ผลการประเมินโดยนิสิต/นักศึกษาระเมินตนเองนั้น นิสิต/นักศึกษาคนที่ 45 ได้รับคะแนนรวมจากการประเมินทั้ง 4 ครั้งสูงสุดโดยได้คะแนนเท่ากับ 10.85 รองลงมาได้แก่ นิสิต/นักศึกษาคนที่ 44 โดยได้คะแนนเท่ากับ 10.84 และนิสิต/นักศึกษาคนที่ 8 ได้คะแนนเท่ากับ 10.83 ตามลำดับ ส่วนนิสิต/นักศึกษาที่ได้รับคะแนนจากการประเมินทั้ง 4 ครั้งต่ำสุด คือ นิสิต/นักศึกษาคนที่ 16 โดยได้คะแนนเท่ากับ 10.38 รองลงมาได้แก่ นิสิต/นักศึกษาคนที่ 33 ได้คะแนนเท่ากับ 10.42 และนิสิต/นักศึกษาคนที่ 13 โดยได้คะแนนเท่ากับ 10.43

ผลการประเมินโดยเพื่อนนิสิต/นักศึกษานั้น นิสิต/นักศึกษาคนที่ 52 ได้รับคะแนนรวมจากการประเมินทั้ง 4 ครั้งสูงสุดโดยได้คะแนนเท่ากับ 10.90 รองลงมาได้แก่ นิสิต/นักศึกษาคนที่ 8 และ 31 ได้คะแนนเท่ากับ 10.86 และนิสิต/นักศึกษาคนที่ 60 ได้คะแนนเท่ากับ 10.84 ส่วนนิสิต/นักศึกษาที่ได้รับคะแนนจากการประเมินทั้ง 4 ครั้งต่ำสุด คือ นิสิต/นักศึกษาคนที่ 14 ได้คะแนนเท่ากับ 10.52 รองลงมาได้แก่ นิสิต/นักศึกษาคนที่ 10 ได้คะแนนเท่ากับ 10.53 และนิสิต/นักศึกษาคนที่ 3 และ 15 ได้คะแนนเท่ากับ 10.54

ผลการประเมินโดยนักเรียนนั้น นิสิต/นักศึกษาคนที่ 60 ได้รับคะแนนจากการประเมินทั้ง 4 ครั้งสูงสุด โดยได้คะแนนเท่ากับ 10.79 รองลงมาได้แก่ นิสิต/นักศึกษาคนที่ 37 และ 63 โดยได้คะแนนเท่ากับ 10.75 และนิสิต/นักศึกษาคนที่ 49 ได้คะแนนเท่ากับ 10.79 ส่วนนิสิต/นักศึกษาที่ได้รับคะแนนจากการประเมินทั้ง 4 ครั้งต่ำสุด คือ นิสิต/นักศึกษาคนที่ 22 โดยได้คะแนนเท่ากับ 9.55 รองลงมาได้แก่ นิสิต/นักศึกษาคนที่ 6 ได้คะแนนเท่ากับ 10.45 และนิสิต/นักศึกษาคนที่ 1 ได้คะแนนเท่ากับ 10.48

2.3.2 ผลการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิด
การประเมินแบบ 360 องศา การประเมินผลสรุปรวม/สอบสอน

การประเมินผลสรุปรวม/สอบสอนในการทดลองใช้ระบบการประเมิน
นิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา นั้นทำการประเมิน 2
ครั้งในสัปดาห์ที่ 8 และ 15-16 ตามลำดับ โดยผู้ประเมิน 2 แหล่ง คือ อาจารย์นิเทศก์สถาบัน และ
อาจารย์นิเทศโรงเรียน ผลการประเมิน มีรายละเอียด ดังนี้

2.3.1.1 ผลการประเมินผลสรุปรวม/สอบสอน

ผลการประเมินผลสรุปรวม/สอบสอนครั้งที่ 1-2 ในการทดลองใช้
ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา
แสดงดังตารางที่ 4.15

ตารางที่ 4.15 คะแนนเฉลี่ยการประเมินผลสรุปรวม/สอบสอน (summative evaluation)

นิสิต ลำดับที่	อ.นิเทศก์สถาบัน			อ.นิเทศก์โรงเรียน		
	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	รวม	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	รวม
เอกเดี่ยว						
1	2.67	2.72	5.39	2.70	2.62	5.32
2	2.66	2.69	5.35	2.68	2.71	5.39
3	2.72	2.70	5.42	2.70	2.72	5.42
4	2.66	2.70	5.36	2.69	2.70	5.39
5	2.67	2.72	5.39	2.64	2.69	5.33
6	2.69	2.70	5.39	2.69	2.72	5.41
7	2.71	2.73	5.44	2.73	2.72	5.45
8	2.64	2.69	5.33	2.62	2.69	5.31
9	2.67	2.71	5.38	2.69	2.71	5.40
10	2.69	2.74	5.43	2.64	2.69	5.33
11	2.66	2.69	5.35	2.63	2.70	5.33
12	2.67	2.68	5.35	2.64	2.68	5.32
13	2.66	2.69	5.35	2.62	2.66	5.28
14	2.70	2.73	5.43	2.66	2.70	5.36
15	2.67	2.70	5.37	2.60	2.68	5.28

ตารางที่ 4.15 (ต่อ)

นิต	อ.นิเทศก์สถาบัน			อ.นิเทศก์โรงเรียน			
	ลำดับที่	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	รวม	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	รวม
เอกเดี่ยว(ต่อ)							
16		2.68	2.72	5.40	2.62	2.69	5.31
17		2.66	2.69	5.35	2.63	2.71	5.34
18		2.69	2.68	5.37	2.71	2.70	5.41
19		2.70	2.72	5.42	2.68	2.69	5.37
20		2.73	2.72	5.45	2.70	2.71	5.41
เอกคู่							
21	(1)	2.70	2.82	5.52	2.68	2.69	5.37
	(2)	2.69	2.74	5.43	2.64	2.70	5.34
				5.48			5.36
22	(1)	2.69	2.76	5.45	2.72	2.74	5.46
	(2)	2.71	2.83	5.54	2.69	2.72	5.41
				5.50			5.44
23	(1)	2.75	2.80	5.55	2.72	2.74	5.46
	(2)	2.69	2.75	5.44	2.69	2.73	5.42
				5.50			5.44
24	(1)	2.71	2.77	5.48	2.72	2.73	5.45
	(2)	2.70	2.74	5.44	2.68	2.70	5.38
				5.46			5.42
25	(1)	2.73	2.79	5.52	2.70	2.73	5.43
	(2)	2.72	2.79	5.51	2.73	2.74	5.47
				5.52			5.45
26	(1)	2.70	2.82	5.52	2.69	2.73	5.42
	(2)	2.77	2.79	5.56	2.75	2.77	5.52
				5.54			5.47
27	(1)	2.74	2.78	5.52	2.76	2.75	5.51
	(2)	2.72	2.74	5.46	2.74	2.72	5.46
				5.49			5.49
28	(1)	2.75	2.76	5.51	2.72	2.74	5.46
	(2)	2.71	2.73	5.44	2.68	2.70	5.38
				5.48			5.42
29	(1)	2.70	2.79	5.49	2.73	2.72	5.45
	(2)	2.73	2.80	5.53	2.72	2.74	5.46
				5.51			5.46
30	(1)	2.70	2.82	5.52	2.71	2.75	5.46
	(2)	2.69	2.71	5.40	2.65	2.70	5.35
				5.46			5.41
31	(1)	2.67	2.74	5.41	2.64	2.71	5.35
	(2)	2.68	2.77	5.45	2.69	2.72	5.41
				5.43			5.38

ตารางที่ 4.15 (ต่อ)

นิสิต ลำดับที่	อ.นิเทศก์สถาบัน				อ.นิเทศก์โรงเรียน			
	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	รวม	เฉลี่ย	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	รวม	เฉลี่ย
เอกคู่(ต่อ)								
32 (1)	2.66	2.74	5.40		2.68	2.70	5.38	
(2)	2.66	2.82	5.48	5.44	2.67	2.74	5.41	5.40
33 (1)	2.69	2.77	5.46		2.71	2.73	5.44	
(2)	2.71	2.76	5.47	5.47	2.70	2.72	5.42	5.43
34 (1)	2.69	2.79	5.48		2.64	2.69	5.33	
(2)	2.72	2.79	5.51	5.50	2.70	2.74	5.44	5.39
35 (1)	2.70	2.76	5.46		2.72	2.73	5.45	
(2)	2.67	2.74	5.41	5.44	2.69	2.72	5.41	5.43
36 (1)	2.69	2.77	5.46		2.64	2.71	5.35	
(2)	2.67	2.76	5.43	5.45	2.68	2.72	5.40	5.38
37 (1)	2.69	2.80	5.49		2.65	2.69	5.34	
(2)	2.68	2.74	5.42	5.46	2.69	2.72	5.41	5.38
38 (1)	2.73	2.80	5.53		2.70	2.74	5.44	
(2)	2.68	2.77	5.45	5.49	2.67	2.73	5.40	5.42
39 (1)	2.66	2.74	5.40		2.65	2.70	5.35	
(2)	2.67	2.72	5.39	5.40	2.67	2.71	5.38	5.37
40 (1)	2.69	2.76	5.45		2.65	2.69	5.34	
(2)	2.72	2.79	5.51	5.48	2.70	2.74	5.44	5.39
41 (1)	2.71	2.78	5.49		2.73	2.72	5.45	
(2)	2.72	2.81	5.53	5.51	2.72	2.75	5.47	5.46
42 (1)	2.71	2.79	5.50		2.70	2.74	5.44	
(2)	2.73	2.80	5.53	5.52	2.71	2.73	5.44	5.44
43 (1)	2.70	2.77	5.47		2.68	2.72	5.40	
(2)	2.70	2.75	5.45	5.46	2.73	2.73	5.46	5.43
44 (1)	2.73	2.76	5.49		2.70	2.72	5.42	
(2)	2.69	2.70	5.39	5.44	2.68	2.72	5.40	5.41
45 (1)	2.69	2.68	5.37		2.71	2.73	5.44	
(2)	2.64	2.69	5.33	5.35	2.69	2.69	5.38	5.41

ตารางที่ 4.15 (ต่อ)

นิสิต ลำดับที่	อ.นิเทศก์สถาบัน				อ.นิเทศก์โรงเรียน			
	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	รวม	เฉลี่ย	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	รวม	เฉลี่ย
เอกคู่(ต่อ)								
46 (1)	2.66	2.71	5.37		2.64	2.69	5.33	
(2)	2.68	2.74	5.42	5.40	2.63	2.70	5.33	5.33
47 (1)	2.65	2.69	5.34		2.64	2.68	5.32	
(2)	2.66	2.70	5.36	5.35	2.62	2.69	5.31	5.32
48 (1)	2.67	2.69	5.36		2.67	2.66	5.33	
(2)	2.69	2.72	5.41	5.39	2.64	2.68	5.32	5.33
49 (1)	2.68	2.73	5.41		2.70	2.72	5.42	
(2)	2.66	2.69	5.35	5.38	2.63	2.66	5.29	5.36
50 (1)	2.67	2.69	5.36		2.69	2.67	5.36	
(2)	2.69	2.71	5.40	5.38	2.66	2.69	5.35	5.36
51 (1)	2.69	2.73	5.42		2.63	2.69	5.32	
(2)	2.69	2.72	5.41	5.42	2.67	2.70	5.37	5.35
52 (1)	2.67	2.69	5.36		2.66	2.65	5.31	
(2)	2.71	2.70	5.41	5.39	2.68	2.68	5.36	5.34
53 (1)	2.71	2.69	5.40		2.72	2.70	5.42	
(2)	2.75	2.73	5.48	5.44	2.70	2.71	5.41	5.42
54 (1)	2.74	2.75	5.49		2.72	2.70	5.42	
(2)	2.76	2.77	5.53	5.51	2.70	2.73	5.43	5.43
55 (1)	2.69	2.72	5.41		2.65	2.71	5.36	
(2)	2.73	2.72	5.45	5.43	2.73	2.72	5.45	5.41
56 (1)	2.72	2.70	5.42		2.73	2.70	5.43	
(2)	2.71	2.73	5.44	5.43	2.74	2.72	5.46	5.45
57 (1)	2.72	2.71	5.43		2.73	2.74	5.47	
(2)	2.69	2.71	5.40	5.42	2.66	2.70	5.36	5.42
58 (1)	2.69	2.70	5.39		2.66	2.69	5.35	
(2)	2.69	2.68	5.37	5.38	2.70	2.69	5.39	5.37
59 (1)	2.74	2.72	5.46		2.71	2.73	5.44	
(2)	2.69	2.71	5.40	5.43	2.66	2.69	5.35	5.40

ตารางที่ 4.15 (ต่อ)

นิติน ลำดับที่	อ.นิเทศก์สถาบัน				อ.นิเทศก์โรงเรียน			
	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	รวม	เฉลี่ย	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	รวม	เฉลี่ย
เอกคู่(ต่อ)								
60 (1)	2.71	2.70	5.41		2.68	2.72	5.40	
(2)	2.67	2.69	5.36	5.39	2.65	2.68	5.33	5.37
61 (1)	2.69	2.71	5.40		2.71	2.72	5.43	
(2)	2.67	2.70	5.37	5.39	2.69	2.73	5.42	5.43
62 (1)	2.72	2.73	5.45		2.70	2.72	5.42	
(2)	2.70	2.71	5.41	5.43	2.73	2.70	5.43	5.43
63 (1)	2.69	2.73	5.42		2.71	2.72	5.43	
(2)	2.70	2.75	5.45	5.44	2.73	2.72	5.45	5.44

หมายเหตุ (1) คือวิชาเอกที่ 1 (2) คือวิชาเอกที่ 2

จากตารางผลการประเมินผลสรุปรวม/สอบสอน (summative evaluation) ครั้งที่ 1 - 2 พบว่าผลการประเมินโดยอาจารย์นิเทศก์สถาบันนั้น นิสิต/นักศึกษาคนที่ 27 ได้คะแนนรวมจากการประเมินทั้ง 2 ครั้งสูงสุดโดยได้คะแนนเท่ากับ 5.54 รองลงมาได้แก่ นิสิต/นักศึกษาคนที่ 25 และ 42 ได้คะแนนรวมเท่ากับ 2.52 ตามลำดับ ส่วนนิสิต/นักศึกษาที่ได้คะแนนรวมจากการประเมินทั้ง 2 ครั้งต่ำสุดคือ นิสิต/นักศึกษาคนที่ 7, 16, 50, 54 และ 62 โดยได้คะแนนเท่ากับ 5.33 รองลงมาได้แก่ นิสิต/นักศึกษาคนที่ 3, 12, 13, 14, 18, 47 และ 49 ได้คะแนนรวมเท่ากับ 5.35

ผลการประเมินโดยอาจารย์นิเทศก์โรงเรียนนั้น นิสิต/นักศึกษาคนที่ 27 ได้คะแนนรวมจากการประเมินทั้ง 2 ครั้งสูงสุดโดยได้คะแนนเท่ากับ 5.49 รองลงมาได้แก่ นิสิต/นักศึกษาคนที่ 26 ได้คะแนนรวมเท่ากับ 5.47 และนิสิต/นักศึกษาคนที่ 29 และ 41 ได้คะแนนรวมเท่ากับ 5.46 ตามลำดับ ส่วนนิสิต/นักศึกษาที่ได้คะแนนรวมจากการประเมินทั้ง 2 ครั้งต่ำสุดคือ นิสิต/นักศึกษาคนที่ 14 และ 16 โดยได้คะแนนเท่ากับ 5.28 รองลงมาได้แก่ นิสิต/นักศึกษาคนที่ 9 และ 17 โดยได้คะแนนเท่ากับ 5.31

2.4 ผลการกำหนดน้ำหนักความสำคัญของการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึก
ประสบการณ์วิชาชีพครู ตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา

การกำหนดน้ำหนักความสำคัญของการประเมินนิสิต/นักศึกษา
ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา ประกอบด้วย การกำหนดน้ำหนัก
ความสำคัญของการประเมินความก้าวหน้าและการประเมินผลสรุปรวม/สอบสอน การกำหนดน้ำหนัก
ความสำคัญของผู้ประเมินแต่ละแหล่งในการประเมินความก้าวหน้าและการประเมินผลสรุปรวม/สอบสอน
โดยผู้เชี่ยวชาญ

เกณฑ์ในการคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญ มีดังนี้

1. ผู้เชี่ยวชาญด้านการประเมินแบบ 360 องศา จำนวน 4 คน
เกณฑ์การพิจารณามีดังนี้
  - 1.1 ผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับการประเมินแบบ 360 องศา
  - 1.2 ผู้ที่มีผลงานวิชาการหรือทำวิจัยเกี่ยวกับการประเมิน
แบบ 360 องศา
2. ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลและประเมินผล จำนวน 5 คน
เกณฑ์การพิจารณามีดังนี้
  - 2.1 ผู้ที่สอนด้านการวัดผลและประเมินผลในระดับอุดมศึกษา
เป็นเวลาไม่น้อยกว่า 5 ปี
  - 2.2 ผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผล
  - 2.3 ผู้ที่มีผลงานวิชาการหรือทำวิจัยเกี่ยวกับการวัดผล
และประเมินผล
3. ผู้เชี่ยวชาญด้านการประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
จำนวน 22 คน เกณฑ์การพิจารณามีดังนี้
  - 3.1 ผู้ที่รับผิดชอบประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์
วิชาชีพครู เป็นเวลาไม่น้อยกว่า 5 ปี
  - 3.2 เป็นกลุ่มตัวอย่างในการทดลองใช้ระบบการประเมิน
นิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ตามแนวคิด
การประเมินแบบ 360 องศา

2.4.1 ผลการกำหนดน้ำหนักความสำคัญของการประเมินนิสิต/นักศึกษา
 ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศาการประเมินความก้าวหน้าและการ
 ประเมินผลสรุปรวม

ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นที่สอดคล้องกันว่าน้ำหนักความสำคัญ
 ของการประเมินความก้าวหน้าและการประเมินผลสรุปรวมนั้นกำหนดให้การประเมินความก้าวหน้า
 มีน้ำหนักความสำคัญร้อยละ 60 การประเมินผลสรุปรวม/สอบสอนมีน้ำหนักความสำคัญร้อยละ 40

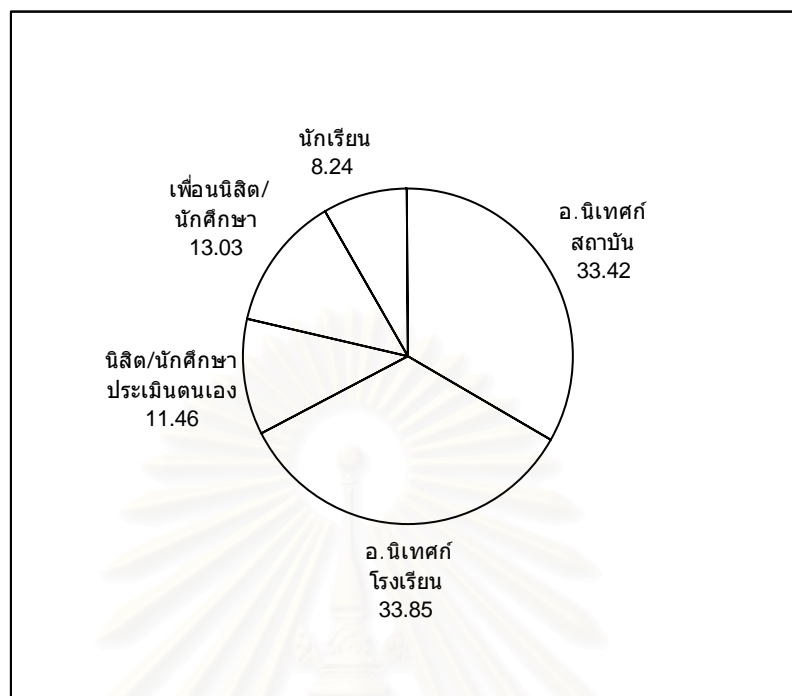
2.4.2 ผลการกำหนดน้ำหนักความสำคัญของผู้ประเมินแต่ละแหล่ง
 ในการประเมินความก้าวหน้าและการประเมินผลสรุปรวม/สอบสอน แสดงดังตารางที่ 4.16

ตารางที่ 4.16 ผลการกำหนดน้ำหนักความสำคัญของผู้ประเมินแต่ละแหล่งโดยผู้เชี่ยวชาญ

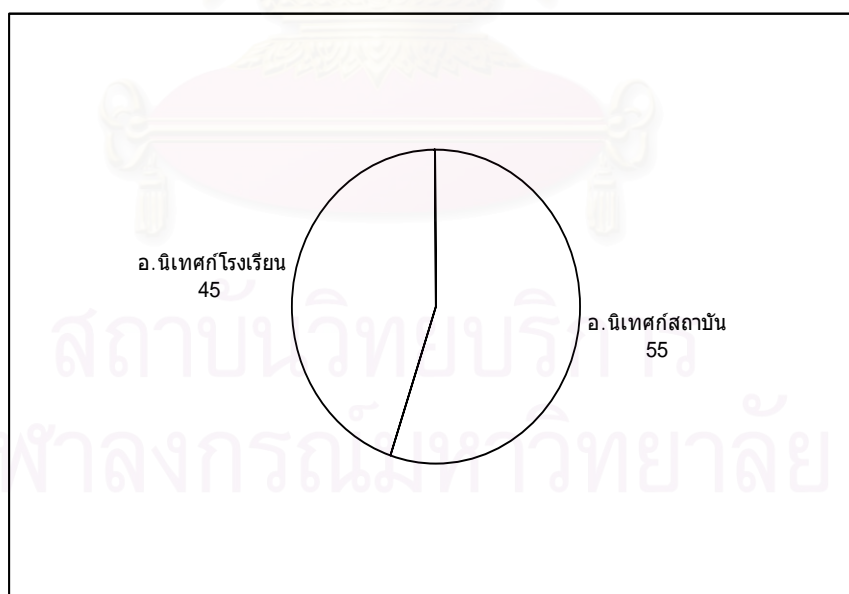
การประเมิน	แหล่งผู้ประเมิน	น้ำหนักความสำคัญเฉลี่ย
การประเมินความก้าวหน้า	1. อ.นิเทศก์สถาบัน	33.42
	2. อ.นิเทศก์โรงเรียน	33.85
	3. นิสิต/นักศึกษาประเมินตนเอง	11.46
	4. เพื่อนนิสิต/นักศึกษา	13.03
	5. นักเรียน	8.24
	รวม	100
การประเมินผลสรุปรวม/สอบสอน	1. อ.นิเทศก์สถาบัน	55
	2. อ.นิเทศก์โรงเรียน	45
	รวม	100

จากตาราง พบว่าในการประเมินความก้าวหน้านั้นอาจารย์นิเทศก์สถาบัน
 มีน้ำหนักความสำคัญร้อยละ 33.42 อาจารย์นิเทศก์โรงเรียนมีน้ำหนักความสำคัญร้อยละ 33.85 นิสิต/
 นักศึกษาประเมินตนเองมีน้ำหนักความสำคัญร้อยละ 11.46 เพื่อนนิสิต/ศึกษามีน้ำหนักความสำคัญ
 ร้อยละ 13.03 และนักเรียนน้ำหนักความสำคัญร้อยละ 8.24

การประเมินผลสรุปรวม/สอบสอนนั้นอาจารย์นิเทศก์สถาบันมีน้ำหนัก
 ความสำคัญร้อยละ 55 อาจารย์นิเทศก์โรงเรียนมีน้ำหนักความสำคัญร้อยละ 45

ภาพที่ 4.14 การกำหนดน้ำหนักความสำคัญของผู้ประเมินแหล่งต่าง ๆ ในการประเมินความก้าวหน้า

ภาพที่ 4.15 การกำหนดน้ำหนักความสำคัญของผู้ประเมินแหล่งต่าง ๆ ในการประเมินผลสรุปรวม/สอบสอน

2.5. ผลการจัดลำดับผลการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

การจัดลำดับผลการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิต/นักศึกษา โดยการคำนวณค่าเฉลี่ยรวมที่ได้จากการถ่วงน้ำหนักข้อมูลและจัดลำดับคะแนนของกลุ่มตัวอย่างโดยนำคะแนนเฉลี่ยจากผลการประเมินความก้าวหน้าและผลการประเมินผลสรุปรวม/สอบสอนมาถ่วงน้ำหนักตามแนวคิดของ Johnstone (1981) ในกรณีที่กำหนดน้ำหนักความสำคัญของผู้ประเมินแต่ละแหล่งต่างกัน ซึ่งคำนวณจากสูตร

$$I = \frac{w_1V_1 + w_2V_2 + \dots + w_nV_n}{W_i}$$

เมื่อ I แทน ค่าเฉลี่ยรวม

w_n แทน ค่าน้ำหนักความสำคัญของผู้ประเมินแต่ละแหล่ง

V_n แทน คะแนนเฉลี่ยของผู้ประเมินแต่ละแหล่ง

W_i แทน ผลรวมของค่าน้ำหนักของ W ตัวที่ i

ผลการจัดลำดับผลการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์

วิชาชีพครู มีรายละเอียดดังนี้

2.5.1 ผลการจัดลำดับผลการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์

วิชาชีพครู การประเมินความก้าวหน้า

การประเมินความก้าวหน้านั้นประเมินโดยผู้ประเมิน 5 แหล่ง ซึ่งน้ำหนักความสำคัญของผู้ประเมินแต่ละแหล่งมีดังนี้ อาจารย์นิเทศก์สถาบันน้ำหนักความสำคัญร้อยละ 33.42 อาจารย์นิเทศก์โรงเรียนน้ำหนักความสำคัญร้อยละ 33.85 นิสิต/นักศึกษาประเมินตนเองน้ำหนักความสำคัญร้อยละ 11.46 เพื่อนนิสิต/ศึกษาน้ำหนักความสำคัญร้อยละ 13.03 และนักเรียนน้ำหนักความสำคัญร้อยละ 8.24 ผลการจัดลำดับแสดงดังตารางที่ 4.17

ตารางที่ 4.17 ผลการจัดลำดับผลการประเมินความก้าวหน้า

นิสิต ลำดับ ที่	อ.นิเทศก์สถาบัน (ร้อยละ 33.42)		อ.นิเทศก์โรงเรียน (ร้อยละ 33.85)		ประเมินตนเอง (ร้อยละ 11.46)		เพื่อนนิสิต (ร้อยละ 13.03)		นักเรียน (ร้อยละ 8.24)		ค่าเฉลี่ย รวม	การจัด ลำดับ
	ค่าเฉลี่ย	ถ่วงน	ค่าเฉลี่ย	ถ่วงน	ค่าเฉลี่ย	ถ่วงน	ค่าเฉลี่ย	ถ่วงน	ค่าเฉลี่ย	ถ่วงน		
1	10.54	352.25	10.54	356.78	10.78	123.75	10.60	138.12	10.55	86.93	210.54	37
2	10.46	349.57	10.45	353.73	10.50	120.54	10.65	138.77	10.48	86.36	208.77	48
3	10.59	353.92	10.77	364.56	10.64	122.15	10.66	138.90	10.55	86.93	212.26	20
4	10.31	344.56	10.61	359.15	10.56	121.23	10.54	137.34	10.53	86.77	208.78	47
5	10.40	347.57	10.52	356.10	10.53	120.88	10.71	139.55	10.50	86.52	205.67	56
6	10.53	351.91	10.47	354.41	10.58	121.46	10.65	138.77	10.58	87.18	213.15	13
7	10.66	356.26	10.58	358.13	10.72	123.07	10.58	137.86	10.45	86.11	211.26	32
8	10.43	348.57	10.60	358.81	10.49	120.43	10.60	138.12	10.51	86.60	216.33	3
9	10.74	358.93	10.53	356.44	10.83	124.33	10.86	141.51	10.55	86.93	212.60	18
10	10.79	360.60	10.46	354.07	10.61	121.80	10.53	137.21	10.60	87.34	211.18	33
11	10.54	352.25	10.61	359.15	10.58	121.46	10.59	137.99	10.58	87.18	214.00	8
12	10.49	350.58	10.84	366.93	10.72	123.07	10.65	138.77	10.55	86.93	201.94	63
13	10.73	358.60	10.53	356.44	10.67	122.49	10.71	139.55	10.66	87.84	205.10	58
14	10.60	354.25	10.68	361.52	10.43	119.74	10.52	137.08	10.60	87.34	214.39	5
15	10.54	352.25	10.52	356.10	10.46	120.08	10.54	137.34	10.59	87.26	216.43	2
16	10.43	348.57	10.68	361.52	10.52	120.77	10.70	139.42	10.49	86.44	210.31	38
17	10.59	353.92	10.62	359.49	10.38	119.16	10.62	138.38	10.50	86.52	207.04	54
18	10.47	349.91	10.82	366.26	10.53	120.88	10.63	138.51	10.55	86.93	211.47	28
19	10.36	346.23	10.53	356.44	10.44	119.85	10.55	137.47	10.55	86.93	208.36	51
20	10.91	364.61	10.68	361.52	10.58	121.46	10.72	139.68	10.58	87.18	213.86	10
21	10.60	354.25	10.70	362.20	10.51	120.39	10.76	140.14	10.69	88.04	212.02	22
22	10.41	347.90	10.58	357.96	10.53	120.67	10.65	138.70	9.55	78.69	208.67	49
23	10.45	349.24	10.63	359.83	10.64	121.93	10.72	139.68	10.59	87.26	211.48	26
24	10.46	349.57	10.53	356.44	10.72	122.85	10.79	140.59	10.64	87.63	208.79	46
25	10.52	351.41	10.70	362.03	10.62	121.71	10.73	139.75	10.59	87.26	213.96	9
26	10.54	352.08	10.61	359.15	10.67	122.28	10.80	140.66	10.65	87.71	211.44	30
27	10.45	349.07	10.51	355.76	10.58	121.25	10.61	138.18	10.64	87.67	207.79	52
28	10.69	357.09	10.65	360.33	10.80	123.71	10.69	139.23	10.67	87.92	211.80	23
29	10.52	351.41	10.50	355.26	10.63	121.76	10.74	139.88	10.57	87.10	210.05	39
30	10.73	358.43	10.64	360.16	10.72	122.79	10.62	138.38	10.65	87.76	205.33	57
31	10.59	353.92	10.55	356.95	10.60	121.48	10.86	141.44	10.66	87.84	211.07	34
32	10.60	354.08	10.62	359.49	10.68	122.39	10.81	140.79	10.59	87.22	211.48	27
33	10.38	346.73	10.36	350.52	10.60	121.48	10.69	139.29	10.65	87.71	202.28	62
34	10.63	355.09	10.60	358.81	10.42	119.41	10.56	137.60	10.55	86.93	209.73	41
35	10.60	354.25	10.37	351.02	10.55	120.85	10.64	138.57	10.75	88.58	208.82	45

ตารางที่ 4.17 (ต่อ)

นิสิต ลำดับที่	อ.นิเทศศาสตร์สถาบัน (ร้อยละ 33.42)		อ.นิเทศก์โรงเรียน (ร้อยละ 33.85)		ประเมินตนเอง (ร้อยละ 11.46)		เพื่อนนิสิต (ร้อยละ 13.03)		นักเรียน (ร้อยละ 8.24)		ค่าเฉลี่ย รวม	การจัด ลำดับ
	ค่าเฉลี่ย	ถ่วงน.	ค่าเฉลี่ย	ถ่วงน.	ค่าเฉลี่ย	ถ่วงน.	ค่าเฉลี่ย	ถ่วงน.	ค่าเฉลี่ย	ถ่วงน.		
36	10.67	356.59	10.67	361.01	10.65	121.99	10.66	138.90	10.66	87.84	211.31	31
37	10.59	353.75	10.70	362.03	10.64	121.93	10.75	140.07	10.53	86.73	204.41	61
38	10.76	359.60	10.68	361.35	10.50	120.33	10.62	138.38	10.61	87.43	212.86	16
39	10.57	353.25	10.66	360.67	10.48	120.04	10.73	139.81	10.73	88.37	209.51	42
40	10.38	346.90	10.61	359.15	10.70	122.56	10.72	139.62	10.60	87.34	209.93	40
41	10.65	355.76	10.66	360.84	10.68	122.34	10.73	139.81	10.65	87.76	208.43	50
42	10.62	354.92	10.62	359.32	10.80	123.77	10.81	140.79	10.63	87.55	211.45	29
43	10.66	356.09	10.56	357.46	10.81	123.83	10.64	138.64	10.63	87.59	215.79	4
44	10.64	355.59	10.66	360.84	10.65	121.99	10.69	139.29	10.61	87.39	212.15	21
45	10.50	350.91	10.77	364.40	10.84	124.23	10.63	138.51	10.66	87.84	212.76	17
46	10.59	353.92	10.69	361.69	10.85	124.34	10.63	138.44	10.61	87.39	204.84	60
47	10.53	351.91	10.70	362.03	10.75	123.14	10.63	138.51	10.70	88.13	207.48	53
48	10.61	354.59	10.62	359.32	10.73	122.97	10.70	139.42	10.61	87.39	210.95	35
49	10.68	356.93	10.63	359.83	10.79	123.60	10.73	139.81	10.74	88.46	213.00	15
50	10.80	360.94	10.53	356.44	10.71	122.74	10.72	139.62	10.67	87.88	213.73	11
51	10.72	358.10	10.41	352.38	10.82	124.00	10.82	140.98	10.68	87.96	212.43	19
52	10.80	360.77	10.64	359.99	10.70	122.56	10.90	141.96	10.61	87.43	214.10	7
53	10.86	362.94	10.60	358.81	10.69	122.51	10.73	139.75	10.70	88.13	206.38	55
54	10.90	364.28	10.59	358.47	10.70	122.62	10.76	140.20	10.58	87.18	211.75	24
55	10.80	360.94	10.58	358.13	10.82	123.94	10.70	139.42	10.58	87.18	214.12	6
56	10.71	357.76	10.63	359.83	10.70	122.62	10.60	138.05	10.67	87.92	213.04	14
57	10.71	357.93	10.67	361.18	10.55	120.85	10.63	138.51	10.69	88.09	205.04	59
58	10.64	355.42	10.62	359.32	10.78	123.48	10.62	138.38	10.59	87.22	210.92	36
59	10.59	353.75	10.62	359.49	10.55	120.90	10.74	139.94	10.70	88.17	216.73	1
60	10.58	353.42	10.69	361.86	10.70	122.56	10.84	141.25	10.79	88.91	213.40	12
61	10.68	356.76	10.78	364.73	10.68	122.34	10.81	140.79	10.64	87.63	208.95	44
62	10.63	355.25	10.58	358.13	10.80	123.77	10.80	140.72	10.65	87.71	211.70	25
63	10.69	357.09	10.57	357.63	10.74	123.02	10.68	139.10	10.75	88.54	208.97	43

จากตารางการจัดลำดับผลการประเมินความก้าวหน้าของการประเมิน
 นิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู พบว่า นิสิตที่ได้คะแนนการประเมินความก้าวหน้าลำดับที่ 1
 ถึง 15 คือนิสิตคนที่ 59, 15, 8, 43, 14, 55, 52, 11, 25, 20, 50, 60, 6, 56 และ 49 ตามลำดับ

2.5.2 ผลการจัดลำดับผลการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์
 วิชาชีพครู การประเมินผลสรุปรวม/สอบสอน
 การประเมินผลสรุปรวม/สอบสอนนั้นประเมินโดยผู้ประเมิน 2 แห่ง
 ซึ่งน้ำหนักความสำคัญของผู้ประเมินแต่ละแห่งมีดังนี้ อาจารย์นิเทศก์สถาบันน้ำหนักความสำคัญ
 ร้อยละ 55 อาจารย์นิเทศก์โรงเรียนน้ำหนักความสำคัญร้อยละ 45 ผลการจัดลำดับแสดงดังตารางที่ 4.18

ตารางที่ 4.18 ผลการจัดลำดับผลการประเมินผลสรุปรวม/สอบสอน

นิสิต ลำดับที่	อ.นิเทศก์สถาบัน ร้อยละ 55		อ.นิเทศก์โรงเรียน ร้อยละ 45		ค่าเฉลี่ยรวม	การจัด ลำดับ
	ค่าเฉลี่ย	ถ่วงน.	ค่าเฉลี่ย	ถ่วงน.		
1	5.39	296.45	5.32	239.40	282.93	2
2	5.35	294.25	5.39	242.55	250.40	55
3	5.42	298.10	5.42	243.90	263.00	39
4	5.36	294.80	5.39	242.55	270.68	23
5	5.39	296.45	5.33	239.85	250.15	57
6	5.39	296.45	5.41	243.45	271.95	19
7	5.44	299.20	5.45	245.25	254.23	48
8	5.33	293.15	5.31	238.95	268.05	31
9	5.38	295.90	5.40	243.00	261.45	53
10	5.43	298.65	5.33	239.85	271.25	21
11	5.35	294.25	5.33	239.85	269.05	27
12	5.35	294.25	5.32	239.40	268.83	28
13	5.35	294.25	5.28	237.60	267.93	32
14	5.43	298.65	5.36	241.20	271.93	20
15	5.37	295.35	5.28	237.60	268.48	30
16	5.40	297.00	5.31	238.95	269.98	25
17	5.35	294.25	5.34	240.30	269.28	26

ตารางที่ 4.18 (ต่อ)

นิสิต ลำดับที่	อ.นิเทศศาสตร์สถาบัน		อ.นิเทศก์โรงเรียน		ค่าเฉลี่ยรวม	การจัด ลำดับ
	ร้อยละ 55		ร้อยละ 45			
	ค่าเฉลี่ย	ถ่วงนณ.	ค่าเฉลี่ย	ถ่วงนณ.		
18	5.37	295.35	5.41	243.45	291.40	1
19	5.42	298.10	5.37	241.65	241.88	61
20	5.45	299.75	5.41	243.45	273.60	13
21	5.48	301.13	5.36	240.98	263.05	38
22	5.50	302.23	5.44	244.58	255.40	47
23	5.50	302.23	5.44	244.80	255.51	46
24	5.46	300.30	5.42	243.68	273.99	9
26	5.54	304.70	5.47	246.15	257.43	44
27	5.49	301.95	5.49	246.83	246.39	59
28	5.48	301.13	5.42	243.90	274.51	6
29	5.51	303.05	5.46	245.48	236.26	63
30	5.46	300.30	5.41	243.23	263.76	37
31	5.43	298.65	5.38	242.10	272.38	18
32	5.44	299.20	5.40	242.78	262.99	40
33	5.47	300.58	5.43	244.35	274.46	7
34	5.50	302.23	5.39	242.33	274.28	8
35	5.44	298.93	5.43	244.35	253.64	49
36	5.45	299.48	5.38	241.88	272.68	17
37	5.46	300.03	5.38	241.88	242.95	60
38	5.49	301.95	5.42	243.90	264.93	35
39	5.40	296.73	5.37	241.43	251.08	52
40	5.48	301.40	5.39	242.55	273.98	10
41	5.51	303.05	5.46	245.70	256.38	45
42	5.52	303.33	5.44	244.80	266.06	33
43	5.46	300.30	5.43	244.35	264.33	36
44	5.44	299.20	5.41	243.45	273.33	15
45	5.35	294.25	5.41	243.45	250.85	53
46	5.40	296.73	5.33	239.85	250.29	56

ตารางที่ 4.18 (ต่อ)

นิตินลำดับที่	อ.นิเทศก์สถาบัน ร้อยละ 55		อ.นิเทศก์โรงเรียน ร้อยละ 45		ค่าเฉลี่ยรวม	การจัดลำดับ
	ค่าเฉลี่ย	ถ่วงนณ.	ค่าเฉลี่ย	ถ่วงนณ.		
47	5.35	294.25	5.32	239.18	268.71	29
48	5.39	296.18	5.33	239.63	249.90	58
49	5.38	295.90	5.36	240.98	270.44	24
50	5.38	295.90	5.36	240.98	250.44	54
51	5.42	297.83	5.35	240.53	271.18	22
52	5.39	296.18	5.34	240.08	280.13	4
53	5.44	299.20	5.42	243.68	273.44	14
54	5.51	303.05	5.43	244.13	265.59	34
55	5.43	298.65	5.41	243.23	272.94	16
56	5.43	298.65	5.45	245.03	273.84	12
57	5.42	297.83	5.42	243.68	262.75	40
58	5.38	295.90	5.37	241.65	240.78	62
59	5.43	298.65	5.40	242.78	252.71	51
60	5.39	296.18	5.37	241.43	280.80	3
61	5.39	296.18	5.43	244.13	262.15	42
62	5.43	298.65	5.43	244.13	253.39	50
63	5.44	298.93	5.44	244.80	273.86	11

จากตารางการจัดลำดับผลการประเมินผลสรุปรวม/สอบสอนของ
การประเมินนิติน/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู พบว่า นิตินที่ได้คะแนนการประเมินผลสรุปรวม/
สอบสอนลำดับที่ 1 ถึง 15 คือนิตินคนที่ 18, 1, 60, 52, 25, 28, 33, 34, 24, 40, 63, 56, 20, 53 และ
44 ตามลำดับ

2.6. ผลการตัดสินผลการเรียน/ผลสัมฤทธิ์ของนิสิต/นักศึกษา

ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิต/นักศึกษา

การตัดสินผลการเรียนรู้/ผลสัมฤทธิ์ของนิสิต/นักศึกษา โดยนำคะแนนการประเมินความก้าวหน้าและการประเมินผลสรุปรวม/สอบสอนมาคำนวณคะแนนรวมตามน้ำหนักความสำคัญ ระดับผลสัมฤทธิ์และเกณฑ์ในการตัดสิน มีดังนี้

- A มีคะแนนอยู่ในช่วง 95.00 - 100.00
- B+ มีคะแนนอยู่ในช่วง 85.00 - 89.99
- B มีคะแนนอยู่ในช่วง 80.00 - 84.99
- C+ มีคะแนนอยู่ในช่วง 75.00 - 79.99
- C มีคะแนนอยู่ในช่วง 70.00 - 74.99
- D+ มีคะแนนอยู่ในช่วง 65.00 - 64.99
- D มีคะแนนอยู่ในช่วง 60.00 - 64.99
- F มีคะแนนน้อยกว่า 59.99

ผลการประเมินผลการเรียน/ผลสัมฤทธิ์ของนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิต/นักศึกษา แสดงดังตาราง

ตารางที่ 4.19 ผลการประเมินผลการเรียน/ผลสัมฤทธิ์ของนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

นิสิตลำดับที่	การประเมินความก้าวหน้า (ร้อยละ 60)		การประเมินผลสรุปรวม (ร้อยละ 40)		คะแนนรวม (100)	ระดับผลสัมฤทธิ์
	ค่าเฉลี่ย	60 %	ค่าเฉลี่ย	40 %		
1	210.54	51.41	282.93	38.29	89.70	B+
2	208.77	50.89	250.40	35.04	85.93	B+
3	212.26	51.91	263.00	36.30	88.21	B+
4	208.78	50.89	270.68	37.07	87.96	B+
5	205.67	59.99	250.15	35.02	85.00	B+
6	213.15	52.17	271.95	37.20	89.36	B+
7	211.26	51.62	254.23	35.42	87.04	B+
8	206.05	50.10	268.05	36.81	86.90	B+
9	212.60	52.01	261.45	36.15	88.15	B+
10	211.18	51.59	271.25	37.13	88.72	B+

ตารางที่ 4.19 (ต่อ)

นิตินิ ลำดับที่	การประเมินความก้าวหน้า (ร้อยละ 60)		การประเมินผลสรุปรวม (ร้อยละ 40)		คะแนนรวม (100)	ระดับ ผลสัมฤทธิ์
	ค่าเฉลี่ย	60 %	ค่าเฉลี่ย	40 %		
11	214.00	52.42	279.05	37.91	90.32	A
12	201.94	48.90	268.83	36.88	85.78	B+
13	205.10	49.82	267.93	36.79	86.61	B+
14	214.39	52.53	271.93	37.19	89.72	B+
15	216.43	53.13	268.48	36.85	89.97	B+
16	210.31	51.34	269.98	37.00	88.34	B+
17	207.04	50.39	269.28	36.93	87.31	B+
18	211.47	51.68	291.40	39.14	90.82	A
19	208.36	50.77	241.88	34.19	84.96	B
20	213.86	52.38	273.60	37.36	89.74	B+
21	212.02	51.84	263.05	36.31	88.14	B+
22	208.67	50.86	255.40	35.54	86.40	B+
23	211.48	51.68	255.51	35.55	87.23	B+
24	208.79	50.90	273.99	37.40	88.30	B+
25	213.96	52.41	276.29	37.63	90.03	A
26	211.44	51.67	257.43	35.74	87.41	B+
27	207.79	50.61	246.39	34.64	85.25	B+
28	211.80	51.77	274.51	37.45	89.23	B+
29	210.05	51.27	236.26	33.63	84.89	B
30	205.33	49.89	263.76	36.38	86.26	B+
31	211.07	51.56	272.38	37.24	88.80	B+
32	211.48	51.68	262.99	36.30	87.98	B+
33	202.28	49.00	274.46	37.45	86.44	B+
34	209.73	51.17	274.28	37.43	88.60	B+
35	208.82	50.90	253.64	35.36	86.27	B+
36	211.31	51.63	272.68	37.27	88.90	B+
37	204.41	49.62	242.95	34.30	83.91	B
38	212.86	52.08	264.93	36.49	88.58	B+

ตารางที่ 4.19 (ต่อ)

นิตินำดับที่	การประเมินความก้าวหน้า (ร้อยละ 60)		การประเมินผลสรุปรวม (ร้อยละ 40)		คะแนนรวม (100)	ระดับ ผลสัมฤทธิ์
	ค่าเฉลี่ย	60 %	ค่าเฉลี่ย	40 %		
39	209.51	51.11	251.08	35.11	86.21	B+
40	209.93	51.23	273.98	37.40	88.63	B+
41	208.43	50.79	256.38	35.64	86.43	B+
42	211.45	51.67	266.06	36.61	88.28	B+
43	215.79	52.94	264.33	36.43	89.37	B+
44	212.15	51.88	273.33	37.33	89.21	B+
45	212.76	52.05	250.85	35.09	87.14	B+
46	204.84	49.75	250.29	35.03	84.77	B
47	207.48	50.52	268.71	36.87	87.39	B+
48	210.95	51.53	249.90	34.99	86.52	B+
49	213.00	52.13	270.44	37.04	89.17	B+
50	213.73	52.34	250.44	35.04	87.38	B+
51	212.43	51.96	271.18	37.12	89.08	B+
52	214.10	52.45	280.13	38.01	90.46	A
53	206.38	50.19	273.44	37.34	87.54	B+
54	211.75	51.76	265.59	36.56	88.32	B+
55	214.12	52.45	272.94	37.29	89.74	B+
56	213.04	52.14	273.84	37.38	89.52	B+
57	205.04	49.80	262.75	36.28	86.08	B+
58	210.92	51.52	240.78	34.08	85.60	B+
59	216.73	53.21	252.71	35.27	88.48	B+
60	213.40	52.24	280.80	38.08	90.32	A
61	208.95	50.94	262.15	36.22	87.16	B+
62	211.70	51.74	253.39	35.34	87.08	B+
63	208.97	50.95	273.86	37.39	88.34	B+

จากตารางพบว่า นิสิต/นักศึกษาที่ได้ระดับผลการเรียน 4 (A) จำนวน 5 คน ได้ระดับ
ผลการเรียน 3.5 (B+) จำนวน 54 คน และได้ระดับผลการเรียน 3 (B) จำนวน 4 คน

**ตอนที่ 3 ผลการประเมินคุณภาพของระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึก
ประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา**

1. คุณภาพของผลการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
ในการทดลองใช้ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมิน
แบบ 360 องศา

1.1 คุณภาพด้านความสอดคล้องของผลการประเมินนิสิต/นักศึกษา
ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา

การวิเคราะห์ความสอดคล้องของการประเมินนิสิต/นักศึกษา
ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยการคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างผู้ประเมิน RAI (Rater
Agreement Index) ซึ่งเป็นดัชนีความสอดคล้องระหว่างผู้ประเมินการปฏิบัติงาน ตามแนวคิดของ
Burry-Stoke และคณะ (1996) ในกรณีที่ทำการประเมิน K พฤติกรรม โดยผู้ประเมิน M คน และผู้ได้รับ
การประเมินคนเดียว ซึ่งมีสูตรการคำนวณ ดังนี้

$$RAI = 1 - \frac{1 - \sum_{k=1}^{KM} R_{mk} - R_k}{K(M-1)(I-1)}$$

$$R_k = 1 - \frac{\sum_{m=1}^M R_{mk}}{M}$$

เมื่อ R_{mk} แทน การประเมินของนิสิตนักศึกษาคนที่ m ในรายการประเมินที่ k
 R_k แทน ค่าเฉลี่ยของการประเมินจำนวน k รายการประเมิน

เกณฑ์ในการพิจารณาค่าความสอดคล้องของผลการประเมินนั้นให้
เกณฑ์ ค่า RAI เข้าใกล้ 1 มากที่สุด

ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องของผลการประเมินนิสิต/นักศึกษา
ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา มีรายละเอียดดังนี้

1.1.1 ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องของผลการประเมินนิสิต/นักศึกษา

ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา การประเมินความก้าวหน้า

การวิเคราะห์ความสอดคล้องของผลการประเมินนิสิต/นักศึกษา

ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา การประเมินความก้าวหน้า ผู้วิจัยวิเคราะห์เปรียบเทียบความสอดคล้องของผลการประเมินตามรูปแบบเดิมที่ประเมินโดยผู้ประเมิน 2 แหล่ง คืออาจารย์นิเทศก์สถาบัน และอาจารย์นิเทศก์โรงเรียน กับผลการประเมินตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา ที่ประเมินโดยผู้ประเมิน 5 แหล่ง คืออาจารย์นิเทศก์สถาบัน และอาจารย์นิเทศก์โรงเรียน นิสิตนักศึกษาประเมินตนเอง เพื่อนิสิต/นักศึกษา และนักเรียน ผลการวิเคราะห์แสดงดังตารางที่ 4.20

ตารางที่ 4.20 ดัชนีความสอดคล้องของการประเมินความก้าวหน้า

นิสิต/นักศึกษา คนที่	ดัชนีความสอดคล้องของการประเมินความก้าวหน้า ผู้ประเมิน							
	ครั้งที่ 1		ครั้งที่ 2		ครั้งที่ 3		ครั้งที่ 4	
	2 แหล่ง	5 แหล่ง	2 แหล่ง	5 แหล่ง	2 แหล่ง	5 แหล่ง	2 แหล่ง	5 แหล่ง
1	0.64	0.73	0.66	0.70	0.67	0.72	0.69	0.73
2	0.84	0.89	0.80	0.86	0.78	0.84	0.77	0.84
3	0.68	0.77	0.71	0.78	0.74	0.77	0.75	0.79
4	0.81	0.84	0.85	0.82	0.82	0.81	0.84	0.83
5	0.68	0.73	0.65	0.74	0.67	0.73	0.69	0.74
6	0.77	0.80	0.73	0.81	0.75	0.82	0.77	0.80
7	0.84	0.93	0.87	0.90	0.85	0.91	0.86	0.94
8	0.79	0.88	0.82	0.89	0.83	0.87	0.83	0.90
9	0.77	0.80	0.73	0.77	0.70	0.78	0.72	0.79
10	0.71	0.76	0.75	0.75	0.76	0.77	0.77	0.79
11	0.79	0.82	0.76	0.80	0.74	0.81	0.73	0.82
12	0.63	0.72	0.60	0.74	0.63	0.74	0.66	0.75
13	0.67	0.76	0.64	0.77	0.64	0.79	0.66	0.81
14	0.73	0.82	0.76	0.80	0.75	0.81	0.77	0.80
15	0.73	0.76	0.70	0.74	0.73	0.75	0.75	0.77

ตารางที่ 4.20 (ต่อ)

นิสิต/นักศึกษา คนที่	ดัชนีความสอดคล้องของการประเมินความก้าวหน้า							
	ครั้งที่ 1		ครั้งที่ 2		ครั้งที่ 3		ครั้งที่ 4	
	2 แหล่ง	5 แหล่ง	2 แหล่ง	5 แหล่ง	2 แหล่ง	5 แหล่ง	2 แหล่ง	5 แหล่ง
16	0.71	0.76	0.68	0.79	0.70	0.79	0.72	0.82
17	0.77	0.82	0.74	0.80	0.73	0.82	0.74	0.83
18	0.67	0.72	0.70	0.74	0.70	0.75	0.72	0.77
19	0.73	0.76	0.70	0.73	0.68	0.72	0.70	0.75
20	0.77	0.80	0.73	0.82	0.71	0.80	0.73	0.82
21	0.64	0.73	0.61	0.75	0.64	0.77	0.66	0.79
22	0.71	0.80	0.67	0.77	0.68	0.79	0.69	0.79
23	0.84	0.90	0.81	0.92	0.83	0.93	0.83	0.92
24	0.69	0.82	0.72	0.80	0.74	0.82	0.76	0.84
25	0.73	0.72	0.76	0.74	0.78	0.75	0.77	0.77
26	0.67	0.76	0.70	0.77	0.68	0.79	0.67	0.77
27	0.65	0.70	0.68	0.71	0.70	0.73	0.73	0.76
28	0.71	0.80	0.74	0.82	0.73	0.82	0.74	0.83
29	0.67	0.76	0.71	0.73	0.70	0.73	0.73	0.75
30	0.79	0.82	0.75	0.81	0.74	0.80	0.75	0.82
31	0.69	0.72	0.72	0.74	0.70	0.76	0.72	0.77
32	0.73	0.76	0.76	0.76	0.77	0.79	0.75	0.82
33	0.68	0.73	0.71	0.75	0.70	0.77	0.72	0.79
34	0.75	0.80	0.78	0.82	0.76	0.81	0.75	0.83
35	0.84	0.93	0.88	0.90	0.85	0.92	0.83	0.91
36	0.61	0.70	0.65	0.74	0.68	0.75	0.70	0.77
37	0.65	0.68	0.61	0.66	0.63	0.69	0.65	0.72
38	0.77	0.82	0.74	0.84	0.72	0.81	0.73	0.83
39	0.71	0.76	0.74	0.76	0.77	0.77	0.79	0.79
40	0.65	0.68	0.62	0.66	0.67	0.68	0.68	0.70

ตารางที่ 4.20 (ต่อ)

นิสิตนักศึกษา	ดัชนีความสอดคล้องของการประเมินความก้าวหน้า							
	ครั้งที่ 1		ครั้งที่ 2		ครั้งที่ 3		ครั้งที่ 4	
	2 แหล่ง	5 แหล่ง	2 แหล่ง	5 แหล่ง	2 แหล่ง	5 แหล่ง	2 แหล่ง	5 แหล่ง
41	0.73	0.82	0.77	0.78	0.73	0.75	0.72	0.77
42	0.69	0.72	0.72	0.70	0.74	0.72	0.75	0.74
43	0.71	0.76	0.68	0.75	0.68	0.73	0.69	0.73
44	0.61	0.70	0.65	0.68	0.66	0.70	0.67	0.72
45	0.65	0.68	0.68	0.66	0.70	0.85	0.72	0.86
46	0.68	0.73	0.64	0.72	0.65	0.70	0.66	0.73
47	0.75	0.80	0.78	0.83	0.78	0.81	0.77	0.81
48	0.90	0.93	0.86	0.91	0.85	0.92	0.84	0.93
49	0.71	0.80	0.75	0.83	0.74	0.84	0.72	0.85
50	0.84	0.93	0.87	0.90	0.88	0.87	0.86	0.85
51	0.61	0.70	0.67	0.74	0.69	0.77	0.70	0.77
52	0.59	0.68	0.62	0.70	0.60	0.73	0.64	0.76
53	0.72	0.75	0.76	0.74	0.75	0.75	0.77	0.79
54	0.78	0.81	0.81	0.79	0.82	0.80	0.80	0.83
55	0.73	0.82	0.77	0.77	0.76	0.76	0.77	0.80
56	0.71	0.76	0.68	0.78	0.69	0.79	0.72	0.82
57	0.65	0.68	0.62	0.72	0.65	0.74	0.69	0.77
58	0.70	0.73	0.73	0.74	0.73	0.74	0.74	0.79
59	0.71	0.80	0.75	0.82	0.77	0.83	0.79	0.85
60	0.84	0.93	0.80	0.92	0.78	0.91	0.80	0.90
61	0.79	0.82	0.82	0.80	0.80	0.84	0.77	0.86
62	0.67	0.72	0.63	0.76	0.65	0.79	0.72	0.81
63	0.67	0.76	0.63	0.75	0.61	0.77	0.64	0.79

จากตาราง พบว่าดัชนีความสอดคล้องของผลการประเมินนิสิต/นักศึกษา ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามการประเมินแบบเดิมที่ประเมินโดยผู้ประเมิน 2 แหล่ง ในการประเมิน ความก้าวหน้าครั้งที่ 1 ดัชนีความสอดคล้องมีค่าระหว่าง 0.59 ถึง 0.90 ครั้งที่ 2 มีค่าระหว่าง 0.60 ถึง 0.88 ครั้งที่ 3 มีค่าระหว่าง 0.60 ถึง 0.88 และครั้งที่ 4 มีค่าระหว่าง 0.64 ถึง 0.86 เมื่อพิจารณา ภาพรวมของดัชนีความสอดคล้องของการประเมินความก้าวหน้า พบว่าผลการประเมินมีความ สอดคล้องกันสูง โดยส่วนใหญ่การประเมิน ครั้งที่ 4 มีความสอดคล้องกันมากกว่าครั้งที่ 1 ครั้งที่ 2 และ ครั้งที่ 3 การประเมินครั้งที่ 3 มีความสอดคล้องกันมากกว่าครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 และการประเมินครั้งที่ 2 มีความสอดคล้องกันมากกว่า ครั้งที่ 1 เมื่อพิจารณาการประเมินนิสิต/นักศึกษารายบุคคล พบว่า นิสิต/นักศึกษาคนที่ 1 3 10 18 27 42 44 48 51 58 และ 59 ดัชนีความสอดคล้อง จากการประเมินครั้งที่ 1 มีค่าสูงขึ้น ในการครั้งที่ 2 ครั้งที่ 3 และครั้งที่ 4 ตามลำดับ

ดัชนีความสอดคล้องของผลการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา ที่ประเมินโดยผู้ประเมิน 5 แหล่ง ในการประเมิน ความก้าวหน้าครั้งที่ 1 ดัชนีความสอดคล้องมีค่าระหว่าง 0.68 0.93 ครั้งที่ 2 มีค่าระหว่าง 0.66 0.92 ครั้งที่ 3 มีค่าระหว่าง 0.68 0.93 และครั้งที่ 4 มีค่าระหว่าง 0.70 0.94 เมื่อพิจารณาภาพรวมของดัชนี ความสอดคล้องของการประเมินความก้าวหน้า พบว่าผลการประเมินมีความสอดคล้องกันสูง โดยส่วนใหญ่การประเมินครั้งที่ 4 มีความสอดคล้องกันมากกว่าครั้งที่ 1 ครั้งที่ 2 และครั้งที่ 3 การประเมิน ครั้งที่ 3 มีความสอดคล้องกันมากกว่าครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 และการประเมินครั้งที่ 2 มีความสอดคล้อง มากกว่าครั้งที่ 1 เมื่อพิจารณาการประเมินนิสิต/นักศึกษารายบุคคล พบว่า นิสิต/นักศึกษาคนที่ 13 14 16 18 21 25 27 28 29 31 32 33 34 36 39 49 51 52 56 57 58 59 และ 62 ดัชนี ความสอดคล้องจากการประเมินครั้งที่ 1 มีค่าสูงขึ้น ในการครั้งที่ 2 ครั้งที่ 3 และครั้งที่ 4 ตามลำดับ

ผลเปรียบเทียบความสอดคล้องของผลการประเมินนิสิต/นักศึกษา ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามรูปแบบเดิมกับการประเมินตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา พบว่า ภาพรวมของดัชนีความสอดคล้องผลการประเมินความก้าวหน้าตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา มีความสอดคล้องกันสูงกว่าการประเมินตามรูปแบบเดิม เมื่อพิจารณาการประเมินความก้าวหน้าของ นิสิต/นักศึกษาเป็นรายบุคคล พบว่า ดัชนีความสอดคล้องผลการประเมินความก้าวหน้าตามแนวคิด การประเมินแบบ 360 องศาทั้ง 4 ครั้งมีความสอดคล้องกันสูงกว่าการประเมินตามรูปแบบเดิมเป็นส่วน ใหญ่ ยกเว้นนิสิต/นักศึกษาคนที่ 4 25 42 50 53 54 และ 61

1.1.2 ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องของการประเมินนิสิต/นักศึกษา
 ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา การประเมินผลสรุปรวม/สอบสอน
 แสดงดังตารางที่ 4.21

ตารางที่ 4.21 ดัชนีความสอดคล้องของการประเมินผลสรุปรวม/สอบสอน

นิสิต/นักศึกษา คนที่	ดัชนีความสอดคล้องของการประเมินผลสรุปรวม/สอบสอน	
	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2
1	0.70	0.73
2	0.82	0.81
3	0.88	0.91
4	0.86	0.88
5	0.73	0.72
6	0.82	0.85
7	0.76	0.77
8	0.90	0.89
9	0.71	0.74
10	0.84	0.82
11	0.80	0.83
12	0.73	0.72
13	0.89	0.86
14	0.77	0.79
15	0.84	0.82
16	0.73	0.72
17	0.80	0.84
18	0.93	0.92
19	0.88	0.89
20	0.86	0.90
21	0.73	0.81
22	0.82	0.80

ตารางที่ 4.21 (ต่อ)

นิสิต/นักศึกษา คนที่	ดัชนีความสอดคล้องของการประเมินผลสรุปรวม/สอบสอน	
	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2
23	0.84	0.87
24	0.79	0.81
25	0.73	0.72
26	0.82	0.82
27	0.76	0.77
28	0.83	0.82
29	0.88	0.91
30	0.86	0.88
31	0.80	0.85
32	0.76	0.79
33	0.82	0.84
34	0.72	0.73
35	0.76	0.76
36	0.80	0.83
37	0.81	0.82
38	0.76	0.75
39	0.79	0.77
40	0.83	0.81
41	0.88	0.89
42	0.83	0.87
43	0.79	0.82
44	0.76	0.73
45	0.81	0.80
47	0.79	0.81
48	0.79	0.77

ตารางที่ 4.21 (ต่อ)

นิสิต/นักศึกษา คนที่	ดัชนีความสอดคล้องของการประเมินผลสรุปรวม/สอบสอน	
	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2
49	0.76	0.77
50	0.81	0.83
51	0.81	0.79
52	0.76	0.77
53	0.79	0.76
54	0.83	0.81
55	0.88	0.89
56	0.83	0.86
57	0.79	0.78
58	0.76	0.75
59	0.82	0.85
60	0.73	0.77
61	0.78	0.77
62	0.72	0.77
63	0.81	0.83

จากตาราง พบว่าดัชนีความสอดคล้องของผลการประเมินผลสรุปรวม/สอบสอนครั้งที่ 1 ดัชนีความสอดคล้องมีค่าระหว่าง 0.70 ถึง 0.90 ครั้งที่ 2 มีค่าระหว่าง 0.73 ถึง 0.93 เมื่อพิจารณาภาพรวมของดัชนีความสอดคล้องของผลการประเมินผลสรุปรวม/สอบสอน พบว่าผลการประเมินมีความสอดคล้องกันสูงโดยส่วนใหญ่การประเมินครั้งที่ 2 มีความสอดคล้องมากกว่าการประเมินครั้งที่ 1 เมื่อพิจารณาการประเมินนิสิต/นักศึกษารายบุคคล พบว่า นิสิต/นักศึกษาคคนที่ 1 3 6 7 9 11 14 17 19 20 21 23 24 27 29 30 31 34 36 37 41 42 43 47 49 50 52 55 56 59 60 62 63 ดัชนีความสอดคล้องจากการประเมินครั้งที่ 1 มีค่ามากกว่าการประเมินครั้งที่ 2

1.2 คุณภาพด้านความเที่ยง (Reliability) และความตรง (Validity)

ของผลการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา มีรายละเอียดดังนี้

1.2.1 คุณภาพด้านความเที่ยง(Reliability)ของผลการประเมิน

นิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา

ความเที่ยงของผลการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์

วิชาชีพครู ตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา ได้จากการคำนวณค่าความสัมพันธ์ระหว่างผู้ประเมิน (Inter - Rater Reliability) โดยนำผลการประเมินของผู้ประเมินแต่ละแหล่งมาคำนวณค่าความแปรปรวน(Analysis of Variance) ตามวิธีของ Hoyt (1941) ซึ่งมีแหล่งความแปรปรวนมาจากนิสิต/นักศึกษา ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู (Persons) รายการประเมิน (Items) และความคลาดเคลื่อน (Residual) โดยมีสูตรการคำนวณ ดังนี้

$$\Gamma_{xx'} = 1 - \frac{MS_{\text{residual}}}{MS_{\text{persons}}}$$

เมื่อ $\Gamma_{xx'}$ คือ สัมประสิทธิ์ความเที่ยงของแบบสอบ

MS_{residual} คือ ความแปรปรวนของความคลาดเคลื่อน

MS_{persons} คือ ความแปรปรวนของนิสิต/นักศึกษา

ผลการวิเคราะห์คุณภาพด้านความเที่ยงของผลการประเมิน

นิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา แสดงดังตารางที่

1.2.2 คุณภาพด้านความตรง (Validity) ของผลการประเมินนิสิต/นักศึกษา

ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา

ความตรงของผลการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์

วิชาชีพครู ตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา ได้จากการคำนวณค่าความตรงตามเกณฑ์สัมพันธ์ (Criterion-Related Validity) โดยนำคะแนนผลการประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิต/นักศึกษาทุกคนเป็นคะแนนเกณฑ์และนำผลนำคะแนนผลการประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิต/นักศึกษาแต่ละคนมาคำนวณค่าสหสัมพันธ์ (Correlation) โดยมีสูตรการคำนวณ ดังนี้

$$\rho_{xx'} = \frac{n\sum XX' - \sum X \sum X'}{\sqrt{[n\sum X^2 - (\sum X)^2][n\sum X'^2 - (\sum X')^2]}}$$

เมื่อ $\rho_{xx'}$ คือ สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

n คือ จำนวนนิสิต/นักศึกษา

X คือ คะแนนการประเมินของนิสิต/นักศึกษาทุกคน

X' คือ คะแนนการประเมินของนิสิต/นักศึกษาแต่ละคน

ผลการวิเคราะห์คุณภาพด้านความเที่ยงของผลการประเมิน

นิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา แสดงดังตารางที่

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบคุณภาพด้านความเที่ยง(Reliability)

ความตรง (Validity) ของผลการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามรูปแบบเดิมที่ประเมินโดยผู้ประเมิน 2 แหล่ง คืออาจารย์นิเทศก์สถาบัน และอาจารย์นิเทศก์โรงเรียน กับการประเมินตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา โดยผู้ประเมิน 5 แหล่ง คืออาจารย์นิเทศก์สถาบัน และอาจารย์นิเทศก์โรงเรียน นิสิตนักศึกษาประเมินตนเอง เพื่อนิสิต/นักศึกษา และนักเรียน แสดงดังตารางที่ 4.22

ตารางที่ 4.22 คุณภาพด้านความเที่ยง (Reliability) และความตรง (Validity) ของผลการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา

นิสิตคนที่	การประเมินความก้าวหน้า				การประเมินผลสรุปรวม/สอบสอน	
	Reliability		Validity		Reliability	Validity
	2 แหล่ง	5 แหล่ง	2 แหล่ง	5 แหล่ง	2 แหล่ง	2 แหล่ง
1	0.78	0.93	0.64	0.75	0.77	0.63
2	0.86	0.99	0.70	0.79	0.76	0.70
3	0.95	0.94	0.76	0.82	0.79	0.72
4	0.92	0.90	0.67	0.79	0.83	0.75
5	0.81	0.98	0.58	0.84	0.8	0.73
6	0.86	0.98	0.62	0.84	0.82	0.74
7	0.82	0.91	0.67	0.80	0.77	0.55
8	0.75	0.94	0.53	0.75	0.79	0.72
9	0.75	1.00	0.62	0.79	0.85	0.76

ตารางที่ 4.22 (ต่อ)

นิสิตคนที่	การประเมินความก้าวหน้า				การประเมินผลสรุปรวม/สอบสอน	
	Reliability		Validity		Reliability	Validity
	2 แหล่ง	5 แหล่ง	2 แหล่ง	5 แหล่ง	2 แหล่ง	2 แหล่ง
10	0.79	0.96	0.72	0.70	0.93	0.81
11	0.77	0.90	0.63	0.66	0.7	0.66
12	0.83	0.93	0.68	0.68	0.68	0.64
13	0.80	0.92	0.66	0.67	0.75	0.69
14	0.84	1.00	0.69	0.79	0.81	0.66
15	0.81	0.93	0.58	0.75	0.82	0.74
16	0.85	0.95	0.76	0.76	0.76	0.70
17	0.81	0.95	0.66	0.82	0.91	0.80
18	0.80	0.94	0.66	0.82	0.68	0.64
19	0.87	0.99	0.71	0.72	0.73	0.68
20	0.97	0.93	0.77	0.68	0.85	0.76
21	0.74	0.93	0.61	0.68	0.85	0.62
22	0.70	0.85	0.57	0.62	0.77	0.71
23	0.83	0.93	0.68	0.75	0.76	0.70
24	0.83	0.95	0.68	0.76	0.79	0.72
25	0.85	0.93	0.69	0.75	0.83	0.75
26	0.94	0.96	0.75	0.71	0.8	0.73
27	0.77	0.94	0.63	0.69	0.82	0.50
28	0.72	0.88	0.59	0.65	0.82	0.74
29	0.81	0.95	0.66	0.70	0.91	0.80
30	0.86	0.96	0.70	0.71	0.87	0.77
31	0.76	0.87	0.62	0.64	0.78	0.71
32	0.82	0.94	0.67	0.75	0.77	0.71
33	0.83	0.91	0.68	0.73	0.81	0.73

ตารางที่ 4.22 (ต่อ)

นิสิตคนที่	การประเมินความก้าวหน้า				การประเมินผลสรุปรวม/สอบสอน	
	Reliability		Validity		Reliability	Validity
	2 แหล่ง	5 แหล่ง	2 แหล่ง	5 แหล่ง	2 แหล่ง	2 แหล่ง
34	0.77	0.92	0.63	0.74	0.74	0.52
35	0.85	0.99	0.69	0.84	0.73	0.68
36	0.69	0.93	0.57	0.80	0.82	0.74
37	0.73	0.96	0.60	0.82	0.81	0.73
38	0.85	0.99	0.76	0.84	0.8	0.73
39	0.79	0.93	0.65	0.80	0.76	0.70
40	0.77	0.98	0.63	0.83	0.79	0.72
41	0.83	0.99	0.68	0.84	0.77	0.63
42	0.79	0.93	0.65	0.75	0.81	0.73
43	0.79	0.92	0.65	0.74	0.92	0.81
44	0.82	1.00	0.67	0.80	0.75	0.69
45	0.70	0.94	0.57	0.69	0.69	0.65
46	0.76	0.96	0.62	0.77	0.81	0.73
47	0.86	0.94	0.70	0.75	0.72	0.67
48	0.80	0.95	0.66	0.76	0.83	0.60
49	0.74	0.87	0.52	0.71	0.91	0.80
50	0.82	0.99	0.67	0.79	0.83	0.75
51	0.78	0.91	0.64	0.73	0.9	0.79
52	0.80	0.95	0.66	0.76	0.74	0.69
53	0.70	0.89	0.57	0.72	0.7	0.66
54	0.74	0.87	0.61	0.71	0.74	0.69
55	0.77	0.92	0.63	0.81	0.79	0.65
56	0.84	0.99	0.69	0.85	0.77	0.71
57	0.99	0.95	0.79	0.82	0.78	0.71

ตารางที่ 4.22 (ต่อ)

นิสิตคนที่	การประเมินความก้าวหน้า				การประเมินผลสรุปรวม/สอบสอน	
	Reliability		Validity		Reliability	Validity
	2 แหล่ง	5 แหล่ง	2 แหล่ง	5 แหล่ง	2 แหล่ง	2 แหล่ง
58	0.80	0.99	0.66	0.85	0.72	0.67
59	0.75	0.89	0.62	0.79	0.83	0.75
60	0.79	0.94	0.65	0.75	0.7	0.66
61	0.74	0.89	0.61	0.72	0.65	0.62
62	0.87	0.90	0.71	0.73	0.73	0.68
63	0.94	0.96	0.75	0.77	0.79	0.72
ค่าเฉลี่ย	0.81	0.94	0.66	0.76	0.79	0.70
SD	0.06	0.04	0.06	0.06	0.06	0.06

จากตารางคุณภาพด้านความเที่ยง (Reliability) และความตรง (Validity) ของผลการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา พบว่าความเที่ยงของการประเมินความก้าวหน้าตามรูปแบบเดิมที่ประเมินโดยผู้ประเมิน 2 แหล่ง คือ อาจารย์นิเทศก์สถาบัน และอาจารย์นิเทศก์โรงเรียนมีค่าความเที่ยงระหว่าง 0.69 ถึง 0.99 ค่าเฉลี่ยของความเที่ยงเท่ากับ 0.81 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.06 นิสิต/นักศึกษาที่มีค่าความเที่ยงมากที่สุด คือ นิสิต/นักศึกษาคคนที่ 60 23 และ 3 ตามลำดับ นิสิต/นักศึกษาที่มีค่าความเที่ยงน้อยที่สุด คือ นิสิต/นักศึกษาคคนที่ 36 และ 22

ความเที่ยงของการประเมินความก้าวหน้าตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา ที่ประเมินโดยผู้ประเมิน 5 แหล่ง คือ อาจารย์นิเทศก์สถาบัน อาจารย์นิเทศก์โรงเรียน นิสิต/นักศึกษาประเมินตนเอง เพื่อนนิสิต/นักศึกษา และนักเรียน มีค่าความเที่ยงระหว่าง 0.85 ถึง 1.00 ค่าเฉลี่ยของความเที่ยงเท่ากับ 0.94 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.04 นิสิต/นักศึกษาที่มีค่าความเที่ยงมากที่สุด คือ นิสิต/นักศึกษาคคนที่ 47 14 และ 9 ตามลำดับ นิสิต/นักศึกษาที่มีค่าความเที่ยงน้อยที่สุด คือ นิสิต/นักศึกษาคคนที่ 22 31 49 และ 54 ตามลำดับ

ความตรงของการประเมินความก้าวหน้าตามรูปแบบเดิมมีค่าระหว่าง 0.52 ถึง 0.79 ค่าเฉลี่ยของความตรงเท่ากับ 0.66 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.06 นิสิต/นักศึกษาที่มี

ค่าความตรงมากที่สุด คือ นิสิต/นักศึกษาคนที่ 57 และ 20 นิสิต/นักศึกษาที่มีค่าความตรงน้อยที่สุด คือ นิสิต/นักศึกษาคนที่ 49 และ 8

ความตรงของการประเมินความก้าวหน้าตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา มีค่าระหว่าง 0.62 ถึง 0.89 ค่าเฉลี่ยของความตรงเท่ากับ 0.76 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.06 นิสิต/นักศึกษาที่มีค่าความตรงมากที่สุด คือ นิสิต/นักศึกษาคนที่ 58 และ 56 นิสิต/นักศึกษาที่มีค่าความตรงน้อยที่สุด คือ นิสิต/นักศึกษาคนที่ 22 และ 43

ความเที่ยงของการประเมินผลสรุปรวม/สอบสอนมีค่าระหว่าง 0.65 ถึง 0.93 ค่าเฉลี่ยของความเที่ยงเท่ากับ 0.79 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.06 นิสิต/นักศึกษาที่มีค่าความเที่ยงมากที่สุด คือ นิสิต/นักศึกษาคนที่ 10 และ 43 นิสิต/นักศึกษาที่มีค่าความเที่ยงน้อยที่สุด คือ นิสิต/นักศึกษาคนที่ 61 12 และ 18 ตามลำดับ

ความตรงของการประเมินผลสรุปรวม/สอบสอนมีค่าระหว่าง 0.50 ถึง 0.81 ค่าเฉลี่ยของความตรงเท่ากับ 0.70 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.06 นิสิต/นักศึกษาที่มีค่าความตรงมากที่สุด คือ นิสิต/นักศึกษาคนที่ 10 43 และคนที่ 49 ตามลำดับ นิสิต/นักศึกษาที่มีค่าความตรงน้อยที่สุด คือ นิสิต/นักศึกษาคนที่ 22 34 และ 7 ตามลำดับ

ผลการเปรียบเทียบความเที่ยงของการประเมินความก้าวหน้าตามรูปแบบเดิมกับการประเมินตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา พบว่า ภาพรวมค่าความเที่ยงของการประเมินความก้าวหน้าตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา มีค่าสูงกว่าการประเมินตามรูปแบบเดิม เมื่อพิจารณาการประเมินความก้าวหน้าของนิสิต/นักศึกษาเป็นรายบุคคล พบว่า ความเที่ยงของการประเมินความก้าวหน้าตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา มีค่าสูงกว่าการประเมินตามรูปแบบเดิมเป็นส่วนใหญ่ ยกเว้นนิสิต/นักศึกษาคนที่ 3 4 20 และคนที่ 57

ผลการเปรียบเทียบความตรงของการประเมินความก้าวหน้าตามรูปแบบเดิมกับการประเมินตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา พบว่า ภาพรวมค่าความตรงของการประเมินความก้าวหน้าตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา มีค่าสูงกว่าการประเมินตามรูปแบบเดิม เมื่อพิจารณาการประเมินความก้าวหน้าของนิสิต/นักศึกษาเป็นรายบุคคล พบว่า ความตรงของการประเมินความก้าวหน้าตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา มีค่าสูงกว่าการประเมินตามรูปแบบเดิมเป็นส่วนใหญ่ ยกเว้นนิสิต/นักศึกษาคนที่ 10 20 และคนที่ 26

2. ผลการประเมินคุณภาพของระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษา

ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา

การประเมินคุณภาพของระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา ประกอบด้วย การประเมินความเหมาะสมของระบบการประเมินและการประเมินคุณภาพของระบบการประเมิน ผลการประเมินมีรายละเอียด ดังนี้

2.1 ผลการประเมินความเหมาะสมของระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา ด้วยแบบตรวจสอบรายการประเมิน (Key Evaluation checklist)

การประเมินความเหมาะสมของระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา โดยการใช้แบบตรวจสอบรายการประเมิน (Key Evaluation checklist) ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ซึ่งตรวจสอบความเหมาะสมของระบบการประเมิน 10 ด้าน คือ (1) การเตรียมความพร้อมด้านบุคลากร (2) การกำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมิน (3) การกำหนดมาตรฐานและตัวบ่งชี้ที่ต้องการประเมิน (4) การกำหนดกรอบการประเมิน (5) การกำหนดเกณฑ์การประเมิน (6) การกำหนดเครื่องมือการประเมิน (7) การกำหนดแหล่งผู้ประเมิน (8) การเก็บรวบรวมข้อมูล (9) การตรวจสอบ/ปรับปรุงคุณภาพการประเมิน และ (10) การรายงานผลการประเมิน โดยแต่ละด้านมีองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ที่เป็นรายการตรวจสอบ ดังนี้

1. การเตรียมความพร้อมด้านบุคลากร

- 1.1 มีการประชุมชี้แจงผู้เกี่ยวข้องเกี่ยวกับรายละเอียดของการทดลองใช้ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
- 1.2 มีการให้ความรู้เชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับรายละเอียดของการทดลองใช้ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
- 1.3 เปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องซักถามข้อสงสัยและปัญหาต่างๆเกี่ยวกับการทดลองใช้ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
- 1.4 มีการจัดเตรียมเอกสาร แบบประเมิน และเครื่องมือที่ใช้ในการทดลองใช้ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูให้ผู้เกี่ยวข้องอย่างเพียงพอ

2. การกำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมิน

- 2.1 มีการกำหนดวัตถุประสงค์การประเมินนิสิต/นักศึกษา
ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูไว้อย่างชัดเจน
- 2.2 มีการแจ้งวัตถุประสงค์การประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์
วิชาชีพครูให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องทราบ
- 2.3 วัตถุประสงค์การประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
สามารถบรรลุผลได้
- 2.4 วัตถุประสงค์การประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
สอดคล้องกับระบบการประเมิน

3. การกำหนดมาตรฐานและตัวบ่งชี้ที่ต้องการประเมิน

- 3.1 การกำหนดมาตรฐานและตัวบ่งชี้ที่ต้องการประเมินได้มาจาก
การวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้องหลายแหล่ง
- 3.2 มีการประชุมชี้แจงแก่บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการทดลองใช้ระบบ
การประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเกี่ยวกับ
มาตรฐานและตัวบ่งชี้ที่ต้องการประเมิน
- 3.3 มีการกำหนดมาตรฐานและตัวบ่งชี้ที่ต้องการประเมินสอดคล้อง
กับมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การประเมินของคุรุสภา
- 3.4 มีการกำหนดมาตรฐานและตัวบ่งชี้ที่ต้องการประเมินสอดคล้อง
กับมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การประเมินของหน่วยงานอื่นที่
เกี่ยวข้อง

4. การกำหนดกรอบการประเมิน

- 4.1 มีการวิเคราะห์มาตรฐานและตัวบ่งชี้ที่ต้องการประเมิน
เพื่อใช้เป็นแนวทางในการกำหนดกรอบการประเมิน
- 4.2 มีการกำหนดผู้ประเมินในแต่ละมาตรฐานและแต่ละตัวบ่งชี้
ที่ต้องการประเมิน
- 4.3 มีการศึกษาความพร้อมของผู้เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนด
กรอบการประเมิน
- 4.4 มีการประชุมชี้แจงทำความเข้าใจก่อนปฏิบัติการประเมิน
ตามกรอบการประเมิน

5. การกำหนดเกณฑ์การประเมิน

- 5.1 มีการชี้แจงให้ทราบว่ามีการประเมินมาตรฐาน และตัวบ่งชี้ใดบ้างก่อนการประเมิน
- 5.2 มีการกำหนดระดับที่ใช้ในการตัดสินความสำเร็จเป็นเกณฑ์เชิงปริมาณ(ตัวเลข)และเชิงคุณภาพ(บรรยาย)
- 5.3 มีการกำหนดเกณฑ์การประเมินอยู่ในระดับที่นิสิต/นักศึกษาสามารถปฏิบัติบรรลุผลได้
- 5.4 มีการกำหนดมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การประเมินที่สอดคล้องกับมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การประเมินของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

6. การกำหนดเครื่องมือการประเมิน

- 6.1 มีการสร้างเครื่องมือขึ้นใหม่ตามขั้นตอนการสร้างเครื่องมือและมีการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ
- 6.2 มีการรวมเครื่องมือที่ใช้วัดในเรื่องเดียวกันมาพัฒนาและปรับปรุงให้เป็นเครื่องมือชุดเดียวกัน
- 6.3 มีการใช้เครื่องมือชุดเดียวกันเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้เกี่ยวข้องหลายฝ่าย
- 6.4 เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินสามารถวัดตัวบ่งชี้ที่ต้องการวัดได้จริง

7. การกำหนดแหล่งผู้ประเมิน

- 7.1 มีการกำหนดแหล่งผู้ประเมินไว้หลายแหล่งเพื่อตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูล
- 7.2 แหล่งผู้ประเมินมีความน่าเชื่อถือและให้ข้อมูลตามสภาพจริง
- 7.3 มีการกำหนดผู้ประเมินแต่ละแหล่งสอดคล้องกับมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การประเมิน
- 7.4 มีการกำหนดผู้ประเมินแต่ละแหล่งสอดคล้องกับเครื่องมือและวิธีการที่ใช้ในการประเมิน

8. การเก็บรวบรวมข้อมูล

- 8.1 มีการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น การสัมภาษณ์ การสังเกต
- 8.2 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลสอดคล้องกับมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การประเมิน
- 8.3 การเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างต่อเนื่องและเป็นไปตามตารางการประเมิน
- 8.4 มีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลหลายแหล่ง เพื่อความน่าเชื่อถือของข้อมูล

9. การตรวจสอบ/ปรับปรุงคุณภาพการประเมิน

- 9.1 มีการประชุมผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเกี่ยวกับปัญหาในการทดลองใช้ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
- 9.2 มีการประชุมผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเกี่ยวกับแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาแนวทางในการทดลองใช้ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
- 9.3 มีการประชุมผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเพื่อพิจารณาเกี่ยวกับความถูกต้องและความน่าเชื่อถือของผลการประเมิน
- 9.4 มีการวางแผนการตรวจสอบ แก้ไขและปรับปรุงคุณภาพของการทดลองใช้ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูอย่างต่อเนื่อง

10. การรายงานผลการประเมิน

- 10.1 มีการตีคุณภาพของผลการประเมินโดยเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด
- 10.2 มีการจัดทำรายงานผลการประเมินให้เหมาะสมแก่กลุ่มตัวอย่างที่ทดลองใช้ระบบการประเมิน
- 10.3 มีการเขียนรายงานผลการประเมินโดยนำเสนอข้อมูลที่ได้แบบเรียบง่ายและตรงประเด็น
- 10.4 มีการเผยแพร่ผลการประเมินให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้ทราบข้อมูล

โดยกำหนดเกณฑ์การประเมิน ดังนี้

ระดับ 1.00 – 1.50 หมายถึง ระบบมีความเหมาะสมน้อยที่สุด

ระดับ 1.51 – 2.50 หมายถึง ระบบมีความเหมาะสมน้อย

ระดับ 2.51 – 3.50 หมายถึง ระบบมีความเหมาะสมปานกลาง

ระดับ 3.51 – 4.50 หมายถึง ระบบมีความเหมาะสมมาก

ระดับ 4.51 – 5.00 หมายถึง ระบบมีความเหมาะสมมากที่สุด

ตารางที่ 4.23 ผลการประเมินความเหมาะสมของระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์
วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา

รายการประเมิน	อ.นิเทศก์ สถาบัน		อ.นิเทศก์ โรงเรียน		นิสิต/ นักศึกษา		นักเรียน		ผู้ประเมินทั้ง 4 แหล่ง	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. การเตรียมความพร้อมด้านบุคลากร	3.21	0.44	3.75	0.57	3.56	0.20	3.54	0.60	3.52	0.42
2. การกำหนดวัตถุประสงค์ ของการประเมิน	3.00	0.34	3.23	0.20	3.21	0.69	3.30	0.59	3.19	0.33
3. การกำหนดมาตรฐานและ ตัวบ่งชี้ที่ต้องการประเมิน	3.14	0.29	3.31	0.69	3.55	0.34	3.45	0.57	3.36	0.38
4. การกำหนดกรอบการประเมิน	3.19	0.60	3.07	0.34	3.56	0.31	3.55	0.20	3.34	0.45
5. การกำหนดเกณฑ์การประเมิน	3.39	0.89	3.75	0.34	3.70	0.54	3.70	0.69	3.64	0.27
6. การกำหนดเครื่องมือการประเมิน	3.64	0.57	3.70	0.39	3.60	0.72	3.65	0.43	3.65	0.34
7. การกำหนดแหล่งผู้ประเมิน	3.43	0.20	3.46	0.60	3.75	0.24	3.46	0.34	3.53	0.25
8. การเก็บรวบรวมข้อมูล	3.62	0.69	3.80	0.19	3.54	0.43	3.39	0.39	3.59	0.37
9. การตรวจสอบ/ปรับปรุงคุณภาพ การประเมิน	3.38	0.34	3.45	0.45	3.14	0.30	3.31	0.20	3.32	0.43
10. การรายงานผลการประเมิน	3.75	0.92	3.60	0.30	3.64	0.39	3.50	0.72	3.62	0.40

จากตารางพบว่าผู้ประเมินส่วนใหญ่เห็นว่าระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาตามกลุ่มผู้ประเมิน พบว่านิสิต/นักศึกษาเห็นว่าระบบการประเมินมีความเหมาะสมมากที่สุด ซึ่งมีจำนวนรายการประเมินระดับมากที่สุดสูงกว่าผู้ประเมินกลุ่มอื่น

2.2 ผลการประเมินคุณภาพของระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา

การประเมินคุณภาพของระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา หลังการทดลองใช้ระบบการประเมินในสถานศึกษา ประกอบด้วยเกณฑ์การประเมิน 4 มาตรฐาน คือ มาตรฐานด้านความถูกต้องครอบคลุม (Accuracy Standard) มาตรฐานด้านการใช้ประโยชน์ (Utility Standard) มาตรฐานด้านความเป็นไปได้ (Feasibility Standard) และมาตรฐานด้านความเหมาะสม (Propriety Standard) มีรายละเอียดดังนี้

ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินคุณภาพของระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

1. มาตรฐานด้านการใช้ประโยชน์
  - 1.1 ระบบการประเมินมีการระบุผู้เกี่ยวข้องซึ่งเป็นผู้ใช้ผลการประเมินไว้อย่างชัดเจน
  - 1.2 สารสนเทศที่เป็นผลการประเมินมาจากผู้ประเมินที่มีความน่าเชื่อถือ
  - 1.3 การรวบรวมข้อมูลมีความครอบคลุมและสอดคล้องและตอบสนองความต้องการใช้ผลการประเมิน
  - 1.4 การแปลความหมายผลการประเมินและการตัดสินใจผลการประเมินมีความชัดเจน
  - 1.5 การรายงานผลการประเมินและการให้ข้อมูลย้อนกลับมีความชัดเจน
  - 1.6 มีการรายงานผลการประเมินและข้อมูลย้อนกลับไปยังผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างทั่วถึง
  - 1.7 รายงานผลการประเมินได้ทันเวลาสำหรับการนำไปใช้ประโยชน์
  - 1.8 ผลการประเมินส่งผลกระทบต่อในการกระตุ้นให้เกิดการประเมินอย่างต่อเนื่อง

2. มาตรฐานด้านความเป็นไปได้
  - 2.1 วิธีการและขั้นตอนในกระบวนการประเมินสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง
  - 2.2 วิธีการประเมินมีความน่าเชื่อถือและเป็นที่ยอมรับของผู้ที่เกี่ยวข้อง
  - 2.3 ระบบการประเมินให้ผลการประเมินที่คุ้มค่าและประหยัด
3. มาตรฐานความด้านเหมาะสม
  - 3.1 ระบบการประเมินมีการระบุข้อตกลงของการประเมินไว้อย่างชัดเจน
  - 3.2 มีการแก้ปัญหาความขัดแย้งในการประเมินด้วยความเป็นธรรมและโปร่งใส
  - 3.3 รายงานผลการประเมินอย่างตรงไปตรงมา และคำนึงถึงข้อจำกัดของการประเมิน
  - 3.4 ให้ความสำคัญต่อสิทธิการรับรู้ข่าวสารของสาธารณะ
  - 3.5 คำนึงถึงสิทธิส่วนตัวของผู้รับการประเมิน
  - 3.6 เคารพสิทธิในการมีปฏิสัมพันธ์ของผู้ที่เกี่ยวข้อง
  - 3.7 รายงานผลการประเมินมีความสมบูรณ์ ยุติธรรม มีการนำเสนอทั้งจุดเด่น และจุดที่ควรพัฒนาของสิ่งที่ประเมิน
  - 3.8 ผู้ประเมินทำการประเมินด้วยความรับผิดชอบและมีจรรยาบรรณ
4. มาตรฐานด้านความถูกต้องครอบคลุม
  - 4.1 ระบุวัตถุประสงค์ของการประเมินไว้อย่างชัดเจน
  - 4.2 วิเคราะห์สภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับระบบการประเมินได้อย่างเพียงพอ
  - 4.3 บรรยายวัตถุประสงค์และกระบวนการประเมินอย่างชัดเจน
  - 4.4 บรรยายแหล่งข้อมูล และการได้มาของข้อมูลอย่างชัดเจน
  - 4.5 การพัฒนาเครื่องมือและการเก็บรวบรวมข้อมูลมีความตรง
  - 4.6 การพัฒนาเครื่องมือแลการเก็บรวบรวมข้อมูลมีความเที่ยง

- 4.7 มีการจัดระบบควบคุมการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และการรายงานผล
- 4.8 วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณอย่างเหมาะสมและถูกต้อง
- 4.9 วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพอย่างเหมาะสม ถูกต้อง
- 4.10 การลงข้อสรุปผลการประเมินมีเหตุผลสนับสนุน
- 4.11 การเขียนรายงานผลการประเมินมีความเป็นปรนัย โดยกำหนดเกณฑ์การประเมิน ดังนี้
- ระดับ 1.00 – 1.50 หมายถึง มีคุณภาพน้อยที่สุด
- ระดับ 1.51 – 2.50 หมายถึง มีคุณภาพน้อย
- ระดับ 2.51 – 3.50 หมายถึง มีคุณภาพปานกลาง
- ระดับ 3.51 – 4.50 หมายถึง มีคุณภาพมาก
- ระดับ 4.51 – 5.00 หมายถึง มีคุณภาพมากที่สุด

ตารางที่ 4.24 ผลการประเมินคุณภาพของระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา

รายการประเมิน	อ.นิเทศก์ สถาบัน		อ.นิเทศก์ โรงเรียน		นิสิต/ นักศึกษา		นักเรียน		รวมผู้ประเมิน ทั้ง 4 แหล่ง	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
มาตรฐานด้านการใช้ประโยชน์										
1. ระบบการประเมินมีการระบุผู้เกี่ยวข้อง ซึ่งต้องการใช้ผลการประเมินไว้ชัดเจน	4.41	0.27	4.57	0.15	4.51	0.40	4.38	0.26	4.38	0.27
2. สารสนเทศของผลการประเมินที่ได้ มาจากผู้ประเมินที่น่าเชื่อถือ	4.25	0.35	4.60	0.28	4.32	0.32	4.44	0.17	4.44	0.28
3. การรวบรวมข้อมูลครอบคลุม และ ตอบสนองความต้องการใช้ผลการประเมิน	4.38	0.45	4.63	0.38	4.39	0.10	4.25	0.34	4.25	0.32
4. การแปลความหมายและการตัดสิน คุณค่าของผลการประเมินมีความชัดเจน ถูกต้อง	4.13	0.16	4.39	0.22	4.18	0.26	4.25	0.30	4.25	0.24
5. การรายงานผลการประเมินมีความ ถูกต้องทุกขั้นตอน	4.60	0.33	4.57	0.27	4.63	0.07	4.63	0.19	4.63	0.22

ตารางที่ 4.24 (ต่อ)

รายการประเมิน	อ.นิเทศก์ สถาบัน		อ.นิเทศก์ โรงเรียน		นิสิต/ นักศึกษา		นักเรียน		รวมผู้ประเมิน ทั้ง 4 แห่ง	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
	มาตรฐานด้านการใช้ประโยชน์ (ต่อ)									
6. มีการเผยแพร่ผลการประเมินไปยังผู้เกี่ยวข้องอย่างทั่วถึง	4.43	0.33	4.50	0.34	4.62	0.38	4.17	0.28	4.17	0.33
7. รายงานผลการประเมินสามารถดำเนินการเสร็จสิ้นอย่างรวดเร็วและทันทีจะนำไปใช้ประโยชน์	4.18	0.27	4.33	0.56	4.29	0.28	4.22	0.35	4.22	0.37
8. ผลการประเมินส่งผลกระทบต่อกระตุ้นให้มีการประเมินอย่างต่อเนื่อง	4.25	0.23	4.09	0.37	4.16	0.35	4.08	0.26	4.08	0.30
รวม	4.33	0.30	4.46	0.32	4.39	0.27	4.30	0.27	4.30	0.29
มาตรฐานด้านความเป็นไปได้										
9. วิธีการและขั้นตอนการประเมินสามารถนำไปใช้ได้จริง	4.55	0.35	4.57	0.26	4.60	0.35	4.22	0.16	4.22	0.28
10. วิธีการประเมินเป็นที่ยอมรับของผู้ที่เกี่ยวข้อง	4.67	0.27	4.43	0.13	4.33	0.26	4.67	0.48	4.67	0.29
11. ระบบการประเมินให้ผล ที่คุ้มค่า และประหยัด	4.50	0.54	4.62	0.44	4.02	0.13	4.18	0.37	4.18	0.37
รวม	4.57	0.39	4.54	0.28	4.32	0.25	4.36	0.34	4.36	0.31
มาตรฐานด้านความเหมาะสม										
12. มีการกำหนดข้อตกลงเกี่ยวกับการประเมินไว้อย่างเป็นทางการ	4.50	0.16	4.62	0.37	4.43	0.27	4.39	0.40	4.39	0.30
13. มีการแก้ปัญหาความขัดแย้งในการประเมินด้วยความเป็นธรรมและโปร่งใส	4.33	0.35	4.29	0.42	4.25	0.54	4.40	0.42	4.40	0.43
14. รายงานผลการประเมินอย่างตรงไปตรงมา เปิดเผย และคำนึงถึงข้อจำกัดของการประเมิน	4.18	0.27	4.31	0.16	4.18	0.38	4.18	0.16	4.18	0.24
15. ให้ความสำคัญต่อสิทธิการรับรู้ข่าวสารของผู้รับการประเมิน และบุคคลทั่วไป	4.63	0.54	4.44	0.33	4.23	0.22	4.35	0.37	4.35	0.27

ตารางที่ 4.24 (ต่อ)

รายการประเมิน	อ.นิเทศก์ สถาบัน		อ.นิเทศก์ โรงเรียน		นิสิต/ นักศึกษา		นักเรียน		รวมผู้ประเมิน ทั้ง 4 แหล่ง	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
มาตรฐานด้านความเหมาะสม (ต่อ)										
16. คำนึงถึงสิทธิส่วนตัวของผู้รับการประเมิน	4.62	0.24	4.36	0.28	4.50	0.33	4.34	0.28	4.34	0.22
17. เคารพสิทธิในการมีปฏิสัมพันธ์ของ ผู้เกี่ยวข้อง	4.29	0.46	4.34	0.40	4.42	0.27	4.54	0.27	4.54	0.35
18. รายงานผลการประเมินมีความสมบูรณ์ ยุติธรรม และเสนอทั้งจุดเด่นและจุดด้อย ของสิ่งที่ประเมิน	4.36	0.52	4.20	0.28	4.30	0.15	4.18	0.35	4.18	0.33
19. ผู้ประเมินทำการประเมินด้วย ความรับผิดชอบ และมีจรรยาบรรณ	4.18	0.25	4.19	0.17	4.23	0.38	4.30	0.45	4.30	0.31
รวม	4.39	0.35	4.34	0.30	4.32	0.32	4.34	0.34	4.34	0.33
มาตรฐานด้านความถูกต้อง										
20. ระบุวัตถุประสงค์ของการประเมิน ไว้อย่างชัดเจน	4.23	0.40	4.16	0.34	4.29	0.43	4.46	0.28	4.46	0.36
21. วิเคราะห์สภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับ ระบบการประเมินอย่างพอเพียง	4.09	0.16	4.22	0.28	4.33	0.54	4.13	0.23	4.13	0.30
22. บรรยายวัตถุประสงค์และกระบวนการ ประเมินชัดเจน	4.45	0.08	4.50	0.34	4.18	0.35	4.40	0.37	4.40	0.29
23. บรรยายแหล่งข้อมูลและการได้มาของ ข้อมูลชัดเจน	4.59	0.24	4.43	0.56	4.32	0.26	4.24	0.49	4.24	0.39
24. มีการพัฒนาเครื่องมือและการเก็บ รวบรวมข้อมูลที่มีความตรง	4.34	0.38	4.29	0.37	4.16	0.54	4.30	0.40	4.30	0.42
25. มีการพัฒนาเครื่องมือและการเก็บ รวบรวมข้อมูลที่มีความเที่ยง	4.39	0.33	4.50	0.27	4.26	0.38	4.33	0.18	4.33	0.29
26. มีการจัดระบบควบคุมสำหรับการเก็บ รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์และรายงาน	4.55	0.42	4.13	0.22	4.35	0.22	4.25	0.43	4.25	0.32
27. วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณอย่าง เหมาะสมและถูกต้อง	4.36	0.43	4.33	0.33	4.19	0.40	4.33	0.25	4.33	0.35

ตารางที่ 4.24 (ต่อ)

รายการประเมิน	อ.นิเทศก์ สถาบัน		อ.นิเทศก์ โรงเรียน		นิสิต/ นักศึกษา		นักเรียน		รวมผู้ประเมิน ทั้ง 4 แห่ง	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
มาตรฐานด้านความถูกต้อง (ต่อ)										
28. วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพอย่าง เหมาะสมและถูกต้อง	4.34	0.54	4.28	0.34	4.24	0.27	4.54	0.41	4.54	0.39
29. การลงข้อสรุปของผลการประเมิน มีเหตุผลสนับสนุน	4.27	0.35	4.15	0.56	4.32	0.38	4.29	0.38	4.29	0.42
รวม	4.36	0.33	4.31	0.34	4.25	0.36	4.34	0.33	4.34	1.11
รวมทั้งหมด	4.41	0.34	4.41	0.32	4.32	0.30	4.33	0.32	4.33	0.32

จากตารางพบว่าคุณภาพของระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์
วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา โดยรวมมีคุณภาพในระดับมาก เมื่อพิจารณา
คุณภาพรายมาตรฐาน มีรายละเอียดดังนี้

มาตรฐานด้านการใช้ประโยชน์ กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่าระบบการประเมิน
นิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา มีการระบุ
ผู้เกี่ยวข้องซึ่งเป็นผู้ใช้ผลการประเมิน การรวบรวมข้อมูลครอบคลุมและตอบสนองความต้องการ
การแปลความหมาย การตัดสินใจผลการประเมิน การรายงานผล และการให้ข้อมูลย้อนกลับมีความ
ชัดเจน ผลการประเมินมาจากผู้ประเมินที่มีความน่าเชื่อถือ มีการรายงานผลและข้อมูลย้อนกลับไป
ยังผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างและทันเวลาสำหรับการนำไปใช้ประโยชน์ และผลการประเมินส่งผลกระทบต่อ
การกระตุ้นให้เกิดการประเมินอย่างต่อเนื่อง โดยมีคุณภาพในระดับมากทุกรายการ

มาตรฐานด้านความเป็นไปได้ กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่าใช้ระบบการ
ประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา มีวิธีการ
และขั้นตอนการประเมินสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง วิธีการประเมินมีความน่าเชื่อถือและเป็นที่ยอมรับ
ของผู้ที่เกี่ยวข้อง และระบบการประเมินให้ผลการประเมินที่คุ้มค่าและประหยัด โดยมีคุณภาพในระดับ
มากทุกรายการ

มาตรฐานความเหมาะสม กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่าระบบการประเมิน
นิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา มีการระบุข้อตกลง
ของการประเมินไว้อย่างชัดเจน แก้ไขปัญหาความขัดแย้งในการประเมินด้วยความเป็นธรรมและโปร่งใส

รายงานผลการประเมินอย่างตรงไปตรงมาและคำนึงถึงข้อจำกัดของการประเมิน รายงานผลการประเมินมีความสมบูรณ์ ยุติธรรม มีการนำเสนอทั้งจุดเด่น และจุดที่ควรพัฒนาของสิ่งที่ประเมิน ให้ความสำคัญต่อสิทธิการรับรู้ข่าวสารของสาธารณะ โดยคำนึงถึงสิทธิส่วนตัวของผู้รับการประเมิน และเคารพสิทธิในการมีปฏิสัมพันธ์ของผู้ที่เกี่ยวข้อง รายงานผลการประเมินมีความสมบูรณ์ ยุติธรรม มีการนำเสนอทั้งจุดเด่น และจุดที่ควรพัฒนาของสิ่งที่ประเมิน ผู้ประเมินทำการประเมินด้วยความรับผิดชอบและมีจรรยาบรรณ โดยมีคุณภาพในระดับมากที่สุดทุกรายการ

มาตรฐานด้านความถูกต้องครบคลุม กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่าการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา ระบุวัตถุประสงค์ กระบวนการประเมิน แหล่งข้อมูล และการได้มาของข้อมูลไว้อย่างชัดเจน วิเคราะห์สภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องอย่างเพียงพอ การพัฒนาเครื่องมือและการเก็บรวบรวมข้อมูลมีความตรง และความเที่ยง จัดระบบการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และการรายงานผลการวิเคราะห์ข้อมูลอย่างเหมาะสมและถูกต้อง การลงข้อสรุปผลการประเมินมีเหตุผลสนับสนุน และการเขียนรายงานผลการประเมินมีความเป็นปรนัย โดยมีคุณภาพในระดับมากที่สุดทุกรายการ

คุณภาพของระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา เมื่อพิจารณาคุณภาพตามกลุ่มผู้ประเมิน พบว่ากลุ่มอาจารย์นิเทศก์สถาบันและอาจารย์นิเทศก์โรงเรียนมีความเห็นว่าการประเมินมีคุณภาพในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยรวมสูงกว่ากลุ่มผู้ประเมินอื่นๆในทุกด้าน

3. ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์การสรุปอ้างอิง (Generalizability Coefficient) ของคะแนนการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา

การประมาณค่าความแปรปรวนและค่าสัมประสิทธิ์การสรุปอ้างอิงของคะแนนการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ซึ่งออกแบบการวัดเป็นแบบ three-facet design โดยมีรูปแบบการวัดเป็น $P \times O \times (R : S)$ design โดย P แทนจำนวนนิสิต/นักศึกษา O แทนจำนวนครั้งในการประเมิน R แทนจำนวนผู้ประเมิน S แทนจำนวนแหล่งผู้ประเมิน โดยใช้โปรแกรม GENOVA (Generalized analysis Of Variance System) version 3.1

3.1 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์การสรุปอ้างอิงของคะแนนการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู การประเมินความก้าวหน้า

การประเมินความก้าวหน้าของการประเมินนิสิต/นักศึกษา

ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา เมื่อทำการประเมินนิสิต/นักศึกษา จำนวน 63 คน ผู้ประเมิน 4 แหล่ง ผู้ประเมินแหล่งละ 2 คน และประเมิน 4 ครั้ง

3.1.1 ผลการประมาณค่าความแปรปรวนขององค์ประกอบที่มีผลต่อค่าสัมประสิทธิ์การสรุปอ้างอิงของคะแนนการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู การประเมินความก้าวหน้า ผลการวิเคราะห์แสดงได้ดังตารางที่ 4.25

ตารางที่ 4.25 ผลการประมาณค่าความแปรปรวนขององค์ประกอบที่มีผลต่อค่าสัมประสิทธิ์การสรุปอ้างอิงของคะแนนการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู การประเมินความก้าวหน้า ($n_p=63, n_o=4, n_s=4, n_r=2$)

Source of variation	DF	Sum of Square (SS)	Mean Square (MS)	Estimated Variance Component	% of total Variance
P	62	433280.1098	493.4268	4.6980	0.6489
O	3	418066.2100	5126.1864	4.9757	0.6872
S	3	831997.8140	107327.5408	0.0000	0.0000
R:S	5	1566400.0000	146873.3517	574.9564	79.4095
PO	186	484265.6310	191.4353	12.1241	1.6745
PS	186	896714.4463	137.5975	0.0000	0.0000
PR:S	300	1688200.0000	184.2671	28.5181	3.9387
OS	9	863847.83690	1372.6220	0.0000	0.0000
OR:S	9	1626300.0000	1870.2791	28.5728	3.9463
POS	738	1002000.0000	50.7818	0.0000	0.0000
POR:S	738	1886800.0000	70.1946	70.1946	9.6949
Total	2239	11697872.0480		724.0397	100.0000

เมื่อ P แทนนิสิต/นักศึกษา   O แทนครั้งในการประเมิน
R แทนผู้ประเมิน   S แทนแหล่งผู้ประเมิน
R:S   แทนจำนวนผู้ประเมินในแต่ละแหล่ง

- PO แทนปฏิสัมพันธ์ระหว่างนิสิต/นักศึกษากับครั้งในการประเมิน
- PS แทนปฏิสัมพันธ์ระหว่างนิสิต/นักศึกษากับแหล่งผู้ประเมิน
- P(R:S) แทนปฏิสัมพันธ์ระหว่างนิสิต/นักศึกษากับผู้ประเมินแต่ละแหล่ง
- OS แทนปฏิสัมพันธ์ระหว่างครั้งในการประเมินกับแหล่งผู้ประเมิน
- O(R:S) แทนปฏิสัมพันธ์ระหว่างครั้งในการประเมินกับผู้ประเมินแต่ละแหล่ง
- POS แทนปฏิสัมพันธ์ระหว่างนิสิต/นักศึกษา ครั้งในการประเมินและแหล่งผู้ประเมิน
- PO(R:S),E แทนปฏิสัมพันธ์ระหว่างนิสิต/นักศึกษา ครั้งในการประเมิน และผู้ประเมินแต่ละแหล่งกับความคลาดเคลื่อนหรือส่วนที่เหลือที่ไม่สามารถระบุแหล่งได้

จากตารางพบว่าการประเมินความก้าวหน้าของการประเมินนิสิต/นักศึกษา ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา เมื่อทำการประเมินนิสิต/นักศึกษา จำนวน 63 คน ผู้ประเมิน 4 แหล่ง ผู้ประเมินแหล่งละ 2 คน และประเมิน 4 ครั้ง ค่าความแปรปรวนของแหล่งต่าง ๆ เมื่อเทียบกับค่าความแปรปรวนรวมเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ ความแปรปรวนของจำนวนผู้ประเมินในแต่ละแหล่ง (R:S) มีค่า 574.9564 คิดเป็นร้อยละ 79.4095 รองลงมาคือ ความแปรปรวนของปฏิสัมพันธ์ระหว่างนิสิต/นักศึกษา ครั้งในการประเมิน และจำนวนผู้ประเมินในแต่ละแหล่ง (POR:S) มีค่า 70.1946 คิดเป็นร้อยละ 9.6949 ซึ่งแสดงถึงความแตกต่างของคะแนนเนื่องจากความสามารถของนิสิต/นักศึกษาแต่ละคน

3.1.2 การศึกษาเพื่อการตัดสินใจการสรุปอ้างอิง (D-STUDY)

การศึกษากิจการตัดสินใจการสรุปอ้างอิงเพื่อลดความคลาดเคลื่อนและเพิ่มความแม่นยำของการสรุปอ้างอิงผลการประเมินความก้าวหน้า โดยมีเงื่อนไขในการประเมินคือ จำนวนครั้งในการประเมิน (O) จำนวนผู้ประเมิน (R) และจำนวนแหล่งผู้ประเมิน (S) โดยกำหนดจำนวนครั้งในการประเมิน (O) 2- 6 จำนวนผู้ประเมินในแต่ละแหล่ง (R) เป็น 1 2 3 4 และจำนวนแหล่งผู้ประเมิน (S) 2- 6 ซึ่งเป็นจำนวนที่อยู่ในวิสัยที่สามารถปฏิบัติได้ ผลการวิเคราะห์ได้ดังตารางที่ 4.26

ตารางที่ 4.26 การเปรียบเทียบค่าสัมประสิทธิ์การสรุปอ้างอิง การประเมินความก้าวหน้า

กรณี $n_o=2-6$ $n_s=2-4$ และ $n_r=1\ 2\ 3\ 4$

Effect		Estimated Variance Component in D-Study											
$P \times O \times$	n_s	2	2	2	2	3	3	3	3	4	4	4	4
(R:S)	n_r	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
$n_o=2$	ρ^2_{Abs}	0.4605	0.5363	0.5813	0.6424	0.4966	0.5697	0.6326	0.6785	0.5166	0.5719	0.6586	0.6907
$n_o=3$	ρ^2_{Abs}	0.4753	0.5644	0.6681	0.7294	0.5303	0.6200	0.6898	0.7341	0.5543	0.6485	0.7326	0.7704
$n_o=4$	ρ^2_{Abs}	0.4922	0.5743	0.6685	0.7369	0.5432	0.6340	0.7263	0.7769	0.5640	<u>0.7082</u>	0.7721	0.8264
$n_o=5$	ρ^2_{Abs}	0.5054	0.6045	0.7176	0.7703	0.4605	0.5705	0.6803	0.7252	0.5945	0.7476	0.7202	0.8681
$n_o=6$	ρ^2_{Abs}	0.5053	0.6202	0.7497	0.8064	0.5533	0.6705	0.7965	0.8241	0.6802	0.8099	0.8382	0.8793

ρ^2_{Abs} แทน สัมประสิทธิ์สำหรับการตัดสินใจเชิงสัมบูรณ์

จากตารางสรุปค่าสัมประสิทธิ์การสรุปอ้างอิงของการประเมินความก้าวหน้า
ได้ดังนี้

1. กรณีการประเมิน 2 ครั้ง

1.1 ผู้ประเมิน 2 แห่ง ผู้ประเมินแหล่งละ 1, 2, 3 และ 4 คน
สัมประสิทธิ์การสรุปอ้างอิงมีค่าเท่ากับ 0.4605, 0.5363, 0.5813 และ 0.6424 ตามลำดับ

1.2 ผู้ประเมิน 3 แห่ง ผู้ประเมินแหล่งละ 1, 2, 3 และ 4 คน
สัมประสิทธิ์การสรุปอ้างอิงมีค่าเท่ากับ 0.4966, 0.5697, 0.6326 และ 0.6785 ตามลำดับ

1.3 ผู้ประเมิน 4 แห่ง ผู้ประเมินแหล่งละ 1, 2, 3 และ 4 คน
สัมประสิทธิ์การสรุปอ้างอิงมีค่าเท่ากับ 0.5166, 0.5719, 0.6586 และ 0.6907 ตามลำดับ

2. กรณีการประเมิน 3 ครั้ง

2.1 ผู้ประเมิน 2 แห่ง ผู้ประเมินแหล่งละ 1, 2, 3 และ 4 คน
สัมประสิทธิ์การสรุปอ้างอิงมีค่าเท่ากับ 0.4753, 0.5644, 0.6681 และ 0.7294 ตามลำดับ

2.2 ผู้ประเมิน 3 แห่ง ผู้ประเมินแหล่งละ 1, 2, 3 และ 4 คน
สัมประสิทธิ์การสรุปอ้างอิงมีค่าเท่ากับ 0.5303, 0.6200, 0.6898 และ 0.7341 ตามลำดับ

2.3 ผู้ประเมิน 4 แห่ง ผู้ประเมินแหล่งละ 1, 2, 3 และ 4 คน
สัมประสิทธิ์การสรุปอ้างอิงมีค่าเท่ากับ 0.5543, 0.6485, 0.7326 และ 0.7704 ตามลำดับ

3. กรณีการประเมิน 4 ครั้ง

3.1 ผู้ประเมิน 2 แห่ง ผู้ประเมินแหล่งละ 1, 2, 3 และ 4 คน
สัมประสิทธิ์การสรุปอ้างอิงมีค่าเท่ากับ 0.4922, 0.5743, 0.6685 และ 0.7369 ตามลำดับ

3.2 ผู้ประเมิน 3 แห่ง ผู้ประเมินแหล่งละ 1, 2, 3 และ 4 คน
สัมประสิทธิ์การสรุปอ้างอิงมีค่าเท่ากับ 0.5432, 0.6340, 0.7263 และ 0.7769 ตามลำดับ

3.3 ผู้ประเมิน 4 แห่ง ผู้ประเมินแหล่งละ 1, 2, 3 และ 4 คน
ค่าสัมประสิทธิ์การสรุปอ้างอิง เท่ากับ 0.5640, 0.7082, 0.7721 และ 0.8264 ตามลำดับ

4. กรณีการประเมิน 5 ครั้ง

4.1 ผู้ประเมิน 2 แห่ง ผู้ประเมินแหล่งละ 1, 2, 3 และ 4 คน
สัมประสิทธิ์การสรุปอ้างอิงมีค่าเท่ากับ 0.5054, 0.6045, 0.7176 และ 0.7703 ตามลำดับ

4.2 ผู้ประเมิน 3 แห่ง ผู้ประเมินแหล่งละ 1, 2, 3 และ 4 คน
สัมประสิทธิ์การสรุปอ้างอิงมีค่าเท่ากับ 0.4605, 0.5705, 0.6803 และ 0.7252 ตามลำดับ

4.3 ผู้ประเมิน 4 แห่ง ผู้ประเมินแหล่งละ 1, 2, 3 และ 4 คน
สัมประสิทธิ์การสรุปอ้างอิงมีค่าเท่ากับ 0.5945, 0.7076, 0.7202 และ 0.8681 ตามลำดับ

5. กรณีการประเมิน 6 ครั้ง

5.1 ผู้ประเมิน 2 แห่ง ผู้ประเมินแหล่งละ 1, 2, 3 และ 4 คน
สัมประสิทธิ์การสรุปอ้างอิงมีค่าเท่ากับ 0.5053, 0.6202, 0.7497 และ 0.8064 ตามลำดับ

5.2 ประเมิน 3 แห่ง ผู้ประเมินแหล่งละ 1, 2, 3 และ 4 คน
สัมประสิทธิ์การสรุปอ้างอิงมีค่าเท่ากับ 0.5533, 0.6705, 0.7965 และ 0.8241 ตามลำดับ

5.3 ผู้ประเมิน 4 แห่ง ผู้ประเมินแหล่งละ 1, 2, 3 และ 4 คน
สัมประสิทธิ์การสรุปอ้างอิงมีค่าเท่ากับ 0.6802, 0.8099, 0.8382 และ 0.8793 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.27 การเปรียบเทียบค่าสัมประสิทธิ์การสรุปอ้างอิง การประเมินความก้าวหน้า

กรณี $n_o=2-6$ $n_s=5-6$ และ $n_r=1\ 2\ 3\ 4$

Effect		Estimated Variance Component in D-Study							
$P \times O \times$	n_s	5	5	5	5	6	6	6	6
(R:S)	n_r	1	2	3	4	1	2	3	4
$n_o=2$	ρ^2_{Abs}	0.5401	0.6245	0.6672	0.7049	0.5499	0.6423	0.6802	0.6951
$n_o=3$	ρ^2_{Abs}	0.5755	0.6770	0.7446	0.7982	0.6200	0.6896	0.7603	0.8019
$n_o=4$	ρ^2_{Abs}	0.6279	0.7105	0.8088	0.8371	0.6543	0.7464	0.8366	0.8511
$n_o=5$	ρ^2_{Abs}	0.6205	0.6529	0.7379	0.7800	0.6505	0.6903	0.7481	0.8757
$n_o=6$	ρ^2_{Abs}	0.6389	0.7271	0.8489	0.8820	0.6502	0.7767	0.8699	0.9191

ρ^2_{Abs} แทน สัมประสิทธิ์สำหรับการตัดสินใจเชิงสัมบูรณ์

จากตารางสรุปค่าสัมประสิทธิ์การสรุปอ้างอิงของการประเมินความก้าวหน้า
ได้ดังนี้

1. กรณีการประเมิน 2 ครั้ง

1.1 ผู้ประเมิน 5 แห่ง ผู้ประเมินแหล่งละ 1, 2, 3 และ 4 คน
สัมประสิทธิ์การสรุปอ้างอิงมีค่าเท่ากับ 0.5401, 0.6245, 0.6672 และ 0.7049 ตามลำดับ

1.2 ผู้ประเมิน 6 แห่ง ผู้ประเมินแหล่งละ 1, 2, 3 และ 4 คน
สัมประสิทธิ์การสรุปอ้างอิงมีค่าเท่ากับ 0.5499, 0.6423, 0.6802 และ 0.7251 ตามลำดับ

2. กรณีการประเมิน 3 ครั้ง

2.1 ผู้ประเมิน 5 แห่ง ผู้ประเมินแหล่งละ 1, 2, 3 และ 4 คน
สัมประสิทธิ์การสรุปอ้างอิงมีค่าเท่ากับ 0.5755, 0.6770, 0.7446 และ 0.7982 ตามลำดับ

2.2 ผู้ประเมิน 6 แห่ง ผู้ประเมินแหล่งละ 1, 2, 3 และ 4 คน
สัมประสิทธิ์การสรุปอ้างอิงมีค่าเท่ากับ 0.6200, 0.6896, 0.7603 และ 0.8019 ตามลำดับ

3. กรณีการประเมิน 4 ครั้ง

3.1 ผู้ประเมิน 5 แห่ง ผู้ประเมินแหล่งละ 1, 2, 3 และ 4 คน
สัมประสิทธิ์การสรุปอ้างอิงมีค่าเท่ากับ 0.6279, 0.7105, 0.8088 และ 0.8371 ตามลำดับ

3.2 ผู้ประเมิน 6 แห่ง ผู้ประเมินแหล่งละ 1, 2, 3 และ 4 คน
สัมประสิทธิ์การสรุปอ้างอิงมีค่าเท่ากับ 0.6543, 0.7464, 0.8366 และ 0.8511 ตามลำดับ

4. กรณีการประเมิน 5 ครั้ง

4.1 ผู้ประเมิน 5 แห่ง ผู้ประเมินแหล่งละ 1, 2, 3 และ 4 คน
สัมประสิทธิ์การสรุปอ้างอิงมีค่าเท่ากับ 0.6205, 0.6529, 0.7379 และ 0.7800 ตามลำดับ

4.2 ผู้ประเมิน 6 แห่ง ผู้ประเมินแหล่งละ 1, 2, 3 และ 4 คน
สัมประสิทธิ์การสรุปอ้างอิงมีค่าเท่ากับ 0.6505, 0.6903, 0.74811 และ 0.8757 ตามลำดับ

5. กรณีการประเมิน 6 ครั้ง

5.1 ผู้ประเมิน 5 แห่ง ซึ่งมีผู้ประเมินแหล่งละ 1, 2, 3 และ 4 คน
สัมประสิทธิ์การสรุปอ้างอิงมีค่าเท่ากับ 0.6389, 0.7271, 0.84890 และ 0.8820 ตามลำดับ

5.2 ผู้ประเมิน 6 แห่ง ผู้ประเมินแหล่งละ 1, 2, 3 และ 4 คน
สัมประสิทธิ์การสรุปอ้างอิงมีค่าเท่ากับ 0.6502, 0.7767, 0.8699 และ 0.9191 ตามลำดับ

3.1.3 การศึกษาเพื่อการตัดสินใจเลือกรูปแบบการประเมิน

เมื่อกำหนดค่าสัมประสิทธิ์การสรุปอ้างอิง มีค่า 0.70 ขึ้นไป

ผลจากการวิเคราะห์มีรูปแบบการประเมินดังนี้

1.3.1.3.1 ประเมิน 3 ครั้ง

- ผู้ประเมิน 2 แห่ง ผู้ประเมินแหล่งละ 4 คน
- ผู้ประเมิน 3 แห่ง ผู้ประเมินแหล่งละ 4 คน
- ผู้ประเมิน 4 แห่ง ผู้ประเมินแหล่งละ 3 และ 4 คน
- ผู้ประเมิน 5 แห่ง ผู้ประเมินแหล่งละ 3 และ 4 คน
- ผู้ประเมิน 6 แห่ง ผู้ประเมินแหล่งละ 3 และ 4 คน

1.3.1.3.2 ประเมิน 4 ครั้ง

- ผู้ประเมิน 2 แห่ง ผู้ประเมินแหล่งละ 4 คน
- ผู้ประเมิน 3 แห่ง ผู้ประเมินแหล่งละ 4 คน
- ผู้ประเมิน 4 แห่ง ผู้ประเมินแหล่งละ 3 และ 4 คน
- ผู้ประเมิน 5 แห่ง ผู้ประเมินแหล่งละ 2 3 และ 4 คน
- ผู้ประเมิน 6 แห่ง ผู้ประเมินแหล่งละ 2 3 และ 4 คน

1.3.1.3.3 ประเมิน 5 ครั้ง

- ผู้ประเมิน 2 แห่ง ผู้ประเมินแหล่งละ 3 และ 4 คน
- ผู้ประเมิน 3 แห่ง ผู้ประเมินแหล่งละ 4 คน
- ผู้ประเมิน 4 แห่ง ผู้ประเมินแหล่งละ 2 3 และ 4 คน
- ผู้ประเมิน 5 แห่ง ผู้ประเมินแหล่งละ 3 และ 4 คน
- ผู้ประเมิน 6 แห่ง ผู้ประเมินแหล่งละ 3 และ 4 คน

1.3.1.3.4 เมื่อทำการประเมิน 6 ครั้ง

- ผู้ประเมิน 2 แห่ง ผู้ประเมินแหล่งละ 3 และ 4 คน
- ผู้ประเมิน 3 แห่ง ผู้ประเมินแหล่งละ 3 และ 4 คน
- ผู้ประเมิน 4 แห่ง ผู้ประเมินแหล่งละ 2 3 และ 4 คน
- ผู้ประเมิน 5 แห่ง ผู้ประเมินแหล่งละ 2 3 และ 4 คน
- ผู้ประเมิน 6 แห่ง ผู้ประเมินแหล่งละ 2 3 และ 4 คน

การวิจัยนี้กำหนดให้มีรูปแบบการประเมินความก้าวหน้า 4 ครั้ง

โดยผู้ประเมิน 4 แห่ง ผู้ประเมินแหล่งละ 2 คน จากการวิเคราะห์พบว่ามีค่าสัมประสิทธิ์การสรุปอ้างอิง เท่ากับ 0.7082

3.2 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์การสรุปอ้างอิงของคะแนนการประเมิน

นิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู การประเมินผลสรุปรวม/สอบสอน

3.2.1 ผลการประมาณค่าความแปรปรวนขององค์ประกอบที่มีผลต่อ ค่าสัมประสิทธิ์การสรุปอ้างอิงของคะแนนการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู การประเมินผลสรุปรวม/สอบสอน ผลการวิเคราะห์แสดงได้ดังตารางที่ 4.28

ตารางที่ 4.28 ผลการประมาณค่าความแปรปรวนขององค์ประกอบที่มีผลต่อค่าสัมประสิทธิ์การสรุปอ้างอิงของคะแนนการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู การประเมินผลสรุปรวม/สอบสอน ($n_p=63, n_o=2, n_s=2, n_r=2$)

Source of variation	DF	Sum of Square (SS)	Mean Square (MS)	Estimated Variance Component	% of total Variance
P	62	50597.2275	4.9221	0.0937	0.0183
O	1	81734.0591	31442.0013	0.0000	0.0000
S	1	76310.0925	26018.0346	0.0000	0.0000
R:S	2	139962.0976	31826.0026	20.0891	3.9270
PO	62	82236.5000	3.1818	0.0000	0.0000
PS	62	76792.3000	2.8555	0.0000	0.0000
PR:S	124	140904.7000	3.7129	0.0000	0.0000
OS	1	139870.6405	32118.5468	22.4087	4.3804
OR:S	2	262112.1952	29294.7748	464.9345	90.8851
POS	62	140808.8000	4.1723	0.1351	0.0264
POR:S	124	263994.6000	3.9020	3.9020	0.7628
Total	503	1455323.2124		511.5631	100.0000

จากตารางพบว่า การประเมินผลสรุปรวม/สอบสอนของการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา เมื่อทำการประเมินนิสิต/นักศึกษา จำนวน 63 คน โดยผู้ประเมิน 2 แหล่ง ผู้ประเมินแหล่งละ 2 คน และประเมิน 2 ครั้ง ค่าความแปรปรวนของแหล่งต่าง ๆ เมื่อเทียบกับค่าความแปรปรวนรวมเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ ความแปรปรวนของปฏิสัมพันธ์ระหว่างครั้งในการประเมินกับจำนวนผู้ประเมินในแต่ละแหล่ง (OR:S) มีค่า 464.9345 คิดเป็นร้อยละ 90.8851 รองลงมาคือความแปรปรวนของปฏิสัมพันธ์ระหว่างครั้งในการประเมินและแหล่งผู้ประเมิน (OS) มีค่า 22.4087 คิดเป็นร้อยละ 4.3804 ความแปรปรวน

ของปฏิสัมพันธ์ระหว่างนิสิต/นักศึกษา ครั้งในการประเมิน และจำนวนผู้ประเมินในแต่ละแหล่ง (POR:S) มีค่า 3.9020 คิดเป็นร้อยละ 0.7628 ตามลำดับ

3.2.2 การศึกษาเพื่อการตัดสินใจการสรุปอ้างอิง (D-STUDY)

การศึกษาเพื่อการตัดสินใจการสรุปอ้างอิงผลการประเมินผลสรุปรวม/สอบสวนโดยมีเงื่อนไขการประเมินคือ จำนวนครั้งในการประเมิน (O) จำนวนผู้ประเมิน (R) และจำนวนแหล่งผู้ประเมิน (S) โดยกำหนดจำนวนครั้งในการประเมิน (O) 2- 6 , จำนวนผู้ประเมินในแต่ละแหล่ง (R) เป็น 1 2 3 4 และจำนวนแหล่งผู้ประเมิน (S) 2- 6 ซึ่งอยู่ในวิสัยที่สามารถ ปฏิบัติได้ ผลการวิเคราะห์ที่ได้ดังตารางที่ 4.29

ตาราง 4.29 การเปรียบเทียบค่าสัมประสิทธิ์การสรุปอ้างอิง กรณี $n_o=2-3$ $n_s= 2-4$ และ $n_r=1 2 3 4$

Effect		Estimated Variance Component in D-Study											
PxOx	n_s	2	2	2	2	3	3	3	3	4	4	4	4
(R:S)	n_r	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
$n_o=2$	ρ^2_{Abs}	0.5345	<u>0.6123</u>	0.6443	0.7032	0.5421	0.6226	0.7764	0.8372	0.5865	0.6941	0.8036	0.8589
$n_o=3$	ρ^2_{Abs}	0.5724	0.6427	0.7763	0.8374	0.5928	0.6971	0.8212	0.9173	0.6473	0.7602	0.9131	0.9688

ρ^2_{Abs} แทน สัมประสิทธิ์สำหรับการตัดสินใจเชิงสัมบูรณ์

จากตารางสรุปค่าสัมประสิทธิ์การสรุปอ้างอิงของการประเมินผลสรุปรวม/สอบสวนได้ดังนี้

1. กรณีการประเมิน 2 ครั้ง
  - 1.1 ผู้ประเมิน 2 แหล่ง ผู้ประเมินแหล่งละ 1, 2 , 3 และ 4 คน สัมประสิทธิ์การสรุปอ้างอิงมีค่าเท่ากับ 0.5345, 0.6123, 0.6624 และ 0.7032 ตามลำดับ
  - 1.2 ผู้ประเมิน 3 แหล่ง ผู้ประเมินแหล่งละ 1, 2 , 3 และ 4 คน สัมประสิทธิ์การสรุปอ้างอิงมีค่าเท่ากับ 0.5421, 0.6226, 0.7764 และ 0.8372 ตามลำดับ
  - 1.3 ผู้ประเมิน 4 แหล่ง ผู้ประเมินแหล่งละ 1, 2 , 3 และ 4 คน สัมประสิทธิ์การสรุปอ้างอิงมีค่าเท่ากับ 0.5865, 0.6941, 0.8036 และ 0.8589 ตามลำดับ
2. กรณีการประเมิน 3 ครั้ง
  - 2.1 ประเมิน 2 แหล่ง ผู้ประเมินแหล่งละ 1, 2 , 3 และ 4 คน สัมประสิทธิ์การสรุปอ้างอิงมีค่าเท่ากับ 0.5724, 0.6427, 0.7763 และ 0.8374 ตามลำดับ
  - 2.2 ผู้ประเมิน 3 แหล่ง ผู้ประเมินแหล่งละ 1, 2 , 3 และ 4 คน สัมประสิทธิ์การสรุปอ้างอิงมีค่าเท่ากับ 0.5928, 0.6971, 0.8212 และ 0.9173 ตามลำดับ

2.3 ผู้ประเมิน 4 แห่ง ผู้ประเมินแหล่งละ 1, 2, 4 และ 6 คน
สัมประสิทธิ์การสรุปอ้างอิงมีค่าเท่ากับ 0.6473, 0.7602, 0.9131 และ 0.9688 ตามลำดับ

ตาราง 4.30 การเปรียบเทียบค่าสัมประสิทธิ์การสรุปอ้างอิง กรณี $n_o=2-3$ $n_s=5-6$ และ $n_r=1-2-3-4$

Effect		Estimated Variance Component in D-Study							
PxOx	n_s	5	5	5	5	6	6	6	6
(R:S)	n_r	1	2	3	4	1	2	3	4
$n_o=2$	ρ^2_{Abs}	0.5760	0.7309	0.8776	0.9244	0.5888	0.7401	0.9135	0.9686
$n_o=3$	ρ^2_{Abs}	0.6374	0.8626	0.9187	0.9418	0.6883	0.8475	0.8931	0.9324

ρ^2_{Abs} แทน สัมประสิทธิ์สำหรับการตัดสินใจเชิงสัมบูรณ์

จากตารางสรุปค่าสัมประสิทธิ์การสรุปอ้างอิงของการประเมินผลสรุปรวม/
สอบสอนได้ดังนี้

1. กรณีการประเมิน 2 ครั้ง

1.1 ผู้ประเมิน 5 แห่ง ผู้ประเมินแหล่งละ 1, 2, 3 และ 4 คน
สัมประสิทธิ์การสรุปอ้างอิงมีค่าเท่ากับ 0.5760, 0.7309, 0.8776 และ 0.9244 ตามลำดับ

1.2 ผู้ประเมิน 6 แห่ง ผู้ประเมินแหล่งละ 1, 2, 3 และ 4 คน
สัมประสิทธิ์การสรุปอ้างอิงมีค่าเท่ากับ 0.5888, 0.7401, 0.9135 และ 0.9686 ตามลำดับ

2. กรณีการประเมิน 3 ครั้ง

2.1 ผู้ประเมิน 5 แห่ง ผู้ประเมินแหล่งละ 1, 2, 3 และ 4 คน
สัมประสิทธิ์การสรุปอ้างอิงมีค่าเท่ากับ 0.6374, 0.8626, 0.9187 และ 0.9418 ตามลำดับ

2.2 ผู้ประเมิน 6 แห่ง ผู้ประเมินแหล่งละ 1, 2, 3 และ 4 คน
สัมประสิทธิ์การสรุปอ้างอิงมีค่าเท่ากับ 0.6883, 0.8475, 0.8931 และ 0.9324 ตามลำดับ

3.2.3 การศึกษาเพื่อการตัดสินใจเลือกรูปแบบการประเมิน

เมื่อกำหนดค่าสัมประสิทธิ์การสรุปอ้างอิง มีค่า 0.70 ขึ้นไป
ผลจากการวิเคราะห์ที่มีรูปแบบการประเมินดังนี้

3.2.3.1 เมื่อทำการประเมิน 2 ครั้ง

- ผู้ประเมิน 2 แห่ง ผู้ประเมินแหล่งละ 4 คน
- ผู้ประเมิน 3 แห่ง ผู้ประเมินแหล่งละ 4 คน
- ผู้ประเมิน 4 แห่ง ผู้ประเมินแหล่งละ 3 และ 4 คน

- ผู้ประเมิน 5 แห่ง ผู้ประเมินแหล่งละ 2, 3 และ 4 คน
- ผู้ประเมิน 6 แห่ง ผู้ประเมินแหล่งละ 2, 3 และ 4 คน

3.2.3.2 เมื่อทำการประเมิน 3 ครั้ง

- ผู้ประเมิน 2 แห่ง ผู้ประเมินแหล่งละ 3 และ 4 คน
- ผู้ประเมิน 3 แห่ง ผู้ประเมินแหล่งละ 3 และ 4 คน
- ผู้ประเมิน 4 แห่ง ผู้ประเมินแหล่งละ 2, 3 และ 4 คน
- ผู้ประเมิน 5 แห่ง ผู้ประเมินแหล่งละ 2, 3 และ 4 คน
- ผู้ประเมิน 6 แห่ง ผู้ประเมินแหล่งละ 2, 3 และ 4 คน

การวิจัยนี้กำหนดให้ทำการประเมินผลสรุปรวม/สอบถามของนิสิต/นักศึกษา
 ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีการประเมิน 2 ครั้ง โดยผู้ประเมิน 2 แห่ง ผู้ประเมินแหล่งละ 2 คน
 ผลการวิเคราะห์พบว่ามีค่าสัมประสิทธิ์การสรุปอ้างอิงเท่ากับ 0.6123

สถาบันวิทยบริการ
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนาระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา เพื่อพัฒนาระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาระบบการประเมิน เพื่อทดลองใช้ระบบการประเมินที่พัฒนาขึ้น และเพื่อประเมินคุณภาพของระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศาหลังจากทดลองใช้

การวิจัยครั้งนี้มีการดำเนินการ 3 ระยะ คือ ระยะที่ 1 การพัฒนาระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 การศึกษาสภาพ ปัญหา และความต้องการจำเป็นของการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูและคุณลักษณะของครูตามเกณฑ์มาตรฐานของวิชาชีพครูและคุณลักษณะของครูที่ต้องการในอนาคต ตอนที่ 2 การกำหนดองค์ประกอบของระบบและพัฒนาระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา ตอนที่ 3 การตรวจสอบคุณภาพของระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศาที่พัฒนาขึ้น และตอนที่ 4 การพัฒนาคู่มือเครื่องมือในการทดลองใช้ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา ระยะที่ 2 การทดลองใช้ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา ที่พัฒนาขึ้น และระยะที่ 3 การประเมินคุณภาพของระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้แบ่งตามขั้นตอนการดำเนินการดังนี้ ระยะที่ 1 การพัฒนาระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา ประกอบด้วยอาจารย์นิเทศก์ จำนวน 20 คน นิสิต/นักศึกษาที่ผ่านการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในปีการศึกษา 2547 จำนวน 34 คน ครูต้นแบบหรือครูแห่งชาติ จำนวน 10 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านการประเมินแบบ 360 องศา จำนวน 5 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและการประเมินผล จำนวน 5 คน

ระยะที่ 2 การทดลองใช้ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา และระยะที่ 3 การประเมินคุณภาพของระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา กลุ่มตัวอย่างคือ

นิตินิตชั้นปีที่ 4 ในปีการศึกษา 2549 คณะ ครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่โรงเรียนพุทธจักรวิทยา โรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม และโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม จำนวน 63 คน อาจารย์นิเทศก์สถาบัน จำนวน 109 คน อาจารย์นิเทศก์โรงเรียน จำนวน 130 คน และนักเรียนที่เรียนกับนิตินิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู จำนวน 630 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยระยะที่ 1 การพัฒนาระบบการประเมินนิตินิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา คือ แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับสภาพความปัจจุบันของการประเมิน ปัญหาของการประเมิน ความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับการประเมิน นิตินิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับคุณลักษณะของครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูและคุณลักษณะของครูที่ต้องการในอนาคต แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับองค์ประกอบของระบบการประเมินนิตินิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณภาพของระบบการประเมินนิตินิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณภาพของคู่มือการใช้แบบประเมินนิตินิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยระยะที่ 2 การทดลองใช้ระบบการประเมินนิตินิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา คือ ระบบการประเมินนิตินิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา คู่มือการใช้ระบบการประเมินนิตินิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา แบบประเมินนิตินิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา และคู่มือการใช้แบบประเมินนิตินิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยระยะที่ 3 การประเมินคุณภาพของระบบการประเมินนิตินิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา คือ ตรวจสอบรายการประเมินความเหมาะสมของระบบการประเมินนิตินิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา และแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณภาพของระบบการประเมินนิตินิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา

การนำเสนอข้อมูลในบทนี้แบ่งเป็น 4 ตอน คือ สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ และข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป โดยมีรายละเอียดดังนี้

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 ผลการพัฒนาระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา ตอนที่ 2 ผลการทดลองใช้ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา ตอนที่ 3 ผลการประเมินคุณภาพของระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการพัฒนาระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา

1. ผลการศึกษาสภาพ ปัญหา และความต้องการจำเป็นของการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูและคุณลักษณะของครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูและคุณลักษณะของครูที่ต้องการในอนาคต มีรายละเอียดดังนี้

1.1 สภาพปัจจุบันของการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูสรุปได้ดังนี้ การประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของทุกมหาวิทยาลัยมีวัตถุประสงค์เพื่อเตรียมนิสิต/นักศึกษาให้พร้อมที่จะเป็นครูที่ดีในอนาคต เพื่อการพัฒนาด้านความรู้ ด้านเทคนิควิธี และด้านคุณลักษณะ และเพื่อให้นิสิต/ศึกษานำความรู้ภาคทฤษฎีไปใช้ในสถานการณ์จริงทั้งงานสอนและงานอื่น ๆ นอกเหนือจากงานสอน และมีการสัมมนาในระหว่างฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูและหลังฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเพื่อแนะนำแนวทางและแก้ไขปัญหาให้แก่นิสิต/นักศึกษา โดยทุกสถาบันการศึกษากำหนดให้นิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มรูปแบบในปีสุดท้ายของการเรียนการสอนเป็นระยะเวลา 1 ภาคเรียน เป็นเวลา 18 สัปดาห์ หลังจากเรียนรายวิชาบังคับครบตามเกณฑ์ที่กำหนด

1.2 ปัญหาของการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สรุปได้ดังนี้ อาจารย์นิเทศก์ไม่เพียงพอ รายการประเมินหรือสิ่งที่ประเมินของสถาบันการศึกษาแต่ละแห่งแตกต่างกัน เกณฑ์การประเมิน การกำหนดน้ำหนักความสำคัญของสิ่งที่ประเมิน เครื่องมือในการประเมิน ความก้าวหน้าและการประเมินผลสรุปรวม ผู้ประเมิน การให้ข้อมูลย้อนกลับ รูปแบบการประเมิน

1.3 ความต้องการจำเป็นของการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูสรุปได้ดังนี้ การเพิ่มจำนวนอาจารย์นิเทศก์ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การประเมินที่ชัดเจน รูปแบบการประเมินที่เป็นรูปแบบเดียวกัน และเป็นมาตรฐานเดียวกัน

1.4 คุณลักษณะของครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพและคุณลักษณะของครูที่ต้องการในอนาคต ควรมีลักษณะดังนี้ เป็นแบบอย่างที่ดีทั้งด้านการแต่งกาย บุคลิกภาพ รับผิดชอบ การปฏิบัติงาน และการปฏิบัติตน มีคุณธรรม จริยธรรม มีจรรยาบรรณ รักและภูมิใจในอาชีพครู มีความรู้ทั้งด้านเนื้อหาวิชาที่สอนและวิธีการสอน มีความรู้เกี่ยวกับการสอนแบบบูรณาการและการสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีความสามารถในการนำแหล่งการเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการเรียนการสอน มีความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ มีความรู้เกี่ยวกับการวิจัยและการวิจัยในชั้นเรียน มีความรู้เกี่ยวกับการศึกษาความสนใจ และศักยภาพของผู้เรียน มีความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาผู้เรียน ให้สอดคล้องกับความสนใจ ความสามารถและศักยภาพของผู้เรียน และมีความรู้เกี่ยวกับการจัดบรรยากาศแห่งการเรียนรู้

2. ผลการกำหนดองค์ประกอบของระบบการ และผลการพัฒนาระบบการประเมิน นิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา

2.1 องค์ประกอบของระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา ประกอบด้วยองค์ประกอบต่าง ๆ ดังนี้ วัตถุประสงค์ของระบบ หลักการของระบบ เนื้อหาสาระของระบบ โครงสร้างของระบบ ประกอบด้วย ปัจจัยนำเข้า ของการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู กระบวนการประเมินนิสิต/นักศึกษา ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ผลผลิต/ระบบรายงานผลการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครู การให้ข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู วิธีการ พัฒนาระบบ แนวทางการนำระบบไปใช้ ประกอบด้วยผู้ใช้ระบบ และวิธีการนำระบบไปใช้

2.2 ผลการพัฒนาระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา มีรายละเอียดดังนี้ วัตถุประสงค์ของระบบ ประกอบด้วย เพื่อประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิต/นักศึกษา เพื่อให้ได้สารสนเทศเกี่ยวกับจุดเด่น และ จุดที่ควรพัฒนาเกี่ยวกับการปฏิบัติตน และการปฏิบัติงานของนิสิต/นักศึกษาที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เพื่อให้ได้สารสนเทศเกี่ยวกับจุดเด่นและจุดที่ควรพัฒนาของระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครู เพื่อนำผลการประเมินที่ได้ไปใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาแนวทางและวิธีการในการประเมิน นิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู หลักการของระบบ ประกอบด้วย หลักการประเมิน แบบ 360 องศา หลักการมีส่วนร่วม หลักการความเที่ยงตรง หลักการการประเมินเพื่อการพัฒนา อย่างต่อเนื่อง โครงสร้างของระบบ ประกอบด้วย ปัจจัยนำเข้า ประกอบด้วยวัตถุประสงค์ของ การประเมิน คุณลักษณะ ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมิน เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน ผู้ประเมินและ ผู้รับการประเมิน กระบวนการประเมิน ประกอบด้วย รูปแบบการประเมิน การวางแผนการประเมิน

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ วิธีการประเมินและการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลและการตัดสินใจผลการเรียน ผลผลิต/ระบบรายงานผลการประเมิน ประกอบด้วย การรายงานผลการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู การให้ข้อมูลย้อนกลับ ประกอบด้วย การให้ข้อมูลย้อนกลับสำหรับอาจารย์นิเทศก์สถาบัน อาจารย์นิเทศก์โรงเรียน นิสิต/นักศึกษา นักเรียน หัวหน้าสาระวิชา อาจารย์ผู้รับผิดชอบเป็นหัวหน้าอาจารย์นิเทศก์ของสถานศึกษาที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู วิธีการพัฒนาระบบ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 การศึกษาสภาพ ปัญหา ความต้องการจำเป็นของการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูและคุณลักษณะครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูและคุณลักษณะของครูที่ต้องการในอนาคต ตอนที่ 2 การกำหนดองค์ประกอบของระบบและพัฒนาระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา ตอนที่ 3 การตรวจสอบคุณภาพของระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศาที่พัฒนาขึ้น ตอนที่ 4 การพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการทดลองใช้ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา แนวทางการนำระบบไปใช้ ประกอบด้วย ผู้ใช้ระบบ และวิธีการนำระบบไปใช้

3. ผลการตรวจสอบคุณภาพของระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา พบว่า ระบบการประเมินมีความเหมาะสม ความถูกต้องชัดเจน ความเป็นไปได้ และความสะดวกต่อการนำไปใช้

4. การพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการทดลองใช้ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา

เครื่องมือในการทดลองใช้ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา ประกอบด้วย คู่มือการใช้ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา แบบประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา คู่มือการใช้แบบประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา

ตอนที่ 2 ผลการทดลองใช้ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา

1. ผลการเตรียมการและการจัดปัจจัยในการทดลองใช้ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา ประกอบด้วย การจัดเตรียมเอกสารในการทดลองใช้ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมิน

แบบ 360 องศา ได้แก่ ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิด การประเมินแบบ 360 องศา คู่มือการใช้ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา แบบประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิด การประเมินแบบ 360 องศา และคู่มือการใช้แบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา สำหรับการประเมินความก้าวหน้า และการประเมินผล สรุปรวมและการจัดเตรียมบุคลากรในการทดลองใช้ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา โดยการประชุมชี้แจงกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับ รายละเอียดในการทดลองใช้ระบบการประเมิน

2. ผลการทดลองใช้ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา ประกอบด้วย การรายงานตัวของนิสิต/นักศึกษาที่สถานศึกษา ก่อนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู 1 สัปดาห์ ผลการตัดสินผลการเรียนรู้ของการฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครูของนิสิต/นักศึกษาจากการถ่วงน้ำหนักความสำคัญของผู้ประเมินแต่ละแหล่งจากการประเมิน ความก้าวหน้าและการประเมินผลสรุปรวม/สอบสอน พบว่า นิสิต/นักศึกษาที่ได้ระดับผลการเรียน 4 (A) จำนวน 5 คน ได้ระดับผลการเรียน 3.5 (B+) จำนวน 54 คน และได้ระดับผลการเรียน 3 (B) จำนวน 4 คน

ตอนที่ 3 ผลการประเมินคุณภาพของระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษา ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา

1. คุณภาพของผลการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในการ ทดลองใช้ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมิน แบบ 360 องศา ประกอบด้วย คุณภาพด้านความสอดคล้องของผลการประเมินนิสิต/นักศึกษา ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา พบว่าดัชนีความสอดคล้อง ของผลการประเมินการประเมินความก้าวหน้าและการประเมินผลสรุปรวม/สอบสอนในการประเมิน แบบเดิมและการประเมินตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา มีความสอดคล้องกันสูง เมื่อเปรียบเทียบ ความสอดคล้องของผลการประเมินความก้าวหน้าในการประเมินแบบเดิมกับการประเมินตามแนวคิด การประเมินแบบ 360 องศา พบว่า ภาพรวมของดัชนีความสอดคล้องผลการประเมินความก้าวหน้า ตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา มีความสอดคล้องกันสูงกว่าการประเมินแบบเดิม ความเที่ยง (Reliability) และความตรง (Validity) ของการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

ตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา ในภาพรวมค่าความเที่ยงของการประเมินความก้าวหน้าและการประเมินผลสรุปรวมมีค่าสูงกว่าการประเมินแบบเดิม

2. ผลการประเมินความเหมาะสมของระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา โดยการใช้แบบตรวจสอบรายการประเมิน (Key Evaluation checklist) พบว่า ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา มีความในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาตามกลุ่มผู้ประเมิน พบว่า นิสิต/นักศึกษาเห็นวาระบบการประเมินมีความเหมาะสมมากที่สุด

3. ผลการประเมินคุณภาพของระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา โดยประเมิน 4 มาตรฐาน คือ มาตรฐานด้านความถูกต้องครบคลุม (Accuracy Standard) มาตรฐานด้านการใช้ประโยชน์ (Utility Standard) มาตรฐานด้านความเป็นไปได้ (Feasibility Standard) และมาตรฐานด้านความเหมาะสม (Propriety Standard) พบว่า ระบบการประเมินมีคุณภาพในระดับมากทุกมาตรฐาน

4. ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์การสรุปอ้างอิง (Generalizability Coefficient) ของคะแนนการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์การสรุปอ้างอิงคะแนนการประเมินความก้าวหน้าของการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ซึ่งออกแบบการวัดเป็นแบบ three-facet design โดยมีรูปแบบการวัดเป็น $P \times O \times (R : S)$ โดย P แทนจำนวนนิสิต/นักศึกษา O แทนจำนวนครั้งในการประเมิน R แทนจำนวนผู้ประเมิน S แทนจำนวนแหล่งผู้ประเมิน พบว่า สัมประสิทธิ์การสรุปอ้างอิงคะแนนการประเมินความก้าวหน้ามีค่า 0.70 ขึ้นไป มีรูปแบบการประเมินดังนี้ (1) เมื่อทำการประเมิน 3 ครั้ง ประกอบด้วยการประเมินโดย ผู้ประเมิน 2 แหล่ง แหล่งละ 4 คน ผู้ประเมิน 3 แหล่ง แหล่งละ 4 คน ผู้ประเมิน 4 แหล่ง แหล่งละ 3 และ 4 คน ผู้ประเมิน 5 แหล่ง แหล่งละ 3 และ 4 คน ผู้ประเมิน 6 แหล่ง แหล่งละ 3 และ 4 คน (2) เมื่อทำการประเมิน 4 ครั้ง ประกอบด้วยการประเมินโดย ผู้ประเมิน 2 แหล่ง แหล่งละ 4 คน ผู้ประเมิน 3 แหล่ง แหล่งละ 4 คน ผู้ประเมิน 4 แหล่ง แหล่งละ 3 และ 4 คน ผู้ประเมิน 5 แหล่ง แหล่งละ 2 3 และ 4 คน ผู้ประเมิน 6 แหล่ง แหล่งละ 2 3 และ 4 คน (3) เมื่อทำการประเมิน 5 ครั้ง ประกอบด้วยการประเมินโดยผู้ประเมิน 2 แหล่ง แหล่งละ 3 และ 4 คน ผู้ประเมิน 3 แหล่ง แหล่งละ 4 คน ผู้ประเมิน 4 แหล่ง แหล่งละ 2 3 และ 4 คน ผู้ประเมิน 5 แหล่ง แหล่งละ 3 และ 4 คน ผู้ประเมิน 6 แหล่ง แหล่งละ 3 และ 4 คน (4) เมื่อทำการประเมิน 6 ครั้ง ประกอบด้วยการประเมินโดยผู้ประเมิน 2 แหล่ง แหล่งละ 3 และ 4 คน ผู้ประเมิน

3 แห่ง แห่งละ 3 และ 4 คน ผู้ประเมิน 4 แห่ง แห่งละ 2 3 และ 4 คน ผู้ประเมิน 5 แห่ง แห่งละ 2 3 และ 4 คน ผู้ประเมิน 6 แห่ง แห่งละ 2 3 และ 4 คน

การวิจัยนี้กำหนดให้มีรูปแบบการประเมินความก้าวหน้า 4 ครั้ง โดยผู้ประเมิน 4 แห่ง ผู้ประเมินแห่งละ 2 คน จากการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์การสรุปอ้างอิง เท่ากับ 0.7082

การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์การสรุปอ้างอิงคะแนนการประเมินผลสรุปรวม/สอบ สอนของการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ซึ่งออกแบบการวัดเป็นแบบ three-facet design โดยมีรูปแบบการวัดเป็น $P \times O \times (R : S)$ โดย P แทนจำนวนนิสิต/นักศึกษา O แทน จำนวนครั้งในการประเมิน R แทนจำนวนผู้ประเมิน S แทนจำนวนแหล่งผู้ประเมิน พบว่า สัมประสิทธิ์ การสรุปอ้างอิงคะแนนการประเมินผลสรุปรวม/สอบสอนมีค่า 0.70 ขึ้นไป มีรูปแบบการประเมินดังนี้ (1) เมื่อทำการประเมิน 2 ครั้ง ประกอบด้วยการประเมินโดยผู้ประเมิน 2 แห่ง แห่งละ 4 คน ผู้ประเมิน 3 แห่ง แห่งละ 4 คน ผู้ประเมิน 4 แห่ง แห่งละ 3 และ 4 คน ผู้ประเมิน 5 แห่ง แห่งละ 2 3 และ 4 คน ผู้ประเมิน 6 แห่ง แห่งละ 2 3 และ 4 คน (2) เมื่อทำการประเมิน 3 ครั้ง ประกอบด้วยการประเมินโดยผู้ประเมิน 2 แห่ง แห่งละ 3 และ 4 คน ผู้ประเมิน 3 แห่ง แห่งละ 3 และ 4 คน ผู้ประเมิน 4 แห่ง แห่งละ 2 3 และ 4 คน ผู้ประเมิน 5 แห่ง แห่งละ 2 3 และ 4 คน ผู้ประเมิน 6 แห่ง แห่งละ 2 3 และ 4 คน

การวิจัยนี้กำหนดให้การประเมินผลสรุปรวม/สอบสอนของนิสิต/นักศึกษา ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีการประเมิน 2 ครั้ง โดยผู้ประเมิน 2 แห่ง ผู้ประเมินแห่งละ 2 คน ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์การสรุปอ้างอิงเท่ากับ 0.6123

อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนาระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา ซึ่งข้อค้นพบครั้งนี้มีประเด็นสำคัญที่ผู้วิจัยจะนำมา อภิปรายผล ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. การพัฒนาระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา

การพัฒนาระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา ผู้วิจัยพัฒนาระบบการประเมินโดยอาศัยแนวคิดเกี่ยวกับ ขั้นตอนการพัฒนาระบบการประเมินแบบ 360 องศา ของวีระวัฒน์ บันนิตามัย (2540); Antonioni (1996); Edward และ Ewen (1996)) ทำให้แนวทาง กระบวนการ และวิธีการในการพัฒนาระบบ

การประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา ดำเนินไปอย่างมีระบบ เป็นขั้นตอนต่อเนื่องกัน เป็นระบบที่พัฒนาโดยมีหลักการคิดเชิงระบบ ซึ่งขั้นตอนในการพัฒนาระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา ประกอบด้วย (1) การศึกษาสภาพ ปัญหา และความต้องการจำเป็นของการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูและคุณลักษณะของครูตามเกณฑ์มาตรฐานของวิชาชีพครู และคุณลักษณะของครูที่ต้องการในอนาคต เพื่อได้ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการจำเป็นของการประเมินเพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาระบบการประเมิน (2) การกำหนดองค์ประกอบของระบบและพัฒนาระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา เพื่อได้ข้อมูลเกี่ยวกับองค์ประกอบของระบบและความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของระบบการประเมิน (3) การตรวจสอบคุณภาพของระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา ที่พัฒนาขึ้น (4) การพัฒนาเครื่องมือในการทดลองใช้ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา เพื่อเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ขั้นตอนการพัฒนาระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา สอดคล้องกับแนวคิดของ Silvern (1978) และ Smith (1990) ที่เสนอว่าขั้นตอนการพัฒนาระบบประกอบด้วย การวิเคราะห์องค์ประกอบของระบบ การสังเคราะห์องค์ประกอบของระบบโดยรวม องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องและสัมพันธ์กันเข้าด้วยกัน การสร้างระบบ และการทดลองใช้ระบบที่พัฒนาขึ้นในสถานการณ์จริง

2. ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิด

การประเมินแบบ 360 องศา

ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศาที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วยองค์ประกอบที่สำคัญ ดังนี้ วัตถุประสงค์ของระบบ หลักการของระบบ เนื้อหาสาระของระบบ โครงสร้างของระบบ วิธีการพัฒนาระบบ และแนวทางการนำระบบไปใช้ ซึ่งกำหนดองค์ประกอบของระบบการประเมินตามแนวคิดของ Jette and Wertheim (2004); Monday and Noe (2005) ; Crook (2002) ; Tracy (2004) ; Stone (2000) ; Byars and Rue (2000) และ Homsby and Kuratko (2002) และข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ด้านการประเมินแบบ 360 องศา และผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา ส่งผลให้ระบบการประเมินที่มีกำหนดเป้าหมายและทิศทางในการประเมินได้อย่างชัดเจนช่วยให้ผู้เกี่ยวข้องกับทราบว่าการประเมินนั้นมุ่งหวังที่จะนำ

ผลการประเมินไปใช้ประโยชน์ในด้านใด และเป็นระบบที่เกิดจากการมีส่วนร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน อาจารย์นิเทศก์สถาบัน อาจารย์นิเทศก์โรงเรียน นิสิต/นักศึกษา เพื่อนนิสิต/นักศึกษา และนักเรียนที่เรียนกับนิสิต/นักศึกษาที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู อีกทั้งการประเมินนิสิต/นักศึกษา ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีหลักฐานข้อมูลและประเมินตามสภาพจริงส่งผลให้เกิดความเที่ยงตรง เป็นธรรม โปร่งใส และมีความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ ส่งผลให้นิสิต/นักศึกษามีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยอาศัยข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับผลการประเมิน นอกจากนี้ข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับผลการประเมินมีประโยชน์อย่างยิ่งต่อกำกับติดตาม การวางแผน การส่งเสริม และการสนับสนุน การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

โครงสร้างของระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์การวิชาชีพครู ตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา ประกอบด้วยองค์ประกอบที่สำคัญ ดังนี้ (1) ปัจจัยนำเข้า ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ของการประเมิน คุณลักษณะ ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมิน เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน ผู้ประเมินและผู้รับการประเมิน (2) กระบวนการ ประกอบด้วย รูปแบบการประเมิน การวางแผนการประเมิน การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ วิธีการประเมินและการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลและการตัดสินผลการเรียน (3) ผลผลิต ประกอบด้วยผลจากการประเมินนิสิต/นักศึกษา ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู การรายงานผลการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และการรายงานผลการเรียน (4) ข้อมูลย้อนกลับของการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ซึ่งองค์ประกอบทั้ง 4 ด้านมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน และผลที่เกิดจากความสัมพันธ์ระหว่าง องค์ประกอบของระบบการประเมินเป็นข้อมูลย้อนกลับต่อการพัฒนาระบบการประเมินต่อไป โครงสร้างของระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์การวิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมิน แบบ 360 องศา สอดคล้องกับแนวคิดของ ศิริชัย กาญจนวาสี (2545); Crook (2002); Tracy (2004) Jette and Wertheim (2004); Monday and Noe (2005); Desster (2000); Anthony Kacmar and Perrewe' (2002) เกี่ยวกับองค์ประกอบที่สำคัญของระบบและความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบย่อย ของระบบซึ่งมีความสัมพันธ์ มีความเกี่ยวข้องกัน ขึ้นตรงต่อกัน และเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน โดยแต่ละ องค์ประกอบต่างมีหน้าที่ และทำหน้าที่ของตน ซึ่งจุดมุ่งหมายของการทำหน้าที่ขององค์ประกอบย่อย ของระบบเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ต้องการร่วมกันภายใต้สภาพแวดล้อมเดียวกัน

3. การทดลองใช้ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

ตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา

รูปแบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิด การประเมินแบบ 360 องศา นั้นประกอบด้วย การประเมินความก้าวหน้า (Formative Evaluation)

และการประเมินผลสรุปรวม/สอบสอน (Summative Evaluation) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Homsby and Kuratko (2002) ที่ว่าการประเมินความก้าวหน้าเป็นการประเมินเพื่อศึกษาพัฒนาการของ นิสิต/นักศึกษาที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในคุณลักษณะทางด้านบุคคล ด้านวิชาการและด้านสังคม ซึ่งเป็นคุณลักษณะที่ได้จากการสังเคราะห์เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของคุรุสภา มาตรฐานและตัวบ่งชี้ เกี่ยวกับครูของสำนักงานรับรองมาตรฐานและการประเมินคุณภาพการศึกษา มาตรฐานครูต้นแบบ มาตรฐานครูแห่งชาติ โดยประเมิน 4 ครั้ง โดยผู้ประเมิน 5 แหล่ง คืออาจารย์นิเทศก์สถาบัน อาจารย์นิเทศก์โรงเรียน นิสิต/นักศึกษาประเมินตนเอง เพื่อนิสิต/นักศึกษา และนักเรียน ส่วนการประเมินผลสรุปรวม/สอบสอนเป็นการประเมินเพื่อตัดสินผลนั้นจะนำผลการประเมินความก้าวหน้ามาร่วมพิจารณาด้วย โดยประเมิน 2 ครั้ง โดยผู้ประเมิน 2 แหล่ง คืออาจารย์นิเทศก์สถาบัน อาจารย์นิเทศก์โรงเรียน ซึ่งรูปแบบการประเมินเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลและเป็นแนวทางในการพัฒนาเครื่องมือในการประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เพื่อให้ได้ผลการประเมินที่ถูกต้อง แม่นยำ น่าเชื่อถือ และให้สารสนเทศที่เป็นประโยชน์

ผู้ประเมินและผู้รับการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู แนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา ซึ่งผู้ประเมิน ประกอบด้วย อาจารย์นิเทศก์สถาบัน อาจารย์นิเทศก์โรงเรียน นิสิต/นักศึกษา เพื่อนิสิต/นักศึกษา และนักเรียน ผู้รับการประเมิน คือ นิสิต/นักศึกษาที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ในระดับปริญญาบัณฑิตและหลักสูตรกำหนดให้ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถานศึกษาเป็นเวลาอย่างน้อย 1 ภาคการศึกษา ซึ่ง Jette and Wertheim (2004) และ Anthony Kacmar and Perrewe' (2002) เสนอว่าผู้ประเมินและผู้รับการประเมินควรมีความเข้าใจในองค์ประกอบต่างๆของระบบ มีความเข้าใจแนวทาง และวิธีการนำระบบการประเมินไปใช้ได้เป็นอย่างดีจึงจะช่วยให้ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด ด้วยเหตุนี้ในการทดลองใช้ระบบการประเมินจึงมีประชุมชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับระบบการประเมินแนวทาง และวิธีการในการทดลองใช้ระบบการประเมินให้กับกลุ่มตัวอย่างเพื่อให้การประเมินเป็นไปในแนวทางเดียวกัน

วิธีการประเมินและการเก็บรวบรวมข้อมูลการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยประกอบด้วย แหล่งข้อมูล วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล และขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแหล่งข้อมูล ประกอบด้วยอาจารย์นิเทศก์สถาบัน อาจารย์นิเทศก์โรงเรียน นิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ครู อาจารย์ในโรงเรียน นักเรียน และเอกสารต่าง ๆ ตามที่ Edwards และ Ewen (1996) ที่ว่าการประเมินแบบ 360 องศา คือ การประเมินผลงานจากหลายแหล่งที่จะเก็บข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของพนักงานให้มากที่สุด เช่น หัวหน้างาน เพื่อนร่วมงาน ลูกน้อง

และลูกค้าทั้งภายในและภายนอกเท่าที่จะเป็นไปได้ อีกทั้งการประเมินโดยใช้แหล่งข้อมูลหลายแหล่ง (Multisources) ช่วยแก้ไขการประเมินแบบดั้งเดิมที่ผู้บริหารมีอำนาจเด็ดขาดผู้เดียวในการประเมินและช่วยให้ผลการประเมินมีความสอดคล้อง มีความยุติธรรม ข้อมูลมีความตรง และมีความน่าเชื่อถือ สามารถลดอคติในการให้ข้อมูลจากการประเมินโดยผู้ประเมินแหล่งเดียววิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลของการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ได้แก่ การสังเกต การสอบถาม และการสัมภาษณ์ การรวบรวมข้อมูลการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูนั้นใช้วิธีการที่หลากหลาย ได้แก่ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความสมบูรณ์และถูกต้อง ส่งผลให้การประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในภาพรวมมีความน่าเชื่อถือและให้สารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในอนาคต

ข้อมูลย้อนกลับการประเมินการฝึกประสบการณ์การวิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา ประกอบด้วย ข้อมูลย้อนกลับสำหรับอาจารย์นิเทศก์สถาบัน อาจารย์นิเทศก์โรงเรียน นิสิต/นักศึกษา นักเรียน หัวหน้าสาระวิชา และอาจารย์ผู้รับผิดชอบเป็นหัวหน้าอาจารย์นิเทศก์ประจำสถาบันการศึกษาที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ซึ่งเป็นการรายงานผลการประเมินว่ามีคุณภาพในการปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูอยู่ในระดับใด มีจุดเด่น จุดที่ควรพัฒนา และสิ่งที่เป็นข้อจำกัดจากการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูอย่างไรบ้าง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Latham and Wexley (1992) Dessler (2000) ที่กำหนดให้มีการรายงานผลการประเมินไปยังผู้รับการประเมินและผู้เกี่ยวข้องกับการประเมิน เพื่อที่จะได้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับผลการประเมิน ซึ่งส่งผลให้เกิดการนำผลการประเมินไปสู่การพัฒนาปรับปรุงซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารงาน (Schodebek, 1992) และเกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

4. การตรวจสอบคุณภาพของระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา

คุณภาพของผลการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในการทดลองใช้ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา พบว่า พบว่าดัชนีความสอดคล้องของผลการประเมินการประเมินความก้าวหน้าและการประเมินผลสรุปรวม/สอบสอนมีความสอดคล้องกันสูง เมื่อเปรียบเทียบความสอดคล้องผลการประเมินความก้าวหน้าแบบเดิมกับการประเมินตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา พบว่า ภาพรวมของดัชนีความสอดคล้องผลการประเมินตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา มีความสอดคล้องกันสูงกว่าการประเมินแบบเดิม คุณภาพด้านความเที่ยง (Reliability) และความตรง (Validity) ของการประเมินในภาพรวมค่าความเที่ยงของการประเมินตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา สูงกว่าการประเมิน

แบบเดิม แสดงว่าการประเมินโดยผู้ประเมินจากหลายแหล่งจะให้ผลการประเมินมีความถูกต้อง มีคุณภาพ มีความน่าเชื่อถือมากกว่าผลที่ได้จากการประเมินโดยผู้ประเมินแหล่งเดียวหรือผู้ประเมินที่มีจำนวนแหล่งน้อยกว่าซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Edwards และ Ewen (1996), Fox และ Klein (1996) และ Wilson (1997) ที่ว่าการประเมินโดยผู้ประเมินแหล่งเดียวอาจมีข้อสงสัยเกี่ยวกับผลการประเมินในด้านความลำเอียงและความเป็นปรณัย นอกจากนี้ถ้าผู้ประเมินในแต่ละแหล่งของการประเมินตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา มีความรู้ความสามารถในเกี่ยวกับการประเมิน มีความเข้าใจสภาพของการประเมิน หรือมีความเข้าใจเกี่ยวกับสิ่งที่ต้องการประเมินจะส่งผลให้ผลการประเมินมีคุณภาพมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Stufflebeam et al, 1971 และ Worthen and Sandeers, 1973 ที่กล่าวว่าคุณสมบัติของผู้ประเมินที่มีความรู้และมีความสามารถในการประเมิน รวมทั้งมีความเข้าใจบริบทของการประเมิน และสาระของสิ่งที่ต้องการประเมินจะส่งผลให้ผลการประเมินมีคุณภาพและน่าเชื่อถือ

ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา มีความเหมาะสมด้านการเตรียมความพร้อม การกำหนดวัตถุประสงค์ การกำหนดมาตรฐานและตัวบ่งชี้ การกำหนดกรอบการประเมิน การกำหนดเกณฑ์การประเมิน การกำหนดเครื่องมือ การกำหนดแหล่งผู้ประเมิน การเก็บรวบรวมข้อมูล และการรายงานผลการประเมิน เนื่องจากการพัฒนาระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูนั้นดำเนินการตามแนวทางพัฒนาระบบการประเมินแบบ 360 องศา ของวีระวัฒน์ ปันนิตามัย (2540) ; Antonioni (1996); Edward และ Ewen (1996) อีกทั้งมีการกำหนดองค์ประกอบต่างๆของระบบได้แก่ วัตถุประสงค์ มาตรฐานและตัวบ่งชี้ เกณฑ์การประเมิน เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน ผู้ประเมิน การเก็บรวบรวมข้อมูล และการรายงานผลการประเมิน จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง และข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ การประชุมระดมความคิดของผู้เชี่ยวชาญ ส่งผลให้ระบบการประเมินประกอบด้วยองค์ประกอบย่อยที่มีความเหมาะสม

ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา มีคุณภาพในด้านการใช้ประโยชน์ (Utility) คือ ระบบการประเมินมีประโยชน์ต่อการกำหนดนโยบาย การบริหาร และการปฏิบัติการประเมิน และช่วยให้ได้ข้อมูลสารสนเทศในการตัดสินใจเพื่อวางแผนปรับปรุงและพัฒนาการประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ด้านความเป็นไปได้ (Feasibility) คือ ระบบการประเมินสามารถทำความเข้าใจได้ง่าย สามารถนำระบบการประเมินไปใช้ในสถานการณ์จริงได้ ด้านความเหมาะสม (Propriety) คือ ระบบการประเมินมีความสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์การปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ สอดคล้องกับ

เป้าหมายการปฏิรูปการเรียนการสอนในสถาบันผลิตครู และสอดคล้องกับแนวนโยบายของ คณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ ส่วนคุณภาพด้านความถูกต้องครอบคลุม คือ ระบบการประเมินช่วยให้ ได้สารสนเทศที่มีความถูกต้องและตรงกับสภาพความเป็นจริงของการประเมิน สามารถนำข้อมูลที่ได้ ไปใช้ในการตัดสินใจ พัฒนา ส่งเสริมการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

5. การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์การสรุปอ้างอิงของคะแนนการประเมินนิสิต/นักศึกษา ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์การสรุปอ้างอิงคะแนนการประเมินความก้าวหน้า ของการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ซึ่งออกแบบการวัดเป็นแบบ three-facet design โดยมีรูปแบบการวัดเป็น $P \times O \times (R : S)$ โดย P แทนจำนวนนิสิต/นักศึกษา O แทนจำนวน ครั้งในการประเมิน R แทนจำนวนผู้ประเมิน S แทนจำนวนแหล่งผู้ประเมิน เมื่อทำการประเมิน นิสิต/นักศึกษา จำนวน 43 คน โดยผู้ประเมิน 4 แหล่ง ซึ่งผู้ประเมินแหล่งละ 2 คน และประเมิน 4 ครั้ง พบว่า แหล่งความแปรปรวนของจำนวน ผู้ประเมินในแต่ละแหล่ง (R:S) เป็นแหล่งความแปรปรวนที่ มีผลต่อค่าสัมประสิทธิ์การสรุปอ้างอิงมากที่สุด แสดงว่าจำนวนผู้ประเมินสำหรับผู้ประเมินแต่ละแหล่ง ส่งผลต่อค่าสัมประสิทธิ์การสรุปอ้างอิงและพบว่าผลการประเมินในแต่ละครั้งของผู้ประเมินแต่ละแหล่งนั้น ให้ผลการประเมินที่สอดคล้องกัน เนื่องจากค่าความแปรปรวนของผู้ประเมินเป็นศูนย์เป็นการขจัด ความแปรปรวนของผู้ประเมินได้อย่างสิ้นเชิง เนื่องจากผู้ประเมินมีความเข้าใจที่สอดคล้องกันเกี่ยวกับ รายละเอียดของวิธีการประเมิน ตัวอย่างที่ รายการประเมิน และเกณฑ์การประเมิน ทำให้ผลการประเมิน มีความสอดคล้องกัน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Salano-Flores and Trumbull (2003); Brain, Packman and Onslow (2003); Hintze and Matthews (2004) ที่กล่าวว่าความคลาดเคลื่อนของ การประเมินที่มาจากผู้ประเมินจะมีค่าน้อยมาก เมื่อเครื่องมือที่ใช้ในการมือการประเมินมีคุณภาพ

ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์การสรุปอ้างอิงคะแนนการประเมินผลสรุปรวม/สอบสอน ของการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ซึ่งออกแบบการวัดเป็นแบบ three -facet design โดยมีรูปแบบการวัดเป็น $P \times O \times (R : S)$ เมื่อทำการประเมินนิสิต/นักศึกษา จำนวน 63 คน โดยผู้ประเมิน 2 แหล่ง ซึ่งผู้ประเมินแหล่งละ 2 คน และประเมิน 2 ครั้ง พบว่า แหล่งความแปรปรวน ของปฏิสัมพันธ์ระหว่างครั้งในการประเมินกับจำนวนผู้ประเมินในแต่ละแหล่ง (OR:S) เป็นแหล่ง ความแปรปรวนที่มีผลต่อค่าสัมประสิทธิ์การสรุปอ้างอิงมากที่สุด แสดงว่าจำนวนครั้งในการประเมินกับ จำนวนผู้ประเมินในแต่ละแหล่งส่งผลต่อค่าสัมประสิทธิ์การสรุปอ้างอิง และพบว่าผลการประเมินใน แต่ละครั้งของผู้ประเมินแต่ละแหล่ง และผลการประเมินในแต่ละแหล่งมีความสอดคล้องกัน เนื่องจากค่าความแปรปรวนของผู้ประเมินเป็นศูนย์ซึ่งเป็นการขจัดความแปรปรวนของผู้ประเมิน

ได้อย่างสิ้นเชิง เนื่องจากผู้ประเมินมีความเข้าใจสอดคล้องและตรงกันเกี่ยวกับรายละเอียดของวิธีการประเมิน ตัวบ่งชี้ รายการประเมิน และเกณฑ์การประเมิน ส่งผลให้ผลการประเมินมีความสอดคล้องกัน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Welk, Schaben and Morrow (2004) and Patz, Junker, Jonson and Mariano (2002) ที่กล่าวว่าความคลาดเคลื่อนของการประเมินที่มาจากผู้ประเมินจะมีค่าน้อยมาก เมื่อมีเครื่องมือการประเมินที่กำหนดและอธิบายรายละเอียดของรายการประเมิน และเกณฑ์การประเมิน ivo อย่างชัดเจน

การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศากับการประเมินตามรูปแบบเดิม

ผลการเปรียบเทียบแสดงได้ดังนี้

1. วัตถุประสงค์การประเมิน

- การประเมินแบบเดิมมีวัตถุประสงค์เพื่อดำเนินการประเมิน

การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิต/นักศึกษา

- การประเมินตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิต/นักศึกษา เพื่อให้ได้สารสนเทศเกี่ยวกับจุดเด่นและจุดที่ควรพัฒนาเกี่ยวกับการปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เพื่อให้ได้สารสนเทศเกี่ยวกับจุดเด่นและจุดที่ควรพัฒนาของการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เพื่อนำผลการประเมินที่ได้ไปใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาแนวทางและวิธีการในการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

2. รูปแบบการประเมิน

รูปแบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของการประเมินตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศากับการประเมินตามรูปแบบเดิมมีความสอดคล้องกัน คือ ประกอบด้วย การประเมินความก้าวหน้า และการประเมินผลสรุปรวม โดยมีความแตกต่างกันในประเด็นดังต่อไปนี้

2.1 แหล่งข้อมูล/ผู้ประเมิน

- การประเมินแบบเดิมทั้งการประเมินความก้าวหน้าและการประเมินผลสรุปรวม/สอบสอนมีการเก็บรวบรวมข้อมูลจาก 2 แหล่งข้อมูล คือ อาจารย์นิเทศก์สถาบัน และ อาจารย์นิเทศก์โรงเรียน

- การประเมินตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา ประกอบด้วย แหล่งข้อมูลมากกว่า 1 แหล่ง ในการวิจัยนี้การประเมินความก้าวหน้ามีการเก็บรวบรวมข้อมูลจาก 5 แหล่งข้อมูลคือ อาจารย์นิเทศก์สถาบัน อาจารย์นิเทศก์โรงเรียน นิสิต/นักศึกษาประเมินตนเอง เพื่อน นิสิต/นักศึกษา และนักเรียน ส่วนการประเมินผลสรุปรวม/สอบสอน มีการเก็บรวบรวมข้อมูลจาก 2 แหล่งข้อมูล คืออาจารย์นิเทศก์สถาบัน และอาจารย์นิเทศก์โรงเรียน

2.2 จำนวนครั้งที่ประเมิน

- การประเมินแบบเดิม การประเมินความก้าวหน้าดำเนินการประเมิน 3 ครั้ง ส่วนการประเมินผลสรุปรวม/สอบสอนมีการประเมิน 1 ครั้ง
- การประเมินตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา การประเมินความก้าวหน้าดำเนินการประเมิน 4 ครั้ง ส่วนการประเมินผลสรุปรวม/สอบสอนมีการประเมิน 2 ครั้ง

จำนวนแหล่งผู้ประเมินและจำนวนครั้งของการประเมินจะส่งผลต่อคุณภาพของการประเมินในด้านความสอดคล้องของผลการประเมินด้านความตรงและความเที่ยงของผลประเมิน ซึ่งจากการวิจัยพบว่า ถ้าการประเมินมีจำนวนแหล่งผู้ประเมินและจำนวนครั้งของการประเมินสูงขึ้นจะส่งผลให้คุณภาพของการประเมินในด้านความสอดคล้องของผลการประเมิน ความตรงและความเที่ยงของผลประเมินสูงขึ้นตามไปด้วย

3. เครื่องมือในการประเมิน

3.1 ลักษณะของเครื่องมือ

- การประเมินแบบเดิม เครื่องมือในการประเมินประกอบด้วย แบบประเมินแบบสอบถาม และแบบสังเกตพฤติกรรม โดยเครื่องมือสำหรับผู้ประเมินทุกแหล่งมีรายการประเมินเหมือนกัน
- การประเมินตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา เครื่องมือในการประเมินประกอบด้วย แบบประเมิน แบบสอบถาม การจัดประชุม และแบบสังเกตพฤติกรรม โดยเครื่องมือสำหรับผู้ประเมินแต่ละแหล่งมีรายการประเมินแตกต่างกัน

3.2 คุณภาพของเครื่องมือ

- การประเมินแบบเดิม เครื่องมือมีการตรวจสอบคุณภาพเป็นระยะเวลาที่ผ่านมาหลายปีส่งผลให้คุณภาพของเครื่องมือไม่เป็นปัจจุบัน อีกทั้งไม่มีการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือในด้านความตรงตามโครงสร้าง
- การประเมินตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา เครื่องมือมีการตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยง ความตรงตามเนื้อหา และความตรงตามโครงสร้าง

4. สิ่งที่เหมาะสม/รายการประเมิน

- การประเมินแบบเดิม มีการกำหนดสิ่งที่ประเมิน/รายการประเมินเป็นระยะเวลาผ่านมาหลายปี ส่งผลให้สิ่งที่ประเมิน/รายการประเมินไม่สอดคล้องกับความต้องการในปัจจุบัน อีกทั้งผลการประเมินไม่ทำให้เกิดการพัฒนาองค์ความรู้และการปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิต/นักศึกษาเท่าที่ควร

- การประเมินตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา สิ่งที่เหมาะสม/รายการประเมินประกอบด้วย 3 คุณลักษณะ คือ คุณลักษณะด้านบุคคล ด้านวิชาการและงานครู และด้านสังคม ซึ่งได้จากการสังเคราะห์เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของคุรุสภา มาตรฐานและตัวบ่งชี้เกี่ยวกับครูของสำนักงานรับรองมาตรฐานและการประเมินคุณภาพการศึกษา มาตรฐานครูต้นแบบและมาตรฐานครูแห่งชาติ

5. การให้ข้อมูลย้อนกลับ

- การประเมินแบบเดิมนั้นไม่มีการให้ข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับผลการประเมินซึ่งผลการประเมินถือว่าเป็นสิ่งไม่อาจเปิดเผยได้

- การประเมินตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา มีการให้ข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับผลการประเมินกับผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

6. คุณภาพของการประเมิน

6.1 ความสอดคล้องของการประเมิน

- การประเมินแบบเดิมไม่มีการศึกษาคุณภาพของการประเมินในด้านความสอดคล้องของการประเมิน

- การประเมินตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา มีการศึกษาคุณภาพของการประเมินในด้านความสอดคล้องของการประเมิน

6.2 ความเที่ยงของการประเมิน

- การประเมินแบบเดิมไม่มีการศึกษาคุณภาพของการประเมินในด้านความความเที่ยงของการประเมิน

- การประเมินตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา มีการศึกษาคุณภาพของการประเมินในด้านความเที่ยงของการประเมินโดยวิเคราะห์ค่าความสัมพันธ์ระหว่างผู้ประเมิน (Inter - Rater Reliability)

6.3 ความตรงของการประเมิน

- การประเมินแบบเดิมไม่มีการศึกษาคุณภาพของการประเมิน

ในด้านความตรงของการประเมิน

- การประเมินตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 มีการศึกษาคุณภาพของการประเมินในด้านความตรงของการประเมินโดยวิเคราะห์ค่าความตรงตามเกณฑ์สัมพันธ (Criterion-Related Validity)

7. ความสัมพันธ์ระหว่างผู้เกี่ยวข้อง

- การประเมินแบบเดิมไม่เอื้อให้เกิดสัมพันธภาพที่ดีระหว่างผู้ที่เกี่ยวข้อง
- การประเมินตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 ทำผลให้เกิดสัมพันธภาพที่ดีและเกิดการเจรจาและพูดคุยกันระหว่างผู้ที่เกี่ยวข้องกับการประเมิน

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะที่สำคัญ ดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ในการนำระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศาไปใช้นั้นมีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้ (1) กำหนดวัตถุประสงค์และกำหนดเป้าหมายของการประเมิน (2) กำหนดรูปแบบ แนวทางและวิธีการประเมิน (3) วางแผนการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และการรายงานผล (4) เตรียมความพร้อมด้านเอกสาร (5) เตรียมความพร้อมด้านบุคลากร (6) เก็บรวบรวมข้อมูล (7) วิเคราะห์ข้อมูล (8) สรุปและรายงานผล
2. สถาบันการศึกษาควรจัดโครงการพัฒนาบุคลากรพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เพื่อให้บุคลากรมีความรู้ ความสามารถและมีทักษะที่เกี่ยวข้องกับการประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูซึ่งจะส่งผลให้การประเมินมีประสิทธิภาพสูงสุดได้แก่โครงการ การฝึกอบรมให้กับอาจารย์นิเทศก์โรงเรียนให้มีความสามารถในการนิเทศอย่างเต็มที่
3. ควรมีการเสริมสร้างบรรยากาศขององค์กรให้เห็นคุณค่าและความสำคัญของระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา โดยใช้วิธีการแบบไม่เป็นทางการโดยการเข้าไปพูดคุยเป็นการส่วนตัวในลักษณะของกัลยาณมิตร คือ มีความเป็นกันเอง รับฟังความคิดเห็น และข้อเสนอแนะ รวมทั้งให้ความสำคัญกับบุคลากรทุกคนที่เกี่ยวข้องกับการนำระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศาไปใช้

4. ควรให้ความสำคัญกับการเตรียมบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการประเมินทั้งในด้าน ความรู้ ความเข้าใจ และทัศนคติต่อการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิด การประเมินแบบ 360 องศา เนื่องจากผลจากการทดลองใช้ระบบการประเมินพบว่าผู้ที่มีความเข้าใจ มีมีโนทัศน์ที่ชัดเจนและมีทัศนคติที่ดีต่อการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิด การประเมินแบบ 360 องศาสามารถใช้ระบบการประเมินอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล

5. การเลือกใช้สถานการณ์การประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ในรูปแบบใดนั้นขึ้นอยู่กับความคิดเห็นของผู้ใช้ระบบการประเมินว่ามีการกำหนดรูปแบบการประเมินผล สรุปรวมไว้ได้อย่างไร โดยพิจารณาในส่วนของจำนวนแหล่งผู้ประเมิน จำนวนผู้ประเมินแต่ละแหล่ง และ จำนวนครั้งในการประเมิน นอกจากนี้การเลือกใช้สถานการณ์การประเมินยังขึ้นอยู่กับความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของการกำหนดสถานการณ์การประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู อีกประการหนึ่ง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูต่อไป เพื่อให้ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยเฉพาะ เมื่อการปรับโครงสร้างหรือรายละเอียดภายในระบบการประเมินให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและ บริบทของหลักสูตรของแต่ละสถาบันการศึกษา

2. ควรมีการนำผลการประเมินที่ได้จากการใช้ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษา ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา ศึกษาปฏิกิริยาของผู้ได้รับประเมิน เมื่อได้รับข้อมูลย้อนกลับซึ่งจะทำให้ผู้ที่ได้รับการประเมินตรวจสอบผลการประเมินว่าผลการประเมิน ของผู้ประเมินแต่ละแหล่งมีความแตกต่างกันอย่างไร และมีผลต่อการปรับปรุง เปลี่ยนแปลง แก้ไข และปรับปรุงการปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของผู้ที่ได้รับการประเมินต่อไป

3. ควรมีการศึกษาถึงความคลาดเคลื่อนของผลการประเมินนิสิต/นักศึกษา ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูสำหรับการประเมินที่มีผู้ประเมินหลายแหล่งและการประเมินที่มีหลายครั้ง เพื่อให้ผลการประเมินที่ได้จากการใช้ระบบประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมิน แบบ 360 องศา มีความถูกต้อง สมบูรณ์ และน่าเชื่อถือมากที่สุด

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

การฝึกหัดครู,กรม. **กระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู พุทธศักราช 2531.**

กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์การศาสนา, 2535.

เกษตรศาสตร์,มหาวิทยาลัย. **คู่มือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์.**

กรุงเทพมหานคร : ศูนย์ปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์, 2544.

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ,สำนักงาน. **การวิจัยและพัฒนาระบบการประเมินผลภายในสถานศึกษา.** กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัดบางกอกบล็อท, 2546.

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ,สำนักงาน. **การปฏิรูปการเรียนรู้ตามแนวคิด 5 ทฤษฎี.**

กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัดไอเดียแอสเคิร์ม, 2542.

คณะกรรมการข้าราชการครู, สำนักงาน. **รายงานผลการวิจัยเรื่องการเปรียบเทียบคุณลักษณะความเป็นครูของข้าราชการครูที่ได้รับการบรรจุ และแต่งตั้งจากการสอบแข่งขันกับการคัดเลือกตามโครงการครูทายาท .** กรุงเทพมหานคร:

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู, 2539.

คณะกรรมการปฏิรูปการศึกษา,สำนักงาน. **การปฏิรูปการเรียนรู้และการปฏิรูปกระบวนการการเรียนรู้.** กรุงเทพมหานคร : การศาสนา, 2543.

คณะกรรมการประสานงานวิชาชีพครู, สำนักงาน. **การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู**

กรุงเทพมหานคร : บริษัทพรทิทวานกราฟฟิค, 2530.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. **คู่มือวิชาประสบการณ์วิชาชีพ.** กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. **คู่มือวิชาประสบการณ์วิชาชีพ.** กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. **ประสบการณ์วิชาชีพ.** กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แห่ง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541.

ชัยอนันต์ สมุทวณิช. **ครูกับอนาคตของชาติ ปาฐกถาพิเศษงานประกาศเกียรติคุณครู**

แห่งชาติ ประจำปี 2541. จัดโดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

วันอังคารที่ 15 ธันวาคม 2541 ณ ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย. (อัดสำเนา)

दनัย เทียนพุด. "การประเมินผลงานระบบ 360 องศา : ปัจจัยสร้างความสามารถหลักของธุรกิจ".

จุฬาลงกรณ์วารสาร. (กรกฎาคม, 2541).

วีรวัดณ์ ปันนิตามัย. “การประเมินการปฏิบัติงานของบุคลากรแบบ 360 องศา”.

วารสารข้าราชการ. (กรกฎาคม, 2540).

ศรีนครินทร์วิโรฒ,มหาวิทยาลัย. **คู่มือนิสิตฝึกสอน**. กรุงเทพมหานคร : คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ, 2541.

ศิริชัย กาญจนวาสี, **การประเมินการสอนระดับอุดมศึกษา**.กรุงเทพมหานคร :
ทบวงมหาวิทยาลัย, 2543.

ศิริชัย กาญจนวาสี, **ทฤษฎีการประเมิน**. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์
แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545.

ศึกษานิเทศการ, กระทรวง. **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 พร้อมกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้อง**. กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์, 2545.

สมคิด พรหมจ้อย. **การพัฒนาระบบประเมินตนเองสำหรับศูนย์ประสานงานการศึกษา
นอกโรงเรียนระดับอำเภอ**. วิทยานิพนธ์ปริญญาคุษฎีบัณฑิต
ภาควิชาวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. **วิธีวิทยาการประเมินทางการศึกษา**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์
แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541.

สุทธิพร คล้ายเมืองปัก. “ยาขมหม้อใหญ่ครูไทยสมัยเก่า”. **วารสารข้าราชการครู** .
(เมษายน, 2543).

สุทธิวรรณ เขี่ยมสำอางค์. **การประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของสหวิทยาลัย
รัตนโกสินทร์**. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต ภาควิชาอุดมศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.

สุวิมล ว่องวานิช. **รายงานการวิจัยเรื่องการวิจัยและพัฒนาระบบการประเมินผลภายใน
ของสถานศึกษา**. กรุงเทพมหานคร, 2538.

เสาวรส ภูภากรณ์. **สภาพการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพสาขาการศึกษาปฐมวัยใน
สถาบันราชภัฏ**. วิทยานิพนธ์ปริญญาคุษฎีบัณฑิต ภาควิชาการศึกษาปฐมวัย
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543.

อนงค์พร พะวรรัมย์. **การเปรียบเทียบผลการประเมินการปฏิบัติงานสอนของครูระหว่าง
การประเมินตนเอง กับการประเมินแบบ 360 องศา**. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต ภาควิชาวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2546.

อมรวิชัย นาคกรทรรพ. **ความฝันของแผ่นดิน**. (พิมพ์ครั้งที่ 2) . กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์
ตะวันออก, 2539.

อัฉรภา ประไพตระกูล และคณะ. **ปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนิสิตคณะครุศาสตร์
ปีการศึกษา 2520**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522.

อำรุง จันทวนิช. “ก.ค. กำหนดลักษณะครูไทยในอนาคต”. **แนวหน้า**. (ตุลาคม, 2540).

ภาษาอังกฤษ

Armstrong, T., Black, S. Y. and Oitrowski, C. The Application of a 360 degree Feedback
Managerial Development program in Higher Education : the Florida
Model . **Education**. (Summer, 2000).

Amey, S. Examining Employees from All Angles : the 360 – degree Evaluation. **Behavior
Health Management**. (July, 2001).

Antonioni, D. Designing an Effective 360 –degree Appraisal Feedback Process.
Organizational Dynamics, (Autumn, 1996).

Anthony, Kacmar M. and Perrewe'. **The systematic Design of Instruction**. 3rd ed.
Happer Collins, 2002.

Anthony, William et al. **Human resources management : A strategic approach**. 4th ed.
Ohio : South-Western College Publishing, 2002.

Brennan, R. L. **Element of Generalizability Theory**. Iowa : the American Collage Testing
Program, 1983.

Brown, Thomas, J. **Student teaching in a Secondary School**. New York : Harper Row
Publishers, 1998.

Burdin, Jole, I. **Three View of Competency - based teacher education : Theory**. Indiana :
The phi delta kappa educational Foundation, 1999.

Burry-Stock, Judith, A. and Other. “Rater Agreement Indexes for performance
Assessment”. **Educational and Psychological Measurement**.
(April, 1996).

Burton, Michel Alan. **The Effective of Cooperating Teacher teaching Style on Student
Teacher teaching Style**. Dissertation Abstracts International.
(October-December, 1998).

- Byars R. and Rue, W. **The Management of Organization : System and Human Resources Approach.** 2nd ed. New York : McGraw-Hill, 2000.
- Calvert, Gaston Evon . **The Role of the Cooperating teacher as Perceived by Student Teacher, Cooperating Teachers, and College Supervisors in selected Teacher Training Institution of Alabama.** Dissertation Abstracts International. (April, 1990).
- Castetter, William, B. **The personal function in educational administration.** 2nd ed. New York : Macmillan Publishing, 2002.
- Castillo, Jovitor, B. **The Role Expectation of The Cooperating Teacher as View by student Teachers, College Supervisors and Cooperating Teachers.** Dissertation Abstracts International. (September, 1991).
- Cronbach, L. J.,et. al. **The dependability of behavioral measurements.** New York : John Wiley, 1972.
- Crook, R. **Managemrnt : A systems approach.** New York : McGraw-Hill, 2002.
- Curtis, Andry. **Early years teacher's personal and professional needs.** A handbook for Teacher Development. England : Arena, 1996.
- Davis,Heith and and Newstrom,John W. **Human Behavior at work : Organizational behavior.** 7th ed. New York : McGraw-Hill, 1989.
- Dessler, Gary. **Human resource management.** 8th ed. New Jersey : Prentice-Hall, 2000.
- Dinham, D. and Stritter. **The Analysis Design and Implementation of Information Systems.** 3rd ed. New York : McGraw-Hill, 1996.
- Edwards, M. R. **How to Manage Performance and Pay with 360 – degree Feedback. Compensation & Benefits Review.** (May-June, 1996).
- Edwards, M. R. and Ewen, A. J. **360° Feedback The Powerful New Model for Employee Assessment & Performance Improvement.** New York : AMACOM, 1996.
- Fox, J. ,& Klein, C. **The 360 – degree Evaluation.** Ohio : Public Management, 1996,
- Funderburg ,Shelly Albright and Levy, Paul E. **The influence of individual and contextual variables on 360 – degree feedback system attitudes.** Iowa : Group & Organization Management , 1997.
- Henderson, Richard. **Performance appraisal : Theory and practices.** Virginia : Prentice Hall, 2000.

- Homsby, B. and Kuratko. **Data System and Management : Introduction to System Analysis and Design.** 2nd ed. New Jersey : Prentice-Hill, 2002.
- Interstate New Teacher Assessment and Support Consortium. **Teacher's personal and Professional needs.** [Online]. Available from :
(<http://www.intasc.org/about/.2005>)
- Jette, Richard, D. and Wertheim, Edward, G. **Performance appraisal.** 2nd ed. .
California : Mayfield Publishing Company, 2004.
- Kennett, Ron, S, and Waldman, David, A. Process performance appraisal systems:
A working substitute to individual performance appraisal. **Total Quality Management.** (May, 2004).
- Latham, Gary, P. and Waxley, Kenneth N. **Increasing productivity through performance appraisal.** California : Addison – Wesley Publishing, 2001.
- Lepsinger, R., and Lucia, A. D. Creating Champions for 360 degree Feedback. **Training & Development.** (Feb, 1998).
- Lucus, Henry, C. Jr. **The Analysis design and Implementation of information Systems.** 3rd ed. New York : McGraw-Hill, 1985.
- Lunenburg, Fred, C. and Ornstein, Allan, C. **Educational Administration : Concepts and Practices.** California : Wadsworth, 1991.
- Mead, Arthur Raymond. **Supervised Student Teaching.** New York : Johnson Publishing Company, 1930.
- Monday, R. and Noe, Robert, M. **Personal : The management of human resources.** Massachusetts : Allyn and Bacon, 2005.
- National Council for Accreditation of Teacher Education. **Competency - based teacher education.** [Online]. Available from : (<http://www.ncate.org/about/.2005>)
- Orlosky, Donald, E. **Performance Relative Importance and Factors Which Prevent Performance of Certain Activity in Student Teaching.** Dissertation Abstracts International. (February-March, 1991).
- Pollmann Reese. **The prediction of Student Teaching Success in Teacher Education Programs : development and Present Status.** Dissertation Abstracts International. (February, 1995).

- Salam ,Sabrina and Cox, Jonathan F. **In the eye of the beholder : How leadership related to 360-degree performance ratings.** Iowa : Group & Organization Management, 1997.
- Schoderbek, Peter, P.et al. **Management system : conceptual consideration.** 4th ed. Boston : Richard D. Irwin, 1990.
- Scriven,Michael. **Duties of the teacher.** Kalamazoo:Ellsworth Hall.1994.
[Online].Available from :
<http://www.wmich.edu/evactr/checklists/dutiesoftheteacher.htm>
- Scriven, M. **Evaluation Thesaurus.** 4th ed. Newbury Perk : Sage Publication,1991.
- Scriven, M. **Key evaluation checklist.** [Online].Available from :
<http://homepages.Wmich.edu/~j davidso/evl/content/kec/kecexpl.htm>,
2002 [2005,December 7]
- Scriven, M. **Product Evaluation Checklist.** [Online].Available from :
<http://homepages.Wmich.edu/ /evalctr/chechlistt/productevaluation.htm>,
2000 [2005,December 7]
- Scriven, M. **KEC-Explanation of selected Checkpoints.** [Online].Available from :
<http://homepages.Wmich.edu/~j davidso/evl/content/kec/kecexpl.htm>,
1999 [2005,December 7]
- Shinkfield ,Anthony J. and Stufflebeam, Daniel L. **Teacher evaluation :Guide to effective Practice.** Boston : Kluwer Academic Publishers, 1995.
- Shulman, J. **Model of Teaching.** Toronto : Allyn & Bacon, 1997.
- Silvern, A. J. **A systems approach to education and training.** Stanley : Hunt Publishing, 1992.
- Smith , William, A. **System concept, total.** Encyclopedia of Professional Management. Massachusetts : Allyn and Bacon,1990.
- Sitton, S. **Becoming A Teacher.** 2nd ed. Toronto : Allyn & Bacon, 2002.
- Siville, E. **Pre-Student Teaching.** Illinois : Clinical experiences, Normal, Illinois : F.E. Peacock Publisher, 2005.
- Stone, Thomas. H. **Understanding personal management.** Japan : CBS College Publishing , 2000.

- Stratemeyer, K. and Lindsey, J. **System Concepts for Management**. 4th ed. California : Mayfield Publishing Company, 1996.
- Stufflebeam, D. L. **Meta-evaluation : Concepts, standards, and uses**. **Educational Evaluation Methodology : the State of the Art** . Londno : the John Hopkins University Press, 1981.
- Stufflebeam, D. L. **Program Evaluation Metaevaluation Checklist** .
[Online].Available from :
http://homepages.Wmich.edu/evl/ctr/checklists/program_metaevall.htm,
2000 [2005,December 22]
- Stufflebeam, D. L. **Guidelines for Developing Evaluation Checklist : The Checklists development Checklist**. [Online].Available from :
http://homepages.Wmich.edu/evl/ctr/checklists/View_download_page1.htm,
2000 [2005,December 22]
- Tracy, William, R. **Human resource management & Development handbook**. 2nd . California : Mayfield Publishing Company, 2004.
- Vinson, M. N. The pros and cons of 360 – degree feedback :Making it work. **Training & Development**. (April, 1996).
- Wiggins, Sam, P. **Why Student Teaching? The Student Teacher in Action**. Boston : Allyn and Bacon, 1997.
- Wilson, J. L. 360 Appraisals. **Training & Development**. (June, 1997).
- Wimer, at all.13 common mistakes using 360-degree feedback. **Training & Development**. (December, 1998).
- Worthen, B. R. and Sander J.R. **Educational evaluation : Theory and practice**. Ohio : Charles A. Jone,1973.

ภาคผนวก

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก

1. รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิในการพัฒนาระบบการประเมิน
  - 1) รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิด้านการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
  - 2) รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิด้านการประเมินแบบ 360 องศา
  - 3) รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา
  - 4) รายชื่อครูต้นแบบและครูแห่งชาติ
  - 5) รายชื่อนิสิต/นักศึกษาที่ผ่านการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
2. รายชื่ออาจารย์นิเทศก์สถาบันและอาจารย์นิเทศก์โรงเรียนในการทดลองใช้ระบบประเมินและการตรวจสอบคุณภาพระบบประเมินหลังการทดลองใช้
3. รายชื่อนิสิต/นักศึกษาในการทดลองใช้ระบบประเมินและตรวจสอบคุณภาพระบบประเมินหลังการทดลองใช้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ
ในการพัฒนาระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
ตามแนวความคิดการประเมินแบบ 360 องศา

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิด้านการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

1. รศ. ดร. อรจรีย์ ณ ตะกั่วทุ่ง	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. ผศ. ดร. รัชนีกร หงส์พันธ์	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
3. ผศ. อรพินท์ วิบูลย์พันธุ์	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
4. ผศ. ดร. อลิศรา ชูชาติ	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
5. ผศ. ดร. จันทร์ทรงกรด คชเสณี	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
6. อ. พิฑูลาวัลย์ ศุภาอุทุมพร	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
7. อ. น้ำผึ้ง มีนิต	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
8. อ. รับขวัญ ภูเขาแก้ว	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
9. อ. อรรถพล อนันตวรสกุล	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
10. ผศ. กัณฑ์ อัญชันภาติ	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
11. อ. ดร. จุฑารัตน์ วิบูลผล	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
12. อ. เจนสมุทร แสงพันธุ์	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
13. ผศ. ดร. เกียรติสุดา ศรีสุข	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
14. อ.ดร. สุกัญญา นิมนานันท์	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
15. อ. ขวัญชัย แสงสุวรรณ	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
16. ผศ. สุนทรี คงเที่ยง	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
17. ผศ. ธวัช วันชูชาติ	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
18. ผศ. ธนาพร ธนานุวัฒน์ศักดิ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
19. อ. ทวีพิพัฒน์ สันตะวัน	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
20. ผศ. นันทิยา น้อยจันทร์	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิด้านการประเมินแบบ 360 องศา

1. รศ. ดร. วีระวัฒน์ ปันนิตามัย
2. ดร. ดนัย เทียนพุด
3. ดร. มนูญ ศีวารมย์.
4. ดร. จุฑาทิพย์ ภารพ
5. คุณอนงค์พร พะวรรัมย์

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา

1. ศ. ดร. สุวิมล ว่องวานิช จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. รศ. ดร. ศิริเดช สุชีวะ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
3. รศ. ดร. สำราญ มีแจ้ง มหาวิทยาลัยนเรศวร
4. รศ. ดร. อรุณี อ่อนสวัสดิ์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
5. รศ. เกษม สานร่ายทิพย์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

รายชื่อครูต้นแบบและครูแห่งชาติ

1. นางประไพ แก้วนาวิ สาขาวิชาภาษาไทย
2. นางสาวสาลี ศิลปธรรม สาขาวิชาภาษาอังกฤษ
3. นายภนอมเกียรติ งานสกุล สาขาวิชาคณิตศาสตร์
4. นางอรพิน ศรีสุวรรณค์ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไป
5. นายศิลปชัย บุญพานิช สาขาวิชาฟิสิกส์
6. นายพีระพล งามขุนทด สาขาวิชาสังคมศึกษา
7. นางสาวเมธาวรรณ แหมคำ สาขาวิชาภาษาไทย
8. นางสถาพร มุ่งวัฒนา สาขาวิชาพระพุทธศาสนา
9. นายสุพัฒน์ กฤษฮาคม สาขาวิชาคณิตศาสตร์
10. นายสุเวช ทินบุตร สาขาวิชาวิทยาศาสตร์

รายชื่อ นิสิต/นักศึกษาที่ผ่านการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

1. นางสาวจุฑารัตน์ ชนาคุม	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. นางสาวพนิดา มารุ่งเรือง	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
3. นางสาวอภิรดี อ่อนสกุล	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
4. นางสาววภูฏิกาท ทองมาศสกุล	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
5. นางสาววริศา อันประเสริฐ	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
6. นางสาวกาญจนา ศรีธงชัย	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
7. นางสาวนัยนา สกุลทอง	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
8. นางสาวกาญจนา กุลนาถศิริ	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
9. นางสาวลดาวัลย์ ชัยเชื้อศิริ	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
10. นางสาวจุฬาลักษณ์ ชัยศิริวินิช	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
11. นางสาวสุกัญญา ร้อยงาม	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
12. นายพงศธร ธรรมมาธิกร	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
13. นายรติกร แสงชัย	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
14. นายสมศักดิ์ จันทร์แก้ว	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
15. นายธราพงษ์ ประสิทธิ์	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
16. นายศุภวัฒน์ เกษศิลป์	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
17. นางสาวพัชรี ภัณฑ	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
18. นางสาวปิยะวรรณ มณีรัมย์	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
19. นางสาวอรรวรรณ ชินพาลัย	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
20. นางสาวรุ่งกานต์ ม่วงมี	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
21. นางสาววาทีณี ปริญากรกุล	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
22. นายก้องภพ มหาวรชัย	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
23. นายพีรพงษ์ ชี้อสกุลชัย	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
24. นายอาณัติ ช่วยพรหม	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
25. นางสาววรรณิ์ สอนบุญ	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
26. นางสาวใจศคารม ใจสะอาด	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
27. นางสาวกาญจนา พวงแก้ว	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
28. นางสาวจริยาพร หงษ์สุวรรณ	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
29. นางสาวเพ็ญพรรณ แผลมศรี	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
30. นางสาวนฤมล ธงชัย	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
31. นายพรชัย จีระชัยมงคล	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
32. นายสุรศักดิ์ แสนพรหม	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
33. นายอุทิศ ประชาวัฑ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
34. นายอำนาจ เขียนสังข์	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

รายชื่ออาจารย์นิเทศก์สถาบันและอาจารย์นิเทศก์โรงเรียน
ในการทดลองใช้และการตรวจสอบคุณภาพระบบการประเมิน
นิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศาหลังการทดลองใช้

รายชื่ออาจารย์นิเทศก์สถาบัน

โรงเรียนพุทธจักรวิทยา

1. อ.ดร.บุญชริกา บุญศักดิ์	7. รศ. อมรา รอดดารา
2. ผศ.ดร.กมลมนัสพงษ์ บัณฑิตยานนท์	8. ผศ.พีไล แย้มงามเหลือ
3. อ.ดร.วีระเทพ ปทุมเจริญวัฒนา	9. รศ.ดร. สุวัฒนา เอี่ยมอรพวรรณ
4. อ.ดร.ปราวีณยา สุวรรณณัฐโชติ	10. ผศ. ดร. สมยศ ชิดมงคล
5. ผศ.วาณี ลิ้มปัสวัสดิ์	11. ผศ. ดร. อภัสรา ชินวรรณ
6. ผศ. อรพิน วิบูลย์	12. อ. ดร. ยุรวัฒน์ คล้ายมงคล

รร. สันติราษฎร์วิทยาลัย

1. อ.ดร.รังสิพันธุ์ แข็งขัน	11. ผศ.ดร.สุกรี รอดโพธิ์ทอง
2. อ.วัชรภรณ์ แก้วดี	12. รศ.ประสงค์ จันทองจีน
3. รศ.ดร.อัมพร ม้าคนอง	13. ผศ.ดร.สุมาลี ชีโนกุล
4. ผศ.ดร.อภัสรา ชูชาติ	14. ผศ.พีไล แย้มงามเหลือ
5. ผศ.กนต์ อัญชันภาติ	15. ผศ.ดร.สุวิมล วัชรภักย์
6. รศ. ประสงค์ จันทองจีน	16. รศ.ดร. สุวัฒนา เอี่ยมอรพวรรณ
7. รศ. ดร. น้อมศรี เคท	17. ผศ. ดร. สมยศ ชิดมงคล
8. อ. ดร. ยุรวัฒน์ คล้ายมงคล	18. ผศ.ดร. กมลมนัสพงษ์ บัณฑิตยานนท์
9. ผศ. ดร. วลัย พานิช	19. ผศ. ดร. อภัสรา ชินวรรณ
10. ผศ. ดร. สุรภี รุโจปการ	20. อ. กัลยา ปริญญาพร กรรมการ

รร.สาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม

1. ผศ. .ปริมวดี ประยูรสุข	11. ผศ.มาลินี ชาญศิลป์
2. อ. รุ่งอรุณ ลียะวนิชย์	12. ผศ.เอมอร บุญพพาจารย์
3. อ. กวิสรา รัตนากร	13. ศ. อัจฉรา ชีวพันธ์
4. รศ. พัชรี วรรณรังสี	14. อ. ผัสสรพรรณ ถนอมพงษ์ชาติ
5. รศ. ทศนี้อย์ ผลเนื่องมา	15. อ. ภคเนษฐ์ อุ่นแจ่ม
6. รศ. สุปราณี จิราณรงค์	16. ผศ.สุมาลี ดังกณานุรักษ์
7. อ. ดร. ยุรวัฒน์ คล้ายมงคล	17. อ. ศศิวิมล รอบคอบ
8. อ. จันทรทิพย์ อธิพิพเจริญ	18. รศ. กิติพงษ์ เทียนตระกูล
9. อ. ทินกร เทพกุลด	19. อ. เหมวรรณ ชันมณี
10. ผศ.มาลินี เผ่าพรหม	20. อ. รัตนภรณ์ ทองเจิม

รร.สาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม (ต่อ)

21. อ.พิมพ์พร อสัมภินพงศ์	26. อ. พรพิมล
22. รศ.มลิวัลย์ ด้บบไฟรี	27. อ. สมใจ จงรักวิทย์
23. ผศ.ศิริลักษณ์ ศรีกมล	28. อ. ผัสสพรรณ ถนนอมพงษ์ชาติ
24. ผศ.สุภาพรพรรณ พวงจันเพชร	29. อ. แคทลียา ศรีแปลก
25. อ.ศิริรัตน์ การเจริญ	

รร.สาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม

1. อ.ชวิทย์ ยุระยง	25. อ.ธาริณี วิทยาอนิวรรณ
2. อ.จารุพัทธ์ กลิ่นเกษร	26. อ.พรพรม ชัยฉัตรพรสุข
3. อ.นัยนา ตรงประเสริฐ	27. อ.ทัศนีย์ ศรีพิพัฒน์
4. อ.ฉันทนา เชาววีริชา	28. อ.พิศลาวัฒน์ มีนิต
5. อ.อมรรัตน์ บุปผโชติ	29. อ.เสริมศรี สนวนไพรินทร์
6. อ.นภาพร สุรนาคะพันธ์	30. อ.ชูชัย รัตนภิญโญพงษ์
7. อ.วิภา เกียรติธนะบำรุง	31. ผศ. ศิลปชัย บุรณพานิช
8. อ.สายสวาท สุวรรณณภิกุฎ	32. อ.พรเทพ จันทราอุกฤษฏ์
9. อ.ศิริรัตน์ ศรีสอาด	33. ผศ.บุญชัย ภิญโญอนันตพงษ์
10. รศ.ศักดิ์ดา บุญยไวยโรจน์	34. ผศ.ธนาภรณ์ พิษณานนท์
11. ผศ.กัตติกา ตังธนกานนท์	35. รศ.บุญเยี่ยม หุ่นสะดี
12. ผศ.สุนันทา เอกเวชวิท	36. ผศ. มยุรี อนันตมงคล
13. อ. สุปฏิฐ์ แก้วกุลวณิชย์	37. อ. นาวิณี หล้าประเสริฐ
14. ผศ. วิทยา ใต้ทอง	38. อ. สุวิตตรา เลิศวรรณวิทย์
15. อ. วิชาญลัมพณ์ เหล่าวานิช	39. อ. สุพัตรา อุดมั่ง
16. ผศ. ชูเกียรติ วงษ์อ่อง	40. อ. อินทร์วุธ เกาตรระชนม์
17. อ. กุลกานต์ วะสีนนท์	41. อ. รัชชัญญา ภูษาแก้ว
18. อ. ว่าที่ร้อยตรี อลัมพล สังฆเศรษฐี	42. อ. ทัศนีย์ ศรีพิพัฒน์
19. อ. ทรงชัย จารุภูมิ	43. อ. ชนิษฐา คำทอน
20. อ. สันติวัฒน์ จันทรไธ	44. ผศ. ชัยศักดิ์ ชั่งใจ
21. อ. พัชริน สงวนผลไพโรจน์	45. อ. ชะไมพร ประเสริฐกิตติกุล
22. อ. นาวิณี หล้าประเสริฐ	46. อ. จารุภัทร สุจินโณ
23. อ. สันติวัฒน์ จันทรไธ	47. ผศ.จินตนา วีระไวทยะ
24. ผศ. มยุรี อนันตมงคล	48. ผศ. นิดา ศิริกุลวิเชษฐ

รายชื่ออาจารย์นิเทศก์โรงเรียน

โรงเรียนพุทธจักรวิทยา

1. นายปรีชา วงศ์ยะรา	8. นายพีระยุทธ เรืองวราหะ
2. นางสาวสุวรรณี มลฉนวน	9. นางดลนภา บุรณะรัญญ์
3. นางสาวศิริรัตน์ วงศ์ศิริ	10. นายสุรินทร์ ราชนิยม
4. นางเพียววี วงศ์สุวรรณ	11. นายประยูร ยะคะนอง
5. นางสุนันท์ ยอดธรรม	12. นายดำรงค์ ชื่นครุฑ
6. นางวราวรรณ ศรีสถิตย์	13. นางสาวภา ลีละศิธร
7. นางสาวยุวดี จิระกุล	

รร. สันติราษฎร์วิทยาลัย

1. นางสุชัญญา ยะคะนอง	13. นางสาวรัชณี ไล่สุวรรณ
2. นายศักดิ์ แสนเกษม	14. นางบุผา ศุภโสภณ
3. นางสาวสุปราณี ปิ่นแสง	15. นายวิชัย ไร่ทิม
4. นางสาวปรียาวรรณ ทูมโฆสิต	16. นางเสวนิตย์ ภักตร์ผ่อง
5. นายวัชรินทร์ มั่งคั่ง	17. นายบุญสม เชื้อดี
6. นางฤดีนิภา วัฒนาปฐมากุล	18. นายวิศิษฎ์ ภูวิภาภานนท์
7. นางนฤกร ทานาค	19. นางสาวดาสมร วงศ์สุทธิชาติ
8. นางนวลผจง ธรรมลี	20. นางศรณกนิง เรือนใจดี
9. นางทิพย์วัน แก้วพรหม	21. นางสาวศรีสุดา เปรมผลกมล
10. นางสาวสมคิด สุภาพเนต	22. นางสาวบุญลักษณ์ ไวยพงษ์ศรี
11. นางกัญกนก พูนพิพัฒน์	23. นางสาวจรรยา ธนะมิตร
12. นางขวัญดาว วิมุกตานนท์	24. นางรำไพ ช่วยกิจ

รร.สาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม

1. ผศ.ปริมวดี ประยูรสุข	15. ผศ.มาลินี ชาญศิลป์
2. อ.รุ่งอรุณ ลียะวนิชย์	16. ผศ.เอมอร บุญชูพพพจารย์
3. อ.กวิสรา รัตนากร	17. ศ.อัจฉรา ชีวพันธ์
4. รศ.พัชรี วรจรัสรังสี	18. อ.ผัสสพรรณ ถนอมพงษ์ชาติ
5. รศ.ทัศนีย์ ผลเนื่องมา	19. อ.ภคินันท์ อุ่นแจ่ม
6. รศ.สุปราณี จิราณรงค์	20. ผศ.สุมาลี ตั้งคณานุรักษ์
7. อ.ดร.ยุรวัฒน์ คล้ายมงคล	21. อ.ศศิวิมล รอบคอบ
8. อ.จันทร์เพ็ญ อธิพิเจริญ	22. รศ.กิติพงษ์ เทียนตระกูล
9. อ.ทินกร เทพกุศล	23. อ.เหมวรรณ ชันมณี
10. ผศ.มาลินี ผ่าพรหม	24. อ.รัตนากรณ์ ทองเจิม
11. ผศ.มัทนา ทองใหญ่	25. ผศ.มาลินี ชาญศิลป์
12. อ.แคทลียา ศรีแปลก	26. ผศ.สุมาลี ตั้งคณานุรักษ์
13. อ.อมรรัตน์ เหลืองแสงทอง	27. ผศ.รัชดา สุตรา
14. ผศ.อรนุชา อัญญาชระ	28. อ.เสาวพร บุญช่วย

รร.สาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม (ต่อ)

29. อ. เสน่ห์ บุญช่วย	32. อ. อธิพิงศ์ กฤดากร ณ อยุธยา
30. อ. พงษ์ดดา ธรรมพิทักษ์กุล	33. อ. พรพิมล ศิริรัตน์
31. อ. เกรียงไกร ปิยะเมธาง	34. อ. บุษกร เลิศวิริยะศิริกุล

รร.สาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม

1. อ. ชูวิทย์ ยุระยง	31. อ. ธาวิณี วิทยาอนิวรรณ
2. อ. จารุสิทธิ์ กลิ่นเกษร	32. อ. พรพรหม ชัยฉัตรพรสุข
3. อ. นัยนา ตรงประเสริฐ	33. อ. ทศนีย์ ศรีพิพัฒน์
4. อ. ฉันทนา เซาว์ปรีชา	34. อ. พิธูลาวัลย์ มีนิต
5. อ. อมรรัตน์ บุปผชาติ	35. อ. เสริมศรี สอนไพรินทร์
6. อ. ฉันทนา เซาว์ปรีชา	36. อ. ชูชัย รัตนภิญโญพงษ์
7. อ. วิภา เกียรติธนะบำรุง	37. ผศ. ศิลปชัย นูรณพานิช
8. อ. สายสวาท สุวรรณณทีฏะ	38. อ. พรเทพ จันทราอุกฤษฏ์
9. อ. ศิริรัตน์ ศรีสะอาด	39. ผศ. บุญชัย ภิญโญอนันพงษ์
10. รศ. ศักดา บุญยไวยโรจน์	40. ผศ. ธนภรณ์ พิษณานนท์
11. ผศ. กัตติกา ตั้งธนานนท์	41. รศ. บุญเยี่ยม หุ่นสะดี
12. ผศ. สุนันทา เอกเวชวิท	42. ผศ. มยุรี อนันตมงคล
13. อ. สุปฏิฐ์ แก้วกุลวนิชย์	43. อ. นาวิณี หล้าประเสริฐ
14. ผศ. วิทยา ไส้ทอง	44. อ. สุจิตตรา เลิศวรรณวิทย์
15. อ. วิชาลัมภ์ เหล่าวานิช	45. อ. สุพัตรา อุดมิ่ง
16. ผศ. ชูเกียรติ วงษ์อ่อง	46. อ. อินทร์วุธ เกษตระชนม์
17. อ. กุลกานต์ วะสีนนท์	47. อ. รับขวัญ ภูษาแก้ว
18. อ. ว่าที่ร้อยตรี อลัมพล สังขเศรษฐี	48. อ. ทศนีย์ ศรีพิพัฒน์
19. อ. ทรงชัย จารุภูมิ	49. อ. กมลรัตน์ แดงสว่าง
20. อ. กมลเวช นิตยสุทธิ์	50. อ. วรณา รุ่งลักษณะมี
21. อ. พัชริน สงวนผลไพโรจน์	51. อ. รัตนา พิกุลกานตเลิศ
22. อ. พิสนันท์ ศรีตรงฤทธิ์	52. อ. ชะไมพร ประเสริฐกิตติกุล
23. ผศ. มัลลิกา สิ้นสวัสดิ์	53. อ. จารุภัทร สุจิณโณ
24. อ. มีนา รูปพรหม	54. ผศ. จินตนา วีระไวทยะ
25. อ. พรพรรณ วิมุกตะลพ	55. ผศ. เปรมฉัตร แรงช้า
26. อ. นาวิณี หล้าประเสริฐ	56. อ. นวพร สุรนาคะพันธุ์
27. อ. สันติวัฒน์ จันทร์ไค	57. รศ. ม.ล. อัจฉิมา เกิดผล
28. ผศ. มยุรี อนันตมงคล	58. อ. เจนจิรา รัตนเดชาพิทักษ์
29. อ. กมลทิพย์ เมฆวงศาโรจน์	59. อ. สาทร เจริญภักดี
30. อ. สุนันทา วิไลศักดิ์	

รายชื่อ นิสิต/นักศึกษา ในการทดลองใช้ระบบการประเมิน

นิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา

โรงเรียนพุทธจักรวิทยา

1. นายชนมธวัช โกศลวิตร	ธุรกิจศึกษา	5. น.ส.จิรภา ธาระสิทธิ์	นอกระบบ/คอมพิวเตอร์
2. น.ส.พรธัญชนก จันทร์คล้าย	ธุรกิจศึกษา	6. น.ส.พูนศรี จุลมาศ	นอกระบบ/คอมพิวเตอร์
3. น.ส.เกวลี กุศลชู	ภาษาไทย/ภาษาฝรั่งเศส	7. น.ส.สิตานันท์ ศรีวรรณะ	ภาษาฝรั่งเศส/คอมพิวเตอร์
4. น.ส.ธันย์ชนก แก้วกิจจา	ภาษาไทย/ภาษาฝรั่งเศส		

รร.สันติราษฎร์วิทยาลัย

1. นายเนติชัย ปานสุวรรณ	ดนตรีศึกษา (ไทย)	7. น.ส.พิมพ์ดา ทองคำ	วิทยาศาสตร์/ชีววิทยา
2. นายเอกภพ ศรีรักษา	ดนตรีศึกษา (ไทย)	8. น.ส.สุวิษา ทานธรรมณ	วิทยาศาสตร์/ชีววิทยา
3. น.ส.ธนวี เงินศรี	วิทยาศาสตร์/คณิตศาสตร์	9. นายศรันยู ปุญญพิทักษ์	วิทยาศาสตร์/คอมพิวเตอร์
4. น.ส.เพ็ญรัตน์ วนิชย์เศรษฐ์	วิทยาศาสตร์/คณิตศาสตร์	10. น.ส.จิราพร ภราดรนุวัฒน์	วิทยาศาสตร์/คอมพิวเตอร์
5. น.ส.ปรารถนา เสือกลิ่น	วิทยาศาสตร์/เคมี	11. น.ส.อุษณีย์ นัยนานนท์	ภาษาอังกฤษ/จิตวิทยา
6. น.ส.ยุวรี ผลพันธิน	วิทยาศาสตร์/เคมี	12. น.ส.ศศิวิมล ตันจิวินท์	ภาษาอังกฤษ/จิตวิทยา

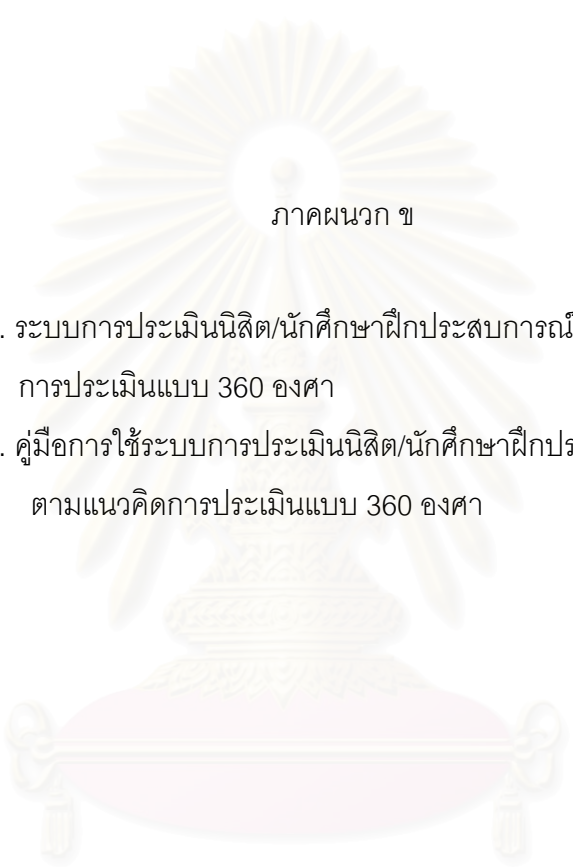
รร.สาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม

1. น.ส.ธัญจิรา โลกนิมิตร	ดนตรีศึกษา (ไทย)	11. น.ส.จิตรลดา คำนวนลิน	ประถมศึกษา
2. นายกฤตพงศ์ มาสอาด	ดนตรีศึกษา (ไทย)	12. น.ส.ชลดา ทองเชียง	ประถมศึกษา
3. นายสุริยา เพียรกุล	ดนตรีศึกษา (สากล)	13. น.ส.ชนัญธิดา จิรกรวงศ์	ประถมศึกษา
4. นายปรีช สารีมาน	ดนตรีศึกษา (สากล)	14. น.ส.พรศิริ บรรจงประเสริฐ	ประถมศึกษา
5. น.ส.ราชนลีส ลักษณ์ไลาวัฒน์	ศิลปศึกษา	15. นายพิรุณเทพ เพชรบุรี	ประถมศึกษา
6. น.ส.ณัชชา วีระเกตุ	ศิลปศึกษา	16. นายภาคภูมิ รัชย์อง	ประถมศึกษา
7. น.ส.ณัฐพร สัจจะผลกุล	ศิลปศึกษา	17. นายรัตนพงศ์ ตุมพสุวรรณ	ประถมศึกษา
8. น.ส.สิริดา เจือศรีกุล	ศิลปศึกษา	18. น.ส.วรัญญา ไชยวินิจ	ประถมศึกษา
9. น.ส.ศิริพร พัฒนศิริ	ประถมศึกษา	19. น.ส.วิรัชญา กุศลานูโยต	ประถมศึกษา
10. น.ส.สิริญา ม่วงแจ่ม	ประถมศึกษา	20. น.ส.ศรีประภา เหล่าโชคชัยกุล	ประถมศึกษา

รร.สาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม

1. นายเรืองศักดิ์ เพ็ญรัตน์	ดนตรีศึกษา (ไทย)	13. น.ส.ฉัตรภาภรณ์ เงินสูง	วิทยาศาสตร์/เคมี
2. น.ส.ดวงดาว เศษรินทร์	ดนตรีศึกษา (ไทย)	14. น.ส.มิ่งขวัญ ภาคสัญญา	วิทยาศาสตร์/เคมี
3. นายเอกพงศ์ มณีโชติ	ดนตรีศึกษา (สากล)	15. น.ส.ฉัตรลดา พุทธิรักษา	วิทยาศาสตร์/จิตวิทยา
4. นายเอกรินทร์ ชูอรุณ	ดนตรีศึกษา (สากล)	16. น.ส.ปภาวดี คงเพชร	วิทยาศาสตร์/ชีววิทยา
5. น.ส.อภิรดี ศรีสยาม	สังคมศึกษา	17. น.ส.มินตรา สิงหนาค	วิทยาศาสตร์/ชีววิทยา
6. นายไตรทิพย์ ศิริเรือง	ภาษาอังกฤษ	18. นายปรัชญา สิงห์ชัย	วิทยาศาสตร์/ฟิสิกส์
7. นายณล ผลากุล	ศิลปศึกษา	19. นายมงคล ฉิมพิภพ	วิทยาศาสตร์/ฟิสิกส์
8. น.ส.วรภาณูจณ์ ว่องปรีชา	ศิลปศึกษา	20. น.ส.ขวัญตะวัน ใควินณมิตร	สังคม/คอมพิวเตอร์
9. น.ส.สรลลักษณ์ โสดี	ภาษาไทย/สังคมศึกษา	21. น.ส.กมลวรรณ ศิริบรรวรรตกุล	ภาษาอังกฤษ/จิตวิทยา
10. น.ส.ขวัญตา หน่อคำ	ภาษาไทย/ภาษาอังกฤษ	22. นายอัฐพล จงสวัสดิ์	ภาษาอังกฤษ/ภาษาฝรั่งเศส
11. น.ส.วาริศา กลาสี	วิทยาศาสตร์/คณิตศาสตร์	23. น.ส.ภัทรียา ภัทรธาดา	ภาษาอังกฤษ/ภาษาฝรั่งเศส
12. นายชัยวัฒน์ ปิ่นทรัพย์ถาวร	วิทยาศาสตร์/คณิตศาสตร์	24. นายยุทธชัย อธิวัตรเชษฐ	สังคมศึกษา/ภาษาเยอรมัน

ภาคผนวก ข

1. ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา
2. คู่มือการใช้ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เอกสารประกอบการพัฒนาระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
ตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา

ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา

พัฒนาโดย
นางสาวดวงใจ สีเขียว

อาจารย์ที่ปรึกษา
รศ. ดร.สุชาดา บวรกิติวงศ์
อ. ดร.ปัทมศิริ อธิราษฎร์ จารุชชัยนิวัฒน์

เอกสารนี้เป็นส่วนหนึ่งของการวิจัย

เรื่องการพัฒนากระบวนการประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา

โดยการประยุกต์ใช้ทฤษฎีการสรุปอ้างอิง วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์ดุสิตบัณฑิต

สาขาการวัดและประเมินผลการศึกษา ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2549

คำนำ

ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา เป็นเอกสารที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้นสำหรับทั้งสองใช้ระบบ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนากระบวนการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา โดยการประยุกต์ใช้ทฤษฎีการสรุปอ้างอิง ซึ่งระบบนี้จะมีเนื้อหาเกี่ยวกับระบบและการนำระบบไปทดลองใช้

เอกสารฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการทดลองใช้ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา มีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถทำการประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และนำผลการประเมินมาพัฒนาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูต่อไป

ผู้วิจัยขอขอบคุณทุกท่านที่มีส่วนในการสนับสนุนช่วยเหลือการพัฒนากระบวนการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา

ดวงใจ สีเขียว

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

ส่วนที่ 1	บทนำ	
	ความเป็นมาและความสำคัญ	1
	วัตถุประสงค์ของระบบ	2
	หลักการของระบบ	4
	เนื้อหาสาระของระบบ	5
	โครงสร้างของระบบ	5
	วิธีการพัฒนาระบบ	7
	แนวทางการนำระบบไปใช้	7
	ผู้ใช้ระบบ	7
	วิธีการนำระบบไปใช้	7
	นิยามศัพท์เฉพาะ	9
ส่วนที่ 2	รายละเอียดของระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	11
	ตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา	
	ปัจจัยนำเข้า	11
	ปัจจัยนำเข้าของการประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	11
	วัตถุประสงค์ของการประเมิน	11
	คุณลักษณะ ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การประเมิน	11
	เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน	13
	ผู้ประเมินและผู้รับการประเมิน	13
	กระบวนการประเมิน	14
	กระบวนการของการประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	14
	รูปแบบการประเมิน	14
	การสร้างและพัฒนาเครื่องมือในการประเมิน	16
	การเก็บรวบรวมข้อมูลการประเมิน	16
	การวิเคราะห์ข้อมูลและการตัดสินผลการเรียน	16
	ผลผลิต	17
	ผลที่ได้จากการประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	17
	การรายงานผลการประเมิน	17
	การรายงานผลการเรียน	17

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
การให้ข้อมูลย้อนกลับ	
การให้ข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับผลการประเมิน	17
การให้ข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับผลการประเมินระบบการประเมิน	17
ส่วนที่ 3 เครื่องมือและเอกสารประกอบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์การวิชาชีพครู	18
ตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา	

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ส่วนที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญ

การที่ประเทศไทยจะพัฒนานั้นประเทศนั้นปัจจัยที่สำคัญที่สุดคือปัจจัยทางการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2542) เนื่องจากการศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคนให้มีความรู้ความสามารถที่จะพัฒนาประเทศในด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ผลผลิตของระบบการศึกษา คือพลเมืองของประเทศที่สามารถแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา และสามารถพัฒนาตนเอง ชุมชน และประเทศชาติ บุคคลที่มีบทบาทสำคัญในการสร้างและพัฒนาผลผลิตทางการศึกษาให้มีคุณภาพคือครู ดังนั้นคุณภาพของผลผลิตทางการศึกษาจึงขึ้นกับความสามารถในการสร้างผลผลิตของครู ครูจึงมีบทบาทสำคัญต่อการศึกษา ซึ่งรัฐให้ความสนใจและเห็นความสำคัญของกระบวนการผลิตครูโดยกำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวด 7 มาตรา 52 ว่า “ให้กระทรวงส่งเสริมให้ระบบมีกระบวนการผลิต การพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพและมีมาตรฐานที่เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูงโดยการกำกับและประสานงาน ให้สถาบันที่ทำหน้าที่ผลิต และพัฒนาครู คณาจารย์ รวมทั้งบุคลากรทางการศึกษาให้มีความพร้อมและมีความเข้มแข็งในการเตรียมบุคลากรประจำการอย่างต่อเนื่อง” ในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 9 และฉบับที่ 10 (พ.ศ.2545-2554) ได้กำหนดแผนการผลิตและพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา รวมทั้งแผนพัฒนาคณะ ศึกษาศาสตร์/ศึกษาศาสตร์เพื่อปฏิบัติการศึกษาไว้ เพื่อพัฒนาครูให้มีความเหมาะสมกับความเป็นวิชาชีพชั้นสูงของครูทั้งในด้านการผลิตครูที่สอดคล้องกับความต้องการใช้ครูและเน้นการฝึกปฏิบัติงานจริงในสถานศึกษามากขึ้น รวมทั้งมีการพัฒนาครูให้มีคุณธรรมและจริยธรรมควบคู่ไปกับการพัฒนาวิชาการและมาตรฐานแห่งจรรยาบรรณวิชาชีพครู (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2546)

ด้วยความตระหนักในปัญหาด้านการผลิตและการพัฒนาคนที่มีผลต่อคุณภาพการจัดการศึกษานั้น กระทรวงศึกษาธิการจึงได้จัดทำแผนยุทธศาสตร์การปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2545-2549 ซึ่งประกอบด้วยแผนยุทธศาสตร์หลัก 4 แผน คือ (1) แผนปฏิรูประบบการผลิตครูและบุคลากรทางการศึกษา (2) แผนปฏิรูประบบการพัฒนาและส่งเสริมครูและบุคลากรทางการศึกษา (3) แผนปฏิรูปการควบคุมการประกอบวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษา (4) แผนปฏิรูปการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยทั้งสี่แผนมีเป้าหมายหลักเพื่อผลิตครูใหม่ให้มีคุณภาพและพัฒนาครูเก่าให้มีประสิทธิภาพเพียงพอต่อการปฏิบัติหน้าที่ การพัฒนา ระบบบริการครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีระบบงานที่ชัดเจน เพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติและมีผลตอบแทนที่เหมาะสม และพัฒนาระบบกำกับควบคุมมาตรฐานจรรยาบรรณของครู โดยกำหนดให้มีสภาครูและบุคลากรทางการศึกษาเป็นผู้ทำหน้าที่กำกับดูแลมาตรฐานการปฏิบัติงานและมาตรฐานจรรยาบรรณวิชาชีพ

นอกจากนี้ในสาระสำคัญของแผนหลักการปฏิรูปการฝึกหัดครู พัฒนาครู และบุคลากรทางการศึกษา ได้ โดยกำหนดเป้าหมายของการปฏิรูปการเรียนการสอนในสถาบันผลิตครูไว้ 7 ประการ คือ (1) ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรการฝึกหัดครูให้มีความหลากหลายแต่มีหลักสาระชั้นพื้นฐานร่วมกัน (2) ปรับปรุงและพัฒนาระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูให้เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้งานครูจากครูที่เป็นแบบอย่างที่ดีในโรงเรียนและ

ชุมชน (3) ปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนเพื่อมุ่งเน้นให้นักศึกษามีคุณสมบัติมองไกล คิดไกล ใฝ่รู้ (4) ให้มีการจัดการพัฒนาและผลิตสื่อการเรียนการสอนและนันทวิทยากรในท้องถิ่นมาใช้ในการเรียนการสอนมากขึ้น (5) ปรับปรุงและพัฒนาวิธีการวัดและประเมินผล (6) ปรับปรุงและส่งเสริมปัจจัยพื้นฐานของการเรียนการสอนเพื่อการเรียนการสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ และ (7) สร้างและพัฒนาเครือข่ายการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการฝึกหัดครู

ในกระบวนการผลิตครูและการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูให้มีคุณสมบัติดังกล่าวนั้นมีการกำหนด ให้ผู้ที่ศึกษาด้านครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ทำการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถานศึกษาจริง เพื่อฝึกปฏิบัติจริงและให้ความเข้าใจถึงบทบาทหน้าที่ที่แท้จริงของครู โดยฝึกปฏิบัติในปีการศึกษาสุดท้ายก่อนจบหลักสูตร ซึ่งหลักสูตรการผลิตครูของแต่ละสถาบันการศึกษาต่างให้ความสำคัญกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูอย่างสอดคล้องกัน ถือว่ามีความสำคัญและจำเป็นที่จะต้องให้นักศึกษาทุกคนได้มีโอกาสฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เพื่อพัฒนาสมรรถนะในการเป็นครูในสถานการณืจริง เนื่องจากการฝึกประสบการณ์วิชาชีพช่วยในการเพิ่มพูนประสบการณ์ในวิชาชีพ และทำให้นักศึกษาเข้าใจบทบาทที่แท้จริงของครูมากขึ้น ตลอดจนค้นพบแนวทางในการพัฒนาตนเอง พัฒนางานอาชีพครู และพัฒนานักเรียนให้บรรลุเป้าหมายของการจัดการศึกษา (Siville, 2005)

การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ของมหาวิทยาลัยในระบบของไทย เช่น จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ต่างก็มีจุดมุ่งหมายการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูสอดคล้องกัน คือ เพื่อให้นักศึกษาคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ได้เรียนรู้สภาพความเป็นจริงของการเรียน การสอนในรูปแบบต่าง ๆ ฝึกปฏิบัติทักษะในกระบวนการถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาท ภารกิจ และหน้าที่ของผู้ที่จะประกอบอาชีพครูในอนาคต ซึ่งสถาบันการศึกษามีรายละเอียดของรูปแบบ และการบริหารการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูต่างกัน เพราะมีแนวคิดในการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูต่างกัน ทำให้มาตรฐานการเตรียมนิสิต/นักศึกษาเพื่อเป็นครูที่ดีในอนาคตมีความแตกต่างกันในแต่ละสถาบัน การศึกษา และจากการประเมินการผลิตครูของรัฐตามแผนการพัฒนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 พบว่า การผลิตครูของรัฐยังไม่ได้มาตรฐาน เพราะรูปแบบการจัดการเรียนการสอนการฝึกปฏิบัติและหลักสูตรของการผลิตครูยังขาดคุณภาพและประสิทธิภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2542)

เพื่อให้การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูบรรลุเป้าหมายของการผลิตครูและเพื่อให้มีคุณภาพสูงส่งคมด้วยมาตรฐาน ที่ทัดเทียมกัน ผู้วิจัยได้สำรวจปัญหาการดำเนินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู พบว่าปัญหาที่สำคัญประการหนึ่ง คือ รูปแบบการประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของสถาบันการศึกษาแต่ละแห่งมีความแตกต่างกัน ทั้งด้านองค์ประกอบของสิ่งที่ประเมิน วิธีการประเมิน และเกณฑ์การประเมิน

จากการประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของสถาบันการศึกษา พบว่า รูปแบบการประเมิน มีความแตกต่างกัน ในส่วนของสิ่งที่มุ่งประเมิน เกณฑ์ที่ใช้ประเมิน ลักษณะและจำนวน ผู้ประเมิน เกณฑ์การประเมิน ความก้าวหน้า และการประเมินผลสรุปรวม ส่งผลให้กระบวนการประเมิน คือ ขั้นตอนการประเมิน การรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การตัดสินผลการประเมิน และการนำเสนอผลการประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีความแตกต่างกัน

การประเมินแบบ 360 องศา (360 Degree Feedback) หรือการประเมินโดยใช้แหล่งข้อมูลหลายแหล่ง (Multisources) ช่วยแก้ไขการประเมินแบบดั้งเดิมที่ผู้บริหารมีอำนาจเด็ดขาดผู้เดียวในการประเมินและช่วยให้ผลการประเมินมีความสอดคล้อง มีความยุติธรรม ข้อมูลมีความตรง และมีความน่าเชื่อถือ สามารถลดอคติในการให้ข้อมูลจากการประเมินโดยผู้ประเมินเพียงแหล่งเดียว โดยการประเมินแบบ 360 องศาเป็นการประเมินโดยผู้ประเมินแหล่งต่าง ๆ ดังนี้ การประเมินแหล่งที่หนึ่งคือการประเมินจากบนลงล่าง (Downward Appraisal) การประเมินนี้เป็นการประเมินจากผู้บังคับบัญชา การประเมินแหล่งที่สองคือการประเมินจากล่างขึ้นบน (Upward Appraisal) เป็นการประเมินจากผู้ใต้บังคับบัญชาหรือลูกน้อง การประเมินแหล่งที่สามคือการประเมินตนเอง (Self-assessments) การประเมินแหล่งที่สี่คือการประเมินจากด้านข้าง (Lateral Appraisal) เป็นการประเมินโดยเพื่อนร่วมงาน เป็นต้น

การประเมินแบบ 360 องศา เป็นคำที่บัญญัติขึ้นในปี ค.ศ.1980 โดย Edwards และ Ewen (1996) ในระยะแรกการประเมินแบบ 360 องศา นำมาใช้เพื่อทำการปรับปรุงและพัฒนาผลการทำงาน การประเมินแบบ 360 องศาได้รับความนิยมนิยมจากองค์กรหรือหน่วยงานต่าง ๆ เป็นอย่างมากและได้นำแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา มาประยุกต์ใช้เพื่อประเมินการปฏิบัติงาน ได้แก่ การบินไทย การปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย ซึ่ง Armstrong, et al, (2000) กล่าวว่า การประเมินแบบ 360 องศา นั้นเป็นส่วนหนึ่งของโปรแกรมการพัฒนาการบริหารองค์กรและมีส่วนช่วยให้พนักงาน ได้พัฒนาตนเองอันนำไปสู่การพัฒนาองค์กร และพัฒนาการปฏิบัติงานของบุคลากรในองค์กร

จากแนวคิดข้างต้นผู้วิจัยจึงมุ่งที่จะวิจัยและพัฒนากระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา โดยเป็นการประเมินจากผู้ประเมิน 5 แหล่งคือ นิสิต/นักศึกษา, อาจารย์นิเทศก์, อาจารย์นิเทศก์โรงเรียน, เพื่อนนิสิต/นักศึกษา และนักเรียนที่เรียนในรายวิชาที่นิสิต/นักศึกษาที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เพื่อให้รูปแบบการประเมินดังกล่าวมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น อันเป็นแนวทางในการปฏิบัติการประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิต/นักศึกษาในสถาบันการผลิตครูและเป็นระบบที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาและเป็นระบบการประเมินที่ให้สารสนเทศและมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นเป็นระบบที่ก่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ผู้ถูกประเมิน ตลอดจนเป็นระบบที่ให้สารสนเทศในการพัฒนาหลักสูตรครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ เพื่อผลิตครูให้สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับโครงการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของแต่ละสถาบันการศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของระบบ

1. เพื่อประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิต/นักศึกษา
2. เพื่อให้ได้สารสนเทศเกี่ยวกับจุดเด่น และจุดที่ควรพัฒนาเกี่ยวกับการปฏิบัติตนและการปฏิบัติงานของนิสิต/นักศึกษาที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
3. เพื่อให้ได้สารสนเทศเกี่ยวกับจุดเด่นและจุดที่ควรพัฒนาของระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิต/นักศึกษา
4. เพื่อนำผลการประเมินที่ได้ไปใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาแนวทางในการประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

หลักการของระบบ

การพัฒนากระบวนการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา มีหลักการที่สำคัญดังนี้

1. ระบบการประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศาเป็นระบบทางการบริหารจัดการเรียนการสอน ซึ่งมุ่งเน้นการนำผลการประเมินที่ได้ไปใช้ส่งเสริม สนับสนุน และปรับปรุงการปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิต/นักศึกษาตามกรอบที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และมาตรฐาน และเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของคุรุสภา มาตรฐานและตัวบ่งชี้เกี่ยวกับครูของสำนักงานรับรองมาตรฐานและการประเมินคุณภาพการศึกษา มาตรฐานครูต้นแบบ มาตรฐานครูแห่งชาติ และสอดคล้องกับการประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในปัจจุบัน

2. ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศาสร้างขึ้นสำหรับผู้ประเมิน 5 แหล่ง คือ อาจารย์นิเทศสถาบัน อาจารย์นิเทศโรงเรียน นิสิต/นักศึกษาที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เพื่อนิสิต/นักศึกษาที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และนักเรียนที่เรียนกับนิสิต/นักศึกษาที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

3. หลักการประเมินแบบ 360 องศา การประเมินแบบ 360 องศา เป็นการประเมินโดยผู้ประเมิน ดังนี้ การประเมินแหล่งที่หนึ่งคือการประเมินจากบนลงล่าง (Downward Appraisal) การประเมินนี้เป็นการประเมินจากอาจารย์นิเทศสถาบันและอาจารย์นิเทศโรงเรียน การประเมินแหล่งที่สองคือการประเมินจากล่างขึ้นบน (Upward Appraisal) เป็นการประเมินจากนักเรียน การประเมินแหล่งที่สามคือการประเมินตนเอง (Self-assessments) การประเมินแหล่งที่สี่คือการประเมินจากด้านข้าง (Lateral Appraisal) เป็นการประเมินโดยเพื่อนนิสิต/นักศึกษา

4. ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศาพัฒนาโดยยึดหลักการการประเมิน ดังนี้

3.1 หลักการมีส่วนร่วม การประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูต้องเกิดจากการมีส่วนร่วมของบุคคลที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน อาจารย์นิเทศสถาบัน อาจารย์นิเทศโรงเรียน นิสิต/นักศึกษาที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เพื่อนนิสิต/นักศึกษาที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และนักเรียนที่เรียนกับนิสิต/นักศึกษาที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ที่ต้องร่วมกันจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ร่วมกันดำเนินการประเมินและปฏิบัติตามบทบาทที่ได้รับ

3.2 หลักการความเที่ยงตรง เป็นธรรม โปร่งใส การประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิต/นักศึกษามีการดำเนินการประเมินที่มีหลักฐานข้อมูล และประเมินตามสภาพจริงส่งผลให้เกิดความเที่ยงตรง เป็นธรรม โปร่งใส และมีความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ (accountability)

3.3 หลักการการประเมินเพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง การประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเป็นการประเมินอย่างต่อเนื่อง โดยมีการให้ข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับผลการประเมิน ทั้งข้อดี และจุดบกพร่องของการปฏิบัติและการปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ เพื่อมุ่งให้นิสิต/นักศึกษามีการพัฒนาตนเองในการปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูอย่างต่อเนื่องเช่นกัน โดยไม่มุ่งเน้นในเรื่องการตัดสิน การจับผิด หรือการลงโทษ

เนื้อหาสาระของระบบ

เนื้อหาสาระของการประเมินตามที่กำหนดไว้ในระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา ประกอบด้วยสิ่งที่มุ่งประเมิน 4 ด้าน คือ

1. ปัจจัยนำเข้า คือ ปัจจัยนำเข้าของการประเมินการฝึกประสบการณ์การวิชาชีพครู
2. กระบวนการประเมิน คือ กระบวนการของการประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
3. ผลผลิต/ระบบรายงานผล คือ ผลผลิต/ระบบรายงานผลการประเมินที่ได้จากการประเมิน

การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

4. การให้ข้อมูลย้อนกลับ คือ การให้ข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับการประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ครู

โครงสร้างของระบบ

โครงสร้างของระบบการประเมินการฝึกประสบการณ์การวิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา ประกอบด้วยองค์ประกอบที่สำคัญ 4 องค์ประกอบคือ ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิต และข้อมูลป้อนกลับ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

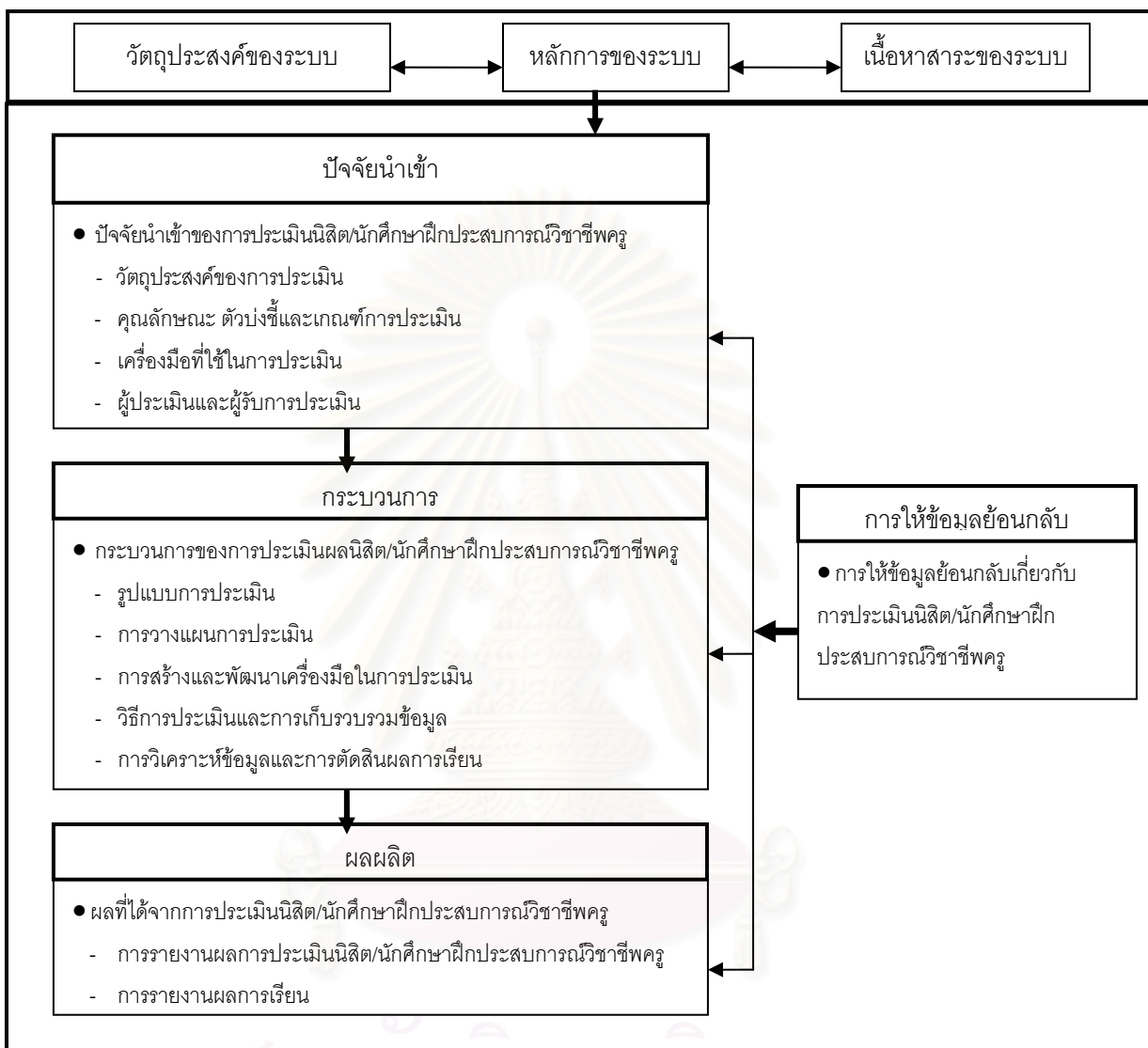
1. ปัจจัยนำเข้าของระบบการประเมินการฝึกประสบการณ์การวิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ของการประเมิน คุณลักษณะ ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมิน เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน ผู้ประเมินและผู้รับการประเมิน

2. กระบวนการประเมิน ระบบการประเมินการฝึกประสบการณ์การวิชาชีพครูตามแนวคิด ประกอบด้วยรูปแบบการประเมิน การวางแผนการประเมิน การสร้างและพัฒนาเครื่องมือในการประเมิน วิธีการประเมินและการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลและการตัดสินผลการเรียน

3. ผลผลิต/ระบบรายงานผลการประเมินของระบบการประเมินการฝึกประสบการณ์การวิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา ประกอบด้วย การรายงานผลการประเมินระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

4. ข้อมูลย้อนกลับที่ได้จากระบบการประเมินการฝึกประสบการณ์การวิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา ประกอบด้วยข้อมูลย้อนกลับสำหรับอาจารย์นิเทศสถาบัน อาจารย์นิเทศโรงเรียน และนิสิต/นักศึกษาที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

จากโครงสร้างของระบบการประเมินการฝึกประสบการณ์การวิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศาดังกล่าวข้างต้น สามารถสรุปในแผนภูมิที่ 1

แผนภูมิที่ 1 ความสัมพันธ์และโครงสร้างของระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
ตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา

วิธีการพัฒนาระบบ

การพัฒนาระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา ประกอบด้วยขั้นตอนการดำเนินการ 4 ขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การศึกษาสภาพ ปัญหา และความต้องการจำเป็นของการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูและคุณลักษณะของครูตามเกณฑ์มาตรฐานของวิชาชีพครูและคุณลักษณะของครูที่ต้องการในอนาคต

ตอนที่ 2 การกำหนดองค์ประกอบของระบบและพัฒนาระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา

ตอนที่ 3 การตรวจสอบคุณภาพของระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศาที่พัฒนาขึ้น

ตอนที่ 4 การพัฒนาเครื่องมือในการทดลองใช้ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา และพัฒนาแบบประเมินสำหรับผู้ประเมินแต่ละแหล่ง

แนวทางการนำระบบไปใช้

การพัฒนาระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศาเพื่อให้สามารถนำระบบที่พัฒนาขึ้นไปใช้ในสถานการณ์จริงได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น ผู้วิจัยได้เสนอแนวทางการนำระบบการประเมินไปใช้ ซึ่งประกอบด้วย 2 องค์ประกอบ คือ ผู้ใช้ระบบ และวิธีการนำระบบไปใช้

1. **ผู้ประเมิน** ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศาพัฒนาขึ้นเพื่อผู้ใช้ระบบ 5 กลุ่ม ดังนี้

- 1.1 นิสิต/นักศึกษาที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ในระดับปริญญาบัณฑิตและหลักสูตรกำหนดให้ทำการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ในสถานศึกษาอย่างน้อย 1 ภาคการศึกษา
- 1.2 อาจารย์นิเทศจากสถาบัน ที่รับผิดชอบประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิต/นักศึกษา
- 1.3 อาจารย์นิเทศโรงเรียน ที่รับผิดชอบประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิต/นักศึกษา
- 1.4 เพื่อนนิสิต/นักศึกษาที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่สถานศึกษาเดียวกันและมีโอกาสสังเกตการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิต/นักศึกษา
- 1.5 นักเรียนที่เรียนกับนิสิต/นักศึกษาที่ทำการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูและเข้าเรียนอย่างสม่ำเสมอ

2. วิธีการนำระบบไปใช้

การนำระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศาไปใช้ในสภาพจริงอย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วยขั้นตอนที่สำคัญ 2 ขั้นตอน คือ

2.1 เตรียมการและดำเนินการจัดปัจจัยในการทดลองใช้ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศาโดยดำเนินการ ดังนี้

2.1.1 จัดเตรียมในการทดลองใช้ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิด การประเมินแบบ 360 องศา เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องมีความรู้ ความเข้าใจในโครงสร้าง องค์ประกอบ และสาระสำคัญของระบบ และใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติตลอดระยะเวลาของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

2.1.2 เตรียมบุคลากรที่เกี่ยวข้อง โดย ดำเนินการประชุมกลุ่มตัวอย่างเพื่อชี้แจงจุดมุ่งหมายของ การทดลองใช้ ลักษณะของรูปแบบประเมิน กระบวนการประเมิน พร้อมทั้งแจกเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการประเมินการ ฝึกประสบการณ์วิชาชีพ โดยดำเนินการก่อนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู 2 สัปดาห์

2.2 นำระบบไปทดลองใช้จริง โดยดำเนินการควบคุมกำกับ ติดตามผลอย่างต่อเนื่อง โดยดำเนินการ ดังนี้

2.2.1 นิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่สถานศึกษาที่เป็นสถานที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ครู โดยนิสิต/นักศึกษาทำการศึกษาศถานที่ รายละเอียดของหลักสูตร สาระและรายวิชาที่สอนกับอาจารย์นิเทศ โรงเรียน ทำการแนะนำตัว และทำความรู้จักกับคณะผู้บริหาร ครู-อาจารย์ในสถานศึกษา

2.2.2 ดำเนินการประเมินความก้าวหน้า ครั้งที่ 1 ในสัปดาห์ที่ 2 โดยนิสิตนักศึกษา 1 คนจะได้รับการ ประเมินจากผู้ประเมิน 5 แห่ง ดังนี้ อาจารย์นิเทศก์สถาบัน จำนวน 2 คน อาจารย์นิเทศก์โรงเรียน จำนวน 2 คน นิสิต/นักศึกษาประเมินตนเอง เพื่อนิสิต/นักศึกษา จำนวน 2 คน และ นักเรียน จำนวน 10 ท่าน โดยประเมิน คุณลักษณะที่เป็นรายการประเมิน และเกณฑ์การประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิต/นักศึกษา

2.2.3 วิเคราะห์ผลการประเมินครั้งที่ 1

2.2.4 ประชุมผู้ประเมินทั้ง 5 แห่ง เกี่ยวกับผลของการประเมินผลความก้าวหน้าครั้งที่ 1

2.2.5 เสนอรายงานผลการประเมินครั้งที่ 1 ต่อผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าสาระวิชา และให้ข้อมูล ย้อนกับแก่นิสิต/นักศึกษาที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

2.2.6 ดำเนินการประเมินความก้าวหน้าครั้งที่ 2 ในสัปดาห์ที่ 5 , ดำเนินการประเมินความก้าวหน้า ครั้งที่ 3 ในสัปดาห์ที่ 11 และประเมินความก้าวหน้าครั้งที่ 4 ในสัปดาห์ที่ 14 โดยดำเนินการเช่นเดียวกับครั้งที่ 1

2.2.7 ดำเนินการประเมินผลสรุปรวม/สอบสอน ครั้งที่ 1 ในสัปดาห์ที่ 8 โดยนิสิตนักศึกษา 1 คนจะ ได้รับการประเมินจากผู้ประเมิน 5 แห่ง ดังนี้ อาจารย์นิเทศก์สถาบัน จำนวน 2 คน อาจารย์นิเทศก์โรงเรียน จำนวน 2 คน

2.2.8 ประชุมผู้ประเมินทั้ง 2 แห่ง เกี่ยวกับผลการประเมินผลสรุปรวม/สอบสอน ครั้งที่ 1

2.2.9 เสนอรายงานผลการประเมินผลสรุปรวม/สอบสอน ครั้งที่ 1 ต่อผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าสาระ วิชา และให้ข้อมูลย้อนกับแก่นิสิต/นักศึกษาที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

2.2.10 ดำเนินการประเมินผลสรุปรวม/สอบสอน ครั้งที่ 2 ในสัปดาห์ที่ 15 โดยดำเนินการเช่นเดียวกับการประเมินครั้งที่ 1

2.2.11 นำผลการประเมินความก้าวหน้าและการประเมินผลสรุปรวมมากำหนดน้ำหนักความสำคัญของการประเมินความก้าวหน้า และการประเมินผลสรุปรวม และกำหนดน้ำหนักความสำคัญของผู้ประเมินแต่ละแหล่งในการประเมินความก้าวหน้า และการประเมินผลสรุปรวม

2.2.12 ทำการประเมินผลการเรียนรู้หรือผลสัมฤทธิ์ของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิต/นักศึกษา โดยกำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายระดับผลสัมฤทธิ์

นิยามศัพท์เฉพาะ

ในการนำระบบการประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศาไปใช้ ได้มีการกำหนดนิยามศัพท์เฉพาะเพื่อให้การใช้ระบบการประเมินเป็นไปอย่างถูกต้อง และมีความเข้าใจตรงกัน ดังนี้

ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู หมายถึง ชุดขององค์ประกอบย่อยของการประเมินนิสิตนักศึกษาที่มีความสัมพันธ์และเชื่อมโยงกันโดยมุ่งไปที่การบรรลุวัตถุประสงค์ของการประเมินนิสิตนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

การประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู หมายถึง การตัดสินคุณค่าในการดำเนินการจัดการเรียนการสอนของนิสิต/นักศึกษาที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนและเกิดการเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน

การประเมินแบบ 360 องศา หมายถึง การตัดสินคุณค่านิสิต/นักศึกษาที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เพื่อปรับปรุงการสอน หรือคุณภาพของการปฏิบัติการสอน และปรับปรุงตนเอง โดยอาศัยข้อมูลจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกแหล่งได้มีส่วนร่วมในการตัดสินคุณค่าการปฏิบัติการสอน ซึ่งแหล่งผู้ประเมินมี 5 แหล่ง คือ นิสิต/นักศึกษาที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ ในระดับปริญญาบัณฑิต และหลักสูตรกำหนดให้ทำการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถานศึกษาเป็นเวลาอย่างน้อย 1 ภาคการศึกษา, อาจารย์นิเทศก์สถาบันที่รับผิดชอบประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิต/นักศึกษา, อาจารย์นิเทศก์โรงเรียนที่รับผิดชอบประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิต/นักศึกษา, เพื่อนนิสิต/นักศึกษาที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่สถานศึกษาเดียวกัน และนักเรียนที่เรียนกับนิสิต/นักศึกษาที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

ดั่งบังชี้ หมายถึง ค่าที่สังเกตได้ซึ่งใช้บ่งบอกสถานภาพหรือสะท้อนลักษณะของปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิตของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูและค่าที่สังเกตได้ซึ่งใช้บ่งบอกสถานภาพหรือสะท้อนลักษณะของปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิตของระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

เกณฑ์การประเมิน หมายถึง คุณลักษณะหรือระดับที่ถือว่าเป็นความสำเร็จหรือความเหมาะสมของปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิตของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูและค่าที่สังเกตได้ซึ่งใช้บ่งบอกสถานภาพหรือสะท้อนลักษณะของปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิตของระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

ผู้ประเมิน หมายถึง คณะบุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งหรือมอบหมายให้ทำหน้าที่ประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิต/นักศึกษา

ผู้รับการประเมิน หมายถึง นิสิต/นักศึกษาที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ในระดับปริญญาบัณฑิต และหลักสูตรกำหนดให้ทำการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถานศึกษาเป็นเวลาอย่างน้อย 1 ภาคการศึกษา

คุณภาพของระบบ หมายถึง คุณภาพในการประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และการประเมินระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ที่ดำเนินงานตามมาตรฐาน 4 ด้าน ได้แก่ ความเป็นประโยชน์ (Utility Standard) ความเป็นไปได้ (Feasibility Standard) ความเหมาะสม (Propriety Standard) และความถูกต้องครบคลุม (Accuracy Standard)

ความเป็นประโยชน์ (Utility Standard) หมายถึง ระบบการประเมินสามารถช่วยให้นิสิต/นักศึกษานำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาตนเอง และช่วยให้อาจารย์นิเทศโรงเรียนและอาจารย์นิเทศสถาบันทราบจุดเด่น จุดที่ควรพัฒนาปรับปรุงของนิสิต/นักศึกษาที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

ความเป็นไปได้ (Feasibility Standard) หมายถึง คุณลักษณะของระบบการประเมินที่สามารถนำไปใช้ได้จริงในการประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิต/นักศึกษาคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ในระดับปริญญาบัณฑิต (ปริญญาตรี)

ความเหมาะสม (Propriety Standard) หมายถึง คุณลักษณะการประเมินที่สอดคล้องกับแนวนโยบายของคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ และการเรียนการสอนปกติ

ความถูกต้องครบคลุม (Accuracy Standard) หมายถึง ผลการประเมินของแหล่งผู้ประเมินทั้ง 5 แหล่งมีความสอดคล้องกัน และมีความถูกต้อง เชื่อถือได้ และสอดคล้องกับหลักการวัดและประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ส่วนที่ 2

รายละเอียดของระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา

ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา ที่พัฒนาขึ้นในครั้งนี้ ประกอบด้วยองค์ประกอบที่สำคัญ 3 องค์ประกอบ คือ ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิตและข้อมูลย้อนกลับ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ปัจจัยนำเข้า

ปัจจัยนำเข้าของระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา ประกอบด้วยวัตถุประสงค์ของการประเมิน คุณลักษณะ ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมิน เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน ผู้ประเมินและผู้รับการประเมิน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. **วัตถุประสงค์ของการประเมิน** การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา มีวัตถุประสงค์ที่สำคัญ ดังนี้

- (1) เพื่อประเมินและติดตามความก้าวหน้าของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิต/นักศึกษา
- (2) เพื่อนำผลการประเมินเป็นข้อมูลในการตัดสินใจผลการเรียน
- (3) เพื่อได้รับสารสนเทศเกี่ยวกับจุดเด่น และจุดบกพร่องของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของ

นิสิต/นักศึกษา

2. **คุณลักษณะ ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การประเมิน**

คุณลักษณะในการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในการประเมินความก้าวหน้า แบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ คุณลักษณะส่วนบุคคล คุณลักษณะทางวิชาการ และคุณลักษณะทางสังคม โดยแต่ละคุณลักษณะ มีตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การประเมิน ดังนี้

1. คุณลักษณะทางด้านส่วนบุคคล
  - 1.1 เป็นแบบอย่างที่ดี
  - 1.2 ความรับผิดชอบ
  - 1.3 บุคลิกภาพ

- 1.4 เจตคติที่ดีต่องานครู
  - 1.5 ความสามารถ ในการสื่อสาร
  - 1.6 มีความรู้ในเนื้อหา
  - 1.7 มีความรู้เกี่ยวกับวิธีการสอน
  - 1.8 มีคุณธรรม จริยธรรม
  - 1.9 มีความมุ่งมั่น
  - 1.10 มีภาวะผู้นำ
  - 1.11 แสวงหาความรู้/วิธีการใหม่ๆ
  - 1.12 มีจรรยาบรรณวิชาชีพครู
  - 1.13 สามารถใช้คอมพิวเตอร์ขั้นพื้นฐานได้
2. คุณลักษณะทางด้านวิชาการและการสอน
- 2.1 เข้าใจเป้าหมายของการจัดการศึกษาและหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
  - 2.2 วิเคราะห์ศักยภาพผู้เรียน
  - 2.3 สามารถนำประมวลรายวิชามาพัฒนา แผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้
  - 2.4 สามารถออกแบบการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน
  - 2.5 สามารถเลือกใช้ พัฒนาและสร้างสื่ออุปกรณ์
  - 2.6 จัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน
  - 2.7 เสริมสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้
  - 2.8 การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับสภาพการเรียนรู้
  - 2.9 นำผลการประเมินมาปรับเปลี่ยนการสอนผู้เรียน
  - 2.10 ศึกษาการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้
3. คุณลักษณะทางด้านสังคม
- 3.1 สัมพันธ์ภาพกับศิษย์
  - 3.2 สัมพันธ์ภาพกับครูอาจารย์ในโรงเรียน
  - 3.3 การทำงานเป็นหมู่คณะ
  - 3.4 สัมพันธ์ภาพกับอาจารย์ในเทศ
  - 3.5 สัมพันธ์ภาพกับผู้ปกครอง และชุมชน

เกณฑ์การประเมินเพื่อกำหนดระดับคะแนนของผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ประกอบด้วย ระดับคุณภาพ 3 ระดับ ดังกล่าวข้างต้น จึงกำหนดเกณฑ์การประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยพิจารณาจากคะแนนเฉลี่ยของผลการประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ดังนี้

- คะแนนเฉลี่ย ต่ำกว่า 1.00 หมายถึง ต้องปรับปรุงแก้ไขโดยด่วน
 คะแนนเฉลี่ย 1.00- 1.49 หมายถึง ต้องปรับปรุง

คะแนนเฉลี่ย 1.50-1.99 หมายถึง พอใช้

คะแนนเฉลี่ย 2.00-2.49 หมายถึง ดี

คะแนนเฉลี่ย 2.50-3.00 หมายถึง ดีมาก

3. เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู มีรายละเอียด ดังนี้

3.1 ลักษณะและชนิดของเครื่องมือประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู มีลักษณะดังนี้

(1) แบบประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา การประเมินความก้าวหน้า สำหรับอาจารย์นิเทศก์สถาบัน

(2) แบบประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา การประเมินความก้าวหน้า สำหรับอาจารย์นิเทศก์โรงเรียน

(3) แบบประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา การประเมินความก้าวหน้า สำหรับนิสิต/นักศึกษาประเมินตนเอง

(4) แบบประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา การประเมินความก้าวหน้า สำหรับเพื่อนนิสิต/นักศึกษา

(5) แบบประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา การประเมินความก้าวหน้า สำหรับนักเรียน

(6) แบบประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา การประเมินผลสรุปรวม/สอบสอน สำหรับอาจารย์นิเทศก์สถาบัน

(7) แบบประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา การประเมินผลสรุปรวม/สอบสอน สำหรับอาจารย์นิเทศก์โรงเรียน

3.2 เนื้อหาสาระในเครื่องมือ

เนื้อหาสาระในแบบประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา จำแนกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ตอนที่ 2 การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู แบ่งเป็น

- คุณลักษณะส่วนตัว
- คุณลักษณะทางวิชาการ
- คุณลักษณะทางสังคม

3.3 ผู้ประเมินและผู้รับการประเมิน

3.3.1 ผู้ประเมิน ผู้ประเมินการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีดังนี้

- (1) อาจารย์นิเทศก์สถาบัน
- (2) อาจารย์นิเทศก์โรงเรียน
- (3) นิสิต/นักศึกษาประเมินตนเอง
- (4) เพื่อนนิสิต/นักศึกษา
- (5) นักเรียน

3.3.2 ผู้รับการประเมิน คือ นิสิต/นักศึกษาที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

กระบวนการประเมิน

ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา ที่พัฒนาขึ้นในครั้งนี้อยู่ ประกอบด้วย รูปแบบการประเมิน การวางแผนการประเมิน การสร้างและพัฒนาเครื่องมือในการประเมิน วิธีการประเมินและการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลและการตัดสินผลการเรียน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. **รูปแบบการประเมิน** การประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 มีรูปแบบการประเมินดังนี้

1.1 **การประเมินความก้าวหน้า** (Formative Evaluation) เป็นการประเมินเพื่อศึกษาพัฒนาการของนิสิต/นักศึกษาที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในด้าน (1) คุณลักษณะทางด้าน ส่วนบุคคล (2) คุณลักษณะทางด้านวิชาการและงานครู (3) คุณลักษณะทางด้านสังคม โดยจะทำการประเมิน 4 ครั้ง แต่ละครั้งห่างกันประมาณ 2 สัปดาห์ โดยผู้ประเมิน 5 แหล่ง ดังนี้ อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์นิเทศก์โรงเรียน นิสิต/นักศึกษาประเมินตนเอง เพื่อนนิสิต/นักศึกษา และนักเรียน

1.2 **การประเมินผลสรุป** (Summative Evaluation) เพื่อตัดสินผลเป็นระดับคะแนน และให้เกρνนั้นจะนำผลการประเมินความก้าวหน้ามาช่วยพิจารณาด้วย โดยผู้ประเมิน 2 แหล่ง คือ อาจารย์นิเทศสถาบัน และอาจารย์นิเทศโรงเรียน

2. **การวางแผนการประเมิน** การวางแผนการประเมิน ประกอบด้วย ระยะเวลาการประเมิน ขั้นตอนการประเมิน และตารางการประเมิน โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.1 **ระยะเวลาประเมิน** การประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูนั้นดำเนินการประเมินความก้าวหน้าและการประเมินผลสรุปรวม โดยดำเนินการประเมินความก้าวหน้า 4 ครั้ง คือ สัปดาห์ที่ 3, 5, 10 และ 12 โดยผู้ประเมินทั้ง 5 แหล่ง และดำเนินการประเมินผลสรุปรวม 2 ครั้ง คือ สัปดาห์ที่ 8 และ 15 โดยผู้ประเมิน 2 แหล่ง คือ อาจารย์นิเทศสถาบัน และอาจารย์นิเทศโรงเรียน

2.2 ขั้นตอนการประเมิน

การวางแผนขั้นตอนและกิจกรรมการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู คือการวางแผนที่ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนการประเมิน ขั้นดำเนินการประเมิน และขั้นสรุปและรายงานผลการประเมิน โดยแต่ละขั้นตอนมีรายละเอียดดังนี้

2.2.1 ขั้นตอนการประเมิน

(1) การระบุคุณลักษณะที่ต้องการประเมิน เป็นกิจกรรมที่มุ่งพิจารณาว่าคุณลักษณะใดของการปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิต/นักศึกษาที่ควรได้รับการประเมินในตลอดช่วงเวลา การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ โดยคำนึงถึงสภาพจริงของการประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และข้อมูลจากการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(2) การกำหนดตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมิน เมื่อกำหนดคุณลักษณะที่ต้องการประเมิน แล้วต้องดำเนินการกำหนดตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินเพื่อใช้สำหรับประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยกำหนดกำหนดตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมิน ให้สอดคล้องกับคุณลักษณะที่ต้องการประเมินที่กำหนดไว้

(3) การระบุเครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน ในกรณีที่การประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของผู้ประเมินแต่ละแห่งนั้นทำการประเมินไม่ครบทุกประเด็น หรือไม่ครบทุกตัวบ่งชี้ จึงจำเป็นต้องระบุรายการของเครื่องมือ และเนื้อหาสาระของเครื่องมือการประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูสำหรับผู้ประเมินแต่ละแห่ง โดยกำหนดให้สอดคล้องกับคุณลักษณะที่ต้องการประเมิน ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้

2.2.2 ขั้นตอนการประเมิน

(1) การดำเนินการเก็บข้อมูล การดำเนินการเก็บข้อมูลผลการประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ประกอบด้วย การระบุระยะเวลาในการดำเนินการประเมิน การระบุแหล่งผู้ประเมิน และการกำหนดขั้นตอนเก็บรวบรวมข้อมูลการประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เพื่อให้การเก็บรวบรวมข้อมูลการประเมินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และได้ข้อมูลการประเมินที่มีคุณภาพ

(2) การวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลผลการประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เป็นกิจกรรมที่ประกอบด้วย การวางแผนการวิเคราะห์ข้อมูล การระบุระยะเวลาในการวิเคราะห์ข้อมูล การระบุวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

2.2.3 ขั้นสรุปและรายงานผลการประเมิน

การสรุปและรายงานผลการประเมิน เป็นขั้นตอนที่ผู้ประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูแต่ละแห่งทำการบันทึกสรุปผลการประเมิน และรายงานผลการประเมิน โดยดำเนินการดังนี้

(1) การสรุปผลการประเมิน เป็นการนำข้อมูลที่ได้จากการประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของผู้ประเมินแต่ละแห่งไปทำการวิเคราะห์ข้อมูล และทำการสรุปข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบที่สื่อความหมายและ เข้าใจง่าย

(2) การรายงานผลการประเมิน เป็นการนำสรุปผลข้อมูลที่ได้จากการประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิต/นักศึกษาเสนอต่อผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าสาระรายวิชา และรายงานสรุปผลการประเมินต่ออาจารย์นิเทศสถาบัน อาจารย์นิเทศโรงเรียน และนิสิต/นักศึกษาที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

2.2.4 ตารางการประเมิน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ตารางการประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

ระยะเวลา	การประเมิน
สัปดาห์ที่ 2	ความก้าวหน้าครั้งที่ 1

สัปดาห์ที่ 5	ความก้าวหน้าครั้งที่ 2
สัปดาห์ที่ 8	ผลสรุปรวมครั้งที่ 1
สัปดาห์ที่ 11	ความก้าวหน้าครั้งที่ 3
สัปดาห์ที่ 14	ความก้าวหน้าครั้งที่ 4
สัปดาห์ที่ 15-16	ผลสรุปรวมครั้งที่ 2

3. การสร้างและพัฒนาเครื่องมือในการประเมิน

- 3.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 3.2 สังเคราะห์เนื้อหาที่ได้จากการศึกษา
- 3.3 พัฒนาเครื่องมือในการในการทดลองใช้ระบบการประเมิน
- 3.4 ทดลองใช้เครื่องมือที่พัฒนาขึ้น
- 3.5 ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

4. การเก็บรวบรวมข้อมูลการประเมิน

4.1 แหล่งข้อมูล ประกอบด้วยอาจารย์นิเทศก์สถาบัน อาจารย์นิเทศก์โรงเรียน นิสิต/นักศึกษาที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ครู อาจารย์ในโรงเรียน นักเรียน และเอกสารต่าง ๆ ได้แก่ แผนการสอน เอกสารประกอบการเรียน สื่อการสอน บันทึกการสอนซ่อมเสริม เป็นต้น

4.2 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

4.1.1 การสังเกต โดยการสังเกตพฤติกรรม การปฏิบัติตน การปฏิบัติงาน และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

4.1.2 การสอบถาม โดยการสอบถามจากผู้ที่เกี่ยวข้องกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ได้แก่ นักเรียน ครู อาจารย์ในโรงเรียน เพื่อนนิสิต/นักศึกษา เป็นต้น

4.1.3 การสัมภาษณ์ โดยการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างกับผู้ที่เกี่ยวข้องกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ได้แก่ นักเรียน ครู อาจารย์ในโรงเรียน เพื่อนนิสิต/นักศึกษา เป็นต้น

4.3 ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล

การประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

4.3.1 เตรียมเอกสารในการทดลองใช้ระบบการประเมิน

4.3.2 เตรียมบุคคลากรในการทดลองใช้ระบบการประเมิน

4.3.3 ทดลองใช้ระบบการประเมิน

4.3.3.1 การรายงานตัว

4.3.3.2 การประเมินความก้าวหน้าและการประเมินผลสรุปรวม/สอบสอน

4.3.3.4 การกำหนดน้ำหนักความสำคัญ

4.3.3.5 การตัดสินผลการเรียน

5. การวิเคราะห์ข้อมูลและการตัดสินผลการเรียน มีรายละเอียด ดังนี้

(1) การวิเคราะห์ข้อมูล ผลการประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยคำนวณค่าผลรวม ร้อยละและค่าเฉลี่ยของคะแนนการประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

(2) การประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูแล้ว ดำเนินการนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลมาประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

ผลผลิต/ระบบรายงานผลการประเมิน

ผลผลิต/ระบบรายงานผลจากระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์การวิชาชีพครูตามแนวคิด การประเมินแบบ 360 องศาประกอบด้วย การรายงานผลการประเมิน และการรายงานผลการเรียนมีรายละเอียด ดังนี้

1. ผลที่ได้จากการประเมินนิสิต/นักศึกษา ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูประกอบด้วย การรายงานผลการประเมินของผู้ประเมินทั้ง 5 แหล่ง ข้อดี ข้อบกพร่องของการปฏิบัติการการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
2. การรายงานผลการเรียน จากการนำผลการประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมาตัดสินผลการเรียนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

การให้ข้อมูลย้อนกลับ

1.1 ข้อมูลย้อนกลับที่ได้จากระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์การวิชาชีพครูตามแนวคิด การประเมินแบบ 360 องศา ประกอบด้วย การให้ข้อมูลย้อนกลับสำหรับอาจารย์นิเทศสถาบัน อาจารย์นิเทศโรงเรียน และนิสิตนักศึกษาที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพ เพื่อรับทราบผลการประเมิน และดำเนินการพัฒนา ปรับปรุง แก้ไขสิ่งที่ควรพัฒนาของนิสิต/นักศึกษาที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูต่อไป

1.2 ชุดแบบประเมินผลสรุปรวมของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูประกอบด้วยเครื่องมือและเอกสารต่าง ๆ ดังนี้

1.2.1 เอกสารหมายเลข 6.1 หมายถึง แบบประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์การวิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา สำหรับอาจารย์นิเทศก์สถาบัน เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูซึ่งไม่ครอบคลุมทุกประเด็นการประเมิน แต่ไม่ครอบคลุมทุกตัวบ่งชี้ตามที่กำหนดไว้ จำแนกเป็นการประเมินคุณลักษณะส่วนตัว คุณลักษณะทางวิชาการ และคุณลักษณะทางสังคม ผู้ใช้เอกสารนี้คืออาจารย์นิเทศสถาบันที่เป็นผู้ประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

1.2.2 เอกสารหมายเลข 7.1 หมายถึง แบบประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์การวิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา สำหรับอาจารย์นิเทศก์โรงเรียน เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูซึ่งไม่ครอบคลุมทุกประเด็นการประเมิน ไม่ครอบคลุมทุกตัวบ่งชี้ตามที่กำหนดไว้ จำแนกเป็นการประเมินคุณลักษณะส่วนตัว คุณลักษณะทางวิชาการ และคุณลักษณะทางสังคม ผู้ใช้เอกสารนี้คืออาจารย์นิเทศสถาบันที่เป็นผู้ประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

2. ชุดแบบประเมินระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ประกอบด้วยเครื่องมือ 2 ฉบับ ดังนี้

2.1 เอกสารหมายเลข 8 หมายถึง แบบตรวจสอบรายการประเมินความเหมาะสมของระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินความเหมาะสมของระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูซึ่งครอบคลุมทุกประเด็นการประเมิน และครอบคลุมทุกตัวบ่งชี้ตามที่กำหนดไว้ จำแนกเป็นการประเมินปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิต และข้อมูลย้อนกลับ ผู้ใช้เอกสารนี้คือผู้ประเมินทั้ง 5 แห่ง ประกอบด้วยอาจารย์นิเทศสถาบัน อาจารย์นิเทศโรงเรียน นิสิต/นักศึกษา เพื่อนนิสิต/นักศึกษา และนักเรียน

2.2 เอกสารหมายเลข 9 หมายถึง แบบประเมินคุณภาพของระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินคุณภาพของระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูซึ่งครอบคลุมทุกประเด็นการประเมิน และครอบคลุมทุกตัวบ่งชี้ตามที่กำหนดไว้ จำแนกเป็นการประเมินมาตรฐานการใช้ประโยชน์ มาตรฐานความเป็นไปได้ มาตรฐานความเหมาะสม และมาตรฐานความถูกต้อง ผู้ใช้เอกสารนี้คือผู้ประเมินทั้ง 5 แห่ง ประกอบด้วยอาจารย์นิเทศสถาบัน อาจารย์นิเทศโรงเรียน นิสิต/นักศึกษา เพื่อนนิสิต/นักศึกษา และนักเรียน

คู่มือการทดลองใช้
ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์การวิชาชีพครู
ตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา

คำชี้แจง

การทดลองใช้ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์การวิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อประเมินความเหมาะสม คุณภาพและประสิทธิผลของระบบการประเมิน ตลอดจนศึกษาสภาพปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นระหว่างการใช้ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์การวิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา

องค์ประกอบของระบบการประเมินมี 4 องค์ประกอบคือ ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิต และข้อมูลย้อนกลับ

เพื่อให้การทดลองใช้ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์การวิชาชีพครูบรรลุวัตถุประสงค์ จึงขอความอนุเคราะห์ผู้ในระบบ ประกอบด้วย อาจารย์นิเทศสถาบัน อาจารย์นิเทศโรงเรียน นิสิต/นักศึกษาที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เพื่อนิสิต/นักศึกษาที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และนักเรียน ที่เรียนกับนิสิต/นักศึกษาที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ดำเนินการใช้ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์การวิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศาตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนการทดลองใช้ระบบการประเมิน

การทดลองใช้ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์การวิชาชีพครูมีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

1. เตรียมการและดำเนินการจัดปัจจัยในการทดลองใช้ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศาโดยดำเนินการ ดังนี้

1.1 จัดเตรียมเอกสารแบบประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และคู่มือการใช้ระบบการประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา เพื่อให้ผู้ประเมินได้ศึกษาให้มีความรู้ ความเข้าใจ ในโครงสร้าง องค์ประกอบ และสาระสำคัญของระบบ และใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติตลอดระยะเวลาของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

1.2 เตรียมบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1.2.1 อาจารย์นิเทศสถาบัน และอาจารย์นิเทศโรงเรียน ดำเนินการประชุมเพื่อชี้แจงจุดมุ่งหมายของการทดลองใช้ ลักษณะของรูปแบบประเมิน กระบวนการประเมิน และประสานงานและร่วมวางแผนการทดลองใช้ระบบ พร้อมทั้งแจกเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ โดยดำเนินการประชุมก่อนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู 2 สัปดาห์

1.2.2 นิสิต/นักศึกษา ดำเนินการประชุมเพื่อชี้แจงจุดมุ่งหมายของการทดลองใช้ระบบการประเมินลักษณะของรูปแบบประเมิน กระบวนการประเมิน และประสานงานและร่วมวางแผน การทดลองใช้ระบบกับผู้ประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูและนิสิต/นักศึกษาที่เป็นผู้ถูกประเมิน พร้อมทั้งแจกเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ โดยดำเนินการประชุมก่อนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู 2 สัปดาห์

1.2.3 นักเรียน ดำเนินการประชุมเพื่อชี้แจงจุดมุ่งหมายของการทดลองใช้ ลักษณะของรูปแบบประเมิน กระบวนการประเมิน และประสานงานและร่วมวางแผนการทดลองใช้ระบบกับผู้ประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูและนิสิตที่เป็นผู้ถูกประเมิน พร้อมทั้งแจกเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ โดยดำเนินการประชุมก่อนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู 2 สัปดาห์

2. นำระบบไปทดลองใช้จริง ดำเนินการ ดังนี้

2.1 นิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่สถานศึกษาที่ โดยทำการศึกษาศาสนาที่ รายละเอียดของหลักสูตร สาระและรายวิชาที่สอนกับอาจารย์นิเทศโรงเรียน ทำการแนะนำตัว และทำความรู้จักกับคณะผู้บริหาร ครู อาจารย์ในสถานศึกษาก่อนการปฏิบัติจริง 2 สัปดาห์

2.2 ดำเนินการประเมินความก้าวหน้า ครั้งที่ 1 ในสัปดาห์ที่ 2 ของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ประกอบด้วย ผู้ประเมิน 5 แห่ง คือ อาจารย์นิเทศจากสถาบัน อาจารย์นิเทศโรงเรียน นิสิต/นักศึกษาที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพประเมินตนเอง เพื่อนิสิต/นักศึกษาที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพโรงเรียนเดียวกันและฝึกสอนในรายวิชาเดียวกัน และนักเรียนที่เรียนกับนิสิต/นักศึกษาที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพ โดยประเมินคุณลักษณะที่เป็นรายการประเมิน และเกณฑ์การประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิต/นักศึกษา

2.3 วิเคราะห์ผลการประเมินครั้งที่ 1 จากผู้ประเมินทั้ง 5 แห่ง

2.4 ประชุมผู้ประเมินทั้ง 5 แห่ง เกี่ยวกับผลของการประเมินผลความก้าวหน้าครั้งที่ 1 ในด้านข้อดี สิ่งที่ต้องพัฒนา ข้อเสนอแนะ และแนวทางในการพัฒนาคุณลักษณะของนิสิต/นักศึกษาที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

2.5 เสนอรายงานผลการประเมินครั้งที่ 1 ต่อผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าสาระวิชา และให้ข้อมูลย้อนกลับแก่นิสิต/นักศึกษาที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

2.6 ดำเนินการประเมินความก้าวหน้าครั้งที่ 2 ในสัปดาห์ที่ 5 , ดำเนินการประเมินความก้าวหน้าครั้งที่ 3 ในสัปดาห์ที่ 11 และประเมินความก้าวหน้าครั้งที่ 4 ในสัปดาห์ที่ 14 โดยดำเนินการประเมินและผู้ประเมินเช่นเดียวกับการประเมินครั้งที่ 1

2.7 ดำเนินการประเมินผลสรุปรวม/สอบสอน ครั้งที่ 1 ในสัปดาห์ที่ 8 โดยผู้ประเมิน 2 แห่ง คือ อาจารย์นิเทศจากสถาบัน และอาจารย์นิเทศโรงเรียน โดยประเมินคุณลักษณะที่เป็นรายการประเมิน และเกณฑ์การประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิต/นักศึกษา

2.8 ประชุมผู้ประเมินทั้ง 2 แห่ง เกี่ยวกับผลการประเมินผลสรุปรวม ในด้านข้อดี สิ่งที่ต้องพัฒนา ข้อเสนอแนะ และแนวทางในการพัฒนาคุณลักษณะ ของนิสิต/นักศึกษาที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

2.9 เสนอรายงานผลการประเมินผลสรุปรวม/สอบสอน ครั้งที่ 1 ต่อผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าสาระวิชา และให้ข้อมูลย้อนกับแก่นิสิต/นักศึกษาที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

2.10 ดำเนินการประเมินผลสรุปรวม/สอบสอน ครั้งที่ 2 ในสัปดาห์ที่ 15 - 16 โดยดำเนินการประเมินและผู้ประเมิน เช่นเดียวกับการประเมินครั้งที่ 1

2.11 นำผลการประเมินความก้าวหน้าและผลการประเมินผลสรุปรวมมากำหนดน้ำหนักความสำคัญของการประเมินความก้าวหน้า และการประเมินผลสรุปรวม และกำหนดน้ำหนักความสำคัญของผู้ประเมินแต่ละแหล่งในการประเมินความก้าวหน้า และการประเมินผลสรุปรวม

2.12 นำผลการประเมินความก้าวหน้า และผลการประเมินผลสรุปรวมมาทำการประเมินผลการเรียนรู้หรือผลสัมฤทธิ์ของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิต/นักศึกษา

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ค

แบบประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา

1. ชุดแบบประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา การประเมินความก้าวหน้า
  - 1.1 แบบประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา สำหรับอาจารย์นิเทศก์สถาบัน
  - 1.2 แบบประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา สำหรับอาจารย์นิเทศก์โรงเรียน
  - 1.3 แบบประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา สำหรับนิสิต/นักศึกษาประเมินตนเอง
  - 1.4 แบบประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา สำหรับเพื่อนนิสิต/นักศึกษา
  - 1.5 แบบประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา สำหรับนักเรียน
2. แบบประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา การประเมินผลสรุปรวม/สอบสอน สำหรับอาจารย์นิเทศก์สถาบัน และอาจารย์นิเทศก์โรงเรียน
3. ตัวอย่างคู่มือการใช้แบบประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา การประเมินความก้าวหน้า สำหรับอาจารย์นิเทศก์สถาบัน
4. ตัวอย่างคู่มือการใช้แบบประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา การประเมินผลสรุปรวม/สอบสอน สำหรับอาจารย์นิเทศก์สถาบัน และอาจารย์นิเทศก์โรงเรียน

**แบบประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
ตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา การประเมินความก้าวหน้า
สำหรับอาจารย์นิเทศก์สถาบัน**

พัฒนาโดย
นางสาวดวงใจ สีเขียว

อาจารย์ที่ปรึกษา
รศ. ดร.สุชาดา บวรกิตติวงศ์
อ. ดร.ปัทมศิริ อธิรานุรักษ์ จารุชัยนิวัฒน์

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เอกสารนี้เป็นส่วนหนึ่งของการวิจัย
เรื่องการพัฒนากระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา
โดยการประยุกต์ใช้ทฤษฎีการสรุปอ้างอิง วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์ดุสิต
สาขาการวัดและประเมินผลการศึกษา ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2549

แบบประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
ตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา การประเมินความก้าวหน้า
สำหรับอาจารย์นิเทศก์สถาบัน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ชื่อนิสิต/นักศึกษา.....เลขประจำตัว.....
 โรงเรียน.....วิชา.....ชั้น.....
 ประเมินวันที่..... เดือน..... พ.ศ..... เวลา.....

ตอนที่ 2 การประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

คำชี้แจง

- แบบประเมินนี้รูปแบบการตอบแบบประเมินเป็นแบบมาตราประมาณค่า 3 ระดับ โดยมีเกณฑ์การประเมินแบบรูบรีค (scoring rubric) ดังรายละเอียดในคู่มือการใช้แบบประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
- ให้ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ให้ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

รายการประเมิน	ผลการประเมิน			
	1	2	3	หมายเหตุ
1 คุณลักษณะทางด้านส่วนบุคคล				
1.1 เป็นแบบอย่างที่ดี				
1. แต่งกายสะอาดเรียบร้อยเหมาะสมกับความเป็นครู				
2. พูดจาไพเราะ ไม่พูดคำหยาบ และใช้คำพูดเหมาะสมกับผู้ฟัง				
3. ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีเหมาะสมกับความเป็นครู				
1.2 ความรับผิดชอบ				
1. ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและสำเร็จลุล่วงตามกำหนดเวลา				
2. มีความตั้งใจและเต็มใจปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย				
1.3 เจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครู				
1. รักในอาชีพครู				
2. ภูมิใจในวิชาชีพครู				
1.4 การสื่อสาร				
1. ใช้ภาษาไทยสื่อความหมายได้อย่างถูกต้องทั้งการพูดและการเขียน				
2. อธิบายเนื้อหาในบทเรียนอย่างมีลำดับขั้นให้นักเรียนเข้าใจได้ง่าย				

รายการประเมิน	ผลการประเมิน			
	1	2	3	หมายเหตุ
1.4 การสื่อสาร (ต่อ)				
3. ใช้คำถามที่ชัดเจน เข้าใจง่าย และกระตุ้นให้นักเรียนใช้ความคิด และทำทนายให้ตอบคำถามเป็นรายบุคคลและทั้งชั้นเรียน				
1.5 ความรู้ในเนื้อหาและวิชาครู				
1. มีความรู้ ทักษะ และความแม่นยำเกี่ยวกับเนื้อหาที่สอน				
2. มีความรู้ ความสามารถในการวางแผนการสอน การเตรียมการสอน การวิเคราะห์หลักสูตร และการพัฒนาหลักสูตร				
3. มีความรู้เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน				
1.6 ความรู้เกี่ยวกับวิธีการสอน				
1. มีความรู้ ทักษะ เกี่ยวกับวิธีการสอนรูปแบบต่าง ๆ				
2. นำความรู้ ความสามารถเกี่ยวกับวิธีการสอนแบบต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้ในการวางแผน การเตรียมการสอน และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้				
1.7 คุณธรรม จริยธรรม				
1. มีการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์				
2. มีการสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมในการเรียนการสอน				
1.8 ความมุ่งมั่น				
1. มีความกระตือรือร้นในการสอนและใส่ใจการปฏิบัติงานอย่างจริงจัง				
2. มีความกระตือรือร้นในการหาความรู้เพิ่มเติมจากอาจารย์ในเทศก์ และจากแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ				
1.9 ภาวะผู้นำ				
1. มีความคิดริเริ่มในการทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อนักเรียนและสถานศึกษา				
2. มีวิธีการทำงานที่เป็นขั้นตอน และเป็นระบบต่อเนื่องกัน				
3. มีการตัดสินใจแก้ปัญหาภายใต้หลักการและเหตุผลเมื่อเกิดสถานการณ์คับขันและแก้ปัญหาได้ทันเวลา				
1.10 การแสวงหาความรู้และวิธีการสอนใหม่ๆ				
1. แสวงหา ศึกษา ค้นคว้าความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ				
2. แสวงหา ศึกษา ค้นคว้าวิธีการสอนใหม่ๆ และนำความรู้ที่ได้มาประยุกต์ใช้				
1.11 การใช้คอมพิวเตอร์ขั้นพื้นฐาน				
1. ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์เบื้องต้นได้				
2. ใช้คอมพิวเตอร์ในการพัฒนาแผนการสอน การผลิตสื่อ และค้นหาข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ				

รายการประเมิน	ผลการประเมิน			
	1	2	3	หมายเหตุ
1.11 การใช้คอมพิวเตอร์ขั้นพื้นฐาน (ต่อ)				
3. มีความสามารถในการค้นหาความรู้โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ				
4. นำข้อมูลข่าวสารที่ได้จากการศึกษาและค้นคว้าโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน				
2. คุณลักษณะทางด้านวิชาการ				
2.1 ความเข้าใจเป้าหมายการจัดการศึกษาและหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน				
1. มีความรู้เกี่ยวกับเป้าหมายการจัดการศึกษาตามที่ระบุไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติและเป้าหมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน				
2. กำหนดเป้าหมายการจัดการเรียนรู้ได้ชัดเจน				
3. กำหนดเป้าหมายการจัดการเรียนรู้สอดคล้องกับเป้าหมายการจัดการศึกษาตามที่ระบุไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ				
2.2 วิเคราะห์ศักยภาพผู้เรียน				
1. ทำการศึกษาวិเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล				
2. ศึกษาความสนใจ ทักษะ ความรู้พื้นฐาน และความสามารถของนักเรียน				
3. จัดกิจกรรมส่งเสริมความถนัด ความสนใจ และความสามารถของนักเรียน				
2.3 การนำประมวลรายวิชามาพัฒนาแผนการสอนให้ปฏิบัติได้จริง				
1. กำหนดวัตถุประสงค์ได้ชัดเจน ครอบคลุม และสอดคล้องกับหลักสูตร				
2. กำหนดสาระการเรียนรู้ได้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนการสอน				
3. กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนการสอน และสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้				
4. จัดกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับความสามารถและศักยภาพของนักเรียน				
5. กำหนดสื่อการเรียนรู้และเอกสารประกอบการเรียนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนการสอนและสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้				
6. กำหนดสื่อการเรียนรู้และเอกสารประกอบการเรียนสอดคล้องกับ ความสนใจและความสามารถของนักเรียน				
7. ระบุเครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียน การสอนและครอบคลุมสาระการเรียนรู้				
8. ระบุวิธีการประเมินที่หลากหลายและประเมินตามสภาพจริง				
9. มีการบูรณาการสาระการเรียนรู้ในสาขาวิชาอื่นที่สอดคล้องหรือสัมพันธ์กัน				

รายการประเมิน	ผลการประเมิน			
	1	2	3	หมายเหตุ
2.4 การจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน				
1. นำเข้าสู่บทเรียนด้วยการสนทนา ชักถามนักเรียน ให้นักเรียนเกิดความพร้อม				
2. วิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์				
3. วิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับเนื้อหาสาระ				
4. สอนเนื้อหาสาระถูกต้องตามแผนการสอน				
5. วิธีสอนทำให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจสาระการเรียนรู้ตามแผนการสอน				
6. กิจกรรมการเรียนการสอนมีลำดับขั้นตอนอย่างต่อเนื่อง				
7. จัดกิจกรรมมีความเหมาะสมกับความสามารถของนักเรียน				
8. มีเทคนิคการสอนที่ช่วยกระตุ้นให้นักเรียนคิด ปฏิบัติกิจกรรม และสร้างความรู้ความเข้าใจในสิ่งที่เรียนรู้				
9. เอาใจใส่ให้นักเรียนได้รับการเรียนรู้หรือตอบข้อซักถามอย่างทั่วถึง				
2.5 การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ				
1. จัดกิจกรรมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้				
2. จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้เรียนรู้และพัฒนากระบวนการเรียนรู้				
3. จัดกิจกรรมให้นักเรียนสร้างความรู้ด้วยตนเอง				
2.6 การเสริมสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้				
1. ห้องเรียนมีความเป็นระเบียบ ปลอดภัย				
2. ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียน				
3. นักเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง และทำงานร่วมกัน				
4. ให้ความสนใจ และดูแลนักเรียนอย่างทั่วถึงขณะปฏิบัติกิจกรรม				
2.7 สามารถเลือกใช้ พัฒนา และสร้างสื่ออุปกรณ์ที่ส่งเสริมการเรียนรู้				
1. เลือกสื่อการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้และสาระการเรียนรู้				
2. เลือกสื่อการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้				
3. เลือกสื่อการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความสามารถและความสนใจของนักเรียน				
4. จัดเตรียมเอกสาร สื่อการเรียนรู้และวัสดุอุปกรณ์ครบและพร้อมที่จะใช้งาน				
5. นำภูมิปัญญาท้องถิ่น สื่อต่างๆ เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ทันสมัยมาเป็นสื่อการเรียนรู้				
6. ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดเตรียมเอกสาร สื่อการเรียนรู้ และวัสดุอุปกรณ์				
7. ใช้สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ และแหล่งการเรียนรู้ได้ถูกต้อง				

รายการประเมิน	ผลการประเมิน			
	1	2	3	หมายเหตุ
2.7 สามารถเลือกใช้ พัฒนา และสร้างสื่ออุปกรณ์ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ (ต่อ)				
8. สร้างความเข้าใจ/อธิบายเกี่ยวกับการใช้และการบำรุงรักษาสื่อหรือ แหล่งการเรียนรู้ให้นักเรียนได้เรียนรู้ก่อนใช้				
9. ดูแลเอาใจใส่และคอยให้ความช่วยเหลือนักเรียนในการใช้สื่อและ แหล่งการเรียนรู้ให้ถูกต้องอย่างใกล้ชิด				
2.8 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้				
1. ประเมินผลการเรียนรู้และประเมินพัฒนาการตามสภาพจริงและประเมิน อย่างต่อเนื่องด้วยวิธีการที่หลากหลาย				
2. กำหนดเกณฑ์การประเมินไว้ชัดเจนและสอดคล้องกับเป้าหมายการสอน				
3. เครื่องมือประเมินมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้				
4. เครื่องมือประเมินมีความสอดคล้องและครอบคลุมเนื้อหาสาระ				
5. ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินการเรียนรู้โดยการประเมินตนเอง				
6. ใช้แฟ้มสะสมงานในการประเมินพัฒนาการของนักเรียน				
2.9 การนำผลการประเมินมาใช้				
1. ให้ข้อมูลเกี่ยวกับข้อบกพร่องและจุดที่ควรปรับปรุงแก้ไขแก่นักเรียน				
2. ให้คำแนะนำนักเรียนเกี่ยวกับแนวทาง วิธีการแก้ไข ปรับปรุงข้อบกพร่อง				
3. นำผลการประเมินมาปรับกิจกรรม และสื่อการเรียนการสอน				
4. นำผลการประเมินมาค้นหาแนวทางการแก้ไขจุดบกพร่องของนักเรียน				
2.10 การศึกษาการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน				
1. นำผลการศึกษาค้นคว้าวิจัยมาใช้เพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้				
2. นำผลการศึกษาค้นคว้าวิจัยมาใช้แก้ปัญหาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้				
3. คุณลักษณะทางด้านสังคม				
3.1 สัมพันธ์ภาพกับศิษย์				
1. นักเรียนร่วมมือในการทำงาน				
2. นักเรียนเชื่อฟัง ขอคำแนะนำ และสอบถามครูเมื่อเกิดความไม่เข้าใจ				
3.2 สัมพันธ์ภาพกับอาจารย์นิเทศก์				
1. ได้รับความเข้าใจ และความช่วยเหลือจากอาจารย์นิเทศก์				
2. ช่วยเหลืออาจารย์อาจารย์นิเทศก์ได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ				
3. แสดงพฤติกรรม ความสัมพันธ์กับอาจารย์อาจารย์นิเทศก์อย่างเหมาะสม				

รายการประเมิน	ผลการประเมิน			
	1	2	3	หมายเหตุ
3.3 การทำงานกลุ่ม				
1. ร่วมกันเสนอแนวคิด/แนวทาง/วิธีการให้การทำงานกลุ่มสำเร็จลุล่วงและ ร่วมมือกันทำงานกลุ่ม				
2. ให้เกียรติและชื่นชมความสามารถของเพื่อนร่วมงาน				
3. กล่าวคำขอโทษเมื่อกระทำการผิดพลาด				

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

คุณลักษณะทางด้านส่วนบุคคล

คุณลักษณะทางด้านวิชาการ

คุณลักษณะทางด้านสังคม

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คู่มือการใช้แบบประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
ตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา
การประเมินความก้าวหน้า สำหรับอาจารย์นิเทศสถาบัน

พัฒนาโดย
 นางสาวดวงใจ สีเขียว

อาจารย์ที่ปรึกษา
 รศ. ดร.สุชาดา บวรกิตติวงศ์
 อ. ดร.ปัทมศิริ อธิรานุรักษ์ จารุชัยนิวัฒน์

สถาบันวิทยบริการ
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 เอกสารนี้เป็นส่วนหนึ่งของการวิจัย

เรื่องการพัฒนาแบบประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา
 โดยการประยุกต์ใช้ทฤษฎีการสรุปอ้างอิง วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์ดุสิตบัณฑิต
 สาขาการวัดและประเมินผลการศึกษา ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา
 คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 ปีการศึกษา 2549

คู่มือการใช้

แบบประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา

การประเมินความก้าวหน้า สำหรับอาจารย์นิเทศก์สถาบัน

วัตถุประสงค์ในการสร้างและพัฒนาแบบประเมิน

แบบประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศาสร้างขึ้นสำหรับใช้ประเมินของนิสิต/นักศึกษา และเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการทดลองใช้ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา ที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น แบบประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา นี้มีการตรวจสอบคุณภาพทั้งในด้านความตรง และความเที่ยง โดยผู้ใช้แบบประเมินนี้ประกอบด้วยผู้ประเมิน 5 แหล่ง คือ อาจารย์นิเทศก์สถาบัน อาจารย์นิเทศก์โรงเรียน นิสิต/นักศึกษาที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพ เพื่อนนิสิต/นักศึกษาที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพในสถานศึกษาเดียวกันและนักเรียนที่เรียนกับนิสิต/นักศึกษาที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

คำนิยามเชิงปฏิบัติการ

การพัฒนาแบบประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา นี้ ได้มีการกำหนดนิยามศัพท์เฉพาะเพื่อให้การใช้แบบประเมินเป็นไปอย่างถูกต้องและเข้าใจตรงกัน ดังนี้

การประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู หมายถึง การตัดสินคุณค่าในการดำเนินการจัดการเรียนการสอนของนิสิต/นักศึกษาที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนและเกิดการเรียนรู้ทั้งในและ นอกห้องเรียน

การประเมินแบบ 360 องศา หมายถึง การตัดสินคุณค่านิสิต/นักศึกษาที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เพื่อปรับปรุงการสอน หรือคุณภาพของการปฏิบัติการสอน และปรับปรุงตนเอง โดยอาศัยข้อมูลจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกแหล่ง ได้มีส่วนร่วมในการตัดสินคุณค่าการปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ซึ่งแหล่งผู้ประเมินมี 5 แหล่ง คือ นิสิต/นักศึกษาที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ ในระดับปริญญาบัณฑิต และหลักสูตรกำหนดให้ทำการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถานศึกษาเป็นเวลาอย่างน้อย 1 ภาคการศึกษา ,อาจารย์นิเทศก์จากสถาบันที่รับผิดชอบประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิต/นักศึกษา,อาจารย์นิเทศก์โรงเรียนที่รับผิดชอบประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิต/นักศึกษา ,เพื่อนนิสิต/นักศึกษาที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่สถานศึกษาเดียวกัน และนักเรียนที่เรียนกับนิสิต/นักศึกษาที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

คุณลักษณะทางด้านส่วนบุคคล หมายถึง คุณลักษณะของนิสิต/นักศึกษา ดังนี้

1. เป็นแบบอย่างที่ดี ประกอบด้วย การแต่งกาย การพูดจา และการประพฤติตน
2. ความรับผิดชอบ ประกอบด้วย การปฏิบัติงาน และการตรงต่อเวลา

3. บุคลิกภาพ ประกอบด้วย การแต่งกาย การพูดจา และการประพฤติตน
4. เจตคติที่ดีต่องานครู ประกอบด้วย การปฏิบัติตน
5. การสื่อสาร ประกอบด้วย ความรู้ ความสามารถ ทักษะในการสื่อสาร และการใช้คำถาม และการอธิบาย
6. ความรู้ในเนื้อหาและวิชาครู ความรู้ความสามารถและมีทักษะในเนื้อหาที่สอนและความสามารถในการใช้ภาษาไทย
7. ความรู้เกี่ยวกับวิธีการสอน ประกอบด้วย สอนเนื้อหาถูกต้องตามที่หลักสูตรกำหนด
8. คุณธรรม จริยธรรม ประกอบด้วย การปลูกฝังและส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม และการประพฤติตน
9. ความมุ่งมั่น ประกอบด้วย ความตั้งใจและความเพียรพยายาม และความกระตือรือร้น
10. ภาวะผู้นำ ประกอบด้วย การคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การวางแผน และการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการตัดสินใจและการแก้ปัญหา
11. การแสวงหาความรู้และวิธีการสอนใหม่ๆ ประกอบด้วย การศึกษา แสวงหา ค้นคว้าความรู้และวิธีการสอนใหม่ๆ และการแลกเปลี่ยนความรู้
12. จรรยาบรรณวิชาชีพครู ประกอบด้วย การมีจรรยาบรรณวิชาชีพครู
13. การใช้คอมพิวเตอร์ขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ และการค้นหาความรู้โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

คุณลักษณะทางด้านวิชาการ หมายถึง คุณลักษณะของนิสิต/นักศึกษา ดังนี้

1. ความเข้าใจเป้าหมายของการจัดการศึกษาและหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย ความรู้เกี่ยวกับเป้าหมายการจัดการศึกษาและเป้าหมายของหลักสูตร การกำหนดเป้าหมายของการจัดการเรียนรู้ และการกำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้
2. วิเคราะห์ศักยภาพผู้เรียน ประกอบด้วย การวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล การส่งเสริมความถนัดและความสนใจ และการพัฒนานักเรียนตามศักยภาพ
3. การนำประมวลรายวิชามาพัฒนาแผนการสอนให้ปฏิบัติได้จริง ประกอบด้วย การกำหนดวัตถุประสงค์ การกำหนดสาระการเรียนรู้ การกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ การกำหนดสื่อการเรียนรู้และเอกสารประกอบการเรียน และการกำหนดแนวทางการประเมินผล
4. การออกแบบการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน ประกอบด้วย ความรู้เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของนักเรียน และการจัดการเรียนรู้
5. การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ประกอบด้วย ลักษณะกิจกรรมการเรียนรู้ และการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน
6. การเสริมสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ประกอบด้วย การจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียน การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ และการควบคุมชั้นเรียนและการจัดการ
7. สามารถเลือกใช้ พัฒนา และสร้างสื่ออุปกรณ์ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ประกอบด้วย การเลือกสื่อการเรียนรู้ การเตรียม การพัฒนาและผลิตสื่อ และการใช้สื่อวัสดุ อุปกรณ์ และแหล่งการเรียนรู้

8. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ประกอบด้วย วิธีการประเมินผลการเรียนรู้ และ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผลการเรียนรู้

9. การนำผลการประเมินมาใช้ ประกอบด้วย การให้ข้อมูลย้อนกลับและการให้คำแนะนำ และการนำผลการประเมินมาพัฒนาการเรียนการสอน

10. การศึกษาการวิจัยเพื่อพัฒนา การเรียนการสอน ประกอบด้วย การนำผลการวิจัย มาใช้พัฒนาการเรียนการสอน และการวิจัยในชั้นเรียน

คุณลักษณะทางด้านสังคม หมายถึง คุณลักษณะของนิสิต/นักศึกษาซึ่งประกอบด้วยคุณลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

1. สัมพันธ์ภาพกับศิษย์ ประกอบด้วย การปฏิบัติตนกับนักเรียน และการปฏิบัติตนของนักเรียน
2. สัมพันธ์ภาพกับครูอาจารย์ในโรงเรียน ประกอบด้วย ความสัมพันธ์กับครูอาจารย์ในโรงเรียน การช่วยเหลือครูอาจารย์ในโรงเรียน และการปฏิบัติตนกับครูอาจารย์ในโรงเรียน
3. สัมพันธ์ภาพกับอาจารย์นิเทศก์ ประกอบด้วย ความสัมพันธ์กับอาจารย์นิเทศก์ การช่วยเหลืออาจารย์นิเทศก์ และการปฏิบัติตนกับอาจารย์นิเทศก์
4. สัมพันธ์ภาพกับผู้ปกครอง และชุมชน ประกอบด้วย ความสัมพันธ์กับผู้ปกครอง และการร่วมกิจกรรมกับชุมชนและสถานศึกษา
5. การทำงานกลุ่ม ประกอบด้วย ทักษะการทำงานกลุ่ม

ดั่งบังชี หมายถึง ค่าที่สังเกตได้ซึ่งใช้บ่งบอกสถานภาพหรือสะท้อนลักษณะของปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิตของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูและค่าที่สังเกตได้ซึ่งใช้บ่งบอกสถานภาพหรือสะท้อนลักษณะของปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิตของระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

เกณฑ์การประเมิน หมายถึง คุณลักษณะหรือระดับที่ถือว่าเป็นความสำเร็จหรือความเหมาะสมของปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิตของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูและค่าที่สังเกตได้ซึ่งใช้บ่งบอกสถานภาพหรือสะท้อนลักษณะของปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิตของระบบ การประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

ผู้ประเมิน หมายถึง คณะบุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งหรือมอบหมายให้ทำหน้าที่ประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิต/นักศึกษา

ผู้รับการประเมิน หมายถึง นิสิต/นักศึกษาที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ในระดับปริญญาบัณฑิต และหลักสูตรกำหนดให้ทำการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ในสถานศึกษาเป็นเวลาอย่างน้อย 1 ภาคการศึกษา

นิสิต/นักศึกษา หมายถึง นิสิต/นักศึกษาชั้นปีที่ 4 คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2549 และหลักสูตรกำหนดให้ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถานศึกษาเป็นเวลาอย่างน้อย 1 ภาคการศึกษา โดยฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม และโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม

อาจารย์นิเทศก์สถาบัน หมายถึง อาจารย์นิเทศก์จากสถาบันที่รับผิดชอบประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

อาจารย์นิเทศก์โรงเรียน หมายถึง อาจารย์นิเทศก์โรงเรียนที่รับผิดชอบประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

เพื่อนนิสิต/นักศึกษา หมายถึง เพื่อนนิสิต/นักศึกษาที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่สถานศึกษาเดียวกันและได้มีโอกาสสังเกตการสอนนิสิตที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

นักเรียน หมายถึง นักเรียนที่เรียนกับนิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างและมีความสนใจเรียน และเข้าเรียนสม่ำเสมอ

โครงสร้างของแบบประเมิน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 โครงสร้างของแบบประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา การประเมินความก้าวหน้า สำหรับอาจารย์นิเทศก์สถาบัน

องค์ประกอบหลัก/องค์ประกอบย่อย	จำนวนข้อ
1. คุณลักษณะทางด้านส่วนบุคคล	
1.1 เป็นแบบอย่างที่ดี	3
1.2 ความรับผิดชอบ	2
1.3 เจตคติที่ดีต่องานครู	2
1.4 การสื่อสาร	3
1.5 ความรู้ในเนื้อหาและวิชาครู	3
1.6 ความรู้เกี่ยวกับวิธีการสอน	2
1.7 คุณธรรม จริยธรรม	2
1.8 ความมุ่งมั่น	3
1.9 ภาวะผู้นำ	3
1.10 การแสวงหาความรู้และวิธีการสอนใหม่ๆ	2
1.11 การใช้คอมพิวเตอร์ขั้นพื้นฐาน	4
2. คุณลักษณะทางด้านวิชาการ	
2.1 ความเข้าใจเป้าหมายการจัดการศึกษาและหลักสูตรการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน	3
2.2 วิเคราะห์ศักยภาพผู้เรียน	3
2.3 การนำประมวลรายวิชามาพัฒนาแผนการสอนให้ ปฏิบัติได้จริง	9
2.4 การจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน	9
2.5 การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ	3
2.6 การเสริมสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้	4
2.7 สามารถเลือกใช้ พัฒนา และสร้างสื่ออุปกรณ์ที่ส่งเสริมการเรียนรู้	9

องค์ประกอบหลักองค์ประกอบย่อย	จำนวนข้อ
2. คุณลักษณะทางด้านวิชาการ (ต่อ)	
2.8 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้	6
2.9 การนำผลการประเมินมาใช้	4
2.10 การศึกษาการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียน การสอน	2
3. คุณลักษณะทางด้านสังคม	
3.1 สัมพันธ์ภาพกับศิษย์	2
3.2 สัมพันธ์ภาพกับอาจารย์ในเทศก์	3
3.3 การทำงานกลุ่ม	3

ลักษณะของแบบประเมิน

แบบประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศาพัฒนาและสร้างจากการวิเคราะห์และสังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี เอกสารที่เกี่ยวกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 การประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู การประเมินแบบ 360 องศา เกณฑ์การประเมินครูครุต้นแบบและครูแห่งชาติ แนวคิดการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญในด้านการประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ผู้เชี่ยวชาญด้านการประเมินแบบ 360 องศา และครูต้นแบบและครูแห่งชาติ โดยแบ่งแบบประเมินออกเป็น 7 ฉบับ โดยแบบประเมิน แต่ละฉบับแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ตอนที่ 2 การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

คุณภาพของแบบประเมิน

แบบประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา ได้ผ่านการตรวจสอบคุณภาพในด้านความตรงเพื่อแสดงถึงคุณภาพของเครื่องมือก่อนการนำไปใช้จริง โดยมีรายละเอียดดังนี้

ความตรงตามเนื้อหา (Content Validity)

การตรวจสอบคุณภาพแบบประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา ในด้านความตรงตามเนื้อหาโดยการตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อรายการประเมินกับเนื้อหาขององค์ประกอบที่ใช้ในการประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา (Item Objective Congruence : IOC) โดยพิจารณาความสอดคล้องจากการตัดสินของผู้เชี่ยวชาญ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง ตั้งแต่ 0.83 ถึง 1.00

ความเที่ยง (Reliability)

การตรวจสอบคุณภาพแบบประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา ในด้านความเที่ยง แบบความสอดคล้องภายใน (Internal Consistency Reliability) โดยคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's coefficient alpha) เท่ากับ 0.84

วิธีการใช้แบบประเมิน

เกณฑ์การให้คะแนน กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ระดับดีมาก	3 คะแนน
ระดับพอใช้	1 คะแนน
ระดับต้องปรับปรุง	0 คะแนน

การแปลความหมายระดับคุณภาพ

คะแนนเฉลี่ย ต่ำกว่า 1.00	หมายถึง	การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูต้องปรับปรุงแก้ไขโดยด่วน
คะแนนเฉลี่ย 1.00- 1.49	หมายถึง	การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูต้องปรับปรุง
คะแนนเฉลี่ย 1.50-1.99	หมายถึง	การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูพอใช้
คะแนนเฉลี่ย 2.00-2.49	หมายถึง	การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูดี
คะแนนเฉลี่ย 2.50-3.00	หมายถึง	การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูดีมาก

เกณฑ์การประเมิน

ตารางที่ 2 เกณฑ์การประเมินในการประเมินความก้าวหน้า สำหรับอาจารย์นิเทศก์สถาบัน

1 คุณลักษณะทางด้านส่วนบุคคล

1.1 เป็นแบบอย่างที่ดี

1. แต่งกายสะอาดเรียบร้อย เหมาะสมกับความเป็นครู
  - ระดับ 3 แต่งกายสะอาดเรียบร้อย เหมาะสมกับความเป็นครูทุกวัน
  - ระดับ 2 นาน ๆ ครั้งจะแต่งกายไม่เรียบร้อย และไม่เหมาะสม กับความเป็นครู
  - ระดับ 1 แต่งกายไม่เรียบร้อยและไม่เหมาะสมกับความเป็นครูบ่อยครั้ง
2. พูดจาไพเราะ ไม่พูดคำหยาบ และใช้คำพูดเหมาะสมกับผู้ฟัง
  - ระดับ 3 พูดจาไพเราะ และไม่พูดคำหยาบ และใช้คำพูดเหมาะสมกับผู้ฟัง
  - ระดับ 2 พูดจาไพเราะ และใช้คำพูดเหมาะสมกับผู้ฟัง แต่พูดคำหยาบ เป็นบางครั้ง
  - ระดับ 1 พูดจาไม่สุภาพไพเราะ พูดคำหยาบสม่ำเสมอ และใช้คำพูด ไม่เหมาะสมกับผู้ฟังสม่ำเสมอ
3. ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีเหมาะสมกับ ความเป็นครู
  - ระดับ 3 ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีเหมาะสมกับความเป็นครูทุกวัน
  - ระดับ 2 บางครั้งประพฤติตนไม่เป็นแบบอย่างที่ดีและประพฤติตน ไม่เหมาะสมกับความเป็นครู
  - ระดับ 1 บ่อยครั้งที่ประพฤติตนไม่เป็นแบบอย่างที่ดีและประพฤติตน ไม่เหมาะสมกับความเป็นครู

1.2 ความรับผิดชอบ

1. ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสำเร็จลุล่วงตามกำหนดเวลา
  - ระดับ 3 ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสำเร็จลุล่วงตามกำหนดเวลาสม่ำเสมอ
  - ระดับ 2 บางครั้งปฏิบัติงานไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร และไม่สำเร็จลุล่วงตามกำหนดเวลา
  - ระดับ 1 บ่อยครั้งที่ปฏิบัติงานอย่างไม่มีประสิทธิภาพ และไม่สำเร็จลุล่วงตามกำหนดเวลา

2. มีความตั้งใจและเต็มใจปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย
  - ระดับ 3 มีความตั้งใจและเต็มใจปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายเป็นอย่างดีและสม่ำเสมอ
  - ระดับ 2 บางครั้งไม่ตั้งใจและไม่เต็มใจปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย
  - ระดับ 1 บ่อยครั้งที่ไม่ตั้งใจและไม่เต็มใจปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย

1.3 เจตคติที่ดีต่องานครู

1. รักในอาชีพครู
  - ระดับ 3 แสดงพฤติกรรมรักในอาชีพครู
  - ระดับ 2 บางครั้งแสดงพฤติกรรมเบื่อบ่นในอาชีพครู
  - ระดับ 1 บ่อยครั้งที่แสดงพฤติกรรมเบื่อบ่นในอาชีพครู
2. ภูมิใจในวิชาชีพครู
  - ระดับ 3 แสดงพฤติกรรมภูมิใจในวิชาชีพครู
  - ระดับ 2 บางครั้งแสดงพฤติกรรมไม่ภูมิใจในวิชาชีพครู
  - ระดับ 1 บ่อยครั้งที่แสดงพฤติกรรมไม่ภูมิใจในวิชาชีพครู

1.4 การสื่อสาร

1. ใช้ภาษาไทยสื่อความหมายได้อย่างถูกต้องทั้งการพูดและการเขียน
  - ระดับ 3 ใช้ภาษาไทยสื่อความหมายได้อย่างถูกต้องทั้งการพูดและการเขียน
  - ระดับ 2 บางครั้งใช้ภาษาไทยสื่อความหมายไม่ถูกต้องทั้งการพูดและการเขียน
  - ระดับ 1 บ่อยครั้งที่ใช้ภาษาไทยสื่อความหมายไม่ถูกต้องทั้งการพูดและการเขียน
2. อธิบายเนื้อหาในบทเรียนอย่างมีลำดับขั้นให้นักเรียนเข้าใจ
  - ระดับ 3 พยายามที่จะอธิบายเนื้อหาในบทเรียนอย่างมีลำดับขั้น ให้นักเรียนเข้าใจ
  - ระดับ 2 อธิบายเนื้อหาในบทเรียนอย่างมีลำดับขั้นให้นักเรียนเข้าใจ เป็นบางครั้ง
  - ระดับ 1 อธิบายเนื้อหาในบทเรียนแบบไม่เป็นลำดับขั้นทำให้นักเรียนไม่เข้าใจ
3. ใช้คำถามที่ชัดเจน เข้าใจง่ายและกระตุ้นให้นักเรียนใช้ความคิด และ ทำท่ายให้ตอบคำถาม เป็นรายบุคคลและทั้งชั้นเรียน
  - ระดับ 3 ใช้คำถามที่ชัดเจน เข้าใจง่าย และกระตุ้นให้นักเรียนใช้ความคิด และทำท่ายให้ ตอบคำถามเป็นรายบุคคลและทั้งชั้นเรียนอยู่เสมอ
  - ระดับ 2 บางครั้งใช้คำถามไม่ชัดเจน นักเรียนไม่เข้าใจ และกระตุ้นให้นักเรียนใช้ความคิด และทำ ท่ายให้ตอบคำถาม เป็นรายบุคคลและทั้งชั้นเรียน เป็นบางครั้ง
  - ระดับ 1 บ่อยครั้งใช้คำถามไม่ชัดเจน นักเรียนไม่เข้าใจ และไม่ทำท่ายให้ตอบคำถามเป็นรายบุคคล และทั้งชั้นเรียน

1.5 ความรู้ในเนื้อหาและวิชาครู

1. มีความรู้ ทักษะ และความแม่นยำเกี่ยวกับเนื้อหาที่สอน
  - ระดับ 3 มีความรู้ ทักษะ และความแม่นยำเกี่ยวกับเนื้อหาที่สอนเป็นอย่างดี
  - ระดับ 2 มีความรู้ ทักษะ และความแม่นยำเกี่ยวกับเนื้อหาที่สอนพอสมควร
  - ระดับ 1 **ไม่มีความรู้** ทักษะ และความแม่นยำเกี่ยวกับเนื้อหาที่สอน
2. มีความรู้ ความสามารถในการวางแผน การเตรียมการสอน การวิเคราะห์และการพัฒนาหลักสูตร
  - ระดับ 3 มีความรู้ ความสามารถในการวางแผน การเตรียมการสอน การวิเคราะห์และการพัฒนาหลักสูตรเป็นอย่างดี
  - ระดับ 2 มีความรู้ ความสามารถในการวางแผน การเตรียมการสอน การวิเคราะห์และการพัฒนาหลักสูตรพอสมควร
  - ระดับ 1 **ไม่มีมีความรู้** ความสามารถในการวางแผน การเตรียมการสอน การวิเคราะห์และการพัฒนาหลักสูตร
3. มีความรู้เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน
  - ระดับ 3 มีความรู้เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนเป็นอย่างดี
  - ระดับ 2 มีความรู้เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนพอสมควร
  - ระดับ 1 **ไม่มีความรู้** เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน

1.6 ความรู้เกี่ยวกับวิธีการสอน

1. มีความรู้ ทักษะ เกี่ยวกับวิธีการสอนรูปแบบต่าง ๆ
  - ระดับ 3 มีความรู้ ทักษะ เกี่ยวกับวิธีการสอนรูปแบบต่าง ๆ เป็นอย่างดี
  - ระดับ 2 มีความรู้ ทักษะ เกี่ยวกับวิธีการสอนรูปแบบต่าง ๆ พอสมควร
  - ระดับ 1 **ไม่มีความรู้** ทักษะ เกี่ยวกับวิธีการสอนรูปแบบต่าง ๆ
2. นำความรู้ความสามารถเกี่ยวกับวิธีการสอนแบบต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้ในการวางแผนการสอน การเตรียมการสอน และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
  - ระดับ 3 นำความรู้ความสามารถเกี่ยวกับวิธีการสอนรูปแบบต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้
ในการวางแผนการสอน การเตรียมการสอน และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ
  - ระดับ 2 นำความรู้ความสามารถเกี่ยวกับวิธีการสอนรูปแบบต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้
ในการวางแผนการสอน การเตรียมการสอน และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นบางครั้ง
  - ระดับ 1 **ไม่มีการนำ**ความรู้ความสามารถเกี่ยวกับวิธีการสอนรูปแบบต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้
ในการวางแผนการสอน การเตรียมการสอน และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1.7 คุณธรรม จริยธรรม

1. มีการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์
  - ระดับ 3 มีการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์อย่างสม่ำเสมอ
  - ระดับ 2 มีการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์เป็นบางครั้ง
  - ระดับ 1 **ไม่มี**มีการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์
2. มีการสอดแทรกแนวคิดเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรมในการเรียนการสอน
  - ระดับ 3 มีการสอดแทรกแนวคิดเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรมในการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ
  - ระดับ 2 มีการสอดแทรกแนวคิดเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรมในการเรียนการสอนเป็นบางครั้ง
  - ระดับ 1 **ไม่มี**มีการสอดแทรกแนวคิดเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรมในการเรียนการสอน

1.8 ความมุ่งมั่น

1. มีความกระตือรือร้นในการสอนและใส่ใจการปฏิบัติงานอย่างจริงจัง
  - ระดับ 3 มีความกระตือรือร้นในการสอนและใส่ใจการปฏิบัติงาน อย่างจริงจังทุกครั้ง
  - ระดับ 2 มีความกระตือรือร้นในการสอนและใส่ใจการปฏิบัติงาน อย่างจริงจังเป็นบางครั้ง
  - ระดับ 1 **ไม่มี**มีความกระตือรือร้นในการสอนและใส่ใจการปฏิบัติงานอย่างจริงจัง
2. มีความกระตือรือร้นต่อการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมจากอาจารย์ในเทศก์ และจากแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ
  - ระดับ 3 มีความกระตือรือร้นต่อการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมจากอาจารย์ในเทศก์ และจากแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆอย่างสม่ำเสมอ
  - ระดับ 2 มีความกระตือรือร้นต่อการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมจากอาจารย์ในเทศก์ และจากแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆเป็นบางครั้ง
  - ระดับ 1 **ไม่มี**มีความกระตือรือร้นต่อการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมจากอาจารย์ในเทศก์ และจากแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ

1.9 ภาวะผู้นำ

1. มีความคิดริเริ่มในการทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อนักเรียนและสถานศึกษา
  - ระดับ 3 มีความคิดริเริ่มในการทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อนักเรียนและสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ
  - ระดับ 2 มีความคิดริเริ่มในการทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อนักเรียนและสถานศึกษาเป็นบางครั้ง
  - ระดับ 1 **ไม่มี**มีความคิดริเริ่มในการทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อนักเรียนและสถานศึกษา
2. มีวิธีการทำงานที่เป็นขั้นตอน และเป็นระบบต่อเนื่องกัน
  - ระดับ 3 ส่วนใหญ่จะมีวิธีการทำงานที่เป็นขั้นตอน และเป็นระบบต่อเนื่องกัน
  - ระดับ 2 มีวิธีการทำงานที่เป็นขั้นตอน และเป็นระบบต่อเนื่องกันเป็นบางครั้ง
  - ระดับ 1 **ไม่มี**วิธีการทำงานที่เป็นขั้นตอน และเป็นระบบต่อเนื่องกัน

3. มีการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นโดยใช้หลักการและเหตุผล เมื่อเกิดสถานการณ์ระดับชั้น และแก้ปัญหาได้ทันเวลา
- ระดับ 3 แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นโดยใช้หลักการและเหตุผล เมื่อเกิดสถานการณ์ระดับชั้น และแก้ปัญหาได้ทันเวลาอย่างสม่ำเสมอ
- ระดับ 2 แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นโดยใช้หลักการและเหตุผล เมื่อเกิดสถานการณ์ระดับชั้น และแก้ปัญหาได้ทันเวลาเป็นบางครั้ง
- ระดับ 1 **ไม่มีการ**แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นโดยใช้หลักการและเหตุผล เมื่อเกิดสถานการณ์ระดับชั้น และแก้ปัญหาได้ทันเวลา

1.10 การแสวงหาความรู้และวิธีการสอนใหม่ๆ

1. แสวงหา ศึกษา ค้นคว้าความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ
- ระดับ 3 แสวงหา ศึกษา ค้นคว้าความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ
- ระดับ 2 แสวงหา ศึกษา ค้นคว้าความรู้เพิ่มเติมเป็นบางครั้ง/นานๆครั้ง
- ระดับ 1 **ไม่มีการ**แสวงหา ศึกษา ค้นคว้าความรู้เพิ่มเติม
2. แสวงหา ศึกษา ค้นคว้าวิธีการสอนใหม่ๆ และ นำความรู้ที่ได้มาประยุกต์ใช้
- ระดับ 3 แสวงหา ศึกษา ค้นคว้าวิธีการสอนใหม่ๆ และนำความรู้ที่ได้มาประยุกต์ใช้กับการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ
- ระดับ 2 แสวงหา ศึกษา ค้นคว้าวิธีการสอนใหม่ๆ และนำความรู้ที่ได้ มาประยุกต์ใช้กับการเรียนการสอนเป็นบางครั้ง
- ระดับ 1 **ไม่มีการ**แสวงหา ศึกษา ค้นคว้าวิธีการสอนใหม่ๆ และนำความรู้ที่ได้มาประยุกต์ใช้กับการเรียนการสอน

1.11 การใช้คอมพิวเตอร์ขั้นพื้นฐาน

1. ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์เบื้องต้นได้
- ระดับ 3 ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์เบื้องต้น เช่น Microsoft Word ,Microsoft Excel ได้เป็นอย่างดี
- ระดับ 2 ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์เบื้องต้นได้ เช่น Microsoft Word ,Microsoft Excel ได้พอสมควร
- ระดับ 1 **ไม่สามารถ**ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์เบื้องต้นได้ เช่น Microsoft Word ,Microsoft Excel
2. ใช้คอมพิวเตอร์ในการพัฒนาแผนการสอน การผลิตสื่อการเรียนการสอน และการค้นหาข้อมูลข่าวสาร
- ระดับ 3 ใช้คอมพิวเตอร์ในการพัฒนาแผนการสอน การผลิตสื่อการเรียนการสอน และการค้นหาข้อมูลข่าวสารต่างๆอย่างสม่ำเสมอ
- ระดับ 2 ใช้คอมพิวเตอร์ในการพัฒนาแผนการสอน การผลิตสื่อการเรียนการสอน และการค้นหาข้อมูลข่าวสารต่างๆ เป็นบางครั้ง
- ระดับ 1 **ไม่มีการ**ใช้คอมพิวเตอร์ในการพัฒนาแผนการสอน การผลิตสื่อการเรียนการสอน และการค้นหาข้อมูลข่าวสารต่างๆ

3. มีความสามารถในการค้นหาความรู้โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
- ระดับ 3 มีความสามารถในการค้นหาความรู้โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น อินเทอร์เน็ต ได้เป็นอย่างดี
- ระดับ 2 มีความสามารถในการค้นหาความรู้โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น อินเทอร์เน็ต ได้พอสมควร
- ระดับ 1 **ไม่มีความสามารถ**ในการค้นหาความรู้โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น อินเทอร์เน็ต
4. นำข้อมูลข่าวสารที่ได้จากการศึกษาและค้นคว้าโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน
- ระดับ 3 นำข้อมูลข่าวสารที่ได้จากการศึกษาและค้นคว้า โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ
- ระดับ 2 นำข้อมูลข่าวสารที่ได้จากการศึกษาและค้นคว้า โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนเป็นบางครั้ง
- ระดับ 1 **ไม่มีการนำ**ข้อมูลข่าวสารที่ได้จากการศึกษาและค้นคว้าโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน

2. คุณลักษณะทางด้านวิชาการ

2.1 ความเข้าใจเป้าหมายการจัดการศึกษาและหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1. มีความรู้เกี่ยวกับเป้าหมายการจัดการศึกษาตามที่ระบุไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติและเป้าหมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- ระดับ 3 มีความรู้เกี่ยวกับเป้าหมายการจัดการศึกษาตามที่ระบุไว้ใน พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ และเป้าหมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นอย่างดี
- ระดับ 2 มีความรู้เกี่ยวกับเป้าหมายการจัดการศึกษาตามที่ระบุไว้ใน พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ และเป้าหมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพอสมควร
- ระดับ 1 **ไม่มีความรู้**เกี่ยวกับเป้าหมายการจัดการศึกษาตามที่ระบุไว้ใน พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ และ**ไม่มีความรู้**เกี่ยวกับเป้าหมาย ของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. กำหนดเป้าหมายการจัดการเรียนรู้ได้ชัดเจน
- ระดับ 3 กำหนดเป้าหมายการจัดการเรียนรู้ได้ชัดเจนทุกครั้ง
- ระดับ 2 บางครั้งกำหนดเป้าหมายการจัดการเรียนรู้ไม่ชัดเจน
- ระดับ 1 บ่อยครั้งกำหนดเป้าหมายการจัดการเรียนรู้ไม่ชัดเจน
3. กำหนดเป้าหมายการจัดการเรียนรู้สอดคล้องกับเป้าหมายการจัดการศึกษาตามที่ระบุไว้ใน พ.ร.บ. การศึกษา
- ระดับ 3 กำหนดเป้าหมายการจัดการเรียนรู้สอดคล้องกับเป้าหมายการจัดการศึกษารัฐการศึกษาตามที่ระบุไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ
- ระดับ 2 บางครั้งกำหนดเป้าหมายการจัดการเรียนรู้ไม่สอดคล้องกับเป้าหมายการจัดการศึกษาตามที่ระบุไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ
- ระดับ 1 ส่วนใหญ่กำหนดเป้าหมายการจัดการเรียนรู้ไม่สอดคล้องกับเป้าหมายการจัดการศึกษาตามที่ระบุไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ

2.2 วิเคราะห์ศักยภาพผู้เรียน

1. ทำการศึกษาวិเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล
  - ระดับ 3 ทำการศึกษาวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคลครบทุกคน
  - ระดับ 2 ทำการศึกษาวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคลเป็นบางคน
  - ระดับ 1 **ไม่มีการ**ศึกษาวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล
2. ศึกษาความสนใจ ทักษะ ความรู้พื้นฐาน และความสามารถพิเศษของนักเรียน
  - ระดับ 3 ศึกษาความสนใจ ทักษะ ความรู้พื้นฐาน และความสามารถพิเศษของนักเรียนทุกคน
  - ระดับ 2 ศึกษาความสนใจ ทักษะ ความรู้พื้นฐาน และความสามารถพิเศษของนักเรียนเป็นบางคน
  - ระดับ 1 **ไม่มีการ**ศึกษาความสนใจ ทักษะ ความรู้พื้นฐาน และความสามารถพิเศษของนักเรียน
3. จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความถนัด ความสนใจ และความสามารถของนักเรียน
  - ระดับ 3 จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความถนัด ความสนใจ และความสามารถของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ
  - ระดับ 2 จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความถนัด ความสนใจ และความสามารถของนักเรียนเป็นบางครั้ง
  - ระดับ 1 **ไม่มีการ**จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความถนัด ความสนใจ และความสามารถของนักเรียน

2.3 การนำประมวลรายวิชามาพัฒนาแผนการสอนให้ ปฏิบัติได้จริง

1. กำหนดวัตถุประสงค์ในการเรียนการสอนได้ชัดเจน ถูกต้อง ครบคลุม และสอดคล้องกับหลักสูตร
  - ระดับ 3 กำหนดวัตถุประสงค์ในการเรียนการสอนได้อย่างความชัดเจน ถูกต้อง ครบคลุม และสอดคล้องกับหลักสูตร
  - ระดับ 2 กำหนดวัตถุประสงค์ในการเรียนการสอนได้ชัดเจน ถูกต้อง แต่**ไม่**ครบคลุม หรือกำหนดวัตถุประสงค์ในการเรียนการสอน**ไม่**ชัดเจน ไม่ถูกต้อง แต่สอดคล้องกับหลักสูตร
  - ระดับ 1 กำหนดวัตถุประสงค์ในการเรียนการสอน**ไม่**ชัดเจน และ**ไม่**ครบคลุม
2. กำหนดสาระการเรียนรู้ที่ต้องเรียนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนการสอน
  - ระดับ 3 กำหนดสาระการเรียนรู้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนการสอน**ครบทุกวัตถุประสงค์**
  - ระดับ 2 กำหนดสาระการเรียนรู้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนการสอน แต่**ไม่**ครบทุกวัตถุประสงค์
  - ระดับ 1 กำหนดสาระการเรียนรู้**ไม่**สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนการสอน
3. กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนการสอนและสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้
  - ระดับ 3 กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนการสอนและสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้**ครบทุกวัตถุประสงค์**
  - ระดับ 2 กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนการสอน และสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้**ไม่**ครบทุกวัตถุประสงค์
  - ระดับ 1 กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้**ไม่**สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนการสอนและ**ไม่**สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้

9. มีการบูรณาการสาระการเรียนรู้ในสาขาวิชาอื่นที่มีความสอดคล้องหรือสัมพันธ์กัน

ระดับ 3 มีการบูรณาการสาระการเรียนรู้ในสาขาวิชาอื่นที่มีความสอดคล้องหรือสัมพันธ์กัน
ทุกแผนการสอน

ระดับ 2 มีการบูรณาการสาระการเรียนรู้ในสาขาวิชาอื่นที่มีความสอดคล้องหรือสัมพันธ์กัน
เป็นบางครั้ง

ระดับ 1 **ไม่มี**มีการบูรณาการสาระการเรียนรู้ในสาขาวิชาอื่นที่มีความสอดคล้องหรือสัมพันธ์กัน

2.4 การจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน

1. นำเข้าสู่บทเรียนด้วยการสนทนา ชักถามนักเรียน เพื่อให้นักเรียนเกิดความพร้อม

ระดับ 3 นำเข้าสู่บทเรียนด้วยการสนทนา ชักถามนักเรียน เพื่อให้นักเรียนเกิดความพร้อมที่จะเรียน
ทุกครั้ง

ระดับ 2 นำเข้าสู่บทเรียนด้วยการสนทนา ชักถามนักเรียน เพื่อให้นักเรียนเกิดความพร้อมที่จะเรียน
เป็นบางครั้ง

ระดับ 1 **ไม่มี**การนำเข้าสู่บทเรียนด้วยการสนทนา ชักถามนักเรียน เพื่อให้นักเรียนเกิดความพร้อม
ที่จะเรียน

2. วิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนการสอน

ระดับ 3 วิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนการสอน

ระดับ 2 วิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนรู้บางครั้งไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนการสอน

ระดับ 1 วิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนรู้ไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนการสอน

3. วิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับเนื้อหาสาระ

ระดับ 3 วิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับเนื้อหาสาระ

ระดับ 2 วิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนรู้บางครั้งไม่สอดคล้องกับเนื้อหาสาระ

ระดับ 1 วิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนรู้ไม่สอดคล้องกับเนื้อหาสาระ

4. สอนเนื้อหาสาระถูกต้องตามแผนการสอน

ระดับ 3 สอนเนื้อหาสาระถูกต้องตามแผนการสอนทุกครั้ง

ระดับ 2 บางครั้งสอนเนื้อหาสาระไม่ถูกต้องตามแผนการสอน

ระดับ 1 ส่วนใหญ่จะสอนเนื้อหาสาระไม่ถูกต้องตามแผนการสอน

5. ใช้วิธีสอนที่ให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่เรียนได้ตามแผนการสอน

ระดับ 3 เลือกใช้วิธีสอนที่ช่วยให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่เรียนได้ตามแผนการสอน

ระดับ 2 บางครั้งใช้วิธีสอนที่เลือกใช้ไม่ทำให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่เรียนได้
ตามแผนการสอน

ระดับ 1 ใช้วิธีสอนที่ไม่ทำให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่เรียนได้ตามแผนการสอน

6. กิจกรรมการเรียนการสอนมีลำดับขั้นตอนอย่างต่อเนื่องนำไปสู่เป้าหมายการเรียนรู้
- ระดับ 3 กิจกรรมการเรียนการสอนมีลำดับขั้นตอนอย่างต่อเนื่องนำไปสู่เป้าหมายการเรียนรู้
- ระดับ 2 บางครั้งกิจกรรมการเรียนการสอน**ไม่มี**ลำดับขั้น และ
ไม่ต่อเนื่อง
- ระดับ 1 กิจกรรมการเรียนการสอน**ไม่มี**ลำดับขั้นที่ต่อเนื่องกัน
7. จัดกิจกรรมมีความเหมาะสมกับความสามารถของนักเรียน
- ระดับ 3 จัดกิจกรรมมีความเหมาะสมกับความสามารถของนักเรียน
- ระดับ 2 บางครั้งกิจกรรมที่จัด**ไม่**เหมาะสมกับความสามารถ
ของนักเรียน
- ระดับ 1 กิจกรรม**ไม่มี**ความเหมาะสมกับความสามารถของนักเรียน
8. มีเทคนิคการสอนที่กระตุ้นให้นักเรียนคิดปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ และสร้างความเข้าใจในสิ่งที่เรียนรู้
- ระดับ 3 มีเทคนิคการสอนที่กระตุ้นให้นักเรียนคิดปฏิบัติกิจกรรม
การเรียนรู้และสร้างความเข้าใจในสิ่งที่เรียนรู้
- ระดับ 2 บางครั้งจะมีเทคนิคการสอนที่กระตุ้นให้นักเรียนคิดปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้และสร้างความ
เข้าใจในสิ่งที่เรียนรู้
- ระดับ 1 **ไม่มี**เทคนิคการสอนที่กระตุ้นให้นักเรียนคิดปฏิบัติกิจกรรม
การเรียนรู้หรือสร้างความเข้าใจในสิ่งที่เรียนรู้
9. เอาใจใส่ให้นักเรียนให้ได้รับการเรียนรู้หรือตอบข้อซักถามของนักเรียนอย่างทั่วถึง
- ระดับ 3 สนใจเอาใจใส่ให้นักเรียนให้ได้รับการเรียนรู้หรือตอบข้อซักถามของนักเรียนอย่างทั่วถึง
- ระดับ 2 สนใจเอาใจใส่ให้นักเรียนให้ได้รับการเรียนรู้หรือตอบข้อซักถามของนักเรียนอย่างทั่วถึงเป็น
บางครั้ง
- ระดับ 1 **ไม่**สนใจ **ไม่**เอาใจใส่ให้นักเรียนให้ได้รับการเรียนรู้ หรือไม่ตอบข้อซักถามของนักเรียน

2.5 การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

1. จัดกิจกรรมให้นักเรียนมีส่วนร่วม ในการเรียนรู้
- ระดับ 3 จัดกิจกรรมให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้
- ระดับ 2 จัดกิจกรรมให้นักเรียนบางส่วนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้
- ระดับ 1 กิจกรรมที่จัดนั้นนักเรียน**ไม่มี**ส่วนร่วมในการเรียนรู้
2. จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้เรียนรู้ และพัฒนากระบวนการเรียนรู้
- ระดับ 3 จัดกิจกรรมให้นักเรียนทุกคนได้เรียนรู้และพัฒนากระบวนการเรียนรู้
- ระดับ 2 จัดกิจกรรมให้นักเรียนบางคนได้เรียนรู้และพัฒนากระบวนการเรียนรู้
- ระดับ 1 กิจกรรมที่จัดทำให้นักเรียน**ไม่**เกิดการได้เรียนรู้และ**ไม่**มีการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

3. จัดกิจกรรมให้นักเรียนสร้างความรู้ ด้วยตนเอง
- ระดับ 3 จัดกิจกรรมให้นักเรียนสร้างความรู้ด้วยตนเองทุกครั้ง
- ระดับ 2 จัดกิจกรรมให้นักเรียนสร้างความรู้ด้วยตนเองเป็นบางครั้ง
- ระดับ 1 กิจกรรมที่จัดไม่ส่งเสริมให้นักเรียนสร้างความรู้ด้วยตนเอง

2.6 การเสริมสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้

1. สภาพห้องเรียนมีความเป็นระเบียบ ปลอดภัย
- ระดับ 3 สภาพห้องเรียนมีความเป็นระเบียบ ปลอดภัย
- ระดับ 2 สภาพห้องเรียนมีความเป็นระเบียบ แต่ไม่ปลอดภัย
- ระดับ 1 สภาพห้องเรียนไม่มีมีความเป็นระเบียบ และไม่ปลอดภัย
2. ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียน
- ระดับ 3 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียนทุกครั้ง
- ระดับ 2 บางครั้งผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียน
- ระดับ 1 ผู้เรียนไม่มีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียน
3. นักเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง และทำงานร่วมกัน
- ระดับ 3 นักเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเองทุกครั้ง
- ระดับ 2 บางครั้งนักเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง
- ระดับ 1 ส่วนใหญ่ นักเรียนจะไม่ได้ปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง
4. ให้ความสนใจและดูแลนักเรียนอย่างทั่วถึงขณะปฏิบัติกิจกรรม
- ระดับ 3 ให้ความสนใจและดูแลนักเรียนอย่างทั่วถึงขณะปฏิบัติกิจกรรม
- ระดับ 2 บางครั้งให้ความสนใจและดูแลนักเรียนอย่างทั่วถึงขณะปฏิบัติกิจกรรม
- ระดับ 1 ไม่ให้ความสนใจและดูแลนักเรียนอย่างทั่วถึงขณะปฏิบัติกิจกรรม

2.7 สามารถเลือกใช้ พัฒนา และสร้างสื่ออุปกรณ์ที่ส่งเสริมการเรียนรู้

1. เลือกสื่อการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ และเนื้อหาสาระการเรียนรู้
- ระดับ 3 เลือกสื่อการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ทุกครั้ง
- ระดับ 2 บางครั้งจะเลือกสื่อการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้
- ระดับ 1 สื่อการเรียนรู้ที่เลือกใช้ไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้
2. เลือกสื่อการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้
- ระดับ 3 เลือกสื่อการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้ทุกครั้ง
- ระดับ 2 บางครั้งจะเลือกสื่อการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้
- ระดับ 1 สื่อการเรียนรู้ที่เลือกใช้ไม่สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้

3. เลือกสื่อการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความสามารถและความสนใจของนักเรียน
- ระดับ 3 สื่อการเรียนรู้ส่วนใหญ่จะสอดคล้องกับความสามารถ และความสนใจของนักเรียน
- ระดับ 2 สื่อการเรียนรู้ที่ ใช้บางครั้งจะสอดคล้องกับความสามารถ และความสนใจของนักเรียน
- ระดับ 1 สื่อการเรียนรู้ที่ ใช้ส่วนใหญ่จะไม่สอดคล้องกับความสามารถและความสนใจของนักเรียน
4. จัดเตรียมเอกสาร สื่อการเรียนรู้ และวัสดุอุปกรณ์ครบถ้วนและพร้อมที่จะใช้งาน
- ระดับ 3 จัดเตรียมเอกสาร สื่อการเรียนรู้ และวัสดุอุปกรณ์ครบถ้วน และพร้อมที่จะใช้งานทุกครั้ง
- ระดับ 2 จัดเตรียมเอกสาร สื่อการเรียนรู้ และวัสดุอุปกรณ์ครบถ้วน และพร้อมที่จะใช้งานเป็นบางครั้ง
- ระดับ 1 ไม่จัดเตรียมเอกสาร สื่อการเรียนรู้ และวัสดุอุปกรณ์ครบถ้วนและไม่พร้อมที่จะใช้งาน
5. นำภูมิปัญญาท้องถิ่น สื่อต่างๆ เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ทันสมัยมาเป็นสื่อการเรียนรู้
- ระดับ 3 นำภูมิปัญญาท้องถิ่น สื่อต่างๆ เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ทันสมัยมาเป็นสื่อการเรียนรู้ อย่างสม่ำเสมอ
- ระดับ 2 นานๆครั้งจะนำภูมิปัญญาท้องถิ่น สื่อต่างๆ เทคโนโลยี และนวัตกรรมที่ทันสมัย มาเป็นสื่อการเรียนรู้
- ระดับ 1 ไม่มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่น สื่อต่างๆ เทคโนโลยี และนวัตกรรมที่ทันสมัย มาเป็นสื่อการเรียนรู้
6. ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดเตรียมเอกสาร สื่อการเรียนรู้ และวัสดุอุปกรณ์
- ระดับ 3 ผู้เรียนส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการจัดเตรียมเอกสาร สื่อการเรียนรู้ และวัสดุอุปกรณ์
- ระดับ 2 ผู้เรียนบางกลุ่มเท่านั้นที่มีส่วนร่วมในการจัดเตรียมเอกสารสื่อการเรียนรู้ และวัสดุอุปกรณ์
- ระดับ 1 ผู้เรียนไม่มีส่วนร่วมในการจัดเตรียมเอกสาร สื่อการเรียนรู้ และวัสดุอุปกรณ์
7. ใช้สื่อวัสดุ อุปกรณ์ และแหล่งการเรียนรู้ได้ถูกต้อง
- ระดับ 3 ใช้สื่อวัสดุ อุปกรณ์ และแหล่งการเรียนรู้ได้ถูกต้องทุกครั้ง
- ระดับ 2 บางครั้งใช้สื่อวัสดุ อุปกรณ์ และแหล่งการเรียนรู้ไม่ถูกต้อง
- ระดับ 1 บ่อยครั้งที่ใช้สื่อวัสดุ อุปกรณ์ และแหล่งการเรียนรู้ไม่ถูกต้อง
8. สร้างความเข้าใจ/อธิบายเกี่ยวกับการบำรุงรักษาสื่อหรือแหล่งการเรียนรู้ให้นักเรียนได้เรียนรู้ก่อนใช้
- ระดับ 3 สร้างความเข้าใจ/อธิบายเกี่ยวกับการบำรุงรักษาสื่อ หรือแหล่งการเรียนรู้ ให้นักเรียนได้เรียนรู้ก่อนใช้ทุกครั้ง
- ระดับ 2 สร้างความเข้าใจ/อธิบายเกี่ยวกับการบำรุงรักษาสื่อ หรือแหล่งการเรียนรู้ ให้นักเรียนได้เรียนรู้ก่อนใช้เป็นบางครั้ง
- ระดับ 1 ไม่สร้างความเข้าใจ ไม่อธิบายเกี่ยวกับการบำรุงรักษาสื่อหรือแหล่งการเรียนรู้ ให้นักเรียนได้เรียนรู้ก่อนใช้

9. ดูแลเอาใจใส่และให้ความช่วยเหลือนักเรียนในการใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้ ให้ถูกต้องอย่างใกล้ชิด
- ระดับ 3 ดูแลเอาใจใส่ และให้ความช่วยเหลือนักเรียนในการใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้ ให้ถูกต้องอย่างใกล้ชิดสม่ำเสมอ
- ระดับ 2 ดูแลเอาใจใส่ และให้ความช่วยเหลือนักเรียนในการใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้ ให้ถูกต้องอย่างใกล้ชิดเป็นบางครั้ง
- ระดับ 1 **ไม่**ดูแลเอาใจใส่ และ**ไม่**ให้ความช่วยเหลือนักเรียนในการใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้ ให้ถูกต้องอย่างใกล้ชิด

2.8 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

1. มีการประเมินผลการเรียนรู้และพัฒนาการตามสภาพจริง และต่อเนื่องด้วยวิธีการที่หลากหลาย
- ระดับ 3 มีการประเมินทั้งการประเมินผลการเรียนรู้และประเมินพัฒนาการตามสภาพจริง ด้วยวิธีการที่หลากหลาย
- ระดับ 2 มีการประเมินผลการเรียนรู้และประเมินพัฒนาการเพียงอย่างใดอย่างหนึ่ง
- ระดับ 1 **ไม่มี**การประเมินผลการเรียนรู้และประเมินพัฒนาการไม่สอดคล้องกับตามสภาพจริง
2. กำหนดเกณฑ์การประเมินไว้อย่างชัดเจนและสอดคล้องกับเป้าหมายการสอน
- ระดับ 3 กำหนดเกณฑ์การประเมินไว้อย่างชัดเจนและสอดคล้องกับเป้าหมายการสอน
- ระดับ 2 กำหนดเกณฑ์การประเมินไว้อย่างชัดเจนแต่ไม่สอดคล้องกับเป้าหมายการสอน หรือกำหนดเกณฑ์การประเมินไว้ไม่ชัดเจนแต่ไม่สอดคล้องกับเป้าหมายการสอน
- ระดับ 1 กำหนดเกณฑ์การประเมินไว้อย่างชัดเจนและสอดคล้องกับเป้าหมายการสอน
3. เครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้
- ระดับ 3 เครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้สอดคล้องกับทุกวัตถุประสงค์การเรียนรู้
- ระดับ 2 เครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ แต่ไม่ครบทุกวัตถุประสงค์การเรียนรู้
- ระดับ 1 เครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้ไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้
4. เครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้สอดคล้องและครอบคลุมเนื้อหาสาระที่สอน
- ระดับ 3 เครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้สอดคล้องและครอบคลุมเนื้อหาสาระที่สอน
- ระดับ 2 เครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้สอดคล้องกับเนื้อหาสาระที่สอน แต่ไม่ครอบคลุมเนื้อหาสาระที่สอน
- ระดับ 1 เครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้ไม่สอดคล้องและไม่ครอบคลุมเนื้อหาสาระที่สอน
5. ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินการเรียนรู้ของตนเองโดยการประเมินตนเอง
- ระดับ 3 นักเรียนมีการประเมินตนเองอย่างสม่ำเสมอ
- ระดับ 2 นักเรียนมีการประเมินตนเองเป็นบางครั้ง
- ระดับ 1 นักเรียนไม่มีการประเมินตนเอง

6. ใช้แฟ้มสะสมงานในการประเมินพัฒนาการของนักเรียน

- ระดับ 3 ใช้แฟ้มสะสมงานในการประเมินพัฒนาการของนักเรียนทุกคน
 ระดับ 2 บางครั้งจะใช้แฟ้มสะสมงานในการประเมินพัฒนาการของนักเรียน
 ระดับ 1 **ไม่ใช้**แฟ้มสะสมงานในการประเมินพัฒนาการของนักเรียน

2.8 การนำผลการประเมินมาใช้

1. ให้คำแนะนำนักเรียนเกี่ยวกับข้อบกพร่องและ จุดที่ควรปรับปรุงแก้ไขแก่นักเรียน

- ระดับ 3 ให้คำแนะนำนักเรียนเกี่ยวกับข้อบกพร่องและจุดที่ควรปรับปรุงแก้ไขแก่นักเรียนอย่างสม่ำเสมอ
 ระดับ 2 ให้คำแนะนำนักเรียนเกี่ยวกับข้อบกพร่องและจุดที่ควรปรับปรุงแก้ไขแก่นักเรียนเป็นบางครั้ง
 ระดับ 1 **ไม่ให้**คำแนะนำนักเรียนเกี่ยวกับข้อบกพร่องและจุดที่ควรปรับปรุงแก้ไขแก่นักเรียน

2. ให้คำแนะนำนักเรียนเกี่ยวกับแนวทางและ วิธีการแก้ไข ปรับปรุงข้อบกพร่อง

- ระดับ 3 ให้คำแนะนำนักเรียนเกี่ยวกับแนวทางและวิธีการแก้ไข ปรับปรุงข้อบกพร่อง
 ระดับ 2 บางครั้งจะให้คำแนะนำนักเรียนเกี่ยวกับแนวทางและวิธีการแก้ไข ปรับปรุงข้อบกพร่อง
 ระดับ 1 **ไม่ให้**คำแนะนำนักเรียนเกี่ยวกับแนวทางและวิธีการแก้ไข ปรับปรุงข้อบกพร่อง

3. นำผลการประเมินมาปรับกิจกรรม และสื่อการเรียนการสอน

- ระดับ 3 นำผลการประเมินมาปรับกิจกรรม เนื้อหา การจัดการเรียนการสอนครั้งต่อไป
 ระดับ 2 บางครั้งนำผลการประเมินมาปรับกิจกรรม เนื้อหา การจัดการเรียนการสอนครั้งต่อไป
 ระดับ 1 **ไม่**นำผลการประเมินมาปรับกิจกรรม เนื้อหา การจัดการเรียนการสอนครั้งต่อไป

4. นำผลการประเมินมาค้นหาแนวทางแก้ไขจุดบกพร่องของนักเรียน

- ระดับ 3 นำผลการประเมินมาค้นหาแนวทางแก้ไขจุดบกพร่องของนักเรียน
 ระดับ 2 บางครั้งนำผลการประเมินมาค้นหาแนวทางแก้ไขจุดบกพร่องของนักเรียน
 ระดับ 1 **ไม่**นำผลการประเมินมาค้นหาแนวทางแก้ไขจุดบกพร่องของนักเรียน

2.10 การศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน

1. นำผลการศึกษาค้นคว้าวิจัยมาใช้ เพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

- ระดับ 3 นำผลการศึกษาค้นคว้าวิจัยมาใช้เพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ
 ระดับ 2 บางครั้งนำผลการศึกษาค้นคว้าวิจัยมาใช้เพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
 ระดับ 1 **ไม่**นำผลการศึกษาค้นคว้าวิจัยมาใช้เพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

2. นำผลการศึกษาค้นคว้าวิจัยมาใช้แก้ปัญหาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

- ระดับ 3 นำผลการศึกษาค้นคว้าวิจัยมาใช้แก้ปัญหาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ
 ระดับ 2 บางครั้งนำผลการศึกษาค้นคว้าวิจัยมาใช้แก้ปัญหาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
 ระดับ 1 **ไม่**นำผลการศึกษาค้นคว้าวิจัยมาใช้แก้ปัญหาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

3. คุณลักษณะทางด้านสังคม

3.1 สัมพันธ์ภาพกับศิษย์

1. นักเรียนร่วมมือในการทำงาน

ระดับ 3 นักเรียนร่วมมือในการทำงานเป็นอย่างดีทุกคน

ระดับ 2 นักเรียนบางกลุ่มเท่านั้นที่ร่วมมือในการทำงานเป็นอย่างดี

ระดับ 1 นักเรียนไม่ร่วมมือในการทำงาน

2. นักเรียนเชื่อฟัง ขอคำแนะนำ และสอบถามครูเพิ่มเติมเมื่อเกิดความไม่เข้าใจ

ระดับ 3 นักเรียนส่วนใหญ่เชื่อฟัง ขอคำแนะนำ และสอบถามครูเพิ่มเติมเมื่อเกิดความไม่เข้าใจ

ระดับ 2 นักเรียนบางกลุ่มเชื่อฟัง ขอคำแนะนำ และสอบถามครูเพิ่มเติมเมื่อเกิดความไม่เข้าใจ

ระดับ 1 นักเรียนไม่เชื่อฟัง ไม่ขอคำแนะนำ และไม่มีการสอบถามครูเพิ่มเติมเมื่อเกิดความไม่เข้าใจ

3.2 สัมพันธ์ภาพกับอาจารย์นิเทศก์

1. ได้รับความเอาใจใส่ และความช่วยเหลือจากอาจารย์นิเทศก์

ระดับ 3 อาจารย์นิเทศก์เอาใจใส่ และความช่วยเหลือเมื่อมีปัญหาทุกครั้ง

ระดับ 2 ไม่ได้รับเอาใจใส่ และความช่วยเหลือจากอาจารย์นิเทศก์เท่าที่ควร

ระดับ 1 อาจารย์นิเทศก์ไม่เอาใจใส่ และไม่ช่วยเหลือเมื่อมีปัญหา

2. ช่วยเหลืออาจารย์นิเทศก์ได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

ระดับ 3 ช่วยเหลืออาจารย์นิเทศก์ได้อย่างมีประสิทธิภาพเป็นประจำ

ระดับ 2 ช่วยเหลืออาจารย์นิเทศก์ได้อย่างมีประสิทธิภาพเป็นบางครั้ง

ระดับ 1 ไม่ช่วยเหลืออาจารย์นิเทศก์ในด้านต่าง ๆ

3. แสดงพฤติกรรมกับอาจารย์นิเทศก์ได้อย่างเหมาะสม

ระดับ 3 แสดงพฤติกรรมกับอาจารย์นิเทศก์ได้อย่างเหมาะสม

ระดับ 2 บางครั้งแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมกับอาจารย์นิเทศก์

ระดับ 1 บ่อยครั้งที่แสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมกับอาจารย์นิเทศก์

3.3 การทำงานกลุ่ม

1. ร่วมกันเสนอแนวคิด/แนวทาง/วิธีการให้การทำงานกลุ่มนั้นสำเร็จลุล่วงและร่วมมือกันทำงานกลุ่ม

ระดับ 3 ร่วมเสนอแนวคิด/แนวทาง/วิธีการในการทำงานกลุ่มทุกครั้ง

ระดับ 2 ร่วมเสนอแนวคิด/แนวทาง/วิธีการในการทำงานกลุ่มเป็นบางครั้ง

ระดับ 1 บ่อยครั้งที่ไม่เสนอแนวคิด/แนวทาง/วิธีการในการทำงานกลุ่ม

2. ให้เกียรติและชื่นชมความสามารถของเพื่อนร่วมงาน

ระดับ 3 ให้เกียรติและชื่นชมความสามารถของเพื่อนร่วมงานอย่างสม่ำเสมอ

ระดับ 2 บางครั้งแสดงกริยาไม่ให้เกียรติเพื่อนร่วมงาน

ระดับ 1 บ่อยครั้งที่แสดงกริยาไม่ให้เกียรติเพื่อนร่วมงาน

3. กล่าวคำขอโทษเมื่อกระทำการผิดพลาดเกิดขึ้น

ระดับ 3 กล่าวคำขอโทษเมื่อกระทำการผิดพลาดเกิดขึ้นทุกครั้ง

ระดับ 2 บางครั้งไม่กล่าวคำขอโทษเมื่อกระทำการผิดพลาดเกิดขึ้น

ระดับ 1 ส่วนใหญ่จะไม่กล่าวคำขอโทษเมื่อกระทำการผิดพลาดเกิดขึ้น

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**แบบประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
ตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา การประเมินความก้าวหน้า
สำหรับอาจารย์นิเทศก์โรงเรียน**

พัฒนาโดย
นางสาวดวงใจ สีเขียว

อาจารย์ที่ปรึกษา
รศ. ดร.สุชาดา บวรกิตติวงศ์
อ. ดร.ปัทมศิริ อธิรานุรักษ์ จารุชัยนิวัฒน์

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
เอกสารนี้เป็นส่วนหนึ่งของการวิจัย
เรื่องการพัฒนาแบบประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา
โดยการประยุกต์ใช้ทฤษฎีการสรุปอ้างอิง วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์ดุสิตบัณฑิต
สาขาการวัดและประเมินผลการศึกษา ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2549

แบบประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
ตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา การประเมินความก้าวหน้า
สำหรับอาจารย์นิเทศก์โรงเรียน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ชื่อนิสิต/นักศึกษา.....เลขประจำตัว.....
 โรงเรียน.....วิชา.....ชั้น.....
 ประเมินวันที่..... เดือน..... พ.ศ..... เวลา.....

ตอนที่ 2 การประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

คำชี้แจง

- แบบประเมินนี้รูปแบบการตอบแบบประเมินเป็นแบบมาตราประมาณค่า 3 ระดับ โดยมีเกณฑ์การประเมินแบบรูบริก (scoring rubric) **ตั้งรายละเอียดในเกณฑ์การประเมิน**
- ให้ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ให้ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

รายการประเมิน	ผลการประเมิน			
	1	2	3	หมายเหตุ
1 คุณลักษณะทางด้านส่วนบุคคล				
1.1 เป็นแบบอย่างที่ดี				
1. แต่งกายสะอาดเรียบร้อยเหมาะสมกับความเป็นครู				
2. พูดจาไพเราะ ไม่พูดคำหยาบ และใช้คำพูดเหมาะสมกับผู้ฟัง				
3. ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีเหมาะสมกับความเป็นครู				
1.2 ความรับผิดชอบ				
1. ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและสำเร็จลุล่วงตามกำหนดเวลา				
2. มีความตั้งใจและเต็มใจปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย				
3. มาปฏิบัติงาน เลิกงาน การออกนอกบริเวณโรงเรียนตามระเบียบ และข้อบังคับของสถานศึกษา				
1.3 เจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครู				
1. รักในอาชีพครู				
2. ภูมิใจในวิชาชีพครู				

รายการประเมิน	ผลการประเมิน			
	1	2	3	หมายเหตุ
1.4 การสื่อสาร				
1. ใช้ภาษาไทยสื่อความหมายได้อย่างถูกต้องทั้งการพูดและการเขียน				
2. อธิบายเนื้อหาในบทเรียนอย่างมีลำดับขั้นให้นักเรียนเข้าใจได้ง่าย				
3. ใช้คำถามที่ชัดเจน เข้าใจง่าย และกระตุ้นให้นักเรียนใช้ความคิด และท้าทายให้ตอบคำถามเป็นรายบุคคลและทั้งชั้นเรียน				
1.5 ความรู้ในเนื้อหาและวิชาครู				
1. มีความรู้ ทักษะ และความแม่นยำเกี่ยวกับเนื้อหาที่สอน				
2. มีความรู้ ความสามารถในการวางแผนการสอน การเตรียมการสอน การวิเคราะห์หลักสูตร และการพัฒนาหลักสูตร				
3. มีความรู้เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน				
1.6 ความรู้เกี่ยวกับวิธีการสอน				
1. มีความรู้ ทักษะ เกี่ยวกับวิธีการสอนรูปแบบต่าง ๆ				
2. นำความรู้ ความสามารถเกี่ยวกับวิธีการสอนรูปแบบต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้ในการวางแผนการสอน การเตรียมการสอน และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้				
1.7 คุณธรรม จริยธรรม				
1. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์				
2. มีการสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในการเรียนการสอน				
1.8 ความมุ่งมั่น				
1. มีความกระตือรือร้นในการสอนและใส่ใจการปฏิบัติงานอย่างจริงจัง				
2. มีความกระตือรือร้นต่อการหาความรู้เพิ่มเติมจากวารสารนิตยสาร และจากแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ				
1.9 ภาวะผู้นำ				
1. มีความคิดริเริ่มในการทำกิจกรรม ที่เป็นประโยชน์ต่อนักเรียนและสถานศึกษา				
2. มีวิธีการทำงานที่เป็นขั้นตอน และเป็นระบบต่อเนื่องกัน				
3. มีการตัดสินใจแก้ปัญหาภายใต้หลักการและเหตุผลเมื่อเกิดสถานการณ์คับขันและแก้ปัญหาได้ทันเวลา				

รายการประเมิน	ผลการประเมิน			
	1	2	3	หมายเหตุ
1.10 การแสวงหาความรู้และวิธีการสอนใหม่ๆ				
1. แสวงหา ศึกษา ค้นคว้าความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ				
2. แสวงหา ศึกษา ค้นคว้าวิธีการสอนใหม่ๆ และนำความรู้ที่ได้มาประยุกต์ใช้				
3. สนทนาแลกเปลี่ยนความรู้กับครูอาจารย์ในโรงเรียน				
1.11 จรรยาบรรณวิชาชีพครู				
1. รับผิดชอบต่อวิชาชีพ				
2. รักษาและปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพ				
1.12 การใช้คอมพิวเตอร์ขั้นพื้นฐาน				
1. ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์เบื้องต้นได้				
2. ใช้คอมพิวเตอร์ในการพัฒนาแผนการสอน การผลิตสื่อการเรียนการสอน และค้นหาข้อมูลข่าวสารต่างๆ				
3. มีความสามารถในการค้นหาความรู้โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ				
4. นำข้อมูลข่าวสารที่ได้จากการศึกษาและค้นหาโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน				
2. คุณลักษณะทางด้านวิชาการ				
2.1 ความเข้าใจเป้าหมายการจัดการศึกษาและหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน				
1. มีความรู้เกี่ยวกับเป้าหมายการจัดการศึกษาตามที่ระบุไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติและเป้าหมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน				
2. กำหนดเป้าหมายการจัดการเรียนรู้ได้ชัดเจน				
3. กำหนดเป้าหมายการจัดการเรียนรู้สอดคล้องกับเป้าหมายการจัดการศึกษาตามที่ระบุไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ				
2.2 วิเคราะห์ศักยภาพผู้เรียน				
1. ทำการศึกษาวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล				
2. ศึกษาความสนใจ ทักษะ ความรู้พื้นฐาน และความสามารถของนักเรียน				
3. จัดกิจกรรมส่งเสริมความถนัด ความสนใจ และความสามารถของนักเรียน				
4. จัดกิจกรรมสอนซ่อมเสริมให้แก่นักเรียนที่มีข้อบกพร่องในการเรียน				
2.3 การนำประมวลรายวิชามาพัฒนาแผนการสอนให้ปฏิบัติได้จริง				
1. กำหนดวัตถุประสงค์ได้ชัดเจน ครอบคลุม และสอดคล้องกับหลักสูตร				
2. กำหนดสาระการเรียนรู้ได้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนการสอน				
3. กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และสาระการเรียนรู้				

รายการประเมิน	ผลการประเมิน			
	1	2	3	หมายเหตุ
2.3 การนำประมวลรายวิชามาพัฒนาแผนการสอนให้ปฏิบัติได้จริง (ต่อ)				
4. กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับความสามารถและศักยภาพของนักเรียน				
5. กำหนดสื่อการเรียนรู้และเอกสารประกอบการเรียนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนการสอนและสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้				
6. กำหนดสื่อการเรียนรู้และเอกสารประกอบการเรียนสอดคล้องกับ ความสนใจ และความสามารถของนักเรียน				
7. ระบุเครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียน การสอนและครอบคลุมสาระการเรียนรู้				
8. ระบุวิธีการประเมินที่หลากหลายและประเมินตามสภาพจริง				
9. มีการบูรณาการสาระการเรียนรู้ในสาขาวิชาอื่นที่สอดคล้องหรือสัมพันธ์กัน				
2.4 การจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน				
1. นำเข้าสู่บทเรียนด้วยการสนทนา ซักถาม ให้นักเรียนเกิดความพร้อม				
2. วิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์				
3. วิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับเนื้อหาสาระ				
4. สอนเนื้อหาสาระถูกต้องตามแผนการสอน				
5. วิธีสอนทำให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจสาระการเรียนรู้ตามแผนการสอน				
6. กิจกรรมการเรียนการสอนมีลำดับขั้น ต่อเนื่องนำไปสู่เป้าหมายการเรียนรู้				
7. จัดกิจกรรมมีความเหมาะสมกับความสามารถของนักเรียน				
8. มีเทคนิคการสอนที่ช่วยกระตุ้นให้นักเรียนคิด ปฏิบัติกิจกรรม และ สร้างความเข้าใจในสิ่งที่เรียนรู้				
9. เอาใจใส่ให้นักเรียนได้รับการเรียนรู้หรือตอบข้อซักถามอย่างทั่วถึง				
2.5 การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ				
1. จัดกิจกรรมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้				
2. จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้เรียนรู้และพัฒนากระบวนการเรียนรู้				
3. จัดกิจกรรมให้นักเรียนสร้างความรู้ด้วยตนเอง				
2.6 การเสริมสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้				
1. ห้องเรียนมีความเป็นระเบียบ ปลอดภัย				
2. ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียน				
3. นักเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง และทำงานร่วมกัน				
4. ให้ความสนใจ และดูแลนักเรียนอย่างทั่วถึงขณะปฏิบัติกิจกรรม				

รายการประเมิน	ผลการประเมิน			
	1	2	3	หมายเหตุ
2.7 สามารถเลือกใช้ พัฒนา และสร้างสื่ออุปกรณ์ที่ส่งเสริมการเรียนรู้				
1. เลือกสื่อการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้และสาระการเรียนรู้				
2. เลือกสื่อการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้				
3. เลือกสื่อการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความสามารถและความสนใจของนักเรียน				
6. ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเตรียมเอกสาร สื่อการเรียนรู้ และวัสดุอุปกรณ์				
7. ใช้สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ และแหล่งการเรียนรู้ได้ถูกต้อง				
8. สร้างความเข้าใจ/อธิบายเกี่ยวกับการใช้และการบำรุงรักษาสื่อหรือแหล่งการเรียนรู้ให้นักเรียนได้เรียนรู้ก่อนใช้				
9. ดูแลเอาใจใส่และคอยให้ความช่วยเหลือนักเรียนในการใช้สื่อ และแหล่งการเรียนรู้ให้ถูกต้องอย่างใกล้ชิด				
2.8 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้				
1. ประเมินผลการเรียนรู้และประเมินพัฒนาการตามสภาพจริงและประเมินอย่างต่อเนื่องด้วยวิธีการที่หลากหลาย				
2. กำหนดเกณฑ์การประเมินไว้ชัดเจนและสอดคล้องกับเป้าหมาย ารสอน				
3. เครื่องมือประเมินมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้				
4. เครื่องมือประเมินมีความสอดคล้องและครอบคลุมเนื้อหาสาระ				
5. ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินการเรียนรู้โดยการประเมินตนเอง				
6. ใช้แฟ้มสะสมงานในการประเมินพัฒนาการของนักเรียน				
2.9 การนำผลการประเมินมาใช้				
1. ให้ข้อมูลเกี่ยวกับข้อบกพร่องและจุดที่ควรปรับปรุงแก้ไขแก่นักเรียน				
2. ให้คำแนะนำนักเรียนเกี่ยวกับแนวทาง วิธีการแก้ไข ปรับปรุงข้อบกพร่อง				
3. นำผลการประเมินมาปรับกิจกรรม และสื่อการเรียนการสอน				
4. นำผลการประเมินมาค้นหาแนวทางการแก้ไขจุดบกพร่องของนักเรียน				
2.10 การศึกษาการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน				
1. นำผลการศึกษาค้นคว้าวิจัยมาใช้เพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้				
2. นำผลการศึกษาค้นคว้าวิจัยมาใช้แก้ปัญหาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้				

รายการประเมิน	ผลการประเมิน			
	1	2	3	หมายเหตุ
3. คุณลักษณะทางด้านสังคม				
3.1 สัมพันธภาพกับศิษย์				
1. ปฏิบัติตนได้เหมาะสมและแสดงถึงความสนใจ เต็มใจ และจริงใจ ต่อนักเรียน				
2. นักเรียนร่วมมือในการทำงาน				
3. นักเรียนเชื่อฟัง ขอคำแนะนำ และสอบถาม เมื่อเกิดความไม่เข้าใจ				
3.2 สัมพันธภาพกับครูอาจารย์ในโรงเรียน				
1. ได้รับความเอาใจใส่ ความช่วยเหลือจากครูอาจารย์ในโรงเรียนเป็นอย่างดี				
2. ให้ความช่วยเหลือครูอาจารย์ในโรงเรียนทั้งด้านการทำงานและด้านส่วนตัว				
3. ปรึกษาครูอาจารย์ในโรงเรียนเมื่อต้องการคำแนะนำหรือมีปัญหาต่าง ๆ				
4. แสดงพฤติกรรมกับครูอาจารย์ในโรงเรียนได้อย่างเหมาะสม				
3.3 สัมพันธภาพกับอาจารย์นิเทศก์				
1. ได้รับความเอาใจใส่ และความช่วยเหลือจากอาจารย์นิเทศก์				
2. ช่วยเหลืออาจารย์อาจารย์นิเทศก์ได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ				
3. แสดงพฤติกรรม ความสัมพันธ์กับอาจารย์อาจารย์นิเทศก์อย่างเหมาะสม				
3.4 สัมพันธภาพกับผู้ปกครองและชุมชน				
1. แจ้งรายละเอียดเกี่ยวกับสาระการเรียนรู้หรือเนื้อหาวิชาที่สอนให้ผู้ปกครอง นักเรียนทราบอย่างทั่วถึงและเป็นทางการ				
2. ขอคำปรึกษาจากผู้ปกครองเมื่อมีปัญหาเกี่ยวกับนักเรียน				
3. ร่วมกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาชุมชน/ ท้องถิ่นและกิจกรรมวันสำคัญต่างๆ				
3.5 การทำงานกลุ่ม				
1. ร่วมกันเสนอแนวคิด/แนวทาง/วิธีการให้การทำงานกลุ่มสำเร็จลุล่วงและ ร่วมมือกันทำงานกลุ่ม				
2. ให้เกียรติและชื่นชมความสามารถของเพื่อนร่วมงาน				
3. กล่าวคำขอโทษเมื่อกระทำการผิดพลาด				

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

คุณลักษณะทางด้านส่วนบุคคล

คุณลักษณะทางด้านวิชาการ

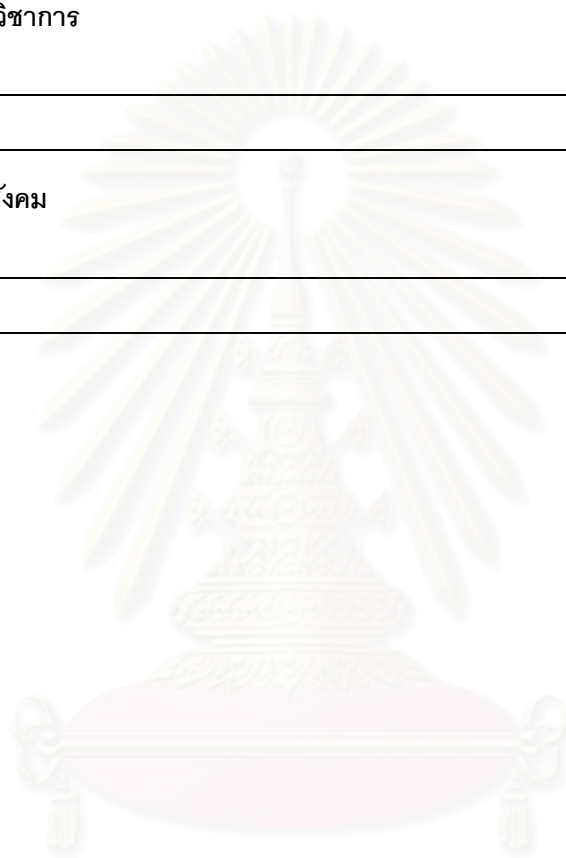

คุณลักษณะทางด้านสังคม

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**แบบประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
ตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา การประเมินความก้าวหน้า
สำหรับนิสิต/นักศึกษาประเมินตนเอง**

พัฒนาโดย
นางสาวดวงใจ สีเขียว

อาจารย์ที่ปรึกษา
รศ. ดร.สุชาดา บวรกิตติวงศ์
อ. ดร.ปัทมศิริ อธิรานุรักษ์ จารุชัยนิวัฒน์

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เอกสารนี้เป็นส่วนหนึ่งของการวิจัย
เรื่องการพัฒนากระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา
โดยการประยุกต์ใช้ทฤษฎีการสรุปอ้างอิง วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์ดุสิต
สาขาการวัดและประเมินผลการศึกษา ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2549

แบบประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
ตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา การประเมินความก้าวหน้า
สำหรับนิสิต/นักศึกษาประเมินตนเอง

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ชื่อนิสิต/นักศึกษา.....เลขประจำตัว.....
 โรงเรียน.....วิชา.....ชั้น.....
 ประเมินวันที่..... เดือน..... พ.ศ..... เวลา.....

ตอนที่ 2 การประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

คำชี้แจง

1. แบบประเมินนี้รูปแบบการตอบแบบประเมินเป็นแบบมาตราประมาณค่า 3 ระดับ โดยมีเกณฑ์การประเมินแบบรูบริก (scoring rubric) ดังรายละเอียดในเกณฑ์การประเมิน
2. ให้ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ให้ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

รายการประเมิน	ผลการประเมิน			
	1	2	3	หมายเหตุ
1 คุณลักษณะทางด้านส่วนบุคคล				
1.1 เป็นแบบอย่างที่ดี				
1. แต่งกายสะอาดเรียบร้อยเหมาะสมกับความเป็นครู				
2. พูดจาไพเราะ ไม่พูดคำหยาบ และใช้คำพูดเหมาะสมกับผู้ฟัง				
3. ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีเหมาะสมกับความเป็นครู				
1.2 ความรับผิดชอบ				
1. ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและสำเร็จลุล่วงตามกำหนดเวลา				
2. มีความตั้งใจและเต็มใจปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย				
3. มาปฏิบัติงาน เลิกงาน การออกนอกบริเวณโรงเรียนตามระเบียบ และข้อบังคับของสถานศึกษา				
1.3 เจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครู				
1. รักในอาชีพครู				
2. ภูมิใจในวิชาชีพครู				

รายการประเมิน	ผลการประเมิน			
	1	2	3	หมายเหตุ
1.4 การสื่อสาร				
1. ใช้ภาษาไทยสื่อความหมายได้อย่างถูกต้องทั้งการพูดและการเขียน				
2. อธิบายเนื้อหาในบทเรียนอย่างมีลำดับขั้นให้นักเรียนเข้าใจได้ง่าย				
3. ใช้คำถามที่ชัดเจน เข้าใจง่าย และกระตุ้นให้นักเรียนใช้ความคิด และท้าทายให้ตอบคำถามเป็นรายบุคคลและทั้งชั้นเรียน				
1.5 ความรู้ในเนื้อหาและวิชาครู				
1. มีความรู้ ทักษะ และความแม่นยำเกี่ยวกับเนื้อหาที่สอน				
2. มีความรู้ ความสามารถในการวางแผนการสอน การเตรียมการสอน การวิเคราะห์หลักสูตร และการพัฒนาหลักสูตร				
3. มีความรู้เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน				
1.6 ความรู้เกี่ยวกับวิธีการสอน				
1. มีความรู้ ทักษะ เกี่ยวกับวิธีการสอนรูปแบบต่าง ๆ				
2. นำความรู้ ความสามารถเกี่ยวกับวิธีการสอนรูปแบบต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้ ในการวางแผนการสอน การเตรียมการสอน และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้				
1.7 คุณธรรม จริยธรรม				
1. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์				
2. มีการสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในการเรียนการสอน				
1.8 ความมุ่งมั่น				
1. มีความกระตือรือร้นในการสอนและใส่ใจการปฏิบัติงานอย่างจริงจัง				
2. มีความกระตือรือร้นต่อการหาความรู้เพิ่มเติมจากวารสารนิตยสาร และจากแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ				
1.9 ภาวะผู้นำ				
1. มีความคิดริเริ่มในการทำกิจกรรม ที่เป็นประโยชน์ต่อนักเรียนและสถานศึกษา				
2. มีวิธีการทำงานที่เป็นขั้นตอน และเป็นระบบต่อเนื่องกัน				
3. มีการตัดสินใจแก้ปัญหาภายใต้หลักการและเหตุผลเมื่อเกิดสถานการณ์คับขันและแก้ปัญหาได้ทันเวลา				

รายการประเมิน	ผลการประเมิน			
	1	2	3	หมายเหตุ
1.10 การแสวงหาความรู้และวิธีการสอนใหม่ๆ				
1. แสวงหา ศึกษา ค้นคว้าความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ				
2. แสวงหา ศึกษา ค้นคว้าวิธีการสอนใหม่ๆ และนำความรู้ที่ได้มาประยุกต์ใช้				
3. สนทนาแลกเปลี่ยนความรู้กับอาจารย์ในเทศก์เป็นประจำ				
4. สนทนาแลกเปลี่ยนความรู้กับครูอาจารย์ในโรงเรียน				
1.11 จรรยาบรรณวิชาชีพครู				
1. รับผิดชอบต่อวิชาชีพ				
2. รักษาและปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ				
1.12 การใช้คอมพิวเตอร์ขั้นพื้นฐาน				
1. ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์เบื้องต้นได้				
2. ใช้คอมพิวเตอร์ในการพัฒนาแผนการสอน การผลิตสื่อการเรียนการสอน และค้นหาข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ				
3. มีความสามารถในการค้นหาความรู้โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ				
4. นำข้อมูลข่าวสารที่ได้จากการศึกษาและค้นคว้าโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน				
2. คุณลักษณะทางด้านวิชาการ				
2.1 ความเข้าใจเป้าหมายการจัดการศึกษาและหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน				
1. มีความรู้เกี่ยวกับเป้าหมายการจัดการศึกษาตามที่ระบุไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติและเป้าหมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน				
2. กำหนดเป้าหมายการจัดการเรียนรู้ได้ชัดเจน				
3. กำหนดเป้าหมายการจัดการเรียนรู้สอดคล้องกับเป้าหมายการจัดการศึกษาตามที่ระบุไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ				
2.2 วิเคราะห์ศักยภาพผู้เรียน				
1. ทำการศึกษาวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล				
2. ศึกษาความสนใจ ทักษะ ความรู้พื้นฐาน และความสามารถของนักเรียน				
3. จัดกิจกรรมส่งเสริมความถนัด ความสนใจ และความสามารถของนักเรียน				
4. จัดกิจกรรมสอนซ่อมเสริมให้แก่นักเรียนที่มีข้อบกพร่องในการเรียน				
2.3 การนำประมวลรายวิชามาพัฒนาแผนการสอนให้ปฏิบัติได้จริง				
1. กำหนดวัตถุประสงค์ได้ชัดเจน ครอบคลุม และสอดคล้องกับหลักสูตร				
2. กำหนดสาระการเรียนรู้ได้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนการสอน				

รายการประเมิน	ผลการประเมิน			
	1	2	3	หมายเหตุ
2.3 การนำประมวลรายวิชามาพัฒนาแผนการสอนให้ปฏิบัติได้จริง (ต่อ)				
3. กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนการสอน และสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้				
4. กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับความสามารถและศักยภาพของนักเรียน				
5. กำหนดสื่อการเรียนรู้และเอกสารประกอบการเรียนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนการสอนและสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้				
6. กำหนดสื่อการเรียนรู้และเอกสารประกอบการเรียนสอดคล้องกับ ความสนใจและความสามารถของนักเรียน				
7. ระบุเครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียน การสอนและครอบคลุมสาระการเรียนรู้				
8. ระบุวิธีการประเมินที่หลากหลายและประเมินตามสภาพจริง				
9. มีการบูรณาการสาระการเรียนรู้ในสาขาวิชาอื่นที่สอดคล้องหรือสัมพันธ์กัน				
2.4 การจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน				
1. นำเข้าสู่บทเรียนด้วยการสนทนา ชักถาม ให้นักเรียนเกิดความพร้อม				
2. วิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์				
3. วิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับเนื้อหาสาระ				
4. สอนเนื้อหาสาระถูกต้องตามแผนการสอน				
5. วิธีสอนทำให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจสาระการเรียนรู้ตามแผนการสอน				
6. กิจกรรมการเรียนการสอนมีลำดับขั้น ต่อเนื่องนำไปสู่เป้าหมายการเรียนรู้				
7. จัดกิจกรรมมีความเหมาะสมกับความสามารถของนักเรียน				
8. มีเทคนิคการสอนที่ช่วยกระตุ้นให้นักเรียนคิด ปฏิบัติกิจกรรม และ สร้างความเข้าใจในสิ่งที่เรียนรู้				
9. เอาใจใส่ให้นักเรียนให้ได้รับการเรียนรู้หรือตอบข้อซักถามอย่างทั่วถึง				
2.5 การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ				
1. จัดกิจกรรมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้				
2. จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้เรียนรู้และพัฒนากระบวนการเรียนรู้				
3. จัดกิจกรรมให้นักเรียนสร้างความรู้ด้วยตนเอง				
2.6 การเสริมสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้				
1. ห้องเรียนมีความเป็นระเบียบ ปลอดภัย				
2. ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียน				

รายการประเมิน	ผลการประเมิน			
	1	2	3	หมายเหตุ
3. นักเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง และทำงานร่วมกัน				
4. ให้ความสนใจ และดูแลนักเรียนอย่างทั่วถึงขณะปฏิบัติกิจกรรม				
2.7 สามารถเลือกใช้ พัฒนา และสร้างสื่ออุปกรณ์ที่ส่งเสริมการเรียนรู้				
1. เลือกสื่อการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้และสาระการเรียนรู้				
2. เลือกสื่อการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้				
3. เลือกสื่อการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความสามารถและความสนใจของนักเรียน				
4. จัดเตรียมเอกสาร สื่อ และวัสดุอุปกรณ์ครบถ้วนและพร้อมที่จะใช้งาน				
5. นำภูมิปัญญาท้องถิ่น สื่อต่างๆ เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ทันสมัยมาเป็น สื่อการเรียนรู้				
6. ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเตรียมเอกสาร สื่อการเรียนรู้ และวัสดุอุปกรณ์				
7. ใช้สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ และแหล่งการเรียนรู้ได้ถูกต้อง				
8. สร้างความเข้าใจ/อธิบายเกี่ยวกับการใช้และการบำรุงรักษาสื่อ หรือแหล่งการเรียนรู้ให้นักเรียนได้เรียนรู้ก่อนใช้				
9. ดูแลเอาใจใส่และคอยให้ความช่วยเหลือนักเรียนในการใช้สื่อ และแหล่งการเรียนรู้ให้ถูกต้องอย่างใกล้ชิด				
2.8 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้				
1. ประเมินผลการเรียนรู้และประเมินพัฒนาการตามสภาพจริงและประเมินอย่างต่อเนื่องด้วยวิธีการที่หลากหลาย				
2. กำหนดเกณฑ์การประเมินชัดเจนและสอดคล้องกับเป้าหมายการสอน				
3. เครื่องมือประเมินมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้				
4. เครื่องมือประเมินมีความสอดคล้องและครอบคลุมเนื้อหาสาระ				
5. ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินการเรียนรู้โดยการประเมินตนเอง				
6. ใช้แฟ้มสะสมงานในการประเมินพัฒนาการของนักเรียน				
2.9 การนำผลการประเมินมาใช้				
1. ให้ข้อมูลเกี่ยวกับข้อบกพร่องและจุดที่ควรปรับปรุงแก้ไขแก่นักเรียน				
2. ให้คำแนะนำนักเรียนเกี่ยวกับแนวทางและวิธีการแก้ไข ปรับปรุงข้อบกพร่อง				
3. นำผลการประเมินมาปรับกิจกรรมและสื่อการเรียนรู้ การสอน				
4. นำผลการประเมินมาค้นหาแนวทางแก้ไขจุดบกพร่องของนักเรียน				

รายการประเมิน	ผลการประเมิน			
	1	2	3	หมายเหตุ
2.10 การศึกษาค้นคว้าวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน				
1. นำผลการศึกษาค้นคว้าวิจัยมาใช้ในการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้				
2. นำผลการศึกษาค้นคว้าวิจัยมาใช้แก้ปัญหาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้				
3. คุณลักษณะทางด้านสังคม				
3.1 สัมพันธภาพกับศิษย์				
1. ปฏิบัติตนได้เหมาะสมและแสดงถึงความสนใจ เต็มใจ และจริงใจต่อนักเรียน				
2. นักเรียนร่วมมือในการทำงาน				
3. นักเรียนเชื่อฟัง ขอคำแนะนำ และสอบถามครูเพิ่มเติมเมื่อเกิดความไม่เข้าใจ				
3.2 สัมพันธภาพกับครูอาจารย์ในโรงเรียน				
1. ได้รับความเอาใจใส่ ความช่วยเหลือจากครูอาจารย์ในโรงเรียนเป็นอย่างดี				
2. ให้ความช่วยเหลือครูอาจารย์ในโรงเรียนทั้งด้านการงานและด้านส่วนตัว				
3. ปรึกษาครูอาจารย์ในโรงเรียนเมื่อต้องการคำแนะนำหรือมีปัญหาต่าง ๆ				
4. แสดงพฤติกรรมกับครูอาจารย์ในโรงเรียนได้อย่างเหมาะสม				
3.3 สัมพันธภาพกับอาจารย์นิเทศก์				
3. ได้รับความเอาใจใส่ และความช่วยเหลือจากอาจารย์นิเทศก์				
2. ช่วยเหลืออาจารย์อาจารย์นิเทศก์ได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ				
3. แสดงพฤติกรรม ความสัมพันธ์กับอาจารย์อาจารย์นิเทศก์อย่างเหมาะสม				
3.4 สัมพันธภาพกับผู้ปกครองและชุมชน				
1. แจ้งรายละเอียดเกี่ยวกับสาระการเรียนรู้หรือเนื้อหาวิชาที่สอนให้ผู้ปกครองนักเรียนทราบอย่างทั่วถึงและเป็นทางการ				
2. ขอคำปรึกษาจากผู้ปกครองเมื่อมีปัญหาเกี่ยวกับนักเรียน				
3. ร่วมกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาชุมชน/ ท้องถิ่นและกิจกรรมวันสำคัญต่างๆ				
3.5 การทำงานกลุ่ม				
1. ร่วมกันเสนอแนวคิด/แนวทาง/วิธีการให้การทำงานกลุ่มสำเร็จลุล่วงและร่วมมือกันทำงานกลุ่ม				
2. ให้เกียรติและชื่นชมความสามารถของเพื่อนร่วมงาน				
3. กล่าวคำขอโทษเมื่อกระทำผิดพลาด				

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

คุณลักษณะทางด้านส่วนบุคคล

คุณลักษณะทางด้านวิชาการ

คุณลักษณะทางด้านสังคม

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
ตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา การประเมินความก้าวหน้า
สำหรับเพื่อนนิสิต/นักศึกษา

พัฒนาโดย
นางสาวดวงใจ สีเขียว

อาจารย์ที่ปรึกษา
รศ. ดร.สุชาดา บวรกิตติวงศ์
อ. ดร.ปัทมศิริ อธิรานุรักษ์ จารุชัยนิวัฒน์

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เอกสารนี้เป็นส่วนหนึ่งของการวิจัย
เรื่องการพัฒนากระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา
โดยการประยุกต์ใช้ทฤษฎีการสรุปอ้างอิง วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์ดุสิต
สาขาการวัดและประเมินผลการศึกษา ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2549

แบบประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
ตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา การประเมินความก้าวหน้า
สำหรับเพื่อนนิสิต/นักศึกษา

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ชื่อนิสิต/นักศึกษา.....เลขประจำตัว.....
 โรงเรียน.....วิชา.....ชั้น.....
 ประเมินวันที่..... เดือน..... พ.ศ..... เวลา.....

ตอนที่ 2 การประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

คำชี้แจง

- แบบประเมินนี้รูปแบบการตอบแบบประเมินเป็นแบบมาตราประมาณค่า 3 ระดับ โดยมีเกณฑ์การประเมินแบบรูบริก (scoring rubric) ดังรายละเอียดในเกณฑ์การประเมิน
- ให้ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ให้ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

รายการประเมิน	ผลการประเมิน			
	1	2	3	หมายเหตุ
1 คุณลักษณะทางด้านส่วนบุคคล				
1.1 เป็นแบบอย่างที่ดี				
1. แต่งกายสะอาดเรียบร้อยเหมาะสมกับความเป็นครู				
2. พูดจาไพเราะ ไม่พูดคำหยาบ และใช้คำพูดเหมาะสมกับผู้ฟัง				
3. ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีเหมาะสมกับความเป็นครู				
1.2 ความรับผิดชอบ				
1. มีความตั้งใจและเต็มใจปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย				
2. มาปฏิบัติงาน เลิกงาน การออกนอกบริเวณโรงเรียนตามระเบียบ และข้อบังคับของสถานศึกษา				
1.3 เจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครู				
1. รักในอาชีพครู				
2. ภูมิใจในวิชาชีพครู				

รายการประเมิน	ผลการประเมิน			
	1	2	3	หมายเหตุ
1.4 การสื่อสาร				
1. อธิบายเนื้อหาในบทเรียนอย่างมีลำดับขั้นให้นักเรียนเข้าใจได้ง่าย				
2. ใช้คำถามที่ชัดเจน เข้าใจง่าย และกระตุ้นให้นักเรียนใช้ความคิด และทำทนายให้ตอบคำถามเป็นรายบุคคลและทั้งชั้นเรียน				
1.5 คุณธรรม จริยธรรม				
1. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์				
2. มีการสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ในการเรียนการสอน				
1.6 ความมุ่งมั่น				
1. มีความกระตือรือร้นในการสอนและใส่ใจการปฏิบัติงานอย่างจริงจัง				
2. มีความกระตือรือร้นต่อการหาความรู้เพิ่มเติมจากวารสารในเทศกั และจากแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ				
1.7 ภาวะผู้นำ				
1. มีความคิดริเริ่มในการทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อนักเรียน และสถานศึกษา				
2. มีวิธีการทำงานที่เป็นขั้นตอน และเป็นระบบต่อเนื่องกัน				
3. มีการตัดสินใจแก้ปัญหาภายใต้หลักการและเหตุผลเมื่อเกิดสถานการณ์ คับขันและแก้ปัญหาได้ทันเวลา				
1.8 การแสวงหาความรู้และวิธีการสอนใหม่ๆ				
1. แสวงหา ศึกษา ค้นคว้าความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ				
2. แสวงหา ศึกษา ค้นคว้าวิธีการสอนใหม่ๆ และนำความรู้ที่ได้มาประยุกต์ใช้				
3. สนทนาแลกเปลี่ยนความรู้กับครูอาจารย์ในโรงเรียน				
1.9 การใช้คอมพิวเตอร์ขั้นพื้นฐาน				
1. ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์เบื้องต้นได้				
2. ใช้คอมพิวเตอร์ในการพัฒนาแผนการสอน การผลิตสื่อการเรียนการสอน และค้นหาข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ				
3. มีความสามารถในการค้นหาความรู้โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ				
3. นำข้อมูลข่าวสารที่ได้จากการศึกษาและค้นคว้าโดยใช้เทคโนโลยี สารสนเทศมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน				

รายการประเมิน	ผลการประเมิน			
	1	2	3	หมายเหตุ
2. คุณลักษณะทางด้านวิชาการ				
2.1 วิเคราะห์ศักยภาพผู้เรียน				
1. ทำการศึกษาวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล				
2. ศึกษาความสนใจ ทักษะ ความรู้พื้นฐาน และความสามารถของนักเรียน				
3. จัดกิจกรรมส่งเสริมความถนัด ความสนใจ และความสามารถของนักเรียน				
4. จัดกิจกรรมสอนซ่อมเสริมให้แก่ผู้เรียนที่มีข้อบกพร่องในการเรียน				
2.2 การจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน				
1. นำเข้าสู่บทเรียนด้วยการสนทนา ซักถาม ให้นักเรียนเกิดความพร้อม				
2. วิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์				
3. วิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับเนื้อหาสาระ				
4. วิธีสอนทำให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจสาระการเรียนรู้ตามแผนการสอน				
5. กิจกรรมการเรียนการสอนมีลำดับขั้น ต่อเนื่องนำไปสู่เป้าหมายการเรียนรู้				
6. จัดกิจกรรมมีความเหมาะสมกับความสามารถของนักเรียน				
7. มีเทคนิคการสอนที่ช่วยกระตุ้นให้นักเรียนคิด ปฏิบัติกิจกรรม และสร้างความรู้ความเข้าใจในสิ่งที่เรียนรู้				
8. เอาใจใส่ให้นักเรียนได้รับการเรียนรู้หรือตอบข้อซักถามอย่างทั่วถึง				
2.3 การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ				
1. จัดกิจกรรมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้				
2. จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้เรียนรู้และพัฒนากระบวนการเรียนรู้				
3. จัดกิจกรรมให้นักเรียนสร้างความรู้ด้วยตนเอง				
2.4 การเสริมสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้				
1. ห้องเรียนมีความเป็นระเบียบ ปลอดภัย				
2. ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียน				
3. นักเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง และทำงานร่วมกัน				
4. ให้ความสนใจ และดูแลนักเรียนอย่างทั่วถึงขณะปฏิบัติกิจกรรม				
2.5 สามารถเลือกใช้ พัฒนา และสร้างสื่ออุปกรณ์ที่ส่งเสริมการเรียนรู้				
1. เลือกสื่อการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้และสาระการเรียนรู้				
2. เลือกสื่อการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้				
3. เลือกสื่อการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความสามารถและความสนใจของนักเรียน				

รายการประเมิน	ผลการประเมิน			
	1	2	3	หมายเหตุ
2.5 สามารถเลือกใช้ พัฒนา และสร้างสื่ออุปกรณ์ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ (ต่อ)				
4. จัดเตรียมเอกสาร สื่อ และวัสดุอุปกรณ์ครบถ้วนและพร้อมที่จะใช้งาน				
5. นำภูมิปัญญาท้องถิ่น สื่อต่างๆ เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ทันสมัย มาเป็น สื่อการเรียนรู้				
6. ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเตรียมเอกสาร สื่อการเรียนรู้ และวัสดุอุปกรณ์				
7. ใช้สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ และแหล่งการเรียนรู้ได้ถูกต้อง				
8. สร้างความเข้าใจอธิบายเกี่ยวกับการใช้และการบำรุงรักษาสื่อ หรือ แหล่งการเรียนรู้ให้นักเรียนได้เรียนรู้ก่อนใช้				
9. ดูแลเอาใจใส่และคอยให้ความช่วยเหลือนักเรียนในการใช้สื่อ และ แหล่งการเรียนรู้ให้ถูกต้องอย่างใกล้ชิด				
2.6 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้				
1. ประเมินผลการเรียนรู้และประเมินพัฒนาการตามสภาพจริงและ ประเมินอย่างต่อเนื่องด้วยวิธีการที่หลากหลาย				
2. กำหนดเกณฑ์การประเมินไว้ชัดเจนและสอดคล้องกับเป้าหมายการสอน				
3. เครื่องมือประเมินมีความสอดคล้องและครอบคลุมเนื้อหาสาระ				
4. ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินการเรียนรู้โดยการประเมินตนเอง				
5. ใช้แฟ้มสะสมงานในการประเมินพัฒนาการของนักเรียน				
2.6 การนำผลการประเมินมาใช้				
1. ให้ข้อมูลเกี่ยวกับข้อบกพร่องและจุดที่ควรปรับปรุงแก้ไขแก่นักเรียน				
2. ให้คำแนะนำนักเรียนเกี่ยวกับแนวทาง วิธีการแก้ไข ปรับปรุงข้อบกพร่อง				
3. นำผลการประเมินมาค้นหาแนวทางการแก้ไขจุดบกพร่องของนักเรียน				
3. คุณลักษณะทางด้านสังคม				
3.1 สัมพันธ์ภาพกับศิษย์				
1. ปฏิบัติตนเหมาะสม และแสดงถึงความสนใจ เต็มใจ และจริงจังต่อนักเรียน				
2. นักเรียนร่วมมือในการทำงาน				
3. นักเรียนเชื่อฟัง ขอดำเนินการ และสอบถามครูเมื่อเกิดความไม่เข้าใจ				
3.2 สัมพันธ์ภาพกับครูอาจารย์ในโรงเรียน				
1. ได้รับความเอาใจใส่ ความช่วยเหลือจากครูอาจารย์ในโรงเรียนเป็นอย่างดี				
2. ให้ความช่วยเหลือครูอาจารย์ในโรงเรียนทั้งด้านการงานและด้านส่วนตัว				
3. ปรึกษาครูอาจารย์ในโรงเรียนเมื่อต้องการคำแนะนำหรือมีปัญหาต่าง ๆ				
4. แสดงพฤติกรรมกับครูอาจารย์ในโรงเรียนได้อย่างเหมาะสม				

รายการประเมิน	ผลการประเมิน			
	1	2	3	หมายเหตุ
3.3 สัมพันธ์ภาพกับอาจารย์นิเทศก์				
1. ได้รับความเข้าใจได้ และความช่วยเหลือจากอาจารย์นิเทศก์				
2. ช่วยเหลืออาจารย์อาจารย์นิเทศก์ได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ				
3. แสดงพฤติกรรม ความสัมพันธ์กับอาจารย์อาจารย์นิเทศก์อย่างเหมาะสม				
3.4 สัมพันธ์ภาพกับผู้ปกครองและชุมชน				
1. แจ้งรายละเอียดเกี่ยวกับสาระการเรียนรู้หรือเนื้อหาวิชาที่สอนให้ผู้ปกครอง นักเรียนทราบอย่างทั่วถึงและเป็นทางการ				
2. ขอคำปรึกษาจากผู้ปกครองเมื่อมีปัญหาเกี่ยวกับนักเรียน				
3. ร่วมกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาชุมชน/ ท้องถิ่นและกิจกรรมวันสำคัญต่างๆ				
3.5 การทำงานกลุ่ม				
1. ร่วมกันเสนอแนวคิด/แนวทาง/วิธีการให้การทำงานกลุ่มสำเร็จลุล่วงและร่วมมือกันทำงานกลุ่ม				
2. ให้เกียรติและชื่นชมความสามารถของเพื่อนร่วมงาน				
3. กล่าวคำขอโทษเมื่อกระทำการผิดพลาด				

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

คุณลักษณะทางด้านส่วนบุคคล

คุณลักษณะทางด้านวิชาการ

คุณลักษณะทางด้านสังคม

แบบประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
ตามแนวทางการประเมินแบบ 360 องศา การประเมินความก้าวหน้า
สำหรับนักเรียน

พัฒนาโดย
นางสาวดวงใจ สีเขียว

อาจารย์ที่ปรึกษา
รศ. ดร.สุชาดา บวรกิติวงศ์
อ. ดร.ปัทมศิริ อธิรานุรักษ์ จารุชัยนิวัฒน์

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เอกสารนี้เป็นส่วนหนึ่งของการวิจัย
เรื่องการพัฒนาแบบประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวทางการประเมินแบบ 360 องศา
โดยการประยุกต์ใช้ทฤษฎีการสรุปอ้างอิง วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์ดุสิตบัณฑิต
สาขาการวัดและประเมินผลการศึกษา ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2549

แบบประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
ตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา การประเมินความก้าวหน้า
สำหรับสำหรับนักเรียน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ชื่อนิสิต/นักศึกษา.....เลขประจำตัว.....
 โรงเรียน.....วิชา.....ชั้น.....
 ประเมินวันที่..... เดือน..... พ.ศ..... เวลา.....

ตอนที่ 2 การประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

คำชี้แจง

1. แบบประเมินนี้รูปแบบการตอบแบบประเมินเป็นแบบมาตราประมาณค่า 3 ระดับ โดยมีเกณฑ์การประเมินแบบรูบรีค (scoring rubric) ดังรายละเอียดในเกณฑ์การประเมิน
2. ให้ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ให้ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

รายการประเมิน	ผลการประเมิน			
	1	2	3	หมายเหตุ
1 คุณลักษณะทางด้านส่วนบุคคล				
1.1 เป็นแบบอย่างที่ดี				
1. แต่งกายสะอาดเรียบร้อยเหมาะสมกับความเป็นครู				
2. พูดจาไพเราะ ไม่พูดคำหยาบ และใช้คำพูดเหมาะสมกับผู้ฟัง				
3.ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีเหมาะสมกับความเป็นครู				
1.2 ความรับผิดชอบ				
1. มีความตั้งใจและเต็มใจปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย				
2. มาปฏิบัติงาน เลิกงาน การออกนอกบริเวณโรงเรียนตามระเบียบ และข้อบังคับของสถานศึกษา				
1.3 การสื่อสาร				
1. อธิบายเนื้อหาในบทเรียนอย่างมีลำดับขั้นให้นักเรียนเข้าใจได้ง่าย				
2. ใช้คำถามที่ชัดเจน เข้าใจง่าย และกระตุ้นให้นักเรียนใช้ความคิด และท้าทายให้ตอบคำถามเป็นรายบุคคลและทั้งชั้นเรียน				

รายการประเมิน	ผลการประเมิน			
	1	2	3	หมายเหตุ
1.4 คุณธรรม จริยธรรม				
1. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์				
2. มีการสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมในการเรียนการสอน				
1.5 ความมุ่งมั่น				
1. มีความกระตือรือร้นในการสอนและใส่ใจการปฏิบัติงานอย่างจริงจัง				
2. มีความกระตือรือร้นต่อการหาความรู้เพิ่มเติมจากอาจารย์ในเทศก์ และจากแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ				
1.6 ภาวะผู้นำ				
1. มีความคิดริเริ่มในการทำกิจกรรม ที่เป็นประโยชน์ต่อนักเรียน และสถานศึกษา				
2. มีวิธีการทำงานที่เป็นขั้นตอน และเป็นระบบต่อเนื่องกัน				
3. มีการตัดสินใจแก้ปัญหาภายใต้หลักการและเหตุผลเมื่อเกิดสถานการณ์คับขันและแก้ปัญหาได้ทันเวลา				
1.7 การแสวงหาความรู้และวิธีการสอนใหม่ๆ				
1. แสวงหา ศึกษา ค้นคว้าความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ				
2. แสวงหา ศึกษา ค้นคว้าวิธีการสอนใหม่ๆ และนำความรู้มาประยุกต์ใช้				
1.8 การใช้คอมพิวเตอร์ขั้นพื้นฐาน				
1. ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์เบื้องต้นได้				
2. ใช้คอมพิวเตอร์ในการพัฒนาแผนการสอน การผลิตสื่อการเรียนการสอน และค้นหาข้อมูลข่าวสารต่างๆ				
3. มีความสามารถในการค้นหาความรู้โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ				
4. นำข้อมูลข่าวสารที่ได้จากการศึกษาและค้นคว้าโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน				
2. คุณลักษณะทางด้านวิชาการ				
2.1 วิเคราะห์ศักยภาพผู้เรียน				
1. ทำการศึกษาวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล				
2. ศึกษาความสนใจ ทักษะ ความรู้พื้นฐาน และความสามารถของนักเรียน				
3. จัดกิจกรรมส่งเสริมความถนัด ความสนใจ และความสามารถของนักเรียน				
3. จัดกิจกรรมสอนซ่อมเสริมให้แก่แก่นักเรียนที่มีข้อบกพร่องในการเรียน				

รายการประเมิน	ผลการประเมิน			
	1	2	3	หมายเหตุ
2.2 การจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน				
1. นำเข้าสู่บทเรียนด้วยการสนทนา ชักถาม ให้นักเรียนเกิดความพร้อม				
2. วิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์				
3. วิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับเนื้อหาสาระ				
4. วิธีสอนทำให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจสาระการเรียนรู้ตามแผนการสอน				
5. กิจกรรมการเรียนการสอนมีลำดับขั้น ต่อเนื่องนำไปสู่เป้าหมายการเรียนรู้				
6. จัดกิจกรรมมีความเหมาะสมกับความสามารถของนักเรียน				
7. มีเทคนิคการสอนที่ช่วยกระตุ้นให้นักเรียนคิด ปฏิบัติกิจกรรม และสร้างความรู้เข้าใจในสิ่งที่เรียนรู้				
8. เอาใจใส่ให้นักเรียนให้ได้รับการเรียนรู้หรือตอบข้อซักถามอย่างทั่วถึง				
2.3 การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ				
1. จัดกิจกรรมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้				
2. จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้เรียนรู้และพัฒนากระบวนการเรียนรู้				
3. จัดกิจกรรมให้นักเรียนสร้างความรู้ด้วยตนเอง				
2.4 การเสริมสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้				
4. ห้องเรียนมีความเป็นระเบียบ ปลอดภัย				
5. ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียน				
3. นักเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง และทำงานร่วมกัน				
4. ให้ความสนใจ และดูแลนักเรียนอย่างทั่วถึงขณะปฏิบัติกิจกรรม				
2.5 สามารถเลือกใช้ พัฒนา และสร้างสื่ออุปกรณ์ที่ส่งเสริมการเรียนรู้				
1. เลือกสื่อการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้และสาระการเรียนรู้				
2. เลือกสื่อการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้				
3. เลือกสื่อการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความสามารถและความสนใจของนักเรียน				
4. เตรียมเอกสาร สื่อการเรียนรู้และวัสดุอุปกรณ์ครบถ้วนและพร้อมที่จะใช้งาน				
5. นำภูมิปัญญาท้องถิ่น สื่อต่างๆ เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ทันสมัยมาเป็นสื่อการเรียนรู้				
6. ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเตรียมเอกสาร สื่อการเรียนรู้ และวัสดุอุปกรณ์				
7. สร้างความเข้าใจ/อธิบายเกี่ยวกับการใช้และการบำรุงรักษาสื่อหรือแหล่งการเรียนรู้ให้นักเรียนได้เรียนรู้ก่อนใช้				

รายการประเมิน	ผลการประเมิน			
	1	2	3	หมายเหตุ
2.5 สามารถเลือกใช้ พัฒนา และสร้างสื่ออุปกรณ์ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ (ต่อ)				
8. ดูแลเอาใจใส่และคอยให้ความช่วยเหลือนักเรียนในการใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้ให้ถูกต้องอย่างใกล้ชิด				
2.6 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้				
1. ประเมินผลการเรียนรู้และประเมินพัฒนาการตามสภาพจริงและประเมินอย่างต่อเนื่องด้วยวิธีการที่หลากหลาย				
2. เครื่องมือประเมินมีความสอดคล้องและครอบคลุมเนื้อหาสาระ				
3. ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินการเรียนรู้โดยการประเมินตนเอง				
4. ใช้แฟ้มสะสมงานในการประเมินพัฒนาการของนักเรียน				
2.6 การนำผลการประเมินมาใช้				
1. ให้ข้อมูลเกี่ยวกับข้อบกพร่องและจุดที่ควรปรับปรุงแก้ไขแก่นักเรียน				
2. ให้คำแนะนำนักเรียนเกี่ยวกับแนวทาง วิธีการแก้ไข ปรับปรุงข้อบกพร่อง				
3. นำผลการประเมินมาปรับกิจกรรม และสื่อการเรียนการสอน				
4. นำผลการประเมินมาค้นหาแนวทางการแก้ไขจุดบกพร่องของนักเรียน				
3. คุณลักษณะทางด้านสังคม				
3.1 สัมพันธ์ภาพกับศิษย์				
1. ปฏิบัติตนเหมาะสมและแสดงถึงความสนใจ เต็มใจ และจริงใจต่อนักเรียน				
2. นักเรียนร่วมมือในการทำงาน				
3. นักเรียนเชื่อฟัง ขอคำแนะนำ และสอบถามครูเมื่อเกิดความไม่เข้าใจ				
3.2 สัมพันธ์ภาพกับครูอาจารย์ในโรงเรียน				
1. ได้รับความเอาใจใส่ ความช่วยเหลือจากครูอาจารย์ในโรงเรียนเป็นอย่างดี				
2. ให้ความช่วยเหลือครูอาจารย์ในโรงเรียนทั้งด้านการงานและด้านส่วนตัว				
3. ปรึกษาครูอาจารย์ในโรงเรียนเมื่อต้องการคำแนะนำหรือมีปัญหาต่างๆ				
4. แสดงพฤติกรรมกับครูอาจารย์ในโรงเรียนได้อย่างเหมาะสม				

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

คุณลักษณะทางด้านส่วนบุคคล

คุณลักษณะทางด้านวิชาการ

คุณลักษณะทางด้านสังคม

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เอกสารหมายเลข 6.1, 7.1
เอกสารประกอบการพัฒนาระบบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
ตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา

แบบประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
ตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา การประเมินผลสรุปรวม/สอบสอน
สำหรับอาจารย์นิเทศสถาบันและอาจารย์นิเทศก์โรงเรียน

พัฒนาโดย
นางสาวดวงใจ สีเขียว

อาจารย์ที่ปรึกษา
รศ. ดร.สุชาดา บวรกิตติวงศ์
อ. ดร.ปัทมศิริ อธิรานุรักษ์ จารุชัยนิวัฒน์

เอกสารนี้เป็นส่วนหนึ่งของการวิจัย
เรื่องการพัฒนาแบบประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา
โดยการประยุกต์ใช้ทฤษฎีการสรุปอ้างอิง วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์ดุสิตบัณฑิต
สาขาการวัดและประเมินผลการศึกษา ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2549

แบบประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
ตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา การประเมินผลสรุปรวม/สอบสอน
สำหรับอาจารย์นิเทศก์สถาบัน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ชื่อนิสิต/นักศึกษา.....เลขประจำตัว.....
 โรงเรียน.....วิชา.....ชั้น.....
 ประเมินวันที่..... เดือน..... พ.ศ..... เวลา.....

ตอนที่ 2 การประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

คำชี้แจง

- แบบประเมินนี้รูปแบบการตอบแบบประเมินเป็นแบบมาตราประมาณค่า 3 ระดับ โดยมีเกณฑ์การประเมินแบบรูบริค (scoring rubric) ดังรายละเอียดในคู่มือการใช้แบบประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
- ให้ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ให้ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

รายการประเมิน	ผลการประเมิน			
	1	2	3	หมายเหตุ
คุณลักษณะทางด้านวิชาการ				
1. การนำประมวลรายวิชามาพัฒนาแผนการสอนให้ปฏิบัติได้จริง				
1. กำหนดวัตถุประสงค์ได้ชัดเจน ครอบคลุม และสอดคล้องกับหลักสูตร				
2. กำหนดสาระการเรียนรู้ได้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนการสอน				
3. กำหนดสาระการเรียนรู้สอดคล้องกับความสามารถและศักยภาพของนักเรียน				
4. กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนการสอน				
5. กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้				
6. กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับความสามารถและศักยภาพของนักเรียน				
7. กำหนดสื่อการเรียนรู้และเอกสารประกอบการเรียนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนการสอน				

รายการประเมิน	ผลการประเมิน			
	1	2	3	หมายเหตุ
1. การนำประมวลรายวิชามาพัฒนาแผนการสอนให้ปฏิบัติได้จริง ต่อ)				
8. กำหนดสื่อการเรียนรู้และเอกสารประกอบการเรียนสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้				
9. กำหนดสื่อการเรียนรู้และเอกสารประกอบการเรียนสอดคล้องกับความสามารถและความสามารถของนักเรียน				
10. ระบุเครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนการสอนและครอบคลุมสาระการเรียนรู้				
11. ระบุวิธีการประเมินที่หลากหลายและประเมินตามสภาพจริง				
12. มีการบูรณาการสาระการเรียนรู้ในสาขาวิชาอื่นที่สอดคล้องสัมพันธ์กัน				
2. การจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน				
1. นำเข้าสู่บทเรียนด้วยการสนทนา ชักถาม ให้นักเรียนเกิดความพร้อม				
2. วิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์				
3. วิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับเนื้อหาสาระ				
4. สอนเนื้อหาสาระถูกต้องตามแผนการสอน				
5. วิธีสอนที่ใช้ทำให้นักเรียนมีความรู้สาระการเรียนรู้ตามแผนการสอน				
6. กิจกรรมการเรียนการสอนขั้นตอนต่อเนื่องนำไปสู่เป้าหมายการเรียนรู้				
7. จัดกิจกรรมมีความเหมาะสมกับความสามารถของนักเรียน				
8. มีเทคนิคการสอนที่ช่วยกระตุ้นให้นักเรียนคิด ปฏิบัติกิจกรรม และสร้างความเข้าใจในสิ่งที่เรียนรู้				
9. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยบรรยากาศที่เป็นมิตร				
10. เขาใจใส่นักเรียนให้ได้รับการเรียนรู้หรือตอบข้อซักถามอย่างทั่วถึง				
3. การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ				
1. จัดกิจกรรมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้				
2. จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้เรียนรู้และพัฒนากระบวนการเรียนรู้				
3. จัดกิจกรรมให้นักเรียนสร้างความรู้ด้วยตนเอง				
4. การเสริมสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้				
1. ห้องเรียนมีความเป็นระเบียบ ปลอดภัย				
2. ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียน				
3. ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระในสาระการเรียนรู้				
4. นักเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง และทำงานร่วมกัน				
5. ให้ความสนใจนักเรียนเท่าเทียมกัน				

รายการประเมิน	ผลการประเมิน			
	1	2	3	หมายเหตุ
4. การเสริมสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้				
6. ให้ความสนใจ และดูแลนักเรียนอย่างทั่วถึงขณะปฏิบัติกิจกรรม				
7. บริหารเวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้เหมาะสมคุ้มค่า				
5. สามารถเลือกใช้ พัฒนา และสร้างสื่ออุปกรณ์ที่ส่งเสริมการเรียนรู้				
1. เลือกสื่อการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้และสาระการเรียนรู้				
2. เลือกสื่อการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้				
3. เลือกสื่อการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความสามารถและความสนใจของนักเรียน				
4. จัดเตรียมเอกสาร สื่อ และวัสดุอุปกรณ์ครบถ้วนและพร้อมที่จะใช้งาน				
5. นำภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยีและนวัตกรรมมาเป็นสื่อการเรียนรู้				
6. ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดเตรียมเอกสาร สื่อการเรียนรู้ และวัสดุอุปกรณ์				
7. ใช้สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ และแหล่งการเรียนรู้ได้ถูกต้อง				
8. สร้างความเข้าใจ/อธิบายเกี่ยวกับการใช้และการบำรุงรักษาสื่อ หรือแหล่งการเรียนรู้ให้นักเรียนได้เรียนรู้ก่อนใช้				
9. ให้นักเรียนได้สัมผัสสื่อการเรียนการสอนด้วยตนเองหรือได้เรียนรู้จากแหล่งการเรียนรู้				
10. ดูแลเอาใจใส่และคอยให้ความช่วยเหลือนักเรียนในการใช้สื่อ และแหล่งการเรียนรู้ให้ถูกต้องอย่างใกล้ชิด				
11. ให้โอกาสนักเรียนได้รับรู้ ร่วมคิดหรือช่วยจัดหา/เลือกสื่อการเรียนรู้ และแหล่งเรียนรู้ตามความสนใจของนักเรียน				
6. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้				
1. ประเมินผลการเรียนรู้และประเมินพัฒนาการตามสภาพจริงและประเมินอย่างต่อเนื่อง				
2. ประเมินผลการเรียนรู้และประเมินพัฒนาการด้วยวิธีการที่หลากหลาย				
3. กำหนดเกณฑ์การประเมินไว้ชัดเจนและสอดคล้องกับเป้าหมายการสอน				
4. เครื่องมือประเมินมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้				
5. เครื่องมือประเมินมีความสอดคล้องและครอบคลุมเนื้อหาสาระ				
6. ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินการเรียนรู้โดยการประเมินตนเอง				
7. ใช้แฟ้มสะสมงานในการประเมินพัฒนาการของนักเรียน				

เอกสารหมายเลข 6.2, 7.2
เอกสารประกอบการพัฒนาระบบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
ตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา

คู่มือการใช้แบบประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

ตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา

การประเมินผลสรุปรวม/สอบสอน

สำหรับอาจารย์นิเทศก์สถาบันและอาจารย์นิเทศก์โรงเรียน

พัฒนาโดย

นางสาวดวงใจ สีเขียว

อาจารย์ที่ปรึกษา

รศ. ดร.สุชาดา บวรกิตติวงศ์

อ. ดร.ปัทมศิริ อีรานุรักษ์ จารุชัยนิวัฒน์

เอกสารนี้เป็นส่วนหนึ่งของการวิจัย

เรื่องการพัฒนากระบวนการประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา

โดยการประยุกต์ใช้ทฤษฎีการสรุปอ้างอิง วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์ดุขฎิบัณฑิต

สาขาการวัดและประเมินผลการศึกษา ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2549

คู่มือการใช้
แบบประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา
การประเมินผลสรุปรวม/สอบสอน
สำหรับอาจารย์นิเทศก์สถาบันและอาจารย์นิเทศก์โรงเรียน

วัตถุประสงค์ในการสร้างและพัฒนาแบบประเมิน

แบบประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศาสร้างขึ้นสำหรับใช้ประเมินนิสิต/นักศึกษา และเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการทดลองใช้ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา ที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น แบบประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา นี้มีการตรวจสอบคุณภาพในด้านความตรง และความเที่ยง โดยผู้ใช้แบบประเมินประกอบด้วย ผู้ประเมิน 5 แหล่ง คือ อาจารย์นิเทศก์สถาบัน อาจารย์นิเทศก์โรงเรียน นิสิต/นักศึกษาที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เพื่อน นิสิต/นักศึกษาที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถานศึกษาเดียวกันและนักเรียนที่เรียนกับนิสิต/นักศึกษาที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

คำนิยามเชิงปฏิบัติการ

การพัฒนาแบบประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา นี้ มีการกำหนดนิยามศัพท์เฉพาะเพื่อให้การใช้แบบประเมินเป็นไปอย่างถูกต้องและเข้าใจตรงกัน ดังนี้

การประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู หมายถึง การตัดสินคุณค่าในการดำเนินการจัดการเรียนการสอนของนิสิต/นักศึกษาที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนและเกิดการเรียนรู้ทั้งในและ นอกห้องเรียน

การประเมินแบบ 360 องศา หมายถึง การตัดสินคุณค่านิสิต/นักศึกษาที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เพื่อปรับปรุงการสอน หรือคุณภาพของการปฏิบัติการสอน และปรับปรุงตนเอง โดยอาศัยข้อมูลจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกแหล่ง ได้มีส่วนร่วมในการตัดสินคุณค่าการปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ซึ่งแหล่งผู้ประเมินมี 5 แหล่ง คือ นิสิต/นักศึกษาที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ ในระดับปริญญาบัณฑิต และหลักสูตรกำหนดให้ทำการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถานศึกษาเป็นเวลอย่างน้อย 1 ภาคการศึกษา ,อาจารย์นิเทศก์สถาบันที่รับผิดชอบประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิต/นักศึกษา,อาจารย์นิเทศก์โรงเรียนที่รับผิดชอบประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิต/นักศึกษา ,เพื่อนนิสิต/นักศึกษาที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่สถานศึกษาเดียวกัน และนักเรียนที่เรียนกับนิสิต/นักศึกษาที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

คุณลักษณะทางด้านวิชาการ หมายถึง คุณลักษณะของนิสิต/นักศึกษา ดังนี้

1. ความเข้าใจเป้าหมายของการจัดการศึกษาและหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย ความรู้เกี่ยวกับเป้าหมายการจัดการศึกษาและเป้าหมายของหลักสูตร การกำหนดเป้าหมายของการจัดการเรียนรู้ และการกำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้
2. วิเคราะห์ศักยภาพผู้เรียน ประกอบด้วย การวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล การส่งเสริมความถนัดและความสนใจ และการพัฒนานักเรียนตามศักยภาพ
3. การนำประมวลรายวิชามาพัฒนาแผนการสอนให้ปฏิบัติได้จริง ประกอบด้วย การกำหนดวัตถุประสงค์ การกำหนดสาระการเรียนรู้ การกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ การกำหนดสื่อการเรียนรู้และเอกสารประกอบการเรียน และการกำหนดแนวทางการประเมินผล
4. การออกแบบการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน ประกอบด้วย ความรู้เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของนักเรียน และการจัดการเรียนรู้
5. การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ประกอบด้วย ลักษณะกิจกรรมการเรียนรู้ และการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน
6. การเสริมสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ประกอบด้วย การจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียน การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ และการควบคุมชั้นเรียนและการจัดการ
7. สามารถเลือกใช้ พัฒนา และสร้างสื่ออุปกรณ์ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ประกอบด้วย การเลือกสื่อการเรียนรู้ การเตรียม การพัฒนาและผลิตสื่อ และการใช้สื่อวัสดุ อุปกรณ์ และแหล่งการเรียนรู้
8. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ประกอบด้วย วิธีการประเมินผลการเรียนรู้ และ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผลการเรียนรู้
9. การนำผลการประเมินมาใช้ ประกอบด้วย การให้ข้อมูลย้อนกลับและการให้คำแนะนำ และการนำผลการประเมินมาพัฒนาการเรียนการสอน
10. การศึกษาการวิจัยเพื่อพัฒนา การเรียนการสอน ประกอบด้วย การนำผลการวิจัย มาใช้พัฒนาการเรียนการสอน และการวิจัยในชั้นเรียน

ตั้งบ่งชี้ หมายถึง คำที่สังเกตได้ซึ่งใช้บ่งบอกสถานภาพหรือสะท้อนลักษณะของปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิตของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูและคำที่สังเกตได้ซึ่งใช้บ่งบอกสถานภาพหรือสะท้อนลักษณะของปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิตของระบบการประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

เกณฑ์การประเมิน หมายถึง คุณลักษณะหรือระดับที่ถือว่าเป็นความสำเร็จหรือความเหมาะสมของปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิตของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูและคำที่สังเกตได้ซึ่งใช้บ่งบอกสถานภาพหรือสะท้อนลักษณะของปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิตของระบบ การประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

ผู้ประเมิน หมายถึง คณะบุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งหรือมอบหมายให้ทำหน้าที่ประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิต/นักศึกษา

ผู้รับการประเมิน หมายถึง นิสิต/นักศึกษาที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ ในระดับปริญญาบัณฑิต และหลักสูตรกำหนดให้ทำการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ในสถานศึกษาเป็นเวลาอย่างน้อย 1 ภาคการศึกษา

นิสิต/นักศึกษา หมายถึง นิสิต/นักศึกษาระดับปีที่ 4 คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2549 และหลักสูตรกำหนดให้ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถานศึกษาเป็นเวลาอย่างน้อย 1 ภาคการศึกษา โดยฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม และโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม

อาจารย์นิเทศก์สถาบัน หมายถึง อาจารย์นิเทศก์จากสถาบันที่รับผิดชอบประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

อาจารย์นิเทศก์โรงเรียน หมายถึง อาจารย์นิเทศก์โรงเรียนที่รับผิดชอบประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

เพื่อนนิสิต/นักศึกษา หมายถึง เพื่อนนิสิต/นักศึกษาที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่สถานศึกษาเดียวกันและได้มีโอกาสสังเกตการสอนนิสิตที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

นักเรียน หมายถึง นักเรียนที่เรียนกับนิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างและมีความสนใจเรียน และเข้าเรียนสม่ำเสมอ

โครงสร้างของแบบประเมิน

โครงสร้างของแบบประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา (การประเมินความก้าวหน้า) สำหรับนิสิต/นักศึกษาประเมินตนเอง มีรายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 โครงสร้างของแบบประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา (การประเมินความก้าวหน้า) สำหรับนิสิต/นักศึกษาประเมินตนเอง

องค์ประกอบหลัก	องค์ประกอบย่อย	จำนวนข้อ
คุณลักษณะทางด้านวิชาการ	1. การนำประมวลรายวิชามาพัฒนาแผนการสอนให้ ปฏิบัติได้จริง	12
	2. การจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน	10
	3. การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	3
	4. การเสริมสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้	7
	5. สามารถเลือกใช้ พัฒนา และสร้างสื่ออุปกรณ์ที่ส่งเสริมการเรียนรู้	11
	6. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้	7

ลักษณะของแบบประเมิน

แบบประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศาพัฒนาและสร้างจากการวิเคราะห์และสังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี เอกสารที่เกี่ยวข้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 การประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู การประเมินแบบ 360 องศา เกณฑ์การประเมินครูครุต้นแบบและครูแห่งชาติ แนวคิดการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญในด้านการประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ผู้เชี่ยวชาญด้านการประเมินแบบ 360 องศา โดยแบบประเมินแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ตอนที่ 2 การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

คุณภาพของแบบประเมิน

แบบประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา ได้ผ่านการตรวจสอบคุณภาพในด้านความตรงเพื่อแสดงถึงคุณภาพของเครื่องมือก่อนการนำไปใช้จริง โดยมีรายละเอียดดังนี้

ความตรงตามเนื้อหา (Content Validity)

การตรวจสอบคุณภาพแบบประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา ในด้านความตรงตามเนื้อหาโดยการตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อรายการประเมินกับเนื้อหาขององค์ประกอบที่ใช้ในการประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา (Item Objective Congruence : IOC) โดยพิจารณาความสอดคล้องจากการตัดสินใจและความเห็นชอบของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 ท่าน โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้อง ตั้งแต่ 0.84 ถึง 1.00

ความเที่ยง (Reliability)

การตรวจสอบคุณภาพแบบประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา ในด้านความเที่ยง โดยการศึกษาความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายใน (Internal Consistency Reliability) โดยมีรายละเอียดดังนี้

ความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายใน (Internal Consistency Reliability) โดยคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's coefficient alpha) ได้ผลดังนี้

แบบประเมินฉบับที่ 1 แบบประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา (การประเมินความก้าวหน้า) สำหรับอาจารย์นิเทศก์สถาบัน มีค่าความเที่ยง เท่ากับ 0.84

แบบประเมินฉบับที่ 2 แบบประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา (การประเมินความก้าวหน้า) สำหรับอาจารย์นิเทศก์โรงเรียน มีค่าความเที่ยง เท่ากับ 0.89

แบบประเมินฉบับที่ 3 แบบประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา (การประเมินความก้าวหน้า) สำหรับนิสิต/นักศึกษาประเมินตนเอง มีค่าความเที่ยง เท่ากับ 0.91

แบบประเมินฉบับที่ 4 แบบประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา (การประเมินความก้าวหน้า) สำหรับเพื่อนนิสิต/นักศึกษา มีค่าความเที่ยง เท่ากับ 0.86

แบบประเมินฉบับที่ 5 แบบประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา (การประเมินความก้าวหน้า) สำหรับอาจารย์นักเรียน มีค่าความเที่ยง เท่ากับ 0.94

แบบประเมินฉบับที่ 6 แบบประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา (การประเมินผลสรุปรวม : สอบสอน) สำหรับอาจารย์นิเทศก์สถาบัน มีค่าความเที่ยง เท่ากับ 0.80

แบบประเมินฉบับที่ 7 แบบประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา (การประเมินผลสรุปรวม : สอบสอน) สำหรับอาจารย์นิเทศก์โรงเรียน มีค่าความเที่ยง เท่ากับ 0.74

วิธีการใช้แบบประเมิน

เกณฑ์การให้คะแนน กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ระดับดีมาก	3 คะแนน
ระดับพอใช้	1 คะแนน
ระดับต้องปรับปรุง	0 คะแนน

การแปลความหมายระดับคุณภาพ

คะแนนเฉลี่ย ต่ำกว่า 1.00	หมายถึง การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูต้องปรับปรุงแก้ไขโดยด่วน
คะแนนเฉลี่ย 1.00- 1.49	หมายถึง ผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูต้องปรับปรุง
คะแนนเฉลี่ย 1.50-1.99	หมายถึง ผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูพอใช้
คะแนนเฉลี่ย 2.00-2.49	หมายถึง ผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูดี
คะแนนเฉลี่ย 2.50-3.00	หมายถึง ผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูดีมาก

ตัวอย่าง

การประเมินด้านการเลือกสื่อการเรียนรู้ มีรายการประเมิน 5 รายการโดย มีเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับ
ให้นำจำนวนข้อที่ได้คะแนนในแต่ละระดับคูณกับจำนวนคะแนนของระดับที่กำหนดไว้ ดังนี้

จำนวนคะแนนดีมาก (0-5)	..... x 3 = ...
จำนวนคะแนนดี (0-5)	..... x 2 = ...
จำนวนคะแนนพอใช้ (0-5)	..... x 1 = ...
คะแนนรวม	= .....

เกณฑ์การประเมิน

เกณฑ์ในการประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา สำหรับการประเมินความก้าวหน้ารวม มีรายละเอียดดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 เกณฑ์การประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา
สำหรับการประเมินผลสรุปรวม/สอบสอน

คุณลักษณะทางด้านวิชาการ

1. การนำประมวลรายวิชามาพัฒนาแผนการสอนให้ ปฏิบัติได้จริง

1. กำหนดวัตถุประสงค์ในการเรียนการสอนได้อย่างความชัดเจน ถูกต้อง ครอบคลุม และสอดคล้องกับหลักสูตร
  - ระดับ 3 กำหนดวัตถุประสงค์ในการเรียนการสอนได้อย่างความชัดเจน ถูกต้อง ครอบคลุม และสอดคล้องกับหลักสูตร
  - ระดับ 2 กำหนดวัตถุประสงค์ในการเรียนการสอนได้ชัดเจน ถูกต้อง แต่**ไม่**ครอบคลุม หรือกำหนดวัตถุประสงค์ในการเรียนการสอน**ไม่**ชัดเจน ไม่ถูกต้อง แต่สอดคล้องกับหลักสูตร
  - ระดับ 1 กำหนดวัตถุประสงค์ในการเรียนการสอน**ไม่**ชัดเจน และ**ไม่**ครอบคลุม
2. กำหนดสาระการเรียนรู้ที่ต้องเรียนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนการสอน
  - ระดับ 3 กำหนดสาระการเรียนรู้ที่ต้องเรียนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนการสอน ครบทุกวัตถุประสงค์
  - ระดับ 2 กำหนดสาระการเรียนรู้ที่ต้องเรียนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนการสอน แต่**ไม่**ครบทุกวัตถุประสงค์
  - ระดับ 1 กำหนดสาระการเรียนรู้ที่ต้องเรียน**ไม่**สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนการสอน
3. กำหนดสาระการเรียนรู้ที่ต้องเรียนสอดคล้องกับความสามารถและศักยภาพของนักเรียน
  - ระดับ 3 กำหนดสาระการเรียนรู้ที่ต้องเรียนสอดคล้องกับความสามารถและศักยภาพของนักเรียน
  - ระดับ 2 กำหนดสาระการเรียนรู้ที่ต้องเรียนสอดคล้องกับความสามารถแต่**ไม่**สอดคล้องศักยภาพของนักเรียน **หรือ**กำหนดสาระการเรียนรู้ที่ต้องเรียน**ไม่**สอดคล้องกับความสามารถแต่สอดคล้องศักยภาพของนักเรียน
  - ระดับ 1 กำหนดสาระการเรียนรู้ที่ต้องเรียน**ไม่**สอดคล้องกับความสามารถและ**ไม่**สอดคล้องกับศักยภาพของนักเรียน
4. กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนการสอน
  - ระดับ 3 กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนการสอนครบทุกวัตถุประสงค์
  - ระดับ 2 กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนการสอน **ไม่**ครบทุกวัตถุประสงค์
  - ระดับ 1 กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้**ไม่**สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนการสอน
5. กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้
  - ระดับ 3 กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับทุกสาระการเรียนรู้
  - ระดับ 2 กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับบางสาระการเรียนรู้
  - ระดับ 1 กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้**ไม่**สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้

11. ระบุวิธีการประเมินที่หลากหลายและการประเมินตามสภาพจริง
    - ระดับ 3 ระบุวิธีการประเมินที่หลากหลายและวิธีการประเมินตามสภาพจริง
    - ระดับ 2 ระบุวิธีการประเมินที่หลากหลายแต่**ไม่สามารถ**ระบุวิธีการประเมินตามสภาพจริง
หรือไม่สามารถระบุวิธีการประเมินที่หลากหลายได้แต่ระบุวิธีการประเมินตามสภาพจริง
    - ระดับ 1 **ไม่ได้**ระบุวิธีการประเมินที่หลากหลายและวิธีการประเมินตามสภาพจริง
  12. มีการบูรณาการสาระการเรียนรู้ในสาขาวิชาอื่นที่มีความสอดคล้องสัมพันธ์กัน
    - ระดับ 3 มีการบูรณาการสาระการเรียนรู้ในสาขาวิชาอื่นที่มีความสอดคล้องสัมพันธ์กันทุกแผนการสอน
    - ระดับ 2 มีการบูรณาการสาระการเรียนรู้ในสาขาวิชาอื่นที่มีความสอดคล้องสัมพันธ์กันเป็นบางครั้ง
    - ระดับ 1 **ไม่มี**มีการบูรณาการสาระการเรียนรู้ในสาขาวิชาอื่นที่มีความสอดคล้องหรือสัมพันธ์กัน
2. การจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน
1. นำเข้าสู่บทเรียนด้วยการสนทนา ชักถาม เพื่อให้นักเรียนเกิดความพร้อม
    - ระดับ 3 นำเข้าสู่บทเรียนด้วยการสนทนา ชักถาม เพื่อให้นักเรียนเกิดความพร้อมที่จะเรียนทุกครั้ง
    - ระดับ 2 นำเข้าสู่บทเรียนด้วยการสนทนา ชักถาม เพื่อให้ให้นักเรียนเกิดความพร้อมที่จะเรียนเป็นบางครั้ง
    - ระดับ 1 **ไม่มี**มีการนำเข้าสู่บทเรียนด้วยการสนทนา ชักถาม เพื่อให้ให้นักเรียนเกิดความพร้อมที่จะเรียน
  2. วิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้การสอน
    - ระดับ 3 วิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้การสอน
    - ระดับ 2 วิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนรู้บางครั้ง**ไม่**สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้การสอน
    - ระดับ 1 วิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนรู้**ไม่**สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้การสอน
  3. วิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับเนื้อหาสาระ
    - ระดับ 3 วิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับเนื้อหาสาระ
    - ระดับ 2 วิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนรู้บางครั้ง**ไม่**สอดคล้องกับเนื้อหาสาระ
    - ระดับ 1 วิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนรู้**ไม่**สอดคล้องกับเนื้อหาสาระ
  4. สอนเนื้อหาสาระถูกต้องตามแผนการสอน
    - ระดับ 3 สอนเนื้อหาสาระถูกต้องตามแผนการสอนทุกครั้ง
    - ระดับ 2 บางครั้งสอนเนื้อหาสาระ**ไม่**ถูกต้องตามแผนการสอน
    - ระดับ 1 ส่วนใหญ่จะสอนเนื้อหาสาระ**ไม่**ถูกต้องตามแผนการสอน
  5. ใช้วิธีสอนที่ทำให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่เรียนได้ตามแผนการสอน
    - ระดับ 3 เลือกใช้วิธีสอนที่ช่วยให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่เรียนได้ตามแผนการสอน
    - ระดับ 2 บางครั้งใช้วิธีสอน**ไม่**ทำให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่เรียนได้ตามแผนการสอน
    - ระดับ 1 ใช้วิธีสอนที่**ไม่**ทำให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่เรียนได้ตามแผนการสอน

6. กิจกรรมการเรียนการสอนมีลำดับขั้นตอนอย่างต่อเนื่องนำไปสู่เป้าหมายการเรียนรู้
- ระดับ 3 กิจกรรมการเรียนการสอนมีลำดับขั้นตอนอย่างต่อเนื่องนำไปสู่เป้าหมายการเรียนรู้
- ระดับ 2 บางครั้งกิจกรรมการเรียนการสอน**ไม่มี**ลำดับขั้น และ**ไม่**ต่อเนื่อง
- ระดับ 1 กิจกรรมการเรียนการสอน**ไม่มี**ลำดับขั้นที่ต่อเนื่องกัน
7. จัดกิจกรรมมีความเหมาะสมกับความสามารถของนักเรียน
- ระดับ 3 จัดกิจกรรมมีความเหมาะสมกับความสามารถของนักเรียน
- ระดับ 2 บางครั้งกิจกรรมที่จัด**ไม่**เหมาะสมกับความสามารถของนักเรียน
- ระดับ 1 กิจกรรม**ไม่มี**ความเหมาะสมกับความสามารถของนักเรียน
8. มีเทคนิคการสอนที่กระตุ้นให้นักเรียนคิดปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ และสร้างความเข้าใจในสิ่งที่เรียนรู้
- ระดับ 3 มีเทคนิคการสอนที่กระตุ้นให้นักเรียนคิดปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้และสร้างความเข้าใจในสิ่งที่เรียนรู้
- ระดับ 2 บางครั้งจะมีเทคนิคการสอนที่กระตุ้นให้นักเรียนคิดปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้และสร้างความเข้าใจในสิ่งที่เรียนรู้
- ระดับ 1 **ไม่มี**เทคนิคการสอนที่กระตุ้นให้นักเรียนคิดปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้หรือสร้างความเข้าใจในสิ่งที่เรียนรู้
9. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้การสอนด้วยบรรยากาศที่เป็นมิตร
- ระดับ 3 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้การสอนด้วยบรรยากาศที่เป็นมิตรทุกครั้ง
- ระดับ 2 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้การสอนเป็นบางครั้ง
- ระดับ 1 ผู้เรียน**ไม่มี**มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้การสอน
10. สนใจ เอาใจใส่นักเรียนให้ได้รับการเรียนรู้หรือตอบข้อซักถามของนักเรียนอย่างทั่วถึง
- ระดับ 3 สนใจ เอาใจใส่นักเรียนให้ได้รับการเรียนรู้หรือตอบข้อซักถามของนักเรียนอย่างทั่วถึง
- ระดับ 2 สนใจ เอาใจใส่นักเรียนให้ได้รับการเรียนรู้หรือตอบข้อซักถามของนักเรียนอย่างทั่วถึงเป็นบางครั้ง
- ระดับ 1 **ไม่**สนใจ **ไม่**เอาใจใส่นักเรียนให้ได้รับการเรียนรู้ หรือไม่ตอบข้อซักถามของนักเรียน
3. การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
1. จัดกิจกรรมให้นักเรียนมีส่วนร่วม ในการเรียนรู้
- ระดับ 3 จัดกิจกรรมให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้
- ระดับ 2 จัดกิจกรรมให้นักเรียนบางส่วนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้
- ระดับ 1 กิจกรรมที่จัดนั้นนักเรียน**ไม่มี**มีส่วนร่วมในการเรียนรู้
2. จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้เรียนรู้ และพัฒนากระบวนการเรียนรู้
- ระดับ 3 จัดกิจกรรมให้นักเรียนทุกคนได้เรียนรู้และพัฒนากระบวนการเรียนรู้
- ระดับ 2 จัดกิจกรรมให้นักเรียนบางคนได้เรียนรู้และพัฒนากระบวนการเรียนรู้
- ระดับ 1 กิจกรรมที่จัดทำให้นักเรียน**ไม่**เกิดการได้เรียนรู้และ**ไม่**มีการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

3. จัดกิจกรรมให้นักเรียนสร้างความรู้ด้วยตนเอง
  - ระดับ 3 จัดกิจกรรมให้นักเรียนสร้างความรู้ด้วยตนเองทุกครั้ง
  - ระดับ 2 จัดกิจกรรมให้นักเรียนสร้างความรู้ด้วยตนเองเป็นบางครั้ง
  - ระดับ 1 กิจกรรมที่จัดไม่ส่งเสริมให้นักเรียนสร้างความรู้ด้วยตนเอง
4. การเสริมสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้
  1. สภาพห้องเรียนมีความเป็นระเบียบ ปลอดภัย มีอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกเหมาะสม
    - ระดับ 3 สภาพห้องเรียนมีความเป็นระเบียบ ปลอดภัย
    - ระดับ 2 สภาพห้องเรียนมีความเป็นระเบียบ ปลอดภัย
    - ระดับ 1 สภาพห้องเรียน**ไม่มี**ความเป็นระเบียบ ปลอดภัย
  2. ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียน
    - ระดับ 3 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียนทุกครั้ง
    - ระดับ 2 บางครั้งผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียน
    - ระดับ 1 ผู้เรียน**ไม่มี**มีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียน
  3. ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระในสาระการเรียนรู้
    - ระดับ 3 นักเรียนแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระในสาระการเรียนรู้
    - ระดับ 2 บางครั้งนักเรียนแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระในสาระการเรียนรู้
    - ระดับ 1 ส่วนใหญ่**นักเรียนจะไม่ได้**แสดงความคิดเห็นในสาระการเรียนรู้
  4. นักเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง และทำงานร่วมกัน
    - ระดับ 3 นักเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเองทุกครั้ง
    - ระดับ 2 บางครั้งนักเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง
    - ระดับ 1 ส่วนใหญ่นักเรียนจะ**ไม่ได้**ปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง
  5. ให้ความสนใจนักเรียนเท่าเทียมกัน
    - ระดับ 3 ให้ความสนใจนักเรียนอย่างเท่าเทียมกัน
    - ระดับ 2 บางครั้งให้ความสนใจนักเรียนเท่าเทียมกัน
    - ระดับ 1 **ไม่**ให้ความสนใจนักเรียนอย่างเท่าเทียมกัน
  6. ดูแลนักเรียนอย่างทั่วถึงขณะปฏิบัติกิจกรรม
    - ระดับ 3 ขณะปฏิบัติกิจกรรมจะดูแลนักเรียนอย่าง**ทั่วถึง**
    - ระดับ 2 ขณะปฏิบัติกิจกรรม**บางครั้ง**จะดูแลนักเรียนอย่างทั่วถึง
    - ระดับ 1 ขณะปฏิบัติกิจกรรมจะดูแลนักเรียน**ไม่ทั่วถึง**
  7. บริหารเวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้เหมาะสมและคุ้มค่า
    - ระดับ 3 บริหารเวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้เหมาะสมและคุ้มค่า**ทุกครั้ง**
    - ระดับ 2 บางครั้งบริหารเวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้**ไม่**เหมาะสมและ**ไม่**คุ้มค่า
    - ระดับ 1 ส่วนใหญ่จะบริหารเวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้**ไม่**เหมาะสมและ**ไม่**คุ้มค่า

5. สามารถเลือกใช้ พัฒนา และสร้างสื่ออุปกรณ์ที่ส่งเสริมการเรียนรู้

1. เลือกสื่อการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ และเนื้อหาสาระการเรียนรู้
  - ระดับ 3 เลือกสื่อการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ทุกครั้ง
  - ระดับ 2 บางครั้งจะเลือกสื่อการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้
  - ระดับ 1 สื่อการเรียนรู้ที่เลือกใช้ไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้
2. เลือกสื่อการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้
  - ระดับ 3 เลือกสื่อการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้ทุกครั้ง
  - ระดับ 2 บางครั้งจะเลือกสื่อการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้
  - ระดับ 1 สื่อการเรียนรู้ที่เลือกใช้ไม่สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้
3. เลือกสื่อการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความสามารถและความสนใจของนักเรียน
  - ระดับ 3 สื่อการเรียนรู้ส่วนใหญ่จะสอดคล้องกับความสามารถ และความสนใจของนักเรียน
  - ระดับ 2 สื่อการเรียนรู้ที่ใช้บางครั้งจะสอดคล้องกับความสามารถ และความสนใจของนักเรียน
  - ระดับ 1 สื่อการเรียนรู้ที่ใช้ส่วนใหญ่จะไม่สอดคล้องกับความสามารถและความสนใจของนักเรียน
4. จัดเตรียมเอกสาร สื่อการเรียนรู้ และวัสดุอุปกรณ์ครบถ้วนและพร้อมที่จะใช้งาน
  - ระดับ 3 จัดเตรียมเอกสาร สื่อการเรียนรู้ และวัสดุอุปกรณ์ครบถ้วน และพร้อมที่จะใช้งานทุกครั้ง
  - ระดับ 2 จัดเตรียมเอกสาร สื่อการเรียนรู้ และวัสดุอุปกรณ์ครบถ้วน และพร้อมที่จะใช้งานเป็นบางครั้ง
  - ระดับ 1 ไม่จัดเตรียมเอกสาร สื่อการเรียนรู้ และวัสดุอุปกรณ์ครบถ้วนและไม่พร้อมที่จะใช้งาน
5. นำภูมิปัญญาท้องถิ่น สื่อต่างๆ เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ทันสมัยมาเป็นสื่อการเรียนรู้
  - ระดับ 3 นำภูมิปัญญาท้องถิ่น สื่อต่างๆ เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ทันสมัยมาเป็นสื่อการเรียนรู้ อย่างสม่ำเสมอ
  - ระดับ 2 นานๆครั้งจะนำภูมิปัญญาท้องถิ่น สื่อต่างๆ เทคโนโลยี และนวัตกรรมที่ทันสมัย มาเป็นสื่อการเรียนรู้
  - ระดับ 1 ไม่มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่น สื่อต่างๆ เทคโนโลยี และนวัตกรรมที่ทันสมัย มาเป็นสื่อการเรียนรู้
6. ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดเตรียมเอกสาร สื่อการเรียนรู้ และวัสดุอุปกรณ์
  - ระดับ 3 ผู้เรียนส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการจัดเตรียมเอกสาร สื่อการเรียนรู้ และวัสดุอุปกรณ์
  - ระดับ 2 ผู้เรียนบางกลุ่มเท่านั้นที่มีส่วนร่วมในการจัดเตรียมเอกสารสื่อการเรียนรู้ และวัสดุอุปกรณ์
  - ระดับ 1 ผู้เรียนไม่มีส่วนร่วมในการจัดเตรียมเอกสาร สื่อการเรียนรู้ และวัสดุอุปกรณ์
7. ใช้สื่อวัสดุ อุปกรณ์ และแหล่งการเรียนรู้ได้ถูกต้อง
  - ระดับ 3 ใช้สื่อวัสดุ อุปกรณ์ และแหล่งการเรียนรู้ได้ถูกต้องทุกครั้ง
  - ระดับ 2 บางครั้งใช้สื่อวัสดุ อุปกรณ์ และแหล่งการเรียนรู้ไม่ถูกต้อง
  - ระดับ 1 บ่อยครั้งที่ใช้สื่อวัสดุ อุปกรณ์ และแหล่งการเรียนรู้ไม่ถูกต้อง

8. สร้างความเข้าใจ/อธิบายเกี่ยวกับการบำรุงรักษาสื่อหรือแหล่งการเรียนรู้ให้นักเรียนได้เรียนรู้ก่อนใช้
- ระดับ 3 สร้างความเข้าใจ/อธิบายเกี่ยวกับการบำรุงรักษาสื่อ หรือแหล่งการเรียนรู้ให้นักเรียนได้เรียนรู้ก่อนใช้ทุกครั้ง
- ระดับ 2 สร้างความเข้าใจ/อธิบายเกี่ยวกับการบำรุงรักษาสื่อ หรือแหล่งการเรียนรู้ให้นักเรียนได้เรียนรู้ก่อนใช้เป็นบางครั้ง
- ระดับ 1 **ไม่**สร้างความเข้าใจ /**ไม่**อธิบายเกี่ยวกับการบำรุงรักษาสื่อหรือแหล่งการเรียนรู้ให้นักเรียนได้เรียนรู้ก่อนใช้
9. ให้นักเรียนได้สัมผัสสื่อการเรียนการสอนด้วยตนเองหรือได้เรียนรู้จากแหล่งการเรียนรู้
- ระดับ 3 ให้นักเรียนได้สัมผัสสื่อการเรียนการสอนด้วยตนเอง หรือได้เรียนรู้จากแหล่งการเรียนรู้ ทุกครั้ง/ทุกคน
- ระดับ 2 ให้นักเรียนได้สัมผัสสื่อการเรียนการสอนด้วยตนเอง หรือได้เรียนรู้จากแหล่งการเรียนรู้ เป็นบางครั้ง/บางคน
- ระดับ 1 **ไม่**ให้นักเรียนได้สัมผัสสื่อการเรียนการสอนด้วยตนเอง หรือได้เรียนรู้จากแหล่งการเรียนรู้
10. ดูแลเอาใจใส่และให้ความช่วยเหลือนักเรียนในการใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้ ให้ถูกต้องอย่างใกล้ชิด
- ระดับ 3 ดูแลเอาใจใส่ และให้ความช่วยเหลือนักเรียนในการใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้ให้ถูกต้องอย่างใกล้ชิดสม่ำเสมอ
- ระดับ 2 ดูแลเอาใจใส่ และให้ความช่วยเหลือนักเรียนในการใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้ให้ถูกต้องอย่างใกล้ชิดเป็นบางครั้ง
- ระดับ 1 **ไม่**ดูแลเอาใจใส่ และ**ไม่**ให้ความช่วยเหลือนักเรียนในการใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้ให้ถูกต้องอย่างใกล้ชิด
11. ให้โอกาสนักเรียนได้รับรู้ ร่วมคิดหรือช่วยจัดหา / เลือกสื่อการเรียนรู้ รวมทั้งแหล่งเรียนรู้ตามความสนใจ
- ระดับ 3 ให้โอกาสนักเรียนได้รับรู้ ร่วมคิดหรือช่วยจัดหา / เลือกสื่อ การเรียนรู้ รวมทั้งแหล่งเรียนรู้ตามความสนใจของนักเรียนเป็นส่วนใหญ่
- ระดับ 2 ให้โอกาสนักเรียนได้รับรู้ ร่วมคิดหรือช่วยจัดหา / เลือกสื่อ การเรียนรู้ รวมทั้งแหล่งเรียนรู้ตามความสนใจของนักเรียนเป็นบางครั้ง
- ระดับ 1 **ไม่**ให้โอกาสนักเรียนได้รับรู้ ร่วมคิดหรือช่วยจัดหา / เลือกสื่อการเรียนรู้ รวมทั้งแหล่งเรียนรู้ตามความสนใจของนักเรียน
6. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้
1. มีการประเมินผลการเรียนรู้และประเมินพัฒนาการตามสภาพจริง และประเมินอย่างต่อเนื่อง
- ระดับ 3 มีการประเมินทั้งการประเมินผลการเรียนรู้และประเมินพัฒนาการตามสภาพจริง
- ระดับ 2 มีการประเมินผลการเรียนรู้และประเมินพัฒนาการเพียงอย่างใดอย่างหนึ่ง
- ระดับ 1 **ไม่**มีการประเมินผลการเรียนรู้และประเมินพัฒนาการไม่สอดคล้องกับตามสภาพจริง

2. มีการประเมินผลการเรียนรู้ และประเมินพัฒนาการด้วยวิธีการที่หลากหลาย
  - ระดับ 3 มีการประเมินทั้งการประเมินผลการเรียนรู้และประเมินพัฒนาการ และประเมินด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น สังเกต ซักถาม บันทึกพฤติกรรม แบบสอบถาม แบบทดสอบ เป็นต้น
  - ระดับ 2 มีการประเมินผลการเรียนรู้และประเมินพัฒนาการเพียงอย่างใดอย่างหนึ่ง แต่ประเมินด้วยวิธีการที่หลากหลาย
  - ระดับ 1 **ไม่มี**การประเมินผลการเรียนรู้และไม่ประเมินพัฒนาการด้วยวิธีการที่หลากหลาย
3. กำหนดเกณฑ์การประเมินไว้อย่างชัดเจนและสอดคล้องกับเป้าหมายการสอน
  - ระดับ 3 กำหนดเกณฑ์การประเมินไว้อย่างชัดเจนและสอดคล้องกับเป้าหมายการสอน
  - ระดับ 2 กำหนดเกณฑ์การประเมินไว้อย่างชัดเจนแต่ไม่สอดคล้องกับเป้าหมายการสอน หรือกำหนดเกณฑ์การประเมินไว้ไม่ชัดเจนแต่ไม่สอดคล้องกับเป้าหมายการสอน
  - ระดับ 1 กำหนดเกณฑ์การประเมินไว้อย่างชัดเจนและสอดคล้องกับเป้าหมายการสอน
4. เครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้
  - ระดับ 3 เครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้สอดคล้องกับทุกวัตถุประสงค์การเรียนรู้
  - ระดับ 2 เครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้แต่ **ไม่ครบ**ทุกวัตถุประสงค์การเรียนรู้
  - ระดับ 1 เครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้**ไม่**สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้
5. เครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้สอดคล้องและครอบคลุมเนื้อหาสาระที่สอน
  - ระดับ 3 เครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้สอดคล้องและครอบคลุมเนื้อหาสาระที่สอน
  - ระดับ 2 เครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้สอดคล้องกับเนื้อหาสาระที่สอนแต่**ไม่**ครอบคลุมเนื้อหาสาระ
  - ระดับ 1 เครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้**ไม่**สอดคล้องและ**ไม่**ครอบคลุมเนื้อหาสาระที่สอน
6. ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินการเรียนรู้ของตนเองโดยการประเมินตนเอง
  - ระดับ 3 นักเรียนมีการประเมินตนเองอย่างสม่ำเสมอ
  - ระดับ 2 นักเรียนมีการประเมินตนเองเป็นบางครั้ง
  - ระดับ 1 นักเรียน**ไม่มี**การประเมินตนเอง
7. ใช้แฟ้มสะสมงานในการประเมินพัฒนาการของนักเรียน
  - ระดับ 3 ใช้แฟ้มสะสมงานในการประเมินพัฒนาการของนักเรียนทุกคน
  - ระดับ 2 บางครั้งจะใช้แฟ้มสะสมงานในการประเมินพัฒนาการของนักเรียน
  - ระดับ 1 **ไม่**ใช้แฟ้มสะสมงานในการประเมินพัฒนาการของนักเรียน

ภาคผนวก ง

1. แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับคุณลักษณะของครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูและคุณลักษณะของครูที่ต้องการในอนาคต
2. แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับองค์ประกอบของระบบการประเมินและความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา
3. แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณภาพคู่มือการใช้ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา
4. แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณภาพของคู่มือการใช้แบบประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา การประเมินความก้าวหน้าและการประเมินผลสรุปรวม
5. แบบตรวจสอบรายการประเมินความเหมาะสมของระบบการประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา
6. แบบประเมินความพึงพอใจต่อระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา

แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับคุณลักษณะของครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู และคุณลักษณะของครูที่ต้องการในอนาคต

คำชี้แจง

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา ซึ่งดำเนินการศึกษาและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูและคุณลักษณะของครูที่ต้องการในอนาคตโดยการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของครูต้นแบบและครูแห่งชาติ ในการนี้ผู้วิจัยจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดให้ข้อมูลเพื่อใช้สำหรับการทำวิจัยต่อไป ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ให้สัมภาษณ์

ชื่อ.....ตำแหน่ง.....
 สถานที่ทำงาน.....
 วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .... เวลา.....

ตอนที่ 2 รายการสัมภาษณ์เกี่ยวกับคุณลักษณะของครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูและคุณลักษณะของครูที่ต้องการในอนาคตเพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา

1. ในฐานะที่ท่านคือครูต้นแบบและครูแห่งชาติท่านมีความเห็นว่าครูที่ดีควรเป็นอย่างไร
2. ท่านมีความรู้เกี่ยวกับครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูตามที่คุรุสภากำหนดเพียงใด
3. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรต่อเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูตามที่คุรุสภากำหนด
4. เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูตามที่คุรุสภากำหนดท่านคิดว่าควรมีการปรับปรุงและแก้ไข ในด้านใดบ้าง
5. คุณสมบัติและคุณลักษณะของครูที่สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูที่ท่านได้การปรับปรุงและแก้ไขนั้นควรมีคุณสมบัติและคุณลักษณะเป็นอย่างไร
6. ในการประเมินเกี่ยวกับครูต้นแบบและครูแห่งชาตินั้นมีเกณฑ์การประเมินอย่างไรบ้าง
7. จากเกณฑ์การประเมินครูต้นแบบและครูแห่งชาติที่กำหนดในปัจจุบันท่านคิดว่าควรมีการปรับปรุงและแก้ไขในด้านใดบ้าง
8. ท่านคิดว่าครูควรมีคุณสมบัติและคุณลักษณะเป็นอย่างไร
9. จากคุณลักษณะของครูดังที่ท่านกล่าวมานั้นถ้าจะให้พูดถึงครูที่ต้องการในอนาคตนั้นท่านคิดว่าครูควรมีคุณสมบัติและคุณลักษณะเป็นอย่างไร

หมายเหตุ ผู้สัมภาษณ์ดำเนินการสัมภาษณ์ตามประเด็นคำถามที่กำหนดเป็นแนวทาง และปรับเปลี่ยนประเด็นคำถามให้เหมาะสมกับสถานการณ์ แต่ยึดประเด็นคำถามในแบบสัมภาษณ์เป็นหลัก

**แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับองค์ประกอบและความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบ
ของระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
ตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา**

คำชี้แจง

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา ซึ่งดำเนินการซึ่งดำเนินการศึกษาและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับองค์ประกอบและความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศาโดยการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ ในการนี้จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดให้ข้อมูลเพื่อใช้สำหรับการทำวิจัยต่อไป ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ให้สัมภาษณ์

ชื่อ.....ตำแหน่ง.....
สถานที่ทำงาน.....
วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .... เวลา.....

ตอนที่ 2 รายการสัมภาษณ์เกี่ยวกับองค์ประกอบและความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของระบบการประเมินเพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา

1. จากแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศาท่านคิดว่าสามารถนำแนวคิดการประเมินนี้มาใช้ในการประเมินทางการศึกษาได้หรือไม่ อย่างไร
2. จากรูปแบบ แนวทาง และวิธีการของการประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิต/นักศึกษาในปัจจุบันนั้นท่านคิดว่าควรมีการปรับปรุงและแก้ไขในด้านใดบ้าง
3. หากนำแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา มาประยุกต์ใช้กับการประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิต/ศึกษานั้นท่านคิดว่าควรมีรูปแบบ และแนวทางการประเมินอย่างไร
4. ในการพัฒนาระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูโดยนำแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา มาประยุกต์ใช้นั้นระบบการประเมินควรมีลักษณะอย่างไร
5. ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูโดยนำแนวคิดการประเมิน แบบ 360 องศา มาประยุกต์ใช้นั้นระบบการประเมินควรประกอบด้วยองค์ประกอบอะไรบ้าง
6. จากองค์ประกอบของระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูโดยนำแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา มาประยุกต์ใช้นั้นความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของระบบควรเป็นอย่างไร

หมายเหตุ ผู้สัมภาษณ์ดำเนินการสัมภาษณ์ตามประเด็นคำถามที่กำหนดเป็นแนวทาง และปรับเปลี่ยนประเด็นคำถามให้เหมาะสมกับสถานการณ์ แต่ยึดประเด็นคำถามในแบบสัมภาษณ์เป็นหลัก

แบบสอบถาม

เกี่ยวกับคุณภาพของคู่มือการใช้ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
ตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา

วัตถุประสงค์

แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณภาพของคู่มือการใช้ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา จัดทำขึ้นสำหรับผู้ทรงคุณวุฒิใช้เป็นเครื่องมือในการตรวจสอบคุณภาพของคู่มือการใช้ระบบการประเมินในด้านความครบถ้วนและครอบคลุม ความเหมาะสมของรูปแบบ เนื้อหา และลำดับเนื้อหา ความสอดคล้องและเชื่อมโยง สำนวนภาษา ความเป็นประโยชน์ของคู่มือการใช้ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา โดยผู้วิจัยได้นำคู่มือการใช้ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศาที่ได้พัฒนาขึ้นประกอบการพิจารณาคุณภาพของคู่มือการใช้ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา

วิธีการตรวจสอบ

แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณภาพของคู่มือการใช้ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา มีลักษณะเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราประมาณค่า 5 ระดับ คือ

ระดับ 5	หมายถึง	รายการประเมินมีคุณภาพมากที่สุด
ระดับ 4	หมายถึง	รายการประเมินมีคุณภาพมาก
ระดับ 3	หมายถึง	รายการประเมินมีคุณภาพปานกลาง
ระดับ 2	หมายถึง	รายการประเมินมีคุณภาพน้อย
ระดับ 1	หมายถึง	รายการประเมินมีคุณภาพน้อยที่สุด

ขอความอนุเคราะห์ท่านผู้ทรงคุณวุฒิโปรดพิจารณาตรวจสอบคุณภาพของคู่มือการใช้ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา ตามประเด็นต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในแบบสอบถามนี้ โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านและเมื่อมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมใด ๆ โปรดเขียนลงในช่องว่าง ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ต่อผู้วิจัยในการปรับปรุงคู่มือการใช้ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศาให้มีคุณภาพดียิ่ง ๆ ขึ้นไป

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ผู้วิจัย

รายการตรวจสอบ	ระดับคุณภาพ				
	5	4	3	2	1
ด้านการนำไปใช้					
1. สามารถนำไปใช้ได้จริง					
2. สะดวกต่อการนำไปใช้					
ด้านความถูกต้องและครอบคลุม					
1. เนื้อหามีความถูกต้องและครอบคลุม					
2. ลำดับเนื้อหาถูกต้อง					
3. สำนวนภาษามีความถูกต้อง					
4. สำนวนภาษาสื่อความหมายและเข้าใจง่าย					
ด้านความเหมาะสม					
1. รูปแบบมีความเหมาะสม					
2. เนื้อหามีความเหมาะสม					
ด้านความเป็นประโยชน์					
1. เป็นประโยชน์ต่อผู้ประเมิน					
2. เป็นประโยชน์ต่อการประเมิน					
ด้านความสอดคล้อง					
1. เนื้อหามีความสอดคล้องและเชื่อมโยงกัน					
2. สอดคล้องกับความต้องการของผู้ประเมิน					
3. สอดคล้องกับคุณลักษณะของผู้ประเมิน					
4. สอดคล้องกับระบบการประเมินที่พัฒนาขึ้น					

ข้อเสนอแนะ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบถาม

เกี่ยวกับคุณภาพของคู่มือการใช้แบบประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
ตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา การประเมินความก้าวหน้าและการประเมินผลสรุปรวม

วัตถุประสงค์

แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณภาพของคู่มือการใช้แบบประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา การประเมินความก้าวหน้า จัดทำขึ้นสำหรับผู้ทรงคุณวุฒิใช้เป็นเครื่องมือในการตรวจสอบคุณภาพของคู่มือการใช้ระบบการประเมินในด้านความครบถ้วนและครอบคลุม ความเหมาะสมของรูปแบบ เนื้อหา และลำดับเนื้อหา ความสอดคล้องและเชื่อมโยง สำนวนภาษา ความเป็นประโยชน์ของคู่มือการใช้แบบประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา การประเมินความก้าวหน้า โดยผู้วิจัยได้นำคู่มือการใช้แบบประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา การประเมินความก้าวหน้า 360 องศา การประเมินความก้าวหน้า องศาที่ได้พัฒนาขึ้นประกอบการพิจารณาคุณภาพของคู่มือการใช้แบบประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา การประเมินความก้าวหน้า

วิธีการตรวจสอบ

แบบสอบถามเกี่ยวกับคู่มือการใช้แบบประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา การประเมินความก้าวหน้า มีลักษณะเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนค่า 5 ระดับ คือ

ระดับ 5	หมายถึง	รายการประเมินมีคุณภาพมากที่สุด
ระดับ 4	หมายถึง	รายการประเมินมีคุณภาพมาก
ระดับ 3	หมายถึง	รายการประเมินมีคุณภาพปานกลาง
ระดับ 2	หมายถึง	รายการประเมินมีคุณภาพน้อย
ระดับ 1	หมายถึง	รายการประเมินมีคุณภาพน้อยที่สุด

ขอความอนุเคราะห์ท่านผู้ทรงคุณวุฒิโปรดพิจารณาตรวจสอบคุณภาพของคู่มือการใช้แบบประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา การประเมินความก้าวหน้าตามประเด็นต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในแบบสอบถามนี้ โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านและเมื่อมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมใด ๆ โปรดเขียนลงในช่องว่าง ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ต่อผู้วิจัยในการปรับปรุงคู่มือการใช้แบบประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา การประเมินความก้าวหน้าให้มีคุณภาพดียิ่ง ๆ ขึ้นไป

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ผู้วิจัย

รายการตรวจสอบ	ระดับคุณภาพ				
	5	4	3	2	1
ด้านการนำไปใช้					
1. สามารถนำไปใช้ได้จริง					
2. สะดวกต่อการนำไปใช้					
ด้านความถูกต้องและครอบคลุม					
1. เนื้อหามีความถูกต้องและครอบคลุม					
2. ลำดับเนื้อหาถูกต้อง					
3. สำนวนภาษามีความถูกต้อง					
4. สำนวนภาษาสื่อความหมายและเข้าใจง่าย					
ด้านความเหมาะสม					
1. รูปแบบมีความเหมาะสม					
2. เนื้อหามีความเหมาะสม					
ด้านความเป็นประโยชน์					
1. เป็นประโยชน์ต่อผู้ประเมิน					
2. เป็นประโยชน์ต่อการประเมิน					
ด้านความสอดคล้อง					
1. เนื้อหามีความสอดคล้องและเชื่อมโยงกัน					
2. สอดคล้องกับความต้องการของผู้ประเมิน					
3. สอดคล้องกับคุณลักษณะของผู้ประเมิน					
4. สอดคล้องกับระบบการประเมินที่พัฒนาขึ้น					

ข้อเสนอแนะ

สถาบันวิทยบริการ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**แบบตรวจสอบรายการประเมิน
ความเหมาะสมของระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
ตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา**

คำชี้แจง

1. แบบตรวจสอบรายการฉบับนี้เป็นประเมินความเหมาะสมของระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา
2. โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง หน้าข้อความแต่ละข้อที่ตรงกับการดำเนินการในการทดลองใช้ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัว

☐ อาจารย์นิเทศก์สถาบันโรงเรียน	☐ อาจารย์นิเทศก์โรงเรียน
☐ เพื่อนนิสิต/นักศึกษา	☐ นักเรียน

ตอนที่ 2 การดำเนินการในการทดลองใช้ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา (ในแต่ละข้อสามารถเลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

1. การเตรียมความพร้อมด้านบุคลากร

- มีการประชุมชี้แจงผู้เกี่ยวข้องเกี่ยวกับรายละเอียดของการทดลองใช้ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
- มีการให้ความรู้เชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับรายละเอียดของการทดลองใช้ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
- เปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องซักถามข้อสงสัยและปัญหาต่างๆเกี่ยวกับการทดลองใช้ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
- มีการจัดเตรียมเอกสาร แบบประเมิน และเครื่องมือที่ใช้ในการทดลองใช้ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูให้ผู้เกี่ยวข้องอย่างเพียงพอ

2. การกำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมิน

- มีการกำหนดวัตถุประสงค์การประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูไว้อย่างชัดเจน
- มีการแจ้งวัตถุประสงค์การประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องทราบ
- วัตถุประสงค์การประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูสามารถบรรลุผลได้
- วัตถุประสงค์การประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูสอดคล้องกับระบบการประเมิน

<p>3. การกำหนดมาตรฐานและตัวบ่งชี้ที่ต้องการประเมิน</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ การกำหนดมาตรฐานและตัวบ่งชี้ที่ต้องการประเมินได้มาจากการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้องหลายแหล่ง ☐ มีการประชุมชี้แจงแก่บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการทดลองใช้ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเกี่ยวกับมาตรฐานและตัวบ่งชี้ที่ต้องการประเมิน ☐ มีการกำหนดมาตรฐานและตัวบ่งชี้ที่ต้องการประเมินสอดคล้องกับมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การประเมินของคุรุสภา ☐ มีการกำหนดมาตรฐานและตัวบ่งชี้ที่ต้องการประเมินสอดคล้องกับมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การประเมินของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง
<p>4. การกำหนดกรอบการประเมิน</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ มีการวิเคราะห์มาตรฐานและตัวบ่งชี้ที่ต้องการประเมินเพื่อใช้เป็นแนวทางในการกำหนดกรอบการประเมิน ☐ มีการกำหนดผู้ประเมินในแต่ละมาตรฐานและตัวบ่งชี้ที่ต้องการประเมิน ☐ มีการศึกษาความพร้อมของผู้เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดกรอบการประเมิน ☐ มีการประชุมชี้แจงทำความเข้าใจก่อนปฏิบัติการประเมินตามกรอบการประเมิน
<p>5. การกำหนดเกณฑ์การประเมิน</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ มีการชี้แจงให้ทราบว่ามีการประเมินมาตรฐาน และตัวบ่งชี้ใดบ้างก่อนการประเมิน ☐ มีการกำหนดระดับที่ใช้ในการตัดสินความสำเร็จเป็นเกณฑ์เชิงปริมาณ(ตัวเลข)และเชิงคุณภาพ(บรรยาย) ☐ มีการกำหนดเกณฑ์การประเมินอยู่ในระดับที่นิสิต/นักศึกษาสามารถปฏิบัติบรรลุผลได้ ☐ มีการกำหนดมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การประเมินที่สอดคล้องกับมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การประเมินของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง
<p>6. การกำหนดเครื่องมือการประเมิน</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ มีการสร้างเครื่องมือขึ้นใหม่ตามขั้นตอนการสร้างเครื่องมือและมีการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ☐ มีการรวมเครื่องมือที่ใช้วัดในเรื่องเดียวกันมาพัฒนาและปรับปรุงให้เป็นเครื่องมือชุดเดียวกัน ☐ มีการใช้เครื่องมือชุดเดียวกันเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้เกี่ยวข้องหลายฝ่าย ☐ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินสามารถวัดตัวบ่งชี้ที่ต้องการวัดได้จริง
<p>7. การกำหนดแหล่งผู้ประเมิน</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ มีการกำหนดแหล่งผู้ประเมินไว้หลายแหล่งเพื่อตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูล ☐ แหล่งผู้ประเมินมีความน่าเชื่อถือและให้ข้อมูลตามสภาพจริง ☐ มีการกำหนดผู้ประเมินแต่ละแหล่งสอดคล้องกับมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การประเมิน ☐ มีการกำหนดผู้ประเมินแต่ละแหล่งสอดคล้องกับเครื่องมือและวิธีการที่ใช้ในการประเมิน

<p>8. การเก็บรวบรวมข้อมูล</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ มีการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น การสัมภาษณ์ การสังเกต ☐ วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลสอดคล้องกับมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การประเมิน ☐ มีการเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างต่อเนื่องและเป็นไปตามตารางการประเมิน ☐ มีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลหลายแหล่ง เพื่อความน่าเชื่อถือของข้อมูล
<p>9. การตรวจสอบ/ปรับปรุงคุณภาพการประเมิน</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ มีการประชุมผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเกี่ยวกับปัญหาในการทดลองใช้ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษา ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ☐ มีการประชุมผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเกี่ยวกับแนวทางในการปรับปรุง แก้ไขและพัฒนาแนวทางในการทดลองใช้ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ☐ มีการประชุมผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเพื่อพิจารณาเกี่ยวกับความถูกต้อง และความน่าเชื่อถือของผลการประเมิน ☐ มีการวางแผนการตรวจสอบ แก้ไขและปรับปรุงคุณภาพของการทดลองใช้ระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษา ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูอย่างต่อเนื่อง
<p>10. การรายงานผลการประเมิน</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ มีการตีคุณภาพของผลการประเมินโดยเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด ☐ มีการจัดทำรายงานผลการประเมินให้เหมาะสมแก่กลุ่มตัวอย่างที่ทดลองใช้ระบบการประเมิน ☐ มีการเขียนรายงานผลการประเมินโดยนำเสนอข้อมูลที่ได้แบบเรียบง่ายและตรงประเด็น ☐ มีการเผยแพร่ผลการประเมินให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้ทราบข้อมูล

แบบประเมิน
ความพึงพอใจต่อระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
ตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา การประเมินผลสรุปรวม

.....

วัตถุประสงค์

แบบประเมินความพึงพอใจต่อระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู จัดทำขึ้นสำหรับกลุ่มตัวอย่างเป็นเครื่องมือในการตรวจสอบคุณภาพของระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูหลังการทดลองใช้ โดยดำเนินการประเมินใน 5 มาตรฐาน คือ มาตรฐานด้านการใช้ประโยชน์ (Utility) ด้านความเป็นไปได้ (Feasibility) ด้านความเหมาะสม (Propriety) และด้านความถูกต้องครอบคลุม (Accuracy)

วิธีการตรวจสอบ

แบบประเมินความพึงพอใจต่อระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู มีลักษณะเป็นแบบสอบถามชนิดมาตรประมาณค่า 5 ระดับ คือ

ระดับ 5	หมายถึง	รายการประเมินมีคุณภาพมากที่สุด
ระดับ 4	หมายถึง	รายการประเมินมีคุณภาพมาก
ระดับ 3	หมายถึง	รายการประเมินมีคุณภาพปานกลาง
ระดับ 2	หมายถึง	รายการประเมินมีคุณภาพน้อย
ระดับ 1	หมายถึง	รายการประเมินมีคุณภาพน้อยที่สุด

ขอความอนุเคราะห์ท่านโปรดพิจารณาตรวจสอบความพึงพอใจต่อระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามประเด็นต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในแบบประเมินนี้ โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ต่อผู้วิจัยในการปรับปรุงระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูให้มีคุณภาพดียิ่ง ๆ ขึ้นไป

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

นางสาวดวงใจ สีเขียว

ผู้วิจัย

รายการตรวจสอบ	ระดับคุณภาพ				
	5	4	3	2	1
มาตรฐานด้านการใช้ประโยชน์					
1. ระบบการประเมินมีการระบุผู้เกี่ยวข้องซึ่งต้องการใช้ผลการประเมินไว้ชัดเจน					
2. สารสนเทศของผลการประเมินที่ได้ มาจากผู้ประเมินที่น่าเชื่อถือ					
3. การรวบรวมข้อมูลครอบคลุม และตอบสนองความต้องการใช้ผลการประเมิน					
4. การแปลความหมายและการตัดสินคุณค่าของผลการประเมิน มีความชัดเจนถูกต้อง					
5. การรายงานผลการประเมินมีความถูกต้องทุกขั้นตอน					
6. มีการเผยแพร่ผลการประเมินไปยังผู้เกี่ยวข้องอย่างทั่วถึง					
7. รายงานผลการประเมินสามารถดำเนินการเสร็จสิ้นอย่างรวดเร็ว และทันที่จะนำไปใช้ประโยชน์					
8. ผลการประเมินส่งผลกระทบต่อในการกระตุ้นให้มีการประเมินอย่างต่อเนื่อง					
มาตรฐานด้านความเป็นไปได้					
9. วิธีการและขั้นตอนการประเมินสามารถนำไปใช้ได้จริง					
10. วิธีการประเมินเป็นที่ยอมรับของผู้ที่เกี่ยวข้อง					
11. ระบบการประเมินให้ผล ที่คุ้มค่า และประหยัด					
มาตรฐานด้านความเหมาะสม					
12. มีการกำหนดข้อตกลงเกี่ยวกับการประเมินไว้อย่างเป็นทางการ					
13. มีการแก้ปัญหาของความขัดแย้งในการประเมินด้วยความเป็นธรรม และโปร่งใส					
14. รายงานผลการประเมินอย่างตรงไปตรงมา เปิดเผย และคำนึงถึงข้อจำกัดของการประเมิน					
15. ให้ความสำคัญต่อสิทธิการรับรู้ข่าวสารของผู้รับการประเมิน และบุคคลทั่วไป					
16. คำนึงถึงสิทธิส่วนตัวของผู้รับการประเมิน					
17. เคารพสิทธิในการมีปฏิสัมพันธ์ของผู้เกี่ยวข้อง					
18. รายงานผลการประเมินมีความสมบูรณ์ ยุติธรรม และเสนอทั้งจุดเด่น และจุดด้อยของสิ่งที่ประเมิน					
19. ผู้ประเมินทำการประเมินด้วยความรับผิดชอบ และมีจรรยาบรรณ					

รายการตรวจสอบ	ระดับคุณภาพ				
	5	4	3	2	1
มาตรฐานด้านความถูกต้อง					
20. ระบุวัตถุประสงค์ของการประเมินไว้อย่างชัดเจน					
21. วิเคราะห์สภาพแวดล้อมที่เกี่ยวกับระบบการประเมินอย่างพอเพียง					
22. บรรยายวัตถุประสงค์และกระบวนการประเมินชัดเจน					
23. บรรยายแหล่งข้อมูลและการได้มาของข้อมูลชัดเจน					
24. มีการพัฒนาเครื่องมือและการเก็บรวบรวมข้อมูลที่มีความตรง					
25. มีการพัฒนาเครื่องมือและการเก็บรวบรวมข้อมูลที่มีความเที่ยง					
26. มีการจัดระบบควบคุมสำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ และรายงานผล					
27. วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณอย่างเหมาะสมและถูกต้อง					
28. วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพอย่างเหมาะสมและถูกต้อง					
29. การลงข้อสรุปของผลการประเมินมีเหตุผลสนับสนุน					
30. การลงข้อสรุปของผลการประเมินมีความเป็นปรนัย					

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก จ

ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์การสรุปอ้างอิง (Generalizability Coefficient)
ของคะแนนการประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

1. ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์การสรุปอ้างอิงคะแนนการประเมินความก้าวหน้า
ของการประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
2. ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์การสรุปอ้างอิงคะแนนการประเมินผลสรุปรวม/
สอบสอนของการประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์การสรุปอ้างอิง (Generalizability Coefficient)
คะแนนการประเมินความก้าวหน้าของการประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

GGGGGGGGG EEEEEEEEEEE NN NN 00000000 VV VV AAAAAAAAAA
GGGGGGGGGG EEEEEEEEEEE NNN NN 0000000000 VV VV AAAAAAAAAAAA
GG G EE NNNN NN 00 00 VV VV AA AA
GG EE NN NN NN 00 00 VV VV AA AA
GG EE NN NN NN 00 00 VV VV AA AA
GG EE NN NN NN 00 00 VV VV AA AA
GG EE NN NN NN 00 00 VV VV AA AA
GG EEEEEEE NN NN NN 00 00 VV VV AA AA
GG GGGG EEEEEEE NN NNNN 00 00 VV VV AAAAAAAAAAAA
GG GGGG EE NN NNN 00 00 VV VV AAAAAAAAAAAA
GG GG EE NN NN 00 00 VV VV AA AA
GG GG EE NN NN 00 00 V V AA AA
GG GG EE NN NN 00 00 VVVV AA AA
GGGGGGGGGG EEEEEEEEEEE NN NN 0000000000 VVVV AA AA
GGGGGGGGGG EEEEEEEEEEE NN NN 00000000 VV AA AA

A GENERAL PURPOSE ANALYSIS OF VARIANCE SYSTEM

GENOVA IS A FORTRAN 77 PROGRAM FOR ANALYSIS OF VARIANCE
AND GENERALIZABILITY ANALYSES WITH BALANCED DESIGNS

AUTHORS

Joe E. Crick, Ed.D.
Chief Technology & Information Officer
Vice President Applications and Database Services
National Board of Medical Examiners
Philadelphia, PA 19104

Robert L. Brennan, Ed.D.
Director, Iowa Testing Program
University of Iowa
Iowa City, Iowa 52242

VERSION 3.1

January, 2001

GENOVA has been checked for accuracy of output, however the authors
can make no assurances that the program is totally without error.

GENOVA was developed in part under contract No. N00123-78-C-1206 with the Navy Personnel Research and
Development Center (NPRDC); Robert L. Brennan Principal Investigator. GENOVA does not necessarily
reflect NPRDC positions or policy, and no official endorsement should be inferred

GENOVA VERSION 3.1

PAGE

CONTROL CARD INPUT LISTING

COLUMN 111111111222222222333333333444444444555555555666666666777777777
1234567890123456789012345678901234567890123456789012345678901234567890
G STUDY P X O X (R: S) DESIGN -- RANDOM MODEL
OPTIONS RECORDS 2 CORRELATION
EFFECT * P 63 0
EFFECT + 0 4 0
EFFECT + S 4 0
EFFECT + R: S 2 0
FORMAT (40F2.0)
PROCESS
GENOVA VERSION 3.1

2

PAGE

G STUDY

P X O X (R: S) DESIGN -- RANDOM MODEL

EXPANDED MAIN AND INTERACTION EFFECT TABLE

(** = INFINITE)	P	O	S	R	PRIMARY	TOTAL	DEGREES
SAMPLE SIZE	63	4	4	2	INDICES	NUMBER	OF
UNIVERSE SIZE	***	***	***	***		INDICES	FREEDOM
* *	*	*	*	*	*	*	*
* P	* 1	* 0	* 0	* 0	* 1	* 1	* 32
* O	* 0	* 1	* 0	* 0	* 1	* 1	* 3
* S	* 0	* 0	* 1	* 0	* 1	* 1	* 3
* R: S	* 0	* 0	* 2	* 1	* 1	* 2	* 5
* *	*	*	*	*	*	*	*
* PO	* 1	* 1	* 0	* 0	* 2	* 2	* 186
* PS	* 1	* 0	* 1	* 0	* 2	* 2	* 186
* PR: S	* 1	* 0	* 2	* 1	* 2	* 3	* 300
* OS	* 0	* 1	* 1	* 0	* 2	* 2	* 9
* OR: S	* 0	* 1	* 2	* 1	* 2	* 3	* 9
* *	*	*	*	*	*	*	*
* POS	* 1	* 1	* 1	* 0	* 3	* 3	* 738
* POR: S	* 1	* 1	* 2	* 1	* 3	* 4	* 738
* *	*	*	*	*	*	*	*

GENOVA VERSION 3.1

PAGE

G STUDY

P X O X (R: S) DESIGN -- RANDOM MODEL

CELL MEAN SCORES

*****

*** GRAND MEAN = 12.6410714 ***

*****
 MEAN SCORES FOR EFFECT: 0 SUBSCRIPT NOTATION: (0)
 (1) = 15.005714 (2) = 15.210952 (3) = 10.032698 (4) = 10.314921
 *****

MEAN SCORES FOR EFFECT: S SUBSCRIPT NOTATION: (S)
 (1) = 1.079365 (2) = 2.490079 (3) = 27.851190 (4) = 2.427579
 *****

MEAN SCORES FOR EFFECT: R: S SUBSCRIPT NOTATION: (S, R)
 (1, 1) = 1.666667 (1, 2) = 0.492043
 (2, 1) = 3.313492 (2, 2) = 1.666667
 (3, 1) = 54.035714 (3, 2) = 1.666667
 (4, 1) = 0.513889 (4, 2) = 4.341270
 *****

MEAN SCORES FOR EFFECT: OS SUBSCRIPT NOTATION: (O, S)
 (1, 1) = 1.292857 (1, 2) = 2.888889 (1, 3) = 33.055556 (1, 4) = 2.719841
 (2, 1) = 1.295238 (2, 2) = 2.968254 (2, 3) = 33.444444 (2, 4) = 3.154349
 (3, 1) = 0.857143 (3, 2) = 2.055556 (3, 3) = 21.928571 (3, 4) = 1.973016
 (4, 1) = 0.872222 (4, 2) = 2.047619 (4, 3) = 22.976190 (4, 4) = 1.861111

GENOVA VERSION 3.1
 PAGE 5
 G STUDY P X O X (R: S) DESIGN -- RANDOM MODEL
 CELL MEAN SCORES

*****
 MEAN SCORES FOR EFFECT: OR: S SUBSCRIPT NOTATION: (O, S, R)
 (1, 1, 1) = 2.000000 (1, 1, 2) = 0.585714
 (1, 2, 1) = 3.777778 (1, 2, 2) = 2.000000
 (1, 3, 1) = 64.111111 (1, 3, 2) = 2.000000
 (1, 4, 1) = 0.614286 (1, 4, 2) = 4.825397
 (2, 1, 1) = 2.000000 (2, 1, 2) = 0.590476
 (2, 2, 1) = 3.936508 (2, 2, 2) = 2.000000
 (2, 3, 1) = 64.888889 (2, 3, 2) = 2.000000
 (2, 4, 1) = 0.614286 (2, 4, 2) = 5.698413
 (3, 1, 1) = 1.333333 (3, 1, 2) = 0.380952
 (3, 2, 1) = 2.777778 (3, 2, 2) = 1.333333
 (3, 3, 1) = 42.523810 (3, 3, 2) = 1.333333
 (3, 4, 1) = 0.404349 (3, 4, 2) = 3.539683
 (4, 1, 1) = 1.333333 (4, 1, 2) = 0.411111
 (4, 2, 1) = 2.761905 (4, 2, 2) = 1.333333
 (4, 3, 1) = 44.619048 (4, 3, 2) = 1.333333
 (4, 4, 1) = 0.420435 (4, 4, 2) = 3.301587
 *****

GENOVA VERSION 3.1
 PAGE 6
 G STUDY P X O X (R: S) DESIGN -- RANDOM MODEL
 ANOVA TABLE

(** = INFINITE) P 0 S R
 SAMPLE SIZE 63 4 4 2
 UNIVERSE SIZE ****

FREEDOM DENOMINATOR	EFFECT	DEGREES OF FREEDOM	SUMS OF SQUARES FOR MEAN SCORES	SUMS OF SQUARES FOR SCORE EFFECTS	MEAN SQUARES	STATISTIC F	(QF = QUASI F RATIO) F-TEST DEGREES OF FREEDOM	NUMERATOR	STATISTIC	DEGREES OF FREEDOM
QF	P	62	433280.10975	30592.45886	493.42676	1.77332	QF	42	QF	280
QF	O	3	418066.20998	15378.55909	5126.18436	3.38748	QF	3	QF	15
QF	S	3	831997.81399	429310.14310	107327.54077	74.01579	QF	3	QF	17
QF	R: S	5	0.15664E+07	734366.75843	146873.35169					
QF	PO	186	484265.43100	35606.94216	191.43528	3.76976	QF	186	QF	744
QF	PS	186	896714.44425	34124.17340	137.59747	0.83466	QF	248	QF	230
QF	PR: S	300	0.16882E+07	57122.78782	184.26706	2.42509	QF	310	QF	930
QF	OS	9	843847.83690	16471.44383	1372.42199	0.74161	QF	12	QF	15
QF	OR: S	9	0.14243E+07	28054.18641	1870.27909	26.64420		15		930
QF	POS	738	0.10020E+07	37781.68367	50.78183	0.72344		744		930
QF	POR: S	738	0.18868E+07	65280.98234	70.19460					
MEAN			402687.65089							
TOTAL		2229	1484090.17911							

NOTE: FOR GENERALIZABILITY ANALYSES, F-STATISTICS SHOULD BE IGNORED

GENOVA VERSION 3.1
PAGE 7
G STUDY

P X O X (R: S) DESIGN -- RANDOM MODEL

G STUDY RESULTS

(** = INFINITE) P 0 S R
SAMPLE SIZE 63 4 4 2
UNIVERSE SIZE ****

QFM = QUADRATIC FORM

EFFECT	DEGREES OF FREEDOM	MODEL VARIANCE COMPONENTS		
		USING ALGORITHM	USING EMS EQUATIONS	STANDARD ERROR
P	62	5.3793959	4.6979756	2.2578587
O	3	5.7347793	4.9756613	5.2117344
S	3	(0.0)	(0.0)	198.4502034
R: S	5	574.9543498	574.9543498	311.5465519
PO	186	14.0653448	12.1240676	1.9919345
PS	186	(0.0)	(0.0)	2.4577932
PR: S	300	28.5181132	28.5181132	3.7768178
OS	9	(0.0)	(0.0)	6.5479614
OR: S	9	28.5727697	28.5727697	10.1826774
POS	738	(0.0)	(0.0)	2.0908865
POR: S	738	70.1946047	70.1946047	3.2517023

NOTE: THE "ALGORITHM" AND "EMS" ESTIMATED VARIANCE COMPONENTS WILL BE IDENTICAL IF THERE ARE NO NEGATIVE ESTIMATES

GENOVA VERSION 3.1
PAGE 8
G STUDY

P X O X (R: S) DESIGN -- RANDOM MODEL

EXPECTED MEAN SQUARE EQUATIONS

(** = INFINITE) P 0 S R
SAMPLE SIZE 63 4 4 2
UNIVERSE SIZE ****

$$\begin{aligned}
 \text{EMS(P)} &= 1.00 \cdot \text{VC(POR: S)} + 2.00 \cdot \text{VC(POS)} + 4.00 \cdot \text{VC(PR: S)} + 8.00 \cdot \text{VC(PS)} + 10.00 \cdot \text{VC(PO)} + 40.00 \cdot \text{VC(P)} \\
 \text{EMS(O)} &= 1.00 \cdot \text{VC(POR: S)} + 2.00 \cdot \text{VC(POS)} + 43.00 \cdot \text{VC(OR: S)} + 126.00 \cdot \text{VC(OS)} + 10.00 \cdot \text{VC(PO)} + \\
 &430.00 \cdot \text{VC(O)} \\
 \text{EMS(S)} &= 1.00 \cdot \text{VC(POR: S)} + 2.00 \cdot \text{VC(POS)} + 43.00 \cdot \text{VC(OR: S)} + 4.00 \cdot \text{VC(PR: S)} + 126.00 \cdot \text{VC(OS)} + \\
 &8.00 \cdot \text{VC(PS)} \\
 &+ 252.00 \cdot \text{VC(R: S)} + 504.00 \cdot \text{VC(S)} \\
 \text{EMS(R: S)} &= 1.00 \cdot \text{VC(POR: S)} + 43.00 \cdot \text{VC(OR: S)} + 4.00 \cdot \text{VC(PR: S)} + 252.00 \cdot \text{VC(R: S)} \\
 \text{EMS(PO)} &= 1.00 \cdot \text{VC(POR: S)} + 2.00 \cdot \text{VC(POS)} + 10.00 \cdot \text{VC(PO)} \\
 \text{EMS(PS)} &= 1.00 \cdot \text{VC(POR: S)} + 2.00 \cdot \text{VC(POS)} + 4.00 \cdot \text{VC(PR: S)} + 8.00 \cdot \text{VC(PS)} \\
 \text{EMS(OS)} &= 1.00 \cdot \text{VC(POR: S)} + 2.00 \cdot \text{VC(POS)} + 43.00 \cdot \text{VC(OR: S)} + 126.00 \cdot \text{VC(OS)} \\
 \text{EMS(PR: S)} &= 1.00 \cdot \text{VC(POR: S)} + 4.00 \cdot \text{VC(PR: S)} \\
 \text{EMS(OR: S)} &= 1.00 \cdot \text{VC(POR: S)} + 43.00 \cdot \text{VC(OR: S)} \\
 \text{EMS(POS)} &= 1.00 \cdot \text{VC(POR: S)} + 2.00 \cdot \text{VC(POS)} \\
 \text{EMS(POR: S)} &= 1.00 \cdot \text{VC(POR: S)}
 \end{aligned}$$

GENOVA VERSION 3.1
PAGE 9
G STUDY

P X O X (R: S) DESIGN -- RANDOM MODEL

VARIANCE - COVARIANCE MATRIX FOR ESTIMATED VARIANCE COMPONENTS (V)

	P	O	S	R: S	PO	PS	OS
PR: S							
P	5.0979257						
O	0.0157453	27.1421751					
S	0.0078561	0.8477034	39382.4832265				
R: S	0.0000000	0.0000000	-48530.4270117	97061.2540235			
PO	-0.9919508	-0.0429810	-0.0013718	0.0000000	3.9678032		
PS	-0.4949318	-0.0013718	-0.0958849	0.1132092	0.0864207	6.0407472	
OS	-0.0013718	-3.3908136	-10.7189495	12.9608650	0.0054870	0.0173484	42.8757981
PR: S	0.0000000	0.0000000	0.1132092	-0.2264183	0.0000000	-7.1321765	-0.0209793
14.2643530							
OR: S	0.0000000	0.0000000	12.9608650	-25.9217299	0.0000000	-0.0209793	-51.8434598
0.0419586							
POS	0.0864207	0.0054870	0.0173484	-0.0209793	-0.3456829	-1.0929516	-0.0693938
1.3216960							
POR: S	0.0000000	0.0000000	-0.0209793	0.0419586	0.0000000	1.3216960	0.0839172
2.6433919							

GENOVA VERSION 3.1
 PAGE 10
 G STUDY

P X O X (R: S) DESIGN -- RANDOM MODEL

VARIANCE - COVARIANCE MATRIX FOR ESTIMATED VARIANCE COMPONENTS (V)

OR: S	POS	POR: S
OR: S	103.6869196	
POS	0.0839172	4.3718065
POR: S	-0.1678344	-5.2867838
		10.5735676

GENOVA VERSION 3.1
 PAGE 11
 G STUDY

P X O X (R: S) DESIGN -- RANDOM MODEL

CORRELATION MATRIX FOR ESTIMATED VARIANCE COMPONENTS

PR: S	P	O	S	R: S	PO	PS	OS
P	1.0000000						
O	0.0013380	1.0000000					
S	0.0000175	0.0008196	1.0000000				
R: S	0.0000000	0.0000000	-0.7849489	1.0000000			
PO	-0.2205557	-0.0060667	-0.0000035	0.0000000	1.0000000		
PS	-0.0891874	-0.0001071	-0.0001966	0.0001478	0.0176521	1.0000000	
OS	-0.0000928	-0.0993609	-0.0082489	0.0043534	0.0004207	0.0010780	1.0000000
PR: S	0.0000000	0.0000000	0.0001510	-0.0001924	0.0000000	-0.7683352	-0.0008483
OR: S	0.0000000	0.0000000	0.0064139	-0.0081711	0.0000000	-0.0008383	-0.7775456
POS	0.0183059	0.0005035	0.0000418	-0.0000322	-0.0829989	-0.2126793	-0.0050686
POR: S	0.0000000	0.0000000	-0.0000325	0.0000414	0.0000000	0.1653771	0.0039413

GENOVA VERSION 3.1
 PAGE 12
 G STUDY

P X O X (R: S) DESIGN -- RANDOM MODEL

CORRELATION MATRIX FOR ESTIMATED VARIANCE COMPONENTS

OR: S	POS	POR: S
OR: S	1.0000000	
POS	0.0039415	1.0000000
POR: S	-0.0050688	-0.7775894
		1.0000000

GENOVA VERSION 3.1
 PAGE 13

CONTROL CARD INPUT LISTING

DSTUDY FIRST SET OF D STUDY CONTROL CARDSs
 #1 --P X O X (R: S) DESIGN -- 0, R, S - RANDOM
 \$ P
 DEFFECT 0 2
 DEFFECT S 2 2 2 2 3 3 3 3 4 4 4 4 4 5 5 5 5 6 6 6 6 6
 DEFFECT R: S 1 2 3 4 1 2 3 4 1 2 3 4 1 2 3 4 1 2 3 4 1 2 3 4
 ENDDSTUDY

GENOVA VERSION 3.1
 PAGE 14
 D STUDY

#1 --P X O X (R: S) DESIGN -- 0, R, S - RANDOM

SUMMARY OF D STUDY RESULTS FOR SET OF CONTROL CARDS NO. 002

D STUDY DESIGN NO	INDEX= UNI V. =	SAMPLE SIZES			EXPECTED UNI VERSE SCORE	LOWER OBSERVED SCORE	UPPER		MEAN	GEN. COEF.	PHI
		\$P INF.	O INF.	S INF.			R INF.	CASE DELTA			
002-001	63	2	2	1	4.69798	42.56772	37.86974	334.97894	297.78488	0.46046	0.01383
002-002	63	2	2	2	4.69798	26.64386	21.96589	171.76440	150.22175	0.53629	0.02642
002-003	63	2	2	3	4.69798	18.71194	14.01396	90.15713	76.44019	0.58127	0.04953
002-004	63	2	2	4	4.69798	16.06129	11.34332	42.95471	51.84433	0.64240	0.06944
002-006	63	2	3	1	4.69798	31.96515	27.26717	226.16925	199.40946	0.49657	0.02035
002-007	63	2	3	2	4.69798	21.34258	16.66460	117.35956	101.03404	0.56972	0.03849
002-008	63	2	3	3	4.69798	16.06129	11.34332	42.95471	51.84433	0.63257	0.06944
002-009	63	2	3	4	4.69798	14.29420	9.59422	44.81976	35.45043	0.67846	0.09487
002-011	63	2	4	1	4.69798	26.66386	21.96589	171.76440	150.22175	0.51659	0.02642
002-012	63	2	4	2	4.69798	18.71194	14.01396	90.15713	76.44019	0.57187	0.04953
002-013	63	2	4	3	4.69798	14.73597	10.03800	49.35350	39.54941	0.65861	0.08692
002-014	63	2	4	4	4.69798	13.41065	8.71268	35.75229	27.25248	0.69072	0.11614
002-016	63	2	5	1	4.69798	23.48309	18.78512	139.12149	120.70913	0.54006	0.03267
002-017	63	2	5	2	4.69798	17.12155	12.42358	73.83568	61.68387	0.62449	0.05982
002-018	63	2	5	3	4.69798	13.94078	9.24280	41.19277	32.17125	0.66720	0.10237
002-019	63	2	5	4	4.69798	12.88052	8.18255	30.31180	22.33371	0.70493	0.13419
002-021	63	2	6	1	4.69798	21.34258	16.66460	117.35956	101.03404	0.54992	0.03849
002-022	63	2	6	2	4.69798	16.06129	11.36332	42.95471	51.84633	0.64230	0.06944
002-023	63	2	6	3	4.69798	13.41065	8.71268	35.75229	27.25248	0.68022	0.11614
002-024	63	2	6	4	4.69798	12.52710	7.82913	26.68481	19.05453	0.69512	0.14970

GENOVA VERSION 3.1
 PAGE 15

CONTROL CARD INPUT LISTING

SUMMARY OF D STUDY RESULTS FOR SET OF CONTROL CARDS NO. 002

D STUDY DESIGN NO	INDEX= UNI V. =	SAMPLE SIZES				UNI VERSE SCORE	V A R I A N C E S					GEN. COEF.	PHI
		\$P INF.	O INF.	S INF.	R INF.		OBSERVED SCORE	EXPECTED CASE DELTA	LOWER CASE DELTA	UPPER MEAN			
002-001	63	3	2	1	4. 69798	34. 69749	29. 99951	323. 89837	294. 44961	0. 47534	0. 01630		
002-002	63	3	2	2	4. 69798	21. 71841	17. 02063	164. 79914	148. 12344	0. 56441	0. 02772		
002-003	63	3	2	3	4. 69798	15. 22887	10. 53090	85. 24952	74. 96036	0. 66809	0. 05223		
002-004	63	3	2	4	4. 69798	13. 06569	8. 36772	58. 73299	50. 57266	0. 72937	0. 07406		
002-005	63	3	3	1	4. 69798	26. 04477	21. 34679	217. 83222	196. 89883	0. 53028	0. 02111		
002-006	63	3	3	2	4. 69798	17. 39205	12. 69407	111. 76606	99. 34805	0. 62002	0. 04034		
002-007	63	3	3	3	4. 69798	13. 06569	8. 36772	58. 73299	50. 57266	0. 68977	0. 07406		
002-008	63	3	3	4	4. 69798	11. 42357	6. 92560	41. 05529	34. 31420	0. 73408	0. 10268		
002-009	63	3	4	1	4. 69798	21. 71841	17. 02063	164. 79914	148. 12344	0. 55631	0. 02772		
002-010	63	3	4	2	4. 69798	15. 22887	10. 53090	85. 24952	74. 96036	0. 64849	0. 05223		
002-011	63	3	4	3	4. 69798	11. 98410	7. 28613	45. 47472	38. 37882	0. 73262	0. 09364		
002-012	63	3	4	4	4. 69798	10. 90251	6. 20454	32. 21645	26. 18497	0. 77041	0. 12727		
002-013	63	3	5	1	4. 69798	19. 12259	14. 42442	132. 97929	118. 85821	0. 57548	0. 03412		
002-014	63	3	5	2	4. 69798	13. 93096	9. 23299	69. 33960	60. 32774	0. 67703	0. 06345		
002-015	63	3	5	3	4. 69798	11. 33515	6. 63717	37. 51976	31. 04251	0. 74456	0. 11128		
002-016	63	3	5	4	4. 69798	10. 46988	5. 77190	26. 91314	21. 30763	0. 79821	0. 14842		
002-017	63	3	6	1	4. 69798	17. 39205	12. 69407	111. 76606	99. 34805	0. 62002	0. 04034		
002-018	63	3	6	2	4. 69798	13. 06569	8. 36772	58. 73299	50. 57266	0. 68957	0. 07406		
002-019	63	3	6	3	4. 69798	10. 90251	6. 20454	32. 21645	26. 18497	0. 76031	0. 12727		
002-020	63	3	6	4	4. 69798	10. 18145	5. 48348	23. 37760	18. 05574	0. 80192	0. 16733		

GENOVA VERSION 3.1
PAGE 16

CONTROL CARD INPUT LISTING

SUMMARY OF D STUDY RESULTS FOR SET OF CONTROL CARDS NO. 002

D STUDY DESIGN NO	INDEX= UNI V. =	SAMPLE SIZES				UNI VERSE SCORE	V A R I A N C E S					GEN. COEF.	PHI
		\$P INF.	O INF.	S INF.	R INF.		OBSERVED SCORE	EXPECTED CASE DELTA	LOWER CASE DELTA	UPPER MEAN			
002-001	63	4	2	1	4. 69798	30. 74237	26. 06440	318. 35809	292. 78198	0. 49222	0. 01454		
002-002	63	4	2	2	4. 69798	19. 24568	14. 54771	161. 31651	147. 07429	0. 57631	0. 02830		
002-003	63	4	2	3	4. 69798	13. 48734	8. 78936	82. 79572	74. 22044	0. 66852	0. 05370		
002-004	63	4	2	4	4. 69798	11. 56789	6. 86991	56. 42212	49. 93583	0. 73692	0. 07661		
002-005	63	4	3	1	4. 69798	23. 08458	18. 38661	213. 66370	195. 66352	0. 56321	0. 02151		
002-006	63	4	3	2	4. 69798	15. 40679	10. 70881	108. 96932	98. 50506	0. 63403	0. 04133		
002-007	63	4	3	3	4. 69798	11. 56789	6. 86991	56. 42212	49. 93583	0. 72632	0. 07661		
002-008	63	4	3	4	4. 69798	10. 28826	5. 59028	39. 17306	33. 74608	0. 77693	0. 10709		
002-009	63	4	4	1	4. 69798	19. 24568	14. 54771	161. 31651	147. 07429	0. 56401	0. 02830		
002-010	63	4	4	2	4. 69798	13. 48734	8. 78936	82. 79572	74. 22044	0. 70822	0. 05370		
002-011	63	4	4	3	4. 69798	10. 60817	5. 91019	63. 53533	37. 79352	0. 77206	0. 09740		
002-012	63	4	4	4	4. 69798	9. 64844	4. 95047	30. 44853	25. 65121	0. 82642	0. 13367		
002-013	63	4	5	1	4. 69798	16. 94235	12. 24637	129. 90819	117. 93275	0. 62789	0. 03490		
002-014	63	4	5	2	4. 69798	12. 33567	7. 63769	67. 09156	59. 64967	0. 71054	0. 06544		
002-015	63	4	5	3	4. 69798	10. 03233	5. 33636	35. 68325	30. 50814	0. 80878	0. 11634		
002-016	63	4	5	4	4. 69798	9. 26455	4. 56658	25. 21381	20. 79429	0. 83709	0. 15706		
002-017	63	4	6	1	4. 69798	15. 40679	10. 70881	108. 96932	98. 50506	0. 65633	0. 04133		
002-018	63	4	6	2	4. 69798	11. 56789	6. 86991	56. 42212	49. 93583	0. 74642	0. 07661		
002-019	63	4	6	3	4. 69798	9. 64844	4. 95047	30. 44853	25. 65121	0. 83664	0. 13367		
002-020	63	4	6	4	4. 69798	9. 00842	4. 31065	21. 72400	17. 55634	0. 85108	0. 17781		

GENOVA VERSION 3.1
PAGE 17

CONTROL CARD INPUT LISTING

SUMMARY OF D STUDY RESULTS FOR SET OF CONTROL CARDS NO. 002

D STUDY DESIGN NO	INDEX= UNI V. =	SAMPLE SIZES				UNI VERSE SCORE	V A R I A N C E S					GEN. COEF.	PHI
		\$P INF.	O INF.	S INF.	R INF.		OBSERVED SCORE	EXPECTED CASE DELTA	LOWER CASE DELTA	UPPER MEAN			
002-001	63	5	2	1	4. 69798	28. 40131	23. 70333	315. 03391	291. 78140	0. 50541	0. 01469		
002-002	63	5	2	2	4. 69798	17. 74205	13. 06407	159. 22693	146. 44480	0. 60450	0. 02866		
002-003	63	5	2	3	4. 69798	12. 44242	7. 74444	81. 32344	73. 77649	0. 71758	0. 05461		
002-004	63	5	2	4	4. 69798	10. 66921	5. 97123	55. 35561	49. 55373	0. 77033	0. 07823		
002-005	63	5	3	1	4. 69798	21. 30847	16. 61049	211. 14259	194. 89033	0. 46047	0. 02176		
002-006	63	5	3	2	4. 69798	14. 21563	9. 51765	107. 29127	97. 99926	0. 57048	0. 04195		
002-007	63	5	3	3	4. 69798	10. 66921	5. 97123	55. 35561	49. 55373	0. 68033	0. 07823		
002-008	63	5	3	4	4. 69798	9. 48707	4. 78909	38. 06372	33. 40522	0. 72520	0. 10992		
002-009	63	5	4	1	4. 69798	17. 74205	13. 06407	159. 22693	146. 44480	0. 59450	0. 02866		
002-010	63	5	4	2	4. 69798	12. 44242	7. 74444	81. 32344	73. 77649	0. 74758	0. 05461		
002-011	63	5	4	3	4. 69798	9. 78260	5. 08463	42. 37169	37. 44234	0. 72024	0. 09981		
002-012	63	5	4	4	4. 69798	8. 89600	4. 19802	29. 38778	25. 33096	0. 86810	0. 13783		
002-013	63	5	5	1	4. 69798	15. 63420	10. 93422	128. 06553	117. 37747	0. 62049	0. 03539		
002-014	63	5	5	2	4. 69798	11. 37849	6. 68052	65. 74274	59. 24283	0. 65288	0. 06669		
002-015	63	5	5	3	4. 69798	9. 25064	4. 55267	34. 58134	30. 17551	0. 73785	0. 11960		
002-016	63	5	5	4	4. 69798	8. 54136	3. 86338	24. 19421	20. 48641	0. 78003	0. 14260		
002-017	63	5	6	1	4. 69798	14. 21563	9. 51765	107. 29127	97. 99926	0. 65048	0. 04195		
002-018	63	5	6	2	4. 69798	10. 66921	5. 97123	55. 35561	49. 55373	0. 69033	0. 07823		
002-019	63	5	6	3	4. 69798	8. 89600	4. 19802	29. 38778	25. 33096	0. 74810	0. 13783		
002-020	63	5	6	4	4. 69798	8. 30493	3. 60695	20. 73183	17. 25670	0. 87569	0. 18474		

GENOVA VERSION 3.1
PAGE 18

CONTROL CARD INPUT LISTING

SUMMARY OF D STUDY RESULTS FOR SET OF CONTROL CARDS NO. 002

SAMPLE SIZES V A R I A N C E S

D STUDY DESIGN NO	INDEX= UNI V. =	\$P INF.	O INF.	S INF.	R INF.	UNI VERSE SCORE	OBSERVED SCORE	EXPECTED CASE DELTA	LOWER CASE DELTA	UPPER MEAN	GEN. COEF.	PHI
002-001		63	6	2	1	4.69798	26.82726	22.12928	312.81780	291.11635	0.50532	0.01480
002-002		63	6	2	2	4.69798	16.77296	12.07498	157.83388	146.02513	0.62019	0.02890
002-003		63	6	2	3	4.69798	11.74581	7.04783	80.34192	73.48053	0.74967	0.05524
002-004		63	6	2	4	4.69798	10.07009	5.37211	54.51126	49.29899	0.80663	0.07935
002-005		63	6	3	1	4.69798	20.12639	15.42642	209.49519	194.38820	0.55325	0.02193
002-006		63	6	3	2	4.69798	13.42152	8.72355	106.17257	97.64206	0.67053	0.04237
002-007		63	6	3	3	4.69798	10.07009	5.37211	54.51126	49.29899	0.79653	0.07935
002-008		63	6	3	4	4.69798	8.95294	4.25497	37.29083	33.17797	0.82414	0.11189
002-009		63	6	4	1	4.69798	16.77296	12.07498	157.83388	146.02513	0.68019	0.02890
002-010		63	6	4	2	4.69798	11.74581	7.04783	80.34192	73.48053	0.80987	0.05524
002-011		63	6	4	3	4.69798	9.23223	4.53425	41.59594	37.20823	0.83817	0.10148
002-012		63	6	4	4	4.69798	8.39637	3.69640	28.68061	25.11746	0.87926	0.14075
002-013		63	6	5	1	4.69798	14.74210	10.06412	126.83709	117.00729	0.63885	0.03572
002-014		63	6	5	2	4.69798	10.74037	6.04240	64.86352	58.97161	0.72711	0.06756
002-015		63	6	5	3	4.69798	8.72951	4.03154	33.84674	29.95376	0.84897	0.12188
002-016		63	6	5	4	4.69798	8.05923	3.36125	23.51448	20.28115	0.88203	0.16652
002-017		63	6	6	1	4.69798	13.42152	8.72355	106.17257	97.64206	0.65023	0.04237
002-018		63	6	6	2	4.69798	10.07009	5.37211	54.51126	49.29899	0.77673	0.07935
002-019		63	6	6	3	4.69798	8.39637	3.69640	28.68061	25.11746	0.86986	0.14075
002-020		63	6	6	4	4.69798	7.83580	3.13782	20.07039	17.05695	0.91905	0.18968

GENOVA VERSION 3.1
PAGE 19

CONTROL CARD INPUT LISTING

COLUMN 1111111112222222223333333334444444445555555556666666667777777778
12345678901234567890123456789012345678901234567890123456789012345678901234567890
FINISH

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

GENOVA VERSION 3.1
PAGE 4
G STUDY

P X O X (R: S) DESIGN -- RANDOM MODEL

CELL MEAN SCORES

```

*****
*** GRAND MEAN =          9.9892857 ***
*****

MEAN SCORES FOR EFFECT:  0          SUBSCRIPT NOTATION:  (0)

(1) =          2.090873      (2) =          17.887698
*****

MEAN SCORES FOR EFFECT:  S          SUBSCRIPT NOTATION:  (S)

(1) =          17.174206      (2) =          2.806365
*****

MEAN SCORES FOR EFFECT:  R: S       SUBSCRIPT NOTATION:  (S, R)

(1, 1) =         33.055556      (1, 2) =         1.292857
(2, 1) =         2.196032      (2, 2) =         3.412698
*****

MEAN SCORES FOR EFFECT:  OS        SUBSCRIPT NOTATION:  (0, S)

(1, 1) =         1.292857      (1, 2) =         2.888889
(2, 1) =         33.055556      (2, 2) =         2.719841
*****

MEAN SCORES FOR EFFECT:  OR: S     SUBSCRIPT NOTATION:  (0, S, R)

(1, 1, 1) =        2.000000      (1, 1, 2) =        0.585714
(1, 2, 1) =        3.777778      (1, 2, 2) =        2.000000
(2, 1, 1) =       64.111111      (2, 1, 2) =        2.000000
(2, 2, 1) =        0.614286      (2, 2, 2) =        4.825397

```

GENOVA VERSION 3.1
PAGE 5
G STUDY

P X O X (R: S) DESIGN -- RANDOM MODEL

ANOVA TABLE

		DEGREES OF FREEDOM	SUMS OF SQUARES FOR MEAN SCORES	SUMS OF SQUARES FOR SCORE EFFECTS	MEAN SQUARES	F STATISTIC	(QF = QUASI F RATIO) F-TEST NUMERATOR	DEGREES OF FREEDOM	QF
FREEDOM DENOMINATOR	EFFECT								
	P	62	50597.22750	305.16964	4.92209	2.63923	62	6	
	0	1	81734.05913	31442.00127	31442.00127	0.97897	1	1	
	S	1	76310.09246	26018.03460	26018.03460	1.08641	2	2	
	R: S	2	139962.09762	63652.00516	31826.00258				
	PO	62	82236.50000	197.27123	3.18179	0.76260	62	62	
	PS	62	76792.30000	177.03790	2.85545	0.71689	62	31	
	PR: S	124	140904.70000	460.39484	3.71286	0.95152	124	124	
	OS	1	139870.64048	32118.54675	32118.54675	1.09638	1	2	
	OR: S	2	262112.19524	58589.54960	29294.77480	7507.59346	2	124	
	POS	62	140808.80000	258.68075	4.17227	1.06926	62	124	
	POR: S	124	263994.60000	483.85040	3.90202				
	MEAN		50292.05786						
	TOTAL	503		213702.54214					

NOTE: FOR GENERALIZABILITY ANALYSES, F-STATISTICS SHOULD BE IGNORED

D STUDY

#1 --P X O X (R:S) DESIGN -- O,R,S - RANDOM

SUMMARY OF D STUDY RESULTS FOR SET OF CONTROL CARDS NO. 002

D STUDY DESIGN NO	INDEX= UNI V. =	SAMPLE SIZES			UNI VERSE SCORE	OBSERVED SCORE	V A R I A N C E S			GEN. COEF.	PHI
		\$P INF.	O INF.	S INF.			R INF.	EXPECTED CASE DELTA	LOWER CASE DELTA		
002-001	63	2	2	1	0.09373	1.10301	1.00929	132.88965	131.89787	0.53445	0.00070
002-002	63	2	2	2	0.09373	0.61526	0.52153	69.26281	68.75104	0.61227	0.00135
002-003	63	2	2	3	0.09373	0.37139	0.27766	37.44939	37.17763	0.66263	0.00250
002-004	63	2	2	4	0.09373	0.29009	0.19637	26.84491	26.65315	0.70318	0.00348
002-005	63	2	3	1	0.09373	0.76659	0.67286	88.59310	87.93241	0.54205	0.00106
002-006	63	2	3	2	0.09373	0.44142	0.34769	46.17521	45.83452	0.62259	0.00203
002-007	63	2	3	3	0.09373	0.27883	0.18511	24.96626	24.78558	0.77638	0.00374
002-008	63	2	3	4	0.09373	0.22464	0.13091	17.89661	17.76926	0.83720	0.00521
002-009	63	2	4	1	0.09373	0.59837	0.50464	66.44482	65.94968	0.58646	0.00141
002-010	63	2	4	2	0.09373	0.35449	0.26077	34.63140	34.37626	0.69409	0.00270
002-011	63	2	4	3	0.09373	0.23256	0.13883	18.72469	18.58956	0.80356	0.00498
002-012	63	2	4	4	0.09373	0.19191	0.09818	13.42246	13.32732	0.85888	0.00693
002-013	63	2	4	1	0.09373	0.59837	0.50464	66.44482	65.94968	0.57600	0.00141
002-014	63	2	5	2	0.09373	0.30234	0.20861	27.70512	27.50131	0.73094	0.00337
002-015	63	2	5	3	0.09373	0.20479	0.11106	14.97976	14.87194	0.87758	0.00622
002-016	63	2	5	4	0.09373	0.17227	0.07855	10.73797	10.66215	0.92637	0.00865
002-017	63	2	5	1	0.09373	0.49744	0.40371	53.15586	52.76004	0.58880	0.00176
002-018	63	2	6	2	0.09373	0.26757	0.17384	23.08760	22.91801	0.74011	0.00404
002-019	63	2	6	3	0.09373	0.18628	0.09255	12.48313	12.39353	0.91347	0.00745
002-020	63	2	6	4	0.09373	0.15918	0.06546	8.94830	8.88538	0.96860	0.01037

GENOVA VERSION 3.1
PAGE 87

CONTROL CARD INPUT LISTING

SUMMARY OF D STUDY RESULTS FOR SET OF CONTROL CARDS NO. 002

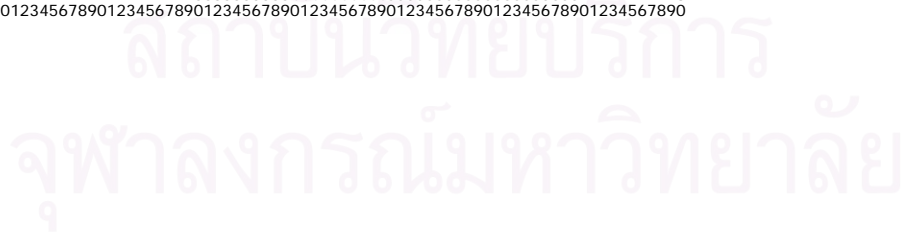
D STUDY DESIGN NO	INDEX= UNI V. =	SAMPLE SIZES			UNI VERSE SCORE	OBSERVED SCORE	V A R I A N C E S			GEN. COEF.	PHI
		\$P INF.	O INF.	S INF.			R INF.	EXPECTED CASE DELTA	LOWER CASE DELTA		
002-001	63	3	2	1	0.09373	0.76659	0.67286	91.94128	91.28059	0.57245	0.00102
002-002	63	3	2	2	0.09373	0.44142	0.34769	47.84930	47.50862	0.64270	0.00195
002-003	63	3	2	3	0.09373	0.27883	0.18511	25.80330	25.62263	0.77628	0.00362
002-004	63	3	2	4	0.09373	0.22464	0.13091	18.45464	18.32730	0.83744	0.00505
002-005	63	3	3	1	0.09373	0.54230	0.44857	61.29419	60.85423	0.59283	0.00153
002-006	63	3	3	2	0.09373	0.32552	0.23179	31.89953	31.67291	0.69706	0.00293
002-007	63	3	3	3	0.09373	0.21713	0.12340	17.20220	17.08225	0.82115	0.00542
002-008	63	3	3	4	0.09373	0.18100	0.08727	12.30309	12.21869	0.91729	0.00756
002-009	63	3	4	1	0.09373	0.63016	0.33663	45.97064	45.64104	0.64732	0.00203
002-010	63	3	4	2	0.09373	0.26757	0.17384	23.92465	23.75505	0.76020	0.00390
002-011	63	3	4	3	0.09373	0.18628	0.09255	12.90165	12.81206	0.91313	0.00721
002-012	63	3	4	4	0.09373	0.15918	0.06546	9.22732	9.16639	0.96881	0.01006
002-013	63	3	4	1	0.09373	0.63016	0.33663	45.97064	45.64104	0.63736	0.00203
002-014	63	3	5	2	0.09373	0.23280	0.13908	19.13972	19.00634	0.86260	0.00487
002-015	63	3	5	3	0.09373	0.16777	0.07404	10.32132	10.24994	0.91873	0.00900
002-016	63	3	5	4	0.09373	0.14609	0.05236	7.38186	7.33181	0.94184	0.01254
002-017	63	3	5	1	0.09373	0.36287	0.26914	36.77651	36.51313	0.68829	0.00254
002-018	63	3	6	2	0.09373	0.20962	0.11590	15.94977	15.83720	0.84750	0.00584
002-019	63	3	6	3	0.09373	0.15563	0.06170	8.60110	8.54187	0.89307	0.01078
002-020	63	3	6	4	0.09373	0.13736	0.06364	6.15155	6.11009	0.93236	0.01501

GENOVA VERSION 3.1
PAGE 87

CONTROL CARD INPUT LISTING

COLUMN 111111111222222223333333334444444455555555666666667777777778
1234567890123456789012345678901234567890123456789012345678901234567890

FINISH

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาวดวงใจ สีเขียว เกิดเมื่อวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2520 สำเร็จการศึกษา
 ครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชามัธยมศึกษา วิชาเอกวิทยาศาสตร์ทั่วไปและเคมี คณะครุศาสตร์
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา 2541 และสำเร็จการศึกษาระดับศึกษามหาบัณฑิต
 สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร เมื่อปีการศึกษา 2545
 จากนั้นศึกษาต่อหลักสูตรหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาการวัดและประเมินผลการศึกษา
 ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา
 2547 ปัจจุบันรับราชการตำแหน่งอาจารย์ 1 ระดับ 5 ที่โรงเรียนบ้านจัน อำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี

สถาบันวิทยบริการ
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย